

ထိုမှတစ်ပါးတုံ့ ၎င်းတို့ထံစိတ်အေးဖွယ်ရာသော သတင်းတစ်ရပ်ရပ်၊
 သို့မဟုတ် ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာသောသတင်းတစ်ရပ်ရပ်ရောက်ရှိလာသော်၊
 ထိုသူတို့သည် ၎င်းသတင်းကို(စဉ်းစားဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းမရှိဘဲချက်ခြင်းပင်)
 ပျံ့နှံ့စေလေ့ရှိကြသည်။ အကယ်၍သာ ထိုသူတို့သည် ၎င်းသတင်းကို
 ရှုလ်တမန်တော် ထံသို့ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် ဩဇာအာဏာရှိသူများထံသို့ဖြစ်စေ
 ပို့ဆောင်လွှဲအပ်ခဲ့ကြပါမူ၊ ထိုသူတို့အနက်မှနက်နဲစွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်သောသူတို့သည်
 ထိုသတင်း(၏အခြေအမြစ်)ကို မလွဲကောန်(ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍) သိရှိကြပေမည်။
 အမှန်ဝင်စစ်သော်ကား အကယ်၍သာ အသင်တို့အပေါ်ဝယ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏
 ကျေးဇူးတော်နှင့် ကာရုဏာတော်သည် မရှိခဲ့ပါမူ အနည်းငယ်သောသူတို့မှအပ
 အသင်တို့(အားလုံး)သည် “ရှိင်တွာန်” ၏နောက်သို့ မချလိုက်ခဲ့ကြမည်သာတည်း။

(ကုရ်အာန်-၄:၈၃)

အတွဲ (၅)
စူရဟ် ဘလ်မာအ်ဒဟ်
စူရဟ် ဘလ်ဒန်အာမိ

မအာရီဖုလ်ကုရ်အာန်

မော်လ္လာနာ မုဗ်ဿီ မုဟမ္မဒ်ရှုဗီး

မအာရီဖုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း
 မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့က
 ဘာသာပြန်သည်

မအာရီဖုလ် ကုရ်အာန်

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုမိုးရှင်းလွယ်ကူစွာဖွင့်ဆိုသောကျမ်း

အတွဲ (၅)
စူရဟ် ဘလ်မာအ်ဒဟ်
စူရဟ် ဘလ်ဒန်အာမိ

မော်လ္လာနာ မုဗ်ဿီ မုဟမ္မဒ်ရှုဗီး

မအာရီဖုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့က ဘာသာပြန်သည်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မာတိကာ	
၁	အမှာစာ	ခ
၂	အထူးကျေးဇူးတင်လွှာ	ဖ
	စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်	
၃	အာယသ် ၁	၁
၄	အာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်းနှင့် အကြောင်းအရာများ ၏အကျဉ်းချုပ်	၂
၅	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၄
၆	တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်ခြင်း၏ ယုတ္တိဗေဒ	၆
၇	ဖန်ဆင်းရှင်၏ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်နှင့်အမိန့်အာဏာအောက်တွင်နေထိုင်ခြင်း	၈
၈	အာယသ် ၂	၉
၉	အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု	၁၀
၁၀	နောက်ခံအကြောင်း	၁၀
၁၁	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၂
၁၂	အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကူညီယိုင်းပင်းမှုတို့အတွက် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏မူ	၁၅
၁၃	သီးခြားမျိုးနွယ်စုများ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၁၉
၁၄	အမျိုးသားရေးဝါဒ၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်၏ သင်ကြားချက်	၂၀
၁၅	အာယသ် ၃	၂၅
၁၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၆
၁၇	ပွဲလမ်းသဘင်များ ဆင်ယင်ကျင်းပရခြင်းနှင့် အစ္စလာမ့်မူဝါဒ	၃၃
၁၈	အာယသ်တော်ပါ အရေးကြီးသည့်ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်များကို နားလည်သဘော ပေါက်ခြင်း	၃၇

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉	“ဟရာမ်”တရားမဝင်ဟုသတ်မှတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့်ပတ်သက်၍ အကြပ်အတည်း အခြေအနေမျိုးတွင် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း	၄၀
၂၀	အာယသ် ၄	၄၂
၂၁	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၄၃
၂၂	အာယသ် ၅	၄၅
	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
၂၃	ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ (ဟလာလ်)တိရစ္ဆာန်ကို လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်း	၅၁
၂၄	ဘုရားမဲ့ခရစ်ယာန်နှင့် ဂျူးများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်ပါ	၅၃
၂၅	ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စားသောက်ဖွယ်ရာဆိုသည်မှာ မည်သည်ကိုဆိုလိုသနည်း။	၅၄
၂၆	ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်မှုတရားဝင်ခြင်း နောက်ကွယ်ရှိအသိဉာဏ်	၅၇
၂၇	ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များတရားဝင်မှု ၏ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ခြင်းအကျဉ်းချုပ်	၆၄
၂၈	အခိုင်လုံဆုံးနှင့် ကျေနပ်ဖွယ်ရာအမြင်	၆၄
၂၉	အီဂျစ်နိုင်ငံမှ မုဖ်သီအပ်ဒတ်နှင့် ၎င်း၏မှားယွင်းသောဆုံးဖြတ်ချက်	၆၆
၃၀	မုစ်လင်မ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တရားဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းက မည်သည်ကိုဆိုလိုပါသနည်း။	၆၇
၃၁	ဘာသာကူးပြောင်းသူတို့“ဇမ်ဟ်”ပြုလုပ်ခြင်း	၆၈
၃၂	လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း-မုစ်လင်မ်များအတွက် လမ်းညွှန်မှု၏ အဓိကအချက်. .	၆၉
၃၃	မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူ အခြားအမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း	၇၀
၃၄	ဂျူး၊ ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရာတွင်ရှိသောပြဿနာ	၇၂
၃၅	နိဂုံးချုပ်	၇၅
၃၆	အာယသ် ၆-၇	၇၆
၃၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၇၇
၃၈	အာယသ် ၈-၁၀	၇၈
၃၉	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၇၉
၄၀	သက်သေထွက်ဆိုခြင်းပုံစံအချို့	၈၂

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၁	အာယသ် ၁၁-၁၂	၈၅
၄၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၈၆
၄၃	အာယသ် ၁၃-၁၄	၉၅
၄၄	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၉၆
၄၅	အာယသ် ၁၅-၁၈	၁၀၀
၄၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၀၂
၄၇	အာယသ် ၁၉	၁၀၄
၄၈	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၀၄
၄၉	အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလကိုဆန်းစစ်အတည်ပြုခြင်း	၁၀၅
၅၀	အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလနှင့်ပတ်သက်သောဥပဒေများ	၁၀၆
၅၁	မေးခွန်းတစ်ခုနှင့်ယင်း၏အဖြေ	၁၀၆
၅၂	တမန်တော်များ(ﷺ)အနက် နောက်ဆုံးတမန်တော်ကြီး၏ ပြိုင်ဘက်ကင်း သောပြီးပြည့်စုံမှု	၁၀၇
၅၃	အာယသ် ၂၀-၂၆	၁၀၈
၅၄	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၁၀
၅၅	မည်သည့်(နယ်မြေ)သည် ထွတ်မြတ်သော(နယ်မြေ)နည်း။	၁၁၄
၅၆	စိုက်ယီဒီနာမူစာသခင်(ﷺ)၏လူများသစ္စာဖောက်မှုအတွက်တမန်တော်မူစာ (ﷺ)သခင်၏ဆုံးဖြတ်ချက်	၁၂၀
၅၇	အာယသ် ၂၇-၃၂	၁၂၅
၅၈	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း ဟာဗီလ်(အေဘယ်လ်)နှင့်ကာဗီလ်(ကိန်း)တို့၏အကြောင်း	၁၂၇
၅၉	သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကိုတင်ပြရာတွင် သတိရှိခြင်းနှင့် မှန်ကန်ခြင်းတို့သည် မဖြစ်မနေလုပ်ရသောတာဝန်ဖြစ်သည်။	၁၂၈
၆၀	ကောင်းမှုကောင်းရာများလက်ခံခြင်းသည် အိမ်လားစ်(ဖြူစင်ရိုးသားမှု)နှင့် သတ်ကဝါ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ရှိသေခြင်း)အပေါ်တည်မှီသည်။	၁၃၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၁	အာယသ် ၃၃-၃၄	၁၃၃
၆၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဥပဒေများသည်အနှိုင်းမဲ့၍ တော်လှန်ပြောင်းလဲ စေခြင်းဖြစ်သည်။	၁၃၄
၆၃	အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း သုံးမျိုးသုံးစား	၁၃၄
၆၄	ကိစ္စစစ်(တူညီသောလက်တုန့်ပြန်မှု)အတွက်ပြစ်ဒဏ်	၁၃၈
၆၅	အာယသ်တော်အားရှင်းလင်းခြင်းနှင့် “ဟုဒ္ဒဒ်”နှင့်ပတ်သက်သည့်အသေးစိတ် အချက်များ	၁၃၉
၆၆	အာယသ် ၃၅-၄၀	၁၄၆
၆၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၄၈
၆၈	စရံကားဟ်(ခိုးမှုနှင့်ပတ်သက်သော)အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်ဥပဒေကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း	၁၅၄
၆၉	(၁) သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း	၁၅၄
၇၀	(၂) လုံခြုံစိတ်ချစွာထားရှိခြင်း	၁၅၄
၇၁	(၃) ခွင့်ပြုချက်မရှိခြင်း	၁၅၄
၇၂	(၄) ပုန်းလှိမ်းကွယ်လျှိုးယူငင်ခြင်း	၁၅၅
၇၃	သနားကြင်နာမှုနှင့်ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတို့သည် အဘယ်နည်း	၁၅၉
၇၄	အာယသ် ၄၁-၄၃	၁၆၆
၇၅	အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု	၁၆၈
၇၆	ဝဟီပို့ချခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း	၁၆၈
၇၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၇၂
၇၈	အစ္စလာမ့်နိုင်ငံတစ်ခုတွင် မုစ်လင်မံမဟုတ်သူများအတွက် တရားရေးဆိုင်ရာ စီရင်မှု	၁၇၄
၇၉	အုလမာများနောက်လိုက်ခြင်း-လူထုအတွက်သတ်မှတ်ချက်	၁၇၇
၈၀	တံစိုးလက်ဆောင်ပေးခြင်းနှင့်ယင်း၏ဆိုးဝါးသောအကျိုးဆက်များ	၁၈၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၁	အာယသ် ၄၄-၅၀	၁၈၄
၈၂	အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု	၁၈၈
၈၃	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၁၈၉
၈၄	“သောင်ရသ်”ကျမ်းနှင့်“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတို့ကိုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူ သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်	၁၉၃
၈၅	နဗီတမန်တော်များ၏ရှုရီအသံတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကွဲပြားခြားနားမှု၏ နောက်ကွယ်၌ရှိသောအသိဉာဏ်	၁၉၄
၈၆	ဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ အကျဉ်းချုပ်	၁၉၇
၈၇	အာယသ် ၅၁-၅၈	၁၉၉
၈၈	ရှင်းလင်းချက်အကျဉ်းချုပ်	၂၀၂
၈၉	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၀၃
၉၀	ဝဟီကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း	၂၀၃
၉၁	ဘာသာစွန့်လွှတ်ခြင်း၏ فَتْوَا ဖိသ်နာဟ်	၂၀၉
၉၂	စစ်မှန်သောမုစ်လင်မ်တို့၏ အမှတ်အသားများ	၂၁၃
၉၃	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဘက်တော်သားများသည်အဆုံး၌ အောင်မြင်ကြလိမ့်မည်	၂၁၅
၉၄	အစ္စလာမ်ဘာသာအားပျက်ရယ်ပြုသူများနှင့်အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း	၂၁၆
၉၅	မသိနားမလည်သူတို့၏ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ	၂၁၇
၉၆	အာယသ် ၅၉-၆၁	၂၁၉
၉၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၂၀
၉၈	ဦးတည်ပြောကြားခံရသူအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း (دَعْوَة)ဒါအ်ဝသ်ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၏ စည်းကမ်းတစ်ရပ်	၂၂၀
၉၉	အာယသ် ၆၂-၆၃	၂၂၁
	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	ဂျူးများ၏ကိုယ်ကျင့်တရားဆုံးရှုံးမှု	၂၂၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၀	လုပ်ရပ်များ၏ ပြင်ဆင်မှု	၂၂၂
၁၀၁	သာမန်လူများ၏လုပ်ရပ်များအတွက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များ တွင် တာဝန်ရှိသလား	၂၂၃
၁၀၂	အုလမာနှင့်မရှာအိမ်တို့အတွက် သတိပေးချက်တစ်ရပ်	၂၂၄
၁၀၃	အုမ္မသ်ထုပြုပြင်ရေးနည်းလမ်း	၂၂၆
၁၀၄	ပြစ်မှုဂုဏ်များကိုမမုန်းတီးခြင်းအတွက် သတိပေးခြင်း	၂၂၇
၁၀၅	အာယသ် ၆၄-၆၇	၂၂၈
၁၀၆	အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု	၂၃၀
၁၀၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၃၀
၁၀၈	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို ပြည့်ပြည့်ဝဝနာခံခြင်းသည် ဤကမ္ဘာ တွင်လည်း ကောင်းချီးမင်္ဂလာများရရှိစေပါသည်	၂၃၁
၁၀၉	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကိုအပြည့်အဝမည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်နည်း	၂၃၂
၁၁၀	သံသယတစ်ခု၏အဖြေ	၂၃၃
၁၁၁	သင်္ဃလိင်ပေါ်တွင်အလေးအနက်ပြု၍တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အပေါ်နှစ်သိမ့်ခြင်း	၂၃၃
၁၁၂	နောက်ဆုံးဟဂျ်အခါသမယတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ခွဲခွာမှုမှတစ်ပါး	၂၃၄
၁၁၃	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု	၂၃၅
၁၁၄	အာယသ် ၆၈-၆၉	၂၃၇
၁၁၅	အာယသ်တော်၏ ဆက်စပ်မှု	၂၃၈
၁၁၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရရှိအသ်တရားတော်ကိုလိုက်နာရန် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက်ညွှန်ကြားချက်	၂၃၈
၁၁၇	အဟ်ကမ်သုံးမျိုးသုံးစား	၂၄၀
၁၁၈	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်၏တမန်တော်ကိုနှစ်သိမ့်ခြင်း	၂၄၁
၁၁၉	ကောင်းမှုကောင်းရာနှင့်အီမာန်ယုံကြည်မှုရှိသော အုမ္မသ်ထု(၄)ရပ်အတွက် ကတိပြုထားခဲ့သော ကယ်တင်မှု	၂၄၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၀	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုသည်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှု ပေါ်တည်မှီသည်	၂၄၂
၁၂၁	တမန်တော်ဖြစ်ခြင်း(အီမာန်ဗင်လ်ရီစာလာသ်)ကိုမယုံကြည်ပါက ကယ်တင်ခံရခြင်း(နဂျသ်)မရရှိနိုင်	၂၄၃
၁၂၂	အာယသ် ၇၀-၇၁	၂၄၈
၁၂၃	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၄၉
၁၂၄	အာယသ် ၇၂-၇၆	၂၅၀
၁၂၅	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၅၂
၁၂၆	အာယသ် ၇၇-၈၁	၂၅၄
၁၂၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၂၅၅
၁၂၈	ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုနောက်တစ်မျိုး	၂၅၅
၁၂၉	ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ လွန်ကဲခြင်းနှင့် ချို့တဲ့ခြင်းသံသရာလည်ပုံ	၂၅၆
၁၃၀	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားသိရှိခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံရောက်ရှိခြင်း နည်းလမ်း	၂၅၇
၁၃၁	လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အတတ်ပညာဆိုင်ရာ သုတေသနပြုခြင်းသည် လွန်ကဲခြင်းမဟုတ်ပါ	၂၅၉
၁၃၂	ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့အား အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကိုလိုက်နာရန် - မိန့်ကြားထားသည်	၂၅၉
၁၃၃	ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာအဆုံးသတ်	၂၆၀
၁၃၄	အာယသ် ၈၂-၈၆	၂၆၁
၁၃၅	အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု	၂၆၃
၁၃၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအနက် အမှန်တရားကိုဆည်းကပ်သူအချို့	၂၆၃
၁၃၇	နဂျာရှိအားစိုက်ယိဒီနာဂျာဖ်၏ တင်ပြချက်အကျိုးသက်ရောက်မှု	၂၆၄
၁၃၈	အီသီယိုးပီးယားကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့လာရောက်မှု	၂၆၅

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃၉	အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုခြင်း၏ ကန့်သတ်ချက်များ	၂၆၆
၁၄၀	အမှန်တရားဘက်မှရှိသူများသည်အုဗ္ဗသံထု၏နိုးကြားမှုအသက်ဝိညာဉ်ဖြစ်သည်	၂၆၇
၁၄၁	အာယသံ ၈၇-၈၈	၂၆၈
၁၄၂	အာယသံတော်၏ဆက်စပ်မှု	၂၆၈
၁၄၃	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	ခွင့်ပြုသည့်အခါမှသာလျှင် လောကီစည်းစိမ်စွန့်လွှတ်ခြင်း	၂၆၉
၁၄၄	ဟလာလ်သည် ဟရာမ်မည်သို့ဖြစ်သွားစေသည့်အသွင်(၃)ရပ်	၂၆၉
၁၄၅	ဟလာလ်ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ မှန်ကန်သောသဘောထား	၂၇၀
၁၄၆	အာယသံ ၈၉	၂၇၂
၁၄၇	အာယသံတော်များ၏ ဆက်စပ်မှု	၂၇၃
၁၄၈	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	ကျိန်ဆိုမှုပုံစံ(၃)မျိုးနှင့်ယင်းတို့၏အမိန့်ပညတ်ချက်များ	၂၇၃
၁၄၉	ကျိန်ဆိုမှုမချိုးဖောက်မီ ကဖာရဟ်ပေးဆောင်ခြင်းသည်တရားမဝင်	၂၇၅
၁၅၀	အာယသံ ၉၀-၉၂	၂၇၇
၁၅၁	အာယသံတော်၏ဆက်စပ်မှု	၂၇၈
၁၅၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	စကြဝဠာဖန်ဆင်းခြင်းသည် လူသားများကောင်းကျိုးအတွက်ဖြစ်သည်	၂၇၈
၁၅၃	အလ်အဇ်လာမ်၏ ရှင်းလင်းချက်တစ်ရပ်	၂၇၉
၁၅၄	ခွင့်ပြုနိုင်သည့် မဲနှိုက်ခြင်းနည်းလမ်း	၂၇၉
၁၅၅	အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖောက်ပြန်မှုများ	၂၈၀
၁၅၆	အာယသံ ၉၃-၉၆	၂၈၅
၁၅၇	အာယသံတော်များ၏ ဆက်စပ်မှု	၂၈၇
၁၅၈	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၂၈၈
၁၅၉	ဥပဒေသများ	၂၈၈

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၀	အာယသ် ၉၇-၁၀၀	၂၉၁
၁၆၁	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	တည်ငြိမ်အေးချမ်းခြင်း၏ အရင်းအမြစ်လေးရပ်	၂၉၂
၁၆၂	ဗိုင်သုလ္လာဟ်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံး၏ အဓိကဖြစ်သည်	၂၉၃
၁၆၃	ဗိုင်သုလ္လာဟ်သည် ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း၏ အနှစ်သာရနှင့်သင်္ကေတလက္ခဏာ ဖြစ်သည်	၂၉၄
၁၆၄	အာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း	၂၉၉
၁၆၅	အာယသ် ၁၀၁-၁၀၃	၃၀၂
၁၆၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	မလိုလားအပ်သော မေးခွန်းများမေးမြန်းခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း	၃၀၃
၁၆၇	ဝဟီကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း	၃၀၃
၁၆၈	“နဗူဝဟ်”နဗီတမန်တော်ပွင့်ခြင်းနှင့် “ဝဟီ”ကျရောက်ခြင်းတို့သည် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ နောက်တွင် မရှိတော့ပါ	၃၀၄
၁၆၉	“ဗဟီရဟ်”နှင့်“စာအီဗဟ်”တို့အား ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း	၃၀၅
၁၇၀	အာယသ် ၁၀၄-၁၀၅	၃၀၇
၁၇၁	အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု	၃၀၈
၁၇၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	
	အာယသ်တော်များကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း	၃၀၈
၁၇၃	မထိုက်တန်သောခေါင်းဆောင်တစ်ဦးနောက်လိုက်ခြင်းသည်ဒုက္ခရှာခြင်းဖြစ်သည်	၃၀၉
၁၇၄	ခေါင်းဆောင်ခြင်း၏စံ	၃၁၀
၁၇၅	အကျိုးသက်ရောက်သည့်ဝေဖန်နည်း	၃၁၀
၁၇၆	လူအများအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲသူများကို နှစ်သိမ့်ခြင်း	၃၁၁
၁၇၇	ပြစ်မှုဂုဏ်များဟန့်တားခြင်းအပေါ် စိုက်ယိဒီနာအဗူဗကရ်(ﷺ)သခင်၏ မိန့်ကြားချက်	၃၁၂
၁၇၈	မအံ့ရူးဖ်နှင့်မွန်ကရ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဆိုလိုခြင်း	၃၁၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇၉	မုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအိမ်များ၏ ပြောကြားမှုများတွင် ရှိရိအသ်အရ မတော်မတရား မှုမပါဝင်ချေ	၃၁၃
၁၈၀	အာယသ် ၁၀၆-၁၀၈	၃၁၅
	အာယသ်တော်၏ ဆက်စပ်မှု	၃၁၆
၁၈၁	အာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း	၃၁၇
၁၈၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၁၈
၁၈၃	ဥပဒေသအချို့	၃၁၉
၁၈၄	ကာဖိရ်တစ်ဦး၏သက်သေထွက်ဆိုချက်ကို အခြားကာဖိရ်တစ်ဦး၏အမှုတွင် လက်ခံပါသည်	၃၂၀
၁၈၅	စကားနှစ်လုံး၊ ဥပဒေသနှစ်ရပ်	၃၂၀
၁၈၆	အာယသ် ၁၀၉-၁၁၀	၃၂၂
၁၈၇	အာယသ်တော်၏ဆက်သွယ်မှု	၃၂၃
၁၈၈	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း နောက်ဆုံးနေ့တွင် နဗီတမန်တော်(ﷺ)များအားမေးမည့် ပထမဦးဆုံးမေးခွန်း	၃၂၄
၁၈၉	သံသယတစ်ခုကိုဖယ်ရှားခြင်း	၃၂၅
၁၉၀	ဖြေကြားမှုကား တမန်တော်များသည် လူတို့အားချစ်ခင်နှစ်သက်မှုရှိကြောင်း ပြသပါသည်	၃၂၇
၁၉၁	ပြန်ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် မေးမည့်မေးခွန်းငါးရပ်	၃၂၇
၁၉၂	စိုက်ယိုဒီနာအီစာ(ﷺ)အားမေးမြန်းသည့် သီးခြားမေးခွန်းတစ်ခု	၃၂၈
၁၉၃	အရှင်သခင်အား တမန်တော်အီစာ(ﷺ)၏ ဖြေကြားချက်	၃၂၉
၁၉၄	စိုက်ယိုဒီနာအီစာ(ﷺ)အပေါ် ကျရောက်သော အထူးကောင်းချီးမင်္ဂလာတို့ကို ဖော်ပြခြင်း	၃၂၉
၁၉၅	အာယသ် ၁၁၁-၁၁၅	၃၃၁
၁၉၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း စစ်မှန်သောယုံကြည်သက်ဝင်သူတစ်ဦးသည် တန်ခိုးဗျာဠိဟာများကို မတောင်း ဆိုသင့်ပေ	၃၃၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၇	ကောင်းချီးမင်္ဂလာသည် သာလွန်ကောင်းမြတ်လေလေ၊ ကျေးဇူးတရားမသိတတ် မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်သည် ပိုမိုပြင်းထန်လေလေ	၃၃၃
၁၉၈	အာယသ် ၁၁၆-၁၁၈	၃၃၄
၁၉၉	အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက် အရေးကြီးသောမှတ်စုများ	၃၃၅
၂၀၀	အာယသ် ၁၁၉-၁၂၀	၃၃၉
၂၀၁	အာယသ်တော်၏ဆက်နွယ်မှု	၃၃၉
၂၀၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း မှတ်စု	၃၄၀
ဖူရဟ်အလ်အန်အာမ်		
၂၀၃	အာယသ် ၁-၅	၃၄၅
၂၀၄	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၄၆
၂၀၅	အာယသ် ၆-၁၁	၃၅၃
၂၀၆	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၅၅
၂၀၇	အာယသ် ၁၂-၁၄	၃၆၁
၂၀၈	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၆၂
၂၀၉	အာယသ် ၁၅-၂၁	၃၆၄
	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၆၆
၂၁၀	ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသမျှသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှဖြစ်သည်ဆိုသည် ကား မုစ်လင်မ်များ၏ အဓိကယုံကြည်ချက်ဖြစ်သည်	၃၆၇
၂၁၁	အာယသ် ၂၂-၂၆	၃၇၃
၂၁၂	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၇၄
၂၁၃	အာယသ် ၂၇-၃၂	၃၈၂
၂၁၄	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၈၄

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၁၅	လက်ရှိဘဝသည်ကြီးကျယ်သောကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဉာဏ် အမြော်အမြင်ဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ။ ထို့နောက်တိုးပွားစေရန် လုပ်ဆောင်ပါ။	၃၈၇
၂၁၆	အာယသ် ၃၃-၄၁	၃၉၀
၂၁၇	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၉၂
၂၁၈	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖန်ဆင်းခံများ၏ အခွင့်အရေးအတွက် အမြင့်ဆုံးအလေး ဂရုပြုမှု	၃၉၄
၂၁၉	အာယသ် ၄၂-၄၅	၃၉၅
၂၂၀	အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း	၃၉၆
၂၂၁	အညွှန်း	၄၀၃

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وكفى، وسلام على عباده الذين اصطفى

မအာရီဖုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း - မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့

၏

အမှတ်စဉ်

အနန္တကရုဏာရှင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့်အသနားတော်ကြောင့် မအာရီဖုလ်ကုရ်အာန် (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူစွာ ဖွင့်ဆိုသောကျမ်း) မြန်မာဘာသာပြန် စာအုပ်(အတွဲ-၅)ကို မုစ်လင်မ်များထံ ထုတ်ဝေတင်ဆက်လိုက်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော (အတွဲ-၃)၏ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုချက် ဖြစ်ပြီး စူရဟ်အလ်မာအိဒ်ဟ်နှင့် စူရဟ်အလ်အန်အာမ်တို့ပါဝင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အနေဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာမူရင်းအတွဲတစ်တွဲကို မြန်မာစာပေဖြင့် (၂)အုပ်ခွဲ၍ ပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဤစာအုပ်တွင် စူရဟ်အလ်မာအိဒ်ဟ် တစ်ခုလုံးနှင့် စူရဟ်အလ်အန်အာမ်၏ ပထမပိုင်း အာယသ်တော်(၄၅)အာယသ်အထိ ပါဝင်ပါသည်။ စူရဟ်အလ်မာအိဒ်ဟ်၏ အချို့သောအာယသ်တော်များမှာ ဟိဂျရီ(၆)ခုနှစ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဟုခိုင်ငြိမ့်အရပ်မှ အပြန်ခရီးတွင် ကျရောက်ခဲ့ပြီး၊ အချို့အာယသ် တော်များမှာ ဟိဂျရီ(၈)ခုနှစ် မက္ကဟ်ရွှေမြို့တော်ကို အောင်နိုင်ချိန်တွင်လည်းကောင်း၊ အာယသ်တော်အများစုမှာ ဟိဂျရီ(၉)ခုနှစ် ဟိဂျသုလ်ဝဒါအ်ပြုလုပ်စဉ်တွင်လည်းကောင်း ကျရောက်ခဲ့သော အာယသ်တော်များဖြစ်ကြပါ သည်။ စူရဟ်အလ်အန်အာမ်သည် စူရဟ်အလ်မာအိဒ်ဟ်နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိနေပြီး ယင်းစူရဟ်၏ အချို့သောအာယသ် တော်များမှအပ ကျန်ရှိအစိတ်အပိုင်းအားလုံး မက္ကဟ်ရွှေမြို့တော်တွင်ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဤစူရဟ်သက်ဆင်း ကျရောက်စဉ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကို ဖတ်ရွတ်ပြီးချိန်မှစ၍ ကောင်းကင်တမန်တော်(ခုနစ်သောင်း) တို့က အတူလိုက်လံဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဤကျမ်းတော်မြတ်အဖွင့်မြန်မာပြန်ဆိုမှုအခြေအနေကို တင်ပြလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာဘာသာပြန် အဖွဲ့ကို ပါဝင်ကြသူများအနက် အဓိကအားဖြင့် ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို လုပ်ဆောင်သူများသည် လူ၊ငွေ၊ အချိန်တို့ကို မြှုပ်နှံ၍ပြန်ဆိုခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပြီး လိုအပ်သည်များကို ကျန်အဖွဲ့ဝင်များကပံ့ပိုးကူညီခဲ့ကြပါသည်။ စာမူကို အကြိမ်ကြိမ်တည်းဖြတ်ပေးခဲ့သူ အာလင်သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အချိန်ပြည့်အားပေးကူညီခဲ့သူ အလ်ဟရ် မောင်လာနာမုဗ်သီနူးရ်မုဟမ္မဒ်(ခ)ဦးကိုလေး (ရန်ကုန်)ဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ဝေရေးလိုအပ်သောကုန်ကျစရိတ်များ ကို ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မော်လမြိုင်၊ ကလေးနှင့် အခြားမြို့များမှ အလှူရှင်များက ငွေများထည့်ဝင်လှူဒါန်းခဲ့ကြ

ပါသည်။ ထိုအလှူရှင်များ၏ ရက်ရောမှုကလည်း ကျွန်ုပ်တို့လုပ်ငန်းကို အားတက်စေခဲ့ပါသည်။ အထက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သာသနာဝင်များထံ ဖြန့်ချိမှုတွင်ကူညီပေးခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို အလွှာအရှင်က နှစ်ဘဝအတွက် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးတော်မူပါစေ။ (အာမီးနီ)

ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အနေဖြင့် အထူးရှင်းပြလိုသည်မှာ -

- ၁။ ကုန်အာန်အလင်းပြကျမ်း(မြန်မာဘာသာပြန်)ရှိနေပါလျက် ဤကျမ်းကိုဘာသာပြန်တင်ဆက်ခဲ့ခြင်းမှာ ဤကျမ်းတွင်တင်ပြထားသော ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုမှု၊ ကျင့်ရန် ကြဉ်ရန်များ၊ ပညတ်ညွှန်ကြားချက်များ၊ လမ်းညွှန်ထုံးစံများ၊ ကျရောက်ခဲ့သည့်အရင်းခံသမိုင်းစသည်တို့တွင် ပိုမိုပြည့်စုံသဖြင့် လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်ကို ဖြည့်စွက်ရန် ပြန်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိစေအပ်ပါသည်။
- ၂။ ဤကျမ်းဘာသာပြန်ဆိုမှုတွင် ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့၏အဘော်များပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ဝေဖန်မှုများ လုံးဝမပါရှိဘဲ အရှိအတိုင်း ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာစကားဖလှယ်မှုတွင် အားနည်းချက်များရှိနိုင်ပါသည်။
- ၃။ ဤကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်(အတွဲ-၆၊၇)တို့ကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီဖြစ်ပြီး အဆိုပါ အတွဲများအပြင် ကျန်ရှိကျမ်းတော်အစအဆုံးကို မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်(သင်တန်းသား)များ လက်ဝယ်သို့ အပြည့်အစုံပြန်ဆိုထုတ်ဝေနိုင်သည့် သောင်ဖီးကံစွမ်းအား ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အား အလွှာအရှင်က ချီးမြှင့်တော်မူပါရန် ဒုအာဆုမွန်ပြုပေးကြစေလိုပါသည်။
- ၄။ အပြုသဘောဆောင်သည့် ငွေအား၊ လူအား၊ အကြံဉာဏ်များကိုလည်း ဆက်လက်ပေးကြစေလိုပါသည်။

မအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ။

အထူးကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤမအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်ကို ကြီးလေးသော သာသနာ့တာဝန်များနှင့် ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာကိစ္စရပ်များကြားမှ၊ အထူးအချိန်ပေး၍-

- ❖ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ အားပေးမြှင့်တင်ပြီး အကြံဉာဏ်ကောင်းများပေးသော
(၁) အလ်ဟာဂျ် မော်လာနာ မုဗ်သီ နူးရ်မုဟမ္မဒ် (ဦးကိုလေး)
- ❖ မူရင်းအင်္ဂလိပ်စာအုပ်နှင့် တိုက်ဆိုင်စိစစ်ဖတ်ရှုပေးသော
(၂) အလ်ဟာဂျ် မော်လာနာ ဟာရူးန်လူလာသ်
- ❖ (အတွဲ-၁)ပထမအကြိမ်ထုတ်စာအုပ်ပါ ချွတ်ယွင်းချက်များကို ထောက်ပြပြင်ပေးသော
(၃) အလ်ဟာဂျ်မောင်လာနာ ဟာဖိဇ်ကာရီ အတ်ဆ်မဒ်ဒုလ္လာဟ်(မော်လမြိုင်)နှင့် အထက်ပါပြုပြင် အကြံပေးချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ကိုယ်စား လက်ခံနာယူပြီး ပြန်ကြားပေးသော
(၄) ဟာဖိဇ်မုဟမ္မဒ်ရဖီ B.Sc(Bot.), H.G.P (ပုသိမ်)

စသော ပညာရှင်တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်တွင် အမှားအယွင်းနှင့် ချို့ယွင်းချက်များပါရှိခဲ့ပါက၊ မအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ချို့ယွင်းချက်များကိုအကြံပြုထောက်ပြခဲ့ပါလျှင် ပညာရှင်များနှင့် တိုင်ပင်၍ ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်လျှင် ပြင်ဆင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိစေအပ်ပါသည်။

မအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ။

ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူစွာ ဖွင့်ဆိုသောကျမ်း မအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်းကို မြန်မာပြန်ဆိုရေးသားရန်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်အဝဝကို ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မော်လမြိုင်၊ ကလေးမြို့တို့ရှိ အလှူရှင်များ အလှူငွေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်ရှိ ဤကျမ်းတော်မြတ်ကုန်အာန်အကျယ်ဖွင့်ဆိုသည့်ကျမ်းစာအုပ်ဝယ်ယူအားပေးသူများ၏ ငွေကြေးများဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ (အလ်ဟမ်ဒုလ်လ္လာဟ်) ယခုအခါ မူရင်းမအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း အတွဲရှစ်တွဲရှိသည့်အနက် အတွဲလေးတွဲကို မြန်မာပြန်ဆိုပြီးဖြစ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ မည်သည့်စေတနာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်စေ၊ ဖြူစင်သောစေတနာဖြင့် လှူဒါန်းကုသိုလ်ပြုလိုပါလျှင် ကျွန်တော်များမအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပါရန် သတင်းကောင်းပါးအပ်ပါသည်။

မအာရီဖုလ်ကုန်အာန်ကျမ်း မြန်မာဘာသာပြန်အဖွဲ့
၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ။

anivrenkzDrk[®f&SD

\

မအာရီပုလ်ကုရ်အာနိ

t*Folmonjef

yanCk[®f&SDrf

wf;jwcl

ypöveFlolfiH&molB.D;

rkzfDrk[®foD; tkqfneD

အတွဲ (၅)

pl&[ftvfintd' [f?pl&[ftvftestmrnf

rtm&zkvfuk&ftnefusrf; jrefnlonnyeftzGUlonnyefonf??

[®sfD1432-dEsp?&SAV/

(ကန့်သတ်)

سورة الانعا

စူရဟ် အာပ်အန်အာမ်

تَفْسِيرُ
مِجَارِفِ الْقُرْآنِ
မဏဂိပုလ်ကုဂ်အာန်
အကျပ်ဗွင်ဒိုဒ်း

﴿ سورة المائدة ﴾ ◇ စူရဟ် အာပ်မာအိဒဟ်
﴿ سورة الانعا ﴾ ◇ စူရဟ် အာပ်အန်အာမ်

سورة المائدة

စုရဟ် အပ်မာအိဉ်ဟ်

စူရဟ် အလ်မာအိဒဟ်

(ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်)

ဤစူရဟ်သည် မဒနီစူရဟ်ဖြစ်သည်။ အပိုဒ်(၁၆)ပိုဒ်နှင့်အာယသ်တော်(၁၂၀)ရှိသည်။
အာယသ်(၁)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“အစဉ်မပြတ် သနားကြင်နာညွှာတာတော်မူထသော၊ အနန္တကရုဏာတော်ရှင်
ဖြစ်တော်မူထသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏။”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۚ أُحْلِلْتُ لَكُمْ بِهِيَمَةً
الْأَنْعَامِ الْأَمَانَةَ عَلَىٰ غَيْرِ الْحِلِّ الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ
يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ ①

အို-“မုအ်မင်န”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် (မိမိတို့
ထားရှိကြလေသော) ပဋိညာဉ်ကတိခံဝန်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်
ကြလေကုန်။ (လာလတ္တံ့သောမုက္ခပါဌ်တော်၌) အသင်တို့အား ကြားနာစေအံ့
သောအရာများမှအပ(ကုလားအုတ်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်ကဲ့သို့သော) ခြေ
လေးချောင်းရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့သည်ကားအသင်တို့အဖို့. (“ဟလာလ်”ဟူ၍
စားသုံး)ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ချေသတည်း။ သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် (“ဟရ်”
ပြုရန်အတွက်) “အိဟ်ရာမ်”ဝတ်ရုံကိုဝတ်ဆင်ပြီးဖြစ်နေကြစဉ် အမဲလိုက်ခြင်း
ကို(“ဟလာလ်”)ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်သည်ဟူ၍ မထင်မှတ်မယူဆကြရပေ။ စင်စစ်
ဧကန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိရာကိုသာ အမိန့်ပေးတော်
မူပေသတည်း။ (၅:၁)

အာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်းနှင့် အကြောင်းအရာများ၏ အကျဉ်းချုပ်

ဤသည်မှာ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ အစဦးအာယသ်တော်ဖြစ်သည်။ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်သည် မဒနီ (မဒီနဟ်တွင်ကျသော) စူရဟ်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူညီကြသည်။ ၎င်းပြင် ဤစူရဟ်သည် မဒနီစူရဟ်များ အနက်နောက်ဆုံးကျရောက်သော စူရဟ်ဖြစ်သည်။ ကြည်ညိုလေးစားဖွယ်ဆရာသခင်ကြီးတို့က ဤစူရဟ်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ နောက်ဆုံးစူရဟ်အဖြစ်လည်း ဖော်ထုတ်ထားခဲ့ပါသည်။ မုစ်နဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်းတွင် စိုက်ယီဒီနာ အဗ်ဒုလ္လာဟ် အိဗ်နီအုမရ်နှင့် စိုက်ယီဒီနာ အတ်စ်မာဗင့်တ်ယဇီးဒ်တို့မှခိုင်လုံသော ဆင့်ပြန်ချက် အရ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်သည် ‘အသွဉ်ဗာ’အမည်ရှိ ကုလားအုတ်မကိုစီးကာ ခရီးနှင့်စဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံကျရောက်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ အတွဲ(၁)နီဒါန်းသဖ်စိရ်အကျယ်ဖွင့်၌ရှင်းလင်းပြသခဲ့ပြီးသကဲ့သို့ တမန်တော် မြတ်(ﷺ) သခင်ထံဝဟီကျရောက်ချိန်၌ ဖော်ပြမရနိုင်သော ထူးဆန်းသည့် ဝန်ပိမှုတစ်ရပ်ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ဤသည်မှာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပျက်ခဲ့ရသည်။ ကုလားအုတ်မသည် ပုံမှန်မဟုတ်သောအလေးကြောင့် မခံနိုင်၍ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျောကုန်းပေါ်မှဆင်းသက်ခဲ့သည်။ အချို့သော ထင်ရှားသည့် ဆင့်ပြန်ချက်များအရ ဤခရီးသည် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ နောက်ဆုံးဟဂျ်ပြုလုပ်ရန်သွားသော ခရီးစဉ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ နောက်ဆုံးဟဂျ်သည် ဟစ်ဂျရီ(၁၀)ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဟဂျ်ပြုလုပ်၍ ပြန်လာ ပြီးနောက် ဤကမ္ဘာလောက၌ ရက်(၈၀)သာသာနေခဲ့ရပေသည်။ အလ်ဗဟ်ရုလ်မဟ်တွဲကျမ်းတွင် ဋီကာရှင် အိဗ်နီဟိုင်ယမ်က စူရဟ်မာအိဒဟ်၏အချို့သော အာယသ် တော်များသည် ဟုဒိုင်ဗီယဟ်ခရီးစဉ်တွင်လည်းကောင်း၊ အချို့သော အစိတ်အပိုင်းတို့သည် မက္ကဟ်အောင်နိုင်သည့်ခရီးစဉ်တွင်လည်းကောင်း၊ အချို့သောအပိုင်းတို့သည် နောက်ဆုံးဟဂျ်ခရီးစဉ်တွင်လည်းကောင်း ကျရောက်ခဲ့သည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ဤစူရဟ်သည် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏ နောက်ဆုံးပိတ်စူရဟ် မဖြစ်နိုင်သော်လည်းကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဝဟီကျခြင်းနောက်ဆုံး အခြေအနေတွင်းကျရောက်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောနေပါသည်။

အဗူအုဗိုင်ဒဟ်၏ ခိုင်လုံမှုအပေါ် ရူဟုလ်မအာနီကျမ်းက အိဗ်နီဟဗိဗ်နှင့် အာတိုယဟ် အိဗ်နီကိုင်စ်(ﷺ) တို့၏ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်ကို ကိုးကားထားသည်။ ယင်းတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်ကြားချက်ကို တင်ပြ ထားသည်မှာ -

aeMArHAMHDeLrHAolHaF*YznI-ArqlArKAjMjclanIA

“စူရဟ်မာအိဒဟ်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ဝဟီပို့ချခြင်း နောက်ဆုံးအဆင့်တွင် ကျရောက် ခဲ့သည်များမှဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းစူရဟ်တွင် ဟလာလ်တရားဝင်သည်ဟု မိန့်ထားသည် များကို ဟလာလ်ဟုလည်းကောင်း၊ ဟရာမ်တရားမဝင်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်များကို ဟရာမ်တရားမဝင်ဟု လည်းကောင်း တစ်သက်လုံးမှတ်ယူပါလေ။”

မုသ်တဒရာခ်အလ်ဟကီးမ်ကို ရည်ညွှန်း၍ အိဗ်နီကဆီးရ်က စိုက်ယီဒီနာ ဂျူဗိုင်းရ်အိဗ်နီနုဗိုင်းရ်၏တူ ညီ သောဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်ကို ကိုးကားထားသည်။ ယင်းတွင် ဟဂျ်ပြုလုပ်ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း စိုက်ယီဒီနာ ဂျူဗိုင်းရ် အိဗ်နီနုဗိုင်းရ်သည် စိုက်ယီဒါဟ် အာအိရှဟ်(ﷺ)သခင်မထံသွားရောက်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ သခင်

မကြီးက “အိုဂျူဗိုင်းရ်သင်သည် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်ကိုဖတ်ရပါ၏လော” စိုက်ယိဒိနာဂျူဗိုင်းရ်က “ကျွန်တော်မျိုး ဖတ်ရပါသည်ဟု” ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် စိုက်ယိဒဟ်အာအိရှဟ် ﴿سُبْحَانَكَ﴾ သခင်မက “ဤသည်မှာ ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏ နောက်ဆုံးစူရဟ်ဖြစ်သည်” ။ ယင်းစူရဟ်ထဲတွင် ပါရှိသောကိစ္စရပ်များပါ တရားဝင်ဟလာလ်၊ တရားမဝင်ဟရာမ်တို့နှင့်ပတ်သက်သော အမိန့်ပညတ်ချက်များသည် “မုဟ်ကမ်” (အတည် ပြုပြီးသော အဓိပ္ပာယ်) ဖြစ်သည်။ ထိုစူရဟ်ထဲတွင်ဖြစ်နိုင်ဖွယ်သော “နတ်စိန်” မည်သည့်ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခြင်းမျှ မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အထူးဂရုပြုလေကုန်” ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့သည်။

စူရဟ်အလ်နီစားအ် ကဲ့သို့ပင် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်ထဲတွင်လည်း ဆက်ဆံရေးများ၊ ပဋိညာဉ်များနှင့်ပတ် သက်သောဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်မြောက်မြားစွာပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ရူဟုလ်မအာနီက စူရဟ်အလ်ဘကရဟ် နှင့် အာလီအင်မ်ရာန်ထဲတွင် အကြောင်းအရာ တစ်သားထဲကျမှုကို သတိပြုမိခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းစူရဟ်နှစ်ခုစလုံးထဲတွင် မူများ၊ ဘာသာအယူဝါဒဆိုင်ရာများ၊ သောင်ဟီးဒ်၊ တမန်တော်ဖြစ်ခြင်း၊ တရားစီရင် မည့်နေနှင့် အလားတူအခြားအခြေခံအရေးကြီးသောအချက်များနှင့်ပတ်သက်သည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များကိုသာ အများဆုံးဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းစူရဟ်နှစ်ခုထဲတွင် ဆင့်ပွား အမိန့်ပညတ်ချက်များကို မှန်ကန်မှုတစ်ခုမှ ဆက်နွယ်သိရှိလာရသောအချက်အဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။ စူရဟ်အလ်နီစားအ်နှင့် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်တို့ကို ကြည့်လျှင် ၎င်းတို့သည် အကြောင်းအရာအလိုက် တစ်သားတည်းဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းတို့နှစ်ခုစလုံးသည် ဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်များကိုသာ ဖော်ပြထား၍ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် မည်သည့်အခြေခံမူများအကြောင်းဖော်ပြချက်မဆို ယင်းထဲတွင်ပါဝင်ပတ်သက်ကြောင်းပြဆိုသည်။ စူရဟ် အလ်နီစားအ်တွင် အချင်းချင်းဆက်ဆံရေးများ၊ အထူးသဖြင့် ဟုကူကူလ္လာဟ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကျေးကျွန်များ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရာတွင်ရှိသည့်ရပိုင်ခွင့်များအကြောင်း အလေးအနက်ပြုထားသည်။ ထို့နောက် ယင်းထဲတွင် ဇနီးနှင့် ခင်ပွန်းတို့၏ရပိုင်ခွင့်၊ ဘမဲ့ကလေးများ၏ ရပိုင်ခွင့်၊ မိဘများနှင့်အခြားဆွေမျိုးသားချင်းတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များ အသေးစိတ်ပါဝင်သည်။ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ ပထမအာယသ်တော်ထဲတွင် အားလုံးသောဆက်ဆံ ရေးများနှင့် ကတိပေးချက်များအတိုင်း ခိုင်မာစွာရပ်တည်ရန် ညွှန်ကြားထားသည်။ အာယသ်တော်၏ စကားလုံး များဖြစ်သော- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَفُورًا بِالْعُقُودِ** (အိုမုအ်မင်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် (မိမိတို့ထားရှိကြ လေသော) ပဋိညာဉ်ကတိခံဝန်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြ လေကုန်)က ယင်းကဲ့သို့ ပဋိညာဉ် ကတိခံဝန်ချက်များကို မူချလိုက်နာဆောင်ရွက်ကြဟု အမိန့်ပေးထားသည်။ ထို့ကြောင့် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်သည် စူရဟ်အလ်အူကာဒ်အဖြစ် ရည်ညွှန်းသည်။ (အလ်ဗဟ်ရုလ်အလ်မုဟီးတို့)

ဤစူရဟ်သည် အထူးသဖြင့် စူရဟ်၏ အဖွင့်အာယသ်တော်သည် အချင်းချင်းဆက်ဆံရေးနှင့် ပဋိညာဉ် ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်တို့အတွက် အထူးဆက်စပ်မှုတစ်ရပ်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ် ﴿ﷺ﴾ သခင်သည် စိုက်ယိဒိနာ အမ်ရူဒ်အိဗ်နီဟဇ်အား ယီမင်နိုင်ငံ၏ အာမိလ် (အုပ်ချုပ်ရေးမှူး) အဖြစ်စေလွှတ်ရာတွင် ခန့်အပ်လွှာပေးအပ်လိုက်ရာ ထိုခန့်အပ်လွှာခေါင်းစီးတွင် ဤအာယသ် တော်ရေးသား ပေးခဲ့သည်။ (အလ်ဗဟ်ရုလ်အလ်မုဟီးတို့)

အကျယ်ပြန်ဆိုခြင်း

ဤစူရဟ်၏ ပထမအာယသ်တော် ပထမဝါကျသည် အလွန်ပြီးပြည့်စုံသဖြင့် ယင်းကိုလျော်ကန်စွာ ဆွေးနွေးမည်ဆိုလျှင် စာမျက်နှာ ထောင်ကျော်ရှိပေလိမ့်မည်။ စင်စစ်မုစ်လင်မ်ပညာရှင်များနှင့် ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များက ထိုကဲ့သို့ပင် ရေးသားခဲ့ကြသည်။ အာယသ်တော်က- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوفُوا بِالْعُقُودِ** (အို ‘မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်(မိမိထားရှိကြလေသော) ပဋိညာဉ်ကတိခံဝန်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်) ဟု မိန့်ကြားထားသည်။ ဤနေရာ၌ ဦးတည်ပြောကြားသည့် **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا** (အို ‘မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့ - - -)ပုံစံက ကျွန်ုပ်တို့၏ ဂရုပြုမှုကို ကိစ္စရပ်၏ အရေးကြီးသည့် သဘောသဘာဝဆီသို့ ဦးတည်စေပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤနေရာ၌ပေးထားခဲ့သည့် အမိန့်ပညတ်ချက်သည်တစ်စုံတစ်ဦး၏အီမာန်ယုံကြည်မှုအတွက် အဓိကလိုအပ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် **أَوْفُوا بِالْعُقُودِ** (ပဋိညာဉ်ကတိခံဝန်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြလေကုန်) ဟူသော အမိန့်တော်လာရှိသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ သုံးစွဲထားသော “အလ်အုကုဒ်”သည် “အလ်အက်ဒ်”ဟူသောစကားလုံး၏ အများကိန်းဖြစ်ကာ စာပေသဘောအရ အဓိပ္ပာယ်မှာ “စည်းနှောင်ရန်”ဖြစ်သည်။ လူနှစ်ဦး(သို့) အုပ်စုနှစ်စုသည် တစ်ဦး(သို့) တစ်အုပ်စုနှင့် တစ်ဦး(သို့)တစ်အုပ်စုချင်းစီ ပြုလုပ်ထားသော ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်သည်လည်း “အက်ဒ်”ဟုခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် အလ်အုကုဒ်သည် အလ်အုဟုဒ်(သို့) ပဋိညာဉ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူသည်။

ဤချဉ်းကပ်နည်းကို ဆွဟာဗဟ်နှင့်သာဗီအိန်များ၏ တညီတညွတ်တည်းသော ဖွင့်ဆိုချက်အား လေးစားဖွယ် ဋီကာရှင်အိဗ်နီဂျရီးရ်က တင်ပြထားခဲ့သည်။ အီမာမ်အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆွ်က ရှင်းပြသည်မှာ “အက်ဒ်” အပြန်အလှန်သဘောတူညီချက်(သို့) အဟ်ဒ် ပဋိညာဉ်ပြုချက်(သို့)မုအ်ဟာဒမ် သဘောတူညီချက်တို့မှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သည် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားလုပ်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ရာ လုပ်မလုပ်ဟူသော တာဝန်ထားရှိကာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီ၍ လိုက်နာကျင့်သုံး ရာတွင် အသုံးပြုသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အသိအမှတ်ပြုထားသည့် လုပ်ထုံးအရ ဤသည်မှာ ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဝါကျ၏အဓိကအဓိပ္ပာယ်မှာ အချင်းချင်းပဋိညာဉ်ကိုဖြည့်ဆည်းမှုသည် အရေးကြီးလိုအပ်၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်ဟုမှတ်ယူရမည်။

ဤနေရာတွင် ပဋိညာဉ်၏ သဘောသဘာဝဆီသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ဆုံးဖြတ်ရန်ရှိပါသည်။ ဋီကာရှင်များ၏ ဘာသာပြန်မှုများတွင် အပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာတွင်သာ ကွဲပြားခြားနားဟန်ရှိပေသည်။ အချို့သော ဋီကာရှင်များက မိန့်ကြသည်မှာ ဤသည်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်အရဆိုလျှင် အရှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းခံများသည် အရှင်မြတ်အပေါ်ယုံကြည်လိုက်နာ၍ အရှင်မြတ်၏ အမိန့်နာခံရမည်ဟု ညွှန်းသည်။ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများထံမှ ထိုအရှင်ပို့ချခဲ့သော အရာရာတို့၏ ဟလာလ်တရားဝင်ခြင်းနှင့် ဟရာမ်တရားမဝင်ခြင်းဟူသော အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ကတိဝန်ခံချက်ယူထားခြင်းကို ညွှန်းသည်ဟုဆိုကြသည်။ ဤသည်အတိုင်း စိုက်ယိဒ်နာ အိဗ်နီအဗ္ဗားစ်(رحمته)ကတင်ပြခဲ့သည်။ အချို့ဋီကာရှင်များကလည်း ဤနေရာ၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးချုပ်ဆိုကြသည့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းပဋိညာဉ်၊ ရောင်းခြင်း၊ ဝယ်ခြင်း၊ ပဋိညာဉ်စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်သော ပဋိညာဉ်ကို ဆိုလိုသည်ဟု ညွှန်းကြသည်။ ဋီကာရှင်များဖြစ်ကြသော အိဗ်နီဇိုက်ဒ်နှင့် ဇိုက်ဒ်အိဗ်နီ စလာမ်တို့က အထက်ပါဘာသာပြန်မှုအတိုင်း ကောက်ယူကြသည်။ အချို့ဋီကာရှင်များကမူ

ဂျာဟ်လိယဟ် အမှောင်ခေတ်က လူမျိုးနွယ်စုများသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအချင်းချင်းကူညီရိုင်းပင်းရန် ကတိသစ္စာပြုခြင်း(သို့)စာချုပ်ပြုလုပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်ဟု ဆိုကြသည်။ မုဂျာဟစ်၊ ရာဗီနှင့် ကသာဒဟ်စသော ဋီကာရှင်များကလည်း ဤသို့ပင် ကောက်ယူကြသည် သို့သော်လည်း အမှန်တရားကား ၎င်းတို့မိန့်ကြားသည် များထဲတွင် ခြားနားခြင်း၊ ဖီလာဆန်ကျင်ဖြစ်ခြင်းများ မရှိချေ။ စင်စစ်အားလုံးသော ဤကွဲပြားသည့် ပဋိညာဉ် များသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဤအာယသ်တော်ပါ အလ်အူကုဒ်ဟူသောစကားလုံးအောက်၌ အကျုံးဝင်ကာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်၌က ယင်းတို့အားလုံးကိုဖြည့်ဆည်းရန် ညွှန်ကြားထားသည်။

ထို့ကြောင့် အိမာမ်ရာဂစ်ဗ်အလ်အဆွ်ဖဟာနီက မိန့်ကြားသည်မှာ အမျိုးမျိုးသော ပဋိညာဉ်များနှင့်လိုက် နာဆောင်ရွက်ရမည့် သဘောတူညီချက်များသည် ဤစကားလုံး၏ အမိန့်ပေးစေခိုင်းမှုအောက်တွင် အကျုံးဝင် ပါဝင်သွားသည်။ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ၎င်းက ယင်းတို့ကို (၃)မျိုး(၃)စားခွဲခြားထားသည်။

- (၁) ဖန်ဆင်းရှင် စကြဝဠာအားလုံး၏ အရှင်သခင်နှင့်လူသားတို့ပြုလုပ်ထားသော ပဋိညာဉ်။ ယင်းပဋိညာဉ် တွင်ထိုအရှင်မြတ်အား ယုံကြည်ရန်၊ ထိုအရှင်အမိန့်နာခံရန်၊ ထိုအရှင်က ဟလာလ် ဟရာမ် ဟူသောကိစ္စ များနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကန့်သတ်ချက်များကို လိုက်နာရန်တို့ပါဝင်သည်။
- (၂) တစ်စုံတစ်ရာအတွက် နဇာရ်(ကိုးခြင်း)ကိုဖြည့်ဆည်းရန်၊ (သို့) တစ်စုံတစ်ရာကိုပြုလုပ်ရန် ကျမ်းကျိန် ဆိုခြင်းဟူသော မိမိနှင့် မိမိကိုယ်ကို ပြုလုပ်ထားသော နဇာရ်ကိုးခြင်း၊ ကတိဝန်ခံခြင်းနှင့် အာမခံချက် ပြုခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
- (၃) လူသားတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးပြုလုပ်ထားသော ပဋိညာဉ်၊ ယင်းတွင်တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့၊ တစ်ပါတီ နှင့်တစ်ပါတီ၊ အစိုးရတစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ခြင်းများပါဝင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်၏သဘောအရ အချင်းချင်းသဘောတူညီထားသည့် အားလုံးသော ခွင့်ပြု နိုင်သည့်စည်းကမ်းချက်နှင့် ကန့်သတ်ချက်များကို အတင်းအကြပ်လိုက်နာစေခြင်းသည် မပြုမနေရတာဝန်ဖြစ် သည်။ သက်ဆိုင်သူအားလုံးသည် ဤသည်တို့ကို လိုက်နာကာဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရမည်။ ဤသည်တွင် အကျုံး ဝင်သည်တို့မှာ အစိုးရများကြား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အားလုံးနှင့် ကတိပဋိညာဉ်အားလုံး၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူညီချက်များ၊ အားလုံးသော ကတိပေးပြီးသောလုပ်ငန်းများ၊ မဟာမိတ်ပြုလုပ်ခြင်းများ၊ အုပ်စုများနှင့်ပါတီများကြား သဘောတူညီချက်များ၊ လူသားနှစ်ဦးကြား လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း၊ မှစ၍ စီးပွားရေး များ၊ အစုစပ်လုပ်ငန်းများ၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာပေးခြင်းထိ နှင့်လူသားများအချင်းချင်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဆက်ဆံမှုများစသော ပဋိညာဉ်နှင့်ဆက်ဆံမှုများအားလုံးပါဝင်ကြသည်။ မှတ်သားရန်မှာ အစောပိုင်းက ဖော်ပြ ထားခဲ့သော ခွင့်ပြုနိုင်သည့် ကန့်သတ်ချက်များဆိုသည်မှာ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ရှုရီအသ်တရားတော်၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့် ဆန့်ကျင်သော ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ပြုလုပ်ခြင်း(သို့)လက်ခံခြင်းသည်ကား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်မျှခွင့်မပြုချေ။

တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်ခြင်း၏ ယုတ္တိဗေဒ

အာယသ်တော်၏ပထမဝါကျတွင် ယေဘုယျဥပဒေကိုဦးစွာပြောကြားပြီးနောက် ယင်း၏သီးခြားအသေးစိတ်များကို ဒုတိယဝါကျဖြစ်သော **أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ** (ခြေလေးချောင်းရှိသော တိရစ္ဆာန်တို့သည်ကား အသင်တို့အဖို့ “ဟလာလ်”ဟူ၍(စားသုံး)ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ချေသတည်း . . .)တွင် ပါဝင်ကြောင်းမိန့်ထားသည်။ ဤနေရာတွင် သုံးနှုန်းထားသော ‘ဗဟီမာဟ်’ဟူသော စကားလုံးသည် အစဉ်သဖြင့် နားလည်မှုကင်းမဲ့သည်ဟု မှတ်ယူထားသော တိရစ္ဆာန်များအတွက် သုံးနှုန်းထားသည်။ လူအများသည် ၎င်းတို့၏စကားကို နားမလည်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် မသိဘဲဖြစ်နေသည်။ အီမာမ်ရှအ်ရာနီသခင်က မိန့်ကြားသည်မှာ လူအများယေဘုယျတွေးထင်ထားသကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန်များသည် အာရုံခံစားမှုမရှိ၍လည်းကောင်း၊ အာရုံခံစားမှုများဖုံးကွယ်နေ၍လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကား “ဗဟီမာဟ်”ဟူသောအမည်ပေးခြင်းမဟုတ်ချေ။ သို့သော်လည်း အမှန်မှာ မည်သည့် တိရစ္ဆာန်(သို့) သားရဲတိရစ္ဆာန်၊ သစ်ပင်နှင့်ကျောက်ဆောင်ကျောက်ခဲသည်ပင်လျှင် ခံစားမှုကင်းမဲ့သည်ဟု မမှတ်ယူနိုင်ပေ။ သို့သော်လည်း ခံစားမှုမှာ သူ့အဆင့်အတန်းနှင့်သူ ကွဲပြားခြားနားစွာရှိကြသည်။ လူသားတွင်ရှိသော ခံစားမှု အတိုင်းအတာပမာဏအတိုင်းမရှိကြချေ။ ဤသည်ကြောင့်ပင် လူသားများသည် ၎င်းတို့အတွက် ချပေးထားသော ကျင့်ဝတ်နှင့်အမိန့်ပညတ်ချက်များကိုလိုက်နာရန် မပြုမနေရ တာဝန်သတ်မှတ်ထားသည်။ တိရစ္ဆာန်များကို ထိုမျှတာဝန်မသတ်မှတ်ပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တိရစ္ဆာန်တိုင်းကို ၎င်းတို့လိုအပ်သည့် ဘောင်အတွင်း အာရုံခံစားမှုနှင့် အသိရှိမှုကိုပေးထားရာ ထိုကိစ္စတွင် အားလုံးသောသစ်ပင်များနှင့်ကျောက်ဆောင် ကျောက်ခဲများကိုပင်ပေးထားသည်။ ထို့ကြောင့် အရာရာတိုင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ချီးမွမ်းထောမနာပြုကြသည်။ ယင်းမှာ-**الْأَيْسَبَحُ بِحَمْدِهِ** (အမှန်စင်စစ် (သက်ရှိ သက်မဲ့) အရာဝတ္ထုအလုံးစုံတို့သည် ထိုအရှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောမနာပြုခြင်းနှင့်တကွ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းတော်မူကြောင်း ပွားများသရဇ္ဈယ်လျက်ပင်ရှိကြကုန်သည်။)(၁၇:၄၄)။ သို့သော်လျှင် ထိုအရာများသည် အာရုံခံစားမှုမရှိပါက ဖန်ဆင်းရှင်နှင့်စိုးပိုင်တော်မူသောအရှင်သခင်ကို မည်ကဲ့သို့သိရှိ၍ မည်ကဲ့သို့ ထိုအရှင်ကို ချီးမွမ်းထောမနာပြုခြင်း လုပ်နိုင်အံ့နည်း။

မူရင်းစာသားထဲတွင် သုံးနှုန်းထားသော **UaḥN⁴A** ‘အလ်အာန်အာမ်’ဟူသောစကားလုံးသည် **uḥN** နအမ်၏ အများကိန်းဖြစ်ကာ (မြက်စား အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်) စူရဟ်အလ်အာန်အာမ်တွင် ဖော်ပြထားခဲ့ပြီးသော ကုလားအုတ်၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆိတ်၊ သိုး၊ စသည်တို့ကို အာန်အာမ်ဟုခေါ်သည်။ “ဗဟီမာဟ်”(တိရစ္ဆာန်)ဟူသော စကားလုံးသည် ယေဘုယျဖြစ်၍ အလ်အာန်အာမ်(မြက်စား အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်၊ ခြေလေးချောင်းရှိ တိရစ္ဆာန်) ဟူသော စကားလုံးသည် ထူးခြားသွားစေသည်။ ထို့ကြောင့် အာယသ်တော်၏ အဓိပ္ပာယ်သည် (ရှစ်မျိုးသော အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သော ကုလားအုတ်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်တို့သည် သင့်အတွက် တရားဝင်ဟလာလ် ဖြစ်သွားပါသည်။ “အလ်အုကုဒ်”ဟူသော စကားလုံးအကြောင်း ဆွေးနွေးစဉ်က ယင်းသည် အလုံးစုံသော ပဋိညာဉ်များပါဝင်ကြောင်း သင်ဖတ်ရှုခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ထဲမှ တစ်ခုကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများထဲမှ ဟလာလ် ဟရာမ်သတ်မှတ်ထားသည်များကို လိုက်နာမည့်အကြောင်း ပဋိညာဉ်ရယူခဲ့ခြင်း

ဖြစ်သည်။ လက်ရှိဝါကျသည် ယင်းသီးခြား ပဋိညာဉ် ကိုရည်ညွှန်းသည်။ ယင်းထဲတွင် မိန့်ကြားထားသည်မှာ- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မြက်စားခြေလေးချောင်း တိရစ္ဆာန်များကို သင့်အတွက် တရားဝင်ဟလာလ်ပြုလုပ် ထားကာ ယင်းတို့ကို အစွလာမ့်နည်းလမ်းနှင့်အညီ သတ်ဖြတ်၍စားသုံးနိုင်သည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

သတ်မှတ်ထားသော ဘောင်အတွင်းနေထိုင်ခြင်းဖြင့် ဤအမိန့်ပညတ်ချက်ကို နာခံရန် အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်သူများကို တိုက်တွန်းထားသည်။ မီးကိုးကွယ်သူများနှင့် ရုပ်ထုကိုးကွယ်သူများကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန်များအား သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် အကြွင်းမဲ့တရားမဝင်အဖြစ်ကြေညာသကဲ့သို့ အီမာန်ရှင်များသည် မမှတ်ယူသင့်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ဖန်ဆင်းရှင်၏ ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်ကို ကန့်ကွက်ဆန့် ကျင်ရာရောက်၍ ထိုအရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို ပွင့်လင်းစွာ ကျေးဇူးတန်းရာ ရောက်ပေသည်။ အချို့သော အသားစားသူများကဲ့သို့ စည်းလွတ်ဝါးလွတ် တွေ့ရာမြင်ရာ တိရစ္ဆာန်ဟူသမျှ၏ အသားစားသုံးသူမျိုး မဖြစ်စေသင့်ချေ။ ထိုသို့လုပ်မည့်အစား အီမာန်ရှင်ယုံကြည်သက်ဝင်သူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေအရ စားသုံးရန် ခွင့်ပြုသည့် တိရစ္ဆာန်များကိုသာစားသုံးရမည်။ အလားတူပင် စားသုံးရန် ဟရာမ်တရားမဝင်ဟု ကြေညာထားသောတိရစ္ဆာန်များကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည်သာ စကြဝဠာ၏ဖန်ဆင်းရှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် တိရစ္ဆာန်အားလုံး၏ သဘောသဘာဝနှင့် ဂုဏ်သတ္တိများကို သိရှိတော်မူကာ ယင်းသတ္တဝါများ လူသား၏ခန္ဓာကိုယ်တွင်းရောက်ရှိလျှင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုလည်း သိရှိတော်မူသည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ထိုအရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့် လူသားများစားသုံးရန် ကောင်းမွန်၍ သန့်စင်သည်တို့ကို ပွင့်လင်းစွာ ဟလာလ်တရားဝင်ပြုလုပ်ထားသည်။ ယင်းဟလာလ်တို့သည် လူသားများ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာမှုနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကြံ့ခိုင်မှုတွင် ဆိုးကျိုးများ မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ အလားတူပင် ဆိုးဝါးသော ကိုယ်ကျင့်တရားများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့်(သို့) လူသားကျန်းမာရေး အတွက် အန္တရာယ်ပြုနိုင်သော မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သည့် တိရစ္ဆာန်များစားသုံးခြင်းကို ထိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တားမြစ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဤယေဘုယျဥပဒေမှ အနည်းငယ်သော အချက်များ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသည်။ ယင်းတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(၁) ပထမကင်းလွတ်ခွင့်သည် **الْأَمْيُتْلَىٰ عَلَيْهِكُمْ** ထဲတွင်ပါဝင်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် တရား မဝင်ဟု ကြေညာထားသည့် အသေကောင်နှင့်ဝက်စသည့်သတ္တဝါများမှအပ ဟုဆိုလိုသည်။

(၂) အခြားကင်းလွတ်ခွင့်မှာ **غَيْرِ مُحَلِّى الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ** တွင်ပါဝင်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါများသည် အသင်တို့စားသုံးရန်အပြင် အမဲလိုက်ခြင်းကိုလည်း တရားဝင်ဟလာလ်ပြုထားသည်။ သို့သော်လည်း ‘ဟဂ်ျီ’သို့မဟုတ်‘အုမ္မရဟ်’ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အဲဟ်ရာမ် ဝတ်ရုံဝတ်ဆင်ထားလိုက်လျှင် အမဲလိုက်ခြင်းသည် ပြစ်မှုတစ်ရပ်နှင့် ဂုနာဟ်အပြစ်တစ်ခုဖြစ်သွားသည်။ ဤသည်မှ ရှောင်ရှားကုန်။

ဖန်ဆင်းရှင်၏ ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်နှင့်အမိန့်အာဏာအောက်တွင် နေထိုင်ခြင်း

အာယသ်တော်အဆုံးတွင် **إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ** ဟု မိန့်ကြားထားခြင်း၏ ဆိုလိုရင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် အရှင်အလိုရှိတော်မူသည်ကိုသာ ပြဋ္ဌာန်းတော်မူသည်။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မေးခွန်းထုတ် ပိုင်ခွင့်(သို့) အမိန့်နာခံရာတွင် ချွင်းချက်လုပ်ခွင့်မရှိချေ။ ဤအဆိုအမိန့်သည် ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်၏အစိတ်ပိုင်း တစ်ရပ်အညွှန်းဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ လူသားများအား တိရစ္ဆာန်အချို့ကို သတ်ဖြတ်၍စားသောက်ရန်ခွင့်ပြုချက် ပေးထားခြင်းသည် မတရားပြုမူမဟုတ်ချေ။ သက်ရှိသတ္တဝါများအား ဖန်ဆင်းတော်မူသော ဖန်ဆင်းရှင်နှင့် စိုးပိုင်တော်မူသော အရှင်သခင်သည် ထိုအရှင်မြတ်၏ ပြီးပြည့်စုံသော ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်နှင့် ထိုးထွင်းသိမြင်မှု အရ အဆင့်နိမ့်သော သတ္တဝါများသည် အဆင့်မြင့်သော သတ္တဝါများ၏ အစားအစာဖြစ်ရမည်ဟူသော ဥပဒေ တစ်ရပ်ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ မြေဆီမြေနှစ်သည် သစ်ပင်များအတွက် အစားအစာဖြစ်ကာ၊ သစ်ပင်များသည် တိရစ္ဆာန်များအတွက် အစားအစာဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်များသည် လူသားများအတွက် အစားအစာ ဖြစ်ကြသည်။ ဤကမ္ဘာလောကတွင် ဤသည်ထက်ပို၍ မြင့်မားသော ဖန်ဆင်းမှု မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် လူသားသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်မျှ အစားအစာဖြစ်မလာနိုင်ပေ။

အာယသ် (၂)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا
الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آيَاتِ الْبَيْتِ الْحَرَامِ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمُكُمْ سُنَانُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن
تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑤

အို-“အီမာန်”ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားထားရှိကြသူ “မုအ်မင်န်”အပေါင်းတို့၊
အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ (သာသနာတော်၏)ထူးခြားထင်ရှား
သော အထိမ်းအမှတ်တို့ကို၎င်း၊ ထူးမြတ်သောလမ်းများကို၎င်း၊ “ဟရာမ်”ဟူ၍
သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်းပြုလုပ်မည်ဖြစ်သော “ကုရ်ဗာနီ”
သားကောင်ကို၎င်း၊ ကုရ်ဗာနီပြုလုပ်ရန်အတွက် လည်ပင်းတွင်လည်ဆွဲ၊
ပန်းကုံး၊ အမှတ်အသားတစ်ခုခုထားသော ကုရ်ဗာနီသားကောင်များကို၎င်း၊
မိမိတို့အားမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်နှင့်နှစ်သက်မှုကို
ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းအားဖြင့် “အလ်ဗိုက်သုလ်ဟရာမ်”ထူးမြတ်သော အိမ်တော်
(ဝါ)“ကအ်ဗဟ်”ကျောင်းတော်သို့သွားရောက်ရန် ရည်စူးကြကုန်သောသူတို့ကို
၎င်း၊ မရိုမသေ၊ မလေးမခန့်မပြုကြကုန်လင့်။ ၎င်းနောက် အသင်တို့သည်
(မိမိတို့) “အိဟ်ရာမ်”ဝတ်ရုံကိုချွတ်ပြီးကြလေသောအခါ အမဲလိုက်ခြင်းကို
(ပြုလိုက)ပြုကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အကြင်လူမျိုးတစ်မျိုးကို
မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား (တရားစည်းမျဉ်းကို) ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ရန်
လှုံ့ဆော်ရန်သည်မရှိစေရ။ ထိုလူမျိုးသည် (“ဟုဒိုင်ဗိယဟ်”တွင် စစ်ပြေငြိမ်း
ရေးစာချုပ်ချုပ်ဆိုသောနှစ်တွင်) အသင်တို့အား “ကအ်ဗဟ်”ကျောင်းတော်သို့
(သွားရောက်ခြင်း)မှပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင်တစ်ဝ အသင်တို့
သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုရာ၌၎င်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှကြဉ်ရှောင်ရာ၌၎င်း၊
အချင်းချင်းကူညီရိုင်းပင်းကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကိုပြုကျင့်
ရာတွင်၎င်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်၎င်း၊ အချင်းချင်းရိုင်းပင်းကူညီခြင်းကို
မပြုကြကုန်လင့်။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို
ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မလွဲကေန်ပြင်းထန်စွာ
အပြစ်ပေးတော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်တည်း။ (၅:၂)

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ ပထမအာယသ်တော်သည် ပဋိညာဉ်များဖြည့်ဆည်းမှုကို အလေးအနက်ပြုထားသည်။ ယင်းပဋိညာဉ်များတွင် အကျုံးဝင်သည်များမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဟလာဟ်တရားဝင်ခြင်းနှင့်ဟရာမ်တရားမဝင်ခြင်းဟူသော ကန့်သတ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်သော ပဋိညာဉ်(သို့)ကတိခံဝန်ချက်ဖြစ်သည်။ ယခုဖော်ပြထားသော ဒုတိယအာယသ်တော်သည် ဤပဋိညာဉ်၏ အရေးကြီးသော စာပိုဒ်နှင့်ခုကိုဖော်ပြထားသည်။ ပထမစာပိုဒ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဝိသေသလက္ခဏာသင်္ကေတများ၏ ထွတ်မြတ်မှုနှင့် ပတ်သက်ကာ ယင်းတို့ကို ပြစ်မှားခြင်း၊ မလေးမစားပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် အသေးစိတ်တိကျသော ညွှန်ကြားချက်နှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ဒုတိယစာပိုဒ်သည် တရားမျှတမှုပြုလုပ်ရာတွင် ကိုယ့်လူဖြစ်စေ၊ သူ့လူဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်စေ၊ ရန်သူဖြစ်စေ လူတိုင်းလူတိုင်းအား သာတူညီမျှမှုဖြစ်စေရမည်။ မိမိအပေါ်တွင် မတရားမှုပြုထားမှုအတွက် တုန့်ပြန်၍မည်သူ့အပေါ်မျှ မတရားမှုပြုခြင်း တားမြစ်ထားချက်အား ယှဉ်တွဲ၍ဖော်ပြထားသည်။

နောက်ခံအကြောင်း

ဤအာယသ်တော်များကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ကြောင်းအဖြစ်အပျက်အချို့ရှိပေသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်များအနက် ကျွန်ုပ်တို့ဦးစွာသွားကြစို့၊ သို့မှသာ အာယသ်တော်ပါအကြောင်းအရာသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်စေပါမည်။ ဤသည်ထဲမှတစ်ခုမှာ ဟုဒိုင်ဗိယဟ်အဖြစ်အပျက်ဖြစ်၍ ယင်း၏အသေးစိတ်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အခြားတစ်နေရာ၌ ဖော်ပြထားသည်။ ဤသည်မှာ တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်နှင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများက အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ဟစ်ဂျရီသက္ကရာဇ်(၆)ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်သည် ကိုယ်တော်၏ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီး တစ်ထောင်ကျော်နှင့်အတူ အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန်အတွက် အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်၍ မက္ကဟ်အလ်မုအ်ဇ်မာဟ်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ မက္ကဟ်အလ်မုအ်ဇ်မာဟ်အနီးရှိ ဟုဒိုင်ဗိယဟ်သို့ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကိုယ်တော်၏ အုပ်စုနှင့် အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန် လာရောက်ခြင်းဖြစ်၍ ကျူးကျော်စော်ကားသည့်ပုံစံမျိုးမဟုတ်ကြောင်း၊ မက္ကဟ်မြို့သားများထံ သတင်းစကားတစ်ရပ်ပေးပို့ခဲ့သည်။ အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန် ခွင့်ပေးစေလိုကြောင်းကိုယ်တော်မြတ်က မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ မက္ကဟ်မြို့တော်ရှိ မယုံကြည်သွေဖည်သူများက ငြင်းပယ်ရုံမျှမက ခက်ခဲသော အချက်အလက်များပါဝင်သည့် စာချုပ်တစ်ရပ်ချုပ်စေခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ်တွင် မုစ်လင်မ်အားလုံးသည် ထိုအချိန်က ဝတ်ဆင်ထားသော အိဟ်ရာမ်ချွတ်ကာ ပြန်သွားကြရန်ဟူသောအချက်များထည့်သွင်းထားသည်။ နောက်နှစ်အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန်လာသောအခါ၌ မည်သည့်လက်နက်မျှ ယူဆောင်မလာရ။ (၃)ရက်သာနေထိုင်ကာ အုမ္မရဟ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်းပြန်ကြရမည်။ ဤအချက်အလက်များအပြင် မုစ်လင်မ်များ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို အလွန်ထိခိုက်စေသော အခြားသဘောတူညီချက်များလည်းပါဝင်သည်။ သို့သော်လည်း တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်၏ အမိန့်ကိုနာခံ၍ လူတိုင်းသည် ငြိမ်းချမ်းစွာ ပြန်သွားကြသည်။ ထို့နောက် ဟစ်ဂျရီသက္ကရာဇ်(၇)ခုနှစ် ဇွလ်ကအ်ဒါလတွင် စာချုပ်ပါ အချက်အလက်များကို အပြည့်အဝလိုက်နာ၍ လွတ်ခဲ့သော အုမ္မရဟ်ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

သို့သော်လည်း ဟုဒိုင်ဗီယဟ်၌ဖြစ်ခဲ့သောအဖြစ်အပျက်များနှင့် ထိုနေရာ၌စော်ကားခံရသည့် အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၍ မက္ကဟ်ရှိ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများကို ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများ နှလုံးသားထဲတွင် မုန်းတီးခြင်းမျိုးစေ့တည်နေခဲ့သည်။ ထို့နောက် မက္ကဟ်မြို့သား မယုံကြည်သွေဖည်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဟာသီမ်အိဗ်နီဟင်းဒ်သည် မဒီနဟ်အလ်သို့ဝင်ယီဗာဟ်သို့ ကုန်ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရန် ရောက်ရှိခဲ့သောအခါ၌ အခြားအဖြစ်အပျက်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ကုန်များရောင်းချပြီးနောက် ၎င်းသည်သူ၏အထုပ်အပိုးများနှင့် သူ၏အစေခံကို မဒီနဟ်မြို့ပြင်တွင်ထား၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အားတွေ့ဆုံရန် လာရောက်ခဲ့သည်။ သို့လာရောက်ခြင်းသည် မုစ်လင်မ်များကျေနပ်စေရန် ပိပီရီရီအရေခြုံ၍ အစ္စလာမ်သာသနာသို့ဝင်ရောက်လိုသောသူ၏ ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က ၎င်းမလာရောက်မီ အတော်ကြာကတည်းကပင် ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများကို ဝဟီမှတစ်ဆင့် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ရှိုက်တွာန်မိစ္ဆာ၏ စကားကိုပြောကြားမည့်လူတစ်ယောက်လာလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။ ထိုသူပြန်သွားသောအခါ၌ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က ထိုသူသည် မယုံကြည်မှုနှင့်လာခဲ့၍ လှည့်ဖြားမှု၊ သစ္စာဖောက်မှုတို့ဖြင့် ပြန်သွားလေပြီဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ထိုသူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ထံပါးမှ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် မဒီနဟ်မြို့သားတို့၏ တိရစ္ဆာန်များလှန်ထားရာသို့ တိုက်ရိုက်ရောက်သွားခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ထိုတိရစ္ဆာန်များကိုသူနှင့်အတူမောင်းယူသွားခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများသည် ဤအကြောင်း အတော်နောက်ကျပြီးမှသိရှိခဲ့ကြသည်။ ဆွဟာဗဟ်များ သူ့နောက်လိုက်သွားခဲ့ရာတွင် ထိုသူမှာ လိုက်မမှီသောနေရာသို့ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဟစ်ဂျရီသက္ကရာဇ် (၇)ခုနှစ်တွင် ဟုဒိုင်ဗီယဟ်တွင် ၎င်းတို့လွတ်သွားခဲ့သည့် ကသွာအုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်နှင့်အတူ သွားရောက်ခဲ့ရာတွင် ခတ်လှမ်းလှမ်းတစ်နေရာမှ တစ်စုံတစ်ဦးသည် သလ်ဗီယဟ်ရွတ်ဆိုနေသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ ဆွဟာဗဟ်များက ကြည့်လိုက်ရာ မဒီနဟ်မြို့သားတို့ပိုင်သည့် တိရစ္ဆာန်များအား အလစ်သုတ်မောင်းယူသွားသော ဟာသီမ်အိဗ်နီဟင်းဒ်ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ၎င်းဟာသီမ်သည် ဇဗဟ်ပြုလုပ်ရန်၎င်း ယူဆောင်လာသော သားကောင်များနှင့်အတူ အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန်အတွက် သွားနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများသည် ထိုနေရာတွင် ၎င်းအားသတ်ဖြတ်၍ သားကောင်များကို ပြန်လည်ယူဆောင်လာရန်တွေးတောခဲ့ကြသည်။

တတိယအဖြစ်အပျက်မှာ ဟစ်ဂျရီ(၈)ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် မက္ကဟ်အလ်မုကရ်ရမာဟ်ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော ရမ်ဇန်တွင်ဖြစ်၍ အာရေးဗီးယားကျွန်းဆွယ်တစ်ခုလုံး အစ္စလာမ့်အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရောက်သွားခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် မက္ကဟ်မြို့တော်ရှိ မယုံကြည်သွေဖည်သူများကို မည်သို့မျှ လက်စားခြေခြင်းမပြုဘဲ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် လွတ်လပ်မှုအပြည့်ဖြင့် ၎င်းတို့လုပ်လေ့လုပ်ထရှိသော အရာရာတိုင်း မည်မျှလုပ်ဆောင်ခဲ့သနည်းဆိုလျှင် ဟဂျ်နှင့်အုမ္မရဟ်တွင်လည်း ၎င်းတို့၏ ဘုရားမဲ့ခလေ့ထုံးစံအတိုင်း လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အချို့ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများသည် ဟုဒိုင်ဗီယဟ်တွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်များအတွက် ၎င်းတို့အား လက်စားချေရန် စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ ဤမယုံကြည်သူများသည် ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများ ရပိုင်ခွင့်ရှိသော ခွင့်ပြုနိုင်သည့် တရားမျှတမှုရှိသော အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ခြင်းမှ တားမြစ်ခဲ့သည်။ မည်သို့ကြည့်ကြည့် ခွင့်လည်းမပြုနိုင် တရားလည်းမမျှတသော ထိုသူတို့၏ ဟဂျ်နှင့်အုမ္မရဟ်ကို အဘယ့်ကြောင့် ၎င်းတို့အား ခွင့်ပြုရမည်နည်းဟု ဆွဟာဗဟ်များစဉ်းစားကြသည်။ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်၍

တိရစ္ဆာန်များပြန်ယူကာ ၎င်းတို့အား အဆုံးမစီရင်သင့်သလော။

အိကရိမာဟ်နှင့် အလ်စုဒ်ဒီတို့၏ ခိုင်လုံမှုအရ ဤအဖြစ်အပျက်များကို အိဗ်နီဂျရီးရိကဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဤအဖြစ်အပျက်အချို့အခြေခံကာ ယခုလက်ရှိအာယသ်တော်ကျရောက်ခဲ့သည်။ ဤအာယသ်မှတစ်ဆင့် မုစ်လင်မ်များကိုပြောကြားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လက္ခဏာတော်များကို လေးလေးစားစားစွဲကိုင်ခြင်းသည် ၎င်းတို့၏ မပြုမနေရတာဝန်ဖြစ်သည်။ ရန်သူတစ်ဦးကို မနာလိုဝန်တို့ခြင်းနှင့်ရန်လိုခြင်းတို့သည် ဤအမြဲတမ်းလိုက်နာရမည့် ဥပဒေကို မည်သည့်အကြောင်းနှင့်မျှ အနှောက်အယှက်မဖြစ်စေရ။ ဤသည်ကို အကြွင်းမဲ့ခွင့်မပြုချေ။ မြင့်မြတ်သောလများအတွင်း စစ်တိုက်ခြင်းကိုပင် ခွင့်မပြုချေ။ ဇဗဟ်လုပ်မည့် သားကောင်များကို ဟရမ်သို့ရောက်ရှိခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းမှလည်းကောင်း (သို့) ထိုသားကောင်များကို အတင်းအဓမ္မ ဟရမ်မှဝေးရာသို့ ဆွဲခေါ်သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း ခွင့်မပြုချေ။ အိဟ်ရာမ်ဝတ်ရုံများ ဝတ်ဆင်ထားကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်သက်ကျေနပ်ရန်အတွက် ဟဂျ်ပြုလုပ်သည်ဟု တွက်ဆထားသော (ယင်းမှာ ၎င်းတို့၏ မယုံကြည်သွေဖည်မှုအရ မှားယွင်းသော အယူအဆဖြစ်သည်) မယုံကြည်သွေဖည်ခြင်းပယ်သူများအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လက္ခဏာတော်များအထွတ်အမြတ်ပြုခြင်းအရ မယုံကြည်သွေဖည်သူများကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ထိပ်တိုက်ရင်မဆိုင်သင့်ချေ။ မုစ်လင်မ်များ အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ခြင်းမှ တားဆီးခဲ့သောသူများအကြောင်းလည်း ရှိပေသေးသည်။ ၎င်းတို့၏ အတိတ်မှရန်လိုမှုများဖြစ်သော မုစ်လင်မ်များအား မက္ကဟ်မြို့တော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း၊ ဟဂျ်ကျင့်စဉ်လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဟန့်တားခြင်းတို့အတွက် လက်စားချေရန် မည်သည့်ကြိုးပမ်းမှုမျှ ခွင့်မပြုချေ။ ဤသို့တားမြစ်သည်မှာ မုစ်လင်မ်များအပေါ် မတရားမှုပြုလုပ်သည့်အတွက် လက်စားချေခြင်းသည် မုစ်လင်မ်များက ပြန်လည်၍ မတရားမှုပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်၍ ယင်းကိစ္စကို အစွဲလားသောသနာက ခွင့်မပြုချေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အာယသ်တော်၏ အသေးစိတ်အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းဆီသို့ သွားကြစို့။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အာယသ်တော်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ .r-!_Cí-W-!Kí-K&AonMA'YxI#AeY#ka-YQအိဗ်နီဂျရီးရိကတရားထားရှိကြသူ “မုအ်မင်န်”အပေါင်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ (သာသနာတော်၏)ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မရိုမသေ (မလေးမခန့်မပြုကြကုန်လင့်) ဟု မိန့်ထားသည်။ ဤနေရာ၌ .r-!_Cí-W- ရှာအာအိရ်ဟူသောစကားလုံးကို(ထူးခြားထင်ရှားသော)အထိမ်းအမှတ်များဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားသည်။ ဤစကားလုံးသည် အထိမ်းအမှတ်၊လက္ခဏာ၊သင်္ကေတဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သော “ရှာအိရဟ်”ဟူသော စကားလုံး၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှာအာအိရ်နှင့် ရှာအိရဟ်ဟူသော စကားလုံးတို့သည် တစ်စုံတစ်ရာအားသင်္ကေတအဖြစ် အာရုံခံစားနိုင်သောအရာများကို ဖော်ညွှန်းသည်။ သို့ဖြစ်၍ အစွဲလားသောသနာ၏ ရှာအာအိရ်ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာများသည် တစ်စုံတစ်ဦး အစွဲလားဘာသာသင်္ကေတဝင်ယုံကြည်သူ မုစ်လင်မ်ဖြစ်ကြောင်း သိသာနိုင်သည့် သင်္ကေတအဖြစ် ပြုမူလုပ်ဆောင်မှုများဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဤသည်တို့မှာ အများမြင်သာသော စွန့်သိင်္ကေတနှင့်အညီလုပ်ဆောင်သည့် စွဲလားသတ်ပြုမှု၊ အာဇနီ၊ ဟဂျ်၊ အရေပြားလှီးဖြတ်ခြင်းနှင့် မုတ်ဆိတ်ထားခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဤအာယသ်တော်ပါ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဖော်ပြချက်ဖြစ်သော

.r-!_ci-W-“ရှုအာအိရုလ္လာဟ်”ဟူသည့်အသုံးအနှုန်းကို သင်္ကေတ အကျယ်ဖွင့်ရှင်းလင်းရာ၌အမျိုးမျိုးသော စကားလုံးများဖြင့် တင်ပြထားသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့အနက် ဟစန်အလ်ဗစ္စရီနှင့် အသွာ(سورة)တို့၏ တင်ပြချက်သည် အရှင်းလင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ အဆိုအမိန့်သည် ရှင်းလင်းချက်များအားလုံးအနက် တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် အပြည့်အစုံပါဝင်သော အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်ကြောင်း အိမာမ်အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆွ်ကတွေ့ရှိသည်။ ဤအဆိုအမိန့်အရ “ရှုအာအိရုလ္လာဟ်”သည် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော တာဝန်ဝတ္တရားများ အားလုံး၏ အကန့်အသတ်ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် အဓိပ္ပာယ်၏ အနှစ်သာရမှာ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထူးခြားထင်ရှားသောအထိမ်းအမှတ်တို့ကို မရိုမသေမလေးမခန့်မပြု ကြကုန်နှင့်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ မရိုမသေမလေးမခန့်မပြုလုပ်ပုံ တစ်နည်းကား တစ်စုံတစ်ဦးအား မပြုမနေရ အဖြစ်တာဝန်ပေးထားခြင်းကို လုံးဝဥသုစွန့်ပယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားအောက်တွင် တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဤတာဝန်ဝတ္တရားများနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်သော်လည်း အမိန့်ပညတ်ချက် အချို့ကိုနာခံပြီးအချို့ကို ချန်ထားသောကြောင့် မပြည့်စုံသော လိုက်နာခြင်းအဖြစ် အဆုံးသတ်ပေလိမ့်မည်။ တတိယအမျိုးအစားကား တစ်စုံတစ်ဦးသည် သတ်မှတ်ထားသည့်စည်းဘောင်ကျော်၍ ချိုးဖောက်ကာ တဖြည်းဖြည်းပိုမိုတိုး၍ ချိုးဖောက်ပေလိမ့်မည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အနိ .r-!_ci-W-Ao^l#<h_T<&- (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ထူးခြားထင်ရှားသောအထိမ်းအမှတ်များကိုမရိုမသေမလေးမခန့်မပြုကြကုန်လင့်)ဟူသည်က ဤ(၃)မျိုးစလုံးကိုတားမြစ်သည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အလားတူညွှန်ကြားချက်မျိုးကို ကွဲပြားသောဟန်ဖြင့် အခြားနေရာတွင် မိန့်ထားသည်မှာ -

~~وَلَا تُقْرَبُوا مَنَافِرَهُمْ وَلَا يُمْشِكُوا مَنَافِرَهُمْ وَلَا تُدْنُوا بِهَا أَسْوَاقَ الْبَازَارِ الْمُكْرَمَةِ وَلَا الْبَازَارِ الْأَكْبَرِ~~

“ စင်စစ်မူကား မည်သူမဆိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထိမ်းအမှတ်တော်များကို ရိုသေခန့်ညား ပါလျှင် ယင်းရိုသေခန့်ညားမှုသည် စိတ်နှလုံးများမှရိုသေလိုက်နာမှုပင်ဖြစ်ပေသည်။(၂:၃၂)

ယခု ကျွန်ုပ်တို့ဆွေးနွေးနေသော အာယသ်တော်နောက် လာမည့်ဝါကျသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထူးခြား ထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်၏ သီးသန့်အမျိုးအစားတစ်မျိုး၏ အသေးစိတ်များဖော်ပြထားသည်။ ယင်းကား ဟရ်ကျင့်စဉ်နှင့်သက်ဆိုင်သော အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာများဖြစ်သည်။

မူရင်းစာသားမှာ- وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا أُمْنِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَتَّغُونَ
فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا

ဆိုလိုသည်မှာ တားမြတ်ပိတ်ပင်ထားသော လများတွင် တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့်သတ်ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့် ထိုလများ ၏ ထွတ်မြတ်မှုကို မရိုမသေမလေးမခန့်မပြုလုပ်ပါနှင့်။ ဤသည်က အချင်းချင်းတိုက်ခိုက်ခြင်းအား တရားဝင် တားမြစ်ထားသည့် (၄)လအတွင်းကို ရည်ညွှန်းသည်။ ယင်းတို့မှာ ဇုလ်ကအ်ဒါဟ်၊ ဇုလ်ဟိရ်ဂျာဟ်၊ မုဟရ်ရမ် နှင့် ရဂုဗ်လတို့ဖြစ်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဤအမိန့်ပညတ်ချက်ကို အိုလမာအများစုက တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ဤသည်ကိုထပ်၍ မက္ကဟ်မြို့၏ ဟရမ်အတွင်း ဇာဟ်ပြုလုပ်မည့်သားကောင်များ အထူးသဖြင့် ဇာဟ်လုပ်မည်ဟု လည်ပင်းတွင် လည်ပတ်ပတ်ကာ သင်္ကေတ

ပြုလုပ်ထားသော သားကောင်များကို မရိုမသေမလေးမခန့်မပြုရန် အမိန့်ပေးထားသည်။ ဤသားကောင်များ၏ ထွတ်မြတ်မှုကို မရိုမသေမလေးမခန့်လုပ်နည်း တစ်နည်းကား ယင်းသားကောင်များ ဟရမ်သို့ရောက်ခြင်းမှ ဟန့်တားပိတ်ပင်ခြင်း(သို့) အဝေးသို့ဆွဲခေါ်သွားခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဒုတိယပုံစံမှာ စွန့်လွှတ်ဇာဟ်လုပ်မည့် ရည်စူးချက်မှအပ ယင်းသားကောင်ကိုအစီးအနင်းဖြစ်သုံးခြင်း (သို့) နို့ညှစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အာယသ်တော်က ဤပုံစံအားလုံးခွင့်မပြုဟု ကြေညာထားသည်။

အာယသ်တော်သည် အိုးအိမ်များကို စွန့်ခွာ၍ အလ်မတ်စ်ဂျိဒ်အလ်ဟရမ်သို့ ဟဂျ်ပြုလုပ်ရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခရီးသွားသည့်သူများ၏ ထွတ်မြတ်မှုကို မရိုမသေမလေးမခန့်ပြုခြင်းမှတားမြစ်သည်။ ဤသူများ၏ ထိုခရီးစဉ်သည် ၎င်းတို့၏ အရှင်မြတ်ကျေနပ်နှစ်သက်မှုနှင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာများရှာကြံသူများ၏ခရီးစဉ်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သောသူများ၏ ထွတ်မြတ်မှုကို မရိုမသေမလေးမစားမပြုရဟုဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့ခရီးစဉ်တွင် ၎င်းတို့အား မဟန့်တားရ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်နာကျင်မှုမှ မဖြစ်စေရဟူ၍ဖြစ်သည်။

ထို့နောက်အာယသ်တော်က **وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا** မိန့်ထားသည်။“၎င်းနောက်အသင်တို့ သည် (မိမိတို့) “အိဟ်ရာမ်”ဝတ်ရုံကိုချွတ်ပြီးကြလေသောအခါ အမဲလိုက်ခြင်းကို (ပြုလိုက)ပြုကြလေကုန်” ဟုဆိုလိုသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ပထမအာယသ်တော်တွင်ပါသော အိဟ်ရာမ်ဝတ်ရုံဝတ်ဆင်ထားချိန်အတွင်း အမဲလိုက်ခြင်းတားမြစ်သည်ဟူသည့် ကန့်သတ်ချက်သည် သင်အိဟ်ရာမ်ချွတ်လိုက်လျှင် ပျက်ပြယ်သွားပြီဟုဆိုလိုသည်။ အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်စဉ် တားမြစ်ထားသော အမဲလိုက်ခြင်းသည် အိဟ်ရမ်ချွတ်သည်နှင့်ယခုခွင့်ပြုပြီးဖြစ်လေသည်။

လက်ရှိရည်ညွှန်းနေသော အာယသ်တော်ထဲတွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားသည်မှာ၊ ပဋိညာဉ်နှင့်ပတ်သက်သော သီးခြားအပိုင်းတစ်ပိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအပိုင်းသည် စကြဝဠာအားလုံးတို့၏ အရှင်သခင်နှင့် လူသားတိုင်းတို့အကြားတွင် အကျိုးသက်ရောက်စေပါသည်။ အချို့ကို ဤသည်အထိ ဖော်ထုတ်ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်များအနက် ပထမဦးဆုံးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာသနာ၏ ထူးခြားထင်ရှားသော အထိမ်းအမှတ်တို့သည် အလွန်အရေးကြီးသောကြောင့် ယင်းတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုထိန်းသိမ်းရန်နှင့် ယင်းအထွတ်အမြတ်ထားရာ လက္ခဏာများကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်နှင့်မျှ မရိုမသေမလေးမစားမပြုရန်နှင့် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန်ဟူသော ညွှန်ကြားချက်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် ဟဂျ်နှင့်သက်ဆိုင်သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဒေသနာ၏ ထူးခြားသောအထိမ်းအမှတ်များ၏ လက္ခဏာအချို့ကို ဖော်ပြထားသည်။ ဤနေရာတွင် ပေးထားသည့် ညွှန်ကြားချက်များမှာ ဟဂျ်ပြုလုပ်မည့်သူတို့အား မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို ဟန့်တားခြင်းမပြုလုပ်ရန်နှင့် ထိုသူတို့အား မရိုမသေမလေးမစားဖြစ်စေမည့် အပြုအမူများမှ ရှောင်ရှားရန်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်၏နောက်ဆက်ပါလာသော အဆိုအမိန့်က ပဋိညာဉ်၏ ဒုတိယအပိုင်းကို အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် **وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوا** ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့အုမ္မရာဟ်ပြုလုပ်ရန်အတွက် မဏ္ဍဟ်မြို့ကိုဝင်ရောက်ခြင်းမှ ဟန့်တားပိတ်ပင်ခဲ့သော သူများရှိခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းနောက် ဟုဒိုင်ဗိယဟ်အဖြစ်အပျက်က အသင်တို့အား ဝမ်းလည်းနည်း ဒေါသလည်းဖြစ်ကာ ပြန်လှည့်သွားစေခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင်မူ အသင်တို့၏ လက်ဝယ်အာဏာရှိနေပါသည်။ ဤသူများ ဟဂျ်ပြုလုပ်ရန်အတွက် မြင့်မြတ်သော ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အိမ်တော်ထဲသို့ဝင်ရောက်ခြင်းကို ဟန့်တားပိတ်ပင်ခြင်း ပြုလုပ်ကာ

အတိတ်ကဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့အတွက် ကလဲ့စားချေမှုမျိုးမပြုလုပ်ပါနှင့်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မတရားမှုဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ အစ္စလာမ်ဘာသာသည် မတရားမှုကို မတရားမှုဖြင့် ကလဲ့စား ချေခြင်းကို အခွင့်အရေးမပေးပါ။ အစ္စလာမ်ဘာသာသည် မတရားပြုခံရခြင်းကို တရားမျှတမှုဖြင့် တုန့်ပြန်ရန်နှင့် မည်ကဲ့သို့သော အခက်အခဲများရှိနေပါစေ တရားမျှတမှုကို ထိန်းသိမ်းရန် သင်ကြားပေးပါသည်။ ထိုအချိန်အခါက ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏အာဏာ၊ ရာထူးရာခံတို့၏ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုဖြင့် မုစ်လင်မ်များ အမှုရာဟ်ပြုလုပ်ရန်အတွက် မြင့်မြတ်သော ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှ ပိတ်ပင်တားဆီးခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် အမှန်စင်စစ် အလွန်မတရားသောလုပ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။ သို့ရာတွင် မုစ်လင်မ်များသည် အာဏာကိုကျင့်သုံးကာ ထိုသူတို့အား ဟဂျ်ကျင့်စဉ်များ ပြုလုပ်မှု ဟန့်တားခြင်းဖြင့် ထိုမတရားမှုကို ကလဲ့စားချေခြင်း မပြုသင့်ပေ။

တရားမျှတမှုနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် မိတ်ဆွေကိုပင်ဖြစ်စေ ရန်သူကိုပင်ဖြစ်စေ၊ ညီတူညီမျှကျင့်ဆောင် သင့်သည်ဟု ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က သင်ကြားပေးပါသည်။ ရန်သူသည် မည်မျှပင် အန္တရာယ်ကြီးမား ပါစေ မည်မျှပင် ကြီးမားသော ထိခိုက်နာကျင်မှုများပြုလုပ်နိုင်သည်ဖြစ်ပါစေ ထိုရန်သူအား တရားမျှတမှုမှလွဲ၍ ဘာမျှမပြုလုပ်ရန်ဟူသည်ကို တာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန် မုစ်လင်မ်များအား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်က အမိန့်ပေးထားပါသည်။ ရန်သူများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုသည်မှာ အစ္စလာမ့်၏ သီးခြားအရည်အချင်းတစ်ခုဖြစ်ကာ မတရားမှုတစ်ခုကို မတရားမှုတစ်ခုဖြင့် မတုန့်ပြန်ဘဲ တရားမျှတမှုဖြင့် တုန့်ပြန်ရန် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။

အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကူညီယိုင်းပင်းမှုတို့အတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏မူ

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ .

“အသင်တို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုရာ၌လည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုဒုစရိုက်များမှရှောင်ကြဉ် ရာ၌လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်းကူညီရိုင်းပင်းကြလေကုန်၊ သို့ရာတွင်အပြစ်ဒုစရိုက်ကိုပြုကျင့်ရာတွင်၎င်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်၎င်း၊ အချင်းချင်းရိုင်းပင်းကူညီခြင်းကို မပြုလုပ်ကြကုန်လင့်။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မလွဲဧကန် ပြင်းထန်စွာ အပြစ်ပေးတော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်တည်း။ (၅:၂)

ဤသည်မှာစူရဟ်အလ်မာအိဒဟ် ဒုတိယအာယသ်တော်၏နောက်ဆုံးစာကြောင်းဖြစ်သည်။ ဤထဲတွင် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်သည် လူ့ဘဝ၏အခြေခံမေးခွန်းအား အလွန်အသိဉာဏ်ကြွယ်ဝသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပေးထားပါသည်။ ယင်းသည်လူသားအားလုံးအဖို့အသက် ရှင်သန်ရေးနှင့် တိုးတက်ကြီးပွားချမ်းသာရေးအတွက်၊ ခိုင်လုံစိတ်ချရသော ကမ္ဘာဖြစ်စဉ်၏ နောက်ကွယ်တွင်ရှိသည့်တွန်းအားပေးသောစိတ်ဓါတ်ဟု ယုံကြည်စိတ်ချစွာ မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကူညီရိုင်းပင်း ဆိုင်ရာ

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်မူနှင့်အညီလုပ်ဆောင်ခြင်းသည်သာ လူသားများအားလုံး ကောင်းမွန်တိုးတက်ခြင်း အတွက် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာတွင်ကိစ္စရပ်တို့သည် လူသားများပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြင့်ပြီးမြောက်သည်ဆိုသည်ကို အသိဉာဏ်ရှိသူတစ်ဦးသိရှိသဘောပေါက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းနှင့်ပင်စနစ်ကြီး သည် အမြဲလည်ပတ်နေပါသည်။ လူတစ်ဦးသည် မည်မျှပင်ပညာရှိ၊ မည်မျှပင်အာဏာရှိ၊ မည်မျှပင်ချမ်းသာစေကာမူ ၎င်းဘဝရှင်သန်ရေးလိုအပ်ချက်များကို တစ်ဦးတည်းလုပ်ရုံမျှဖြင့် မရရှိနိုင်ပါ။ လူတစ်ဦးတည်းသည် စိုက်ပျိုးမှု အဆင့်ဆင့်၊ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ဖြင့် ၎င်းစားရန်အရန်သင့်အစားအစာရရှိအောင် မလုပ်နိုင်သကဲ့သို့ ၎င်းကိုယ်အတိုင်းနှင့် အံ့ကိုက်ဝတ်စုံတစ်စုံဆင်မြန်းနိုင်ရန် မရေမတွက်နိုင်သော များပြားသော ဝါဂွမ်းစိုက်ခြင်း အဆင့်ဆင့်၊ အဝတ်အထည်ရက်လုပ်ခြင်းတို့ကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းမလုပ်နိုင်ပါ။ ၎င်း၏ အရာဝတ္ထုများ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာရွှေ့ပြောင်းရန်လည်း ၎င်းတစ်ဦးတည်း မလုပ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် လူသားတိုင်းသည် ၎င်းတို့ဘဝ ရှင်သန်ရေးအတွက် အခြားသောရာပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာသောသူများ လိုသည်ဆိုခြင်းကို မြင်နိုင်ရန်မှာ မခက်ခဲလှချေ။ ၎င်းတို့၏အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် စနစ်တစ်ခုလုံး အမြဲလည်ပတ် နေရေးကို ထိန်းကျောင်းနေသည်။ တိုက်ဆိုင်စွာ ဤပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ကျွန်ုပ်တို့ကြုံတွေ့ရသည့် ဤကမ္ဘာလောကအတွက်သာ ကန့်သတ်မထားဘဲ သေသည်မှမြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်သည့်တိုင် အဆင့်ဆင့်လိုအပ်ပေသည်။ ထို့ထက်မက သေဆုံးသူသည် ကျန်ရစ်သူများ၏ ခွင့်လွှတ်ရန်ဆုဒုအာတောင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကျန်ရစ်သူ များ၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပို့သမှုကြောင့် ထိုသေဆုံးသူ အကျိုးစဝါးရရှိရန်လည်းကောင်း ကျန်ရစ်သူများပေါ် မှီခိုနေရသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ကား အလွန်ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူပေသည်။ ထိုအရှင်မြတ်၏ ပြီးပြည့်စုံသော ဟစ်ကံမသိဉာဏ်တော်အရ လူသားတိုင်းသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလိုအပ်ကြောင်းဆိုသည့် ဤကမ္ဘာ လောက၏ ကြီးကျယ်ခန့်ငြားသောစနစ်တစ်ရပ်တည်ထောင်ပေးခဲ့သည်။ သူဆင်းရဲသည် ကြွယ်ဝသူကို လိုအပ် သကဲ့သို့ အကြွယ်ဝဆုံးသောသူသည် သူ့လုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် လုပ်သားနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုရှိသော သူဆင်းရဲ လုပ်သားများလိုအပ်သည်။ ကုန်သည်များကစားသုံးသူများကိုလိုအပ်သကဲ့သို့ စားသုံးသူများက ကုန်သည်များကို လိုအပ်သည်။ အိုးအိမ်ပိုင်ဆိုင်သူသည် အိမ်တစ်လုံးတည်ဆောက်ရန် သူကဏ္ဍာနှင့်သူ တတ်ကျွမ်းသော ပညာရှင် အဖွဲ့လိုအပ်သည်။ ထိုပညာရှင်များကလည်း အိုးအိမ်ပိုင်သူကိုလိုအပ်သည်။ အကယ်၍သာ စကြဝဠာလုံးဆိုင်ရာ ဤလိုအပ်ချက်မရှိခဲ့လျှင် အချင်းချင်း ကူညီယိုင်းပင်းမှုသည် စာရိတ္တမြင့်မြတ်သူများနှင့် အုပ်စုများပေါ်တွင် တည်မှီနေသည်ဆိုလျှင် မည်သူသည် မည်သူ့အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးပါဦးမည်နည်း။ ထိုစနစ်တစ်ရပ်လုံးသည် လုံးဝပျက်စီးရပေလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဤကမ္ဘာလောကတွင် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် စာရိတ္တဆိုင်ရာတန်ဖိုးသည် ဘာဖြစ်သွားသည်ဆိုကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့နေရပါသည်။ အကယ်၍သာ ဤလုပ်အားခွဲဝေမှုကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(သို့) အစိုးရအချို့ပြုလုပ်သော အချို့ဥပဒေများကဲ့သို့ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့လျှင်ပင် ဤကမ္ဘာလောကရှိ ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာ ထုတ်ပြန်ထားခဲ့သော အမျိုးစုံသော ဥပဒေများ၏ ကံကြမ္မာအတိုင်းဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ထိုဥပဒေများသည် ကျင့်သုံးရန်အတွက် အသက်မဝင်တော့ဘဲဈေးများနှင့်ရုံးများသည် လတ်ပေးလတ်ယူလုပ်ခြင်း၊ ဆွေမျိုးကောင်းစားစေခြင်း၊ တာဝန် လစ်ဟင်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတွင် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းခြင်းကြောင့် အမည်ခံဥပဒေသက်သက်ဖြင့်သာ တည်ရှိနေပေ

လိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းဘဝများရှင်သန်ရေးအတွက် ယင်း၏သီးခြားလုပ်ကိုင်နည်းကို မဏ္ဍိုင်အဖြစ် ၎င်းတို့၏ အကြိုက်အမျိုးမျိုးရှိသော နှလုံးသားထဲသို့ လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် လုပ်ချင်ကိုင်ချင်သော ဆန္ဒများထည့်သွင်းပေးသော အသိဉာဏ်ဟစ်ကတ်မတ်အရှိဆုံး အစွမ်းအရှိဆုံးသော မူဘောင်ချမှတ်ပေးသည်ကို အလေးအနက်ပြုရပါလိမ့်မည်။ အထက်ပါအတိုင်းသာမဟုတ်ပါမူ အချို့သောအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့(သို့) အစိုးရတစ်ခုသည် လူတွေထဲမှ လုပ်ငန်း အသီးသီးလုပ်ရန် အချို့ကိုလက်သမား၊ ကုန်သည်၊ သန့်ရှင်းရေးသမား(သို့)ရေနှင့်အစားအစာဖြန့်ဝေရေး မန်နေဂျာ များအဖြစ် ရွေးချယ်ခန့်အပ်လိုက်ပါက မည်သူသည် ထိုအစိုးရများနှင့်အဖွဲ့များ၏ ထိုကဲ့သို့သော အမိန့်များကို ရိုကျိုးနာခံ၍ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ တွေးတောကြံဆမှုအားလုံးစွန့်လွှတ်ကာ ၎င်းတို့အတွက် ရွေးချယ်ထားသော ထိုလုပ်ငန်းများထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ရောက်အံ့နည်း။

အလ္လာဟ်အရှင် လူသားအတွက် ဖန်ဆင်းထားသည့် မည်ကဲ့သို့သော အလုပ်ကိုဖြစ်စေ မည်ကဲ့သို့သော အနေအထားကိုဖြစ်စေ၊ ကြိုက်နှစ်သက်မှုနှင့် တိမ်းညွတ်မှုတို့ကို ထိုလူသား၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ ထည့်သွင်း ထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ တရားဥပဒေအရ မည်သည့်အတင်းအကျပ်စေခိုင်းမှုမျိုးမှ မပါဘဲ၊ လူသားသည်သူလုပ်ဆောင်နေသည့်အလုပ်ကို သူ၏တစ်သက်တာဘဝတစ်ခုလုံးအတွက် မှတ်ယူကာ ထိုအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုပြုပါသည်။ ဤခိုင်မြဲစွာတည်ထောင်ထားသော စနစ်၏ အဆုံးရလဒ်မှာ လူသားအားလုံးတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ငွေကြေးအနည်းငယ်မျှနှင့် အလွယ်တကူ ဖြည့်ဆည်းနိုင်ပါသည်။ လိုအပ်ချက်တို့သည် အဆင်သင့်စားသုံးနိုင်သော အစားအစာများ၊ အဆင်သင့်ဝတ်ဆင်နိုင်သော အဝတ်အထည် များ၊ အဆင်သင့်အသုံးပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများ နှင့် သော့တစ်ချက်ဖွင့်လိုက်ရုံဖြင့် အဆင်သင့် နေထိုင်နိုင်သော အိမ်တို့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဤသည်တို့ကို တတ်နိုင်သောဈေးဖြင့်ဝယ်ယူပါလိမ့် မည်။ ဤစနစ်၏အကျိုးကျေးဇူးများမရှိပါက သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးတစ်ယောက်ပင်လျှင် သူ၏ ဥစ္စာအားလုံးဖြင့်ပင် ဂျုံတစ်စေ့ကို ရရှိနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤသဘာဝကျသောစနစ်၏ရလဒ်ကိုမြင်သာရန်အတွက်ဆိုလျှင် တစ်စုံ တစ်ဦးသည် ၎င်းဟိုတယ်တစ်ခု၌ တည်းခိုခဲ့သည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ယင်းဟိုတယ်၌သူသည် မျက်တောင်တစ်ချက် မျှမခတ်ရဘဲ အရာဝတ္ထုများစွာတို့၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုခံစားရပါသည်။ အကယ်၍ အသင်သည် ဤအကျိုးခံစား ရမှုများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ခဲ့ပါလျှင် သူစားသောက်သောအစားအစာများသည် အမျိုးမျိုးဖြစ်ပြီး၊ စားစရာများ နှင့်ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်များသည် နိုင်ငံများစွာကလာသည်ဆိုသည့်အကြောင်း၊ ကြွေပန်းကန်များ၊ ဇွန်းခရင်း များနှင့် ပရိဘောဂများသည်လည်း များစွာသောတိုင်းပြည်တို့မှလာကြောင်းနှင့် မန်နေဂျာများ၊ စာဖိုမှူးများနှင့် စားပွဲထိုးများသည်လည်း နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှလာသည်လည်း တွေ့ရှိရပေလိမ့်မည်။ အသင့်ပါးစပ်ထဲသို့ရောက် ရှိသောထမင်းလုပ်ကလေးသည် သန်းပေါင်းများစွာသော စက်ယန္တရားများ၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ လူသားများ၏ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၏ ရလဒ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းသည်သာလျှင် အသင်၏ ခံတွင်းအား အကြိုက်တွေ့စေပါသည်။ နောက်ထပ် ဥပမာတစ်ခုကြည့်ပါ။ မိုင်အနည်းငယ်မျှဝေးကွာနေရာတစ်ခုသို့သွားရန် အသင်အိမ်မှထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုခရီးတစ်ခုလုံးအသင်လမ်းမလျှောက်နိုင်သကဲ့သို့ လမ်းလျှောက်ရန်အတွက် လည်း အသင့်၌အချိန်မရှိဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အသင်သည် အနီးအနားတွင် အငှားကားတစ်စီးဖြစ်စေ၊ ဘတ်စ်ကားဖြစ်စေတွေ့ပါလိမ့်မည်။ အသင်သတိမမူမိသည်မှာ ဤယာဉ်များသည် နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှလာသော အစိတ်အပိုင်းများဖြင့် တပ်ဆင်ထားသည့်အကြောင်း၊ ယင်းယာဉ်များ၏ ယာဉ်မောင်းများနှင့် လက်မှတ်ရောင်း

သည်လည်း နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှလာသည်ဆိုသည့်အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ အသင့်အား အလုပ်အကြွေးပြုရန် စောင့်စားနေသောယာဉ်များနှင့် လူများပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျသင့်သည့်အဖိုးအခကိုပေးလိုက်ရုံဖြင့် အသင်လို ရာ ခရီးသို့ရောက်သွားလေသည်။ အသင့်အား ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် ဤသူများကို မည်သည့်အစိုးရကမျှ အတင်းအကြပ်မစေခိုင်းပါ။ ဤအဖြစ်သနစ်များ၏ နောက်မှ လုပ်ဆောင်သူမှာ ဖန်ဆင်းမှုတွင် အရေးပါလှသော လူသားများ၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ ဤသဘာဝဥပဒေကိုထည့်သွင်းသော အသဲနှလုံးများ၏ ကြီးမားသော အရှင်သခင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍မည်သူမျှမဖြစ်နိုင်ပါ။

ဤဥပမာနှင့်မလွဲသည်မှာ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများ၏လုပ်ဆောင်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ဤသဘာဝ အစီအမံကိုဖျက်သိမ်းကာ လူအများအား ၎င်းတို့၏တစ်သက်တာတွင် ဘာလုပ်ရမည်ကိုပြောကြားသည့်တာဝန်ကို လွှဲပြောင်းယူခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ဦးစွာပထမအနေဖြင့် လူသားတို့၏ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပါသည်။ ယင်းသို့ဖျက်သိမ်းရာတွင် ထောင်ပေါင်းများစွာသောသူများအား သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် အကျဉ်းကျစေခြင်းတို့ဖြစ်သော မတရားမှု၊ အဓမ္မမှုတို့ကိုအသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ကျန်ရစ်သူများကို စက်ယန္တရားတစ် ခု၏အစိတ်အပိုင်းသဖွယ် အတင်းအကြပ်အလုပ်လုပ်ခိုင်းပါသည်။ ယင်းကြောင့် အချို့နေရာများတွင် ကုန်ထုတ် စွမ်းအားတိုးတက်သည်ဆိုသည်မှာ မှန်သော်လည်း တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဤတိုးတက်မှုသည် လူသားများအားလုံး တို့၏ လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ခွင့်ကို လုံးဝဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့်ရင်းရပါသည်။ ဤလုပ်ဆောင်မှုသည် စီးပွားရေးမဆန်ပါ။ ဤသည်ကိုသဘာဝ၏စီမံမှုနှင့်ယှဉ်ကြည့်ပါ။ သဘာဝစီမံမှုတွင် လူတိုင်းသည် လွတ်လပ်လျှက်ရှိကြပြီး တစ်ချိန် တည်းတွင် ကန့်သတ်မှုလည်းရှိပါသည်။ ယင်းကန့်သတ်မှုသည် အများအတွက်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်ပင်ကိုစရိုက်အပေါ် တွင် အခြေခံထားသော သီးခြားလုပ်ငန်းများနှင့် သီးခြားတာဝန်များအတွက်သာ ဆိုလိုပါသည်။ ဤကန့်သတ် ချက်(သို့) တင်းကြပ်မှုသည် သဘာဝပင်ကိုယ်စရိုက်မှလာသောကြောင့် မည်သူမဆို အတင်းအကြပ်စေခိုင်းခြင်း ခံရသည်ဟု မခံစားရပါ။ ခက်ခဲသော အလုပ်ကြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သေးသိမ်သောအလုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ လူတိုင်းလူတိုင်းသည် မိမိသဘောအရ လုပ်ဆောင်ရန် လာကြပါလိမ့်မည်။ နေရာတိုင်း၊ အချိန်တိုင်းမှာပင် လူအများ သည် ဤကဲ့သို့အလုပ်များရရှိရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများပြုကြပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍အစိုးရတစ်ရပ်သည် ဤအလုပ်အကိုင်များကို လူတို့အား အတင်းအကြပ်လုပ်စေပါက ထိုသူများသည် အစုလိုက်အပြုံလိုက်ထွက်ပြေး ကြပါလိမ့်မည်။

အတိုချုပ်မှာ စကြဝဠာဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသည် အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဗဟိုပြုကာ လည်ပတ်လျက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ရှိပြီးဖြစ်သော ရုပ်ပုံလွှာ၏ အခြားတစ်ဖက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မေ့မထားရချေ။ ပမာအားဖြင့် အများပိုင်ပစ္စည်းများ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ခါးပြတိုက်ခြင်း၊ ခိုးဝှက်ခြင်းစသော ရာဇဝတ် မှုများဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အကယ်၍ ဤပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လေးလေးနက်နက်ကျင့်သုံး ခဲ့လျှင် ကြီးမား၍တန်ခိုးအာဏာရှိသော စုစည်းထားသည့် သူခိုးခါးပြအဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ပေါက်ကာ ဤပူး ပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကပင်လျှင် စနစ်တစ်ခုလုံးပျက်စီးစေပါမည်။ ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောသည်မှာ အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဟူသည် အသွားနှစ်ဖက်ပါသော ဓားဖြစ်ကာ သင့်အားထိခိုက်နာကျင်ရုံမျှမက စကြဝဠာလုံးဆိုင်ရာ အရာရာတို့၏စီမံခန့်ခွဲမှုပင် ပြုလဲပျက်စီးသွားနိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်သော ကမ္ဘာ

ကြီးသည် အဆိုးနှင့်အကောင်းရောပြွန်းနေ၍ လူအများသည် အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၏ စွမ်းရည်ကို အသုံးပြု၍ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ရပ်လုံးဖြစ်မှုများ၊ သတ်ဖြတ်မှုများ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းများနှင့် အထွေထွေဆုံးရှုံးမှုများ ကျရောက်ရန်မဖြစ်နိုင်သည်မရှိချေ။ တိုက်ဆိုင်စွာပင် ဤကိစ္စသည် ဖြစ်နိုင်ချေပင်မဟုတ်တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် လူ့ဘဝ၏ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းမြင်သာသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအခြေအနေကို တုန့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့သဘောတရားရေးရာရှင်များသည် ၎င်းတို့ကိုယ်၎င်းတို့ လုံခြုံမှုရှိစေရန်အတွက် ကွဲပြားခြားနားသော သဘောတရားများကို အခြေခံကာ အုပ်စုများနှင့် နိုင်ငံများ၏ အုတ်မြစ်ချကြပါသည်။ အခြားသောအုပ်စု၊ အခြားသောသူများ၏တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ပူးပေါင်းခုခံရန် သီးခြားအုပ်စု(သို့) လူများအတွက် အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၏ စွမ်းပကားကို အသုံးပြုရန်ဟူသော အယူအဆပင်ဖြစ်သည်။

သီးခြားမျိုးနွယ်စုများဖွဲ့စည်းခြင်း

အလ်မိလာလ်ဝ်အလ်နီဟာလ်ကျမ်းတွင် အဗ်ဒုလ်ကရီးမ်အလ်ရှဟ်ရိစ်တာနီ၏အဆိုအရ လူဦးရေမများမီအစပိုင်းက အရှေ့ပိုင်း၊ အနောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းနှင့်မြောက်ပိုင်းဟူ၍ အုပ်စု(၄)စုသာရှိသည်။ ဤအရပ်များတွင်နေထိုင်သူများသည် မိမိတို့ကိုယ်မိမိမျိုးနွယ်စုတစ်ရပ်အဖြစ်မှတ်ယူကာ အခြားအရပ်တွင်နေသူကို အခြားမျိုးနွယ်ဟုမှတ်ယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဤသည်ပေါ်အခြေခံ၍၎င်းတို့အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ၎င်းတို့စတင်တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ နောက်ပိုင်းကမ္ဘာ့လူဦးရေကြီးထွားလာသောအခါ မျိုးနွယ်ဆိုင်ရာ မိသားစုဆက်နွယ်မှုနှင့် မျိုးနွယ်စုဆက်စပ်မှုပေါ်အခြေခံ၍ထားသော အမျိုးသားရေးဝါဒ သဘောတရားနှင့်နိုင်ငံပေါင်းစုံဝါဒဆိုသည့်အယူအဆသည် အရပ်ရပ်ရှိလူများကြားလုပ်ဆောင်ရန် မူဝါဒတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ အရေးဗီးယားရှိ စနစ်တစ်ခုလုံးသည် ထိုကဲ့သို့ မျိုးနွယ်စုဆိုင်ရာနှင့် မျိုးရိုးဆိုင်ရာ ရင်းနှီးဆက်သွယ်မှုပေါ် မည်မျှတည်မှီနေသနည်းဆိုလျှင် ယင်းကပင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးစစ်မက် ဖက်ပြိုင်ရန်လုံလောက်သောအကြောင်းဖြစ်လာသည်။ ဗန္ဓုဟာရှင်မသည် လူမျိုးစုတစ်စု၊ ဗန္ဓုသမီးမသည်အခြားလူမျိုးစုဖြစ်၍ ဗန္ဓုခူဇာအာဟ်သည်နောက်အခြားလူမျိုးစုဖြစ်ပေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ဟိန္ဒူများတွင် ဇာတ်မြင့်၊ ဇာတ်နိမ့်ဟူသည်ပေါ်အခြေခံ၍ ဤကဲ့သို့ခွဲခြားမှုများပြောင်းလဲမှုမရှိဘဲ ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်။ ခေတ်သစ်ဥရောပနိုင်ငံများ၌ ၎င်းတို့၏မျိုးရိုးဆိုင်ရာထင်ရှားပေါ်လွင်မှုကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်ဘာမျှမလုပ်သည်သာမက ကမ္ဘာ၏အခြားသူများ မျိုးရိုးဆိုင်ရာ ထူးခြားမှုများကိုလည်း ယုံကြည်လက်ခံခြင်းမရှိပါ။ ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အထွတ်အထိပ်နေရာရောက်သွားသောအခါ မျိုးရိုးအားလုံးနှင့် မျိုးနွယ်ဆိုင်ရာအုပ်စုများအားလုံးကိုဖယ်ရှားပစ်သည်။ ဒေသများ၊ နယ်မြေများ၊ ဇာတိမြေနှင့် ဘာသာစကားပေါ်အခြေခံ၍ သီးခြားနိုင်ငံများပေါ်ထွက်စေခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ဒေသများ၊ နယ်မြေများ၊ ဇာတိမြေနှင့် ဘာသာစကားများဖြစ်သည့် ယစ်ဇ်ပလ္လင်ပေါ်တင်ကာ လူသားမျိုးနွယ်စုကို တစ်စီပြုလုပ်လိုက်သည်။ အကြောင်းမှာ ဤပုံစံသည် ကမ္ဘာအနှံ့အပြား၌ ခေတ်စားသောပုံစံဖြစ်သည်။ ဤဘောင်တွင် မုစ်လင်မ်များသည် အခြားသူများအတိုင်းပင် အုပ်စုဖွဲ့သော ခေတ်သစ်အောက်လမ်းနည်း၏ သားကောင်ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ အာရဗီ၊ တူရကီ၊ အီရတ်နှင့် ဆင်းဒ်အဖြစ် ခွဲခြားခြင်းသည် မလုံလောက်သေးဟူယူဆကာ ၎င်းတို့ကိုယ်၎င်းတို့အီဂျစ်များ၊ ဆီးရီးယားများ၊ ဟီဂျာန်နယ်သားများ၊ နဂျီဒီစ်များ၊ ပန်ဂျာပီများ၊ ဘန်ဂါလီများနှင့်အခြားသော လူမျိုးများဖြစ်သည်ဟု

သီးခြားလူမျိုးစုများ(သို့) သီးခြားနိုင်ငံသားများဟု ထပ်မံခွဲခြားပစ်လိုက်ကြသည်။

၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စအားလုံးသည် ဤသည်ပေါ်အခြေခံထားသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ တုံ့ပြန်မှုပုံစံသည် ဒေသဆိုင်ရာ နယ်မြေဆိုင်ရာ အစွဲအလမ်းများက နက်ရှိုင်းစွာရှိသည်။ ထို့နောက်ဒေသအားလုံး (သို့)နယ်မြေအားလုံးရှိလူများသည် ဤသည်ပေါ်အခြေခံ၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးဆက်နွှယ်နေကြသည်။ ယင်းသည် ၎င်းတို့၏အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသဘောတရားဖြစ်လာခဲ့သည်။

အမျိုးသားရေးဝါဒ၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားချက်

လူသားများမေ့လျော့နေသော သင်ခန်းစာကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က သတိပေးထားသည်။ စူရဟ် အလ်နီစာအ်၏အစောပိုင်းအာယသ်တော်များက လူသားများအားလုံးသည် အဖေတစ်ဦးနှင့်အမေတစ်ဦးတည်းမှ ပေါက်ဖွားလာသော သားသမီးများဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ ကြေညာထားသည်။ ဤသည်ကို တမန်တော်မြတ် ﷺ သခင်က ပိုမိုရှင်းလင်းထင်ရှားစေသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်၏နောက်ဆုံး ဟဂ်ျ၏ ကျော်ကြားသောမိန့်ခွန်းတော်တွင် မည်သည့်အရပ်မှ အရပ်မဟုတ်သူထက်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အသားဖြူသူတစ်ဦးက မှမည်သည့်အသားမဲသူတစ်ဦးထက်လည်းကောင်း မသာလွန်ဟု လူထုကြီးအား ကြေညာထားခဲ့သည်။ သာလွန်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်အမိန့်နာခံခြင်းဟူသော သတ်ကံဝါတရားအပေါ်မှ အပ မည်သည့်အပေါ်မှ မူမတည်ချေ။ ဤသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားချက်ဖြစ်၍ - **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ** (မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့မှာ(အချင်းချင်း) ညီအစ်ကိုများသာဖြစ်ကြကုန်၏) (၄၉:၁၀) ဟုပြောထားသည်။ သို့ဆိုလိုက်ခြင်းဖြင့် အီသီယိုးပီးယားမှ လူမဲများသည် တူရကီ၊ ဗိုင်းဇင်တိုင်းတို့မှ လူနီများနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သွားကြပါသည်။ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တော်စပ်ခြင်းမရှိသော အရပ် မဟုတ်သူများနှင့် အရပ်များဖြစ်သော ကုရိုက်ရို၊ ဟာရီမီတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးညီအစ်ကိုကဲ့သို့ဖြစ်သွားကြပါသည်ဟု တစ်ချက်တည်းဆိုလိုရင်းဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ထိုအရှင်ရစူလ်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်သူများသည် တစ်မျိုးတစ်နွယ်တည်းဖြစ်၍ ထိုသို့မယုံကြည်သူများသည် တစ်မျိုးနွယ်ဖြစ်သည်ဟုအခြေခံကာ တစ်မျိုးနွယ်တည်းနှင့် ညီရင်းအစ်ကိုမောင်ရင်းနှမအယူအဆကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဤအုတ်မြစ်ကြောင့် တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်နှင့် အဗူဂျဟ်လ်၊ အဗူလဟဗ်တို့မိသားစု ဆိုင်ရာဆက်နွှယ်မှုများ အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာပြတ်တောက်သွားသကဲ့သို့ အီသီယိုးပီးယားမှ စိုက်ယိဒီနာ ဗီလာလ်နှင့် ဗိုင်းဇင်တိုင်းမှ စိုက်ယိဒီနာ စုဟိုက်ဗ်တို့နှင့်ဆက်နွှယ်မိသွားသည်။ အဆုံးတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ - **كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ** (၆၄:၂)ဟူသော ကြေညာချက်ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားများအား ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် အချို့သည် ယုံကြည်သက်ဝင်သူများဖြစ်၍ အချို့သည် မယုံကြည်သွေဖည် သူများအဖြစ် အုပ်စုနှစ်စုကွဲသွားသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမျိုးအစားခွဲခြားမှုလက်တွေ့ထုတ်ဖော် ပြခြင်းကို ဗဒ်ရ်အုဟုဒ်၊ အဟ်ဇာဗ်နှင့် ဟုနိုင်းစစ်ပွဲများအတွင်း မြင်တွေ့နိုင်သည်။ ယင်းစစ်ပွဲတွင် ညီအစ်ကို နှစ်ဦးတွင် တစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အရှင်ရစူလ်၏အမိန့်နာခံခြင်းမှ ဖဲကြဉ်သွားကာ ညီအစ်ကို အချင်းချင်း၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစည်းနှောင်ချက်မှပျက်စီး၍ ၎င်း၏ယုံကြည်သက်ဝင်သော ညီအစ်ကိုတော်သူ၏ ဓါးအောက်

တွင် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရပေသည်။

အထက်ကိုးကားခဲ့သော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အာယသ် **وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ** ၏မိန့်ဆိုချက်တွင် ဤအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ကူညီရိုင်းပင်းခြင်းကို မိန့်ထားသည်။ မှန်ကန်၍ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်ယထာဘူတအလွန်ကျသဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့သောစိတ်ကြောင့် ကောင်းမှု ကောင်းရာလုပ်ဆောင်ရာတွင် အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လူအများအား သတိပေးနှိုးဆော်ထားသည်။ ထို့ပြင် အပြစ်ဖြစ်၍ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်စေသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှ ၎င်းတို့ကို တားမြစ်ထားသည်။ ဤနေရာ၌ တစ်စုံတစ်ဦးအား မုစ်လင်မ်ညီနောင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများနှင့် မပူးပေါင်းမဆောင်ရွက်ရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အကြံပြုမထားကြောင့် စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကုရ်အာန်ကျမ်း တော်မြတ်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ရိုသေခြင်းနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းဟူသော အခြေခံချက် အပေါ်၌သာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ကြေညာထားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသည်ပင် စစ်မှန်သော အုတ်မြစ်ဖြစ်၍ မုစ်လင်မ်များကြား မည်သည့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုမဆို ပြုလုပ်ရပေမည်။ ဤသည်က ရှင်းလင်း စွာဆိုလိုသည်မှာ မုစ်လင်မ်ညီနောင်တစ်ဦးပင်ဖြစ်ပါစေ အကယ်၍ ၎င်းသည် မှန်ကန်မှုမှ သွေဖည်လုပ်ဆောင်နေ လျှင်လည်းကောင်း၊ မတရားမှုနှင့်လွန်ကျူးမှုသို့ ဦးတည်လျှင်လည်းကောင်း မည်သည့်အကူအညီမျှ မပေးရန် ဖြစ်သည်။ သူ၏မမှန်ကန်မှုနှင့် မတရားမှုကိုကူညီမည့်အစား သူ၏မမှန်ကန်မှုမတရားမှုတို့ကိုမလုပ်နိုင်စေရန် ၎င်းအားပိတ်ပင်ခြင်းသည်သာလျှင် သူ့အားအကောင်းဆုံးကူညီခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ၎င်း၏လက်ရှိဘဝနှင့် နောင်တမလွန်ဘဝတွင် မပျက်စီးမဆုံးရှုံးနိုင်တော့ပါ။

ဆွဟီးဟ်အလ်ဗုခါရီနှင့် မုစ်လင်မ်ကျမ်းတွင် စိုက်ယိဒိနာအနတ်စ်(ﷺ)သခင်မှ ဆင့်ပြန်ချက်အရ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ- **انصرا أخاك ظالماً او مظلوماً** (ယင်းမှာ အသင်၏ညီနောင်ကို တရားမျှတသည်ဖြစ်စေ၊ မတရားသည်ဖြစ်စေကူညီပါ။) ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားချက်ကို ကောင်းကောင်းကြေညက်နေသည့် ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများက တအံ့တဩဖြစ်သွားကာ မေးမြန်းကြသည်မှာ “ယာရုဇူလ္လာဟ်-အိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အဖိနှိပ်အညှင်းဆဲခံ ညီနောင်ကိုကူညီရန်အတွက် ဆိုသည်ကို ကျွန်တော်မျိုးတို့နားလည်သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဖိနှိပ်ညှင်းဆဲသူကို ကူညီခြင်း ဆိုသည်ကား အဘယ်ကိုဆိုလိုသနည်း။ ကိုယ်တော်မြတ်က မိန့်ကြားသည်မှာ “သူ့ကိုမတရားမှုပြုခြင်းမှ တားမြစ် ပါ ယင်းသည် ၎င်းအားကူညီခြင်းဖြစ်သည်။”

(ဗီရ်)ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းနှင့် (သတ်ကဝါ)(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့မှုသည် မုစ်လင်မ်အမျိုး သားရေးဝါဒ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုကို မြှင့်တင်စေနိုင်မည့် စစ်မှန်သော စံဖြစ်၍ ဤကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားမှုက ယင်းတည်ထောင်ခိုင်မြဲမှုကိုအထောက်အကူပြုသည်။ ထို့နောက် အချင်းချင်းကြားပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ရိုင်းပင်းကူညီမှုတို့သည် အများသူငါလုပ်ဆောင်နိုင်သော လုပ်ငန်းဖြစ်စေရန် ဗီရ်နှင့် သတ်ကဝါပေါ်သို့ ကမ္ဘာလောကရှိလူသားများအား ဖိတ်ခေါ်ထားသည်။ ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင် သည်မှာ - $\bar{u} \propto T^A$ အစ်သ်မွန်(ပြစ်မှုဒုစရိုက်)နှင့်- $AO-d^I <$ အွန်ဝါးန်(ကျူးလွန်စည်း ဖောက် ခြင်း)တို့ဖြစ်၍ ယင်းတို့သည် ကြီးလေးသော ပြစ်မှုများဟု ကြေညာခဲ့ကာ ယင်းတို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအား တားမြစ်သည်။ လက်တွေ့ကျပြီး အပြု

သဘောဆောင်သည့်စံကို ဖော်ပြရန် ဗီရ်နှင့်သတ်ကဝါဟူသည့်သီးခြား စကားလုံးနှစ်လုံးကို သုံးနှုန်းထားသည်။ ဋီကာရှင်များတညီတညွတ်တည်းသဘောတူညီချက်အရ ဤနေရာ၌ သုံးနှုန်းထားသော ဗီရ်ဟူသောစကားလုံး သည်ကောင်းမြတ်သောလုပ်ရပ်များ လုပ်ဆောင်ခြင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။ ဤနေရာတွင် ဤစကားလုံးကို ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်ခြင်းဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားသည်။ သတ်ကဝါဟူသောစကားလုံးသည် မကောင်းမှုများမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သည်။ ဤနေရာ၌သုံးစွဲထားသော အိသ်မွန်ဟူ သောစကားလုံးသည် တာဝန်ဝတ္တရား များနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ယင်း၏အကြွင်းမဲ့ အဓိပ္ပာယ်မှာအပြစ် ဂုနာဟ်နှင့်အမိန့်ဖီဆန်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ အွသ်ဝါးန်ဟူသောစကားလုံးသည် အဘိဓာန်အရမတရားမှုနှင့် ကျူးလွန်စည်းဖောက်ခြင်းဟူသည့် သတ်မှတ်စည်းဘောင်များကျော်လွန်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းနှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ခြင်းတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပတ် သက်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်ကြားသည်မှာ- **الدال على الخير كفاعله** ဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးကို ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည့် လမ်းညွှန်ပြသူ၏ စဝါးဗ်ကုသိုလ်အကျိုးမှာ၎င်းကိုယ်တိုင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်း လိုက်နာသည့်အတွက် ရရှိမည့်ဆုလာဘ်နှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ အလ်ဗဇာရ်ကို ရည်ညွှန်း၍အိဗ်နီကဆီးရ်က ဤဟဒီးစ်တော်ကို တင်ပြထားသည်။ ဤသည့်ပြင် ဆွဟီးဟ်ဗုခါရီကျမ်းတွင် ပါရှိသည်မှာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သခင်က မည်သူမဆိုမှန်ကန်သော လမ်းညွှန်မှုနှင့်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော ကိုယ်ကျင့်တရားဆီသို့ ဖိတ်ခေါ် ခဲ့လျှင် ထိုသူများလက်ခံ၍ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ကန်စွာလိုက်နာလုပ်ဆောင် လျှင် ၎င်းတို့ရမည့်ဆုလာဘ် များကို ဖိတ်ခေါ်သူလည်းရရှိပေသည်။ သို့ရရှိရာ၌ ၎င်းတို့ထက်အနည်းငယ်မျှ လျော့နည်းလိမ့်မည်မဟုတ်ချေဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။ လူအများအား ဂုနာဟ်အပြစ်ဒုစရိုက်ဘက်သို့ဖြစ်စေ၊ မှားယွင်းသောလမ်းဆီသို့ဖြစ်စေ၊ ဖိတ်ခေါ်သူ/သူမသည် ဖိတ်ခေါ်ခံရသူများအပြစ်ဂုနာဟ်တွင် ကျူးလွန်သည့်ပမာဏအတိုင်း လုံးဝမလျော့ဘဲ ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။

သဗရာနီကျမ်းကိုးကား၍ အိဗ်နီကဆီးရ်ကတင်ပြသည်- တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် မိန့်ကြားတော် မူခဲ့သည်မှာ မည်သူမဆိုမတရားသောသူနှင့်အတူ ပူးပေါင်းကာအကူအညီပေးလျှင် ၎င်းသည် အစွလာမ့်သာသနာ့ အပြင်သို့ရောက်သွားသည်။ ဤလမ်းညွှန်မှုပေါ်အခြေခံ၍ အုမ္မုသ်ထု၏ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော အကြီးအကဲများ သည် မတရားသော အုပ်ချုပ်သူများ၏လက်အောက်၌ အမှုထမ်းခြင်းမှ တင်းကြပ်စွာရှောင်ရှားကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသို့အမှုထမ်းခြင်းသည် ၎င်းတို့မတရားပြုမှုများကို အကူအညီပေးရာရောက်၍ဖြစ် သည်။ **فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ (ကျွန်တော်မျိုးသည်လည်း (နောင်တွင်)အပြစ်ရှိသူတို့အား မည်သည့် အခါမျှ အကူအညီပေးသူဖြစ်တော့မည်မဟုတ်ပါ။(၂၈:၁၇)** ဟူသောအာယသ်တော်ကို ရှင်းလင်းရာ၌ သမ်စိရ်ရူ ဟုလ်မအာနီတွင် ဟဒီးစ်တော်ကိုတင်ပြထားသည်။ ဟဒီးစ်တော်တွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သခင်မိန့်ကြား သည်မှာ တရားစီရင်မည့်နေ့၌ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သူများနှင့်မတရားသူများ ၎င်းတို့အား ကူညီသောသူများဘယ်မှာနည်း ဟု ခေါ်သံပြုပေမည်။ မတရားသောသူများနှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သူများ၏ ဝေယျာဝစ္စလုပ်ဆောင်သူများ၊ မင်အိုး၊ ကလောင်တန်ချပေးသောအသေးအမွှားလုပ်ပေးသူများသည် သံခေါင်းလေးထဲသို့ထိုးသိပ်ထည့်ကာ ငရဲသို့ပို့ဆောင် ခံရပေမည်။

ဤကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သံတော်၏ သင်ကြားမှုသည် ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် သစ္စာတရား၏စံနှင့် သက်ရှိသံတော်ဆင့်တမန်တစ်ဦးအဖြစ် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း၏ တစ်ဦးချင်းတိုင်း ကျင့်သုံးဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် ကောင်းမွန်သောယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည့်အကျင့်သိက္ခာများ၊ စာနာထောက်ထားမှု၊ တရားမျှတမှု၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှုစသော ကောင်းမြတ်သည့်အကျင့်သီလများပြန့်ပွားရန် ရည်စူးသည်။ ထို့ပြင် အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဤသင်ကြားမှုများ သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လူတိုင်းလူတိုင်းကို စစ်သည်တော်တစ်ဦးအလားဖြစ်ကာ စောင့်ကြည့်နေသည်ဖြစ်စေ၊ စောင့်မကြည့်သည်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အခြေအနေတွင်မဆို ၎င်းတာဝန်ကို မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၎င်း၏နှလုံးသား၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကြောက်စိတ်ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများနှင့် သာဗီအိန်များခေတ်ကာလအတွင်း ဤအသိဉာဏ်ကြွယ်ဝသော သင်ကြားမှုနှင့် သွန်သင်ပြုပြင်ပေးမှု၏ ရလဒ်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးမြင်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကာလတွင်ပင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် စစ်ပြုခံရမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခံရစဉ်တွင် မြို့ပြကာကွယ်ရေးဌာနများတည်ထောင်ခဲ့ကာ ထိုနိုင်ငံသားအားလုံး အတွက်လေ့ကျင့်ရေးအချို့အဆင့်ထိ ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ သို့သော်လည်း ရာဇဝတ်မှုများပပျောက်ရေးအတွက် အထက်ဖော်ပြပါ ကိစ္စများမလုပ်ကြပါ။ ကောင်းမှုကောင်းရာလုပ်ဆောင်ရေးမြှင့်တင်သူများနှင့် မကောင်းမှုပိတ်ပင်တားဆီးသူများအဖြစ် မပြုလုပ်ပေးပါ။ ဤသို့သောရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်ရရှိရန်မှာ စစ်ရေးပြခြင်း(သို့) မြို့ပြကာကွယ်ရေးလေ့ကျင့်ခန်းများကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ရမည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဤသည်မှာ ဘဝ နေထိုင်နည်း၏ အဆုံးစွန်သော နည်းပညာဖြစ်ပြီး ပညာရေးဆိုင်ရာဌာနများ၌သာလေ့လာဆည်းပူးပြီးလက်တွေ့ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ကံမကောင်းစွာဖြင့် ယင်းပညာရေးဆိုင်ရာဌာနများသည် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာပြုပြင်မွမ်းမံမှုကို အစိမ်းသက်သက်ဖြစ်နေဟန်ရှိပါသည်။ ဤသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းဟူသည့် ကြီးကျယ်သောအရည်အချင်းများနှင့်ပတ်သက်လျှင် အလွန်မှန်ကန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာဌာနများသည် ယင်းကို ဟန့်တားထားဟန်ရှိပြီး မကောင်းမှုများနှင့် နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြုလုပ်မှုများကိုတော့ လမ်းဖွင့်ပေးထားဟန်ရှိပါသည်။ အားလုံးသော လူတို့သည် တရားဝင်ခြင်း၊ တရားမဝင်ခြင်း၊ အမှန် အမှားတို့နှင့်ပတ်သက်သည်များကို စွန့်ပစ်ခါ ဒုစရိုက်မှုများနှင့်ဆက်နွယ်သွားပါက ရဲများသည် မည်သို့တတ်နိုင်အံ့နည်း။ ယခုအခါတွင် ပြစ်မှုဖြစ်ပွားမှုနှုန်းပြဇယားသည် မြင့်မားစွာတက်နေပါသည်။ နေရာတိုင်းတွင် ခိုးဝှက်ခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ လိင်မှုဆိုင်ရာပြစ်မှုများ၊ သတ်ဖြတ်မှုများနှင့်ဖျက်ဆီးမှုများ ဖြစ်ပွားနေပါသည်။ တရားဥပဒေဆိုင်ရာ ယန္တရားသည် ဤပြစ်မှုများကို အမြစ်မှလှန်ပစ်နိုင်ရန် မည်သို့မျှ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အထက်တွင် အကြံပြုထားသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဖြေရှင်းခြင်းအပေါ် အကျိုးအမြတ်မရယူနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမှာအစိုးရများသည် ဤကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ နည်းစနစ်နှင့်အလှမ်းဝေးနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင်အထူးသဖြင့် အာဏာလက်ဝယ်ရှိသော လူတို့သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ၎င်းတို့၏ဘဝရည်မှန်းချက်အဖြစ် ကျင့်သုံးရာတွင် အခက်အခဲများထောင်ပေါင်းများစွာတွေ့နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည် ထိုမှုကိုကျင့်သုံးရန် သံသယရှိနေလေသည်။ စမ်းသပ်သည့်အနေဖြင့် ထိုလမ်းလွဲနေသောသူတို့သည် သူတို့၏ မာန်မာနကိုတစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှချိုးနှိမ်ခဲ့လျှင် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါလိမ့်မည်။ အကောင်းဆုံးသော သာယာမှုနှင့်သက်သောင့်သက်သာရှိမှုများပြည့်လျှန်းနေသည့် ၎င်းတို့နှင့် ၎င်းတို့လူများ၏ကောင်းသောဘဝကို

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏တန်ခိုးတော်ဖြင့် ကောင်းချီးများအဘယ်ကဲ့သို့ပေးထားသည်ကို ၎င်းတို့မြင်စမ်းစေချင်သည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင် ပြစ်မှုများပပျောက်ရေးဆိုသည်မှာ အစိုးရတို့၏ တာဝန်သက်သက်သာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသော လူအများအပြားရှိပါသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဤသူများသည် ပြစ်မှုများကို ဖုံးကွယ်ထားလေ့ရှိပါသည်။ အမှန်ကိုအတည်ပြုရန်အတွက် မှန်ကန်သောသက်သေများကို ဖော်ထုတ်ကာပြစ်မှုများ ပပျောက်စေခြင်းဆိုသည့် အယူအဆကို ဤသူများကြိုက်နှစ်သက်သောလုပ်နည်းလုပ်ဟန်များမဟုတ်ပါ။ ထိုသူများနားလည်သဘော ပေါက်ထားရမည်မှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၏ပြစ်မှုကိုဖုံးအုပ်ထားပြီး ထိုအမှုအတွက် သက်သေများအား မှတ်တမ်း တင်ရန်ကိုရှောင်ရှားခြင်းသည် ရာဇဝတ်မှုကိုအားပေးရာရောက်ပြီး ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အရ “ဟရာမ်” သတ်မှတ်ကာ အလွန်ကြီးလေးသောအပြစ်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ယင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်- **لَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ** “ထို့ပြင်တစ်ဝ အသင်တို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုရန်၎င်း၊ မကောင်းမှု ခုစရိုက်မှ ကြဉ်ရှောင်ရာ၌၎င်း၊ အချင်းချင်းကူညီယိုင်းပင်းကြလေကုန်၊ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုခုစရိုက်ပြုကျင့်ရာ တွင်၎င်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားရာတွင်လည်းကောင်း အချင်းချင်းယိုင်းပင်းကူညီခြင်းကိုမပြုကြကုန်လင့်။” (၅:၂)ကိုလည်း ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း မနာခံခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အာယသ် (၃)

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْبَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ
 اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا
 أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُرِبَ عَلَى النَّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَزْوَاجِ لَكُمْ فَسُقِ الْيَوْمَ يَسِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
 فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ
 عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي
 مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾

အလိုအလျောက်သေသောတိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ သွေးသည်လည်း
 ကောင်း၊ ဝက်တိရစ္ဆာန်၏အသားသည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ
 တစ်ပါး အခြားကိုရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ လည်မျို
 (ညှစ်၍ဖြစ်စေ-လိမ်၍ဖြစ်စေ) သေရသောတိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊
 ရိုက်နှက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်၍ဖြစ်စေ သေသောတိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊
 မြင့်ရာမှကျ၍ သေသောတိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဦးချို ဖြင့်ဝှေ့ခတ်ခြင်း
 ခံရ၍ သေသောတိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း(အသက်မထွက်မီ တရားတော်နှင့်
 အညီ)အသင်တို့ “ဇစ်ဟ်” လှီးဖြတ်နိုင်ခဲ့သော တိရစ္ဆာန်များမှအပ သားရဲ
 တိရစ္ဆာန်များ ကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း
 အသင်တို့အပေါ်၌ဟရာမ်ဟူ၍တားမြစ်ထားပြီး ဖြစ်လေပြီ။ ရုပ်ပွားဆင်းတုများ
 ထားရှိရာဌာနများတွင် ပူဇော်သက္ကာပြုရန်လှီး ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ
 သည်လည်းကောင်း၊ မဲမြားတို့ဖြင့်အသင်တို့ဝေစု ဝေပုံခွဲခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း၊ အသင်တို့အဖို့ (စားသုံးခြင်းမပြုကြရန်) ဟရာမ်တားမြစ်ထားပြီး
 ဖြစ်ချေသည်။ ဤသည်တို့ကားပြစ်မှုဒုစရိုက်များပင်တည်း။ ယနေ့အဖို့မှာကား
 ကာဖိရ်သွေဖည် ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် အသင်တို့၏သာသနာကို(ဖျက်ဆီး
 နိုင်ခြင်း)မှ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ကြပြီး ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ထိုသူတို့ကို
 စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိကြဘဲ ငါအရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေ
 ကုန်။ ယနေ့သော်ကား ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့အသင်တို့၏

ဒီနီသာသနာကိုပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ကျေးဇူးတော်များကိုအသင်တို့အဖို့ အပြည့်အစုံချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူ ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါအရှင်သည် အစ္စလာမ်သာသနာကို အသင်တို့အဖို့ ဒီနီသာသနာတော်အဖြစ် သဘောတူနှစ်မြို့တော်မူခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် (အထက်တွင်မြစ်တားထားခဲ့သော အရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သိအပ်သော အချက်တစ်ရပ်မှာ) မည်သူမဆိုအပြင်း အထန်ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ မလွှဲ မရှောင်သာသည့်အခြေသို့ဆိုက်ရောက်ခဲ့သဖြင့် ထိုသူသည် ပြစ်မှုကိုနှစ်သက် လိုလားခြင်းမရှိဘဲ(မြစ်တားထားသောအရာများကို စားသုံးမိပါက) မချွတ်ဧကန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အလွန်တရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူသော အရှင်၊ အလွန်တရာကြင်နာသနားတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။”

(၅:၃)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဤသည်မှာ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ တတိယအာယသ်တော်ဖြစ်ပြီး ယင်းတွင်အခြေခံနှင့်ဆင့်ပွား အမိန့် ပညတ်ချက်များနှင့်ဥပဒေများဖော်ပြထားသည်။ ပထမကိစ္စသည် တရားဝင်သော တိရစ္ဆာန်များနှင့် တရားမဝင် သောတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သည်။ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲရောက်ရှိသွားသောအခါတွင် ယင်းတို့သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောဂါ အန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်းတို့သည် လူသား၏နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ကျင့်တရားကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေများ ပျက်စီးစေမည့် အန္တရာယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော တိရစ္ဆာန်တို့၏ အသားများကို ကုန်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်က မကောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ယင်းတို့ကို တရားမဝင် ဟရမ်ဟုကြေညာခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုလည်းကောင်း၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုလည်းကောင်း အန္တရာယ်မရှိသော တိရစ္ဆာန်များ၏အသားကို ကောင်းမွန်သန့်စင်၍ တရားဝင်သည်ဟု ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကကြေညာခဲ့သည်။

ဤအာယသ်တော်တွင် ပထမဆုံးတားမြစ်ချက်မှာ သေဆုံးနေသော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ ဤရည်ညွှန်းထား သောတိရစ္ဆာန်များမှာ သတ်ဖြတ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရောဂါကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ထိုသို့ သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်အသားကို လူသားက စားသုံးခြင်းအတွက် ဆေးပညာသက်သက်အရမဟုတ်ဘဲ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွင်ပါ အန္တရာယ်ဖြစ်စေပါသည်။

မည်သို့ဆိုစေ မုတ်စ်နဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်း၊ အိဗ်နီမာဂျာဟ်ကျမ်း၊ ဒရ်ကုသ်နီကျမ်းနှင့် အလ်ဗိုင်ဟကီအစ ရှိသောကျမ်းများတွင် ဆင့်ပြန်ချက်အရ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ငါးနှင့်ကျိုင်းကောင်အား ကင်းလွတ် ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်းဟဒီးဆ်တော်တွင် တင်ပြထားသည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် တရားမဝင်ဟု ကြေညာထားသည့် ဒုတိယအရာမှာသွေးဖြစ်သည်။ ကုန်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏ အခြားအာယသ်တော်တွင် **أَوْ دَمًا مُسْفُوحًا** “သို့မဟုတ် စီးထွက်သောသွေး”(၆:၁၄၅)ဟုမိန့် ထားခြင်းက ဤအာယသ်တော်ပါ သွေးဆိုသည်မှာ စီးထွက်သောသွေးကိုဆိုလိုကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ဤအကြောင်းကြောင့် အသည်းနှင့်သရက်ရွက်တို့သည်သွေးဖြစ်သော်လည်း ဤအမိန့်ပညတ်ချက်၏ အကျိုးဝင်မှုမှ ကင်းလွတ်သည်။ အစောပိုင်းရည်ညွှန်းခဲ့သည့် ဟဒီးဆ်ပါငါးနှင့်ကျိုင်းကောင်တို့အား ‘မိုင်သာဟ်’ (သို့) တိရစ္ဆာန်အသေကောင်၏အကျိုးဝင်မှုမှ ကင်းလွတ်ခြင်းသည် သွေးအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှ အသည်းနှင့် သရက်ရွက်ကင်းလွတ်ချက်ကဲ့သို့ပင် ကင်းလွတ်ပါသည်။

တရားမဝင်ဟု တတိယကြေညာထားသောအရာသည် ဝက်သားဖြစ်သည်။ ‘လဟမ’ (သို့) အသားဆိုသည် မှာ အဆီ၊ အရွတ်၊ အကြော၊ စသောအရာအားလုံးအပါအဝင်ဝက်တစ်ကောင်လုံးကိုဆိုလိုသည်။

စတုတ္ထတားမြစ်ချက်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာ၏အမည်ကို တသကာ သတ်ဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သတ်ဖြတ်စဉ်တွင်လည်း အလ္လာဟ်နာမတော်မှအပ အခြားအမည်ကိုတသ၍သတ်ဖြတ်လျှင်လည်း ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းရှုရက်တုဖက်ယှဉ်တွဲခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သန့်စင်မွန်မြတ်မှုကိုအမည်တပ်သူနှင့် တုဖက်ယှဉ်တွဲ၍ပူးတွဲခြင်း ရှုရက်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည် အသေကောင်၏အမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင် အကျိုးဝင်သွားသည်ဟု မှစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များက တညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီကြသည်။ ဤသည်မှာ အရေးဦးယားရှိ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ၏ လုပ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်များကိုသတ် ဖြတ်သောအခါ ၎င်းတို့၏ ရုပ်တုအမည်များကိုတသကာ သတ်ဖြတ်ကြသည်။ သို့မဟုတ် အချို့မသိနားမလည် သောသူများသည် တိရစ္ဆာန်များကိုသတ်ဖြတ်သောအခါ သူတော်စင်အချို့အမည်တသ၍ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ တိရစ္ဆာန်အားသတ်ဖြတ်စဉ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်တသသော်လည်း သတ်ဖြတ်ပြီးသော တိရစ္ဆာန်များကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ အခြားသူများကျေနပ်နှစ်သက်စေရန် ပူဇော်ပသခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ယင်းသည်လည်း မှစ်လင်မ်ဓမ္မသတ် ပညာရှင်များတညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီ ချက်အရ - **مَا أَهْلَ لَغَيْرِ اللَّهِ** (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားကိုရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်း ကောင်း)ဟူ သောအမိန့်ပညတ်ချက်တွင် အကျိုးဝင်၍တရားမဝင် ဟုရန်ဖြစ်သည်။

ဟရာမ်တရားမဝင်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ပဉ္စမအမျိုးအစားမှာ သေသည့်တိုင် လည်မျိုညှစ်၍ဖြစ်စေ၊ လိမ်၍ဖြစ်စေ သတ်ခံရသော တိရစ္ဆာန်၊ ထောင်ခြောက်မှလွတ်မြောက်ရန် ကြိုးပမ်းရင်း လည်ပင်းအစ်သေဆုံး သွားသော တိရစ္ဆာန်တို့ဖြစ်သည်။ မွန်ခနီကဟ် (လည်မျိုညှစ်၍ဖြစ်စေ လိမ်၍ဖြစ်စေသေဆုံးခြင်း)နှင့် မောင်ကူ သတ်(ရိုက်နှက်-ထိခိုက်၍သေသော)တို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ကျယ်ဝန်းသော ဝေါဟာရမိုင်သဟ် (အသေကောင်)တွင် အကျိုးဝင်သော်လည်း ဤအာယသ်တော်တွင် ၎င်းတို့ကို သီးခြားဖော်ပြထားခြင်းမှာ အမှောင် ခေတ်ဂျာဟ်လိယဟ်က လူများသည် ဤသည်တို့ကို ခွင့်ပြုသည်ဟု ထင်ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

တရားမဝင်ဟရာမ်ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန် ဆဌမအမျိုးအစားကား မောင်ကူသဟ်(ရိုက်နှက်ထိခိုက်၍သေ သောတိရစ္ဆာန်)ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကိုမာကြောသောအရာဖြင့်ထုခြင်းပမာအားဖြင့် ဒုတ်၊ သံချောင်း၊ ကျောက်ခဲသည်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်၍သေဆုံးသောတိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ ချွန်ထက်သောမြားကြောင့် မြား မှန်သည်မဟုတ်ဘဲ မြားတံရိုက်ခတ်သောအချိန်ကြောင့် တိရစ္ဆာန်သေဆုံးခြင်းဖြစ်လျှင် ယင်းသည်လည်း မောင်ကူသဟ်တွင်အကျိုးဝင်၍ တရားမဝင်ဟရာမ်ဖြစ်လိမ့်မည်။ စိုက်ယိဒီနာ အဒီအိဗ်နီဟာသီမ်(ﷺ)က

တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ကို လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာ “အလယ်တွင် လေးလံသော မြားတံဖြင့် ကျွန်တော်မျိုး တောလိုက်သောအခါများရှိပါသည်။ အကယ်၍ဤကဲ့သို့သော မြားတံဖြင့်သေဆုံးသော သားကောင်ကို ကျွန်တော် မျိုးစားနိုင်ပါသလား။” “ကိုယ်တော်မြတ်က “အကယ်၍တိရစ္ဆာန်သည် မြားတံ၏လေးသည့်ဘက်မှ ရိုက်ခတ်၍ သေဆုံးသွားခဲ့လျှင် မောင်ကူသတ်တွင်အကျုံးဝင်၍မစားရ။ (ထို့ပြင် အကယ်၍မြားတံ၏ချွန်သောဘက်နှင့် ဒဏ်ရာရရှိက ယင်းကိုစားနိုင်သည်။) အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆွ်က ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို အဟ်ကမုလ်ကုရ်အာန်တွင် သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ခိုင်လုံသောကွင်းဆက်များ ကိုးကား၍ တင်ပြထားသည်။ ဤနေရာတွင်လိုအပ်ချက်မှာ မြားတံကို လေးကိုင်း မှမလွှတ်မီ ဗိစ်မိလ္လာဟ်ဆိုပြီးမှသာပစ်ရမည်ဟုမိန့်ခဲ့သည်။

သေနတ်ကျည်ဆံကြောင့်သေဆုံးသွားသောသားကောင်သည်လည်း မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များက မောင်ကူသတ်အမျိုးအစားတွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု ဓမ္မသတ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ယင်းသည်လည်း တရားမဝင်ဟုဆိုသည်။ အီမာမ်အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆွ်က စိုက်ယိဒီနာ အဗ်ဒုလ္လဟ်အိဗ်နီအုမရ်ကပြောလေ့ရှိသည်ကို တင်ပြသည်မှာ **المقتولة بالبندقية تلك الموقوذه** ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သေနတ်မှန်၍ သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် မောင်ကူသတ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤသည်တရားမဝင်ချေ။ ဤအယူအဆကို အီမာမ်အဗူဟနီဖာဟ်၊ ရှာဖီအီ၊ မာလိက်နှင့်အခြားအီမာမ်များအားလုံးက သဘောတူညီကြသည်။(ကုရ်သုဗီ)

သတ္တမအမျိုးအစားကို အလ်မုသရဒ်ဒီယဟ်(မြင့်ရာမှ ကျ၍သေဆုံးခြင်း)ဟုခေါ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် တောင်ပေါ်မှသော်လည်းကောင်း၊ တောင်ကုန်းမှလည်းကောင်း၊ မြင့်မားသော အဆောက်အဦမှလည်းကောင်း၊ လိမ့်ကျ၍လည်းကောင်း၊ ရေတွင်း(သို့) အလားတူနက်ရှိုင်းသည်ထဲသို့ ကျရောက် သေဆုံးခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း တရားမဝင်ချေ။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒီနာ အဗ်ဒုလ္လဟ်အိဗ်နီမတ်စ်အုဒ်မှ တင်ပြ ချက် တစ်ရပ်ပြုသည်မှာ အကယ်၍ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်တောင်ထိပ်တွင် ရပ်နေသည်ကို သင်မြင်၍ ဗိစ်မိလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုကာ အသင့်မြားဖြင့်ပစ်လိုက်ကာ မြားမှန်၍တိရစ္ဆာန်သည် အမြင့်မှကျကာသေဆုံးလျှင် ယင်းသားကောင်ကို မစားသုံးနှင့်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤနေရာတွင်လည်း တိရစ္ဆာန်သည်မြားမှန်သေဆုံးခြင်းမဟုတ်ဟူသော ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိ၍ဖြစ်သည်။ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ တိရစ္ဆာန်သေဆုံးခြင်းသည် အမြင့်မှကျ၍သေသောကြောင့် မူသရာဒ်ဒီယဟ် (အမြင့်မှကျ၍သေဆုံးခြင်း)အမျိုးအစားတွင် အကျုံးဝင်သွားပါလိမ့်မည်။ အလားတူပင် အကယ်၍ ငှက်တစ်ကောင် ကိုမြားဖြင့်ပစ်လိုက်၍ငှက်သည် ရေထဲကျသွားကာသေဆုံးလျှင် အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြောင်းပြ ချက်နည်းတူ ယင်းငှက်ကိုစားသုံးခြင်းအား တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းငှက်သည် ရေနစ်သေဆုံး ခြင်းဖြစ်နိုင်ချေရှိသောကြောင့်ပင်တည်း။ (ဂျဆွ်ဆွားဆွ်)

မှတ်သားသင့်သည်မှာ စိုက်ယိဒီနာအီအိဗ်နီဟာသီးမ်ကလည်း တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ထံမှ အလားတူဥပဒေကိုတင်ပြခဲ့သည်။ (အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆွ်)

အဋ္ဌမအမျိုးအစားမှာ “အန်နတိုဟာသ်”(ဦးချိုဖြင့်ဝှေ့ခတ်ခြင်းခံရ၍သေဆုံးခြင်း)ဖြစ်သည်။ ဤသည်က ညွှန်းသည်မှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် ရထားတစ်စင်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ ယာဉ်တစ်ခုနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဆောင့်မိခြင်းဖြစ်စေ၊

အခြားတိရစ္ဆာန်၏ အဝေ့ခံရ၍ဖြစ်စေ သေဆုံးခြင်းကိုရည်ညွှန်းသည်။

နဝမအမျိုးအစားမှာ အချို့သောသားရဲတိရစ္ဆာန်များကကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ခံရကာ သေဆုံးရသော တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သည်။

ဤတရားမဝင်သောအမျိုးအစားကိုးမျိုးဖော်ပြပြီးနောက် ကင်းလွတ်ချက်တစ်ခုဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ- **الْأَمَّا ذَكَايِمُ** ဟုမိန့်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍သင်သည် ဤတိရစ္ဆာန်များထဲမှ မည်သည့် တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို အသက်ရှင်လျှက်တွေ့ပါက သင်သည်စည်းကမ်းနည်းလမ်းတကျ ဇာတ်လုပ်သတ်ဖြတ်လျှင် ယင်းသည်တရားဝင်လာ၍ စားသုံးခြင်းခွင့်ပြုသည်။

ဤကင်းလွတ်ချက်သည် ပထမလေးမျိုးလေးစားအတွက် အသုံးမပြုနိုင်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မိုင်သာဟ် (အသေကောင်)ဒါမ်(သွေး)တို့သည် ကင်းလွတ်ခွင့်လုံးဝဖြစ်နိုင်ချေမရှိ။ ထို့နောက် ခင်ဇီးရ်(ဝက်)နှင့် **مَا أَهْلَ لَغَيْرِ اللَّهِ** မာအူဟ်လ်လိဝိုင်းရ်လိလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားကို ရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း)တို့နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ယင်းတို့ကိုယ်၌ကတရားမဝင် ဟရာမ်ဖြစ်၍ ဇာတ်ပြု လုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဇာတ်မပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မသက်ဆိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤကင်းလွတ် ခွင့်အယူအဆကို ပထမအမျိုးအစား (၄)မျိုးပြီးသည့်နောက် မွန်ခါနီကာဟ် (လည်မျိုညှစ်၍ဖြစ်စေလိမ်၍ဖြစ်စေ သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်)မှစ၍ နောက်ပိုင်းလာရှိသော အမျိုးအစားများသာ သက်ဆိုင်စေကြောင်း စိုက်ယိဒီနာ အလီ၊ အိဗ်နီ အဗ္ဗာစ်၊ ဟစ်အလ်ဗဆွရီ၊ ကသာဒါဟ်နှင့် အခြားဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော အကြီးအကဲများ၏ တညီတညွတ် တည်းသဘောတူညီချက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါအခြေအနေများဖြစ်သော လည်မျို ညှစ်၍ဖြစ်စေ လိမ်၍ ဖြစ်စေ၊ ရိုက်နှက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက်၍ဖြစ်စေ၊ မြင့်ရာမှကျ၍ ဖြစ်စေ၊ ဦးချိုဖြင့်ဝှေ့ခတ်ခြင်းခံရ၍ဖြစ်စေ၊ သားရဲ တိရစ္ဆာန်များကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ခံရ၍ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် ယေဘုယျမြင်သာသော အသက်ရှိကြောင်း လက္ခဏာများတွေ့ရှိလျှင် ထိုအခြေအနေ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်တသ ဇာတ်လုပ် သတ်ဖြတ်လျှင် တရားဝင် ဟလာလ်ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ ဤအမျိုးအစားမှ မည်သည့်တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို အသက်ရှိနေ ကြောင်းသိရှိပြီး ဇာတ်လုပ်လိုက်ပါက တရားဝင် ဟလာလ်ဖြစ်သွားပါသည်။

ဒဿမအမျိုးအစားအောက်တွင် ယဇ်ပလ္လင်၌သတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်တရားမဝင်။ ယဇ်ပလ္လင် သည် ကအ်ဗဟ်ပတ်လည်၌ထားရှိသော ကျောက်ပြားများကိုရည်ညွှန်းသည်။ ဂျာဟီလိယာဟ်အမှောင်ခေတ်က လူများသည် ဤကျောက်ပြားများကို ကိုးကွယ်ရာပစ္စည်းများအဖြစ်မှတ်ယူ၍ တိရစ္ဆာန်များကို ထိုယဇ်ပလ္လင်နား ယူဆောင်လာကာ ယင်းကျောက်ပြားများအတွက် ရည်စူး၍ထိုတိရစ္ဆာန်များကိုသတ်ဖြတ်ကြပါသည်။ သို့လုပ် ဆောင်ခြင်းသည် ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုဖြစ်သည်ဟု သူတို့ကတွေးထင်ကြသည်။

အမှောင်ခေတ်ဂျာဟီလိယာဟ်က လူများသည် ဤယုတ်ညံ့သောသားကောင်အမျိုးအစားအားလုံးကို စားသုံးလေ့ရှိသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဤတိရစ္ဆာန်အားလုံးသည် တရားမဝင်ဟရာမ်ဖြစ်သည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ဧကဒဿမမြောက်အကျင့်ခလေ့ဖြစ်သော အလ်အစ်စ်သိက်စာမ်ဗိလ်အဇ် လာမ်မြားဖြင့်ဝေစုဝေပုံကိုခွဲခြားခြင်းကိုလည်း တရားမဝင်ဟုကြေညာထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်တွင် သုံးနှုန်းထားသော အရဗီစကားလုံး“အလ်အဇ်လာမ်”သည် ဇလာမ်၏ဗဟုဝုဒ်ကိန်းဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ဂျာဟီလီယာဟ်အမှောင်ခေတ်အတွင်းဝေစုဝေပုံကို ခွဲခြားရန်အသုံးပြုခဲ့သည့် မြားတစ်ချောင်းဖြစ်သည်။ ထိုမြားမှာ (၇)ချောင်းရှိသည်။ မြားတံတွင် “ဟုတ်သည်”ဟုလည်းကောင်း၊ “မဟုတ်သည်”ဟုလည်းကောင်း၊ အလားတူ စကားလုံးများကို ရေးသားထားသည်။ ဤမြားတံများကို ကအ်ဗအ်ကျောင်းတော်စောင့်ရှောက်သူ၏ထိန်းသိမ်းမှုတွင် သိမ်းဆည်းထားသည်။

တစ်စုံတစ်ဦးသည် ၎င်း၏ကံကြမ္မာကိုသိလိုသည့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်တွင် တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်လုပ်ရာ၌အကျိုးရှိမည်သို့တည်းမဟုတ် အန္တရာယ်ရှိမည်ဆိုသည်ကို သိရှိလိုသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော် ထိန်းသိမ်းသူထံသွား၍ ၎င်း၏လုပ်အားခအတွက် ငွေကြေးလက်ဆောင်ပေးသည်။ ထို့နောက် ထိုမြားတံများကို မြားအိမ်မှ တစ်ခုစီထုတ်ယူပေသည်။ အကယ်၍ထိုသို့ဆွဲထုတ်သော မြားတံပေါ်၌“ဟုတ်သည်”ဟူသောစကားလုံးရေးသားထားလျှင် ၎င်းတို့လုပ်ရန်ရည်စူးထားသောအရာလုပ်ခြင်းသည် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည်ဟု မှတ်ယူသည်။ အကယ်၍ဆွဲထုတ်ထားသော မြားတံပေါ်၌ “မဟုတ်”ဟုရေးသားထားပါက ၎င်းတို့လုပ်လိုသော အရာမလုပ်သင့်ဟု ကောက်ချက်ဆွဲကြသည်။ တိရစ္ဆာန်များတရားမဝင်သည့်အကြောင်းဖော်ပြရာတွင် ဤအကြောင်းထည့်ပြောရခြင်းအကြောင်းကား ဘုရားမဲ့အရပ်လူနည်းစု အုပ်စုများသည် ကုလားအုတ်(သို့) အခြားတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို အစုစပ်သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထည့်ဝင်ထားသည့်ဝေစုအတိုင်း အသားကို ဝေပုံကျခွဲဝေရမည့်အစား ဤမြားတံများထုတ်ဆွဲ၍ ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိကြသည်။ သို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အချို့မှာ လုံးဝဝေစုမရဘဲ အချို့မှာမူ ဝေစုများစွာရရှိကြပြီး အချို့မှာမူ ရပိုင်ခွင့်ထက်နည်း၍ ဝေစုရကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤလုပ်နည်း၏တရားမဝင်ဟုရပ်ဆိုင်းမှုကို တိရစ္ဆာန်များ၏တရားမဝင်ဟုရပ်ဆိုင်းမှု နှင့်အတူရှင်းလင်းထားသည်။

အိုလမာများက ပြောကြသည်မှာအနာဂတ်တွင်ဘာဖြစ်မည်ကို ဟောကြားခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ ဂိုက်ဗ်အကွယ်တွင် ဘာဖြစ်မည်ကိုဟောကြားခြင်းတို့တွင် အသုံးပြုသော နည်းလမ်းအားလုံးဖြစ်သော ဂဏန်းဗေဒင်(အီလမ်အလ်ဂျပ်ရ်(သို့) ဂျဖားရ်)၊ လက္ခဏာဟောခြင်း၊ နိမိတ်ကောက်ဟောခြင်းတို့သည် မြားများဖြင့် ဝေစုခွဲခြားအမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင် အကျုံးဝင်သည်။

မြားများဖြင့် ဝေစုခွဲခြားခြင်းတွင်အသုံးပြုသော အရဗီဝေါဟာရကို အချို့သော ကီမာရ်(သို့)လောင်းကစားခြင်းအတွက်လည်း သုံးနှုန်းသည်။ ယင်းလောင်းကစားခြင်းတွင် ရပိုင်ခွင့်များကို မဲနှိုက်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထိထိုးခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ခွဲခြားသည်။ ဤသည်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အမိန့်အာဏာအရ ဟရာမ်(တရားမဝင်) ဖြစ်ကာ ယင်းကို မိုင်စရ်လောင်းကစားခြင်းအမည်အောက်တွင်ထားကာ တားမြစ်ပိတ်ပင်သည်။ ထို့ကြောင့် အစောပိုင်းဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော အကြီးအကဲများဖြစ်ကြသည့် စအိဒ်အိဗ်နီဂျူဗိုင်းရ်၊ မုဂျာဟစ်နှင့် အလ်ရှာအ်ဗီတို့က မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ ဘုရားမဲ့အရပ်များမြားဖြင့်ဝေစုခွဲခြားသည့်နည်းလမ်းသုံးစွဲသည့်အတိုင်း အာရမိုင်နားနှင့်ပါရှားရှိလူများသည် စစ်တုရင်နှင့်ကြွေအံ့ပစ်ခြင်းကို ယင်းနည်းလမ်းကဲ့သို့ပင်ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုလုပ်ရပ်အားလုံးသည် မြားနှင့်ပတ်သက်သော အမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင်အကျုံးဝင်သွားသည်။

မြားများနှင့်ဝေစုခွဲခြမ်းခြင်း တရားမဝင်ဟုရှာမိမှုကိုရှင်းလင်းပြီးနောက် အလ်သဖ်စိရ်အလ်မင်ဟရီက ယင်းအမိန့်ပညတ်ချက်များနောက်ကပ်၍ ပါလာသောကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အဆိုအမိန့်- فَسُقْ \<L_X' (ဤသည်တို့ကား ပြစ်မှုဒုစရိုက်များပင်တည်း)ဟူသည်ကို သီးခြားထောက်ပြပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤကဲ့သို့ ဝေစုခွဲခြမ်းခြင်း(သို့မဟုတ်) ရှေ့ဖြစ်ဟောကြားခြင်းဆိုသည့် နည်းလမ်းများသည် ဂုနာဟ်အပြစ်ဖြစ်စေသော လုပ်ရပ်များဖြစ်ကာ လူအများကိုလမ်းမှားရောက်စေပါသည်။ ထို့နောက် မိန့်ကြားထားသည်မှာ -

اَلْيَوْمَ يَنْسُ الدِّينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ

“ယနေ့အဖို့မှာကား ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့သည် အသင်တို့၏ သာသနာကို (ဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း)မှ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ကြပြီးဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ထိုသူတို့ကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိကြဘဲ ငါအရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။”

ဤအာယသ်တော်သည် ဟိဂျရီ(၁၀)ခုနှစ်နောက်ဆုံးပြုလုပ်သော ဟဂျ်၏ အာရဖသ်နေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အပေါ်၌ ဝဟီကျရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအာယသ်တော်ကျရောက်သောအချိန်သည် မက္ကဟ်မြို့တော်အားအောင်နိုင်ပြီး၊ အရေဦးယားတစ်ခုလုံးနီးနီးအောင်နိုင်ခဲ့သည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ့်ဥပဒေသည်လည်း ကျွန်းဆွယ်တစ်ခုလုံးကို လွှမ်းမိုးခဲ့သောအချိန်လည်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မယုံကြည်သွေဖည်သူတို့၏ ဆန်းစစ်မှုဖြစ်သော မုစ်လင်မ်များသည် ၎င်းတို့နှင့်ယှဉ်လိုက်ပါက အရေအတွက်အလွန်နည်းပါးပြီး၊ အားအင်လည်းချည့်နဲ့သည်ဆိုသည့်အပေါ် အခြေခံ၍ မုစ်လင်မ်များအား ရှင်းပစ်ရန်အကြံပြုသည်ကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ ယခုအခါတွင် မယုံကြည်သွေဖည်သူများတွင် ထိုကဲ့သို့သော ဆန္ဒမျိုးမရှိသည့်ပြင် မုစ်လင်မ်များအား အန်တုရန်စွမ်းအင်လည်းမရှိတော့ပေ။ မုစ်လင်မ်များအား၎င်းတို့၏ရန်မှလုံခြုံမှုရှိပြီးဖြစ်ကြောင်းနှင့် မိမိတို့၏ အရှင်သခင်အား နာခံခြင်းနှင့် ခဝတ်ကိုးကွယ်ခြင်းတို့တွင် ၎င်းတို့၏စွမ်းအင်ကို အသုံးပြုရန် မိန့်ကြားထားသည်မှာ -

اَلْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاتَّمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“ ယနေ့သော်ကား ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့၏ဒီန်သာသနာကို ပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ ၎င်းပြင်ငါအရှင်သည် အစ္စလာမ်သာသနာကို အသင်တို့အဖို့“ဒီန်”သာသနာတော်အဖြစ် သဘောတူနှစ်မြို့တော်မူခဲ့လေပြီ။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်ကျရောက်သောအချိန်တွင်ရှိသောအခြေအနေများ၏ ပေါင်းစည်းမှုကထူးခြားပါသည်။ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။ နေ့သည်ကားတစ်နှစ်ပတ်လုံးရှိနေ့များတို့၏အထင်ကရနေ့ဖြစ်သော “အာရဖသ်”နေ့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ယင်း“အာရဖသ်”နေ့သည်“ဂျူမာအာ”သောကြာနေ့တွင် ကျရောက်သည်။ ဂျူမာအာနေ့၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကား ထင်ပေါ်ကျော်စောလှသည်။ နေရာသည်ကား အာရဖသ်ကွင်းပြင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကွင်းသည် အသနားအကြင်နာ(ဂျစ်လေရဟ်မသ်)တောင်၏အနီးတွင်တည်ရှိပါသည်။ ယင်းတောင်သည် အာရဖသ်နေ့၌အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အထံတော်မှ အသနားတော်များမရပ်မနားကျရောက်သည့်နေရာဟူ၍ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အချိန်သည်ကား အဆွာရ်ဆွလာသ်ပြီးချိန်ဖြစ်သည်။ ယင်း

အချိန်သည်ရိုးရိုးနေ့များတွင်ပင်လျှင် ကောင်းချီးမင်္ဂလာရှိသောအချိန်ဖြစ်ခါ ဂျူမုအာနေ့တွင် ကောင်းချီးမင်္ဂလာများ ပို၍ပင်များပြားပါသည်။ ခိုင်လုံသော မြောက်မြားလှသည့်တင်ပြချက်တို့ဖြင့် အတည်ပြုထားသည်မှာ ဤအချိန် သည် ဆုမွန်ဒုအာအားလုံးကို အလ္လာဟ်အရှင်လက်ခံသဘောတူတော်မူသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် “အာရဖသ်”နေ့၏ကျန်အချိန်တွင် ဆုမွန်ဒုအာများအားလုံးလက်ခံတော်မူမည်ဆိုသည်မှာ သာလွန်၍ပင်ဖြစ်နိုင် ပါသည်။

မုစ်လင်မ်များဟဂျ်ပြုရာတွင် စုစည်းမှုသည်၊ ဤအကြိမ်တွင် ပထမဦးဆုံးအနေဖြင့်အကြီးအကျယ်ဆုံးသော စုဝေးမှုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပါဝင်ဆင်နွှဲမှုတွင် မြင့်မြတ်သောဆွဟာဗဟ်ကြီးများ(ﷺ)၏ အရေအတွက်မှာ တစ်သိန်းငါးသောင်းခန့်ရှိပါသည်။ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများ(ﷺ)နှင့်အတူရှိသည့်သူမှာ စကြဝဠာအားလုံး တို့၏ ကရုဏာရှင်ဖြစ်တော်မူသောတမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ဖြစ်ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ရဟ်မသ်(သနားကြင်နာ)တောင်၏တောင်ခြေအနီးရှိ ကုလားအုတ်မ “အသွ်ဗားဟ်”ပေါ်၌ထိုင်နေကာ “ဂုကူဖ်” ကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ဆောက်တည်နေစဉ်ဖြစ်တွင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကျင့်စဉ်သည် ဟဂျ်၏အခြေခံကျင့်စဉ် တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဤချမ်းမြေ့သာယာဖွယ်ကောင်းသော ကောင်းကျိုးများ၊ ကောင်းချီးများ၊ နှင့်အသနားတော်များ၏ လွှမ်းခြုံမှုအောက်တွင်ရှိနေစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ထံ ဤအာယသ်ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဤမြင်ကွင်းကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့မြင်တွေ့ရသော ဆွဟာဗဟ်(ﷺ)တို့ကပြောကြားသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ထံ ဝဟီကျနည်းတစ်မျိုးဖြင့်ကျရောက်သောအခါ ယခင်ဝဟီကျစဉ်အချိန်များက ဖြစ်ပျက်ခဲ့သကဲ့သို့ ယခုအချိန် တွင်လည်းဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်။ ကျရောက်လာသော“ဝဟီ”၏ဖိစီးလေးလံမှုကို ကုလားအုတ်မသည် ခံစားရပါသည်။ မည်မျှလေးလံသနည်းဟူမူ ကုလားအုတ်မသည် လေးလံမှုကြောင့်ထိုင်ချလိုက်ရပါသည်။

စိုက်ယိဒိနာအိဗ်နီအဗ္ဗားစ်(ﷺ)ကပြောသည်မှာ “အဟ်ကမ်”အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်သော အာယသ်တော်များတွင် ဤအာယသ်တော်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ နောက်ဆုံးအာယသ်နီးနီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤအာယသ်တော်၏နောက်တွင် “အဟ်ကမ်”အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်သော မည်သည့် အာယသ်တော်မျှမကျရောက်တော့ပါ။ ဤတွင်တစ်ခုတည်းသောချွင်းချက်မှာ ဖျောင်းဖျပြောဆိုသောသဘော သဘာဝရှိသည့် အချို့သောအာယသ်တော်များ ဤအာယသ်တော်၏နောက်တွင် ကျရောက်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ထုတ် ပြသထားပါသည်။ ဤအာယသ်တော်ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ဤကမ္ဘာ လောကတွင်ရှစ်ဆယ့်တစ်ရက်မျှသာနေထိုင်သွားခဲ့ပါသည်။ ဤအာယသ်တော်သည် ဟိဂျရီသက္ကရာဇ်(၁၀)ခုနှစ် ဇွလ်ဟိဂျ်ဂျဟ်လ(၉)ရက်နေ့တွင် ကျရောက်ခဲ့ပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဟိဂျရီသက္ကရာဇ်(၁၁)ခု ရဗီအွလ် အောင်ဝလ်လ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ဤကမ္ဘာလောကကြီးကို စွန့်ခွာသွားခဲ့ပါသည်။

ဤအာယသ်တော်မှာ ခမ်းနားသောအနေအထားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထူးအရေးပါမှုအနေအထားဖြင့် လည်းကောင်း ကျရောက်ခဲ့ခြင်းသည် ယင်းတွင်ပါဝင်သော သတင်းစကား၌ လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုပါဝင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းသတင်းစကားသည် ကြီးကျယ်လှသောသတင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ ယင်းတွင်လေးနက်သောဆုလာဘ် နှင့် အစွဲလမ်းသာသာဝင် မုစ်လင်မ်များနှင့် အုမ္မသ်ထုအားလုံးတို့အတွက် အမြဲတစေပေါ်လွင်ထင်ရှားစေသော

အမှတ်လက္ခဏာပါဝင်သည်။ အတိုချုပ်ပြောရလျှင် သတင်းစကား၏အဓိပ္ပာယ်မှာ လူသားများအပေါ်တွင် ပေးအပ်မည့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကောင်းချီးများနှင့်စစ်မှန်သောအီမာန်ယုံကြည်မှု၏ အဆုံးစွန်သော စံသည် ထိုကြီးကျယ်လှသောနေ့တွင် ပြီးပြည့်စုံသွားစေပါသည်။ ပြောရလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ များသည် စစ်မှန်သော အီမာန်ယုံကြည်မှုအသွင်ဖြင့် အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်ရှိသွားပါသည်။ ယင်းစစ်မှန်သော အီမာန်ယုံကြည်မှုသည် စိုက်ယိဒီနာ အာဒမ်(عليه السلام)လက်ထက်တော်မူစတင်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် နေရာတိုင်း၊ အချိန်တိုင်းတွင်ရှိခဲ့သော စိုက်ယိဒီနာအာဒမ်(عليه السلام)၏သားစဉ်မြေးဆက်များကို ယင်းအချိန်အခါသမယတွင် ရှိနေသော အခြေအနေများနှင့် အချိုးညီစွာ ထိုကောင်းချီးမင်္ဂလာ၏အချို့အဝက်ကိုရရှိစေခဲ့ပါသည်။ ယနေ့တွင်မူ ထိုအီမာန် ယုံကြည်ချက်နှင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာသည် ပြီးပြည့်စုံသောအသွင်ဖြင့် တမန်တော်များ(عليه السلام)တို့၏ နောက်ဆုံး တမန်တော်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရစူလ်တမန်တော်(ﷺ)နှင့်သူ၏အုမ္မသ်ထုကိုပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

ပြောစရာမလိုသည်မှာ ဤအပ်နှင်းမှုသည် နဗီများ၊ တမန်တော်များအနက် နောက်ဆုံးနှင့် အထင်ကရ ဖြစ်သော စိုက်ယိဒီနာမုဟမ္မဒ်အလ်မုတိစ်သဟ(ﷺ)၏ သာလွန်ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုကို မီးမောင်းထိုးပြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသည်ကလည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အုမ္မသ်ထုတွင် ရှေးယခင်အုမ္မသ် ထုများတို့ထက်ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောအနေအထားရှိကြောင်းကို သက်သေပြပါသည်။

ထို့ကြောင့် အချို့သောဂျူးဓမ္မသတ်ပညာရှင်များသည် စိုက်ယိဒီနာအုမရ်(ﷺ)ထံလာရောက်ကာပြောဆို သည်မှာ “အသင်တို့၏ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲတွင် အာယသ်တော်တစ်ခုပါရှိပါသည်။ အကယ်၍သာယင်း အာယသ်တော်သည် ဂျူးများအပေါ်သို့ကျရောက်ခဲ့ပါက၊ ၎င်းတို့သည် ဤကျရောက်မှုကိုအကြောင်းပြု၍ အောင်ပွဲ ခံကြပါလိမ့်မည်”ဟုပြောကြားလေသည်။ စိုက်ယိဒီနာအုမရ်(ﷺ)သခင်က မည်သည့်အာယသ်တော်ပါနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့က အမေးကိုဖြေကြားသည့်အနေဖြင့် ယခုလက်ရှိအာယသ်တော် - (الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ) ကိုရွတ်ဖတ်ပြခဲ့ပါသည်။ စိုက်ယိဒီနာအုမရ်(ﷺ)သခင်ကပြောကြားသည်မှာ “မှန်ပါ သည်၊ ဤအာယသ်တော်မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်အချိန်တွင်ကျရောက်ခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့သိရှိပါသည်။”ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အညွှန်းမှာ ထိုအာယသ်တော်ကျရောက်သောနေ့သည် မုစ်လင်မ်တို့အတွက် နှစ်ထပ်ကွမ်းပျော် ရွှင်ဝမ်းမြောက်စေသည့် “အီးဒ်”နေ့ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းတစ်ခုမှာ အာရဖသ်နေ့တွင် ကျရောက်ပြီး၊ နောက် အကြောင်းတစ်ခုမှာ ထိုနေ့သည် “ဂျူမုအာ”သောကြာနေ့ဖြစ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

ပွဲလမ်းသဘင်များဆင်ယင် ကျင်းပရခြင်းနှင့်အစ္စလာမ့်မူဝါဒ

စိုက်ယိဒီနာအုမရ်(ﷺ)၏ဖြေကြားမှုတွင် အစ္စလာမ်၏အရေးပါသော အဓိကမူတစ်ခုကို ညွှန်းထားပါသည်။ ယင်းမူသည် လူအများအားလုံးဘာသာတရားများအားလုံးတို့အနက် အစ္စလာမ်ဘာသာတစ်ခုတည်း၏အမှတ် အသားတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ယေဘုယျအသိတစ်ခုမှာ လူမျိုးတိုင်း၊ ဘာသာတရားဆိုင်ရာအုပ်စုတိုင်းတို့သည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ထင်မြင်ချက်အရ သီးခြားသမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်တို့ကို အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဆင်ယင်ကျင်းပကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရက်များကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကြကာ၊ ၎င်းတို့အတွက် ကြီးမားသောပွဲလမ်းသဘင်တစ်ခုဖြစ်သွားပါ သည်။ အချို့သောနေရာများတွင် ကြီးကျယ်သော သူတစ်ဦး၏သေဆုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မွေးဖွားခြင်းကို

လည်းကောင်း နှစ်ပတ်လည်ပွဲများဆင်ယင်ကျင်းပကြပါသည်။ အခြားသောနေရာများ၌ ထီးနန်းတက်သောနေ့ ကိုဖြစ်စေ၊ မြို့တစ်မြို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကိုသော်လည်းကောင်း အောင်နိုင်သောနေ့ကို ဖြစ်စေ၊ သမိုင်းတွင်ပါသည့် အချို့သောပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့်အဖြစ်အပျက်များနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ ကျင်းပကြ သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဆင်ယင်ကျင်းပမှုများ၏ စုပေါင်းရလဒ်သည် အချို့သောသူများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပေါ်လွင် ထင်ရှားစေမှုကလွဲ၍ ဘာမျှမဖြစ်နိုင်ပါ။ အစ္စလာမ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုနှင့် ဂိုဏ်းဂဏဖွဲ့ခြင်းကို ဆန့်ကျင်ပါသည်။ အစ္စလာမ်သည် အမှောင်ခေတ်က ဓလေ့ထုံးစံများဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ဆင်ယင် ကျင်းပမှုများကို ဖယ်ရှားရှောင်ကွင်းကာ ရည်မှန်းချက်များနှင့် မူများအတွက် ဆင်ယင်ကျင်းပ ခြင်းတို့ကိုလုပ်နည်း လုပ်ထုံးဆိုင်ရာစံအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။

တမန်တော်များတို့၏ ဦးဆောင်ဦးရွက်ဖြစ်သောစိုက်ယီဒီနာအိဗ်ရာဟီမ်(ﷺ)အား “အလ္လာဟ် အရှင် မြတ်အဆွေတော်”ဟူသောဘွဲ့ကိုပေးခဲ့ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စမ်းသပ်မှုများအား ကျော်လွှား အောင်မြင် ခြင်းကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ထိုတမန်တော်အား ဂုဏ်ပြုထားပါသည်။

“وَإِذْ بَلَّيْنَا أَبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ (အို-အစ္စရာအီလ်၏မျိုးနွယ်အပေါင်းတို့ ပြန် လည်အောက်မေ့သတိရကြကုန်လော့) အခါတစ်ပါး၌ နဗီတမန်တော်အိဗ်ရာဟီမ်(ﷺ)ကို ထိုနဗီတမန် တော်အား မွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်သည် အချို့သောကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စမ်းသပ်တော်မူ လေရာ ထိုနဗီတမန်တော်သည် ယင်းကိစ္စအရပ်ရပ်တို့ကို ပြည့်စုံပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေ သည်။”(၂:၁၂၄)ဟူသော အာယသ်တော်က ဤသည်ကိုပင်တိတိကျကျဆိုလိုပါသည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော် အိဗ်ရာဟီမ်(ﷺ)၏ မွေးနေ့ကိုလည်းကောင်း၊ သေဆုံးသည့်နေ့ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ပတ်လည်ပွဲများ ဆင်ယင် ကျင်းပမှု ဘယ်သောအခါကမျှ မပြုလုပ်ခဲ့သကဲ့သို့ ၎င်း၏သားတော်စိုက်ယီဒီနာ အိဗ်မာအိလ်(ﷺ)နှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ သူ၏မိခင်နှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ မကျင်းပခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့အား အမြဲသတိရစိမ့်သောငှါ အောက်မေ့ဖွယ်ရာပွဲများလည်း မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။

ဘာသာရေးနှင့် ယုံကြည်မှုအိမာန်ဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များနှင့်ပတ်သက်သော ၎င်းတို့၏လုပ်ရပ်များ သည် ထူးခြားမှုများရှိခဲ့ပါသည်။ ဤအမွေအနှစ်သည် အကောင်းဆုံးစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အထိမ်းအမှတ်ဖြစ် ထိုက်ပါသည်။ ၎င်းပြင် ဤအမွေအနှစ်သည် သူတို့၏ဘာသာရေးဆိုင်ရာနှင့်အိမာန်ယုံကြည်ချက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း တို့အတွက် နောင်လာနောက်သားများအား မပြုမနေရတာဝန်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ကုရ်ဘာနီလုပ်ခြင်း၊ စွန့်သံခသ်နာပြုခြင်း၊ ဆွဖာနှင့်မာရ်ဝါတောင်များအကြား ပြေးလွှားခြင်း၊ မိနာရီ နေရာသုံးခုတွင် ကျောက်စရစ် ခဲများပြစ်ပေါက်ခြင်း၊ ဤသည် အားလုံးတို့သည် အမြဲရှင်သန်နေပြီး ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော အကြီးအကဲများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကြေကပ်နှစ်သက်စေရန်ကလွဲ၍ မည်သည်မျှ မရည်စူးဘဲ သဘာဝလိုအပ်ချက်များနှင့် ၎င်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒများကို စွန့်လွှတ်ခါလုပ်ဆောင်ခဲ့သောလုပ်ရပ်များကို အမြဲသတိပေးနေသည့် အထိမ်းအမှတ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဤလုပ်ရပ်များထဲတွင် ခေတ်တိုင်းတွင်ရှိသော လူအားလုံးတို့အတွက် သင်ခန်းစာတစ်ခုပါဝင်ပါသည်။ ယင်းမှာ လူသားများအားလုံးတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကြေကပ်နှစ်သက်စေတော်မူရန်အတွက် မိမိအနှစ် သက်ဆုံးထဲမှ အနှစ်သက်ဆုံးအရာအပါဝင် အရာအားလုံးတို့ကို စွန့်လွှတ်သင့်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဤနည်းနှင့်ပင် အစ္စလာမ်သည် မည်မျှပင်ကြီးကျယ်ပြီးပေါ်လွင်ထင်ရှားသောယောက်ျားများ(သို့)မိန်းမများ၏ မွေးဖွားခြင်း၊ သေဆုံးခြင်း၊ သို့မဟုတ် သူတို့၏ဘဝ၊ အချိန်အခါများအကြောင်းကိုဖော်ပြသော ပွဲများ ဆင်ယင်ကျင်းပခြင်းတို့ကို ရှောင်ရှားခဲ့ပါသည်။ အထက်ပါတို့ကို ပြုလုပ်မည့်အစား အိဗာဒ်အတွက် အချို့သော သီးခြားလုပ်ဆောင်မှုကို ဗဟိုပြုထားသော ထိုသူတို့၏လုပ်ရပ်များနှင့်ဆိုင်သည်များကိုသာဆင်ယင်ကျင်းပကြသည်။ ပမာဆိုသော “လိုင်လတွလ် ဗရာအာသ်”(ပြစ်မှုဂုဏ်များမှ ကယ်တင်ခြင်းခံရသောသူ) ရမသွာန် အလ်မုဗာရသ်(ရမသွာန်လမြတ်)လိုင်လတွလ်ကဒါရ် (စွမ်းအင်အတိပြီးသောသူ) ယောင်မုလ်အရဖသ် (အာရဖသ်နေ့) ယောင်မုလ်အာရှရာ၊ (အာရှရာနေ့)စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အများသိပြီးဖြစ်သော မုလ်လင်မ်များ၏ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ “အီးဒ်”ဆိုသည်မှာ နှစ်ကြိမ်သာသတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထိုနှစ်ရက်သည်လည်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာ၊ သဘောသဘာဝသက်သက်ပါဝင်သော ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲအဖြစ်သာပြုလုပ်ထားပါသည်။ ပထမအီးဒ်ပွဲတော် (အီဒုလ်ဖ်တရ်)သည် ရမ်မသွာန်အလ်မုဗာရသ်လအဆုံးနှင့် ဟာဂျ်ပြုလုပ်ရမည့်လများ အစတို့၏အကြားတွင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ဒုတိယအီးဒ်ပွဲတော် (အီဒွလ်အသွ်ဟာ)ကို ဟဂျ်ကျင့်စဉ်များပြီးပြည့်စုံစွာ ဆောက်တည်ပြီးသည့်နောက်တွင်မှ ကျင်းပရန်သတ်မှတ်ထားပါသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် အစ္စလာမ်ဘာသာတွင် အီးဒ်ပွဲတော်တို့သည် ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်များကဲ့သို့၊ ရာဇဝင်ဆိုင်ရာအဖြစ်အပျက်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ကျင်းပသည်မဟုတ်ကြောင်း ပြတ်ပြတ်သားသားကြေညာမှု ပါဝင်သော စိုက်ယိဒိနာအုမရ်(ﷺ)၏ဖြေကြားချက်ဆီသို့ ပြန်လည်သွားကြပါစို့။ အမှောင်ခလေ့ထုံးစံသည် ရာဇဝင်ဆိုင်ရာအဖြစ်အပျက်ကို ပွဲလမ်းသဘင်အဖြစ် ပြုလုပ်ကြသည်။ ယခုခေတ်ပေါ်အမှောင်ခေတ်၏ မျက်မြင် သက်သေများအဖြစ် ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်လိုသည့် ဆန္ဒသည်လည်း ပြန့်ပွားနေကြောင်း မုလ်လင်မ်များကိုယ်တိုင် သူတို့ဘာသာတရား၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်နည်းလမ်းများနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ အခြားသောလူမျိုးများကို စတင်အတုယူစပြုလာကြသည်။

ခရစ်ယာန်များသည် စိုက်ယိဒိနာ အီဗာ(ﷺ)၏မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ပွဲလမ်းသဘင်တစ်ခု စတင်ဆင်ယင်ကျင်းပခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသူများ၏ ဥပမာအရ အချို့သောမုလ်လင်မ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏မွေးနေ့ပွဲကို အခြားအစ်ဒ်ပွဲတော်တစ်ခုအနေဖြင့် စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ရက်တစ်ရက်ကို အချိန်ပေးသတ်မှတ်ကာ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်လည်းမကိုက်ညီ၊ ခိုင်လုံမှုလည်းမရှိသောလုပ်ရပ်များဖြစ်သည့် လမ်းများပေါ်၌ စီတန်းလှည့်လည်ခြင်းနှင့် ညဉ့်အချိန်တွင် မီးများလှပစွာထွန်းညှိခြင်းတို့ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထိုသူတို့သည် ဤကဲ့သို့သော ပြုလုပ်မှုကို “အိဗာဒ်”ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုဟု မှတ်ယူကြသည်။ ဤကဲ့သို့သော လုပ်ရပ်သည် ဆွဟာဗဟ်များ၊ ၎င်းတို့ကိုဆက်ခံသော သာဗီအိန်များနှင့် မုလ်လင်မ် အုမ်မသ်ထု၏ မြောက်မြားလှစွာသော ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည့် အကြီးအကဲများ၏ ပြောဆိုမှုများ၊ လုပ်ရပ်များတွင်မှန်ကန်ကြောင်းပြသည့် အခြေခံအကြောင်းပြချက် မပါဝင်ပါ။

ဤကိစ္စရပ်၏အမှန်တရားမှာ လူမျိုးနွယ်စုများမှ မြင့်မားသောဂုဏ်သရေနှင့်အောင်မြင်မှုများချို့တဲ့သော လူပုဂ္ဂိုလ်များက ဤကဲ့သို့သော ရက်ပေါင်းမြောက်မြားစွာပွဲလမ်းသဘင်ဆင်ယင်ကျင်းပသောခလေ့ကို ပြုလုပ်ကြသည်။ ကံကောင်းပါက ၎င်းတို့သည် တစ်စုံတစ်ရာကို ထူးခြားစွာပြုလုပ်ခဲ့သည့်မှတ်တမ်းရှိသော လူနှစ်ဦး(သို့)

အနည်းငယ်တို့ကို တွေ့ရှိပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အတွက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲများပြုလုပ်ခြင်းသည် ပွဲလမ်းကျင်းပသူတို့အတွက် အမျိုးသားရေးဂုဏ်သိက္ခာတစ်ရပ်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။

အကယ်၍သာ ဤကဲ့သို့အထိမ်းအမှတ်ပွဲများပြုလုပ်ခြင်းမလေ့ထုံးစံကို အစွဲလမ်းဘာသာက ကျင့်သုံးလိုက်ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်သိန်းနှစ်သောင်းလေးထောင်ကျော်သော နဗီတမန်တော်များဖြင့် စတင်ရပါလိမ့်မည်။ နဗီတမန်တော်တိုင်းသည် ၎င်းတို့အား ဂုဏ်ပြုထိုက်စေသော အံ့ဖွယ်ရာ အောင်မြင်မှုများတသီကြီးလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ နဗီတစ်ပါးစီ၏အောင်မြင်မှုအထိမ်းအမှတ် ပွဲလမ်းသဘင်များကျင်းပခြင်း သည် လျော်ကန်ပါလိမ့်မည်။ လွန်လေပြီးသောတမန်တော်များအကြောင်းပြောကြားပြီးသည့်နောက်၊ တမန်တော်များအနက် နောက်ဆုံးတမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပြီး ဖန်သားတမျှ ကြည်လင်သော ၎င်း၏ဘဝအကြောင်းကိုလေ့လာကြပါစို့။ အသင်ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ပါက တမန်တော်မြတ်ကြီး၏ အောင်မြင်မှုအတွက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲလမ်းသဘင်ကျင်းပပါက၊ ယင်းသို့ပွဲလမ်းသဘင်မကျင်းပရသောနေ့ဟူ၍ တစ်နေ့ပင်ရှိတော့မည်မဟုတ်ပါ။ ကလေးဘဝအရွယ်မှ စတင်ပြီးလူလားမြောက်သည်အထိ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာပြီးပြည့်စုံခြင်း၏ စံနမူနာဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ (သို့မဟုတ်အနောက်နိုင်ငံရှိ အချို့သောခေတ်သစ်မုန်လင်မိစာရေးဆရာများတို့၏ အခေါ်အရ ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလများ၏ စံနမူနာ)တို့ကြောင့် သူသည်အရေးဗီးယားတိုင်းပြည်တစ်ခုလုံးတွင် အလွန်စိတ်ချယုံကြည်ထိုက်သောသူဟုမှတ်ယူခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော မွမ်းမံမှုမျိုးများသည် မုန်လင်မိများအတွက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲများမကျင်းပထိုက်ပေသလော။ ထို့ပြင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ဝဟီကျရောက်ခြင်း၊ ဟိဂျရတ်ပြုခြင်း၊ ဗဒရ်၊ အူဟုဒ်၊ ခန်ဒတ်ဒ်၊ ဟုနိုင်း၊ သဗုဒ်၊ နှင့် မက္ကဟ်အောင်နိုင်ခြင်း စစ်ပွဲများလည်းရှိသေးသည်။ ဤစစ်ပွဲများအပြင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သောအခြားသောစစ်ပွဲများလည်းရှိပါသေးသည်။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုစီတိုင်းသည် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတစ်ခုစီပြုလုပ်ထိုက်ပါသည်။ အလားတူစွာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ထောင်ပေါင်းမြောက်များစွာသော အံ့ဖွယ်ရာ(မုအ်ဂျီဇာဟ်)များလည်းရှိပါသေးသည်။ တစ်ခုစီတစ်ခုစီအတွက် အထိမ်းအမှတ်တစ်ခုစီလိုပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဘဝကိုလေ့လာသောသူတွင် ထိုးထွင်းဉာဏ်လိုပါသည်။ သို့မှသာ ရိုးသားသောသူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ကောင်းမြတ်သောဘဝသည် တစ်ရက်ထည်းသာ ကောင်းသည်မဟုတ်၊ နာရီတိုင်း၊ နာရီတိုင်းကောင်းမွန်သောကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲများ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများလုပ်ထိုက်ပါသည်ဟု ကောက်ချက်ချပါလိမ့်မည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အကြောင်းပြီးသည့်နောက် ကိုယ်တော်မြတ်၏ တစ်သိန်းနှစ်သောင်းကျော်သော မြင့်မြတ်သောသာဝကကြီးများအကြောင်းကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ၎င်းတို့တစ်ဦးစီ၊ တစ်ဦးစီတို့သည် ၎င်းတို့ဆရာသခင်အတွက် သက်ရှိအံ့ဖွယ်ရာတစ်ခုစီ၊ တစ်ခုစီဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏အောင်မြင်မှုများအတွက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲများဆင်ယင်ကျင်းပခြင်းကို ရှောင်ဖယ်မေ့လျော့ထားပါက တရားမျှတမှုရှိပါသလား၊ အကယ်၍သာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအလေ့အကျင့်နောက်သို့ဆက်လိုက်ပါက၊ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများ၏နောက်ဆက်ခံသူများ၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော အကြီးအကဲများ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အချစ်တော်များ၊ ပညာရှင်များ၊ ဆရာသခင်များနှင့် လမ်းညွှန်ပြသသောသူများတို့အရေအတွက်သည် သန်းပေါင်းမြောက်မြားစွာအထိရောက်သွားမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍သာ အထိမ်းအမှတ်ပွဲများဆင်ယင်ကျင်းပရမည်ဆိုလျှင် တစ်စုံတစ်ဦးသည်

ထိုသူများအား အဘယ်ကဲ့သို့ချန်လှပ်ထား၍ ရနိုင်ပါမည်နည်း။ ချန်လှပ်ထားခြင်းသည် ၎င်းတို့အား မတရားမှု ပြုခြင်းမမည်ပေသလော။ သို့မဟုတ်ပါက ၎င်းတို့၏ အသိပညာဆိုင်ရာကောင်းမွန်မှုကိုဖြစ်စေ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သာလွန်မှုတို့ကိုဖြစ်စေ အသိအမှတ်ပြုရန်ပျက်ကွက်ခြင်းမဟုတ်ပါသလော။ အောက်မေ့ဖွယ်ရာပွဲလမ်းများကို ပြုလုပ်ရန် အတွက်အဆုံးအဖြတ်ပေးရာတွင် ရွေးချယ်စရာသိပ်မရှိလှသော မုစ်လင်မ်တို့သည် အကယ်၍တစ်ဦးစီ တစ်ဦးစီ အတွက် ကျင်းပမည်ဆိုပါက တစ်ရက်မျှ အားလပ်ရက်မရှိဘဲ ပြက္ခဒိန်တစ်ခုလုံးသည် အထိမ်းအမှတ်ပွဲများ ပြုလုပ်ရန်တို့နှင့် ပြည့်နှက်နေပါလိမ့်မည်။ တကယ်တမ်းဆိုလျှင် အီးဒ်ပွဲများနှင့် များစွာသောအထိမ်းအမှတ်ပွဲများ ကိုနေ့စဉ်နာရီတိုင်း နာရီတိုင်း၌ပြုလုပ်ရပါလိမ့်မည်။

အစ္စလာမ့်၏တမန်တော်ကြီးနှင့် သူ၏သာဝကများက အမှောင်ခေတ်ရှိ ဘုရားမဲ့များတို့၏ ခေတ်မမှီတော့ သောအလေ့အကျင့်ဟုဆိုကာ လျစ်လျူရှုထားသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်ရာမဟုတ်ပါ။ အစ္စလာမ့်၏ ဒုတိယမြောက် ခလီဖ်ဟ်စိက်ယီဒီနာအုမရ်က ဂျူးများအားသူ၏မူဝါဒဆိုင်ရာမိန့်ခွန်းထဲတွင် ဤသို့သောသဘောထားကို သွယ်ဝိုက်၍ ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

အာယသ်တော်ပါ အရေးကြီးသည့်ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်များကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မြင့်မြတ်သော တမန်တော်(ﷺ)သခင်နှင့်သူ၏ အုမ်မသ်ထုအား ဆုလာဘ်သုံးခုပေးခဲ့သည်ဆိုသည့်ကောင်းသတင်းပါဝင်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ (၁)အီမာန် ယုံကြည်မှု ပြီးပြည့်စုံခြင်း၊ (၂)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများပြီးပြည့်စုံခြင်းနှင့် (၃)မုစ်လင်မ်အုမ်မသ်ထု အတွက် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်သည် ရွေးချယ်ထားသော လမ်းစဉ်ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ကြပါသည်။

- (၁) စိုက်ယီဒီနာအဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအဗ္ဘွစ်နှင့် အခြားသောသူတို့က “အီမာန်ယုံကြည်ခြင်း၏ ပြီးပြည့်စုံခြင်း” ဆိုသည်က အလုံးစုံသောကန့်သတ်ချက်ဘောင်များ၊ မပြုမနေရတာဝန်များ၊ အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် စစ်မှန်သောယုံကြည်မှုအတွက် မရှိမဖြစ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာအပြုအမူများ သန့်စင်မှုများအား ပြီးပြည့်စုံခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။ သို့ဆိုပါလျှင် ထိုပြီးပြည့် စုံမှုကိုဖြည့်စွက်ရန်မလိုသကဲ့သို့ ချို့တဲ့မှုဖြစ်နိုင်ချေလည်းမရှိပါ။ (ရှုဟုလ်မအာနီ) ဤသည်ကြောင့် ချပေးသနားပြီးသော အလုံးစုံသော အမိန့်ပညတ်ချက်များအပြင် နောက်ထပ်အမိန့်ပညတ်ချက်အသစ် မကျရောက်တော့ပါ။ အစောပိုင်းက ညွှန်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သကဲ့သို့ နောက်ပိုင်းတွင် ကျရောက်လာသော အနည်း ငယ်သော အာယသ်တော်များထဲတွင် အချို့သော ဖျောင်းဖျသည့်အကြောင်းအရာများနှင့်ချပေးပြီးဖြစ် သောအမိန့်ပညတ်ချက်များအတွက် ထပ်လောင်းပြောဆိုချက်များသာပါဝင်သည်။ ဤတွင် မိန့်ကြားထား ချက်သည် အလွန်အလွန်ခိုင်လုံပြီး အရည်အချင်းပြည့်မှီသော အစ္စလာမ့်(မုဂျ်သဟ်ဒ် အီမာမ်များ)တို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။ ယင်းလုပ်ဆောင်ချက်တို့ဖြင့် အသစ်ဖြစ်ပြီး၊ မကြုံစဖူးသော အဖြစ် အပျက်များ အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်သော ရှုရီအသ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ၎င်းတို့၏ အမြင့် မားဆုံးသော ကြိုးပမ်းမှုနှင့်ဆုံးဖြတ်မှု (အိဂျ်သီဟားဒ်)အပေါ်အခြေခံ၍၊ ၎င်းတို့သည်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်နှင့်

ပြီးပြည့်စုံအောင်ရှင်းလင်းနိုင်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ ရိုးစင်းပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်များအတွက် မပြုမနေရတာဝန်များနှင့် ကန့်သတ်ဘောင်ခတ်မှုများချမှတ်ထားကာ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အိဂျ်သီဟာဒ်နှင့်ပတ်သက်သောမူများ ကိုသတ်မှတ်ထားခဲ့ပါသည်။ အိဂျ်သီဟာဒ်နည်းဖြင့်ထုတ်နှုတ်ထားသော အလုံးစုံသော ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းများကို ဤအမိန့်အာဏာအရ ကိယာမာသ်နေ့တိုင်လိုက်နာပါက ယင်းဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်း များသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များဟူ၍ မှတ်ယူပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ယင်းတို့အားလုံးသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ချမှတ်ထားသော မူများ၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

အချုပ်ဆိုရသော်၊ စိုက်ယိဒိနာ အဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအဗ္ဗားစ်ရှင်းလင်းပြသ သကဲ့သို့၊ “အီမာန်ယုံကြည် ချက်၏ပြီးပြည့်စုံခြင်း”ဆိုသည်မှာ အီမာန်ယုံကြည်ချက်နှင့်သက်ဆိုင်သော အမိန့်ပညတ်ချက်အားလုံး ပြီးပြည့်စုံခြင်းဟု ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်ပါသည်။ ယင်းကိုထပ်မံဖြည့်စွက်ရန်မလိုသကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်နိုင်သော ချို့တဲ့မှုများလည်းမရှိပါ။ တမန်တော်မြတ်ကွယ်လွန်ပြီးနောက်၊ ဝဟီကျရောက်ခြင်း ဟူသည့်လုပ်ငန်းစဉ်သည်လည်း ပြတ်တောက်သွားပါသည်။ ၎င်းပြင် ဝဟီကျရောက်ခြင်း မရှိပါက ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏ မည်သည့်အာယသ်တော်ကိုမျှ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အိဂျ်သီဟာဒ်အရ ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များ ထုတ်နုတ်သော ဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်များသည် များပြားနေဟန်ရှိသော်လည်း တကယ်တမ်းမှာမူ မများပါ။ အမှန်မှာ ဤသည်တို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များ ကို ရှင်းလင်းပြသခြင်းနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖော်ပြခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

- (၂) ကောင်းချီးမင်္ဂလာများပြီးပြည့်စုံခြင်းဆိုသည်မှာ မုစ်လင်မ်များအောင်နိုင်ခြင်းနှင့် ရန်သူများကျဆုံးခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းအောင်နိုင်မှုကို မက္ကဟ်မြို့တော်အား အောင်နိုင်ခြင်း၊ အမှောင်ခေတ်က ဓလေ့ထုံးစံ များကို ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့်ထိုနှစ်မှစတင်၍ ဟဂျ်လုပ်ဆောင်ရာတွင် မယုံကြည်သွေဖယ်ငြင်းပယ်သူများ မပါဝင်ခြင်းတို့ဖြင့် မြင်သာပါသည်။

ဤနေရာ၌ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က သုံးစွဲထားသော စကားလုံးများက ပြသသည်မှာ $\text{m-i}^{\wedge}\text{N}$ (ပြီးပြည့်စုံခြင်း)ကိုအိမ်ကြည်နှင့်တွဲဖက်ထားသကဲ့သို့(ပြီးပြည့်စုံခြင်း)ဆိုသည်ကို $\text{m-i}^{\wedge}\text{N}$ “နိဗ္ဗာန်သ်” (ကောင်းချီး)နှင့်တွဲဖက်ထားပါသည်။ ယင်းစကားလုံးများသည် အဓိပ္ပာယ်တူညီကြပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် ဖလှယ်၍သုံးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အမှန်အားဖြင့် ထိုစကားလုံးနှစ်လုံးတို့၏ သဘောသက်ရောက်မှုတွင် ခြားနားမှုရှိပါသည်။ ဤသည်နှင့်ပတ်သက်၍ မုစ်ရဒါသုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းထဲတွင် အီမာမ်ရာဂိဗ်အလ် အဆွ်ဟာနီကရှင်းလင်းဖော်ပြထားရာတွင်တစ်စုံတစ်ရာ၏ $\text{m-i}^{\wedge}\text{N}$ “အစ်က်မလ်”နှင့် m-T “တက္ကမီလ်” ပြီးပြည့်စုံခြင်းဆိုသည်မှာ ယင်း၏နောက်ကွယ်တွင်ရှိသော အကြောင်းရင်းနှင့် ရည်စူးချက်တို့ကို ပြီးမြောက် ခြင်းဟုဆိုလိုသည်။ အခြားသောစကားလုံးဖြစ်သော “အိသ်မာန်”ပြီးပြည့်စုံခြင်းသည် ဘာကိုမျှ မလိုတော့ပြီဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် “အီမာန်ယုံကြည်ခြင်း”၏ ပြီးပြည့်စုံခြင်း ဆိုသည်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောသည်မှာ ဤကမ္ဘာသို့ အီမာန်နှင့်ဆိုင်ရာအမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များပို့ချခြင်းသည် ယနေ့ပင်ပြီးပြည့်စုံခဲ့သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ၎င်းပြင်”ကောင်းချီးများပြီးပြည့်စုံခြင်း”ဆိုသည်က မုစ်လင်မ်များသည် မည်သူ့ကိုမျှ မှီခိုရန်မလိုတော့ပြီ ဖြစ်ကြောင်းပြောပြပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်က ၎င်းတို့အား အထွတ်အထိပ် ရောက်စေခြင်း၊ စွမ်းအင်နှင့်အာဏာတို့ကို ပေးသနားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤသည်များကိုအသုံးပြု၍ ၎င်းတို့သည် စစ်မှန်သောအီမာန်၏အရေးပါသော (အဟ်ကာမ်အမိန့်ပညတ်ချက်များ)ပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်စေခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

အာယသ်တော်ထဲတွင် စီစဉ်ထားမှုကိုလည်း မှတ်သားထိုက်ပါသည်။ ယင်းတွင် “ဒိန်”ယုံကြည်မှုကို မုစ်လင်မ်များနှင့်သာသက်ဆိုင်စေပြီး “နီအ်မသ်”ကောင်းချီးမင်္ဂလာ”ကိုမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်သက် ဆိုင်စေပါသည်။ ဤသည်မှာ “အီမာန်”ယုံကြည်မှုသည် အုမ္မသ်ထု၏လုပ်ဆောင်မှုတို့ဖြင့် ပြသသကဲ့သို့ “နီအ်မသ်”ကောင်းချီးမင်္ဂလာနှင့်ပြည့်စုံစေခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ တိုက်ရိုက်ဖြစ်သည်။

(အိဗ်နီအလ်ကိုင်ယူမ်၊ သစ်စိရ်)

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် အခိုင်အမာ သက်သေထူထားသော အဓိပ္ပာယ်များကရှင်းလင်းစေသည်မှာ “ယနေ့တွင်” အီမာန်ယုံကြည်မှုသည် ပြီးပြည့်စုံသွားပြီဟူသည်က မြင့်မြတ်တော်မူသော တမန်တော်မြတ် တို့၏ အစောပိုင်းက“ဒိန်”ယုံကြည်မှုသည် မပြည့်စုံဟုမဆိုလိုပါ။ ထိုသည်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာ နဗီတမန်တော် တိုင်းတို့၏ “ဒိန်”ယုံကြည်မှုသည် အချိန်အခါအလိုက်အပြစ်အနာအဆာကင်းပြီး ပြည့်စုံပါသည်။ (ကဖလ် အလ်မရ်ဝါဒီကိုရည်ညွှန်းလျှက် သစ်စိရ်အလ်ဗဟ်ရုလ်အလ်မုဟီးတွ်) တစ်နည်းဆိုရသော် အချိန်ကာလ တစ်ခု အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်တစ်ပါးထံသို့ ချပေးတော်မူသော ဥပဒေနှင့် “အီမာန်” ယုံကြည်ချက်သည် ပင်ကိုအားဖြင့်ပင် ပြီးပြည့်စုံပြီး ထိုအချိန်ကာလအတွင်းနှင့် ထိုအချိန်ခါသမယတွင် ရှိသောလူများအတွက်လည်း ပြီးပြည့်စုံသည်။ အချိန်ကာလတစ်ခုအတွက် ထိုအချိန်အခါကာလ၌ရှိသော လူတို့အဖို့ အလွန်ပြီးပြည့်စုံသောယုံကြည်မှုသည် နောက်ပိုင်းအချိန်အခါကာလများနှင့် ထိုအချိန်ရှိ လူများအတွက် ပြီးပြည့်စုံမှုရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ “ဟိက်မသ်”ဉာဏ် တော်တွင် ရှိတော်မူပါသည်။ ယင်းတို့ကိုပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းကာ အခြားသော “အီမာန်”ယုံကြည်မှုဥပဒေတစ်ခုဖြင့် အစားထိုးရမည်ဆိုသည်ကို ထိုအရှင်မြတ်သိရှိတော်မူ ပါသည်။ အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်မှာမူ ယင်းတို့နှင့်ဆန့် ကျင်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းရှုရီအသ်သည် နောက်ဆုံးပိတ်လည်းဖြစ်ပြီး ထောင့်စုံဘက်စုံ မှလည်းပြီးပြည့်စုံသောအသွင်အဖြစ်ဖြင့်ပို့ချခဲ့ပါသည်။ ယင်းကို သီးသန့်အချိန်ကာလတစ်ခုအတွက်ဟူ၍ သတ်မှတ်မထားသကဲ့သို့ မည်သည့်သီးသန့်ဧရိယာ၊ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက်ဟူ၍လည်း ကန့်သတ်မထားပါ။ ထိုသို့ မဟုတ်မူဘဲ၊ အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်သည် အချိန်ကာလတိုင်း၊ ဧရိယာတိုင်းနှင့် လူတိုင်းတို့အတွက် ပြီးပြည့်စုံပါသည်။ ကိယာမသ်နေ့တိုင် အချိန်တိုင်းအတွက်လည်းပြည့်စုံပါသည်။

- (၃) ဤအာယသ်တော်မှတစ်ဆင့် မုစ်လင်မ်များအား ပေးအပ်သောတတိယဆုလာဘ်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည်ဖန်ဆင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထူးလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အာဏာနှင့် ဟိက်မသ်ဉာဏ်တော်အရ ပြီးပြည့်စုံသော ဤအုမ္မသ်ထုအား အစ္စလာမ့်ယုံကြည်မှုကိုပေးရန် ရွေးချယ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ အဆုံးတွင်ကယ်တင်ခြင်း

ခံရမှုသည် အစ္စလာမ့်ယုံကြည်မှုအပေါ်၌သာမူတည်သည်။ ဤအာယသ်တော်က မုစ်လင်မ်များအား ပေးသော သတင်းစကားသည် အလွန်ကြီးကျယ်လှပါသည်။ ယင်းသတင်းစကားမှာ သူတို့တွေးတောစဉ်းစား၍ ပင်မရနိုင်သော နူးညံ့သိမ်မွေ့သည့် လက်ဆောင်ဖြင့် ကောင်းချီးပေးခြင်းခံရပါသည်။ ယင်းလက်ဆောင်သည် အစ္စလာမ့်“ဒီန်”သာသနာပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် နောက်ဆုံးပိတ်ဖြစ်ကာ အလွန်ပြီးပြည့်စုံသော ယုံကြည်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသည်၏နောက်တွင်လည်း မည်သည့်ယုံကြည်မှုမျိုးမှ ပေါ်ပေါက်စရာမရှိပါ။ ယင်းယုံကြည်မှုတွင် ဖြည့်စွက်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ပယ်ရန်သော်လည်းကောင်း မရှိတော့ပါ။ ဤအာယသ်တော် ကျရောက်သောအခါ၌ ၎င်းတို့အပေါ်၌ ဤကဲ့သို့သော အနေအထားဖြင့် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ အသနားတော်ကျရောက်ခြင်းသည် မုစ်လင်မ်များအတွက် ဂုဏ်ယူပျော်ရွှင်မြူးတူးရန် အတွက် အကြောင်းရင်းဖြစ်သွားပါသည်။ သို့ရာတွင် စိုက်ယီဒီနာ အုမရ်(ﷺ)သခင်သည် မျက်ရည်ဖြိုဖြိုကျနေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကသူ့အား ငိုကြွေးရသည့်အကြောင်းရင်းကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ စိုက်ယီဒီနာ အုမရ်(ﷺ)သခင်က ဖြေကြားသည်မှာ ဤအာယသ်တော်သည် တမန်တော်မြတ်၏ ဤကမ္ဘာလောကတွင်နေသည့်အချိန်သည် အလွန်တိုတောင်းပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အစ္စလာမ်ဘာသာသည် ပြီးပြည့်စုံသွားသောကြောင့် နဗီတမန်တော်တစ်ပါးစေလွှတ်ရန်ဆိုသည့် လိုအပ်ချက်သည်လည်း အမြဲဖြည့်ဆည်းပြီးဖြစ်သွားပြီဟူ၍ ညွှန်းဟန်ရှိကြောင်းဖြေကြားသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ၏သဘောထားကို သဘောတူလက်ခံတော်မူပါသည်။ (သစ်စီရ်အိဗ်နီကဆီးရ်နှင့် အလ်ဗဟ်ရုလ်အလ်မု ဟီးတွ်) ဤအဖြစ်အပျက်ဖြစ်ခဲ့ပြီးသည့်နောက် ရှစ်ဆယ့်တစ်ရက်အကြာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် ဤကမ္ဘာလောကမှစွန့်ခွာသွားခဲ့ကြောင်း အချိန်က ပြသပါသည်။

“ဟရာမ်”တရားမဝင်ဟုသတ်မှတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့်ပတ်သက်၍ အကြပ်အတည်း အခြေအနေမျိုးတွင် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း

အာယသ်တော်ဆုံးခါနီးတွင် **فَمِنْ أَضْطَرُّفِيْ مَحْمَصَةٍ** “သို့ရာတွင် (အထက်တွင်မြစ်တားထားခဲ့သော အရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိအပ်သောအချက်တစ်ရပ်မှာ) မည်သူ့ မဆိုအပြင်းအထန်ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ မလွဲမရှောင်သာသည့်အခြေအနေသို့ဆိုက်ရောက်ခဲ့သဖြင့်”ဟူသော မိန့်ကြားချက်က အာယသ်တော်၏အစပိုင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်သော တရားမဝင် ဟရာမ်ဟုသတ်မှတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် ပတ်သက်ပါသည်။ ဝါကျ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ယေဘုယျဥပဒေမှ သီးခြားအခြေအနေတစ်ရပ်ကို ဖယ်ထုတ်ပစ်ရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် အလွန်အလွန်ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းကြောင့် သေဆုံးသွားနိုင်မည့်အခြေအနေမျိုးသို့ ရောက်ရှိပါက ထိုအခြေအနေတွင် အာယသ်တော်၌ဖော်ပြထားသော ဟရာမ်တရားမဝင်ဟုသတ်မှတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ၏အသားအနည်းငယ်မျှ စားသုံးလိုက်ပါကထိုသူ့အပေါ်အပြစ်ဂုဏ်မဖြစ်ပါ။ သို့သော်စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မှာ စားသောက်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဝမ်းဗိုက်ပြည့်တနင့်တပိုးစားခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း မဖြစ်စေရပါ။ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်မူဘဲ တစ်စုံတစ်ဦးအကြပ်အတည်းအခြေအနေကို ဖယ်ရှားပစ်ရုံမျှ(မသေရုံမျှ)သာစားရပါသည်။ ဤသည် အတိုင်းပင် - **غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِآثِمٍ**

“ထိုသူသည် ပြစ်မှုကိုနှစ်သက်လိုလားခြင်း မရှိဘဲ”ဟူသော ကပ်ပါလာသည့်စကားလုံးတို့က အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဂုနာဟ်အပြစ်တစ်ခု ကျူးလွန်မိစေသည့် မည်သည့်စိတ်တိမ်းညွှတ်မှုကိုမျှ မပါရှိစေရပါ။ ထိုသည်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာ ရည်ရွယ်ချက်ကိုမခံရပ်နိုင်လောက် အောင်ဖြစ်နေသောအကြပ်တည်းအခြေအနေမှ သက်သာမှုရရှိစေရန်သာဟူ၍ ကန့်သတ်ဘောင်ခတ်ထား သင့်ပါသည်။ အာယသ်တော်၏အဆုံးတွင် - **فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ** “မချွတ်ဧကန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အလွန်တရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူသောအရှင် အလွန်တရာကြင်နာသနားတော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။” ဟူသော မိန့်ကြားချက်က ဤတရားမဝင် ဟရာမ်တို့သည် သတ်မှတ်ထားပြီးသည့်အတိုင်း ဆက်လက်၍ တရားမဝင်ဟရာမ်ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အား အကြပ်အတည်းအချိန်မျိုးတွင်သာ ခွင့်ပြုထားသည်ဟု ရည်ညွှန်းပါသည်။

အာယသ် (၄)

يَسْأَلُونَكَ

مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلُوحِ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَمَا عَلَّمْتُمُ مِنَ الْجَوَارِحِ
 مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَ هُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ
 وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ④

(အို-နဗီတမန်တော်)ထိုသူတို့သည် မိမိတို့(စားသုံးခြင်း)အလို့ငှါ မည်သည့် (တိရစ္ဆာန်များ)ကို “ဟလာလ်” ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ပါသနည်းဟု အသင့်အား (လာရောက်)မေးမြန်းကြကုန်၏။ အသင်သည်(၎င်းတို့အားဤသို့)ဖြေကြားပါ လေ။ (အိုအချင်းတို့) အသင်တို့(စားသုံးရန်)အလို့ငှါ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော (တိရစ္ဆာန်)ဟူသရွေ့တို့သည် “ဟလာလ်” ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သင်ကြားပြသတော်မူသော နည်းစနစ်အတိုင်း မိမိတို့၏အမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်များကို (အမဲလိုက်ရန်စည်းကမ်းများကို တတ်သိလိမ္မာအောင်)သင်ကြားပြီးလွှတ်လိုက်၍အသင်တို့အဖို့ ဖမ်းဆီးခဲ့သော အမဲကိုလည်းအသင်တို့သည် စားသုံးကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် (ထိုအမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်ကို အမဲလိုက်ရန်အလို့ငှါ လွှတ်လိုက်သောအခါ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကို တသကြလေကုန်။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လျင်မြန်စွာ စစ်ဆေးစောကြောတော်မူမည့်အရှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။ (၅:၄)

တရားဝင်ဟလာလ်နှင့်တရားမဝင်ဟရာမ်ဖြစ်သောတိရစ္ဆာန်များ အကြောင်းကိုပြီးခဲ့သောအာယသ်တော်များထဲတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းအရာကိုပင် မေးမြန်းမှုတစ်ခုအတွက် ဖြေကြားချက်တစ်ခုယခု အာယသ်တော်တွင်ပါဝင်ပါသည်။ လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသော ခွေးနှင့်သိမ်းငှက်တို့၏အကူအညီဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော ဥပဒေအကြောင်းကို အချို့သောဆွဟာဗသ်သာဝကကြီးများက တမန်တော်မြတ် ﷺ အားလျှောက်ထား မေးမြန်းခဲ့ကြပါသည်။ ထိုမေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်သောအဖြေကို ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ပေးထားပါသည်။

ဟူသည်ဖြင့် ရှင်းလင်းထားပါသည်။

- (၄) စတုတ္ထအချက်မှာ ခွေး(သို့)သိမ်းငှက်အား သားကောင်နောက်သို့လိုက်ရန် စေလွှတ်ရာတွင် “ဗိဗ်မစ်လ္လာဟ်” အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကို ဖတ်ရွတ်ပြီးမှစေလွှတ်ပါ။

ဤအချက်အလက်များဖြည့်ဆည်းပြီးပါက အကယ်၍သားကောင်သည် အသင့်ထံသို့မရောက်မီကပင် သေဆုံးသွားခဲ့ပါက လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရန်မလိုဘဲ တရားဝင် “ဟလာလ်” ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ အထက်ပါအချက် အလက်များအတိုင်းမဟုတ်ပါက လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုလျှင် အသင့်အတွက် တရားဝင်ဟလာလ်မဖြစ်ပါ။

အိမာမ်အဗူဟနီဖဟ်အလိုအရ ပဉ္စမအချက်တစ်ချက်လည်းရှိပါသည်။ ယင်းမှာအမဲလိုက်တိရစ္ဆာန်ကြောင့် သားကောင်အား အနာတရဖြစ်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ Al-Jawariya အလ်ဂျဝါရီယဟ် (အမဲလိုက်သည့်ငှက်များနှင့် တိရစ္ဆာန်များ)ထဲတွင် ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်သော အညွှန်းတစ်ခုကိုထည့်သွင်းထားပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဒဏ်ရာ(သို့)အနာတရဖြစ်စေသော တိရစ္ဆာန်များဟုဆိုလိုသည်။

ဥပဒေ။

ဤအမိန့်ပညတ်ချက်သည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ထိန်းချုပ်မှုနှင့်ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော တိရစ္ဆာန်အရိုင်းများ အကျုံးဝင်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန်အရိုင်းတစ်ကောင်အား ဖမ်းမိပါက ယင်းအားမှန်ကန်စွာလည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုပါက တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ နိဂုံးတွင် အာယသ်တော်၏အဆုံး၌ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ် ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းမှာ တောလိုက်တိရစ္ဆာန်ဖြင့်အမဲလိုက်ခြင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တရားဝင်ပြုလုပ် ထားသည်ကို သံသယရှိစရာမလိုပါ။ သို့ရာတွင် ဤသည်ကို “ဆွလာသ်” ဝတ်ပြုခြင်းနှင့်အခြားသော ဘာသာရေး ဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားများကို လျစ်လျူရှုပြစ်ပယ်ကာ၊ ပျော်ရွှင်စေရန်အတွက် အမဲလိုက်ခြင်း၊ ကစားခြင်းကို ခွင့်မပြုပါ။

အာယသ် (၅)

الْيَوْمَ أَحْلَلْ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّ
لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ وَلَا مَتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝

(အို-မွစ်လင်မ်အပေါင်းတို့)ယနေ့စင်ကြယ်သန့်ပြန့်သော အရာဟူသမျှ တို့သည် အသင်တို့အဖို့စားသုံးခွင့်ပြုပြီးဖြစ်လေသည်။ ၎င်းပြင်(ရှေးအထက်) ကျမ်းဂန်ကိုချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်းခံကြရသော သူတို့၏စားသုံးဖွယ်ရာ များသည်လည်း အသင်တို့အဖို့(စားသုံး)ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်၏။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့၏စားသုံးဖွယ်ရာများသည်လည်း သင်တို့အဖို့(စားသုံး)ခွင့် ပြုပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းပြင်သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းသောမုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးတို့သည် လည်းကောင်း၊ အသင်တို့အလျှင် ကျမ်းဂန်ကိုချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်း ခံကြရသောသူတို့အနက်မှ ကာယိန္ဒြေကိုစောင့်ထိန်းသော အမျိုးသမီးတို့သည် လည်းကောင်း အကယ်၍အသင်တို့ သည်ထိုအမျိုးသမီးတို့အား ၎င်းတို့၏ “မဟ်ရ်”ထိမ်းမြားကြေးများကိုပေးဆပ်၍ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ကာမဂုဏ် လိုက်စားခြင်းနှင့် တိတ်တိတ်ပုန်းအမြှောင်မယား ထားခြင်းမပြုဘဲ မိမိတို့၏ သိက္ခာကိုစောင့်ထိန်းခြင်းအားဖြင့်သာ ထိမ်းမြားကြပါမူ (ထိမ်းမြားခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်)။ စင်စစ်သော်ကား မည်သူမဆို“အီမာန်” ယုံကြည်မှုကို ပယ်ရှား ပါလျှင် ထိုသူ၏(ပြုခဲ့သမျှသော)ကောင်းမှုသည် မလွဲဧကန် အလဟဿအချည်း အနှီးပင်ဖြစ်အံ့။ ၎င်းပြင် ထိုသူသည် နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း ကျိုးယုတ် ပျက်စီးသောသူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်လတ္တံ့။ (၅:၅)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ ပထမအာယသ်တော်ထဲတွင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သော ဆိတ်၊ နွားမနှင့် ကျွဲတို့၏တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်မှုအကြောင်းဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ တတိယအာယသ်တော်ထဲတွင် တရားမဝင် “ဟရာမ်”ဖြစ်သောတိရစ္ဆာန်ကိုးမျိုးတို့၏အသေးစိတ်ကိုဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ထိုအသေးစိတ်မှစ၍လက်ရှိ အာယသ်၏အဖွင့်စာကြောင်းအထိ တိရစ္ဆာန်များ၏ တရားဝင်“ဟလာလ်”နှင့်တရားမဝင်ဟရာမ်ဖြစ်ခြင်း တို့၏အရေးကြီးသည့်အချက်များ၊ လုပ်ဆောင်မှုဆိုင်ရာစံနှင့်ဥပဒေတို့ကို ထပ်ခါထပ်ခါကျွန်ုပ်တို့သိရှိခဲ့ရသည်။

အာယသ်တော်သည် **é<b'y#_p#-IA** **أَلْيَوْمَ أَحْلَ لَكُمْ** (အိုမုလ်လ်အပေါင်းတို့ “ယနေ့”စင်ကြယ်သန့်ပြန်သော အရာဟူသမျှတို့သည် အသင်တို့အဖို့စားသုံးခွင့်ပြုပြီးဖြစ်လေသည်။” ဟူသည်ဖြင့် အစပြုထားသည်။ ဤနေရာတွင် “ယနေ့”ဟူသည်က ဤအာယသ်တော်နှင့်ဤအာယသ်တော်၏အလျင်က အာယသ်တော်များ ဝဟီကျရောက်သောနေ့ကိုဆိုလိုပါသည်။ ယင်းနေ့သည် ဟိဂျရီသက္ကရာဇ်(၁၀)ခုနှစ်တွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော နောက်ဆုံးဟဂျီ၏ အရဖသ်နေ့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ ဤနေ့တွင်အသင်တို့၏အီမာန်ယုံကြည်ချက်ကို ပြီးပြည့်စုံစေခြင်းနှင့် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများသည်လည်း ပြီးပြည့်စုံခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ဤနေ့မှာလည်း အသင်တို့အတွက် တရားဝင်ဟလာလ်ဟုပြုထားသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှကောင်းမြတ်သောအရာတို့သည်တစ်သက်လုံးအတွက် တရားဝင်ဟလာလ်ပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အမိန့်ပညတ်ချက်အား ရုပ်သိမ်းနိုင်ခြေသည်မရှိတော့ပါ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ဝဟီပို့ချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည်လည်း အဆက်ပြတ်သွားပါသည်။

ဤစာကြောင်းထဲတွင် ကောင်းမြတ်သောအရာတို့ တရားဝင်မှုအကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် အခြားအာယသ်တော်တစ်ခုတည်း၌ **é<@_b@k-L^Ake_y^1-I-** **أَلْهَيْمُ الطَّيِّبُ وَبُحْرَمٌ** (၎င်းပြင်ထိုအရာတို့၏ကြယ်သောအရာများကို(စားသုံး)ခွင့်ပြုကာ မသန့်စင်သောအရာများကို၎င်းတို့အပေါ်၌(စားသုံးခြင်းမပြုရန်)တားမြစ်လေသည်။” (၇:၁၅၇)ဟု မိန့်ကြားထားလေသည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် “အလ်တိုင်းယီဗာသ်” ကောင်းမွန်သန့်စင်သောအရာများနှင့် “အလ်ခဗာအိစ်”မသန့်စင်သောအရာများကိုအတူထားရှိခြင်းက စကားလုံး နှစ်လုံးတို့၏ စစ်မှန်မှုကို ထင်ရှားစေပါသည်။ ဝေါဟာရအရ(အဘိဓာန်အရ) ကောင်းမြတ်သော၊ သန့်စင်သော ကြည်လင်သော နှင့် နှစ်သက်ဖွယ်ရာများကို “အလ်တိုင်းယီဗာသ်”ဟုခေါ်ဆိုကာ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် မသန့်စင်သောစက်ဆုပ်ဖွယ်ရာကောင်းသောအရာများကို “အလ်ခဗာအိစ်”ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် အာယသ်တော်၏ပထမစာကြောင်းက လူသားများအတွက် ကောင်းမွန်သန့်စင်ပြီး အကျိုးဖြစ်သမျှအရာတိုင်းတို့သည် တရားဝင်ဟလာလ်ပြုလုပ်ထားကာ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာကောင်းပြီး အန္တရာယ်ရှိသည့်အရာတိုင်းကို တရားမဝင်ဟရာမ်ပြုလုပ်ထားကြောင်း အလေးအနက်ပြုလုပ်ထားသည်။ အကြောင်းမှာ လူသားတို့သည် စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ အိပ်စက်ခြင်း၊ နိုးထခြင်း၊ စသည်ထက်မပိုသောနေခြင်း၊ သေခြင်း သံသရာလည်နေသည့် တိရစ္ဆာန်များ၏ဘဝနှင့်မတူပါ။ သဘာဝက လူသားများအား အချို့သောအထူးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စကြဝဠာ၏အရှင်သခင်အဖြစ်ပြုလုပ်ထားပါသည်။ မြင့်မြတ်ပြီး သန့်စင်သောကိုယ်ကျင့်တရားများမရှိပါက ယင်းအခြေအနေကိုမရရှိနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ကျင့်တရားမကောင်းသောလူသားအား အမှန်တကယ်လူသားများဟူ၍ပင် မမှတ်ယူထိုက်ပါ။

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ထိုကဲ့သို့သော သူများအကြောင်းကိုမိန့်ကြားထားသည်မှာ- **لُأَصْلُ** (၇:၁၇၉) ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူများသည် တိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး လမ်းမှားသို့သာပို၍ပင်ရောက်ရှိခဲ့ကြပါသည်။ အကယ်၍ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားများ၏ “လူ့သဘောသဘာဝ”သည် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားများကောင်းမွန်မှုအပေါ်၌မူတည်သည်ဟူ၍လက်ခံပါလျှင် ထိုသူများသည် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားများ ပျက်စီးစေမည့်အရာရာတိုင်းတို့ကို လုံးဝရှောင်ကြဉ်ရမည်ဆိုသည်ကို မှန်ကြောင်းဝန်ခံရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ လူသား၏ကိုယ်ကျင့်တရားများကို ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်အသိုင်းအဝိုင်းက မည်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စေသည်ဆိုသည်ကို လူတိုင်းသိကြသည်။ ပြင်ပရှိအရာများသည် လူသားတို့၏ကိုယ်ကျင့်တရားကို ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါလျှင်

ယင်းအရာများ လူသားများ၏ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သွားသည့်အခါ မည်ကဲ့သို့အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်လာမည်ကို စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လူ့ခန္ဓာကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သွားသော အရာသည် လူ့ကျင့်ဝတ်နှင့်ဆိုင်သောအပြုအမူများကိုထိခိုက်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အစားအသောက်များအားလုံး တို့ကို ဂရုပြုရမည်ဆိုသည်မှာအရေးကြီးပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့စိတ်တွင်စွဲမှတ်ထားရမည်မှာ ခိုးဝှက်ခြင်း၊ ခါးပြ တိုက်ခြင်း၊ လာဘ်စားခြင်း၊ အတိုးစားခြင်း၊ လောင်းကစားခြင်းနှင့် ထိုကဲ့သို့သော မကောင်းသည့်လုပ်ရပ်များက ရရှိသော တရားမဝင်သည့်ငွေသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုသူအားလူ့သဘောသဘာဝမှ ကင်းဝေးစေပြီး ရှိုင်တွာန်သဘောသဘာဝနှင့်နီးကပ်စေသည်မှာ မလွဲမသွေပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့အားတော်မြတ်အမိန့်အရ **الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ** (အိုရူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် “ဟလာလ်”စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသောအရာများကို စားသုံးကြ လေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလကို ကျင့်မှုဆောက်တည် ကြလေကုန်။ ”(၂၃:၅၁) ဟူ၍မိန့်ကြားထားခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် ကောင်းမြတ်သော လုပ်ရပ်များကိုလုပ်ရာတွင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ရမည် ဆိုသော အမိန့်သည်ကပင်လျှင် “ဟလာလ်”ခွင့်ပြုထားသော အစားအသောက်များကို စားသောက်ရန် ဟူသောအမိန့်ဆီသို့ ပြန်လည်ရည်ညွှန်းပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် “ဟလာလ်”ဖြစ်သော အရာများကို မစားသုံးဘဲနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောလုပ်ရပ်များကို စဉ်းစားတွေးတော၍မရပါ။ ဤကြိုတင်တွေးတောချက်သည် အလွန်အရေးကြီးပါသည် အထူးသဖြင့် လူသားကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းနှင့် တစ်သားတည်း ဖြစ်သွားသောအသားများတွင် ပို၍အရေးကြီးပါသည်။ ဟလာလ်မဟုတ်ဟုဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အသားတို့ကို သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ အစားအသောက်အဖြစ်ဝင်ရောက်သွားကာ သူ၏ကိုယ်ကျင့်တရားကို ဖျက်ဆီးစေနိုင်သော ကြောင့်၊ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ယင်းကိုအလွန်ဂရုစိုက်ကာ ကာကွယ်ရပါမည်။ အလားတူစွာ အသားနှင့်ပတ်သက် လာလျှင်လူသားများအား ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်ပြုနိုင်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအသားတို့သည်ရောဂါများဖြစ်ပွားကာ သေစေနိုင်သောရောဂါပိုးများကို သယ်ဆောင်သည့်အရာများဖြစ်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အသားများကိုစားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို လိုအပ်သည်ဆိုသည်မှာ လူတိုင်းသိပါသည်။ အစ္စလာမ်ရှုရုံအသ်က ကြေညာထားသော မကောင်းသည့်အရာများသည် လူသား၏ကိုယ်ခန္ဓာ ဖြစ်စေ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်မျိုးစလုံးကိုဖြစ်စေ ပျက်စီးစေသောအရာများဆိုသည်မှာ မုချဧကန်ဖြစ်သည်။ လူသား၏ အသက်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားတို့အတွက် အန္တရာယ်ရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့အား တရားမဝင်ဟု ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာ “တိုဝ်ယီဗာသ်”ကောင်းသောအရာများသည် လူသား၏ကိုယ်ခန္ဓာ၊ စိတ်ဓာတ်နှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားများကို ရှင်သန်ကြီးထွားစေရန် ပြုစုပျိုးထောင်ပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် ၎င်းတို့အား တရားဝင်သည်ဟု ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ဤနည်းနှင့်ပင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤတိုတောင်းလှသော စာကြောင်းက ကျွန်ုပ်တို့အား “တရားဝင်ခြင်း” “တရားမဝင်ခြင်း”တို့နှင့်ပတ်သက်သော သဘောတရား ခံယူချက်နှင့် အခြေခံဥပဒေများကို တစ်နည်းအားဖြင့် အကျဉ်းရှုံး၍ပေးပါသည်။

မည်သည့်အရာတို့သည် သန့်စင်ခြင်း၊ အကျိုးရှိခြင်းနှင့် နှစ်လိုဖွယ်ရှိခြင်း၊ မည်သည့်အရာတို့သည် မသန့်စင်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ရှိခြင်းနှင့် မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာဖြစ်ခြင်း ဆိုသည်တို့၏ စစ်မှန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်သည် တစ်စုံတစ်ဦး၏မွေးရာပါကောင်းမွန် တည်ကြည်သောဗီဇတို့နှင့် ဆိုင်သောကိစ္စရပ်ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် အစ္စလာမ်တရားတော်က တရားမဝင်ဟုကြေညာခဲ့သောတိရစ္ဆာန်များကို ခေတ်တိုင်းရှိကောင်းမွန်သောဗီဇရှိသည့် လူအများက ယင်းတို့အား မသန့်စင်ပြီး နှစ်လိုဖွယ်ရာမရှိဟု မှတ်ယူခဲ့ကြပါသည်။ ပမာဆိုသော် အသေကောင်နှင့် သွေးတို့ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ထုံးတမ်းစဉ်လာကိုအခြေခံသော မသိနားမလည်မှုက ကောင်းမွန်သော ဗီဇကို လွှမ်းမိုးသွားသောအချိန်အခါများလည်းရှိပါသည်။ ယင်းအချိန်တွင် ကောင်းခြင်းနှင့် မကောင်းခြင်းတို့ကြား တားထားသည့်စည်းပါးပါးလေးသည် ပျောက်ကွယ်သွားပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက အချို့သောအရာများတွင်ရှိသော မကောင်းမှုတို့သည် ဖုံးကွယ်ပြီးဖြစ်သွားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးများတွင် တမန်တော်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လူတိုင်းအတွက် လမ်းညွှန်မှုဖြစ်ကာ အမြဲလိုက်နာရမည့် အမိန့်အာဏာဖြစ်သွားပါသည်။

အကြောင်းမှာ မြင့်မြတ်သောတမန်တော်တို့သည် လူသားများထဲတွင် ဘဝပေးအသိ၊ ယဉ်ကျေးခြင်း၊ ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် မူရင်းဗီဇတို့တွင် အထင်ကရဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာခိုင်လုံမှုနှင့် မျှတမှုတို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အထူးချီးမြှင့်ပေးသနားထားတော်မူပါသည်။ ၎င်းပြင် ယင်းတမန်တော်များအား ပြုစု ပျိုးထောင်ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခြင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်ကိုယ်တော်တိုင် တာဝန်ယူထားပါသည်။ သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အစီအမံဖြစ်သည့် ကောင်းကင်တမန်များနှင့်ကာရံထားသည့် လုံခြုံမှု ခိုင်းအောက်တွင် ၎င်းတို့၏စိတ်ထားများ၊ နှလုံးသားများနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားများသည် ဘယ်သောအခါမျှ မကောင်းသောပတ်ဝန်း ကျင်၏သက်ရောက်မှုမရှိစေရန်သေချာပြီး တမန်တော်အဖြစ် ကြီးပြင်းလာရသည်ဟု တစ်စုံတစ်ဦးက ပြောနိုင် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့က မကောင်းဟုမှတ်ယူသောအရာတို့သည် အမှန်တကယ် မကောင်းမွန်ပါ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့က ကောင်းမွန်သောအရာဟုမှတ်ယူသောအရာများသည် အမှန်တကယ်ကောင်းမွန်ပါသည်။

ဟုဂျ်ဂျသွလ္လာလ်ဗာလီဂါဟ်ကျမ်းထဲတွင် ရှားဟ်ဝလီယွလ္လာဟ်က ပြောကြားသည်မှာ အစ္စလာမ့် ရှုရီအသိကတရားမဝင်ဟုကြေညာထားသောတိရစ္ဆာန်အားလုံးတို့ကို အနီးကပ်လေ့လာကြည့်ရှုသောအခါ၌၊ မူနှစ်ခုအောက်တွင် သိပ်သိပ်သည်းသည်းတည်ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ပထမမူမှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် သည် ယင်း၏သဘာဝနှင့်ပင်ကိုယ်စရိုက်တို့အရ တရားမဝင်ဟုရာမ်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ ဒုတိယမူမှာ တိရစ္ဆာန် အား သတ်ဖြတ်သောနည်း မှားယွင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်း၏ရလဒ်ကြောင့် ထိုတိရစ္ဆာန်ကိုသေဆုံးပြီးသား (“မိုင်သဟ်”- အသေကောင်)သို့မဟုတ် ဟလာလ်လီးဖြစ်ခြင်းမလုပ်ဟု မှတ်ယူပါလိမ့်မည်။

စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ တတိယအာယသ်ထဲတွင် တရားမဝင်သောအရာများသည်(၉)ခုရှိပါသည်။ ဤသည်များအနက် ဝက်သည် ပထမအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်ကာ ကျန်သောရှစ်မျိုးတို့သည် ဒုတိယအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်ပါသည်။ **وَالْحَيَّاتُ الْمَخْبِيَّاتُ** ၎င်းပြင် ရစ္စလ်တမန်တော်သည် ထိုသူတို့အဖို့ (စင်ကြယ်သောအရာ များ) ကိုစားသုံးခွင့်ပြုကာ၊ (မသန့်စင်သောအရာများ)ကို ၎င်းတို့အပေါ်၌စားသုံးခြင်းမပြုရန် တားမြစ်လေ သည်။(၇:၁၅၇)ဟူသော မိန့်ကြားချက်အရ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယေဘုယျဥပဒေတစ်ခုကို ကြေညာ ပါသည်။ ယင်းဥပဒေမှာ မသန့်စင်သော တိရစ္ဆာန်အားလုံးတို့သည် တရားမဝင်(ဟရာမ်)ဖြစ်သည်။ အသေးစိတ်

အနေဖြင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အချို့တို့ကို ရှင်းလင်းစွာထောက်ပြပါသည်။ ပမာဆိုသော် ဝက်သားနှင့် စီးတွေသောသွေးတို့ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ရှိသည့်ရှင်းလင်းချက်ကိုမူ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အားလွှဲအပ်ခဲ့ပါသည်။ မကောင်းသောတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်၏လက္ခဏာတစ်ရပ်ကို ပြောကြားရာ၌ လူတစ်စုအားပြစ်ဒဏ်ခတ်သည့် အနေဖြင့်(မစ်ခံ) တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင်၏အသွင်သို့ ပြောင်းပစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်ကညွှန်းသည်မှာ ထိုသီးခြားတိရစ္ဆာန်အား မကောင်းဟုသတ်မှတ်ရခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမျက်တော်ရှုကာ တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်၏အသွင်သို့ပြောင်းလဲခံရခြင်း၏သဘာဝကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပမာဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်က-(၅ : ၆၀) **وَجَعَلْ مِنْهُمْ الْفَرْدَ وَالْأُنْثَىٰ** ဟူ၍မိန့်ထားပါသည်။ ယင်းကဆိုလိုသည်မှာ လူအချို့တို့သည် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရခြင်းအနေဖြင့် ဝက်များနှင့် မျောက်များအသွင်သို့ ပြောင်းလဲပစ်ခြင်းခံကြရပါသည်။ ဤသည်က သက်သေပြသည်မှာ ဤနှစ်မျိုးစလုံးသောတိရစ္ဆာန်တို့သည် သဘာဝအရ မကောင်းသောတိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့အား တရားဝင်ဟလာလ်ပြုသတ်ဖြတ်ခဲ့သည့်တိုင်အောင် တရားဝင်ဖြစ်လာလိမ့် မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ပြင် ဤကဲ့သို့သောတိရစ္ဆာန်များလည်းရှိပါသည်။ ၎င်းတို့၏လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ကြိုက်နှစ် သက်မှုများကြောင့် ၎င်းတို့၏ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသည် မကောင်းဟူ၍ သဘာဝပင်ကိုစိတ်ဖြင့် သိသာစေရန် လုံလောက်ပါသည်။ ပမာဆိုသော် အခြားသောသတ္တဝါများအားအနာတရဖြစ်စေခြင်း၊ ကိုက်ဖဲ့သတ်ဖြတ် စား သောက်ခြင်းပြု၍ အသက်ရှင်သန်နေရသောတိရစ္ဆာန်များသည် နှလုံးသား မာကြောသောအသက်ရှင်နေထိုင်မှု ပုံစံဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဝံပုလွေတစ်ကောင်၏အကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အားမေးမြန်း ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကလူသားတစ်ဦးသည် ဝံပုလွေသားကို စားပိုင်ခွင့်ရှိနိုင်ပါမလားဟူ၍ ပြောကြားခဲ့ သည်။ အလားတူစွာပင် တွားသွားသောတိရစ္ဆာန်၊ ပျံသန်းသောတိရစ္ဆာန်တို့တွင် အန္တရာယ်ပြုခြင်း၊ အရာဝတ္ထုများ ကို ရုတ်တရက်သုတ်ချီယူဆောင်သွားခြင်း သဘာဝရှိသည့်တိရစ္ဆာန်များလည်း ရှိပါသည်။ ပမာဆိုသော် မြွေ၊ ကင်းမီးကောက်၊ ကင်းလိပ်၊ ယင်ကောင်သော်လည်းကောင်း၊ စွန်၊ သိန်းငှက်နှင့် ၎င်းတို့နှင့်အလားတူသော သတ္တဝါ များ၊ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဥပဒေသတ်မှတ်သည်မှာ သားရဲတိရစ္ဆာန်များအနက်မှ တိရစ္ဆာန်များအား ၎င်းတို့၏သွားများဖြင့်ဆုတ်ဖြဲသတ်ဖြတ်သော ခြင်္သေ့၊ ဝံပုလွေနှင့်၎င်းတို့နှင့်အလားတူ သတ္တဝါများ၊ ၎င်းပြင်ငှက်များအနက် ၎င်းတို့၏လက်သည်းများဖြင့်ယူငင်သွားသော သိမ်းငှက်၊ စွန်ရဲနှင့် အလားတူ သတ္တဝါများအားလုံးသည် တရားမဝင်ဟုရမ်ဖြစ်သည်။ သဘာဝအရယုတ်ညံ့ပြီး အောက်တန်းကျကာ အညစ်အ ကြေးများဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမိမိနံ့စေ့စေသော သတ္တဝါများဖြစ်သည့် ကြွက်သော်လည်းကောင်း၊ အသေကောင်စား သောက်သောသတ္တဝါများသော်လည်းကောင်း၊ မြည်းနှင့်ယင်းကဲ့သို့သောသတ္တဝါများအားလုံးတို့သည် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာဂုဏ်အင်္ဂါများနှင့်အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြင်းတို့ကို သဘာဝပင်ကိုယ်စရိုက်အသိဉာဏ်ရှိသော မည်သည့်လူသား မဆိုလွယ်လင့်တကူတွေ့မြင်နိုင်သည်ဟူသည့် အတန်းအစားအောက်တွင် အကျုံးဝင်သွားပါသည်။

ပြောပြီးသမျှ အချုပ်ကိုပြောရလျှင် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသိတရားတော်အရ တရားမဝင်ဟုရမ်ဟုသတ်မှတ် ထားသော တိရစ္ဆာန်များမှာ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်သည်။ ပင်ကိုယ်အားဖြင့် မကောင်းသော သတ္တဝါများနှင့်မကောင်းမဟုတ်သော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသောနည်းလမ်းနှင့်အညီ သတ်ဖြတ်

မထားသောတိရစ္ဆာန်များဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့တွင် ထိတ်လန့်ရှေ့ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ရိုက်နှက်၍လည်းကောင်း သေဆုံးသွားသော တိရစ္ဆာန်များ၊ ဇဗဟ်လုပ်သတ်ဖြတ်သော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မဟုတ်ဘဲ အခြားအမည်နာမတသ၍ သတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်နာမည်မှ မတသသော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်ကို တသရမည်ကိုသိလျက်နှင့် မတသဘဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်လည်းကောင်း အားလုံးသောတိရစ္ဆာန်များ အကျုံးဝင်ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဇဗဟ်လုပ်သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ရှုရီအသ်တရားတော်အမြင်အရ မယုံကြည်ထိုက်ခြင်းနှင့် တရားဝင်အတည်မဖြစ်ပါ။ စင်စစ်ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို နည်းမှန်လမ်းမှန်နှင့် ဇဗဟ်လုပ်ခြင်းမဟုတ်သည်နှင့်တူပေသည်။

ဤနေရာ၌သတိမူထိုက်သည်မှာ အရာရာတိုင်းကို တစ်စုံတစ်ဦးစားခြင်းနှင့် သောက်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ သူ့ထံသို့လာသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ်ရပ်အဖြစ် သုံးဆောင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း တိရစ္ဆာန်မှအပ အခြားအရာများကိုမူ ချက်ပြုတ်ခြင်းနှင့်စားသောက်ခြင်းမပြုမီ ﴿﴾အလ္လာဟုအက္ကဗရ်ဖြစ်စေ ﴿﴾ဗိစ္စမိလ္လာဟ်ဖြစ်စေ ရွတ်ဆိုရန်လိုအပ်သည်ဆိုသော်လည်း အကယ်၍သို့မဆိုလျှင်လည်း တရားမဝင်ဟာလာလ်မဟုတ်ဟူ၍ကား မရှိချေ။ အလွန်ဆုံးမှာ မည်သည့်အရာမဆို စားသောက်ချိန်၌ ဗိစ္စမိလ္လာဟ်ရွတ်ဆိုခြင်းသည် မုစ်သဟဗ်နှစ်လိုဖွယ်အပြုအမူတစ်ရပ်အဖြစ် အတန်းအစားခွဲထားသည်။ (မုစ်သဟဗ်အပြုအမူများကိုလျစ်လျူရှုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြစ်ဒဏ်ခတ်မည်မဟုတ်သော်လည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင် ဆုလာဘ်ချီးမြှင့်ခြင်းခံရမည်)။ ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်သည်မှာ တိရစ္ဆာန်များနှင့်ပတ်သက်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တိရစ္ဆာန်များသတ်ဖြတ်ချိန်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်ရွတ်ဆိုခြင်းကို ဝါဂျစ်ဗ်လိုအပ်ချက်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် တိရစ္ဆာန်ကိုသတ်ဖြတ်ချိန်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်ကို ချန်လှပ်ထားခဲ့လျှင် ယင်းသည် အသေကောင်ဖြစ်၍ ဟရာမ်တရားမဝင်ဟု ကြေညာထားသည်။ ဤသည်၏ နောက်ကွယ်အသိဉာဏ်ကား အဘယ်အရာနည်း။

အနည်းငယ်စဉ်းစားတွေးတောကြည့်ရုံမျှဖြင့် သက်ရှိသတ္တဝါများ၏အသက်သည် တနည်းအားဖြင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်ကားရှင်းလင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ရှိသတ္တဝါတစ်မျိုးက အခြားသက်ရှိသတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အဆုံးသတ်စေခြင်းဟူသည်ကားခွင့်မပြုသင့်ချေ။ သို့ဖြစ်လျှင် သတ်ဖြတ်မှုကို ခွင့်ပြုထားခံရသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ဆုလာဘ်ကြီးတစ်ရပ်ရထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာကို အောက်မေ့တသသတိရကာ ယင်းကိုကျေးဇူးတော်ဖော်ပြရန်အတွက် တိရစ္ဆာန်ကို ဇဗဟ်လုပ်သတ်ဖြတ်ချိန်၌ တသရန်ကိုမပြုမနေရသတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကောက်ပဲသီးနှံနှင့်သစ်သီးဝလံများအတွက်မှာကား ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်ပေသည်။ ၎င်းတို့ရှင်သန်ကြီးထွားခြင်း၏ တစ်ခုတည်းသောရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းတို့ဖြင့် လူသားများ ၏လိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်ဆည်းရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့ကိုသုံးစွဲခြင်း၌သာ ဗိစ္စမိလ္လာဟ်ဆိုခြင်းကို မုစ်သဟဗ် နှစ်လိုဖွယ်အဆင့်ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ မလုပ်ဆောင်လျှင် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေသော ဝါဂျစ်ဗ်တာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် မသတ်မှတ်ထားပါ။

နောက်ထပ်အကြောင်းရှိပေသေးသည်။ ဂျာဟီလိယတ်အမှောင်ခေတ်က မယုံကြည်သူများသည် တိရစ္ဆာန်များသတ်ဖြတ်ရာတွင် ၎င်းတို့၏ရုပ်ထုများအမည်ကို တသ၍သတ်ဖြတ်သော ရှည်ကြာလှသည့် ဓလေ့ထုံးစံတစ်ရပ်

ရှိခဲ့ပါသည်။ အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်က ဤအစ္စလာမ့်ဓလေ့မဟုတ်သည်ကို အံ့ဩဖွယ်ရာခဝတ်ကိုးကွယ်မှုတစ်ရပ် အဖြစ်ပြောင်းလိုက်သည်မှာကား အခြားအမည်များအစား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်ရွတ်ဆိုခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ ဤလုပ်ရပ်မှာ အလွန်မှန်ကန်သော နည်းဗျူဟာတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ မှားယွင်းသောအမည်အစား မှန်ကန်သောအမည်နာမများ ကမ်းလှမ်းခြင်းအားဖြင့် ခက်ခဲသောလူအများလုပ်ဆောင်နေကျ အကျင့်ဓလေ့ များမှကင်းဝေးစေခဲ့ပါသည်။

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏(ဟလာလ်)တိရစ္ဆာန်ကိုလည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်း

အာယသ်၏ဒုတိယစာကြောင်းမှာ - **اَلَّذِينَ اُتُوا الْكِتَابَ حَلَّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَّ لَهُمْ** U<ai-P-O-“၎င်းပြင် (ရှေးအထက်)ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်းခံကြရသော သူတို့၏စားသုံးဖွယ်ရာများသည် လည်း အသင်တို့အဖို့(စားသုံး)ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်ချေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့၏စားသုံးဖွယ်ရာများသည် လည်း သင်တို့အဖို့(စားသုံး)ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်၏။” ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများနှင့် သာဗီအီနီကြီးများ (úyimJAùenIÖAýVR) တို့၏တညီတညွတ်တည်းသောဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဤနေရာတွင် “တူအာမ်” “စားသုံးဖွယ်ရာ”ဆိုသည်မှာ စည်းကမ်းတကျလည်လှီးသတ်ဖြတ် (ဇီဟဟ်)ထားသောတိရစ္ဆာန်များကို ဆိုလိုပါသည်။ ဤသည်မှာ စိုက်ယိဒီနာအိဒ်လ္လာဟ်အိဒ်နီအဗ္ဗားစ်၊ အဗ္ဗအိဒ်ဒ်ဒ်ဒ်၊ အိဒ်ရာဟီမ်၊ ကသာဒဟ်၊ အလ်စုဒ်ဒီ၊ သွာဟတ်က်၊ နှင့် မုဂျာဟိဒ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အားလုံးအပေါ်ဝယ် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု အပေါင်း ခညောင်းပါစေသော်)တို့က တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ (ရုဟုလ်မအာနီနှင့် အလ်ဂျဆုဆွားဆ်) အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရုပ်ထုကိုးကွယ်သူများနှင့် အခြားသောမယုံကြည်သွေဖည်သူတို့၏ အမျိုးစုံသော စားသောက်ဖွယ်ရာများဖြစ်သည့် ပေါင်မုန့်၊ ဂျုံမှုန့်၊ ပဲ၊ ဆန်၊ သစ်သီးဝလံများနှင့် အလားတူ အခြားသောလည်လှီးဖြတ်ရန်မလိုသော စားသောက်ဖွယ်ရာများတို့သည် အတူတူပင်ဖြစ်ကြပါသည်။ မုစ်လင်မ်များ သည် ယင်းကဲ့သို့စားသောက်ဖွယ်ရာများကို တရားသောနည်းလမ်းဖြင့် ဝယ်ယူထားခြင်းဖြစ်ပါက စားသောက် ခြင်းခွင့်ပြုပါသည်။ အပြန်အလှန်ဖြင့်ပြောရလျှင် ၎င်းတို့သည်လည်း မုစ်လင်မ်များထံမှဝယ်ယူပါက ၎င်းတို့ အတွက်လည်း တရားဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာကြောင်း၏အနှစ်သာရမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ “ဇီဟဟ်” (တိရစ္ဆာန်ကို စနစ်တကျလည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားခြင်းသည်)မုစ်လင်မ်များအတွက် တရားဝင်ဖြစ်သကဲ့သို့ မုစ်လင်မ် များစနစ်တကျ လည်လှီးဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်“ဇီဟဟ်”သည်လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တရားဝင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် စဉ်းစားသင့်သည့်အချို့သောအကြောင်းအရာများရှိကြသည်။ ဦးစွာအနေဖြင့် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်ရှုရီအသ်တရားတော်တို့၏ အသုံးအနှုန်းအရ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဆိုသည်မှာ မည်သူများနည်း။ ကျမ်းဆိုသည်မှာ ဘာကိုဆိုလိုပါသနည်း။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟု အသိအမှတ်ပြုရန်အတွက်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ကျမ်းစာအုပ်အပေါ်ယုံကြည်ပြီး၊ ယမ်းကျမ်းနှင့်အညီ မှန်မှန်ကန်ကန်သစ္စာရှိရှိကျင့်ဆောင်ရမည် ဆိုသည်မှာ လိုအပ်ပါသလား။ ဤနေရာ၌ ကျမ်း(စာအုပ်)ဆိုသည့် ဝေါဟာရအနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်အညီ မည်ကဲ့ သို့သော ရေးသားထားသည့်စာအုပ်မျိုးကိုမဆို ကျမ်းစာဟု မမှတ်ယူရမည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်

မြတ်ထံတော်မှ သီးခြားကျမ်းစာအုပ်ကိုသာဆိုလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ်အုမ္မသ်ထု၏တညီတညွတ်တည်းသဘောတူညီချက်အရ ကျမ်းစာအုပ်ဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်တော်မူကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အတည်ပြုပြီး ယင်းကျမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ သံသယကင်းစင်သော အထောက်အထားများလည်းတည်ရှိပြီးဖြစ်ရပါမည်။ ပမာဆိုသော် သောင်ရသ်၊ အင်န်ဂျီလ်ကျမ်း၊ ဇဗူကျမ်းနှင့် အခြား စိုက်ယိဒီနာမူစာနှင့် စိုက်ယိဒီနာအိဗ်ရာဟီးမ်(ﷺ)တို့၏ အခြားသောကျမ်းစာအုပ်များဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လူအများနှင့် မျိုးနွယ်စုများသည် အချို့သောစာအုပ်တွင် သက်ဝင်ယုံကြည်ကာ ယင်းစာအုပ်ကို အလ္လာဟ်အရှင်ချပေးသော အဆင့်ရှိသည်ဟု အခိုင်မာပြောဆိုကြသည်။ ထိုကျမ်းစာအုပ်များကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန့်သံတော်တို့၏ အချို့သော အရင်းအမြစ်တို့တွင်လည်း သက်သေပြနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထိုသူများမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟူသော အသုံးအနှုန်းအောက်တွင်လည်းအကျုံးမဝင်ပါ။ ပမာဆိုသော် မက္ကဟ်မြို့မှ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ၊ မေဂျီယံနှင့် ဇိုရစ်ထရီယံများ၊ ရုပ်ထုကိုးကွယ်သည့်ဟိန္ဒူများ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၊ အာရိယန်များ၊ ဆစ်ခ်များနှင့် အခြားသောသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အသုံးအနှုန်းဖြစ်သော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်းတွင် သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသော ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်တို့သည် အကျုံးဝင်သွားသည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ တတိယလူမျိုးများဖြစ်သော “ဆေဗီယန်” လူမျိုးများအကြောင်းကို တိကျမှန်ကန်စွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထိုလူမျိုးတို့သည် ဒါဝူးဒ်နဗီ(ﷺ)၏ ဇဗူကျမ်းကိုသက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့သည်ဟု ထင်မှတ်သော လူများက ၎င်းတို့ကိုလည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းလိုဟန်ရှိသည်။ အခြားသောသူများတို့က ထို“ဆေဗီယန်”လူမျိုးတို့သည် ဇဗူကျမ်းနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်ပါ။ ကြယ်များကို ကိုးကွယ်သောသူများဟု မှတ်ယူကြပါသည်။ ထိုသူတို့သည် ရုပ်ထုကိုးကွယ်သူများ၊ မေဂျီယန်များတို့နှင့်တစ်အုပ်စုတည်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်များကို စကြဝဠာလုံး ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်အရ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟုခေါ်ဆိုကြသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်ဖြစ်သော ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်တို့၏(ဇီဟတ်)လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းသည် မုစ်လင်မ်များအတွက် ဟလာလ်ဖြစ်သကဲ့သို့ မုစ်လင်မ်များတို့၏ (ဇီဟတ်) လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းသည်လည်း ၎င်းတို့အတွက် ဟလာလ်ဖြစ်သည့် အကြောင်းဆီသို့ ပြန်လည်သွားကြပါစို့။

ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များအား ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟု ခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် နားလည်မှုအခြေခံကို ပထမဆုံးဖြတ်ရန် လိုအပ်သည့်အတွက် တစ်စုံတစ်ဦးက မေးနိုင်သည်မှာ “၎င်းတို့သည် မူရင်းသောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းများကို စစ်မှန်စွာယုံကြည်ခြင်းနှင့် ထိုကျမ်းမြတ်များပါအချက်များအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပါ၏လောဟူသည့် အခြေအနေနှင့် စည်းနှောင်ထားပါသလား။ သို့မဟုတ်ပါက ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသော သောင်ရသ်နှင့် အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းများကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူများသည် စိုက်ယိဒီနာအီစာ(ﷻ)နှင့် စိုက်ယိဒါဟ်မရ်ယမ်သခင်မ (ﷺ) တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်ယှဉ်၍ ကိုးကွယ်ကြသူများဖြစ်ကာ ယင်းတို့ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတွင် အပါအဝင်ဖြစ် ထည့်သွင်းသင့်ပါ၏လော။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါ ရှင်းလင်းချက်မြောက်မြားစွာအရ အဖြေကားရှင်းလှပေသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်ထဲမှ လူများဟုခေါ်ဆိုရန်မှာ ၎င်းတို့သည် ကျမ်းတစ်စောင်ကိုလက်ခံယုံကြည်၍ ထိုကျမ်းပါအတိုင်း လိုက်နာစဉ်တွင် လမ်းမည်မျှပင်လွဲစေကာမူ ၎င်းတို့ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟုပင်ခေါ်ပေသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟု ဘွဲ့ပေးထားသူများသည်လည်း ၎င်းတို့ကျမ်းများကို ကိုယ်လိုရာဆွဲ၍ မမှန်မကန်ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသူများဖြစ်ကြောင်း နေရာအတော်များများ၌ မိန့်ကြားထားသည်မှာ - **يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ** (၅:၁၃) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဂျူးများသည် စိုက်ယိဒိနာ အိုဇိုက်ရ်(عِيسَى)ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်များကလည်းအလားတူ စိုက်ယိဒိနာမစိတ်(عِيسَى)ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်ဟုလည်းကောင်းသတ်မှတ်ကြသည်ဟု ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်က မိန့်ကြားခဲ့သည်။ **وَقَالَتِ الْيَهُودُ نَبِيُّ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ** (၉:၃၀) ၎င်းတို့မည်သူဖြစ်ဖြစ် ဘာပဲလုပ်ခဲ့လုပ်ခဲ့ ၎င်းတို့အားကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟု ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က စွဲမြဲစွာခေါ်ဝေါ်စေခြင်းက ထင်ရှားစေသည်မှာ ထိုသူတို့သည် လုံးဝဥသဒ္ဓါခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်နှင့်ဂျူးဝါဒီဝင်များအဖြစ်မှ မစွန့်လွှတ်သေးသမျှ ၎င်းတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် ဆက်လက်၍ခေါ်ဆိုပါလိမ့်မည်။ သို့ခေါ်ဆိုရာတွင် ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့ဘာသာ၏ယုံကြည်မှုများယွင်းခြင်းတွင် ဘယ်လောက်ပင်ပါဝင်နေပါစေ၊ ဆိုးသွမ်းယုတ်မာသော လုပ်ရပ်များမည်မျှပင်လုပ်နေပါစေ အကြောင်းမဟုတ်ချေ။

အဟ်ကာမုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင် အိုမာမ်အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆ်က တင်ပြထားသည်မှာ စိုက်ယိဒိနာ အုမရ်(عِيسَى)သခင်၏ ခေလာဖသ်အုပ်ချုပ်မှုကာလတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးက ၎င်းထံစာရေးအကြံဉာဏ်တောင်းခံခဲ့ပါသည်။ ၎င်းက သူအုပ်ချုပ်သောနယ်မှ အချို့သူများသည် သောင်ရသ်ကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၍ဂျူးများကဲ့သို့ ဥပုသ်ဆောက်တည်ကြကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည် ကိယာမသ်(နောက်ဆုံးနေ့)ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့သောသူများနှင့် ၎င်းမည်သို့ဆက်ဆံရမည်ကိုသိရှိလိုပါသည်။ စိုက်ယိဒိနာအုမရ်(عِيسَى)သခင်က စာပြန်ရေးကာ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ၎င်းတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းအဖြစ်သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြန်ကြားခဲ့သည်။

ဘုရားမဲ့ခရစ်ယာန်နှင့် ဂျူးများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်ပါ

ဤခေတ်တွင် ဥရောပ(နှင့်အခြားသောနေရာများ)၌ လူအတော်များများသည် သန်းခေါင်စာရင်း၌ ဂျူးများ နှင့်ခရစ်ယာန်များအဖြစ် စာရင်းသွင်းထားကြသော်လည်းဘုရားသခင်တည်ရှိကြောင်း အမှန်တကယ်မယုံကြည် ကြချေ။ ထိုကိစ္စရပ်များအတွက် မည်သည့်ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွင်မျှ မပါဝင်ကြချေ။ ၎င်းတို့သည် သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်တို့ကို ကျမ်းတော်များအဖြစ်လက်မခံကြသကဲ့သို့၊ စိုက်ယိဒိနာမူစာ(عِيسَى)နှင့် စိုက်ယိဒိနာအီစာ(عِيسَى)(မိုးဇက်နှင့်ယေရှု)ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တမန်တော်များအဖြစ်လည်း မယုံကြည်ကြချေ။ ထင်ရှားသည်မှာ ထိုကဲ့သို့သောသူများသည် သန်းခေါင်စာရင်းတွင် ဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်များအဖြစ် စာရင်းသွင်းရုံသက်သက်မျှဖြင့် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ပတ်သက်သော အမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင် ထည့်သွင်းရေတွက်၍မရချေ။

စိုက်ယိဒိနာအလီ(عِيسَى)သခင်က အရေးဦးယားရှိ အချို့သော ခရစ်ယာန် လည်လှီးသတ်ဖြတ်သူများ၏ သတ်ဖြတ်မှုမှာ ဟလာလ်မဟုတ်ကြောင်း အကြောင်းပြချက်တစ်ခုပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကထိုသူတို့သည် အရက်သေစာသောက်စားရုံမှအပ ဘာမျှယုံကြည်သူများမဟုတ်ကြဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ အိဗ်နီအလ်ဂျောင်ဇီက ၎င်း၏

စကားလုံးများကို တင်ပြထားသည်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

روى ابن الجوزى بسنده عن على رضى الله عنه قال لا تأكلوا من ذب نح
نصارى بنى تغلب فانهم لم يتمسكوا من أنصوانية بشئ الا شر بهم الخمر
ورواد الشافعى بسند صحيح عنه (تفسير مظهرى ص ٣٤ ج ٣ مائده)

ဗနီသင်္ဂလိဗ်နွယ်ဝင် ခရစ်ယာန်များ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များကို မစားသုံးကြနှင့်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် ခရစ်ယာန်အယူဝါဒမှ ဝိုင်အရက်သောက်ခြင်းမှလွဲ၍ ဘာမျှယုံကြည်သူများ မဟုတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ [နိုင်လုံသော အလ်ရှာဖီအီဇါဆင့်ပြန်ချက်၊ အလ်သစ်စိရ်အလ်မဟေရီ ၈-၃၄၊ အတွဲ-၃ (အလ်မာအိဒါဟ်)]

စိုက်ယိဒိနာအလီ(عليه السلام)သခင်က ဗနီသင်္ဂလိဗ်ခရစ်ယာန်များ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားမှုကို တားမြစ်ရခြင်း မှာ ၎င်း၏သတင်းအချက်အလက်အရ ထိုသူများသည် ခရစ်ယာန်များမဟုတ်ဘဲ ကာမဂုဏ်လိုက်စားသူများကြ၍ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဆွဟာဗဟ်နှင့် သာဗီအိန်အများစုက ဤသူများသည်လည်း သာမန်ခရစ်ယာန်များ ကဲ့သို့ဖြစ်ကာ ၎င်းတို့၏ယုံကြည်မှုကို မည်သည့်အခါမျှ မပယ်ချခဲ့ကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူများ သတ်ဖြတ်ထားသည်လည်း တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့က ပညတ်ကြသည်။ အလ်ကုရ်သုဗီက ၎င်း၏ အကျယ်ဖွင့်ကျမ်းတွင် မိန့်ကြားထားသည်မှာ -

“မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်အများစုအမြင်မှာ ဗနီသင်္ဂလိဗ်ဖြစ်စေ၊ အချို့သော အခြားမျိုးနွယ်အုပ်စု မှဖြစ်စေ၊ ခရစ်ယာန်၏ဇီဝိဟတ်လည်လှီးသတ်ဖြတ်မှုသည် တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ အလားတူ ဂျူးတိုင်း၏ ဒါဗီဟတ်သည်လည်း ဟလာလ်တရားဝင်သည်။ (သစ်စိရ်အလ်ကုရ်သုဗီ)

အချုပ်မှာ စိုက်ယိဒိနာ အီစာနှင့်မူစာ(عليه السلام)သခင်တို့အား တမန်တော်များအဖြစ် လက်မခံသူများနှင့် ဘုရားသခင်တည်ရှိကြောင်း မယုံကြည်သူများအဖြစ် သေချာသော သတင်းအချက်အလက်နှင့်အတည်ပြုထား သော ခရစ်ယာန်များသည်ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်သက်ဆိုင်သော အမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင် အကျုံးဝင်လိမ့် မည်မဟုတ်ချေ။

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စားသောက်ဖွယ်ရာဆိုသည်မှာ မည်သည်ကိုဆိုလိုသနည်း။

ဝေါဟာရအနေဖြင့် “တွအာမ်”သည် အစားအစာဟုဆိုလိုပြီး အရဗီအဘိဓာန်အရ စားသောက်ဖွယ်ရာ အလုံးစုံတို့ကို အကျုံးဝင်စေပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ “တွအာမ်”ဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် မုစ်လင်မ် အုမ္မသ်အများစု ပညာရှင်များက ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်တို့၏အသားကို ရည်ညွှန်းသည်ဟူ၍မှတ်ယူပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အသားမှလွဲ၍အခြားသော စားသောက်ဖွယ်ရာများကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မယုံကြည်သွေဖည်သူတို့အကြားတွင် ခြားနားမှုမရှိပါ။ ဂျုံ၊ ကုလား၊ ဆန်နှင့် သစ်သီးဝလံ တို့သည် အများသုံးကုန်ပစ္စည်းဖြစ်ကာ မည်ကဲ့သို့သော မယုံကြည်သွေဖည်သူ၏ထံမှမဆိုလက်ခံရရှိပါက တရား

ဝင်ပါသည်။ ဤအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ ကွဲပြားခြားနားချက်မရှိပါ။ လက်များနှင့်ကိုင်တွယ်ထုတ်လုပ်ရသော အစားအသောက်များအတွက်မူ သတိရှိသောအလေ့အထမှာ ယင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ မယုံကြည်သွေဖည်သူများ၏ လက်များနှင့်အသုံးအဆောင်တို့၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု “တွဟာရသ်”ကို ယုံကြည်စိတ်ချ၍မရပါ။ အရေးတကြီးမလိုအပ်ပါက ၎င်းတို့ကို မသုံးစွဲခြင်းက သာ၍ကောင်းမွန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤအခြေအနေမျိုးတွင် မသန့်ရှင်းမှုဖြစ်နိုင်ချေရှိသည် ဆိုသည်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ရုပ်ထု ကိုးကွယ်သူများတွင် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အခြားသော မယုံကြည်သွေဖည်သူများအကြားတွင် တစ်ခုတည်းသောဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် တရားဝင်ခြားနားမှုသည် ၎င်းတို့လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်၏ အသားတွင်သာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်လက်ရှိအာယသ်တော်ပါ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာ ဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့စည်းကမ်းတကျလည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်၏အသားကို ဆိုလိုကြောင်းမုစ်လင်မ် အုမ္မသ်ထုက တညီတညွတ်တည်းသဘောတူညီကြသည်။ သူ၏ကျော်ကြားလှသော သမိန်ကျမ်းထဲတွင် ကုရ်တုဗီက ရေးသားထားသည်မှာ -

والطعام اسم لما يؤكل والذبائح منه وهو ههنا خاص بالذبائح عند كثير
من اهل العلم بالتأويل واما ما حرم من طعامهم فليس بداخل في عموم
الخطاب. (قرطبي ٧٧، ج ٦)

“တွအာမ်”ဆိုသော စကားလုံးသည် အစားအသောက်မှန်သမျှတို့အတွက် အသုံးပြုထားပါသည်။ ယင်းထဲတွင် လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ၏ အသားသည်လည်း ပါဝင်သည်။ ၎င်းပြင် ဤအာယသ်တော်ထဲ၌ ယင်းတို့လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် သီးသန့်သုံးစွဲထားပါသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဋီကာရှင်အများစု၏ အယူအဆအရ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏အစားအစာ ထဲမှ တရားမဝင်မှုဆိုသည်မှာ ဤယေဘုယျ ကျသော ဦးတည်ပြောကြားမှုတွင် မပါဝင်ပါ။ (ကုရ်တုဗီစာ(၇၇) အတွဲ-၆) နောက်ပိုင်းတွင် အလ်ကုရ်တုဗီက အသေးစိတ်မှတ်ချက်ကို အောက်ပါအတိုင်းပေးထားခဲ့ပါသည်-

لا خلاف بين العلماء ان مالا يحتاج الى ذبح كالطعام الذي لا محاولة فيه
كالفاكهة والبر. جائز اكله اذ لا يضر فيه تملك احد والطعام الذي تقع فيه
المحاولة على ضرر بين احدهما مافيه محاولة صنعة لا تعلق لها بالدين
كخبزة الدقيق وعصره الزيت ونحوه. فهذا ان تجنب من الذمي فعلى وجه
التقدير. والصرب الثاني التذكية التي ذكرنا انها هي التي تحتاج الى
الدين والنية. فلما كان القياس ان لا تجوز ذبائحهم كما نقول انهم لا صلاة
لهم ولا عبادة مقبولة له رخص الله تعالى في ذبائحهم على هذه الأمانة

واخرجهما النص عن القياس على ما ذكرنا من قول ابن عباس. (قرطبي سورة مائدة ص ٧٧، ج ٦)

သစ်သီးဝလံနှင့်ဂျုံကဲ့သို့သော လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရန်မလိုသည်များကိုစားခြင်းသည် တရားဝင် ကြောင်းကို ပညာရှင်များအကြား ကွဲလွဲသောအယူအဆမရှိပါ။ ယင်းပစ္စည်းများကို မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူ တစ်ဦးပိုင်ဆိုင်ခြင်း သည်ကလည်း စားသောက်ခြင်းကိုမထိခိုက်ပါ။ သို့သော်လည်း ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရသော အစားအသောက်နှစ်မျိုး နှစ်စားရှိပါသည် -

ဤသည်ထဲမှ ပထမအမျိုးအစားသည် ဘာသာရေးနှင့်မည်သို့မျှမပတ်သက်သော တစ်စုံတစ်ဦး ပြုလုပ်ထားခြင်း(သို့) ထုတ်လုပ်ထားခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ပမာဆိုသော် ဂျုံမှုန့်မှပေါင်မုန့်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သံလွင်စေ့မှ သံလွင်ဆီကြိတ်ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သောကိစ္စရပ်တွင် အစ္စလာမ် အုပ်ချုပ်သောနိုင်ငံတွင်နေထိုင် သောမယုံကြည်သူ(ဒင်မီ) တစ်ဦးကထုတ်လုပ်သည်တို့ကို အကယ်၍ မုစ်လင်မ် တစ်ဦးကရှောင်ကြဉ်ပါလျှင် ယင်းကဲ့သို့ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ပင်ကိုယ်စိတ်ရင်းက မနှစ်မြို့မှုအပေါ်၌သာ အခြေခံထားသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားတွင် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အား လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် အီမာန် ယုံကြည်ချက်နှင့် ရည်စူးချက်တို့လိုအပ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် မယုံကြည်သွေဖည်သူတစ်ဦး၏ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းသည် သူ့ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုနှင့်တောင်းဆိုပစ္စည်းပြုမှုတို့ကဲ့သို့ အမှန်လက်မခံနိုင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့်ပင်ဖြစ်လိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကတိရစ္ဆာန် များအား လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းတို့ကို မုစ်လင်မ်အမည်ထုတ်အတွက် အထူးသဖြင့် တရားဝင်ပြုလုပ်ပေးထား ပါသည်။ ဤအခြေအနေကို ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ယေဘုယျဥပဒေပါ ရှင်းလင်းသောပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြင့် ခြွင်းချက်ပြုလုပ်ထားသည်ဟု အိမ်နိမ့်အဗ္ဗားစ်ကဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ (ကုရ်တုဗီ၊ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ် ၈၁(၇၇)အတွဲ-၆)

အတိုချုပ်မှာ ဤအာယသ်ပါ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စားသောက်ဖွယ်ရာဆိုသည်မှာ ဋီကာပညာရှင်များ၏ သဘောတူညီချက်အရ ယင်းတို့၏ တရားဝင်မှုသည်ယုံကြည်ချက်နှင့် ဘာသာရေးအပေါ်တွင်မူတည်သော အစားအသောက်များကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ“ဇီဟတ်”လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကဲ့သို့ပုံစံရှိသော “စားသောက်ဖွယ်ရာ”တို့နှင့်ပတ်သက်လာလျှင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အထူး ဆက်ဆံမှုတစ်ရပ် စီရင်ထား သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်များနှင့်ချပေးသောကျမ်းစာများကို ယုံကြည်ကြောင်းအခိုင်အမာပြောဆိုကြသော်လည်း ကျမ်းတော်မြတ် ၏စာသားများပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ၎င်းတို့၏အခိုင်အမာပြောဆိုမှုသည် တရားမဝင်ဖြစ်သွားစေပြီး ၎င်းတို့ သည် မယုံကြည်သွေဖည်မှုနှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှုတို့တွင် ပါဝင်ပတ်သက် သွားလေသည်။ ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်သည်မှာ မယုံကြည်သွေဖည်သော ရုပ်ထုကိုးကွယ်သူတို့၏ အနေအထားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် မည်သည့်ကျမ်း၊ မည်သည့်တမန်တော်မျှ ယုံကြည်သက်ဝင်ကြောင်းအခိုင်အမာ မပြောဆိုပါ။ ၎င်းပြင် ၎င်းတို့သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူများနှင့်စာအုပ်များသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စေလွှတ် သောသူ၊ အလ္လာဟ်အရှင် ချပေးတော်မူသောကျမ်းစာအုပ်များ မဖြစ်သကဲ့သို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်လည်း သက်သေပြချက်မရှိပါ။

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်မှုတရားဝင်ခြင်း နောက်ကွယ်ရှိအသိဉာဏ်

လက်ရှိအာယသ်တော်နှင့်ပတ်သက်သည့် တတိယမေးခွန်းကားဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်တို့၏ လည်လှီး သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ထိုသို့ပင်၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို မုစ်လင်မ်များအတွက် တရားဝင် ဟလာလ်ပြုလုပ်ထားသော်လည်း အဘယ်ကြောင့် မုစ်လင်မ်မဟုတ်သော အခြားသူ အားလုံးကိုမူ ထိုကဲ့ သို့သော အခွင့်အရေးမရကြခြင်းအကြောင်းဖြစ်သည်။ ဆွဟာဟ်ဗဟ်များ၊ သာဗီအီနီများနှင့်အခြားကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်ဋီကာရှင်များ အများစု၏အဆိုအရ ဤမေးခွန်းအဖြေကား အလွန်ရှင်းပေသည်။ ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန် များသည် ၎င်းတို့၏ မူလသာသနာကို ကိုယ်လိုရာဆွဲ၍ မြောက်မြားစွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားကြသော်လည်း အထက်ပါအချက်နှစ်ရပ်တွင်မူ အစွလာမ်အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် လိုက်ဖက်လျက်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ၎င်းတို့သည် သူတို့၏ တိရစ္ဆာန်များကိုသတ်ဖြတ်ရာတွင် အီမာန်ယုံကြည်မှု၏အခြေခံတစ်ရပ်အဖြစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်ကို ရွတ်ဆိုရန်မှာ လိုအပ်ကြောင်း၊ မှတ်ယူထားသည်။ ထို့ပြင် ထိုနည်းလမ်းအတိုင်း မလုပ်ထားလျှင် ယင်းတိရစ္ဆာန်သည် အသေကောင်အဖြစ် မသန့်ရှင်း၊ တရားမဝင်ဟု မှတ်ယူထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကိစ္စတွင်လည်း အလားတူပင်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီး၏တားမြစ်မှုအဆင့်အတန်း (သူမနှင့်လုပ်ထပ်ရန်တရားမဝင်ခြင်း)စာရင်းတွင်လည်း အစွလာမ် သာသနာကဲ့သို့ပင် ၎င်းတို့သာသနာသည် လည်းတူညီပါသည်။ အလားတူအစွလာမ်သာသနာတွင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရာ၌ သက်သေနှစ်ဦးရှေ့မှောက်တွင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းထုတ်ဖော်ကြေညာရန်လိုအပ်သကဲ့သို့ ၎င်းတို့တွင်လည်း ထိုနည်းအတိုင်းရှိသည်။ လက်ရှိ၎င်းတို့ ယုံကြည်သက်ဝင်လျက်ရှိသော သာသနာတွင်လည်း ဤအမိန့်ပညတ်ချက်မှာ ဆက်လက်တည်တန့်နေပါသည်။

ဋီကာရှင်အကြီးအကဲအိဗ်နီကဆီးရ်ကလည်း မြောက်မြားစွာသော ဆွဟာဟ်ဗဟ်များနှင့် သာဗီအီနီများ၏ ဤအယူအဆကိုတင်ပြထားခဲ့သည်။ ၎င်း၏တင်ပြချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

(وطعام اهل الكتاب) قال ابن عباس و ابو امامة ومجاهد وسعيد بن جبیر
وعكرمه وعطاء والحسن ومكحول وابراهيم النخعی والسدى ومقاتل بن
حيان یعنی ذبائهم حلال للمسلمين لانهم يعتقدون تحريم الذبح لغير الله
ولا يذكرون على ذبائهم الا اسم الله وان اعتقدوا فيه تعالى ما هو منزله
عنه تعالى وتقدس. (ابن كثير مائدة ص ٩٩، ج ٣)

အိဗ်နီအဗ္ဗားစ်၊ အဗူအုမာမဟ်၊ မုဂျာဟစ်ဒ်၊ ဆအီဒ်အိဗ်နီဂျူဗိုင်းရ်၊ အိဗ်ရီမာဟ်၊ အသွာ၊ ဟစာန်၊ မက်ဟူလ်၊ အိဗ်ရာဟီမ်အလ်နာခ်အီဇ်ဒီနှင့် မုကသ်သီလ်၊ အိဗ်နီဟိုင်းယမ်တို့က “ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာ” ဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့ဇာဟ်(စည်းကမ်းနည်းလမ်းနှင့်အညီ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ) ပြုလုပ်ထားသောတိရစ္ဆာန်များဟု ရှင်းလင်းထားခဲ့သည်။ ဤစားသောက်ဖွယ်ရာများသည် မုစ်လင်မ်များအတွက် တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်

နာမတော်မှအပ အခြားသူ တစ်ဦးဦး၏အမည်တသ၍ သတ်ဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန်များသည် တရားမဝင်အဖြစ် မှတ်ယူထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ယုံကြည်မှုများတွင် ဖန်ဆင်းရှင်၏လွတ်လပ်မှုနှင့် ကင်းစင်မှုတွင် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၎င်းတို့၏သတ်ဖြတ်မှု တရားဝင်ဟုလျာလ် ဖြစ်ပေသည်။” (အိဗ်နီကဆီးရ်၊ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ် ၈၁-၁၉၊ အတွဲ-၃)

အိဗ်နီကဆီးရ်၏ဤမိန့်ကြားချက်က ကျွန်ုပ်တို့ကို အချက်နှစ်ချက်ပြောပါသည်။ ပထမအချက်မှာ အထက် ဖော်ပြပါ ဆွဟာဗဟ်များနှင့် သာဗီအိန်တို့၏ “ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏စားသောက်ဖွယ်ရာ”ဆိုသည်မှာ ၎င်းတို့စည်း ကမ်းတကျသတ်ဖြတ်ထားသော (ဇာဟ်လုပ်ထားသော)တိရစ္ဆာန်များဖြစ်ပြီး အုမ္မသ်ထုတညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီချက်အရ ယင်းတို့သည် တရားဝင်ဟုလျာလ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤနေရာ၌ရှင်းလင်းစေသော ဒုတိယ အချက်မှာ “ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ဇာဟ်”သည် အဘယ့်ကြောင့် တရားဝင်သည်ဆိုသည့်အကြောင်းဖြစ်သည်။ ဤလေးစားထိုက်သောအကြီးအကဲများ၏အမြင်အရ ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များ၏ ဇာဟ်ကိစ္စသည် အစွလာမ့်ရှုရီ အသ်တရားတော်နှင့်အညီ ယခုတိုင်အတည်ဖြစ်နေသေးသည်။ ၎င်းတို့သည်သူတို့သာသနာကို မြောက်မြားစွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ထားကြလင့်ကစား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာ၏ အမည်နာမနှင့်လည်လီးသတ်ဖြတ်ထားသည်ကို တရားမဝင်ဟုရမ်အဖြစ်လည်း သတ်မှတ်ထား၍ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်တသရန်မှာ မပြုမနေရလိုအပ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့သော်လည်း သုံးပါးတစ်ဆူကို ယုံကြည်ကာ ၎င်းတို့သည် ဘုရားအများကိုးကွယ်သူအဖြစ် ရောက်၍အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် မရ်ယာမ်၏သားတော် မစီးဟ်ကိုအဆင့်အတန်းတူကိုးကွယ်သည်မှာ အခြား ကိစ္စရပ်သာဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤကိစ္စကိုအောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ရှင်းစေသည်မှာ- **“لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْحُكْمَ وَنُفِذْنَا فِيهِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ ذَكِيمٌ ۚ”** မလွဲဧကန် ကာဖစ်ရ်ဖြစ်သွားကြသောသူတို့က “ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်“မရ်ယာမ်”၏သားတော်“မစီးဟ်”(အီစာ)ပင်ဖြစ်တော်မူသည်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ (၅:၇၂)

ရလားဒ်မှာ စူရဟ်အလ်ဘကရဟ်နှင့်စူရဟ်အလ်အန်အမ်တွင်ပါရှိသော ဇဗီဟဟ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အာယသ်တော်အားလုံးထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားတစ်စုံ တစ်ရာ၏အမည်ကိုတသ၍ သတ်ဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန်နှင့်အလားတူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော် မတသဘဲ သတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်နှစ်မျိုးစလုံးတို့သည် တန်းတူတရားမဝင်ဟုရမ်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ ဤအာယသ်တော်များအားလုံးထဲတွင် အစဉ်တရားဝင် အကျိုးသက်ရောက်ကာ နောင်လာမည့်အချိန်များအတွက် လည်း ထိုအတိုင်းလုပ်ဆောင်ရပေမည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏စားသောက်ဖွယ်ရာများ တရားဝင်အဖြစ် ကြေညာ သော စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏အာယသ်တော်သည်လည်း အမိန့်ပညတ်ချက်ပါဝင်သော ဤအာယသ်တော်နှင့် ခြားနားမှုမရှိပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာများ တရားဝင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အား အလ္လာဟ်အရှင်နာမတော်မှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာအမည်နှင့် တသ၍လီးဖြတ်သော တိရစ္ဆာန်နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မတသဘဲလီးဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန်များကို ၎င်းတို့ယခုသာသနာ ကပင် ဆက်လက်၍တရားမဝင်ဟုရမ်ဟုထိန်းသိမ်းထား၍ဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ် လတ်တလောထုတ်ဝေနေသော သောင်ရသ်ကျမ်းနှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတို့တွင်ပင် လည်လီးသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှု အမိန့်ပညတ်ချက်

များသည် အစွလာမ်သာသနာ၏ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် အားလုံးနီးပါးတူညီကြသည်။
ယင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်အသေးစိတ်များကို မကြာမီဖော်ပြပါမည်။

သို့သော်လည်း အချို့သော မသိနားမလည်သူများ၏ အပြုအမူသည် ၎င်းတို့ဘာသာသာသနာ၏ ဤ
အမိန့်ပညတ်ချက်နှင့်ဆန့်ကျင်နေသော အပြုအမူတစ်ရပ်ဖြစ်နေလျှင် ဖြစ်နေနိုင်ချေရှိပေသည်။ မုစ်လင်မ်ထုထဲမှ
ကြားဖူးနားဝမရှိသော အစိတ်အပိုင်းအချို့တွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တွေ့ရသော မသိနားမလည်မှုအခြေခံသည့်
ခလေ့ထုံးစံများနှင့် အလားတူဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤသည်တို့ကို အစွလာမ်သာသနာအဖြစ် ခေါ်ဆို၍
မရချေ။ ထိုအချိန်က ခရစ်ယာန်များထဲမှ မသိနားမလည်သောလူထု၏ ဤအပြုအမူများကို မြင်တွေ့ရသောအခါ
လေးစားဖွယ်သာဗီအိန်များက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏စားသောက်ဖွယ်ရာများကို
တရားဝင်ဟလာလ်အဖြစ် သတ်မှတ်ရာ၌ ၎င်းတို့၏တိရစ္ဆာန်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် အဘယ်ကဲ့သို့ဖြစ်
သည်ကို ထိုအရှင်မြတ်သိရှိပြီးဖြစ်ပေသည်ဟု သဘောထားကြသည်။ အချို့သူတို့က မစီးဟ်(သို့) အိုဇိုက်ရ်၏
အမည်နာမရွတ်ဆိုကြသော်လည်း အချို့မှာ မည်သည့်အမည်နာမမှ မရွတ်ဆိုကြပါ။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်
များ၏စားသောက်ဖွယ်ရာများကို တရားဝင်ဟလာလ်အဖြစ်ကြေညာထားသော စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ အာယသ်
တော်သည်တိရစ္ဆာန်များသတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားအမည်ကိုတသရွတ်ဆိုခြင်း
ကိုဖြစ်စေ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မတသဘဲ သတ်ဖြတ်သောတိရစ္ဆာန်များကိုဖြစ်စေ တရားမဝင်ဟရာမ်
ဟုသတ်မှတ်ထားသော စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်နှင့် အလ်အန်အာမ်၏ အာယသ်တော်များကို စေ့စပ်အောင်သီးခြား
ဖော်ပြလို၍ လည်းကောင်း၊ တစ်နည်းတစ်ဖုံပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းသော အာယသ်တော်တစ်ရပ်အဖြစ်လည်းကောင်း
ဖြစ်ကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။

အလမာသာသနာပညာရှင်ကြီးများနှင့် လေးစားဖွယ် သာဗီအိန်များအမြင်အရ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို
မည်သည့်အမည်နာမမှ မတသဘဲ သတ်ဖြတ်ထားခြင်းကိုလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်မှ
အပအခြား အမည်တသ၍ သတ်ဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန်များသည် တရားဝင်ဟလာလ်ဖြစ်သည်ယူဆကြသကဲ့သို့
ကျမ်းရ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူရင်းသာသနာသည် အစွလာမ်သာသနာက မိန့်မှတ်ချက်များနှင့်ခြားနားမှုမရှိပေ။
ထို့ပြင်ယင်းသို့ အမှားပြုလုပ်ခြင်းသည် ၎င်းတို့လူထုမှ မသိနားမလည်သော အစိတ်အပိုင်းတို့ပြုလုပ်မိသော
အမှားများသာဖြစ် သည်ဟု အလမာသာသနာပညာရှင်ကြီးများနှင့် သာဗီအိန်များက သိရှိကြပါသည်။
ဤသို့အမှားကျူးလွန်လင့် ကစား ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်သက်ဆိုင်သော ယေဘုယျဥပဒေမှ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏
မသိနားမလည်သော အုပ်စုကို အလမာနှင့်သာဗီအိန်များ ပယ်ထုတ်မထားပါ။ တိရစ္ဆာန်များအား လည်လှီးသတ်
ဖြတ်ခြင်းနှင့် လက်ထပ်ထိမ်း မြားခြင်းကိစ္စရပ်များကိုလည်း ၎င်းတို့၏မူရင်းသာသနာနောက်လိုက်များနှင့် ၎င်းတို့၏
ဘိုးဘွားဘီဘင်တို့ လိုက်နာခဲ့သော အလားတူအမိန့်ပညတ်ချက်များအတိုင်း ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းလိုက်နာခဲ့သည်။
ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ သတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များစားသောက်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့ထဲမှ အမျိုးသမီးများနှင့်
လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုနိုင်သည်ဟု အကြီးအကဲများကမှတ်ယူထားသည်။

အဟ်ကမုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင် အိဗ်နီအလ်အရဗီကပြောသည်မှာ ၎င်းသည် သူ၏ဆရာအဗူအလ်
ဖတ်သဟ်အလ်မုတ်ကီဒီကို ၎င်းတို့ခေတ်ကာလက ခရစ်ယာန်များသည် တိရစ္ဆာန်အားဇာဟ်လုပ်လည်လှီး
သတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားအမည်နာမ ပမာအားဖြင့် ၎င်းတို့ လည်လှီး

သတ်ဖြတ်ချိန်တွင် မစိတ်(သို့)အိုဇိုက်ရ်၏အမည်နာမတသဒဲ့ရာ ၎င်းတို့၏ ဇဗီဟတ်မည်သို့ဟလာလ်တရားဝင် ပါမည်လဲဟု တအံတဩမေးမြန်းခဲ့သည်။ အလ်မုတ်ကဒ်စီ၏ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်မှာ-

هم من ابائهم وقد جعلهم الله تعالى تبعالمن كان قبلهم مع علمه بحالهم
(احكام ابن العربي ص ٢٢٩، جلد اول)

“၎င်းတို့အားထိန်းချုပ်ထားသော အမိန့်ပညတ်ချက်သည် ၎င်းတို့ဘိုးဘွားဘီဘင်တို့၏ အမိန့်ပညတ်ချက် နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ)၏ ဤအခြေအနေသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ် တော်တွင်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကို သူတို့၏ဘိုးဘွားဘီဘင်၏ အမိန့်ပညတ် ချက်ကို ရိုကျိုးနာခံစေရန်ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။ (အဟ်ကမူလ်ကုရ်အာန်၊ အိဗ်နီအလ်အရဗီ ၈-၂၂၉၊ အတွဲ-၁)

အချုပ်ကိုပြန်လည်ပြောရလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်မတသဘ်သော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်မှအပ အခြားအမည်နာမတသ၍သော်လည်းကောင်း လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များကို စားသုံးခြင်းအား ခွင့်ပြုထားခဲ့သော မုစ်လင်မ်အုမ္မသ်ထု၏ အကြီးအကဲပညာရှင်များ၏ အမြင်တွင် ဤအရာများ သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စစ်မှန်သောယုံကြည်မှုနှင့် သဟဇာတ(သင့်တင့်ညီညွတ်ခြင်း)ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့သာသနာတွင်လည်း တန်းတူတရားမဝင်ဟုရမ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောနိုင်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤအကြီးအကဲပညာရှင်များက မူရင်းကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏အမိန့်ပညတ်ချက်အပေါ်လိုက်နာကျင့် သုံးသကဲ့သို့ မှားယွင်းနေသော လူထုကိုလည်း ယင်းအချက်အပေါ် သက်ဆိုင်လိုက်နာစေခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းကြောင့် အကြီး အကဲများက ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်မှုအား တရားဝင်သည်ဟုမှတ်ယူခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ဆွဟာဗဟ်အများစု၊ သာဗီအိန်နှင့် မုဂျ်သဟ်ဒ်အိမာမ်များက ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအနက် မှားယွင်းသောလမ်းသို့ ဦးဆောင်ခံရသူများတို့၏ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခံရသောတိရစ္ဆာန်များသည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏နာမတော်မတသ ဘ်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်မှအပ အခြားအမည်တသ၍ဖြစ်စေ အားလုံးတို့သည် အစ္စလာမ့် အမိန့်ပညတ်ချက်နှင့်ဆန့်ကျင် ကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ဤလုပ်ရပ်သည် ခရစ်ယာန်တို့၏ လက်ရှိယုံကြည်မှု နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်သူတို့ဘာပဲလုပ်လုပ် တည်ဆဲအမိန့်ပညတ်ချက်အား မထိခိုက်စေသင့်ချေ။ ထို့ကြောင့်၎င်းတို့က ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးသည်မှာ ထိုကဲ့သို့သောသူများ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန် များသည် “ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ် များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ သို့ပါသောကြောင့် ယင်း၏ တရားဝင်မှုကို ပံ့ပိုးရန်လည်း အကြောင်းမရှိပါ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏ မှားယွင်းစွာပြုမှုသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါ အာယသ်တော်များကို စေ့စပ်အောင်သီးခြားဖော်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ဖြစ်စေခဲ့သည်ဟူသော အဆိုအတိုင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မည်သို့သောနည်းနှင့်မျှ မမှန်ကန်ပါ။

ထို့ကြောင့်ထိပ်တန်းသစ်စီရ်ပညာရှင်များဖြစ်ကြသော အိဗ်နီဂျရီးရ်၊ အိဗ်နီကဆီးရ်၊ အဗူဟိုင်ယန်နှင့် အခြားသောသူတို့က စူရာဘကရဟ်နှင့် စူရဟ်အလ်အန်အာမ်ပါ အာယသ်တော်များအား “ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်း ခြင်း” ၁ SN “နတ်စံခံ”မရှိကြောင်း တညီတညွတ်တည်းမှတ်ယူထားကြပါသည်။ ဤသည်မှာ အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့ သော ဆွဟာဗဟ်ကြီးများနှင့် သာဗီအိန်ကြီးများတို့က ထောက်ခံသောအနေအထားဖြစ်ကာ၊ အိဗ်နီနီကဆီးရ်

အားကိုးကား၍ သစ်စိရ်(အကျယ်ဖွင့်ကျမ်း) အလ်ဗဟ်ရုလ်မုဟ်းတွံကျမ်းတွင် အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်-

وذهب الى ان الكتابي اذ الم يذ كر الله على الذ بيحة وذ كر غير الله لم
 تو كل وبه قال ابو الدرداء وعبا دة بن الصامت وجماعة من الصحابة وبه
 قال ابو حنيفة وابويوسف ومحمد وزفر ومالك وكره النخعي والثوري اكل
 ما ذبح واهل به لغير الله. (البحر المحيط ص ٤٣١، ج ٤)

“၎င်းနောက် သူတို့က ယုံကြည်ကြသည်မှာ (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ) ကိတာဗိတစ်ဦးသည် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို မတသဘဲလည်လှီးသတ်ဖြတ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားသောအမည်နာမတစ်ခုကိုတသပြီးလည်လှီးသတ်ဖြတ်လျှင်လည်းကောင်း၊ ယင်းကိုစားသောက်ခြင်းခွင့်မပြုပါ။ ထို့ပြင် ဤသည်မှာ အဗူအလ်ဒါရ်ဒါဟ်၊ အုဗာဒဟ်အိဗ်နီစွမစ်သ်နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးတစ်စုတို့၏ ပြောကြားချက်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင် ဤသည်မှာလည်း အဗူဟနီဖဟ်၊ အဗူယူစွတ်ဖ်၊ မုဟမ္မဒ်၊ ဇဟရ်နှင့် မာလစ်က်တို့၏ လက်ခံယုံကြည်မှုလည်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း အန်နစ်အီနှင့် အသ်ဆောင်ရီတို့က ယင်းကဲ့သို့သော အသားကိုစားခြင်းအား “မက္ကရူဟ်” ဟုသတ်မှတ်ပါသည်။ (အလ်ဗဟ်ရုလ်မုဟ်းတွံ စာ-၄၃၁၊ အတွဲ-၄)

ဤမျှအထိပြုလုပ်ထားခဲ့သော မှတ်ချက်များ၏ တွန်းအားမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကျရောက်သည့် ကာလတွင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မူလယင်းယုံကြည်ချက်ကလည်း တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားသောနာမတော်တစ်ခုကိုတသပြီးလည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကို တမင်သက်သက်ချန်လှုပ်ထားကာ သားကောင်အား လည်လှီးဖြတ်သတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ တရားမဝင်ဟုသတ်မှတ်သည်။ ယင်းသတ်မှတ်ချက်အား နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းကို ဆွဟာဗဟ်များ၊ သာဗီအီနီများနှင့် ဘာသာရေး လေးစားသောပုဂ္ဂိုလ်များအကြားတွင် အကွဲအလွဲမရှိကြောင်း အခိုင်အမာပြုမှုကို အတည်ဖြစ်စေရန်ဖြစ်သည်။ လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်း၏ တရားဝင်ခြင်း၊ တရားမဝင်ခြင်းတို့သည်လည်း အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်တိုင် လက်ထပ်ခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များစွာတွင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတို့၏ မူရင်းဥပဒေသည် အစွလာမ့်ရှရီအသ်နှင့် အကြောင်းအရာများစွာတို့တွင် ကိုက်ညီသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ကွဲလွဲမှုတွေ့ရှိသမျှတို့သည် ၎င်းတို့၏ အချက်အလက်ပြည့်ပြည့်စုံစုံမသိရှိသော သူတို့ပြုလုပ်ခဲ့သော အမှားများသက်သက်သာဖြစ်သည်။ ၎င်းအမှားတို့သည်သူတို့၏ ယုံကြည်ချက်မဟုတ်ပါ။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် ဘာသာပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့ဖြင့် ရေးသားထား သောတည်ရှိဆဲ သောင်ရသ်နှင့် အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းများက ဤအယူအဆကိုအတည်ပြုပါသည်။ ခေတ်ပြိုင်ဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်များ လက်ခံသော ဓမ္မဟောင်းကျမ်းကို ကိုးကားပါက အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်တို့မှာ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များနှင့်ပတ်သက်သည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များဖြစ်ကြသည်။

(၁) အလိုလိုသေသော တိရစ္ဆာန်ဆီဥ၊ သားရဲကိုက်၍သေသော တိရစ္ဆာန်ဆီဥကို အခြားသို့သုံးရသော်လည်း၊

အလျဉ်းမစားရ။ (ဝတ်ပြုရာကျမ်း ၇:၂၄)

- (၂) သို့ရာတွင် သင်၏ဘုရားသခင် ထာဝရဘုရား ကောင်းကြီးပေးတော်မူသည်အတိုင်း သင်တို့နေရာ အရပ်ရပ်၌ စားချင်သောအလိုသို့လိုက်၍ သတ်စားရသောအခွင့်ရှိကြ၏။ သမင်ဒရယ်ကိုစားသကဲ့သို့ စင်ကြယ်သော သူ၊ မစင်ကြယ်သောသူတို့သည် အတူစားကြရမည်။ သို့ရာတွင် အသွေးကိုမစားရ။ (တရားဟောရာကျမ်း ၁၂:၁၅)
- (၃) ရုပ်တုရှေ့မှာ ပူဇော်သောယဇ်ကောင်ကို၎င်း၊ အသွေးကို၎င်း၊ လည်ပင်းကိုညှစ်၍ သတ်သောအရာကို၎င်း၊ မတရားသော မေထုန်ကို၎င်း၊ ကြဉ်ရှောင်ရမည်။ (တမန်တော်ဝတ္ထု ၁၅:၂၉)
- (၄) သာသနာပ လူတို့သည် ပူဇော်သောယဇ်ကို ဘုရားသခင်အားပူဇော်ကြသည်မဟုတ်။ နတ်ဆိုးတို့အား ပူဇော်ကြ၏။ သင်တို့သည် နတ်ဆိုးတို့နှင့် ဆက်ဆံစေခြင်းငှာ ငါအလိုမရှိ။ ဘုရားသခင်၏ခွက်ဖလား၊ နတ်ဆိုးတို့၏ခွက်ဖလား နှစ်ပါးကိုသင်တို့ မသောက်နိုင်ကြ။ (ကောရိန္နုဩဝါဒပဌမစောင် ၁၀:၂၀-၂၁)
- (၅) ယုံကြည်ခြင်းသို့ရောက်သောတပါးအမျိုးသားတို့မူကား ထိုသို့သောတရားကို မကျင့်မစောင့်ဘဲလျက်၊ ရုပ်တုရှေ့မှာ ပူဇော်သောယဇ်ကောင်ကို၎င်း၊ အသွေးကို၎င်း၊ လည်ပင်းကိုညှစ်၍သတ်သောအရာကို၎င်း၊ မတရားသောမေထုန်ကို၎င်း ရှောင်စေခြင်းငှာသာ ငါတို့သည်စီရင်၍ကြားလိုက်ခဲ့ပြီဟုဆိုကြ၏။ (တမန်တော်ဝတ္ထု ၂၁:၂၅)

ဤအဆိုအမိန့်များတို့သည် ခေတ်ပြိုင်သမ္မာကျမ်းစာအသင်းတော်များက တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့်ဖြန့်ဝေထားသော သောင်ရည်နှင့်အင်နီဂျီနီကျမ်းတို့မှဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကျမ်းစာအုပ်များထဲတွင် ရာပေါင်းများစွာသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ချက်များပါဝင်သော်လည်း အထက်ပါတို့သည် နဂိုအတိုင်းကျန်ရစ်ကာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါအမိန့်ပညတ်ချက်များတို့နှင့်အားလုံးနီးပါးတူညီပါသည်။ ပမာဆိုသော် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ အာယသ်တော်(၃)က မိန့်ထားသည်မှာ -

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ
وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى
النُّصُبِ . (المائدة ၃)

“အလိုအလျောက်သေသော တိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ သွေးသည်၎င်း၊ ဝက်တိရစ္ဆာန်၏ အသားသည် လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားကိုရည်စူးထားသော တိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ လည်မျို (ညှစ်၍ဖြစ်စေ၊ လိမ်၍ဖြစ်စေ)သေရသောတိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ ရိုက်နှက်၍ဖြစ်စေ၊ ထိခိုက် ၍ဖြစ်စေသေ သောတိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ မြင့် ရာမှကျ၍သေသောတိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ ဦးချိုဖြင့်ဝှေ့၊ ခတ်ခြင်းခံရ၍ သေသောတိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ (အသက်မထွက်မီတရားတော်နှင့်အညီ)အသင်တို့ “ဇပဟ်”လှီးဖြတ်နိုင်ခဲ့ သော တိရစ္ဆာန်များမှအပ သားရဲတိရစ္ဆာန်များ ကိုက်ခဲသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ အသင်တို့

အပေါ်၌ ဟရာမ်ဟူ၍တားမြစ်ထားပြီးဖြစ်လေပြီ။ ရုပ်ပွားဆင်းတုများထားရှိရာ ဌာနများတွင် . . .

ဤအာယသ်တော်သည် အသေကောင်၊ သွေး၊ ဝက်သား၊ တို့ပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်မှအပ အခြားသော နာမတော်တစ်ခုကိုရည်စူးသော တိရစ္ဆာန်များ၊ ၎င်းပြင် လည်မျိုလိမ်ညှစ်၍ဖြစ်စေ၊ သေရသော တိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် ၏ကိုက်ဖြတ်ဆုတ်ဖြဲသတ်ဖြတ်ခံရသောတိရစ္ဆာန်များ အားလုံးတို့သည် တရားမဝင်ဟရာမ်ဟုကြေညာပါသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော “သောင်ရသ်”နှင့်အင်န်ဂျီလ် ကျမ်းများ၏ အဆိုအမိန့်များတွင် ဝက်သားမှအပ ဤအရာများအားလုံးတို့ကိုလည်း တရားမဝင်ဟရာမ်ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ရိုက်နှက်၍သေဆုံးသောတိရစ္ဆာန်များကို လည်းကောင်း၊ အမြင့်မှကျ၍သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်သည်၎င်း၊ ဦးချိုဖြင့်ဝှေ့၍သေဆုံးရသောတိရစ္ဆာန်များတို့၏ အကြောင်းအသေးစိတ်ကို ထိုကျမ်းများထဲ၌ သီးခြားဖော်ပြမထားသော်လည်း သဘာဝအလျောက်သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်များ(အသေကောင်)သို့မဟုတ် လည်မျိုကိုလိမ်၍လည်းကောင်း၊ ညှစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ သေဆုံးသောသတ္တဝါများနှင့်ပတ်သက်သော အမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင် အကျုံးဝင်စေပါသည်။

အလားတူစွာပင် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အား လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကိုတသရန် အလေးအနက်ပြုထားပါသည်။ **فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ** “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကိုတသ၍ လှီးဖြတ်ထားသည့်အပေါ် အသင်တို့စားသုံးကြလေကုန်” (၅:၄)။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသခြင်းမရှိဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်၏ အသားကို တားမြစ်ထားသည်။ **وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ** “၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အကြင်(တိရစ္ဆာန် များ)အနက်မှ စားသုံးခြင်းမပြုကြကုန်လင့်”။ ထို(တိရစ္ဆာန်များ)၏အပေါ်ဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်သည် တသခြင်းမရှိခဲ့ချေ။(၆:၁၂၁) ။ သမ္မာကျမ်းစာပါကိုးကားချက်(၂)ထဲတွင် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် အား လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်တသခြင်းကို အလားတူအလေးအနက် ပြုထားပါသည်။

ထို့ပြင်ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင်လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ယုံကြည်ချက်သည် အစွလာမ့်ရုရီအသ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေပါသည်။ ဝတ်ပြုရာကျမ်းစာအုပ်(၆-၁၉)တွင်တားမြစ်ခြင်း တစ်သီကြီး ပေးထားခြင်းသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က တရားမဝင်ဟုကြေညာထားသည်တို့နှင့်များစွာ တူညီကြပါသည်။ မည်မျှအထိ တူညီသနည်းဟူမူ ညီအစ်မရင်းချာ နှစ်ဦးတို့အားတစ်ချိန်တည်းမှာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို **جمع بين الاختين** ဂျမဗိုင်နုလ်အုခ်တိုင် တရားမဝင်မှုကို ရှင်းလင်းစွာမိန့်ကြားထားပါသည်။ ၎င်းပြင် ရာသီပန်းပွင့်ချိန်၌ သံဝါသအမှုပြုခြင်းကိုလည်း တရားမဝင်ကြောင်းမိန့်ကြားထားပါသည်။ ထိုသည့်အပြင် သမ္မာကျမ်းစာအုပ်လာ ရုပ်ထုကိုးကွယ်သူများ၊ မယုံကြည်သွေဖည်သူတို့နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကိုခွင့်မပြု ကြောင်း မိန့်ကြားထားပါသည်။ လက်ရှိသောင်ရသ်ကျမ်းထဲတွင် ထိုသူများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းမပြုလုပ်ရန် မိန့်ကြားထားသည်။ “သူတို့နှင့်စုံဘက်ခြင်းကိုမပြုရ၊ သင်၏သမီးကိုသူ၏သားနှင့်၎င်း၊ သင်၏သားကို သူ၏သမီးနှင့်၎င်း၊ ထိမ်းမြားပေးပေးခြင်းကို မပြုရ။”ဟူ၍ မိန့်ကြားထားလေသည်။ (တရားဟောရာကျမ်း ၇:၃)

ကျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များတရားဝင်မှု၏ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ခြင်း အကျဉ်းချုပ်

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ တိရစ္ဆာန်များအားလည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်၎င်းတို့၏အမျိုးသမီးများနှင့်ထိမ်းမြားမှုကို တရားဝင်ပြုလုပ်ထားခြင်းနှင့်အခြားသောမယုံကြည်သွေဖည်သူတို့ သတ်ဖြတ်ထားသောတိရစ္ဆာန်များ၊ ၎င်းတို့၏အမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုကို တရားမဝင်လုပ်ထားခြင်းတို့၏တစ်ခုတည်းသောအကြောင်းရင်းမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စစ်မှန်ပြီး မူရင်းယုံကြည်ချက်သည် ယနေ့တိုင်အစွလာမ်ဥပဒေများနှင့် ညီညွတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ လူထုအတွင်းတွင်တွေ့ရှိရသော ယင်းတို့နှင့်ဆန့်ကျင်သမျှတို့သည် မသိနားမလည်သောလုပ်ဆောင်မှုဆိုသည်ထက်မပိုပါ။ သူတို့၏ မူရင်းသာသနာနှင့်လည်းမဆိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့်ဆွဟာဗဟ်၊ သာဗီအိန်နှင့်မုလ်သဟ်၊ အိမာမ်အများစုက စူရဟ်အလ်ဘကရဟ်နှင့် စူရဟ်အလ်အန်အာမ်ပါ အာယသ်တော်အားလုံးတို့ကို ဆန့်ကျင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရုပ်သိမ်းပယ်ဖျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ဆက်စပ်အောင် သီးခြားဖော်ပြခြင်းတို့မရှိဟု မှတ်ယူကြသည်။ အချို့သော သာဗီအိန်ပညာရှင်များက ဤမသိနားမလည်သော ပြုလုပ်မှုသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ဆိုင်သော အမိန့်ပညတ်ချက်အောက်တွင် အကျုံးဝင်သွားသည်ဟု မှတ်ယူကြ သည်။ (ထိုသူတို့ လည်လှီးသတ်ဖြတ်မှုသည် ၎င်းတို့၏မူရင်းသာသနာအမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်ဆန့်ကျင် သည့်တိုင်အောင် ခွင့်ပြုသည်ဟု မှတ်ယူကြပါသည်။) ၎င်းနောက် စူရဟ်အလ်အန်အာမ်နှင့် စူရဟ်အလ်ဘကရဟ် ပါအာယသ်တော်တို့သည် လက်ရှိအာယသ်ကြောင့် အထူးပြုခြင်းခံရသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခြင်း ခံရသည်ဟူ၍လည်းကောင်း အယူအဆရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ ဤအယူအဆသည် ခရစ်ယာန်တို့၏ပြောဆိုချက်ပေါ် အခြေခံပါသည်။ **إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ** “ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် “မရ်ယမ်”၏ သားတော် “မစိဟ်”(အိစာ)ပင်ဖြစ်တော်မူသည်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ (၅:၇၂) ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်၏နာမတော်ကို တသခွဲသည့်တိုင်အောင် မရ်ယမ်၏ယေရှုကိုသွယ်ဝိုက်၍ ညွှန်းဆိုသည်ဆိုသည်မှာ မလွဲမသွေပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အား လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ကို ရွတ်ဆိုခြင်းနှင့် ယေရှု၏နာမတော်ကိုရွတ်ဆိုခြင်းတို့သည် အတူတူဖြစ်သွားပါသည်။ ဤအကြောင်းကြောင့် လေးစားရပါသော သာဗီအိန်တစ်စုတို့ကကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များကိုခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ အိဗ်နီအလ်အရဗီက ဤအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်သည်တို့ကို သူ၏ အဟ်ကာမုလ်အလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းထဲ၌ အကျယ်ချဲ့ဖော်ပြထားပါသည်။ (အိဗ်နီအလ် အရဗီ၊ အဟ်ကာမုလ် ကုရ်အာန် စာ-၂၂၉ အတွဲ-၁)

အခိုင်လုံဆုံးနှင့် ကျေနပ်ဖွယ်ရာအမြင်

ဤမေးခွန်းပေါ်၌ ရပ်တည်မှုကို မုစ်လင်မ်အုမ္မသ်ထု၏ ပညာရှင်အများစုက အိဗ်နီကဆီးရ်နှင့် သစ်စိရ်အလ်ဗဟ်ရ်အလ်မုဟ်တို့ကျမ်းများမှ ကိုးကားချက်နှင့်တကွ လက်မခံကြောင်း အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ သစ်စိရ်မဇ်ဟရီကျမ်းသည် ဤကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းကို တင်ပြထားပြီးအောက်

ပါအတိုင်း နိဂုံးချုပ်ထားသည် -

والصحيح المختار عند ناهو القول الاول. يعنى ذبائح اهل الكتاب تاركاً
للتسميه عامداً او على غير اسم الله تعالى لا يوكل ان علم ذلك يقيناً او
كان غالب حالهم ذلك وهو محمل النهى عن اكل ذبائح نصارى العرب
ومحمل قول على رضى الله عنه لا تاكلوا من ذبائح نصارى بنى تغلب
فانهم لم يتمسكوا من النصرانية بشى الا بشربهم الخمر. فلعل علياً علم
من حالهم انهم لا يسمون الله عند الذبح اويذ بحون على غير اسم الله؛
هكذا حكم نصارى العجم ان كان عادتهم الذبح على غير اسم الله تعالى
غالبًا لا يوكل ذبيحتهم ولا شك ان النصارى فى هذا الزمان لا يذبحون بل
يالوقد غالباً فلا يحل طعامهم. (تفسير مظهرى ص ٣٩، ج ٣)

ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အခိုင်လုံဆုံးနှင့် ကျေနပ်ဖွယ်အယူအဆမှာ ပထမဦးဆုံးသော အယူအဆဖြစ်သည်။
ယင်းမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတိရစ္ဆာန်များကို လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်ရွတ်ဆိုခြင်း
အား တမင်သက်သက်ချန်လှုပ်ထားခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နာမတော်မှအပ အခြားအမည်နာမကို
ရွတ်ဆို၍ဖြစ်စေ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းစသည်တို့သည် တရားမဝင်ဟုရပ်ဆိုင်းသည်။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်နာမတော်ကို မရွတ်ဆိုခြင်းလုံးဝသေချာခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်မှအပ
အခြားအမည်တသ၍ သတ်ဖြတ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဤသည်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ယေဘုယျ အလေ့
အကျင့်ဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့အားလုံးသည် တရားမဝင်ဟုရပ်ဆိုင်းသည်။ ထို့နောက် အရေးဦးယား
ရှိ ခရစ်ယာန်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်များကိုစားသောက်ခြင်းအား အကြီးအကဲပညာရှင်များက
တားမြစ်ခဲ့ခြင်းကို ပြောဆိုခြင်း၏နောက်ကွယ်တွင် ဤထင်မြင်ယူဆချက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အလားတူစွာ
စိုက်ယိုဒီနာအလီ(عليه السلام)သခင်က ဗနီသင်္ဂလိဗ်မျိုးနွယ်စုမှ ခရစ်ယာန်တို့သည် ဝိုင်အရက် သောက်စားခြင်းမှအပ
ခရစ်ယာန်သာသနာ၏ မည်သည့်ကိစ္စမျှ လိုက်နာခြင်းမရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့လည်လှီး သတ်ဖြတ်ထားသော
တိရစ္ဆာန်ကိုစားသောက်ခြင်းအား ခွင့်မပြုရာ၌ မှန်ကန်ကြောင်းပြောဆိုနိုင်ခြင်းတွင် ဗနီသင်္ဂလိဗ်မျိုးနွယ်စုမှ
ထိုသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော် မရွတ်ဆိုခြင်းသို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နာမတော်မှအပ
အခြားအမည်ကိုတသ၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းစသော သက်သေအထောက်အထားများ ၎င်း၌ရှိခဲ့၍သာ ဖြစ်ဟန်တူပေ
သည်။ အလားတူအမိန့်ပညတ်ချက်ကို အရေးဦးယားနယ်ပယ်ပြင်ပရှိ ခရစ်ယာန်များအတွက်လည်း အမြဲလိုက်နာ
ကြရပေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည်တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်လည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာ၌ အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်နာမတော်မှအပ အခြားအမည်နာမကိုတသလှီးဖြတ်ခြင်းအကျင့်ဖြစ်သွားသည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့လှီးဖြတ်ထား
သောသတ္တဝါများကို စားသုံးခြင်းခွင့်မပြုချေ။ ခေတ်ပြိုင်ခရစ်ယာန်တို့အတွက်မူ စပြောရလျှင် ၎င်းတို့သည်

တိရစ္ဆာန်များကို လည်လှီးမသတ်ဖြတ်ကြချေ။ ယင်းသို့လုပ်ရမည့်အစား ၎င်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်ကို ထိတ်ထုခြင်း(သို့) ရှေ့တိုက်လန့်စေခြင်းဖြင့် ယေဘုယျသတ်ဖြတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ ဇဗီဟတ်သည် တရားမဝင်ချေ။ (သစ်စိရ်မဇာဟီရီ ၈-၃၇၊ အတွဲ-၃)

အီဂျစ်နိုင်ငံမှ မုဖ်သီအမ်ဒဟ်နှင့် ၎င်း၏မှားယွင်းသောဆုံးဖြတ်ချက်

ဤနေရာ၌ဤအချေအတင်ပြောဆိုမှု၏ အသေးစိတ်များတင်ပြထားခြင်း၏အကြောင်းမှာ အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ကျော်ကြားလှသော အာလင်မ်မုဖ်သီအမ်ဒဟ်သည် ကြီးကျယ်လှစွာသော မှားယွင်းသည့်ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်မှာမှားယွင်း၍ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၊ စွန့်သံတော်နှင့်မုစ်လင်မ် အမ္မုသ်ထု၏တညီတညွတ်တည်းသဘောတူညီချက်နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးဆန့်ကျင်ကြောင်း သံသယမရှိချေ။ သူ၏ သစ်စိရ်အလ်မနာရ်ကျမ်းတွင် ကျမ်းပြုပညာရှင်သည် ဤနေရာ၌အမှားနှစ်ထပ်ကွမ်းပြုမိခဲ့ပေသည်။

ပထမအချက်မှာ သူသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟူသော အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်မှုဘောင်ကို မယုံကြည်သွေဖည် သူများ၊ မေဂျီယံများ၊ ဟိန္ဒူများ၊ ဆစ်ခ်များနှင့် အခြားသူများပါဝင်လာစေရန်ချဲ့ကား ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ထည့်သွင်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မည်မျှယေဘုယျဆန်သွားသနည်းဆိုလျှင် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တစ်စောင်လုံး၌ မယုံကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ၊ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များမှအပအခြားသူများတို့အား ခွဲခြားမှုသည် (နအူသိုဗီလ္လာဟ်) (အလ္လာဟ်အရှင်မလုပ်ပါစေနှင့်) အဓိပ္ပာယ်မရှိ အခြေအမြစ်မရှိဖြစ်သွားပေသည်။

ဒုတိယအမှားမှာ ပိုပြီးကြီးပေသည်။ ယင်းမှာ ၎င်းသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏စားသောက်ဖွယ်ရာများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏စားသောက်ဖွယ်ရာတိုင်းကို အကျုံးဝင်စေ၍ မည်သည့်အခြေအနေဖြစ်ဖြစ် တိရစ္ဆာန် များကိုလည်လှီးသတ်ဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နာမတော်တသသည်ဖြစ်စေ၊ မတသသည်ဖြစ်စေ အားလုံး တရားဝင်သည်ဟုသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို ၎င်းတို့စားသောက်ခြင်း၊ နည်းလမ်းနှင့် အခြေအနေကို မှတ်ကျောက်အဖြစ်ယူ၍ မုစ်လင်မ်များအတွက် အားလုံးဟလာလ်ဟု ၎င်းကသတ်မှတ်ခဲ့သည်။

သူ၏ ဤဖတ်သဝါကိုအီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလိုက်သောအခါတွင် အီဂျစ်နိုင်ငံရှိ ဘာသာရေး ပညာရှင်များသာမက ကမ္ဘာတဝှမ်းရှိ ပညာရှင်များက အချိန်မဆိုင်းဘဲ ဤသည်မှားယွင်းချက်အဖြစ် ပယ်ချခဲ့ကြသည်။ ဆောင်းပါးများ၊ ကျမ်းငယ်များရေးသားခဲ့ကြသည်။ ၎င်းအား အစ်ဖ်သာဓမ္မသတ်ဌာနမှ ဖယ်ရှားသင့်ကြောင်း တစ်ကမ္ဘာလုံးမှလူထုကြီးက တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ အခြားတစ်ဖက်၌ ပညာရှင်မုဖ်သီကြီး၏တပည့် တပန်းများနှင့်အတူ အချို့အနောက်တိုင်းလိုလားနှစ်သက်သော သူတို့ကတန်ပြန်အခြေအတင်ပြောဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤဖတ်သဝါသည် ၎င်းတို့ပြဿနာများ၏ကုထုံးတစ်ရပ်ဖြစ်သော ကြောင့်ပင်တည်း။ ဤသည်က အနောက်တိုင်းဆန်သူများက ဥရောပ၊ ဂျူးနှင့် ခရစ်ယာန်များထံမှ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တိုင်းနှင့် ဘုရားမဲ့ဝါဒီများထံမှ အစားအသောက်များပင်လျှင် ၎င်းတို့အတွက် ဟလာလ်အဖြစ် တရားဝင်ကာ အတားအဆီးမရှိ စားချင်သလိုစား၍ ရနိုင်ပေမည်။

အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ကြီးမားသော အံ့ဖွယ်တစ်ရပ်ကား မုစ်လင်မ်များ၏ နှလုံးသားများသည် မည်မျှ ကြီးကျယ်၍ မည်မျှတတ်မြောက်သော အာလင်မ်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာရေးပညာရှင်ဖြစ်ပါစေ ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သောအပြုအမူတစ်ရပ်ပြုမူလျှင် မည်သည့်အခါမျှ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ဤနေရာတွင်လည်း ဤသို့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မုစ်လင်မ်များက ဤမှားယွင်းမှုကို ဆန့်ကျင်ရပ်တည်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအချိန်တွင် ယင်းကိစ္စငြိမ်သက်သွားပေသည်။ ထိုကိစ္စကို ဆက်လက်လုပ်လိုသူများသည် ခေတ်သစ်လမ်းလွဲသူများ(သို့) လောကီရေးသက်သက်သမားများအဖြစ်တည်ရှိကာ ဥရောပဆန်သော မဖြစ်နိုင်သည့်ကိစ္စများပါဝင်သော အစ္စလာမ်သာသနာ၏အသစ်ထုတ်ဝေမည့် ကျမ်းတစ်စောင်ပြင်ဆင်လျက်ရှိပေသည်။ လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များ၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဆန္ဒကို ဦးတည်ရန်ဟုဆို၍ ခေတ်ဆန်ခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ သုတေသနဟုလေလုံးထွားကာ ယင်းကိစ္စကို ပြန်လည်အသက်သွင်းနေကြသည်။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလွှစွာဖြင့် ၎င်းတို့သည် မုစ်သီအင်ဒဟ်၏လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြန်လည်လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းကြောင့် ယင်းစကားအချေအတင်ပြောကြားမှုကို အတော်အသေးစိတ်တင်ပြရခြင်းဖြစ်သည်။ အလ်ဟမ်ဒုလ်လ္လာဟ် ဤနေရာ၌ ပြောဖို့လိုသမျှ ပြောခဲ့ပေပြီ။ အကယ်၍ လိုအပ်လျှင် အသေးစိတ်များကို ကျွန်ုပ်(မော်လာနာ မုစ်သီ ရှုဖီးအ်)၏ ကျမ်းငယ် “အစ္စလာမီ ဇီဝိဟ်”ထဲ၌ ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

မုစ်လင်မ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တရားဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ ယင်းက မည်သည်ကိုဆိုလိုပါသနည်း

ဤနေရာတွင်ရှင်းလင်းရန်လိုအပ်သည့်အခြားသောအကြောင်းအရာရှိပါသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စားသောက်ဖွယ်ရာတို့သည် မုစ်လင်မ်တို့အတွက် တရားဝင်သည်ဟုကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က မိန့်ကြားထားသည်။ ဤသည်ကရှင်းပါသည်။ သို့ရာတွင် အမိန့်ပညတ်ချက်၏ အခြားအစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်မှာ မုစ်လင်မ်များ၏ စားသောက်ဖွယ်ရာတို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် တရားဝင်ပါသည်။ ယင်းက ဘာကိုဆိုလိုပါ သနည်း။ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိသောကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မှာမျှ မည်သည့်အရာသည် တရားဝင်သည် (သို့) မည်သည့်အရာသည် တရားမဝင် ဆိုသည်ကို ဂရုစိုက်ခဲ့ပါလိမ့်မည်။ သို့ဆိုပါလျှင် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ မိန့်ကြားထားချက်သည် မည်သို့များအသုံးဝင်ပါသနည်း။

သစ်စီရ်အလ်ဗဟ်ရုလ်မုဟ်တို့ကျမ်းနှင့်အခြားသောကျမ်းများတွင် ဤအမိန့်ပညတ်ချက်သည်လည်း မုစ်လင်မ်များအတွက် ရည်စူးထားသည်ကို ထောက်ပြထားသည်။ မုစ်လင်မ်များလည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန်များသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တရားဝင်သည်ဆိုသည့်အကြောင်း ဤအမိန့်ပညတ်ချက်က မုစ်လင်မ်များအား ဖော်ပြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကယ်၍မုစ်လင်မ်တို့သည် ၎င်းတို့လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသောအသားကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွေးမွေးပါက အပြစ်ဂုနာဟ်တစ်ရပ်ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ တစ်နည်းဆိုရသော် မုစ်လင်မ်များသည် ၎င်းတို့ကုန်ဇာနီပြုလုပ်ထားသော သားကောင်ထဲမှ အချို့တို့ကို (ကီသာဗီ) (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ)ထဲမှ သူတစ်ဦးကို ပေးနိုင်လေသည်။ အကယ်၍ မုစ်လင်မ်များ၏ “ဇီဝိဟ်”လုပ်ခြင်းသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တရားမဝင်ဟုရမ်ဖြစ်ပါက၊ ၎င်းတို့အား စားသောက်စေခြင်းကို မုစ်လင်မ်တို့ ခွင့်ပြုလိမ့်

မည်မဟုတ်ပါ။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်သက်ဆိုင်ဟန်ရှိသော ဤအမိန့်ပညတ်ချက်သည် တကယ်တမ်းဆိုလျှင် မုစ်လင်မ်များကို ဦးတည်ပြောကြားထားပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ရည်ရွယ်ထားသည့် အခြားသောအခြေခံတစ်ခုကို ရူဟုလ်မအာနီကျမ်းထဲတွင် အပ်စ်စုဒ်ဒီ၏ အခွင့်အာဏာအရ ပါရှိပါသည်။ ယင်းကပြောသည်မှာ တိရစ္ဆာန်အချို့(သို့)ယင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏အစိတ်အပိုင်း အချို့တို့ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတွင်ပါဝင်သော ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်ဘာသာတို့အတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်သည့်အနေဖြင့် တရားမဝင်သတ်မှတ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတိရစ္ဆာန်(သို့)ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ် တို့၏စားသောက်ဖွယ်ရာများတွင် ထည့်သွင်းမထားသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ အာယသ်တော်၏ ဤဝါကျကလုံးဝ ရှင်းလင်းစေသည်မှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များက တရားဝင်သည်ဟု လက်ခံထားသော်လည်း မုစ်လင်မ်များအတွက်တရားဝင်ပါသည်။ အကယ်၍ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့ လည်လှီးသတ်ဖြတ်ထားသော ထိုတိရစ္ဆာန် သည် မုစ်လင်မ်များထံသို့ရောက်ရှိလာပါက မုစ်လင်မ်များအတွက် တရားဝင်အဖြစ်ဆက်လက်တည် ရှိနေပါ လိမ့်မည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အာယသ်တော်ပါ **وَأَطَاعُوا مُمْسِكًا لِلْإِنْسَانِ** “အသင်တို့၏စားသုံးဖွယ်ရာ များသည် လည်း ၎င်းတို့အဖို့ (စားသုံး)ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်၏။” စကားလုံးများထဲတွင် အညွှန်းတစ်ခုပြုထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ဤရှုထောင့်မှကြည့်လျှင်လည်း ဝါကျ၏ဆက်နွယ်မှုသည် မုစ်လင်မ်များနှင့်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်မံရှင်းလင်းစေလေသည်။

သစ်စီရ်အလ်မာအိဒဟ်ကျမ်းရှင်က ဤနေရာတွင်ထပ်ဆောင်းပြောကြားထားသည်မှာ ဝါကျသည်တိရစ္ဆာန် များအား လည်လှီးသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းဆိုသည့် အရေးကြီးသောကိစ္စရပ်များအကြား တည်ရှိ သည့်ခြားနားမှုတို့ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်။ ဤနေရာ၌ ခြားနားချက်တစ်ခုရှိပါသည်။ တိရစ္ဆာန်များအား လည်လှီးသတ်ဖြတ်မှုတွင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ “ဇီဟဟ်”သည်မုစ်လင်မ်တို့အတွက် တရားဝင်သကဲ့သို့ မုစ်လင်မ်တို့ ပြုလုပ်သော “ဇီဟဟ်”သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် တရားဝင်သည်ဟူသော အပြန်အလှန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမျိုးသမီးများလက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုတွင် ထိုနည်းအတိုင်းမဟုတ်ပါ။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးသမီးများနှင့်မုစ်လင်မ် အမျိုးသားများ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းတွင် တရားဝင်ဖြစ်သော်လည်း မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးများနှင့်ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးသားတို့ ထိမ်းမြားခြင်းတရားမဝင်ပေ။

ဘာသာကျူးပြောင်းသူတို့“ဇီဟဟ်”ပြုလုပ်ခြင်း

တတိယပြဿနာသည် မုစ်လင်မ်တစ်ဦး (အလ္လာဟ်အရှင်မလုပ်ပါစေနှင့်)ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန်ဖြစ်သွားခြင်း နှင့်သက်ဆိုင်ပါသည်။ သူသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဖော်ပြချက်အောက်တွင် အကျုံးဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ၎င်းသူသည်“မုရ်သဒ်”(သို့မဟုတ်)ဘာသာပြောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ မုစ်လင်မ်အုပ်စုသစ်ထု၏ တညီ တညွတ်တည်းဆုံးဖြတ်ချက်အရ သူလည်လှီးသတ်ဖြတ်သောတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် တရားမဝင်ပါ။ ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ် နှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရစူလ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြောင်း အခိုင်အမာပြောဆိုသော်လည်း အစ္စလာမ့်တရားတော်၏အရေးကြီးပြီး အကြွင်းမဲ့ဖြစ်သော ယုံကြည်ချက်များအနက်တစ်ခုခုကို ငြင်းပယ်သော ကြောင့်မုရ်သဒ်ဖြစ်သွားသော မုစ်လင်မ်တစ်ဦးသည် မုရ်သဒ်တစ်ဦးသာဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သူလည်လှီးသတ်ဖြတ်ထား

သောတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်သည် တရားဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ဖတ်ရွတ်ခြင်း(သို့) ယင်းနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်သည်ဟု အခိုင်အမာပြောရုံသက်သက်မျှဖြင့် သူ့အား ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတို့အနက်မှ တစ်ဦးဟုထည့်သွင်းရေတွက်နိုင်ခွင့်မရှိပါ။ သို့သော်လည်း အကယ်၍ မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူ တစ်စုံတစ်ဦးသည် သူ၏ ဘာသာ(သို့)သူ၏ အသိုင်းအဝန်းကိုစွန့်လွှတ်ကာ ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန်တစ်ဦးဖြစ်သွားပါက သူ(သို့)သူမအား ကျမ်းရ ပုဂ္ဂိုလ်များအောက်တွင် အကျုံးဝင်သွားစေပါလိမ့်မည်။ ၎င်းပြင် သူ/သူမလည်လှီး သတ်ဖြတ်ထားသော တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်သည် တရားဝင်သည်ဟုမှတ်ယူပါလိမ့်မည်။

လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း - မုစ်လင်မ်များအတွက် လမ်းညွှန်မှု၏ အဓိကအချက်

ဤအာယသ်တော်၏ တတိယဝါကျမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا
اتَّيَمُّوا هُنَّ أَجُورُهُنَّ مُحْصَنِينَ غَيْرِ مُسْلِفِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ

“ . . . ၎င်းပြင်သိက္ခာကိုစောင့်ထိန်းသောမုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့ အလျင်ကျန်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်းခံကြရသော သူတို့အနက်မှ ကာယိန္ဒြေကို စောင့် ထိန်းသောအမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အကယ်၍အသင်တို့သည် ထိုအမျိုးသမီးတို့အား ၎င်းတို့၏ “မဟ်ရ်”ထိမ်းမြားကြေးများကိုပေးဆပ်၍ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ်ကာမဂုဏ်လိုက်စားခြင်းနှင့် တိတ်တိတ်ပုန်း အမြှောင်မယားထားခြင်းမပြုဘဲ မိမိတို့၏ဂုဏ်သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းခြင်းအားဖြင့်သာ ထိမ်းမြားကြပါမူ (ထိမ်းမြားခွင့်ပြုပြီးဖြစ်လေသည်)။

ဤတွင်အာယသ်တော်နှစ်ရပ်ပါရှိသော အလ်မုဟ်ဆွနသ် en 'u-h^m<L-A- (သိက္ခာကိုစောင့်ထိန်းသော မိန်းမများဟုဘာသာပြန်ဆိုထားသည်) ဟူသောစကားလုံးသည် အရဗီအသုံးအနှုန်းအရ အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးဖြစ်နိုင် သည်။ တစ်မျိုးမှာ ကျေးကျွန်မဟူသည်နှင့်ဆန့်ကျင်သော လွတ်လပ်သည့် အမျိုးသမီးများ၊ ဒုတိယတစ်မျိုးမှာ ကာအိန္ဒြေစောင့်ထိန်းသောအမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။ အဘိဓာန်အရ ဤနေရာ၌ အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးလုံးကောက် ယူနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဋီကာရှင်များအနက်မှ မုဂျာဟိဒ်သည် “အလ်မုဟ်ဆွနသ်”ကို ရှင်းလင်းရာ၌ လွတ်လပ်သော အမျိုးသမီးများဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုကောက်ယူသည်။ သို့မှသာ ဆိုလိုရင်းသည် မုစ်လင်မ်များအတွက် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ လွတ်လပ်သောအမျိုးသမီးများသာ တရားဝင်ဖြစ်ပြီး ကျေးကျွန်မများမှာ တရားဝင်မဖြစ်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါလိမ့်မည်။ (မစ်ဟရီ)

သို့သော်လည်း ဆွဟာဗဟ်များနှင့် သာဗီအိန်ပညာရှင်အများစုအမြင်အရ ဤနေရာ၌ပါရှိသော “အလ် မုဟ်ဆွနသ်”သည်ကာယိန္ဒြေရှိသောအမျိုးသမီးများဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သည်။ ထို့ပြင်ကာယိန္ဒြေရှိသော မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းသည် တရားဝင်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ ကာယိန္ဒြေ

ရှိသောအမျိုးသမီးများကို လက်ထပ်ခြင်းသည်လည်း တရားဝင်သည်ဟု အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်။ (အဟ်ကာ မုလ်ကုရ်အာန်၊ ဂျဆ်ဆွားဆွံန့်မဇ်ဟရီကျမ်း)

မည်သို့ပင်ဆိုစေ စစ်မှန်သော ပညာရှင်အများစု၏ တညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီချက်အရ ကာယိန္ဒြေရှိသော အမျိုးသမီးများဖြင့် ကန့်သတ်ထားမှုသည် ဤနေရာ၌ကာယိန္ဒြေမရှိသော အမျိုးသမီးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း တရားမဝင်ဟု မဆိုလိုချေ။ စင်စစ်ဤကန့်သတ်ထားမှုသည် ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုကြောင့် ဖြစ်သည်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုတွင် သာပိုကောင်းမွန်၍ ပိုမိုသင့်မြတ်သော နည်းလမ်းတစ်ရပ်ရွေးချယ်ရန် လှုံ့ဆော်စေပါသည်။ (မဇဟရီနှင့်အခြား) တစ်စုံတစ်ဦးသည် မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကိုလည်းကောင်းလက်ထပ်မည်ဆိုလျှင် နှစ်ဦးစလုံးသည် တရားဝင် ပေသည်။ သို့သော်လည်း လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန်ချဉ်းကပ်ရာတွင်ကား ကာယိန္ဒြေရှိသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်သာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားသင့်သည်ဟူသည်ကို မျက်ခြေမပြတ်သင့်ချေ။ ဂုနာဟ်ပြစ်မှုကျူးလွန်နေသည့်အမျိုးသမီးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းသည် မုစ်လင်မ်ကောင်းတစ်ဦး ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်ရမည့်ကိစ္စ မဟုတ်ချေ။ အမှန်တရားကား ဂုနာဟ်ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိ၍ မယုံကြည်ရသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ဘဝတွင် ဤလောကနှင့်နောင်တမလွန် အာခိရသ်တွင်ပါ ပျက်စီးစေမည့် အကြောင်းရင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကိုရှောင်ရှားသင့်ပေသည်။^၁ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်ပါ ကျမ်းရ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကန့်သတ်ချက်ကသက်သေပြသည်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် မပါဝင်သော မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများထဲမှ အမျိုးသမီးနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းသည် တရားမဝင်၊ ထို့ပြင် ဤသည်မှာ မုစ်လင်မ်အမှုသ်ထုတစ်ရပ်လုံး၏ တညီတညွတ်တည်းသဘောတူညီချက်ဖြစ်သည်။

မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူ အခြားအမျိုးသမီးများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း

အစောပိုင်းပြောခဲ့သကဲ့သို့ ယခုခေတ်ကာလ မုစ်လင်မ်မဟုတ်သော အုပ်စုအားလုံးတို့မှ ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန် များသာလျှင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းနိုင်သော ဘာသာနှစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ လက်ရှိဘာသာ သာသနာမှ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲတွင် မည်သည့် ဘာသာသာသနာမှ မပါရှိချေ။ ဤယေဘုယျဥပဒေသည် မီးကိုးကွယ်သည့်မေဂျီယံများ၊ ရုပ်ထုကိုးကွယ်သည့် ဟိန္ဒူများ(သို့)ဆစ်ခ်များ၊ အာရိယမ်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာများနှင့် အခြားအလားတူများနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်သည်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် ကျမ်းတစ်စောင်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်သောသူများကိုသာ ရည်ညွှန်းသည်။ ယင်းကျမ်းသည် ကောင်းကင်ကျကျမ်း ဖြစ်၍ ဝဟီအဖြစ်ကျရောက်ခဲ့ကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန့်သ်တော်၏ တိကျသောစာသားအခြေခံ ပေါ် သက်သေပြပြီးဖြစ်ရပေမည်။ ဤကျမ်းများမှာ သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းများမှအပ အခြားမရှိပြီ ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် ယခုအချိန်တိုင် ဤကျမ်းများအပေါ် လိုက်နာနေကြသူများ တည်ရှိလျက်ရှိပါသည်။ ဇဗူရ်ကျမ်း

၁ [သို့သော်လည်း အကယ်၍ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ၎င်း၏ ကာယိန္ဒြေမရှိသည့်ဘဝကိုမှန်ကန်စွာ သောင်ဗဟ်ဝန်ချတောင်းပန်ပါက သူမသည်ကာယိန္ဒြေရှိသော အမျိုးသမီးများတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် သူမကိုလက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း ခွင့်ပြုရုံမျှမက ချီးကျူးထိုက်သော အပြုအမူတစ်ရပ်လည်းဖြစ်ပေသည်။ (မုစ်သ်သကီးအုဆ်မာနီ)။]

(ဆာလ်ကျမ်း)နှင့်စိုက်ယိဒိနာ အိဗ်ရာဟိမ်(ﷺ)၏ òhU ဆွဟုမ်(စွဟီဖာ၏ဗဟုဂုဏ်ကိန်း)တို့မှာမူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုမရှိသကဲ့သို့ လိုက်နာကျင့်သုံးသူများလည်း မရှိကြတော့ပါ။ အခြားဘာသာများ၏ ထူးမြတ်သောကျမ်းများဖြစ်သော dYO “ဝေဒ” etNrG “ဂါရ်နသ်”ကျမ်းနှင့် အလားတူကျမ်းများသည် ကျမ်းစာ(သို့)ဝဟီဖြစ်ကြောင်းခိုင်လုံသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းချင်းရာများ မရှိပါ။ ဗုဒ္ဓ၏သင်ကြားမှုများ(သို့) အထက်ရည်ညွှန်းဖော်ပြခဲ့သည့် ကျမ်းစာများသည် ဇဗူရ်(သို့) စိုက်ယိဒိနာ အိဗ်ရာဟိမ်(ﷺ)၏ “ဆွဟုမ်”တို့၏ဆင့်ပွားပြောင်းလဲလာချက်များဖြစ်သည်ဟူသော ဖြစ်နိုင်ချေများသည် ခိုင်မာသောသက်သေပေါ် အခြေမခံဘဲ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်သော ယူဆချက်ထက်မပိုပေ။ ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ်အုမ္မုသ်ထုတစ်ရပ်လုံးအပြည့်အစုံတညီတညွတ်တည်းသဘောတူညီချက်အရ ဤခေတ်ကာလရှိ ကွဲပြားခြားနားသော ဘာသာသာသနာအမျိုးမျိုးတွင် ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးများထဲမှ အမျိုးသမီးများကိုသာလျှင် မုစ်လင်မ်များ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းတရားဝင်နိုင်ပေသည်။ ဖော်ပြပါ ဘာသာနှစ်ခုမှအပ အခြားမည်သည့်ဘာသာဝင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်မဆို လက်ထပ်ထိမ်းမြားပါက ၎င်းသူမ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဖြစ်မလာသေးသ၍ တရားမဝင်ချေ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အာယသ်တော် وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُوْمِنَ (၂:၂၂၁)သည် ဤရည်ညွှန်းချက်ကို အတည်ပြုထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ယှဉ်တွဲ၍ အခြားအရာများကို ကိုးကွယ်သော မိန်းမများသည် “အီမာန်”ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဒါတရားမထားရှိသမျှကာလပတ်လုံး ထိုမိန်းမများနှင့် အသင်တို့သည် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာမပြုကြကုန်လင့်”- ထို့ပြင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များမှအပ လူအားလုံး တို့သည် (မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော)အမျိုးသမီး “မုရ်ရစ်က်”ထဲတွင် အကျုံးဝင်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအကြောင်းအရာ၌ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းစေရန် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အာယသ်တော် နှစ်ခုရှိပေသည်။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ခုမှာ အထက်၌လတ်တလောကိုးကားခဲ့သော မိန့်ကြားထားသည့် မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူအမျိုးသမီးနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းသည် ၎င်းတို့ယုံကြည်သူမုစ်လင်မ်များဖြစ်မလာသေးသ၍တရားမဝင်ချေ။ ဒုတိယအာယသ်တော်သည် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်မှဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ယခုဆွေးနွေးနေသော အာယသ်တော်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤအာယသ်တော်က ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းတရားဝင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဆွဟာဗဟ်များနှင့် သာဗီအီနီများထဲမှ အာလင်မ်ပညာရှင်များသည် အာယသ်တော်နှစ်ခု၏ ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့် အဓိပ္ပာယ်ကိုဆုံးဖြတ်၍ပြောဆိုသည်မှာ မုစ်လင်မ်အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူအမျိုးသမီးတစ်ဦး၏လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုသည် မူအရ မပြုလုပ်သင့်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စူရဟ်အလ်မာအိဒါဟ်၏ ဤအာယသ်တော်က ဤယေဘုယျမှုကို ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးများကို ကင်းလွတ်စေပါသည်။ သို့ပါ၍ မုစ်လင်မ်အမျိုးသားတစ်ယောက်၏လက်ထပ်မှုသည် ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးများမှ အပအခြားမည်သည့်အုပ်စုဝင်အမျိုးသမီးနှင့်မဆိုလက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုတွင် သူမ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးမဖြစ်လာသ၍ တရားမဝင်ချေ။

ဂျူး၊ ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရာတွင်ရှိသောပြဿနာ

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသော ဂျူး၊ ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်သခင်(ﷺ)၏အချို့သော ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများအမြင်တွင် ဤသည် ပင်လျှင် ခွင့်မပြုချေ။

စိုက်ယိဒိနာ အဗ်ဒုလ္လာဟ် အိဗ်နီအုမရ်(ﷺ)သခင်က ဤအတိုင်းပင် နားလည်သဘောပေါက်သည်။ တစ်စုံတစ်ဦးက ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းအားမေးမြန်းသောအခါ ပြောသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်ကျမ်းတော်မြတ် ကုရ်အာန်တွင် မိန့်ကြားထားသည်မှာ ရှင်းလင်းပေသည်။ “မယုံကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူအမျိုးသမီးအား ၎င်းမုတ်လင်မဖြစ်သေးသ၍ မထိမ်းမြားနှင့်။” ထို့ပြင် မရ်ယမ်၏သားတော် ယေရှုအားလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ အခြားအဖန်ဆင်းခံကျေးကျွန်ကို သူမ၏မွေးမြူဖန်ဆင်းရှင် ရဗ်ဗ်(သို့)အရှင်သခင်(သို့) ဘုရားအဖြစ် ပွင့်လင်းစွာကြေညာသူတစ်ဦး၏ ကြီးမားသောရှုရစ်က်(အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကိုအခြားတစ်စုံတစ်ရာနှင့် တူဖက် ယှဉ်တွဲခြင်း)လုပ်သူကို ကျွန်ုပ်မသိရှိပါ။ (အဟ်ကာမုလ်ကုရ်အာန်၊ ဂျဆ်ဆွားဆ်)

တစ်ချိန်က မိုင်မူးန်အိဗ်နီမိဟ်ရာမ်က စိုက်ယိဒိနာ အဗ်ဒုလ္လာဟ် အိဗ်နီအုမရ်(ﷺ)သခင်အားမေးမြန်း ခဲ့ပါသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်လူဦးရေမြောက်မြားစွာရှိသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းအမျိုးသမီးများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားနိုင်ပါသလား။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ဇာတ်လုပ်ထားသော တိရစ္ဆာန်ကို စားသုံးနိုင်ပါသလား။” ပြန်လည်ဖြေကြားရာတွင် စိုက်ယိဒိနာအဗ်ဒုလ္လာဟ် အိဗ်နီအုမရ်(ﷺ)သခင် သည် ဤအာယသ်တော်နှစ်ခုကို ရိုးရိုးရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့သည်။ ပထမတစ်ခုမှာ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူ အမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း တားမြစ်ချက်အာယသ်ဖြစ်၍ ထို့နောက် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များမှ အမျိုး သမီးများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းတရားဝင်မှု ကြေညာသည့် ဤစူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ အာယသ်တော်ဖြစ် သည်။

မိုင်မူးန်အိဗ်နီ မိဟ်ရာမ်ကပြောသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤအာယသ် တော်နှစ်ခုကိုဖတ်ခဲ့၍ ယင်းတို့ကိုသိခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်မေးလိုသည်မှာ ဤအာယသ်တော်နှစ်ခု အမြင်အရ မည်သို့သောဘာသာရေးဆိုင်ရာဥပဒေကို ကျွန်ုပ်လိုက်နာရမည်နည်း။ ဤမေးခွန်းပြန်လည်ဖြေကြား ရာ၌ စိုက်ယိဒိနာ အဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအုမရ်(ﷺ)သခင်သည် သူ့အား ဤအာယသ်တော်နှစ်ခုကို ထပ်မံ၍ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ပြပါသည်။ သူ့အနေနှင့်ဘာမျှမပြောချေ။ ဤသည်ကိုအုမ္မုသ်ထု၏ အုလမာသာသနာ့ ပညာရှင် များက စိုက်ယိဒိနာအဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအုမရ်(ﷺ)သခင်က ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးနှင့် ထိမ်းမြားခြင်း တရားဝင်သည့် ဤကိစ္စ၌၎င်းကိုယ်တိုင် မနှစ်မြို့၊ မတည်ငြိမ်ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ကြသည်။

ဆွဟာဗဟ်များနှင့် သာဝီအိန်အများစုတို့၏ အမြင်အရ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များမှ အမျိုးသမီးတို့နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါအတိုင်း ပင်ကိုယ်အရ တရားဝင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့နှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုများအဖြစ် မြောက်မြားစွာသော မငြိမ်မသက်မှုတို့သည်

ထိုသူအတွက်သော်လည်းကောင်း သူ၏သားသမီးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ မုစ်လင်မ်အုမ္မသ်ထုအတွက်သော်လည်းကောင်း မလွဲမသွေပေါ်ထွက်လာမည်ဆိုသည်မှာ အတွေ့အကြုံရသိရသည်။ ဤသည်ကိုအခြေခံ၍ ၎င်းတို့ကလည်းကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအနက်မှ အမျိုးသမီးတို့နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းသည် မက္ကရူဟုယူဆကြသည်။

ရှုကီးက်အိဗ်နီစလ်မာဟ်၏ဆင့်ပြန်ချက်အတိုင်း အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆ်က သူ၏အဟ်ကာမုလ်အလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင်တင်ပြထားသည်မှာ စိုက်ယီဒီနာဟုခေါ်ဝေါ်အိဗ်နီယမန်(ﷺ)သည် မဒါအင်န်မြို့သို့ ရောက်ရှိသောအခါ သူသည်ဂျူးအမျိုးသမီးတစ်ဦးကိုလက်ထပ်ခဲ့ပါသည်။ ဤကိစ္စကို စိုက်ယီဒီနာအုမရ်သီရှိသွားသောအခါ၌ ထိုမိန်းမအားကွာရှင်းပြတ်စဲရန် သူ့အားစာရေးအကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။ စိုက်ယီဒီနာဟုခေါ်ဝေါ်မဟ်က စာရေးသားပြီး ပြန်လည်မေးမြန်းထားသည်မှာ ထိုအမျိုးသမီးသည် ကျွန်ုပ်အတွက်တရားမဝင်ပါသလော။ စိုက်ယီဒီနာအုမရ်က စာရေး ပြီးဖြေကြားရာ၌ “သူမ တရားမဝင်ဟု ကျွန်ုပ်ကပြောနေသည်မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် ထိုသူများအနက်မှ အမျိုးသမီးတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် ကာယိန္ဒြေမစောင့်စည်းကြပါ။ ထို့ကြောင့် ဤလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့် အသင့် အိမ်တွင်းသို့ကာယိန္ဒြေမဲ့မှုဝင်လာသည်ကို ကျွန်ုပ်သိရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် အိမာမ်မုဟမ္မဒ် အိဗ်နီဟာဇ်(ﷺ)က ကိသာဗုလ်အလ်အသ်ဆရ်ကျမ်းတွင် အိမာမ်အဗူဟနီဖဟ်မှတစ်ဆင့် တင်ပြထားသည်။ အိမာမ်အဗူဟနီဖဟ်ကမိန့်ကြားသည်မှာ စိုက်ယီဒီနာ အုမရ်(ﷺ)သခင်သည် စိုက်ယီဒီနာ ဟုခေါ်ဝေါ်(ﷺ)ထံ အခြားစာ တစ်စောင်ရေးသားခဲ့ရာတွင် ၎င်းစာသားမှာ -

اعزم عليك ان لا تضع كتابي حتى تخلى سبيلها فاني اخاف ان يقتديك
المسلمون فيختاروا النساء اهل الذمة لجمالهن وكفى بذلك فتنة للنساء
المسلمين. (كت ب الآثار ص ١٥٦)

ဤစာကို သင်၏လက်မှတ်ချမှတ်သည့် သူမကိုကွာရှင်းပြတ်စဲပြီး လွတ်လပ်ခွင့်ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကို ကတိသစ္စာပြုကျိန်ဆိုပါလေကုန်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးများကို လှပတင့်တယ်မှုကြောင့် ၎င်းတို့ကိုရွေး၍ အခြားသောမုစ်လင်မ်များက သင်လုပ်သလို စတင်လုပ်ဆောင်ကြမည်ကို ကျွန်ုပ်စိုးရိမ်၍ဖြစ်သည်။ (သို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးများကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုမှ ရှောင်ကင်းစေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။)မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးများအတွက် ဤသည်ထက်ကြီးသောဒုက္ခ အဘယ်မှာရှိမည်နည်း။ (ကိသာဗုလ်အိသ်ဆာရ်၊ စာ-၁၅၆)

ဤအဖြစ်အပျက်တင်ပြပြီးနောက် မုဟမ္မဒ်အိဗ်နီဟာဇ် ([y l I . A] mHR) ကပြောသည်မှာ ဟန်နဖီဓမ္မသတ်ပညာရှင်များအမြင်အရ ထိုကဲ့သို့သောလက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို တရားမဝင်ဟု အမှန်တကယ် ဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းသော်လည်း ယင်းကြောင့်အခြားသောမငြိမ်သက်မှုနှင့် အားနည်းချို့တဲ့မှုများဖြစ်စေသောကြောင့် မက္ကရူဟ်အဖြစ်သတ်မှတ် သည်။ ထို့နောက် ဖသ်ဟ်ဟုလ်ကဒီရ်ကျမ်းတွင် အလ္လာမဟ်အိဗ်နီဟူမာမ်က တင်ပြခဲ့သည်မှာ စိုက်ယီဒီနာ ဟုခေါ်ဝေါ်မဟ်အဖြစ်အပျက်နှင့်အလားတူသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု သလ်ဟာနှင့်ကအိဗ်အိဗ်နီမာလစ်က တို့နှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်တွင်ပါသော အာယသ်တော်ပေါ်အခြေခံ၍ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အမျိုးသမီးများနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့ကြသည်။ စိုက်ယီဒီနာအုမရ်(ﷺ)

သခင်က ဤအကြောင်းကိုကြားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အလွန်ဒေါသဖြစ်ကာ ၎င်းတို့အား ဤအမျိုးသမီးများကို ကွာရှင်းပြတ်စဲစေရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ (မဇ်ဟဒ်)

အစ္စလာမ်သာသနာ့ကြီးကျယ်သော ခလိဖဟ်ကြီး စိုက်ယိဒီနာ အူမရ်အလ်ဖာရုပ်က်၏ အချိန်ကာလ သည် အကောင်းဆုံးအချိန်ကာလ၌ရှိခဲ့သည်။ ထိုအချိန်သည် ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက အစ္စလာမ်နှင့် မုစ်လင်မ်များကိုဆန့်ကျင်၍ လုပ်ကြံရန်ကြံစည်လျှင်အောင်မြင်လိမ့်မည်ဟူသောဖြစ်နိုင်မှုမှာစဉ်းစား၍ပင်မရချေ။ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း မုစ်လင်မ်များရှေ့မှောက် ပုန်းကွယ်စောင့်ဆိုင်းနေသည့် တစ်ခုတည်းသော အန္တရာယ်မှာ ကားယင်းတို့ကြောင့်ကိုယ်ကျင့်တရားကိုထိခိုက်စေကာ ၎င်းတို့၏မိသားစုများနှင့် အိုးအိမ်များ၏ ကိုယ်ကျင့်တရား ကာကွယ်ထားရသည့် မုစ်လင်မ်တစ်ဦး၏ဇနီးအဖြစ် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဘဝထဲဝင်ကာ ဘာသာရေးကြံ့ခိုင်မှု တွင် သံသယဝင်ဖွယ်အမျိုးသမီးအား ဇနီးသည်အဖြစ်လက်ထပ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် အမျိုးသမီးတို့၏အလှအပကြောင့် လူများက၎င်းတို့အား စတင်ကြိုက်နှစ်သက်လာခြင်းတို့ဖြစ်ကာ၊ ယင်းတို့၏ရလဒ်ကြောင့် မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးများ အကြီးအကျယ်ဒုက္ခရောက်ကြလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဤနေရာတွင် ခလိဖဟ်အလ်ဖာရုပ်က်၏အမြင် ကျယ်မှုကြောင့်မုစ်လင်မ်ဘဝများတွင် အဆင်မပြေဖြစ်စေမှုကို မျက်ခြေမပြတ်စောင့်စောင့်ကြည့်နေပြီး ၎င်းတို့ ဇနီးများအဖြစ်ယူထားသော အမျိုးသမီးများကို ကွာရှင်းမှုအနေအထားသို့ရောက်ရန်လူအများကို အတင်းစေခိုင်း ခဲ့သည်။ လက်ရှိ ထိုအဖြစ်အပျက်အဆင့်သို့ မုစ်လင်မ်များရောက်ပြီဆိုလျှင် ခလိဖဟ်ကြီး၏ တုန့်ပြန်မှုသည် မည်သို့သော အမျိုးအစားနှင့်အတိုင်းအတာရှိမည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ဤလူများနှင့်ပတ်သက်သောပြဿနာမှာ ၎င်းတို့မုစ်လင်မ်ဟု ဖော်ထုတ်ရေးသည်ပင် မဝီမပြင်ဖြစ်နေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော သူများသည် သန်းခေါင်စာရင်း မှတ်တမ်းများတွင် ၎င်းတို့အမည်များကို ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန်ဟု ရေးသွင်းခြင်းအား ဂရုစိုက်မည့်သူများမဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့အနက်မှ အချို့တို့သည် ဂျူးဘာသာ(သို့)ခရစ်ယာန်ဘာသာသည် ၎င်းတို့၏ကိစ္စရပ်များတွင် ၎င်းကိုယ်ပိုင်အမြင်ဖြစ်သောကိစ္စများနှင့်အတွေးအခေါ်ကို အနှောက်အယှက်တစ်ရပ်ဖြစ်စေသည်ဟု မှတ်ယူထား ကြသည်။ ထိုသူတို့သည် သောင်ရယ်ကျမ်း(သို့) အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းကို ယုံကြည်သက်ဝင်မှုမရှိသကဲ့သို့ မိုးဇက်နှင့်ယေရှု (ﷺ)တို့၏ တမန်တော်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း မယုံကြည် လက်မခံချေ။ ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာကိစ္စတွင် ၎င်းတို့သည် လောကီရေးဆိုင်ရာလုံးလုံးလျားလျားသာဖြစ်၍ ဘုရားမဲ့များဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ကိုယ်၎င်းတို့ ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန် အဖြစ်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှာ အသိုင်းအဝိုင်းဆိုင်ရာ၊ ဆက်ဆံမှုဆိုင်ရာ၊ သာမန်အဆင်ပြေစေရေးထက်မပိုချေ။

ထိုကဲ့သို့သော လူများမှ ထိုကဲ့သို့နောက်ခံအကြောင်းရှိသည့် အမျိုးသမီးများသည် မည်သည့် အခြေအနေ တွင် မဆိုမုစ်လင်မ်တစ်ဦးအတွက် တရားမဝင်ဆိုသည်မှာထင်ရှားပါသည်။ အကယ်၍၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ ဘာသာတရားကို ဖက်တွယ်ထားသည့်တိုင်အောင် မုစ်လင်မ်မိသားစုတစ်ခုအတွင်း၌ နေထိုင်စေခြင်းသည် ထိုမိသားစု၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းဖြစ်စေပါသည်။ နောက်ပိုင်းအချိန် တို့တွင် မုစ်လင်မ်တို့နှင့်အစ္စလာမ်တို့အပေါ် လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြံစည်မှုများဖြစ်စေသည်။ ထိုကဲ့သို့တိုးဝင်ခြင်း များတွင် ကြေကွဲဖွယ် သင်ခန်းစာတစ်ခုပါဝင်ပါသည်။ ယခုအခါသမယတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ထိုးဖောက်ခြင်းများသည် အထူးအဆန်း မဟုတ်တော့ပေ။ မုစ်လင်မ်အမျိုးသားရေးအာဏာကို ချုပ်ငြိမ်းစေသူအဖြစ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက အောင်မြင်သွားသည်မှာ ပုံပြင်မဟုတ်ပါ။ ဤကဲ့သို့သော အဖြစ်အပျက်သည်ဖြစ်နိုင်ချေအတိုင်းအတာတစ်ရပ်

အတွင်းတွင်ရှိသည်။ တရားဝင်ခြင်း၊ တရားမဝင်ခြင်းဆိုသည်တို့ကို တွေးတောကြံဆမှုများမရှိဘဲနှင့် မည်သို့သော အသိဉာဏ်ရှိသူတစ်ဦးကထိုကဲ့သို့သော ခြေလှမ်းမျိုးကိုလှမ်းပါအံ့နည်း။

နိဂုံးချုပ်

ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန့်သံတော်အရလည်းကောင်း၊ တမန်တော်ကြီး၏မြင့်မြတ်သော ဆွဟာဗဟ် သာဝကကြီးတို့၏ လုပ်ဆောင်ပုံအရလည်းကောင်း၊ ခေတ်ပြိုင်ကိတာဗီ(ခရစ်ယာန်နှင့်ဂျူး)အမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို ၎င်းတို့လုံးဝဥဿုံ ရှောင်ရှားသင့်သည်ဆိုသည်မှာ မုစ်လင်မ်များအားလုံးအပေါ်တွင် တင်ရှိထားသော တာဝန်ဖြစ်သည်။ အာယသံတော်ဆိုးခါနီးတွင် ညွှန်ကြားချက်များပေးထားသည်မှာ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအနက်မှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်တော့မည်ဆိုပါလျှင် စည်းကမ်း နည်းလမ်းကျစွာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းပြုလုပ်ကာ၊ အမျိုးသမီးအား သားမယားအမှတ်ပေါင်းသင်းခြင်း၊ “မဟ်ရ်” ခန်းဝင်ကြေးများ ပေးဆောင်ခြင်းနှင့်သူမ၏အခြားသောရပိုင်ခွင့်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ အမြှောင်မယား၊ အပျော်မယားထားခြင်းနှင့် ၎င်းတို့နှင့်ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းကာမေသုမိစ္ဆာစာရကျူးလွန်ခြင်းတို့သည် ဟရာမ်တားမြစ်ထားသည်။

အာယသ် (၆-၇)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
 وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ
 إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ
 مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
 أَوْ لَسْتُمْ بِالنِّسَاءِ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
 طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ
 لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَ
 لِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ④ وَادْكُرُوا
 نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّيْ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ ⑤

အို-မုအ်မင်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်ဆွလာသ်
 ဝတ်ပြုရန်ထကြသောအခါ မိမိတို့၏မျက်နှာများကို၎င်း၊ လက်များကိုတံတောင်
 ဆစ်ပါ၎င်းဆေးကြောကြလေကုန်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့၏ဦးခေါင်းများကို
 ပွတ်သပ်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ခြေများကိုလည်း ခြေ
 မျက်စိပါ(ဆေးကြောကြလေကုန်။)သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည်“ဂျနုဗ်”
 ခန္ဓာကိုယ်မသန့်ရှင်းသောသူများဖြစ်၍ (ရေသုံးသပ်ရန်ထိုက်နေကြပါလျှင်
 တစ်ကိုယ်လုံးကို)သန့်စင်အောင်ပြုကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အကယ်၍အသင်တို့
 သည် ဝေဒနာရှင်များဖြစ်နေကြသော်၎င်း၊ ခရီးသည်များဖြစ်နေကြသော်၎င်း၊
 သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့အနက် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ကျင်ကြီး
 ကျင်ငယ်စွန့်ရာမှ ပြန်ခဲ့သည်ရှိသော်၎င်း၊ သို့မဟုတ်အသင်တို့သည်(မိမိတို့၏)
 ဇနီးမိန်းမများနှင့် မေထုံသံဝါသပြုခဲ့ကြသည်ရှိသော်၎င်း၊ ပြီးနောက်အသင်တို့
 သည် ရေကိုမရရှိခဲ့ကြပါလျှင် စင်ကြယ်သန့်ပြန်သောမြေကြီးဖြင့်“သယမ္ဗန်”

ပြုကြလေကုန်။ ထို(ကဲ့သို့“သယမ္ဗန်”ပြုသော)အခါ အသင်တို့သည် (လက်ဝါး နှစ်ဖက်ဖြင့်မြေကြီးကိုရိုက်ပုတ်၍)မိမိတို့၏မျက်နှာနှင့်လက်များကို ထိုမြေကြီး ဖြင့်ပွတ်သပ်ကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်၌ ကျဉ်းကြပ်မှုကိုပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူသည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင်ထိုအရှင် မြတ်သည် အသင်တို့အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင်ပြုလုပ်ရန်နှင့်မိမိကျေးဇူး တော်ကို အသင်တို့အဖို့ အပြည့်အစုံပေးရန်သာ ရည်စူးတော်မူလေသည်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်သူများဖြစ်တန်ကြရာ သတည်း။ (၅:၆)

တစ်ဖန်အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြုတော် မူသောကျေးဇူးတော်ကို၎င်း၊ အသင်တို့“ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်(အမိန့် တော်များကို)နာခံကြပါပြီ၊ ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် (ယင်းအမိန့်တော် များအတိုင်း)လိုက်နာကြပါပြီ”ဟုပြောဆိုကြသောအချိန်တွင် ထိုအရှင်မြတ် သည်အသင်တို့နှင့်မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာဖွဲ့တော်မူသောထိုအရှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်တော် ကို၎င်း ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား(အမြဲတစေ)ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (လူတို့၏)စိတ်နှလုံးများတွင် ရှိသည်တို့ကို အကြွင်း မဲ့သိရှိတော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူ၏။ (၅:၇)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

လောကီဘဝဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ၊ စားသောက်ဖွယ်ရာ များနှင့်ပတ်သက်သော ရှုရီအသံတရားတော်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်အချို့ကို ပြီးခဲ့သောအာယသ်တော်ထဲတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင်မူ “အိဗာဒသ်”ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သော “ဆွလာသ်” “ဂူရူ” “မစာဟ်” “သယမ္ဗန်” “ဂိုစွလ်”နှင့် “သွာဟာရသ်”တို့အကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အာယသ် (၈-၁၀)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ لِلَّهِ
 شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَى
 أَنْ تَعْدُوا أَعْدَاءَ لَوْ أَنْتُمْ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا
 اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۙ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ۝

အို-“မုအ်မင်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်(၏နှစ်သက်မှုရယူရန်)အလို့ငှါ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သောသူများ၊ (သက်သေခံရာတွင်)တရားမျှတစွာသက်သေခံသူများဖြစ်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် မည်သည့်လူမျိုးတစ်မျိုးကိုမဆို မုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား တရားမျှတမှု မပြုဘဲနေကြရန် လှုံ့ဆော်သည်မရှိစေရ။ အသင်တို့သည် (မည်သည့်ကိစ္စမျိုး၌ မဆို)တရားမျှတကြလေကုန်။ ယင်းတရားမျှတမှုသည်ကား ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းနှင့် အနီးစပ်ဆုံးပင်တည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ မလွဲဧကန်အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် အသင်တို့ပြုမူသမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့ကြားသိတော်မူသော အရှင်မြတ် ပင်ဖြစ်တော်မူချေသတည်း။ (၅:၈)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဒါတရားထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလများကိုဆောက်တည်ကြကုန်သော သူတို့အား၊ “၎င်းတို့အဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့်ကြီးကျယ်လှစွာသော အကျိုးဆုလာဘ် သည်ရှိပေသည်”ဟူ၍ ဝန်ခံကတိထားရှိတော်မူခဲ့ချေပြီ။ (၅:၉)

သို့ရာတွင် သွေဖည်ငြင်းဖယ်သည့်ပြင် ငါအရှင်မြတ်၏တန်ခိုးပြာဋိဟာ သက်သေသာကေလက္ခဏာများကို မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းဆိုသော သူတို့ မူကားငရဲဘုံသားများပင်ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။ (၅:၁၀)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အထက်ဖော်ပြခဲ့သော အယာသ်တော်သုံးခုအနက် ပထမအာယသ်တော်ပါ အကြောင်းအရာတို့သည် စကားလုံးအားလုံးနီးပါးတူညီစွာဖြင့် စူရဟ်အလ်နီစာအ်တွင် အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ တစ်ခုတည်းသောခြားနားချက်မှာ စကားလုံးများ၏အစီအစဉ်ဖြစ်ကာ(၄:၁၃၅)၌ **قُونُوا قَوْمِ اللَّهِ بِالْقِسْطِ** ဟု မိန့်ထားသည်။ ဤနေရာ(၅:၈)တွင် **كُونُوا قَوْمِ اللَّهِ شُحْدَاءً بِالْقِسْطِ** “အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် (၏နှစ်သက်မှုရယူရန်)အလို့ငှာ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သောသူများ၊ (သက်သေခံရာတွင်)တရားမျှတစွာ သက်သေခံသူများဖြစ်ကြလေကုန်” ဟုမိန့်ကြားထားသည်။ ဤအာယသ်နှစ်ခု၏ စကားလုံးများကိုအစောပိုင်းဖော်ပြချက်နှင့် နောက်ပိုင်းဖော်ပြချက်တွင် အစီအစဉ်ပြောင်းထားခြင်းအတွက် သိမ်မွေ့သောအကြောင်းအား အဗူဟိုင်းယမ်က ၎င်း၏အလ်ဗဟ်ရုလ် အလ်မုဟ်တုံကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်ကို အောက်၌အကျဉ်းချုံးဖော်ပြထားသည်။

လူအများတရားမျှတမှုကိုလုပ်ဆောင်ရန်တွန့်ဆုတ်စေပြီး မတရားမှုနှင့်ဖိနှိပ်မှုလုပ်စေသောအကြောင်းတွင် များသောအားဖြင့်အချက်နှစ်ရပ်ရှိပေသည်။ ပထမအကြောင်းမှာ သင်ကိုယ်တိုင်အတွက် ဘက်လိုက်ခြင်း(သို့မဟုတ်)အသင့်မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးသားချင်းအတွက် ဘက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ဦးနှင့်မသင့်မမြတ်ခြင်းသည်အခြားအကြောင်းဖြစ်သည်။ စူရဟ်အလ်နီစာအ်ပါအာယသ်တော်သည် ပထမအကြောင်းဦးတည်မိန့်ကြားသကဲ့သို့ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ ဤအာယသ်တော်က အခြားအကြောင်းတစ်ရပ်ကို ဦးတည်မိန့်ကြားသည်။

ထို့ကြောင့် စူရဟ်အလ်နီစာအ်ပါ ဤဝါကျ၏စကားလုံးမှာ- **وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ** ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ“(သက်သေခံရာ၌လည်း)မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်စေ၊ မိဘနှစ်ပါးနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုးနီးစပ်တို့နှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်စေ . . .”အထက်ကိုးကားခဲ့သော စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ဝါကျနောက်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြထားသောစကားလုံးမှာ-**وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا** ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ “၎င်းပြင် မည်သည့်လူမျိုးတစ်မျိုးကိုမဆိုမုန်းတီးခြင်းသည် အသင်တို့အား တရားမျှတမှုကို မပြုဘဲနေကြရန် လှုံ့ဆော်သည်မရှိစေရ”။ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စူရဟ်အလ်နီစာအ်ပါ ဤအာယသ် တော်၏ အဓိကသတင်းစကားမှာ “တရားမျှတမှုလုပ်ရာတွင်သင့်အပေါ်၌ သင်ကိုယ်တိုင်သည်လည်းကောင်း၊ သင်၏မိဘများသည်လည်းကောင်း၊ သင့်ဆွေမျိုးသားချင်းများကသော်လည်းကောင်း၊ မည်သည်ကမျှ မလွှမ်းမိုးစေရ။ အကယ်၍ တရားမျှတမှု၏တောင်းဆိုချက်သည် ၎င်းတို့အကျိုးနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခဲ့လျှင် တရားမျှတသည့် ဘက်မှအပ မည်သည့်ဘက်မှမနေပါနှင့်။ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်မှ ဤအာယသ်တော်၏ အနှစ်သာရမှာ ရန်သူတစ်ဦးကို ရန်လိုမှုကြောင့် ရန်သူကိုအန္တရာယ်ပြုလိုကာ တရားမျှတမှု၏တောင်းဆိုချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ စတင်လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် တရားမျှတမှုသဘောတရားကို မထိခိုက်စေသင့်ချေ။

ဤအကြောင်းကြောင့် စူရဟ်အလ်နီစာအ်၏အာယသ်တော်တွင် အလ်ကိစ်တွံကို ပထမနေရာထား၍မိန့်ထားသည်မှာ- **وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا** (. . . တရားမျှတမှုကို ထာဝစဉ် တည်တံ့စေသူများ)၊ (သက်သေခံရာ၌လည်း)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာထောက်ထား၍(တိကျမှန်ကန်စွာ) သက်သေခံသူများ ဖြစ်ကြလေကုန်. . .)နှင့် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏အာယသ်တော်ထဲတွင် လိလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်) ဟူသည်ကို ပထမနေရာထားကာ **كُونُوا قَوْمِ اللَّهِ شُحْدَاءً بِالْقِسْطِ** (. . . အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နှစ်သက်မှု

ရယူရန်)အလို့ငှာ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သောသူများ၊ (သက်သေခံရာတွင်)တရားမျှတစွာသက်သေခံသူများ ဖြစ်ကြလေကုန် . . .)ဟုမိန့်ထားသည်။ အထက်ပါနှစ်ခုစလုံး၏ထားသို့မူမတူညီကြသော်လည်း တင်ပြမှုဟန်ပန်၏ အဆုံးသတ်ရည်ရွယ်ချက်ကားတူညီ ကြသည်။ လူတစ်ဦးသည် တရားမျှတမှုအတွက် ရပ်တည်လျှင် ၎င်းသည် အလ္လာဟ်မှတစ်ပါးမည်သူတွက်မျှရပ်တည်ခြင်း၊ မဟုတ်ကြောင်းထင်ရှားသည်။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သူ့အတွက်မှ မရပ်တည်သူသည် တရားမျှတမှုမှအပ အခြားဘာအတွက်မျှလုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့သော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကျိုးကာကွယ်ခြင်း(သို့) မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးသားချင်းများကို မျက်နှာသာပေးခြင်း ဖြစ်လာလျှင် ဆွေမျိုးတော်စပ်မှုများအတွက် ဂရုစိုက်မှုလုပ်ရပ်သည် ဤနေရာ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်လည်း ဖြစ်သည်ဟူသောအတွေးကား တရားမျှတသယောင်ထင်မြင်လာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အလ်ကိစ်တွ်(တရားမျှတမှု) ဟူသည့်စကားလုံးကိုထိုနေရာ၌ ပထမထားခြင်းကား တရားမျှတမှုနှင့်ဆန့်ကျင်သောအလျော့ပေးမှုသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အတွက်မဖြစ်နိုင်ဟူသော သတင်းစကားပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်တွင် လိလ္လာဟ်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်)ဟူသောစကားလုံးကို ပထမထားခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရန်သူများနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် တရားမျှတမှုရှိစေရန် အမိန့်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းက လူသဘာဝကိုလွှမ်းမိုးစေသည့် သံယောဇဉ်တွယ်တာသော ဆက်နွယ်ပတ်သက်မှုအခွင့်အရေးများ ပယ်ရှားစေပါသည်။ အသင်သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အတွက်ရပ်တည်လျှင် ရန်သူများနှင့်လည်း တူညီသောတရားမျှတမှုတစ်ရပ်ရှိသင့်သည် ဆိုသည်မှာ မလွဲမရှောင်သာသောအချက်ပင်တည်း။

အတိုချုပ်ဆိုရသော် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်နှင့် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်တို့၏ အာယသ်နှစ်ခုစလုံးတွင် တရားမျှ တမှုအချက်နှစ်ချက်ပါဝင်ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ မိတ်ဆွေဖြစ်စေ၊ ရန်သူဖြစ်စေ ဆက်ဆံရာတွင် တရားမျှတမှု ကိုပြည့်ပြည့်ဝဝလုပ်ဆောင်ရမည်ဟု အမိန့်ပေးထားပါသည်။ မည်သည့်ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ရန်ဘက်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် မည်ကဲ့သို့သော အားနည်းချက်မျိုးကိုမျှ မပြသသင့်ပါ။ ဤအာယသ် တော်နှစ်ခုထဲတွင်ပေးထားသောဒုတိယညွှန်ကြားချက်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် ဖြူစင်ရိုးသားစွာဖြင့် မှန်ကန်သော သက်သေခံချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် အမှန်ကိုသာသက်သေထွက်ဆိုခြင်းတို့ကို မရှောင်ရှား သင့်ပါ။ သို့မှသာ အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့်သူများသည် စစ်မှန်ခိုင်လုံပြီး တရားမျှတသော အဆုံးအဖြတ်ကိုပေးရန် အခက်အခဲရှိစေလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဤအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အာယသ်တော်များစွာထဲတွင် ရှုထောင့် အမျိုးမျိုးမှနေ၍ လူအများအား စစ်မှန်သော သက်သေထွက်ဆိုခြင်းကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိစေရန် အလေး အနက်ပြုထားသည်။ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏အာယသ်(၂:၂၈၃) **وَلَا تَكُونُوا الشَّاهِدَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ إِثْمٌ قَلْبُهُ** (၂:၂၈၃) “၎င်းပြင် အသင်တို့သည် သိမြင်သမျှတို့ကို(သက်သေမခံဘဲ) ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ခြင်းမပြုကြကုန်လင့်။ အမှန်သော်ကား အကြင်သူသည် ယင်းသိမြင်သမျှကို ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်အံ့၊ ထိုသူ၏စိတ်နှလုံးသည် ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကိုကျူးလွန်သော စိတ်နှလုံးဖြစ်အံ့။”တွင် အလွန်ရှင်းလင်းပြတ်သားသောအမိန့်တစ်ရပ်ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းကစစ်မှန်သော သက်သေ ထွက်ချက်ပေးရန်မှာ မပြုမနေရတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ထိုစစ်မှန်ချက်ကို ဖုံးအုပ်ထားခြင်းသည် အလွန်ကြီးမား သော အပြစ်ဂုဏ်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြသည်။

သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ထိုကဲ့သို့သော တာဝန်ဝတ္တရားကို ဖြည့်ဆည်းရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အဟန့်အတားများကိုလည်း မျက်ခြေမပြတ်စေပါ။ သူ၏သက်သေအဖြစ်မှ ပျက်ပြယ်စေပြီး၊ သူ၏သက်သေခံချက်သည် တရားမဝင်ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ကာ သက်သေကို ရုံးတော်သို့ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန်ဆင့်ခေါ်၍ အဓိပ္ပာယ်မရှိသော အပြန်အလှန်မေးခွန်းများကို ဖြေကြားစေခြင်းသည် အဓိကအဟန့်အတားဖြစ်သည်။ ရလဒ်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးအား သက်သေအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းသည် စင်စစ်ဒုက္ခရောက်စေရန်သတ်မှတ်ခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ သူ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုမှ ကင်းကွာကာ မည်သည်မျှမဟုတ်မှုဘဲ ဒုက္ခသုက္ခပေါင်းစုံကြုံတွေ့စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်က စစ်မှန်သော သက်သေထွက်ဆိုခြင်းသည် မပြုမနေရတာဝန် “ဝါဂျီဗ်”ဟု မိန့်ဆိုရာတွင်- **لَا يُضَارُّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ** “၎င်းပြင် မည်သည့်စာရေးသူနှင့် မည်သည့်သက်သေကိုမျှ နစ်နာဆုံးရှုံးစေခြင်းကိုလည်း မပြုအပ်ပေ။”(၂:၂၈၂)ဟူ၍လည်း မိန့်ကြားထားသည်။ တရားရုံးများ၊ အမှုများအကြောင်းကို သေချာစွာလေ့လာစူးစမ်းထားသော အမြင်အရ ဖော်ပြမည်မှာ အမှုမှန်သိရှိသူများနှင့် စစ်မှန်သောသက်သေများတို့သည် ပျောက်ကွယ်လုနီးနီးဖြစ်နေပါသည်။ မည်သည့်အသိဉာဏ်ရှိသူမဆို တစ်နေရာရာ၌ တစ်စုံတစ်ခု တစ်မူထူးခြားဖြစ်ပျက်နေသည်ကိုမြင်တွေ့ရလျှင် ပင်ကိုစရိုက်အရ သူသည်ထိုနေရာမှ ထွက်ပြေးပါလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ သူသည် သက်သေအဖြစ်ဆွဲခေါ်ခြင်းခံရပါလိမ့်မည်။ ရဲများသည်လည်း အမှုအကြောင်းကို လုပ်ကြံသက်သေများဖြင့် ရေးသွင်းကြပါလိမ့်မည်။ ဤသည်မှာနေ့စဉ်နှင့်အမျှ မြင်တွေ့နေရသည်များတို့နှင့် ဘာမျှမခြားနားပါ။ ငါးရာခိုင်နှုန်း(သို့)ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမျှသော အမှုများကိုပင် မှန်ကန်မှုနှင့်တရားမျှတမှုအပေါ် အခြေခံ၍ မစီရင်နိုင်ကြပါ။ တရားရုံးများသည်လည်း ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှမတတ်စွမ်းနိုင်ကြပေ။ ယင်းတို့လက်ခံရရှိသော သက်သေများအပေါ်၌သာ အခြေခံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကာ အမှုများကို စီရင်ခဲ့ကြသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အစအဦးတွင် အမှားတစ်ခုပြုလုပ်ထားခဲ့သည်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခဲ့ကြဟန်မရှိပါ။ အကယ်၍ သက်သေများအား ကောင်းမွန်စွာဆက်ဆံပြီး ကြိမ်ဖန်များစွာ ၎င်းတို့အား ဒုက္ခမပေးခဲ့ပါလျှင် လူကောင်းတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားမှုအရ သက်သေခံအဖြစ်စာရင်းပေးသွင်းရန် နှောင့်နှေးကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ဖြစ်ပျက်နေသည်မှာ အမှုတစ်ခု၏ ဦးစွာပထမစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ရဲများက လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ယင်းသည်ကပင် ရဲစခန်းသို့ထပ်ခါတလဲလဲ လာရောက်စေခြင်းတို့ကြောင့် သက်သေတစ်ဦးအား စိတ်သောကရောက်ရစေသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် သက်သေတစ်ကြိမ်ဖြစ်ဖူးပါက နောင်တွင်သူသည် ဘယ်သောအခါမျှ သက်သေခံလိမ့်မဟုတ်။ ထို့နောက် အမှုတွဲသည် ရုံးတော်သို့ရောက်ရန်ရှိပါက ရောက်သွားလေသည်။ တရားရုံးသို့ရောက်လျှင်လည်း နောက်ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သော ရုံးချိန်းများသည် တစ်စောင်ပြီးတစ်စောင် စဉ်ဆက်မပြတ်ရောက်ရှိလာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သက်သေသည်ထိုကဲ့သို့သော ရုံးချိန်းတိုင်းတို့တွင် သူရောက်ရှိကြောင်းမှတ်တမ်းတင်ရသောကြောင့် ၎င်းမကျူးလွန်သော ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ပေးခြင်းခံရသော တရားခံဖြစ်သွားပါသည်။ ဤအချိန်ဆွဲသည့်လုပ်နည်းလုပ်ထုံးသည် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့၏စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ လက်စလက်နများဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏တရားရုံးများနှင့် တရားရေးဆိုင်ရာဌာနများကိုပျက်စီးစေခဲ့ပါသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မျက်မှောက်အချိန်အခါတွင် “ဟိဂျားစ်”ပြည်နယ်များနှင့် အခြားသော နေရာများ၌ အသုံးပြုနေသည့် ရိုးသားမြန်ဆန်ပြီး တရားမျှတသည့် တရားစီရင်ရေးပုံစံတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုစိတ် ပေါ်လာမည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပြည်နယ်များတွင် ကြန့်ကြာအမှုများသည် ထိုမျှလောက်မများ

ပြားပါ။ ထိုမျှလောက်အစဉ်အဆက်အချိန်မခွဲကြ။ ၎င်းပြင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေသောသက်သေများကိုလည်း ဒုက္ခပေးကြပါ။

အချုပ်ဆိုရသော် အစ္စလာမ့်တရားရေးဆိုင်ရာစနစ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကိုယနေ့တိုင်မြင်နိုင်ပေသည်။ ယင်းစနစ်သည် သက်သေထွက်ဆိုခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် ယင်းနှင့်အတူပူးတွဲပါရှိလာသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာဥပဒေတို့ကို ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားမှုများနှင့်အညီ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားပါသည်။ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ သင်ကြားချက်များမှာ အမှန်တရားကို သိရှိသောသူများက သက်သေထွက်ဆိုရန်နှင့် ထိုကဲ့သို့သက်သေထွက်ဆိုသောသူများအား မည်သည့်ဒုက္ခရောက်စေမှုများကိုမျှ မပြုသင့်ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်သေထွက်ဆိုချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ပြီးသည့်နောက် အဖြစ်နိုင်ဆုံး၊ အတိုတောင်းဆုံးသောအချိန်အတွင်း ၎င်းတို့အား လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း အမိန့်ပေးထားသည်။

သက်သေထွက်ဆိုခြင်းပုံစံအချို့

ဤနေရာတွင် အဆုံး၌လက်ရှိသုံးနှုန်းနေသော သက်သေနှင့်သက်သေထွက်ဆိုခြင်းဆိုသည့် သဘောသည်အမှုများနှင့် အငြင်းအခုံမှုများကို ကြားနာနေသောတရားသူကြီးတစ်ဦး(သို့) ကော်မတီတစ်ခု၏ရှေ့တွင် သက်သေခံခြင်းဟု ကန့်သတ်ထားမှုကို နားလည်သဘောပေါက်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ သို့ရာတွင် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန့်သတ်တော်များ၏အသုံးအနှုန်းတွင် “ရှဟာဒဟ်”(“သက်သေထွက်ဆိုချက်”)ဆိုသည့်စကားလုံးသည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် သဘောဆောင်ပါသည်။ ပမာဆိုသော် နာမကျန်းဖြစ်နေသူတစ်ဦးအား ပေးသော ဆေးစာထဲတွင် ၎င်းသည် တာဝန်ဝတ္တရားမထမ်းဆောင်နိုင်ကြောင်း(သို့) ဆေးစာအရ သူသည် အနားယူသင့်ကြောင်းများပါရှိသည့်ဆေးစာသည်လည်း သက်သေခံချက်တစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ဆေးစာပါအကြောင်းအရာတို့သည် နာမကျန်းဖြစ်သူ အမှန်တကယ်အခြေအနေများနှင့်ဆန့်ကျင်နေပါက ယင်းဆေးစာသည် မှားယွင်းသောသက်သေခံချက်တစ်ခုဖြစ်သွားကာ ကြီးလေးသော အပြစ်တစ်ခုဖြစ်သွားသည်။

အလားတူစွာ စာမေးပွဲများတွင် ကျောင်းသားများ၏အဖြေလွှာများကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အမှတ်ပေးခြင်းတို့သည်လည်း သက်သေခံခြင်းလုပ်ရပ်တစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ သိလျက်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂရုမမူမိ၍သော်လည်းကောင်း၊ အဖြေလွှာများတွင် ပေးသင့်သည့်အမှတ်များထက် တိုး၍သော်လည်းကောင်း၊ လျော့နည်း၍သော်လည်းကောင်းပေးပါက ယင်းသည် မမှန်မကန်သက်သေထွက်ဆိုချက်ဖြစ်သွားပေမည်။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် တရားလည်းမဝင်ပါ။ ၎င်းပြင် ကြီးလေးသော အပြစ်ဂုဏ်လည်းဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းစွာ အောင်မြင်ပေါက်ရောက်သည့်ကျောင်းသားများကို ချီးမြှင့်သော ဘွဲ့လက်မှတ်များနှင့် သက်သေ ခံလက်မှတ်တို့၏ စာရွက်စာတမ်းထဲတွင်ပါသည့်အတိုင်း ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသူသည် လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု သက်သေခံပါသည်။ သို့ရာတွင် သက်ဆိုင်သောသူသည် အမှန်တကယ်အားဖြင့် ထင်သလောက်လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းမရှိပါက ထိုသူ၏ ဘွဲ့လက်မှတ်(သို့)ထောက်ခံစာပေါ်၌လက်မှတ်ထိုးထားသောသူတိုင်းသည် မှားယွင်းသည့် ထောက်ခံပေးခြင်းဖြစ်မှုဖြင့် စွဲဆိုခြင်းခံရလိမ့်မည်။

လိုက်လျောညီထွေစွာဖြင့် လွှတ်တော်များ၊ ကောင်စီများနှင့် လူထုအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အရွေးခံသောကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအား မဲပေးခြင်းသည် မဲပေးသောသူ(သို့) သူမ၏ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သိရှိရချက်များအရ ထိုသို့အရွေးချယ်ခံသူသည် သူ၏စွမ်းရည်၊ ဂုဏ်သိက္ခာများနှင့် ၎င်း၏ရိုးသားခြင်း၊ ယုံကြည်ကိုးစားထိုက်ခြင်းသည် ထိုအရွေးချယ်ခံသူသည် ကိုယ်စားလှယ်(သို့) တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးတို့အတွက် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် ထိုက်တန်ကြောင်းသက်သေခံခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

မည်မျှလောက်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များတွင် ဤသက်သေခံချက်မှန်ကန်ပြီး စစ်မှန်ကြောင်းကိုသက်သေပြနိုင်ပါမည်နည်းဆိုသည်ကို တွက်ချက်ကြည့်စမ်းပါ။ ဤမဲပေးခြင်းဆိုသည့်လုပ်ရပ်သည် အရှုံးအနိုင်လောင်းကစားပွဲမျိုးအချို့သာဟု ထင်မှတ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ မဲဆန္ဒနယ်အတွက်မှာမူ အနည်းငယ်သာ ပြောစရာရှိပါသည်။ မဲပေးရွေးချယ်ခြင်းသည် ထိုသူများအတွက်မှာ ထိုအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့တိုင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းစားခြင်း(သို့) ဖိအားပေးမှုကြောင့် မဲပေးခြင်း (သို့) စိတ်ပြောင်းလွှဲမြန်သောမိတ်ဆွေများနှင့် ကလိမ်ကကျစ်ကျသောကတိကဝတ်များအတွက် ဖြုန်းတည်းပစ်လိုက်ကြသည်။ အခြားသူများကိုမဆိုထားဘိ ပညာတတ်များနှင့် စေ့စေ့စပ်စပ်ရှိသော မုစ်လင်မ်များသည်ပင်လျှင် မထိုက်တန်သောသူအား မဲပေးခြင်းသည် သူတို့၏မမှန်ကန်သောသက်သေထွက်ချက်ကို မှတ်တမ်းတင်ရာကျပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမျက်တော်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို သူတို့မစဉ်းစားမိကြပါ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်အညီ ကိုယ်စားလှယ်များအား မဲပေးခြင်းကို အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ကြည့်ရှု၍ ရပါသေးသည်။ ဤသည်ကို “စဖာအဟ်”(ထောက်ခံခြင်း(သို့) ဆဖာရစ်ရှ်)ဟုခေါ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မဲဆန္ဒရှင်သည် သူရွေးချယ်သည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအား အတည်ပြုပြီးသူအား ရွေးချယ်သင့်ကြောင်းကိုလည်း ထောက်ခံပါသည်။ ဤအခြေအနေနှင့် ဆက်နွယ်သော အမိန့်ပညတ်ချက်ကို အစောပိုင်းတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကအောက်ပါစကားလုံးများတို့ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَّكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَّكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا

“မည်သူမဆို ကောင်းမြတ်သော(ကိစ္စတွင်)ကြားဝင်တိုက်တွန်းအံ့၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကိုပြုအံ့၊ ထိုသူအဖို့ ယင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ဝေစုဝေပုံသည်ရှိအံ့။ ထိုနည်းတူစွာ မည်သူမဆို ဆိုးယုတ်သောအမှု ကိစ္စတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုပြုအံ့၊ ထိုသူ၏အပေါ်၌ ယင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ တာဝန်သည် ရှိအံ့။ (၄:၈၅)

ဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ကောင်းမွန်စစ်မှန်ပြီး တရားမျှတသည့် အကြံပေးတိုက်တွန်းမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ပါကသူအကြံပေးသောသူ၏ကောင်းမှုကောင်းရာလုပ်ရပ်တို့ထဲမှ ဝေစုဝေပုံတစ်ခုရရှိပါလိမ့်မည်။ ၎င်းပြင် တစ်စုံတစ်ဦးသည် မကောင်းသောအကြံပေးတိုက်တွန်းမှုတစ်ခုပြုအံ့၊ ယင်းတိုက်တွန်းအကြံပေးမှုတို့ဖြင့် မထိုက်တန်ပြီးဆိုးဝါးသည်တို့ကို ရရှိအောင်မြင်သွားပါက သူထောက်ခံအကြံပေးသောသူ၏မကောင်းမှုလုပ်ရပ်များတို့ထဲမှ သူသည်လည်း ဝေစုဝေပုံတစ်ခုရရှိပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤကဲ့သို့သောအရွေးချယ်ခံရသောသူသည် သူ၏ရာထူး

သက်တမ်းတွင် ခွင့်မပြုသည်နှင့်မှားသည်များကို လုပ်နေပါက ထိုသူ၏မကောင်းမှုလုပ်ရပ်များအတွက် ဆိုးကျိုးတို့သည် မဲပေးသူအပေါ်၌လည်း ကျရောက်မည်ဆိုသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။

အစ္စလာမ့်ရှီအသ်၏အမြင်အရ မဲပေးခြင်းတွင် တတိယအနေအထားဖြစ်သော အားပေးထောက်ခံခြင်းဆိုသည့် “ဝကာလာဟ်”ရှိပါသည်။ ဤသည်မှာ ရွေးချယ်ခံရသူအား သူ(သို့)သူမတို့အား ကိုယ်စားပြုသော ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ပြုလုပ်သကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဤကဲ့သို့ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်းသည် သူ၏ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးများနှင့်ဆက်နွှယ်ပါက ယင်းမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ဖြစ်ပါက လွှဲအပ်သူကိုသာထိခိုက်ပါလိမ့်မည်။ သို့ဆိုလျှင် ယင်းကိစ္စအတွက် သူ့မှာသာတာဝန်ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးသည် ဤနေရာတွင်မရှိပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤကဲ့သို့ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်းတွင် သူနှင့်အတူတစ်ပြည်လုံးမှာလည်း တာဝန်တင်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူတစ်ဦးသည် မထိုက်တန်သော ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအားမဲပေးခြင်းဖြင့် သူ၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အောင်မြင်စေရန်အားပေးပါက တစ်နိုင်ငံလုံး၏ အကျိုးစီးပွားပျက်စီးစေခြင်း၏အဖြစ်သည် သူ၏ပုခုံးပေါ်၌ကျရောက်လေသည်။

အချုပ်ဆိုရလျှင် မဲပေးခြင်းသည် သုံးဘက်သွားအနေအထားရှိပါသည်။ ယင်းတို့မှာ “ရှဟာဒဟ်” သက်သေခံခြင်း၊ “ရှဟာအဟ်” ထောက်ခံအားပေးခြင်း၊ “ဝကာလာဟ်” အများအကျိုးအတွက် ကိုယ်စားပြုခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤသုံးမျိုးသောအခြေအနေအရ ကောင်းမွန်ပြီး ထိုက်တန်သောသူတစ်ဦးအား မဲပေးခြင်းသည် ကြီးကျယ်သောဆုလာဘ်ရရှိစေပါသည်။ ယင်း၏အသီးအပွင့်များသည်လည်း မဲပေးသူထံ မလွဲမသွေရောက်ရှိပါမည်။ အလားတူစွာ ရိုင်းစိုင်းပြီး မထိုက်တန်သောတစ်စုံတစ်ဦးအား မဲပေးခြင်းသည် မမှန်မကန်သက်သေထွက်ဆိုခြင်း၊ မမျှတသောအကြံပေးခြင်း၊ ခွင့်မပြုသော ထောက်ခံအားပေးခြင်းတို့ကို သုံးမျိုးစလုံးတပြိုင်နက်တည်းလုပ်ဆောင်ရာရောက်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏စဉ်းစားခြင်းမှကင်းမဲ့သော မဲပေးခြင်း၏ ဆိုးကျိုးတို့အား မဲပေးသူ၏လုပ်ရပ်များဆိုင်ရာစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ခြင်းခံရပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် မဲမပေးခင်ကပင် ကြိုတင်၍မဲပေးမည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း၏နောက်ကြောင်းတို့ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝစုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်မှာ မုစ်လင်မ်အမျိုးသားတိုင်းနှင့်မုစ်လင်မ်အမျိုးသမီးတိုင်းတို့၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ အရွေးချယ်ခံမည့်သူသည် ထိုက်တန်ကြောင်း၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်ရှိကြောင်းနှင့် ရိုးသားမှုရှိကြောင်းတို့ကို ဦးစွာပထမသေချာစေရန် မုစ်လင်မ်တို့လုပ်ကြပါမည်။ ထိုကဲ့သို့ မစူးစမ်းမစစ်ဆေးရသေးလျှင် မဲမပေးပါနှင့်။ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ စိတ်မဝင်စားခြင်းနှင့် အရေးဂရုမပြုခြင်းတို့သည် ထိုကဲ့သို့သော ပြစ်မှုကြီးများကို ကျူးလွန်စေရန်အတွက် နံ့ချာသောအကြောင်းပြချက်များဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ အကြောင်းပြချက်တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ ပြုလုပ်ပါက ယင်းလုပ်ရပ်သည်အဆိုးဝါးဆုံးသော အဓိပ္ပာယ်မဲ့မှုပင်ဖြစ်သည်။

အာယသ် (၁၁-၁၂)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
 عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
 فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ۝ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ
 لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ
 بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمْهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
 لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ
 فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝

အို-“မုအ်မင်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့ အပေါ်၌(ရှိုသော)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့ သတိရ ကြလေကုန်။ တရံရောအခါ လူမျိုးတစ်မျိုးသည် မိမိတို့၏ လက်များကို အသင်တို့ဘက်သို့လှမ်း(၍အသင်တို့ကိုသတ်ဖြတ်)ကြရန်၊ ကြံရွယ်ခဲ့ကြလေ သည်။ ထိုအခါ ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ လက်များကို အသင်တို့(အား သတ်ဖြတ်ခြင်း)မှတားဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည်အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကိုကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အမှန်သော်ကား “မုအ်မင်န်”သက်ဝင် ယုံကြည်သောသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည် စိတ်ချအား ထားကြရပေမည်။ (၅:၁၁)

၎င်းနောက် မုချကေန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (မိမိအမိန့်တော်များကို လိုက်နာရန်) အိစ်ရာအိလ်လူမျိုးတို့ထံမှ(လည်း)ပဋိညာဉ်ဝန်ခံချက်ကို ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အနက်မှ ဦးစီး နာယကအကြီးအကဲဆယ် နှစ်ဦးခန့်အပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ဧကန်စင်စစ်ငါအရှင်မြတ် (၏ကူညီယိုင်းပင်းမှု)သည် အသင်တို့နှင့်အတူရှိအံ့။ အကယ်၍သာ အသင်တို့သည် “ဆွလာသ်”ဝတ်ပြုမှုကိုလည်း အမြဲဆောက်တည်ကြကုန်အံ့။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် “ဇကားသ်”တရားဝင်ဒါနကြေးကိုလည်းပေးဆောင်ကြကုန်အံ့။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ငါအရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်တို့အားလည်း သက်ဝင်ယုံကြည်၍ထိုရစူလ်တမန်တော်များအား ယိုင်းပင်းကူညီကြကုန်အံ့။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား မွန်မြတ်လှစွာသော ကြွေးမြီချေးငှါးခြင်းကိုလည်းပြုကြအံ့။ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် ငါအရှင်မြတ်သည်အသင်တို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို မုချပပျောက်စေတော်မူအံ့။ ၎င်းပြင်အသင်တို့အား အကြင်ဥယျာဉ်များ၌လည်း မုချဝင်ရောက်စေတော်မူအံ့။ ထိုဥယျာဉ်များအောက်၌ရေချောင်းများသည်စီးဆင်းလျက်ရှိကြကုန်လတ္တံ့။ သို့ရာတွင်မူကား အသင်တို့အနက်မှ မည်သူ ယင်း(ကဲ့သို့ပဋိညာဉ်ထားရှိပြီး)နောက် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ပါမူ ထိုသူသည် ဖြောင့်မှန်သော(တရား) လမ်းမှမုချဝေးကွာသွားခဲ့ချေပြီ။ (၅:၁၂)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့သော စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ သတ္တမအာယသ်တော်ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မုခ်လင်မ်များကို ၎င်းတို့အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ယုံကြည်ကြောင်းနာခံမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြုလုပ်ထားသော ကတိခံဝန်ချက်ကို သတိရစေပါသည်။ ယင်းအာယသ်တော်မှာ -

وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاتَّقُكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ

“တစ်ဖန်အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကပြုတော်မူသော ကျေးဇူးတော် ကို၎င်း၊ အသင်တို့က“ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် (အမိန့်တော်များကို)နာခံကြပါပြီ၊ ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် (ယင်းအမိန့်တော်များအတိုင်း)လိုက်နာကြပါပြီ”ဟုပြောဆိုကြသောအချိန်တွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့် မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာဖွဲ့တော်မူသော ထိုအရှင်မြတ်၏ပဋိညာဉ်တော်ကို၎င်း ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရရှိကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား(အမြဲတစေ)ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။”(၅:၇) ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ဤပဋိညာဉ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ထိုအရှင်၏တမန်တော်အား နာခံခြင်း၊ အစွလာမ့်ရှုရီအသ်အားလက်တွေ့ကျစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း ပဋိညာဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကို ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရအရ

“ကလိမာဟ်”] m-1_ | - သို့တည်းမဟုတ် ယုံကြည်ချက်ဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်ဟုခေါ်သည်။ ယင်းမှာ-

لا اله الا الله محمد رسول الله

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး၊ မည်သူမျှ ခဝတ်ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သူမရှိ။ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်ဖြစ်သည်။

ဤ“ကလိမာဟ်”] m-1_ | - ကိုရွတ်ဖတ်သောမုစ်လင်မ်တိုင်းသည် ဤပဋိညာဉ်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက် ရပါမည်။ အာယသ်(၅:၈)၏နောက်တွင်လာသော အာယသ်တော်ထဲတွင် ပဋိညာဉ်၏အချို့သောအရေးပါသည့် အချက်များ ဖြစ်သော သီးခြားဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ ဤသည်များမှာ မိတ်ဆွေကို ဖြစ်စေ၊ ရန်သူကိုဖြစ်စေ၊ သာတူညီမျှဖြစ်စေခြင်း၊ တရားမျှတတဖြစ်စေခြင်းနှင့် ရန်သူများအား အောင်နိုင် လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ကလွဲစားချေခြင်းမပြုဘဲ သီးခံရန်နှင့်တရားမျှတမှုရှိစေရန် အမိန့်ပေး ထားပါသည်။ ဤပဋိညာဉ်သည်ပင်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကြီးမားသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ်ခု ဖြစ်သော ကြောင့် အာယသ်တော် ကို **اذكروا نعمت الله عليكم** “အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌(ရှိသော) အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကိုအောက်မေ့တသသတိရကြလေကုန်။” . . . နှင့်အစပြုထားသည်။

လက်ရှိ အာယသ်တော်(၅:၁၁)ကို တူညီသောဝါကျဖြင့် **اذكروا نعمت الله عليكم** “အသင်တို့သည် မိမိတို့ အပေါ်၌ (ရှိသော) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကိုအောက်မေ့သတိရကြလေကုန်။” နှင့်စတင်ထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းတို့၏ပဋိညာဉ်အား သစ္စာရှိစွာစောင့်သိရုံသေနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မုစ်လင်မ်များအား လက်ရှိကမ္ဘာလောကတွင်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ တန်ခိုးအာဏာ ရှိခြင်းတို့ဖြင့် ကောင်းချီး ပေးခြင်း၊ ၎င်းနောက် နောင်တမလွန်တွင် မြင့်မားသောအဆင့်များဖြင့် ကောင်းချီးပေး ခြင်း၊ စစ်ဖြစ်နေစဉ်အတွင်းမှာဖြစ်စေ၊ ငြိမ်းချမ်းသောကာလတွင်ဖြစ်စေ၊ မုစ်လင်မ်အား ရန်သူ၏အန္တရာယ်မှ အကာအကွယ်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောကြားရန်ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်သည် ရန်သူများက မုစ်လင်မ်များအား ချေမှုန်းရန်နှင့် မုစ်လင်မ်တို့၏ တမန်တော် ကိုအကြိမ်များစွာတွင် သတ်ဖြတ်ရန် မည်ကဲ့သို့ပူးပေါင်းကြံစည်ခဲ့ကြကြောင်းကို သီးခြားဖော်ပြပါသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတို့၏အားလုံးသောအကြံအစည်တို့ကို ပျက်ပြားစေခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ဂုဏ်သရေမဲ့ခြင်း အဖြစ်သို့ရောက်စေခဲ့သည်။ “လူမျိုးတစ်မျိုးသည် မိမိတို့၏လက်များကို အသင်တို့ဘက်သို့လှမ်း (၍အသင်တို့ ကိုသတ်ဖြတ်)ကြရန် ကြံရွယ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏လက်များကို အသင်တို့ (အားသတ်ဖြတ်ခြင်း)မှ တားဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။”

ယေဘုယျပြောရလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကြောင့် မယုံကြည်သွေဖည်သူများ ပြုလုပ်မည့်အကြံအစည်များပျက်ပြားသွားကြောင်းကို အစွလာမ့်သမိုင်းတွင် မြောက်မြားစွာသောအဖြစ်အပျက်များ ရှိခဲ့ပါသည်။ ဤအာယသ်တော်၏ခိုင်လုံသောအထောက်အထားအဖြစ် ကျွန်ုပ်တို့၏ တတ်သိနားလည်သော ဋီကာ ရှင်များက အချို့သောထူးခြားဖြစ်စဉ်များလည်းရှိသေးသည်ဟု ထောက်ပြကြပါသည်။ ပမာဆိုသော် မုစ်နဒ်အစ် ဒုရ်အလ်ရက်ဇာက်ကျမ်းထဲတွင် စိုက်ယိဒိနာ ဂျာဗီးရ်(ﷺ)သခင်၏တင်ပြချက်အရ မိန့်ကြားထားသည်မှာ-

ဂျီဟားဒ်စစ်ပွဲတစ်ခု၏ အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် တမန်တော်မြတ်ﷺနှင့် သူ၏ဆွဟာဗဟ်များသည် အနားယူရန်အတွက် စစ်တိုက်ခြင်းကို ရပ်တန့်ခဲ့ကြပါသည်။ မြင့်မြတ်သောဆွဟာဗဟ်ကြီးများသည် နေရာများစွာတွင် ဖြန့်ကြက်ခါ အနားယူကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ကြီးသည် သစ်ပင်တစ်ပင်၏အနီးတွင် တစ်ဦးတည်းရပ်တန့်ခဲ့ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺသည် စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများကို သစ်ကိုင်းတစ်ခုတွင် ချိတ်ဆွဲထားခဲ့သည်။ ရန်သူဘက်မှ ရွာသားတစ်ဦးသည် ဤအခြေအနေကိုအခွင့်ကောင်းယူကာ တရိုက်ထိုးပြီး၍ တမန်တော်မြတ်ﷺ၏ ဓားကိုယူငင်လိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ဓားကိုဓားအိမ်မှချွတ်ခါ **مَنْ يَمْلِكُ مِنِّي** (အခုအချိန်တွင် အသင် ကျွန်ုပ်၏လက်မှလွတ်ကင်းစေရန် မည်သူလုပ်ဆောင်နိုင်သည်ကို ကျွန်ုပ်အားပြောစမ်းပါ) ဟုပြောဆိုကာ တမန်တော်မြတ်ﷺအား ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။

တုံ့လှုပ်ချောက်ချားမှုမရှိဘဲ တမန်တော်မြတ်ﷺက **اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** (ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်)ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ရွာသားက သူပြောပြခဲ့သော (ယခုအချိန်တွင် အသင့်အား ကျွန်ုပ်၏လက်မှတ်လွတ်ကင်းစေရန် မည်သူလုပ်ဆောင်နိုင်သည်ကို ကျွန်ုပ်အားပြောပြစမ်းပါ)ဟူသည်ကို ထပ်မံပြောဆိုလေသည်။ တစ်ဖန်တမန်တော်မြတ်ﷺသည် ယခင်အနေအထားနှင့်ပင် **اللَّهُ** (ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်)ဟု ဖြေဆိုခဲ့သည်။ ဤနည်းအတိုင်းပင် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်မျှ အပြန်အလှန် ပြောဆိုပြီးသည့်နောက် အန်တုသူအားမမြင်နိုင်စွမ်းသော တန်ခိုးတော်က သူ့အားကြောက်ရွံ့သွားစေသောကြောင့် ဓားလွတ်ကိုဓားအိမ်ထဲသို့ပြန်ထည့်လိုက်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် တမန်တော်မြတ်ﷺကဆွဟာဗဟ်များအား ခေါ်ယူစုရုံးလိုက်ကာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကိုပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်။ ရွာသားသည် တမန်တော်မြတ်ﷺ၏ဘေးတွင် ထိုင်လျက်ပင်ရှိနေပါသည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺကသူ့အား ဘာမျှမပြောပါ။ (အိဗ်နီကဆီးရ်)

ဤအာယသ်တော်ကို ရှင်းလင်းခြင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအနေဖြင့် အချို့သော ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးတို့၏ တင်ပြချက်အရ ကဗ်အိဗ်နီအရှ်ရဖ်ဆိုသော ဂျူးတစ်ယောက်သည် တမန်တော်မြတ်ﷺအားသတ်ဖြတ်ရန် ဟူသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သူ့အိမ်သို့ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည့်အချိန်အခါမျိုးရှိခဲ့ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဤမကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်အကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်ﷺအား ပြောပြခဲ့သောကြောင့် ဂျူး၏မကောင်းကြံစည်မှုပျက်ပြယ်သွားခဲ့သည်။ (အိဗ်နီကဆီးရ်) မုဂျာဟ်ဒ်၊ အိစ်ကရ်မာဟ်နှင့် အခြားသောသူများကလည်း တင်ပြခဲ့သည်။ တချိန်က တမန်တော်မြတ်ﷺသည် ယဟုဒ်အိဗ်နီနုသွီးရ်ထံသို့ ကိစ္စရပ်တစ်ခုအကြောင်းပြောဆိုရန် အတွက်သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းက တမန်တော်မြတ်ﷺအား အုတ်တံတိုင်းတစ်ခုအနီးအနားထိုင်စေကာ စကားစမြီပြောဆိုကြသည်။ ထိုသို့စကားပြောနေစဉ် သူသည် အမာရ်အိဗ်နီဂျဟ်ရှ်ကို အုတ်တံတိုင်းပေါ်တွယ်တက်စေပြီး တမန်တော်မြတ်ﷺအပေါ်သို့ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံးကို နံရံပေါ်မှပစ်ချရန် စီမံထားခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ၏တမန်တော်အား ဂျူးတို့၏ရန်လိုသောသဘောထားကို အသိပေးလိုက်သောကြောင့် တမန်တော်ကြီးသည် ရုတ်တရက်ထိုင်ရာမှထကာ ထိုနေရာမှထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ (အိဗ်နီကဆီးရ်)

ဤအဖြစ်အပျက်များတွင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆန့်ကျင်သည်တို့ မပါဝင်ပါ။ အားလုံးတို့သည် လက်ရှိအာယသ်တော်အား ခိုင်မာကြောင်းသက်သေပြချက်ဟူ၍ မှတ်ယူနိုင်သည်။ ယင်းအာယသ်တော်ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်ﷺအား မမြင်ကွယ်ရာမှ အကာအကွယ်ပေးကြောင်းကို ဖော်ပြပြီး မုစ်လင်မ်အားလုံးတို့ကို မိန့်ကြားသည်

မုာ- “دَعُوا اللَّهَ وَاللَّهُ فُلَيْتَ كُلُّ الْمُؤْمِنِينَ” ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ အမှန်သော်ကား “မုအ်မင်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချအားထားကြရပေမည်။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဦးစွာပထမနေအဖြင့် ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် မိန့်ထားသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းချီးဆိုသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အတွက်သာ ကန့်သတ်ထားသည်မဟုတ်ပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကာကွယ်မှုနှင့်ပံ့ပိုးမှုတို့၏ စစ်မှန်သောအကြောင်းရင်းသည် “သတ်ကဝါ” (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်း)နှင့် “သဝပ်ကလ်” (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ် ယုံကြည်ကိုးစားခြင်း)တို့၏ အရည်အသွေးပင်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်လူမျိုးစုဖြစ်စေ၊ မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းကိုဖြစ်စေ၊ ဤကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလနှင့်နေထိုင်ပါက မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့်နေရာတွင်ဖြစ်ပါစေ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ပံ့ပိုးမှုနှင့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုတို့သည် တူညီသောအနေအထားအတိုင်းရရှိပါလိမ့်မည်။ ကဗျာဆရာ အိက္ကဗားလ်က နှစ်ကြောင်းကဗျာကို လှပစွာဖွဲ့ဆိုခဲ့သည်မှာ -

فضائے بدر پیدا کر فرشتے تیری نصرت کو
اُتر سکتے ہیں گردوں سے قطار اندر قطار اب بھی

ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲနေသူကဲ့သို့ဖြစ်အောင်အရည်အချင်းကိုမွေးမြူလိုက်ပါ။ အသင်တို့အား ကူညီရန်အတွက် မိုးကောင်းကင်မှ ကောင်းကင်တမန်များ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ်ယနေ့တိုင်အောင် ဆင်းသက်ပါလိမ့်မည်။

၎င်းတို့၏ အဆိုးဝါးဆုံးသော ရန်သူများကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့်မျှမျှတတဆက်ဆံရန် မုစ်လင်များအား အမိန့်ပေးထားသော ပြီးခဲ့သည့်အာယသ်တော်များနှင့် ဤစာကြောင်းကို ရည်ညွှန်းနိုင်ခြေရှိပါသည်။ သို့ဆိုပါလျှင် ယင်းကဲ့သို့ ခါးသီးသောရန်သူများကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပြုရန်နှင့် သီးခံရန်သင်ကြားခြင်းသည် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အမှားတစ်ခုဖြစ်စေကာ၊ ရန်သူများပြန်လည်ခေါင်းထောင်လာနိုင်သည်ဟု ဤဝါကျက ညွှန်းဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဝါကျတွင် အကယ်၍မုစ်လင်မိများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ပြီး ထိုအရှင်အား ယုံကြည်အပ်နှံသော သူများအဖြစ်ဆက်လက်တည်ရှိနေပါလျှင် ဤယဉ်ကျေးခြင်းနှင့် သီးခံခြင်းတို့က ၎င်းတို့အား လုံးဝဥသုံမည်သည့်အန္တရာယ်မှ မပေးနိုင်ကြောင်း သတိပေးထားပါသည်။ အမှန်တကယ်မှာ မုစ်လင်မိတို့၏ ဤကဲ့သို့သောအပြုအမူသည် ရန်သူများအား ရန်လိုမှုအသစ်တဖန်ပေါ်ပေါက်စေရန်အတွက် သတ္တိနှင့်အခွင့်အရေးကိုပေးမည့်အစား၊ ၎င်းတို့အား အစွလာမ်ဘာသာနှင့် နီးကပ်စေရန်၊ မုစ်လင်မိတို့ ဩဇာအောက်သို့ ရောက်ရှိစေရန်အကြောင်းရင်းဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ၎င်းပြင်“သတ်ကဝါ”(သို့) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည်သာလျှင် လူတစ်ဦးအား ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ပါ ပဋိညာဉ်တစ်ခုကို လိုက်နာစေရန် တွန်းအားပေးသည့်အကြောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ “သတ်ကဝါ”ဆိုသည့် အရည်အချင်းမရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ပဋိညာဉ်များကို လွယ်လင့်တကူဖောက်ဖျက်နေခြင်းသည် ယနေ့အချိန်အခါ၏ သမရိုးကျမြင်ကွင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဋိညာဉ်တစ်ခုအကြောင်းဖော်ပြသည့်အစောပိုင်း အာယသ်တော်(၅:၈)တွင်လည်း အာယသ်တော်အဆုံး

တွင် ṪAṀṪTAO (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ကြ)ဆီသို့တည်ထားပါသည်။ ထိုခိုင်ခိုင်မာမာပြောဆိုချက်ကို ပင် ဤအာယသ်တော်တွင် ထပ်မံဖော်ပြထားသည်။ အဆုံးတွင် အာယသ်တစ်ခုလုံးက ရှင်းလင်းသော အညွှန်း တစ်ခုပေးသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် မုစ်လင်မ်တို့၏အောင်နိုင်ခြင်းသည် အပြင်ပိုင်း ဆိုင်ရာ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများနှင့် စစ်သေနင်္ဂဗျူဟာများအပေါ် သက်သက်မူမတည်ပါ။ မုစ်လင်မ်တို့၏ စစ်မှန် သောတန်ခိုးအာဏာ၏လျှို့ဝှက်ချက်သည် “သတ်ကဝါ” (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်း)နှင့် “သဝပ် ကုလ်”(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ယုံပုံကိုးစားခြင်း)တို့တွင်သာ ရှိလေသည်။

လက်ရှိအာယသ်တော်က မုစ်လင်မ်များ ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ထားခြင်းနှင့် ယင်းပဋိညာဉ်ကိုဖြည့်ဆည်းပါက ဆုလာဘ်များရရှိမည်ဆိုသည့်အကြောင်းကို ဖော်ပြပြီးသည့်နောက် ဒုတိယအာယသ်တော်က ဤကိစ္စ၏ အခြား သောအကြောင်းအရာတစ်ခုကို ပြောပြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပဋိညာဉ်များပြုလုပ်ခြင်းသည် မုစ်လင်မ်များအတွက် တစ်မူထူးခြားသည့် အရာမဟုတ်ကြောင်းကို ရှင်းလင်းစေပါသည်။ အလားတူ ပဋိညာဉ်များကို အစောပိုင်းက အခြားသော အုမ္မသ်များနှင့်လည်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ထိုပဋိညာဉ်များကို ဖြည့်ဆည်း ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးမျိုးသော ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုများ ၎င်းတို့အပေါ်၌ကျရောက်စေခဲ့ပါသည်။ အာယသ်တော်ထဲတွင် မိန့်ထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (အစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်) ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့ထံမှ လည်း ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်ရယူထားခဲ့သည်။ ပဋိညာဉ်ကိုသီးခြားပုံစံတစ်ရပ်အနေဖြင့် ရယူခဲ့သည်။ ဗနီအစ္စရာအီလ် အမျိုးသားများကို မျိုးနွယ်စု (၁၂)စုအဖြစ် ခွဲခြမ်းလိုက်သည်။ မျိုးနွယ်စုတစ်ခုစီမှ အကြီးအကဲတစ်ဦးစီရွေးချယ်၍ ၎င်းတို့အား ကိုယ်စားပြုစေခဲ့သည်။ မျိုးနွယ်စု ၁၂-စု၏ခေါင်းဆောင်တိုင်းသည် သူ့ကိုယ်စားနှင့် သူ့မျိုးနွယ်စု တစ်ခုလုံးကိုယ်စား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်ကိုလိုက်နာလိမ့်မည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ဤအကြီး အကဲ ၁၂ဦးသည် ဗနီအစ္စရာအီလ် အားလုံးတို့အတွက် တာဝန်ယူကာ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်နှင့်၎င်းတို့မျိုးနွယ်စုများ ကလည်း အကျိုးဆက်အဖြစ် ဤပဋိညာဉ်ကို လိုက်နာစေရသည်။

ဤနေရာ၌ မှတ်သားထိုက်သည်မှာ မြင့်မြတ်မှုဂုဏ်၊ ရာထူးရာခံဌာနန္တရနှင့် အသိအမှတ်ပြုခြင်းတို့နှင့်ပတ် သက်သောကိစ္စရပ်များအတွက် အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အရေးကြီးသောမူပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ပါရှင်းကဗျာ ဆရာဂျာမိက သီကုံးထားသည်မှာ-

بنده عشق شدی ترك نسب كن جامی
كه دریں واه فلاں بن فلاں چیز ے نیست

“အိုဂျာမီ အသင်သည် ချစ်ခင်မှုတွင် ကျေးကျွန်တစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့ပေပြီ။ သင့်ရဲ့ ဆွေစဉ်မျိုး ဆက်ကို မေ့လိုက်ပါတော့၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဒီလမ်းပေါ်ရောက်ပြီဆိုလျှင် ဘယ်သူဘယ်ဝါ သည်ဘယ်သူဘယ်ဝါရဲ့ သားဖြစ်ကြောင်းဟူသည်ကား ဘာမျှအဓိပ္ပာယ်မရှိတော့ပြီ”

ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ သမိုင်းတွင်သော နောက်ဆုံးဟဂ်မိန့်ခွန်းတွင် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)က မြွက်ကြားခဲ့ရာတွင် ဤသည်နှင့်ပတ်သက်သည်ကိုပင် ပြည့်စုံသောရှင်းလင်းမှုဖြင့် ကြေညာခဲ့သည်မှာ အစ္စလာမ် သာသနာသည် အရပ်များနှင့်အရပ်မဟုတ်သူများ၊ လူဖြူနှင့်လူမဲ၊ ဇာတ်နိမ့်နှင့်ဇာတ်မြင့်ခွဲခြားမှုတို့အား အသိ

အမှတ်မပြုဟူ၍ဖြစ်သည်။ မည်သူမဆို အစ္စလာမ်သာသနာသက်ဝင်ယုံကြည်လျှင် အားလုံးသောမုခ်လင်မ်များ သည်ညီရင်းအစ်ကိုဖြစ်သွားကြပါသည်။ အဆင့်အတန်း ဆွေမျိုးစဉ်ဆက်၊ အသားအရောင်၊ နိုင်ငံနှင့်ဘာသာ စကားဟူသော ခွဲခြားခြင်းသည် အမှောင်ခေတ်၏ ရုတ်တုနှင့်ရုပ်ပုံများဖြစ်ကြကာ အစ္စလာမ်သာသနာက ယင်းတို့ အားလုံးကို ရိုက်ချိုးပစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း တစ်စုံတစ်ဦးသည် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၌ အစီအစဉ် နှင့်ထိရောက်မှုကို ထိမ်းချုပ်ရန်အတွက် မိသားစုနောက်ကြောင်း မစဉ်းစားသင့်ဟူ၍ကား မဆိုလိုချေ။

မျိုးနွယ်စုတစ်ခုမှ လူများ(သို့) မိသားစုသည် အခြားသူများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ၎င်းတို့သိရှိပြီးသည့်ကိုယ့် အုပ်စုဝင်ကိုသာလျှင် ပို၍ယုံကြည်ကိုးစားလိုသည်မှာ သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သောသူသည် သူ့အုပ်စုဝင် များ၏ ခံစားချက်များကို ပိုကောင်းစွာထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ နားလည်သဘောပေါက်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် အုပ်စုဝင်များ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတုန့်ပြန်မှုများကို အသေးစိတ်သိရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဗနီအစ္စအီလ်မျိုးနွယ်စု ၁၂-စုထဲမှ ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်ယူသောအခါတွင် ဤနည်းဗျူဟာပေါ်အခြေခံ၍ ၁၂-စုစီ၏အကြီးအကဲတစ်ဦးစီကို ယင်းပဋိညာဉ်အား လိုက်နာရန်အတွက် တာဝန်ယူစေခဲ့ပါသည်။

ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့တွင် ရေပြတ်လပ်မှုတစ်ရပ်ကြောင့် အလွန်စိတ်လှုပ်ရှားကြသောအခါတွင် ဖြစ်နိုင်ဖွယ် အချင်းများမှုအတွက် ငြိမ်းချမ်းစွာအဖြေရှာခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာအလိုက်သင့်လုပ်ဆောင်မှုအတွက် ဤတွေး တောဆင်ခြင်မှုမျိုးဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စိုက်ယီဒီနာမူစာ(الطحاوي)သခင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုတောင်း ခဲ့ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်ပေးသည့်အတိုင်း ကိုယ်တော်သည် တောင်ဝှေးဖြင့် ကျောက်တုံးကိုရိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူမျိုးစု ၁၂-စု၏ တစ်စုစီအတွက် ဤကျောက်တုံးမှ စမ်းရေချောင်း ၁၂- ချောင်းစီးထွက်စေခဲ့ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဤကြီးမားသည့် ကျေးဇူးပြုမှုကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ၏ (စူရဟ်အလ်အာအ်ရာဖ် ၇:၁၆၀)တွင် အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် မိန့်ကြားထားသည်မှာ - وَقَطَّعْنَهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ نَجْمًا (ထို့ပြင်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မျိုးနွယ် ၁၂-သွယ်ခွဲ၍ အုပ်စု အသီးသီး ပြုလုပ်ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။)နှင့် فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَجْمًا (ထိုကျောက်တုံးမှ စမ်းရေချောင်း ဆယ်နှစ်သွယ်တို့သည် ပန်း၍ထွက်လာလေသည်။) (မျိုးနွယ်စုတစ်စုအတွက် စမ်းရေချောင်းတစ်ခုစီ) တစ်ဆယ့်နှစ် ဟူသော ကိန်းဂဏန်းသည် သမရိုးကျမဟုတ်၊ ထို့ပြင်အများလက်ခံသော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ဖြစ်သည်။

မဒီနဟ်မြို့မှ အန်ဆွာရ်တို့သည် ၎င်းတို့မြို့သို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)လာရောက်ရန်ဖိတ်ကြားရာ၌ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ၎င်းတို့ထံမှ ဗိုင်းအသံပုံစံ ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ရယူခဲ့သည်။ ဤပဋိညာဉ်တွင်လည်း ၎င်းတို့၏ မျိုးနွယ်စုများကိုယ်စားလှုပ်ဆောင်မည့် အန်ဆွာမျိုးနွယ်စုခေါင်းဆောင်ဆယ့်နှစ်ဦးသည် ၎င်းတို့လက် များကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ မင်္ဂလာရှိသော လက်တော်တွင် အပ်နှင်းကာ လိုက်နာပါမည့်အကြောင်း လေးနက်သောပဋိညာဉ်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းကို အများသိကြပြီးဖြစ်သည့် ဗိုင်းအသံ (သို့)အများကိန်းဗိုင်းအာဟ် ဟုခေါ်သည်။

ဤအကြီးအကဲထဲမှ သုံးဦးသည် အောက်စ်မျိုးနွယ်စုမှဖြစ်ကာ ကိုးဦးသည် ခင်ရတ်ဂျ်မျိုးနွယ်မှဖြစ်သည်။
(အိဗ်နီကဆီးရ်)

အလ်ဗုခါရီနှင့်မုခ်လင်မ်ကျမ်းပါ စိုက်ယိဒိနာဂျာဗီရ်အိဗ်နီစမူရာဟ်မှတစ်ဆင့်အခြားဆင့်ပြန်ချက်အရ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင် မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို တင်ပြခဲ့ရာတွင် “ခုလာဟ” (အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအာဏာပိုင်) ၁၂-ဦးခေါင်းဆောင်နေသမျှကာလပတ်လုံး ဤသူတို့၏ လိုအပ်ချက်များသည် ဖြည့်ဆည်းပြီးဖြစ်နေပါလိမ့်မည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို တင်ပြပြီးနောက် အိဗ်နီကဆီးရ်ကမှတ်ချက်ပြုသည်မှာ ဤဟဒီးဆ်မှ ဤအီမာမ်(သို့)ခုလာဟ ၁၂-ပါး တစ်ဦးပြီးတစ်ဦးအုပ်ချုပ်မည်ဟူသည့် သက်သေခံစကားလုံးတစ်လုံးမျှ မပါချေ။ ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ၎င်းတို့တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးကြား ဆက်တိုက်မဟုတ်ဘဲ အဆက်ပြတ်နေသည်များလည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒိနာအဗူဗကရ်၊ စိုက်ယိဒိနာ အုမရ်က်အလ်ဖာရုတ်က်၊ စိုက်ယိဒိနာ အွသ်မာန်ဂနီနှင့် စိုက်ယိဒိနာ အလီအလ်မုရ်သသွာﷺစသော ခလီဖာလေးပါးသည် ထိုအစီအစဉ်အတိုင်း ဆက်ခံခဲ့ကြသည်။ ကြားကာလအချိန်အတော်ကြာပြီးနောက် စိုက်ယိဒိနာအုမရ်အိဗ်နီအဗူဇုလ်အဇိဇ်အား အုမ္မသ်ထု တညီတညွတ် တည်းသဘောတူညီချက်အရ အစ္စလာမ်၏ ပဉ္စမမြောက်မြှောင့်မတ်မှန်ကန်သော ခလီဖ်ကြီးအဖြစ် လက်ခံ ခဲ့ကြသည်။

ဗနီအစ္စရာအီလ်များထံမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ပဋိညာဉ်ရယူခဲ့ရာတွင် ၎င်းတို့၏မျိုးနွယ်စု ၁၂- စုမှ အကြီးအကဲ ၁၂-ဦးတို့အား ၎င်းတို့လူမျိုးစုများအတွက် တာဝန်ခံစေသည်ကို ပြန်လည်သတိရပါလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့အား- **إِنِّي مَعَكُمْ** (ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့်အတူရှိတော်မူအံ့) ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည်ပဋိညာဉ်အား ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ဖြည့်ဆည်းပြီး အခြားသူများအားလည်း အလားတူလုပ်ဆောင်စေရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချပါကအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ပံ့ပိုးမှုသည် ၎င်းတို့နှင့်အတူရှိနေပေလိမ့်မည်။ ပြီးနောက်အာယသ်တော်သည် ဤပဋိညာဉ်ပါ အချို့စာပိုဒ်များကိုတစ်ခုစီရေတွက်ပြကာ ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့ ယုံကြည်မှုချိုးဖောက်ခြင်းကို ကျူးလွန်ကာ ယင်းအကျိုးဆက်အဖြစ် သူတို့အပေါ်ကျရောက်သောပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို ရည်ညွှန်းထားသည်။

ထို့ကြောင့် ပဋိညာဉ်ပါအချက်အလက်များအကြောင်း မဖော်ပြမှီအလျှင် **إِنِّي مَعَكُمْ** (ငါအရှင်မြတ် သည် အသင်တို့နှင့်အတူရှိတော်မူအံ့)ဟူသော ဝါကျသည် အကြောင်းအရာနှစ်ခုရှိကြောင်းပြောပြရန်ဖြစ်သည်။ ပထမမှာ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ပဋိညာဉ်ပါ အတိုင်းရပ်တည်ခဲ့လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ပံ့ပိုးမှု သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူရှိနေပါလိမ့်မည်။ ယင်းကို၎င်းတို့လုပ်ဆောင်သမျှ အဆင့်တိုင်းတွင် အောင်မြင်မှုတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ဒုတိယမှာ အချိန်တိုင်းနေရာတိုင်း၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူရှိနေသည်ဆိုကြောင်း သတိရစေရ မည်။ အရှင်မြတ်သည် ဤပဋိညာဉ်ကိုစောင့်ကြည့်လျက်ရှိသည်။ သူတို့ ရည်စူးသမျှတွေ့တောသမျှ ကြံစည်သမျှနှင့် လုပ်ဆောင်သမျှသည် ထိုအရှင်မြတ်၏ အသိဉာဏ်တော်အတွင်း၌သာရှိကြသည်။ ထိုအရှင်သည် ၎င်းတို့ဖုံးကွယ် သမျှကိုမြင်တော်မူ ကြားတော်မူပေသည်။ ထို့ပြင် ထိုအရှင်သည် ၎င်းတို့၏ အကြံအစည်များနှင့်ရည်စူးချက်များ ကိုလည်း သိရှိတော်မူပေသည်။ ပဋိညာဉ်ကိုချိုးဖောက်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့သည်အရှင်မြတ်၏ ထိန်းချုပ်မှုမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ချေ။ ထို့နောက် ပဋိညာဉ်၏ စာပိုဒ်များမှ ပထမအချက်ဖြစ်သည့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည် မှုနှင့် မှန်ကန်စွာဇကားသ်အလျှူဒါနကြေးပေးဆောင်ခြင်းများကိုဖော်ပြထားသည်။ ဤသည်က အစ္စလာမ်မပေါ်မီ အစောပိုင်းကတည်းက စိုက်ယိဒိနာမူစာﷺသခင်၏လူများ အားဆွလာသ်နှင့်ဇကားသ်တာဝန်များကို မပြု မနေရတာဝန်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောကြားသည်။ ဤတာဝန်ဝတ္တရားများသည် ဗနီအစ္စရာ

အီလ်တို့အတွက်သာလျှင် တစ်မူထူးခြားသောတာဝန်များ မဟုတ်ကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အခြားအညွှန်းများနှင့် ခိုင်လုံသောတင်ပြချက်များက သက်သေပြပါသည်။ စင်စစ်တမန်တော်တိုင်းနှင့် ရှုရီအသ် တရားတော်တိုင်းက ယင်းတာဝန်များကို အမိန့်ပေးလုပ်ဆောင်စေခဲ့သည်။

ပဋိညာဉ်ပါ တတိယစာပိုဒ်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စေလွှတ်တော်မူသော နဗီတမန်တော်အားလုံးနှင့် ရုစုလ်အားလုံးကို ၎င်းတို့ယုံကြည်သင့်ပြီး စစ်မှန်သောလမ်းညွှန်မှုဖြန့်ချိရေးဟူသော ၎င်းတို့ရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်ရန် ကူညီသင့်သည်။ မြောက်မြားစွာသော တမန်တော်များသည် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့ထံ ပွင့်ပေါ်လိမ့်မည်ဖြစ်ရာ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့သည် သီးခြားတာဝန်ပေးခံထားရသူများဖြစ်ကြသည်။ အီမာန်(သို့)ယုံကြည်မှု အခြေခံအနေအထားသည် ဆွလာသ်နှင့် ဇကားသ်စသည်တို့ထက်အလျင် ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ဤပဋိညာဉ် ထဲတွင် ပထမနေရာ၌ထားသော ကိစ္စရပ်ကိုသာလျှင် အမှန်တကယ်ပြုလုပ်ရပါမည်။ ပွင့်တော်မူမည့် နဗီတမန် တော်များသည် နောက်မှသာ ပွင့်ပေါ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အား ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့လုပ်ငန်းစဉ်အား ကူညီခြင်းတို့မှာ နောက်မှလုပ်ရမည့်ကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် မူရင်းစာသားထဲတွင် နောက်မှထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။

ပဋိညာဉ်၏ စတုတ္ထစာပိုဒ်မှာ- **أَفَرَضْتُمُ اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا** (. . . ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အား မွန်မြတ်လှစွာသော ကြွေးမြီချေးငှားခြင်းကိုလည်းပြုကြအံ့ . . .)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ကရ်သွာန်ဟစနာ (မွန်မြတ်လှစွာသောကြွေးမြီချေးငှားခြင်း)ဆိုသည်မှာ ယင်းနောက်ကွယ်တွင် မည်သည့်လောကီရေးဆိုင်ရာ အခြေ အနေအရဖြစ်သလိုလုပ်မှုမျိုးမပါသည့် လုံးဝဥသုစိတ်စေတနာဖြူစင်စွာလုပ်ခြင်းမျိုးကိုဆိုလိုသည်။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်လမ်း တော်၌လှူဒါန်းသုံးစွဲရာတွင် တစ်စုံတစ်ဦးသည် အဖိုးမတန်သော အပိုဖြစ်သော အရာကိုထုတ်ပစ်ခြင်း မျိုးမဟုတ်ဘဲ မိမိနှစ်သက်မြတ်နိုးသောအရာသုံးစွဲခြင်းဖြစ်သင့်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လမ်းတော်၌ လှူဒါန်းသုံး စွဲခြင်းကို ဤနေရာ၌ “ကြွေးမြီချေးငှားခြင်း”ဟုဖော်ပြထားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကြွေးမြီချေးငှားခြင်းကို ပြန်ဆပ်ခြင်းဆိုသည်မှာ ကိုယ်ကျင့်တရားအရလည်းကောင်း၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရလည်းကောင်း၊ တရားဥပဒေအရ လည်းကောင်း လုပ်သင့်သည်ဟု မှတ်ယူထား၍ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးသည် ယင်းချေးငွေကို မုချဧကန် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်းခံရမည့်ဟူသောယုံကြည်မှုမျိုးဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လမ်းတော်၌ သုံးစွဲလှူဒါန်းသင့်ပေ သည်။

မပြုမနေရဇကားသ်ကို ၎င်း၏နေရာ၌ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ဤနေရာတွင် “ကရ်သွာန်ဟစနာ” ထည့်သွင်းထားခြင်းက ဆွဒကဟ်နှင့်ခိုင်ရတ်သ်(ဇကားသ်အပြင် အခြားသောအလှူဒါနများ)ကို ရည်ညွှန်းကြောင်း ဖော်ညွှန်းသည်။ ဤသည်က မုစ်လင်မ်များသည် ၎င်းတို့အပေါ် တာဝန်ကျသော ဇကားသ်ပေးပြီးရုံမျှဖြင့် ငွေကြေး ဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားရှိမှုပြီးဆုံးသွားသည်မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြပါသည်။ ဖြည့်ဆည်းရမည့် အခြားသောငွေကြေးဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားများလည်းရှိသည်။ ပမာဆိုသော် လိုအပ်သည့်နေရာ၌ ဗလီတစ်လုံး ဆောက်လုပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ်များနှင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသူများအတွက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပညာရေးတွင် အစိုးရကဦးဆောင်ဦးရွက်လုပ်ခြင်းဖြစ်စေ၊ အထောက်အကူပြုခြင်းဖြစ်စေမရှိပါက ဘာသာရေး ပညာသက်သက်သင်ကြားပေးသော အဖွဲ့အစည်းများတည်ထောင်ခြင်းနှင့်လည်ပတ်ရေးတာဝန် ဝတ္တရားသည် မုစ်လင်မ်များအပေါ်မှအပ မည်သူပေါ်မှမတည်ရှိပေ။ လှူဒါန်းမှုနှစ်ခုကြားခြားနားမှုမှာ ဇကားသ်သည်

ဖရတ်သွံအိုင်(လူတစ်ဦးစီတိုင်းအပေါ် အကြွင်းမဲ့မပြုမနေရတာဝန်ဖြစ်၍ (ဆွဒကာဟ်နှင့်ခိုင်ရတ်)ဟုအ ထက်တွင် ဖော်ညွှန်းခဲ့သော အလှူဒါနများသည် ဖရတ်သွံကိဖာယဟ်(အောက်တွင်ရှင်းလင်းပါမည်)ဖြစ်သည်။

ဖရတ်သွံကိဖာယဟ်ဆိုသည်မှာ မုစ်လင်မ်အုပ်စုမှ လူတစ်စုဖြစ်စေ၊ အချို့သောသူကဖြစ်စေ ထိုကဲ့သို့ သောလိုအပ်ချက်များကို တာဝန်ယူလိုက်ပါက အခြားမုစ်လင်မ်များသည် ထိုတာဝန်တင်ရှိမှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရ သွားသည်။ ထို့ပြင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ တာဝန်မယူခဲ့လျှင် မုစ်လင်မ်တိုင်းသည် ဂိုနာဟ်ကျူးလွန်သူ များဖြစ်လာပေမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်အခါသမယ၌ ဘာသာရေးဆိုင်ရာပညာရေးအတွက် ကျောင်းများလည်ပတ် ရာတွင် ဆိုးဝါးသော အခြေအနေကိုသိရှိလင့်ကစား သူတို့သည် ဘဝတစ်သက်လုံး၏လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် ၎င်းတို့၏ အိမာန်ယုံကြည်မှုကို အလုပ်အကျွေးပြုရန် ရဲဝင့်စွာရင်ဆိုင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဇကားသ်ပေးဆောင်ခြင်းမှာ မုစ်လင်မ်များအတွက် မပြုမနေရ တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း မုစ်လင်မ်များသိရှိပြီးဖြစ်သည်။ ဤအသိပညာရှိ လျှက်နှင့် ဇကားသ်ပေးသည့်သူ အလွန်နည်းသည်မှာ ထူးဆန်းပေသည်။ ထို့ထက် စာရင်းအတိအကျနှင့် အပြည့် အဝပေးဆောင်သူမှာ ပို၍ပင်နည်းပါးပေသည်။ ထို့ပြင်ပေးရမည့် ဇကားသ်အပြည့်အဝပေးဆောင်သူမရှိသလောက် ရှားပါးသည်။ ပေးသင့်ပေးထိုက်သောဇကားသ်ပေးဆောင်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ဘာမျှပေးစရာမလိုတော့ဟု ထင်သူ များလည်းရှိပါသည်။ ဗလီတစ်လုံးအရေးတကြီးတည်ဆောက်ရန် လိုအပ်၍ ထိုသူတို့ထံသွားအလှူခံမည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် ဇကားသ်ငွေကြေးသာပေးကြပါလိမ့်မည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦများတွင်လည်း အလားတူဖြစ်ပေမည်။ ၎င်းတို့သည်လည်းဇကားသ်ငွေမှအပ အခြားငွေကြေးဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုရရန်ခက်ခဲ ပေသည်။ ဤသည်များသည်လည်း ဇကားသ်အပြင် မုစ်လင်မ်များဖြည့်ဆည်းရမည့်တာဝန်များဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤအာယသ်တော်နှင့်အခြားများစွာသော အလားတူအာယသ်တော်များတွင် ရှင်းလင်း မိန့်ကြားထားသည်။

အာယသ်တော်ဆုံးကာနီး၌ ပဋိညာဉ်ပါ စာပိုဒ်များကို အစဉ်အလိုက်ဖော်ပြပြီးနောက် ပဋိညာဉ်ဖြည့်ဆည်း ခြင်းသည်၎င်းတို့အား မြောက်မြားစွာသော ဆုလာဘ်များပေးအပ်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏အတိတ်က ပြစ်မှု ဂိုနာဟ်များပင်လျှင် ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဂျန္နုသ်သုခဘုံ၏ မကုန်ဆုံးနိုင်သော စည်းစိမ် ချမ်းသာနှင့်လုံခြုံမှုကို ရရှိလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းရှင်းလင်းထားသည်။ သို့သော်လည်း အဆုံး၌၎င်းတို့နားလည် သဘောပေါက်စေသည်မှာ ၎င်းတို့ထဲမှ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ထိုကဲ့သို့သောရှင်းလင်းသည့် ဖော်ပြချက်များကို လျစ်လျူရှုကာ ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် ပုန်ကန်ခြင်းအဆင့်သို့ရောက်သွားမည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန် သောလမ်းမှစွန့်ခွာသွားကာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ပျက်စီးစေခြင်းသို့ရောက်သွားသည်ဆိုသည်ကိုကား သိသင့်စေ ပါသည်။

အလအလအလအလအလအလ

အာယသ် (၁၃-၁၄)

فَبِمَا نَقُضِهِم مِّيثَاقَهُمْ
لَعَنَهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ
تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَسَنِينَ ⑬
وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ
فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ
يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ⑭

ထို့နောက်၎င်း(အစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်)တို့သည် မိမိတို့၏ပဋိညာဉ်ကို
ဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် ငါအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (မိမိ)၏ကရုဏာတော်မှ
ကင်းဝေးစေတော်မူခဲ့၏။ ထို့ပြင်၎င်းတို့၏စိတ်နှလုံးများကိုလည်း ခက်ထန်
မာကြောအောင်ပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုသူတို့သည် မုက္ခပိဋ်တော်များကို ၎င်း
တို့၏မူရင်းနေရာများမှရွှေ့ပြောင်းကြသည်။ ၎င်းပြင်ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အား
ဆုံးမထားသော အဆုံးအမဩဝါဒများအနက်မှ (ကြီးကျယ်သော)အစိတ်အပိုင်း
တစ်ခုကိုမေ့ပစ်ခဲ့ကြလေသည်။ အမှန်သော်ကား အသင်သည်၎င်းတို့အနက်မှ
အချို့သောသူတို့မှတစ်ပါး ကျန်လူများ၏သစ္စာဖောက်မှုတစ်ခုခုကိုအမြဲပင်ကြား
သိလျက်ရှိနေပေမည်။ သို့ရာတွင်အသင်သည်၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ပါလေ။
ထို့ပြင်(၎င်းတို့ဘက်မှ)မျက်နှာလွှဲရှောင်ပါလေ။ ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်သည်ကောင်းမှုပြုသောသူတို့အား ချစ်မြတ်နိုးတော်မူလေသတည်း။(၅:၁၃)

ထိုနည်းတူစွာ ငါအရှင်မြတ်သည် (မိမိတို့ကိုယ်ကို) “ကျွန်ုပ်တို့သည်
နစ္ဆာရာခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြသည်”ဟုပြောဆိုကြကုန်သောသူတို့ထံမှလည်း
(ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြရန်) ပဋိညာဉ်ခံဝန်ချက်ကို

ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ပါလျက် ယင်းသူတို့သည် ဆိုဆုံးမခဲ့ပြီးဖြစ်သော ဆုံးမဩဝါဒတို့အနက်မှ (အကြီးအကျယ်)အစိတ်အပိုင်းကို မေ့လျော့ပစ်ခဲ့ကြ ကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့တွင်“ကိယာမသ်”ရှင်ပြန် ထမည့်နေ့တိုင်အောင် ရန်ငြိုးထားမှုနှင့်မုန်းတီးမှုတို့ကိုထည့်သွင်းပေးတော် မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ၎င်းတို့ပြုလုပ် လေ့ရှိခဲ့ကြသောအရာများကို မကြာမြင့်မီသိမြင်စေတော်မူအံ့။ (၅:၁၄)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ပထမအာယသ်တော်က ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့သည် ၎င်းတို့အားပေးထားသည့် ရှင်းလင်းသော ညွှန်ကြားချက်များကို ဂရုမပြုအလေးမထားကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြနေသည်။ ထို့နောက်၎င်းတို့သည် ပဋိညာဉ်ကိုချိုးဖောက်သည့်အတွက် ၎င်းတို့ပြစ်ဒဏ်ပေးခံကြရသည်။ ၎င်းတို့၏မကောင်းမှုလုပ်ရပ်များနှင့် မနာခံ မှုများကြောင့် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သောပြစ်ဒဏ်ပေးမှုမှာ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။

- (၁) ကျောက်ခဲမိုးရွာခြင်း(သို့) မြေလှန်ခြင်းကဲ့သို့သော အကြောင်းအရာများကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ များစွာသောအာယသ်တော်များတွင် ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့နိုင်သည်။ ယင်းတို့မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၍ သိရှိခံစားနိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုဖြစ်သည်။
- (၂) ၎င်းတို့၏မနာခံမှုကြောင့်စိတ်နှင့်နှလုံးသားများမှာ ပြောင်းလဲခြင်းခံရသကဲ့သို့ဖြစ်ကာ စဉ်းစားခြင်းနှင့် ခံစားခြင်းတို့မပြုနိုင်ဘဲ ယင်းကြောင့် ၎င်းတို့မှာ ပြစ်မှုဂိုဏ်ဟ်ထဲတွင်ပို၍နက်ရှိုင်းစွာနှစ်သွားစေပါသည်။ ယင်းတို့မှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်ပေးမှုများဖြစ်ကြသည်။

အာယသ်တော်သည်- **فَبِمَا نَقْضُهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً** ဟူသောစကားလုံးများဖြင့် အစပြုထားသည်။ အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်မှာ လေးနက်သောပဋိညာဉ်ကို ၎င်းတို့က ချိုးဖောက် ခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အားထိုအရှင်၏အသနားတော်မှ ပိုမိုကင်းဝေးစေသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ အသနားတော်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများမှ ကင်းဝေးစေသည်။ ယင်းကား“လအ်နသ်”] n i L အစစ်အမှန်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ (ဟဇရသ်ထာနဝီ) ၎င်းပြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှလုံးသားများအား မည်သည့်အမှန် တရားမျှ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်စွမ်းမရှိသော မာကြောခြင်းမျိုးပြုခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ အသနားတော်မှကင်းဝေး စေခြင်းနှင့် နှလုံးသားများမာကြောခြင်းတို့ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်၌ (“ --AR- ” “ရာန်း”) (အစွန်းအထင်း(သို့) သံချေး)နှင့်တူခြင်းကို စူရဟ်မုသစ်ဖိဖိလ် **مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ** (၈:၁၄) တွင်ဖော်ပြထားသည်။ အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်မှာ ထင်ရှားရှင်းလင်းသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အာယသ်တော်များနှင့်အလွန် ထင်ရှားသည့်လက္ခဏာများကို ၎င်းတို့ငြင်းပယ်ရသည့်အကြောင်းမှာဂုနာဟ်အစွန်းအထင်းများသည် ၎င်းတို့၏ နှလုံးသားတွင် အနယ်ထိုင်စွဲမြဲသွားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သခင်က မိန့်ကြားထားသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဂုနာပြစ်မှုဒုစရိုက်တစ်ခုကျူးလွန်မိပါက သူ၏နှလုံးသားပေါ်၌ အမဲစက်ကလေးတစ်ခု ခတ်နှိပ်ပြီးသားဖြစ်သွားပါသည်။ သူသည်ဤမကောင်းမှုရှိခြင်းကြောင့်

ကသိကအောက်ဖြစ်မှုကို တစ်ချိန်လုံးခံစားရပါသည်။ ဤသည်မှာ ဖြူစင်သောအဝတ်ပေါ်တွင် အမဲကွက်တကွက် စွန်းထင်းသွားသောအခါ အမြဲတစေကြည့်လို့မရတော့သော အဖြစ်မျိုးနှင့်တူပါသည်။ အကယ်၍သူသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲကာ အမှားကိုဝန်ချတောင်းပန်မှုပြုပြီး နောက်နောင်မကျူးလွန်တော့ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါက ထိုအမဲစက်သည် ပယ်ဖျက်ပြီးဖြစ်သွားပါသည်။ ၎င်းပြင် သူသည်ဂရုမူခြင်းမပြုဘဲ အခြားသောဂုဏ်များကို ကျူးလွန်လာပါက အမှားတစ်ခုစီအတွက် အမဲစက်တစ်ခုစီတို့သည် တိုးပွားလာပြီး အမဲစက်များ၏အစွန်းအထင်း ကြောင့်သူ၏ဖြူစင်သောနှလုံးသည် မည်းနက်သွားသည့်အနေအထားသို့ပြောင်းလဲသွားပါလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ၏နှလုံးသား၏အခြေအနေမှာ မှောက်ထားသောအိုးနှင့်တူညီပြီး ဘာကိုမျှထည့်၍မရဘဲ ထည့်သမျှတို့ ပြန်ထွက် လာပါသည်။ ထို့ကြောင့်သူ၏နှလုံးသားထဲတွင် မည်သည့်ကောင်းမှုမျှစွဲမကျန်ရစ်သည်မှာ သူ၏ကိုယ်ကျင့်တရား သည် ထုံထိုင်းနေသည့်အခြေအနေသို့ရောက်ရှိနေသည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ၏အဖို့မကောင်းသည်များသည် အကောင်းဖြစ်ပြီး အကောင်းများသည် မကောင်းဖြစ်နေပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့သည် သူ၏ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ချဉ်းကပ်မှုဖြစ်သွားကာ ချို့ယွင်းချက်အပြစ်အနာအဆာများကို ကောင်းချီးမင်္ဂလာများဟုလည်းကောင်း၊ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်ကိုကောင်းမှုသုစရိုက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အပြစ်ဂုဏ်ကို စဝါးငါးဆုလာဘ်ဟူ၍ လည်းကောင်းစတင်မှတ်ယူ ပါသည်။ ဤသို့သူ၏ကွေ့ကောက်သော အတွေးအခေါ်တို့ဖြင့် သူ၏တော်လှန်ပုန်ကန်ခြင်း၊ မနာခံခြင်းတို့သည် ပိုမိုလွန်ကဲလာပါသည်။ ဤသည်တို့မှာ ဤကမ္ဘာလောကမှာပင် သူ၏ပြစ်မှုဂုဏ်တို့အတွက် ချက်ခြင်းလက်ငင်း ပြစ်ဒဏ်ရရှိခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

ان من جزاء الحسنه : အချို့လေးစားအပ်သည့် အကြီးအကဲများကပြောကြားခဲ့သည်မှာ-
الحسنة بعدها وان من جزاء السيئة السيئة بعدها ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကောင်းမှုကုသိုလ်တစ်ခု အတွက် ချက်ခြင်းရရှိသောဆုလာဘ်မှာ အခြားသောနောက်ထပ် ကောင်းမှုကောင်းရာတစ်ခုလုပ်နိုင်သည့် (သောင်ဖီးစ်က်)အလ္လာဟ်အရှင်ပေးသနားတော်မူသော စွမ်းအားရရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အလားတူစွာ ပြစ်မှုဂုဏ် တစ်ခုအတွက် ချက်ခြင်းရရှိသောဆုလာဘ်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး၏နှလုံးသားသည် ပထမဂုဏ်တစ်ခု ကျူးလွန်ပြီး သည်နှင့်တပြိုင်နက်တည်း အခြားသောဂုဏ်များကို ကျူးလွန်လိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နာခံသူနှင့် မနာခံသူနှစ်ဦးစလုံးတို့တွင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်၏ဆွေငင်အားတစ်ခုရှိပါသည်။ ယင်းမှာနာခံသူသည် ကောင်းမှုကောင်းရာတစ်ခုပြုလုပ်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်ကောင်းမှု ကောင်းရာတစ်ခုပြုလုပ်လိုခြင်းနှင့် မနာခံသူသည် မကောင်းမှုဂုဏ် အပြစ်တစ်ခုကျူးလွန်မိလျှင် နောက်အခြားသောဂုဏ်တစ်ခု ကျူးလွန်လိုခြင်းတို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့ကျူးလွန်ခဲ့သော ယုံကြည်မှုချိုးဖောက်ခြင်းအကြောင်းဆီသို့ ပြန်လည်ရည်ညွှန်း ပါကပြောနိုင်သည်မှာ ၎င်းတို့ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်ချက်ခြင်း လက်ငင်းပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရမှုသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏အသနားတော်မှ ကင်းဝေးခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအသနားတော်သည် ကယ်တင်ခံရစေခြင်း အတွက် အကြီးမားဆုံးသောကြားခံအရာပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။ ၎င်းတို့၏အသဲနှလုံးများသည် မည်မျှအထိမာ ကြောသွားသနည်းဟူမူ ယင်းတို့သည်“စကားလုံး”များအား ၎င်းတို့၏နေရာမှပြောင်းရွှေ့ခြင်း” အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ မုက္ခပါတ်တော်များအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းပြုလုပ်သည့်အဆင့်ထိရောက်ရှိသွားပါသည်။ ယင်းသို့ပြုပြင်ပြောင်း လဲခြင်းတို့သည် စကားလုံးများကိုပင်ဖြစ်စေ၊ အဓိပ္ပာယ်များကိုပင်ဖြစ်စေ၊ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုပင်ဖြစ်စေ

ပြုပြင်ပြောင်းလဲကြပါသည်။ ယင်းအကြောင်းများ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဟဒီးဆ်တော်များတွင်ဖော်ပြထားကာ အချို့သောအကြောင်းအရာများကို ဥရောပခရစ်ယာန်များကပင် အသိအမှတ်ပြုကြပါသည်။ (သမိစိရ် အုဆ်မာနီ)

အသိပညာဆိုင်ရာနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း၏ရလဒ်ကို အထက်တွင်ဖော်ပြသည်မှာ ၎င်းတို့အား **وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ** ကောင်းသောအကြံဉာဏ်ပေးခြင်းကို အခွင့်အရေးယူဖို့ မေ့လျော့နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက်ဤပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုသည် ၎င်းတို့နှင့်ထက်ကြပ်မကွာရှိနေသည် **وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ** ဆိုလိုသည်မှာ အစွလာမ့်တမန်တော်ကြီးသည် ၎င်းတို့ကျူးလွန်ခဲ့သည့်ချိုးဖောက်မှုများ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုများ၊ သစ္စာဖောက်မှုစသော တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုအကြောင်းအမြဲသိနေပေလိမ့်မည်။ ခြွင်းချက် **الْأَقْلِيَا مِنْهُمْ** (အနည်းငယ်မျှသောသူတို့မှအပ)ဟုညွှန်းထားသည်မှာ စိုက်ယိဒီနာအဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နိုစလာမ်နှင့်အခြားသောသူများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် စစ်မှန်သောမုစ်လင်မ်များမဖြစ်မီက ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ၏ယုံကြည်မှုကို လိုက်နာကြသူများဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ယခုအချိန်တိုင် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏မှားယွင်းသောလုပ်ရပ်ကိုဖော်ပြခြင်းသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အတွက် သိက္ခာကျစေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ၎င်းတို့အား အထင်အမြင်သေး၍ ကိုယ်တော်အပါးဘယ်သောအခါမှ မချဉ်းကပ်စေသင့်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်၏နောက်ဆုံးဝါကျ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အား **فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ** (သို့ရာတွင်အသင်သည် ၎င်းတို့အားခွင့်လွှတ်ပါလေ၊ ထို့ပြင် (၎င်းတို့ဘက်မှ)မျက်နှာလွှဲရှောင်ပါလေ။ ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကောင်းမှုပြုသောသူတို့အားချစ်မြတ်နိုးတော်မူလေသတည်း။)ဟူသော ညွှန်ကြားချက်ပေးထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏ထူးခြားသည့် အခြေအနေသည်မည်သို့ပင်ဖြစ်ပါစေ အစွလာမ့်တမန်တော်ကြီးအတွက် လုံးဝသဘာဝမကျသည်ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ရန်မှာ ပို၍ကောင်းပေသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ၎င်းတို့နှလုံးသားများမာကြော၍အေးတိအေးစက်ဖြစ်နေကြောင်းနှင့် မည်သည့်ကောင်းသောအကြံဉာဏ်မှ၎င်းတို့အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေသည်ဆိုသော အခွင့်အရေးကလည်း အလွန်အလှမ်းကွာဝေးနေကြောင်း သိရှိပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အထင်သေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုန်းတီးရွံရှာခြင်းမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း မဆက်ဆံသင့်ချေ။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ဆိုပါစို့ သည်းခံခြင်းနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာကိုယ်ကျင့်တရားများသည် အံ့ဩဖွယ်အကျင့်သီလများဖြစ်ကာ ယင်းကဲ့သို့ ဆင်ခြင်တုံတရားကင်းမဲ့သောသူများ၏ အချို့သောအသိဉာဏ်နှင့် ခံစားမှုများကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် စုံစမ်းစစ်ဆေး ဖော်ထုတ်နိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ ထိုသူများအတွက် အချို့သော အသိဉာဏ်ရိုက်သွင်းရန်ဟူသော ဤကျိုးပမ်းမှု မအောင်မြင်သော်လည်း လုပ်ရကျိုးနပ်လေသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မိမိကိစ္စရပ်များနှင့်ကိုယ်ကျင့် တရားများကို မှန်မှန်ကန်ကန်ထားရှိခြင်းကားလုံးဝလိုအပ်ပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကောင်းမွန်သော ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လုပ်သည်များကိုနှစ်သက်တော်မူ၍ သို့လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် မုစ်လင်မ်များသည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်နှင့် နီးကပ်စေပါသည်။

ပထမအာယသ်တော် (၅:၁၃)မှာ ဂျူးများယုံကြည်မှုဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းအကြောင်း ဖော်ပြကာ ကျွန်ုပ်တို့သည် နောက်အာယသ်တော်(၅:၁၄)သို့သွား၍ ယင်းတွင် -

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ʔ ဟုခရစ်ယာန်များကို ရည်ညွှန်းထားသည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ခရစ်ယာန်များအား ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းမှာ အချင်းချင်းသဘောကွဲလွဲမှုကြောင့်ဟုဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းတို့၏ယုံကြည်မှုဖောက်ဖျက်ခြင်းကြောင့် ဤအပြစ်ဒဏ်သည် နောက်ဆုံးနေ့(ကိယာမသ်)နေ့တိုင်တည်ရှိပါလိမ့်မည်။

ခေတ်ပြိုင်မြင်ကွင်းကိုကြည့်လျှင် စည်းလုံးမှုရှိဟန်တူသော ခရစ်ယာန်များအကြောင်း တစ်စုံတစ်ဦးက သံသယဝင်နိုင်ပါသည်။ အဖြေကားလက်ရှိဖော်ပြချက်မှာ ဘာသာတရားကိုလိုက်နာကျင့်သုံးနေသည့် စစ်မှန်သော ခရစ်ယာန်များ အကျုံးဝင်ပါသည်။ မိမိတို့ဘာသာတရားမှ စွန့်ခွာ၍စည်းကမ်းတကျမလိုက်နာသော လောကီရေးသမား ဘာသာမဲ့တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အုပ်စုလိုက်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ လူမျိုးစုများအနက် ခရစ်ယာန်များထဲတွင် ပါဝင်သည်ဟုဆိုသည့်တိုင် စင်စစ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ခရစ်ယာန်များမဟုတ်ကြပါ။

အကယ်၍ထိုကဲ့သို့သော သူများအနက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သဘောကွဲလွဲခြင်းနှင့်အချင်းချင်းရန်လိုမှုများ မရှိသည့်တိုင် ဤအာယသ်တော်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်မဟုတ်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သဘောထားကွဲလွဲမှုမှာ ဘာသာရေးအပေါ် အခြေခံခဲ့၍ ဘာသာတရားမရှိဆိုလျှင် သဘောကွဲလွဲမှုဆိုသည်လည်းမရှိတော့ချေ။ အထက်မှ ပြောခဲ့သကဲ့သို့ ဤအာယသ်တော်သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာအား သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးသူများ အကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အား ခွဲခြားထားခြင်းသည်လည်း အများသိပြီးဖြစ်ပေသည်။

ဋီကာရှင်အလ်ဗိုင်ဒါဝီ၏ ဘေးမျဉ်းတွင် မှတ်ချက်ဖြင့်တင်ပြထားသည်။ သိုင်စီရ်ကိုရည်ညွှန်း၍ ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ခရစ်ယာန်များ၏ မူလတွင် ဂိုဏ်းသုံးဂိုဏ်းရှိသည်။

- (၁) ဖိစ်တူးရီးယား(နက်စ်တိုးရီးယန်းများ) ၎င်းတို့သည် စိုက်ယိဒိနာအီစာ(سورة النحل)(ယေရှု)ကို ဘုရား၏သားတော်အဖြစ်မှတ်ယူထားသည်။
- (၂) ယာကူးဗ်ဗီးယာဟ်(ဂျက်ကော့ဗ်မျိုးနွယ်များ) စိုက်ယိဒိနာအီစာ(سورة النحل)(ယေရှု)ကိုပင် ဘုရားတစ်ပါးဟု မှတ်ယူထားသည်။
- (၃) မာလ်ကာအီးယာဟ်(မာလ်ကိုက်များ) စိုက်ယိဒိနာအီစာ(سورة النحل)(ယေရှု)သည် (၃)ပါးတစ်ဆူမှ တစ်ပါးအဖြစ် မှတ်ယူထားသည်။

ထို့ပြင် ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၌ထိုကဲ့သို့ကြီးကျယ်သော ကွဲလွဲခြင်းများရှိသည်ဆိုခြင်းကြောင့် အချင်းချင်းကြား မနာလိုဝန်တိုခြင်းမှာ မလွဲမရှောင်ရှိမည်ဆိုသည်ကား ပြောစရာပင်မလိုချေ။

အာယသ် (၁၅-၁၈)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
 لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ
 وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ
 نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ⑮ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ
 مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى
 صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ⑯ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا
 إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ
 ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَفِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ
 مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يُخْلِقُ مَا
 يَشَاءُ ⑰ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑱
 وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ
 فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن
 يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ⑲ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ⑳

အို-“ကိသာဗီ” ရှေးအထက်ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့ ငါအရှင်မြတ်၏ ရုစုလ်တမန်တော်(မုဟမ္မဒ်)သည် အသင်တို့ထံသို့ မုချဧကန်ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုရုစုလ်တမန်တော်သည် (သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်)ကျမ်းထဲမှ အသင်တို့ထိမ်ချန် လျှို့ဝှက်ဖုံးအုပ်ထားခဲ့သောအရာများအနက် များစွာသောအရာတို့ကို အသင်တို့အား ရှင်းလင်းထင်ရှားစွာဖော်ပြလေသည်။ ၎င်းပြင် များစွာသော အချက် တို့ကိုမူ အပြစ်မယူဘဲခွင့်လွှတ်လေသည်။ အသင်တို့ထံ သို့အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထံတော်မှ (ထွန်းလင်းတောက်ပသော)ရောင်ခြည်တော် (ဝါ)နဗီတမန်တော် (မုဟမ္မဒ်)နှင့်တကွ ထင်ရှားလှစွာသော(ကုရ်အာန်)ကျမ်းတော်မြတ်သည် စင်စစ်ဧကန်ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။

(တစ်နည်း) အသင်တို့ထံသို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှရောင်ခြည် တော်တည်းဟူသော ထင်ရှားသော(ကုရ်အာန်)ကျမ်းတော်မြတ်သည် စင်စစ် ဧကန်ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ (၅:၁၅)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထို(ကုရ်အာန်)ကျမ်းတော်မြတ်ဖြင့် မိမိ၏ နှစ်သက်မှုကိုလိုက်နာသောသူတို့အား ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း၏လမ်းများကို ပြသတော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့အား မိမိအမိန့်တော်နှင့်(ဝါ)မိမိသတ်မှတ် ပြဌာန်းထားတော်မူသော ဥပဒေစည်းမျဉ်းအတိုင်း ကုမ်ရ်တည်းဟူသော အ မှောင်ထုကြီးအတွင်းမှ (အစွလာမ်တည်းဟူသော)အလင်းရောင်သို့ ထုတ်ယူ ပို့ဆောင်တော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ထိုအရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ဖြောင့်မတ်မှန် ကန်သောတရားလမ်းကိုလည်း ပြသတော်မူ၏။ (၅:၁၆)

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဧကန်မလွဲ မရ်ယမ်၏သားတော်မစီဟ် (အီစာ)ပင်ဖြစ်သည်”ဟူ၍ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့ကား ဧကန်စင်စစ်သွေ ဖည်ငြင်းပယ်သူများဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။ (အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (ထိုသူ တို့အားဤသို့ချေပ)ပြောဆိုပါလေ။ (“ဟယ်အချင်းတို့)သို့ဖြစ်လျှင် အကယ်၍ သာထိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်“မရ်ယမ်”၏သားတော် “မစီဟ်”ကိုလည်းကောင်း၊ ထို“မစီဟ်”၏မယ်တော်ကိုလည်းကောင်း ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ်ရှိရှိသမျှအားလုံး တို့ကိုလည်းကောင်း ဖျက်ဆီးလိုတော်မူပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့် တော်၌တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ကန့်ကွက်နိုင်သူကား မည်သူရှိသနည်း။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား မိုးကောင်းကင်များကို၎င်း၊ ကမ္ဘာမြေကြီးကို၎င်း၊ မိုးနှင့် မြေအကြားရှိ အရာဝတ္ထုအားလုံးတို့ကို၎င်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် စိုးပိုင်

တော်မူ၏။ ထိုအရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိရာကို ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင် နိုင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။(၅:၁၇)

၎င်းပြင် ယဟူဒီတို့သည်၎င်း၊ ခရစ်ယာန်တို့သည်၎င်း၊ “ငါတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်များလည်းဖြစ်ကြသည်။ ထိုအရှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များလည်းဖြစ်ကြသည်”ဟူ၍ပြောဆိုကြ၏။ (အို-နဗီတမန်တော် အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့)မေးမြန်းပါလေ။ (“အချင်းတို့”)သို့ဖြစ်လျှင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အဘယ့်ကြောင့်အသင်တို့အား အသင်တို့၏အပြစ်များ ကြောင့် အပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူပါသနည်း။ အမှန်မှာ အသင်တို့သည်လည်း ထိုအရှင်မြတ်ဖန်ဆင်းတော်မူသည့် (လူသားများ)အနက်မှ လူသာမန်များပင် ဖြစ်ကြပေသည်။” ထိုအရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူကို လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူ၍ မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူကို အပြစ်ဒဏ်ပေး တော်မူ၏။ အမှန်မှာ မိုးများနှင့်ကမ္ဘာမြေကြီးကို၎င်း၊ ထိုမိုးနှင့်မြေ၏စပ်ကြား တွင်ရှိရှိသမျှသောအရာများကို၎င်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် စိုးပိုင်တော် မူသည်။ ၎င်းပြင်(လူခပ်သိမ်းတို့သည်)ထိုအရှင်မြတ်ဘက်တော်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ကြ ရမည်သာတည်း။ (၅:၁၈)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ခရစ်ယာန်များအနက် ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်း၏ယုံကြည်ချက်ဖြစ်သော စိုက်ယိဒီနာ မစီးဟ်(﴿الَّذِينَ﴾သည် ဘုရားသခင်ဖြစ်သည်ဆိုသည့် ပြောဆိုခြင်းကိုသာ မဟုတ်မမှန်ကြောင်းငြင်းဆိုထားသည်။ သို့သော်လည်း မဟုတ်မမှန်ကြောင်းငြင်းဆိုရာတွင်အသုံးပြုထားသော ငြင်းဆိုနည်းသည် အလ္လာဟ်တစ်ပါးတည်း တည်ရှိကြောင်း သောင်ဟီးဒ်၏ငြင်းကွယ်၍မရသော မူလဂိုဏ်းအားလုံး၏မှားယွင်းသောယုံကြည်မှုများကို ချေပပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဤငြင်းဆိုမှုက ဘုရားသခင်၏သားတော်ဟူသော ယုံကြည်မှုသော်လည်းကောင်း၊ သုံးပါးထဲမှ တစ်ဆူဟူသော ယုံကြည်မှုစသည့် ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်မှုအားလုံးကိုသော်လည်းကောင်း မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ငြင်းဆိုပြီးဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် စိုက်ယိဒီနာ မစီးဟ်နှင့်၎င်း၏မိခင်တို့ကို ပူးတွဲဖော်ပြခြင်းသည် အသိဉာဏ်ကြွယ်သော တွေးဆမှုနှစ်ခုကြောင့်ဖြစ်နိုင်သည်။ ပထမအနေဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့မှောက်၌ စိုက်ယိဒီနာမစီးဟ်၏ရိုက္ခီးနိမ့်ချ မှုနှင့်ယင်းက ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုတော်ကို မရှောင်ရှားနိုင်ကြောင်း(သို့မဟုတ်) မစီးဟ်၏မိခင်ကြီး သည် သားကောင်းတစ်ဦးကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းအား သူမဘဝထက်ပို၍မြတ်နိုးသည်ဟုမှတ်ယူသည်။ ဒုတိယ အနေဖြင့် ဤသို့လုပ်ခြင်းဖြင့် စိုက်ယိဒီနာမစီးဟ်သခင်မအား ဘုရားသုံးဆူတစ်ဆူဟု မှတ်ယူသောဂိုဏ်း၏ အယူအဆကို မဟုတ်မမှန်ကြောင်း ငြင်းဆိုပြီးဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ အခြားမှတ်သားထိုက်သည်မှာ စိုက်ယိဒီနာအီစာ﴿الْعَلَق﴾နှင့် စိုက်ယိဒါဟ်မရ်ယမ်﴿الْفَجْرِ﴾တို့ သေဆုံးခြင်းကို စကားပမာဖော်ပြထားသော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ဝဟီကျရောက်သောအချိန်ကာလ တွင်မူ စိုက်ယိဒါဟ်မရ်ယမ်၏ သေဆုံးမှုမှာ စကားပမာမဟုတ် စင်စစ်လွန်မြောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ လုပ်ထား ခြင်းသည် စိုက်ယိဒီနာအီစာ﴿الْعَلَق﴾သခင်၏သေဆုံးမှုကို စကားပမာတစ်ရပ်အဖြစ်သာ ဖော်ညွှန်းလို၍ ပြောလို သည့်အကြောင်းအရာကို(သင်္ဂလီဗ်)ထပ်ဆင့်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးခံရသော မိခင်ကြီး အမှန်တကယ်သေဆုံးသော်လည်း စကားပမာအဖြစ်ဖော်ညွှန်းထားခြင်းသည်လည်း အလားတူ ဤအကြောင်း အရာ၏ဆင့်ပွားတစ်ရပ်အဖြစ် ထပ်ဆင့်ဖော်ပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် စိုက်ယိဒါဟ်မရ်ယမ်သခင်မအား ကွယ်လွန်သေဆုံးစေသည့်နည်းလမ်းအတိုင်း စိုက်ယိဒီနာမစီးဟ်နှင့် အခြား ဖန်ဆင်းခံများကိုလည်း သေဆုံးစေနိုင်သည်မှာ အရှင်မြတ်၏တန်ခိုးတော်တွင်း၌သာ တည်ရှိသည် ဟူ၍လည်းပြောနိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင် **يَحْلُقُ مَآيَسَاءً** (ထိုအရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိရာကို ဖန်ဆင်း တော်မူ၏) (၅:၁၇)ဟူသော အဆိုအမိန့်သည် ခရစ်ယာန်များက စိုက်ယိဒီနာမစီးဟ်အား ဘုရားအဖြစ်ကိုးကွယ်ရန် အသုံးပြုသော ဤသီးခြားသိမ်ဖျင်းသည့် မဟုတ်မမှန်မှုကို ငြင်းဆိုထားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စိုက်ယိဒီနာ မစီးဟ်သည် ဤကမ္ဘာတွင် သဘာဝလုပ်ဆောင်မှုများ၏ အားလုံးသောဥပဒေများကိုဆန့်ကျင်ကာ ဖခင်မပါဘဲ မိခင်တစ်ဦးတည်းမှ မွေးဖွားလာရခြင်းကြောင့်ဆင်ခြေပေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍သာ ၎င်းသည်သဘာဝ ဥပဒေနှင့်အညီ မွေးဖွားလာသောလူသားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါက မိခင်ဖခင်နှစ်ဦးစလုံးမှ ပေါက်ဖွားလာသူဖြစ်ရမည်။

ဤဝါကျလေးတစ်ခုက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ပြီးပြည့်စုံဆုံးဖြစ်၍ အရှင်မြတ်သည် အလိုရှိသည့်ဘယ် အရာဘယ်နည်းလမ်းကိုမဆို ဖန်ဆင်းနိုင်သည့် ကျယ်ဝန်းပြီးပြည့်စုံဆုံးဖြစ်သော စွမ်းရည်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မိန့် ကြားချက်က ၎င်းတို့၏ဆင်ခြေများကို အဖြေပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အလားတူ ဒွိဟသံသယကို - **إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ** (အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ထံတော်၌(နဗီတမန်တော်)အီစာ၏ (ထူးဆန်း သော)အဖြစ်ကား (နဗီတမန်တော်)အာဒမ်၏(ထူးဆန်းသော)အဖြစ်ကဲ့သို့ပင်တည်း-၃:၅၉)တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းထဲ၌ စိုက်ယိဒီနာမစီးဟ်အားဖန်ဆင်းခြင်းသည် ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော သဘာဝဥပဒေနှင့် ခြားနားခြင်းက ၎င်းအားဘုရားအဖြစ်မှတ်ယူရန် အလေးသာမှုငြင်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ်မယူနိုင်ကြောင်း အတည်ပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စိုက်ယိဒီနာအာဒမ်﴿آدَم﴾သခင်အား အဖေနှင့်အမေနှစ်ဦးစလုံးမရှိဘဲ ဖန်ဆင်းခဲ့ခြင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်လျှင် အကြောင်းရင်းသိနိုင်ပေသည်။ ထိုအရှင်မြတ် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းရှင်၊ စိုးပိုင်တော်မူသောအရှင်၊ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခံထိုက်ဆုံးသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပေသည်။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ထိုအရှင်နှင့်တူဖက်ယှဉ်တွဲ ကိုးကွယ်မခံထိုက်ပါ။

h h h h h h h h h h

အာယသ် (၁၉)

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا
يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ
وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

အို-(ရှေးအထက်)ကျမ်းဂန်ရရှိသူ (ယဟူဒီ၊ ခရစ်ယာန်)အပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် ('ကိယာမသ်'ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့တွင်) ကျွန်တော်မျိုးတို့ထံ (မှန်ကန်သောတရားဓမ္မနှင့်စပ်လျဉ်း၍)ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာသတင်းပြောကြားသူဟူ၍၎င်း၊ (လမ်းမှားသို့မရောက်စေရန်) သတိပေးနှိုးဆော်သူဟူ၍၎င်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်မရှိပါဟု မပြောဆိုနိုင်ကြရန် ရုစုလ်တမန်တော်များအဆက်ပြတ်နေသောအချိန်ကာလ၌ အရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တမန်တော်(မုဟမ္မဒ်)သည် အသင်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုရုစုလ်တမန်တော်(မုဟမ္မဒ်)သည် အသင်တို့အား (မှန်ကန်သောတရားဓမ္မ၊ အမိန့်ပညတ်ချက်တို့ကို)ပွင့်လင်းထင်ရှားစွာ ဟောညွှန်လျက်ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ယခုသော်ကားအသင်တို့ထံ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာသတင်းပြောကြားသူ၊ သတိပေးနှိုးဆော်သူ(နဗီတမန်တော်မုဟမ္မဒ်)သည် ဧကန်မလွဲရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။ (၅:၁၉)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

“يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا” “ရုစုလ်တမန်တော်များအဆက်ပြတ်နေသောအချိန်ကာလ၌”တွင်ပါဝင်သော “ဖသ်ရဟ်”ဟူသောစကားလုံးသည် ဝေါဟာရအရ လုပ်ရပ်တစ်ခုကို “နှေးကွေးစေသည်”၊ “ငြိမ်သက်စေသည်”၊ “ခေတ္တရပ်ဆိုင်းသည်”၊ (သို့) “အဆုံးသတ်စေသည်”ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါသည်။ ဦးဆောင်သဖ်စီရ် ပညာရှင်များက ဤအာယသ်တော်ပါ“ဖသ်ရဟ်”ဆိုသည်ကို အထက်ပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ ဤသည်က တမန်တော်များပွင့်တော်မူခြင်းကို အချိန်ကာလအတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ခေတ္တရပ်ဆိုင်းခြင်းကိုခေါ်သည်။ ယင်းအချိန်ကာလသည် စိုက်ယိဒ်နာအီစာ(التَّائِيْدَةُ)နှင့် တမန်တော်များ၏ နောက်ဆုံး တမန်တော်ဖြစ်သော စိုက်ယိဒ်နာမုဟမ္မဒ်အလ်မုစ်သဟ(مُحَمَّدٌ)တို့၏ကြားကာလအချိန်အပိုင်းခြားဖြစ်သည်။

အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလကို ဆန်းစစ်အတည်ပြုခြင်း

စိုက်ယိဒိနာအဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအဗ္ဗားစ်(ﷺ)၏အဆိုအရ စိုက်ယိဒိနာမူစာ(ﷻ)နှင့် စိုက်ယိဒိနာအီစာ(ﷻ) တို့အကြားတွင် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ခန့်ရာကွာခြားပါသည်။ ဤကာလတစ်ခုလုံးတွင် အဆက်ပြတ်နေသောအချိန်ကာလဟူသည်မရှိဘဲ တမန်တော်များတစ်ပါးပြီးတစ်ပါး ၎င်းတို့၏တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့်အတူ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသည်။ ဤကာလအတွင်းမှာ ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတွက် သက်သက်ပွင့်တော်မူခဲ့သော တမန်တော်အပါးတစ်ထောင်ပွင့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးမှအပ အခြားသောလူမျိုးများအတွက် တမန်တော်များသည် ဤစာရင်းတွင်မပါဝင်ပါ။ ထို့နောက် တမန်တော်စိုက်ယိဒိနာအီစာ(ﷻ)မွေးဖွားသည့် အချိန်နှင့် မြင့်မြတ်တော်မူသော တမန်တော်ကြီး(ﷺ)သည်နောက်ဆုံးနဗီတမန်တော်အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခြင်းမှာ အချိန်ကာလနှစ်ပေါင်းငါးရာသာကွာခြားသည်။ ဤကာလအတွင်းတွင် နဗီတမန်တော်များ ပွင့်လေ့ပွင့်ထရှိခြင်းသည် ရပ်တန့်သွားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအချိန်ကာလကို “ဖယ်ရဟ်”အဆက်ပြတ်နေသောအချိန်ကာလဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ဤအချိန်၏အလျင်က အချိန်ကြာညောင်းသောကာလအတွင်းတွင် နဗီတမန်တော်များမပွင့်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ (အခြားသောကျမ်းများမှ ရှင်းလင်းချက်များနှင့်အတူ ကုရ်သုစိကျမ်း)

စိုက်ယိဒိနာမူစာ(ﷻ)နှင့် စိုက်ယိဒိနာအီစာ(ﷻ)တို့ကြားတွင်ရှိသောအချိန်ကာလ၊ စိုက်ယိဒိနာ အီစာ(ﷻ)နှင့် နောက်ဆုံးတမန်တော်ကြီးမုဟမ္မဒ်အလ်မုစ်သဖာ(ﷺ)တို့ကြားတွင်ရှိသော အချိန်ကာလတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အခြားသောတင်ပြချက်များလည်း ရှိပါသည်။ ယင်းတင်ပြချက်များထဲတွင် ကြားကာလအပိုင်းအခြားသည် များသည်လည်းရှိသကဲ့သို့ နည်းသည်လည်းရှိပါသည်။ သို့သော် ယင်းတို့မတူညီခြင်းသည် စစ်မှန်သော ရည်ရွယ်ချက်ကိုမထိခိုက်ပါ။

စိုက်ယိဒိနာစလ်မာန်အလ်ဖာရစ်(ﷺ)၏ ခိုင်လုံသောတင်ပြချက်အရ စိုက်ယိဒိနာအီစာ(ﷻ)နှင့် တမန်တော်များအနက် နောက်ဆုံးတမန်တော်မြတ်ကြီးတို့၏ကြားတွင်ရှိသော အချိန်ကာလသည် နှစ်ပေါင်းခြောက်ရာဟူ၍ အီမာမ်အလ်ဗုခါရီကတင်ပြခဲ့သည်။ ဤအချိန်ကာလတွင် မုစ်လင်မ်နှင့်ဆွဟီးအလ်ဗုခါရီကျမ်းများကို ကိုးကားလျက် ယင်းကာလတွင်မည်သည့်နဗီတမန်တော်မျှစေလွှတ်ခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်းကိုမစ်ရှ်ကာသ်ကျမ်းပါ ဟဒီးစ်တစ်ပုဒ်ကအတည်ပြုထားပါသည်။ ယင်းဟဒီးစ်ဆ်တော်အရ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က **أَنَا أَوَّلَى النَّاسِ بِعِيسَى** “လူသားများအနက် ကျွန်ုပ်သည် အီစာ(ﷻ)နှင့်အနီးကပ်ဆုံးသောသူဖြစ်သည်” ဟူ၍မိန့်ကြားထားပေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကသူ၏မှတ်ချက်ကို ဟဒီးစ်တစ်ပုဒ်ထဲတွင် **لَيْسَ بَيْنَنَا نَبِيٌّ** (ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးကြားတွင် မည်သည့်တမန်တော်မျှ မပွင့်ပေါ်ခဲ့ပါ”ဟူ၍ ရှင်းလင်းထားသည်။

စူရဟ်“ယာစင်”တွင် ဖော်ပြထားသော စိုက်ယိဒိနာ အီစာ(ﷻ)စေလွှတ်တော်မူသောတမန်တော်သုံးဦးဆိုသည်မှာ စေတမန်တော်များ(သတင်းစကားသယ်ဆောင်သူများ)ဟူ၍ စာပေသဘောအရ အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ပါသည်။

အချို့သော သမိုင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူများတင်ပြထားသော ဤအဆက်ပြတ်နေသောအချိန်ကာလအတွင်းတွင်ပွင့်သော ခါလိဗ်အိဗ်နီဆီနန်အလ်အရီနှင့်ပတ်သက်၍ရှေ့ဟပ်ကိုကိုးကားကာ သဖ်စီရ်ရူဟုလ်မအာနီကပြောသည်မှာ ၎င်းတမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ မှန်ကန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းပွင့်ပေါ်သည့်အချိန်ကာလသည် စိုက်ယိဒိနာအီစာ(ﷻ)ပွင့်တော်မူပြီးသည့်နောက်တွင်မဟုတ်မူဘဲ အလျင်ပွင့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလနှင့်ပတ်သက်သောဥပဒေများ

အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလအတွင်းရှိ လူတို့သည် မည်သည့်နဗီ(သို့)တမန်တော်မျှမပွင့်ပေါ်ခြင်း၊ (သို့)နဗီတမန်တော်များ၏ လက်အောက်ခံများမရှိခြင်း၊ ရှေးနဗီတမန်တော်များတို့၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာဥပဒေများ ၎င်းတို့တွင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားခြင်းမရှိခဲ့သောကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်တူဖက် ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်းစသည် ကြီးမားသောအပြစ် “ရှရစ်က်” မကျူးလွန်သမျှ အခြားသောပြစ်မှုများအတွက် အပြစ်ပေးရန် မထိုက်တန်ဘဲ ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ထိုက်တန်စေပြီး ၎င်းတို့အားခွင့်လွှတ်လိမ့်မည်ဟု မှတ်ယူကြောင်း အာယသ်တော်က ညွှန်းဆိုဟန်ရှိသည်မှာထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များသည် “ဖသ်ရဟ်”အဆက်ပြတ် နေသော အချိန်ကာလအတွင်းရှိ လူတို့နှင့်ပတ်သက်သောဥပဒေများ၊ အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရမည်၊ မခံရမည်ဆိုသည့်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကွဲပြားခြားနားကြပါသည်။

တမန်တော်စိုက်ယိဒီနာမူစာ(သို့)တမန်တော်အီစာ(عليه السلام)တို့မှ စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည့် ဘာသာတရားသည်ရှင်သန်နေပြီး ၎င်းတို့သည် ယင်းဘာသာတရားကိုလိုက်နာပါက ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံကြရလိမ့်မည်ဟူသောမျှော်လင့်ချက်ဆီသို့ အများစုက ယိမ်းယိုင်နေကြပါသည်။ ယင်းတို့လိုက်နာသောဘာသာတရားသည် စစ်မှန်သည်မစစ်မှန်သည်ဟူသည်က အကြောင်းမဟုတ်ပါ။ “သောင်ဟီးဒ်”အလ္လာဟ်အရှင်တစ်ပါးတည်းတည်ရှိတော်မူသည်ဆိုသည့်မူကိုရန်မပြုဘဲ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်းလုပ်ရပ် “ရှီရစ်က်”နှင့်မပတ်သက်စေရပါ။ အကြောင်းမှာ သောင်ဟီးဒ်ဆိုသည့် မူသည်မည်သို့သော သက်သေပြချက်မျှမလိုပါ။ ယင်းကိုတွေးတောဆင်ခြင်သောမည်သည့်လူသားမဆို ၎င်းကိုယ်တိုင် ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်နိုင်လေသည်။

မေးခွန်းတစ်ခုနှင့်ယင်း၏အဖြေ

အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလတွင် ၎င်းတို့အတွက် မည်သည့်တမန်တော်တစ်ပါးမျှ မပွင့်ခဲ့ သော်လည်း၊ ဦးတည်ပြောကြားခြင်းခံရသော ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် “သောင်ရသ်”ကျမ်း၊ “အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်း၊ ဆရာသမားများ၊ ပညာရှင်များ မရှိကြဘူးလားဟု ဤနေရာတွင်မေးခွန်းတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာနိုင်သည်။ သို့ဆိုပါလျှင် တရားစီရင်တော်မူမည့်နေ့၌ ၎င်းတို့သည် မည်ကဲ့သို့သောလမ်းညွှန်မှုမျိုးကိုမှ မရရှိကြောင်းဟူသော ဆင်ခြေကို အဘယ်ကဲ့သို့ပေးနိုင်အံ့နည်း။ အဖြေမှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ အချိန်ကာလတွင် မူလ“သောင်ရသ်”နှင့် “အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတို့သည် ကွယ်ပျောက် သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ရှိနေသောကျမ်းများတွင် စာသားများအားပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် မှားယွင်းသောဆင်ပြန်ချက်များ ထည့်သွင်းထားခြင်းများရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူလအတိုင်းစစ်မှန်ခြင်းမရှိသောကျမ်းများ၊ အလွယ်တကူရရှိခြင်းသည် မူလကစစ်မှန်သောကျမ်းများ ပျောက်ကွယ်သွားခြင်းနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ အမည်မသိသောတစ်နေရာ၌ တစ်စုံတစ်ဦးထံတွင် မူရင်းကျမ်းစာအုပ်တစ်အုပ် ရှိနေသည်ဆိုပါက အထက်ပါအခိုင်အမာပြောဆိုချက်ကို ဆန့်ကျင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ အမှန်ဆိုလျှင် အိဗ်နီသိုင်မီ ယဟ်အပါအဝင် အချို့သောပညာရှင်များက အချို့သော နေရာများ၌ မူရင်းသောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတို့ ရှိနေသည်ဟု ရေးသားခဲ့ကြပါသည်။

တမန်တော်များ(ﷺ)အနက် နောက်ဆုံးတမန်တော်ကြီး၏ ပြိုင်ဘက်ကင်းသော ပြီးပြည့်စုံမှု

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် “အလ္လာဟ်အရှင်၏ တမန်တော်“မဟုတ် မှတ်သမာ”(ﷺ)သည်အဆက်ပြတ် နေ သောအချိန်ကာလ၏နောက်တွင် ပွင့်တော်မူခဲ့သည်ဟု မိန့်ကြားထားကာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား ဦးတည်ပြော ကြားခြင်းသည် ၎င်းတို့အကြား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ပွင့်လာခြင်းက ၎င်းတို့အတွက် အနှိုင်းမဲ့ကောင်းချီးမင်္ဂလာ တစ်ရပ်နှင့် အဖိုးအနုတ္တထိုက်တန်မူတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရန်လိုအပ်သည်ဟု သိမ်မွေ့သောအညွှန်းတစ်ခု ပေးထားခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်များ စဉ်ဆက်မပြတ်ပွင့်တော်မူခြင်းသည် အချိန်အတော်ကြာ ရပ်ဆိုင်းနေပြီးမှတစ်ဖန် ၎င်းတို့အတွက် ပွင့်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဤတွင်နောက်ထပ်အညွှန်းတစ်ခု ပေးထားသည်မှာ ယုံကြည်ချက်နှင့်အသိဉာဏ်အလင်းမဲ့နေသော နေရာ နှင့်အချိန်အခါတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ပွင့်ခြင်းဖြင့်ကောင်းချီးပေးခံရသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏အဖန်ဆင်းခံတို့သည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ထားသော ရုပ်ထုများကို ကိုးကွယ်ခြင်းတွင် နစ်မြုပ်နေကာ၊ ဖန်ဆင်းရှင်အလ္လာဟ်နှင့်အဆက်အသွယ်ပြတ်နေခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအချိန်များ၏ နောက်ခံဖြစ်ရပ်တွင် လူများအားပြန်လည်နိုးကြားလာခြင်းဆိုသည့်လုပ်ငန်းစဉ်သည် လွယ်ကူသောလုပ်ရပ်မဟုတ် ပါ။ ဤအချိန် သည်အလွန်ဆိုးဝါးသော အမှောင်ခေတ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းခေတ်ကာလကိုများသောအားဖြင့် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ သောကာလဟုဖော်ထုတ်ထားကာ ထိုခေတ်တွင်ရှိသော လူများသည် အကျင့်စာရိတ္တများပျက်စီး ပြီးမာနကြီးကာ၊ ညှိနှိုင်း၍မရသောသူများဖြစ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း တမန်တော်မြတ်ကြီး ယင်းတို့အကြားတွင် ရှိနေခြင်း၏ အတိသုခ၊ တမန်တော်မြတ်ကြီးလုပ်ငန်းစဉ်၏အလင်းရောင်နှင့် ထိန်းချုပ်မှုတို့ဖြင့် ထိုသို့သော လူတစ်စု သည်အလွန်တိုတောင်းသောအချိန် ကာလအတွင်းတွင် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးအတွက် လူ့ဘဝ၏ကဏ္ဍများဖြစ်သော အသိဉာဏ်ပညာ၊ လုပ်ဆောင်မှုများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားများ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ တွင် အတုယူထိုက်သော စံပြဆရာသမားများဖြစ်သွားကြပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် ဤသည်က အများတကာမြင်နိုင်ပြီး တမန်တော်မြတ်ကြီး(ﷺ)သည် နဗီတမန်တော်တစ်ပါးနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စေတမန်တော်ဖြစ်ကာ၊ ယင်း၏သင်ကြားပို့ချချက်တို့သည် အလွန်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပြီး လွန်လေပြီးသောတမန်တော်တို့၏ သင်ကြားပို့ချမှုထက်သာလွန်ကြောင်း ခိုင်လုံပြီး စိစစ်စစ်ဆေးပြီး သောသက်သေတစ်ခုဖြစ်သွားပါသည်။ ဆေးဝါးများနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာကိရိယာများ၊ ချို့တဲ့သောနေရာတွင် မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့သောသူတစ်ဦးအား ဆေးဝါးကုသမှုပြုသော ဆရာဝန်တစ်ယောက်အကြောင်းကို စဉ်းစား ကြည့်ပါ။ သူသည် ပစ္စည်းနှင့်ဆေးဝါးချို့တဲ့ငြားသော်လည်း လူနာအား သေတွင်းမှလွတ်မြောက်ရန် ပြုလုပ်ရုံမျှမက ထိုသူသည် ကျန်းမာသန်စွမ်းသူတစ်ဦးဖြစ်ကာ လူနာများကို ဆေးဝါးကုသသောဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်စေရန် ကြိုးစား မှုသည် အောင်မြင်သွားခဲ့ပါသည်။ သို့ဆိုပါလျှင် သင်ကြားပြသသူဆရာတစ်ဦး၏ ပြီးပြည့်စုံမှုကို မည်သူသည် သံသယဝင်နိုင်အံ့နည်း။

ဤအမြင်ရဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား မယုံကြည်ခြင်းနှင့်မရှိသေမှုများနေရာတကာတွင် အထွတ် အထိပ်ရောက်နေသော အဆက်ပြတ်နေသော အချိန်ကာလ၏နောက်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ သင်ကြားခြင်းနှင့်လေ့ကျင့်မှုတို့သည် ပြီးခဲ့သော မည်သည့်ခေတ်အခါသမယတို့နှင့်မျှနှိုင်းယှဉ်၍မရသော စကြဝဠာ လုံးဆိုင်ရာ အလင်းရောင်ဖြာထွက်ခြင်းမျိုးဖြစ်သွားပါသည်။ အချုပ်ဆိုရသော် အံ့ဖွယ်ရာများအားလုံးအနက် ဤအံ့ဖွယ်ရာတစ်ခုတည်းနှင့်ပင် လူသားများအားလုံးတမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ယုံကြည်မှုဖြစ်စေပါသည်။

အာယသ် (၂၀-၂၆)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ ادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا
لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝ يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ
الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتُدُّوا عَلَىٰ آدْبَارِكُمْ
فَتَنْقَلِبُوا خُسِرِينَ ۝ قَالُوا يَبُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ۝
وَأَنَّا لَنُؤْتِيكَهَا مِن دُونِهَا إِنَّا لَأَنزِلُوكَ أَهْلًا بِهَا إِنَّا
لَخَالِقُونَ ۝ قَالَ رَجُلَيْنِ مِنَ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ أَنَعَمَ
اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانْكُرْ
غُلَبُونَ ۝ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنَّ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ۝
قَالُوا يَبُوسَىٰ إِنَّا لَنُؤْتِيكَهَا أَتَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هُنَا قَاعِدُونَ ۝ قَالَ رَبِّ إِنِّي
لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَآخِي فَأَفْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ۝ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ۝

ထို့ပြင်တစ်ဝ(ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရရှိကြလေကုန်) အခါတစ်ပါး၌
(နဗီတမန်တော်)“မူစာ”သည် မိမိအမျိုးသားတို့အား (ဤသို့)ပြောကြားခဲ့လေ
သည်။ အို-ငါ၏အမျိုးသားအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌တင်ရှိ
သောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးဇူးတော်ကို ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရကြ
လေကုန်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၌ နဗီတမန်တော်များကိုပွင့်စေတော်
မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့အား ဘုရင်မင်းများ(အဖြစ်)လည်း မြှောက်စား
တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့အား စကြဝဠာတွင်မည်သူတစ်ဦးတစ်
ယောက်ကိုမျှ ချီးမြှင့်တော်မမူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်များကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေး
သနားတော်မူခဲ့လေသည်။ (၅:၂၀)

အို-ကျွန်ုပ်၏အမျိုးသားအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် မိမိတို့အဖို့ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က (သတ်မှတ်)ရေးသားတော်မူပြီးဖြစ်သော ထွက်မြတ် သည့်(နယ်) အတွင်းသို့ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ နောက်ဖက် သို့လှည့်၍ပြန်မသွားကြကုန်လင့်။ သို့ပြန်လှည့်သွားကြပါမူ အသင်တို့သည် ဆုံးရှုံးပျက်စီးသူများဖြစ်သွားကြပေမည်။ (၅:၂၁)

၎င်း(အမျိုးသား)တို့ကမူ (ဤသို့)ဖြေကြားခဲ့ကြလေသည်။ “အို-မူစာ၊ မုချဧကန် ထို(နယ်)မြေ၌လုံးရပ်အင်အားကြီးမားသောလူမျိုးတစ်မျိုးသည်ရှိနေ ကြကုန်၏။ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်း(နယ်)မြေအတွင်းမှ ထွက်ခွာ၍မသွားသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်း(နယ်)မြေအတွင်းသို့အလျင်း ဝင်ရောက် ကြမည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်း(နယ်)မြေအတွင်းမှထွက် ခွာသွားကြပါမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဧကန်စင်စစ်(ထိုနယ်မြေအတွင်းသို့) ဝင်ရောက် ကြလတ္တံ့။ (၅:၂၂)

(ထိုအခါ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြကုန်သော သူတို့ အနက်မှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကျေးဇူးပြုတော်မူသောလူနှစ်ယောက်သည် (ဤသို့)ပြောဆို ကြလေသည်။ (ဟယ်-အချင်းတို့)အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား တိုက်ခိုက်ရင်း တံခါးဝအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြလေကုန်။ အကယ်၍သာ အသင် တို့သည် ယင်း တံခါးဝအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပါလျှင် အသင်တို့သည်သာလျှင် (စစ်ရေး) အောင်မြင်သူများ ဖြစ်ကြလတ္တံ့။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အကယ်၍ “မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူများဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်၌ သာယုံကြည် စိတ်ချအားထားကြလေကုန်။ (၅:၂၃)

ထိုအခါ အမျိုးသားတို့က“အို-‘မူစာ’၎င်းတို့သည် ထို(နယ်)မြေအတွင်းရှိနေ သမျှကာလပတ်လုံး မုချဧကန်ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်း(နယ်)မြေအတွင်းသို့ မည်သည့် အခါမျှ အလျင်းဝင်ရောက်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင် ကိုယ်တိုင် မိမိအရှင် မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြ လေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင်ထိုင်၍နေကြကုန်အံ့” ဟုပြောဆိုကြကုန် သတည်း။ (၅:၂၄)

ထိုရောအခါဝယ် (နဗီတမန်တော်)“မူစာ”က“အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင် မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်နှင့်မိမိ၏နောင်တော် (နဗီတမန်တော် ဟာရူန်) မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ့အပေါ်၌မျှ အခွင့်အာဏာပိုင်ဆိုင်သည်မရှိပါ။ သို့ဖြစ်ရာ

အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးနှင့်(ဤ)စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးတို့၏အကြားတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေသည်။ (၅:၂၅)

ထိုအခါဝယ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကမူ) “သို့ဖြစ်လျှင် ဧကန်စင်စစ် ထိုနယ် (မြေ)သည် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်တိုင်တိုင် “ဟရာမ်”ဖြစ်တားထားပြီးဖြစ်ချေပြီ။ ၎င်းတို့သည် (ဤသိနကျန်းဆွယ်၏နယ်)မြေ၌ပင် တဝဲလည်လည် ဖြစ်ကြလတ္တံ့။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်(နဗီတမန်တော်မူစာ)သည် (ဤ)စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်အမိန့်တော် သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ (လုံးဝ) ပူဆွေးဝမ်းနည်းခြင်း မရှိပါလေနှင့်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ လေသတည်း။ (၅:၂၆)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အထက်တွင်ကိုးကားခဲ့သော ပြီးခဲ့သော အာယသ်တော်များထဲတွင် ပဋိညာဉ်တစ်ခုအကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းပဋိညာဉ်အရ ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ထိုအရှင်မြတ်၏တမန်တော်ကို မလွဲမသွေ အမိန့်နာခံရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှင့်အတူ ဖော်ပြထားသည်မှာ ၎င်းတို့၏လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ယုံကြည်မှု ဖောက်ဖျက်ခြင်းနှင့်ယင်း၏ပြစ်ဒဏ်များအကြောင်းဖြစ်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်များထဲ၌ ထိုကဲ့သို့ ဖောက်ဖျက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော သီးခြားအဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ဖော်ပြထားသည်။

ယင်းအဖြစ်အပျက်မှာ ဖိရ်အောင်နှင့်၎င်း၏စစ်တပ်တို့ ပင်လယ်တွင် နစ်မြုပ်ခံရစဉ်ကဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် စိုက်ယိဒ်နာမူစာ(سورة النمل)နှင့်၎င်း၏ ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့သည် ဖိရ်အောင်၏ကျေးကျွန်ဘဝမှလွတ်မြောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အီဂျစ်ပြည်၏အရှင်သခင်များဖြစ်သွားကြသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုအရှင်မြတ်၏ ထပ်လောင်းဆုလာဘ်နှင့်အတူ သူတို့ကို ကောင်းချီးပေးရန် ၎င်းတို့ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် နယ်မြေဆီးရီးယားကိုပြန်လည် ပိုင်ဆိုင်စေရန်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စိုက်ယိဒ်နာမူစာ(سورة النمل)သခင်မှတစ်ဆင့် ၎င်းတို့အားထွတ်မြတ်သောနယ်မြေဖြစ်သည့် ဆီးရီးယားအတွင်း ဂျီဟာဒ်ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ဝင်ရောက်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်နှင့်အတူ ဤဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲ၌ ၎င်းတို့သည် အောင်နိုင်သူများဖြစ်လိမ့်မည်ဟူသော ကောင်းသတင်း ပေးခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုထွတ်မြတ်သောနယ်ကို ၎င်းတို့အတွက်သတ်မှတ်ထားပြီး ဖြစ်သောနေရာအဖြစ်ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည်မလွဲမသွေရကြမည်။ သို့သော်လည်း ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၌ ၎င်းတို့၏ထူးခြားသော အကျင့်စာရိတ္တဉာဉ်များရှိကြသည်။ သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်တွေ့ခဲ့ကြရသည်။ ဖိရ်အောင်ရေနစ်သည့်မြင်ကွင်းကိုလည်း တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် အီဂျစ်နိုင်ငံအောင်နိုင်မှုတွေ့မြင်ရသော်လည်း ထပ်မံ၍၎င်းတို့သည် လေးနက်သောပဋိညာဉ်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ကာ ဆီးရီးယား၏ဂျီဟာဒ်တွင်မပါဝင်ဘဲ ဘေးထွက်ထိုင်၍အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဤအမိန့်တော်ကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ ဤသည်အတွက် ၎င်းတို့ရသောပြစ်ဒဏ်ကားသတ်မှတ်ထားသည့်နေရာ

တွင်နှစ်ပေါင်းလေးဆယ် အကျဉ်းချသည့်ပုံစံဖြစ်သည်။ ထူးဆန်းသည်ကား ၎င်းတို့ဝန်းကျင်၌ တံတိုင်းလည်းမခတ်၊ ကာရံလည်းမထား၊ သံချေကျင်းလည်းခတ်မထားခဲ့ပါ။ ၎င်းတို့သည်ဟင်းလင်းပြင်တွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားလာနိုင်သည်။ စင်စစ်၎င်းတို့သည် ဇာတိမြေအီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ပြန်ရန်အတွက် နံနက်မိုးလင်းမှညနေတိုင် နေ့တိုင်းခရီးသွားလာလျက်ရှိခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ညနေရောက်လျှင် ၎င်းတို့သည်နံနက်က စတင်ထွက်ခွာခဲ့သော နေရာသို့သာ ရောက်လျက်ရှိကြောင်း ၎င်းတို့ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤအချိန်ကာလအတွင်း စိုက်ယိဒီနာမူစာနှင့် စိုက်ယိဒီနာဟာရူန်(عليه السلام)သခင်တို့သည် ဤကမ္ဘာလောကမှ စွန့်ခွာသွားခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ဤလူများသည် သီးလွင်ပြင်တွင် တဝဲလည်လည်ရှိနေခဲ့သည်။ ဤသည်နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား လမ်းညွှန်ရန် အတွက် အခြားသောတမန်တော်များ စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်နှစ်ပေါင်း (၄၀)ပြည့်၍ကျော်လွန်သောအခါ အသက်ရှင်ကျန်ခဲ့သော သူများသည် ၎င်းတို့ကာလ ရှိ နဗီတမန်တော်၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဆီးရီးယားနှင့်ဗိုင်းတွင်လူမုကတ်ဒ်တို့၏ ဂျီဟားဒ်တွင် ဆင်နွှဲမည်ဟုသန္နိဋ္ဌာန် ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေသည် ၎င်းတို့အတွက် သတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်ဆိုသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကတိတော်မှာလည်း ဖြည့်ဆည်းပြီးဖြစ်သွားပေသည်။ ဤသည်မှာ အထက်ကိုးကားခဲ့သော အာယတ်တော်များက ရည်ညွှန်းသောအဖြစ်အပျက်အကျဉ်းချုပ်ပင်တည်း။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏စကားလုံး များတွင် ယင်းတို့၏ အသေးစိတ်များကို ကျွန်ုပ်တို့ကြည့်ကြစို့။

ဗိုင်းတွင်လူမုကတ်ဒ်နှင့်ဆီးရီးယားကိုအောင်နိုင်ရေး ၎င်း၏လူများကိုဂျီဟားဒ်တွင်ပါဝင်ရန် ညွှန်ကြားချက် အားစိုက်ယိဒီနာမူစာ(عليه السلام)ရရှိသောအခါ ကောင်းမြတ်သောအကြံဉာဏ်ပေးရာတွင်အလွန်အရေးပါသည့် တမန် တော်တပါး၏အသိဉာဏ်နှင့်အညီ ၎င်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်း၏လူများအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို မကြေညာမီထိုအချိန်အထိ ၎င်းတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပေးသနားတော်မူခဲ့သည့် ကောင်းချီး မင်္ဂလာမြောက်မြားစွာအကြောင်း ၎င်းသတိပေးခဲ့သည်။ ၎င်းမိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ -

اٰذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اٰذْ جَعَلَ فِیْكُمْ اَنْبِیَآءَ وَجَعَلَ لَكُمْ مُلُوْكًَا وَ اٰتٰكُمْ مَّا لَمْ یُؤْتِ اَحَدًا مِّنْ الْعٰلَمِیْنَ

“အိုငါ၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် မိမိတို့အပေါ်၌တင်ရှိသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ကျေးဇူးတော်ကိုပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်။” ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၌ နဗီတမန် တော်များကို ပွင့်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အား ဘုရင်မင်းများ(အဖြစ်)လည်း မြှောက်စား တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အား စကြဝဠာတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ချီးမြှင့်တော် မမူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်များကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။”

ဤနေရာတွင် ကောင်းချီးမင်္ဂလာသုံးခုအား ပြန်လည်သတိရစေပါသည်။ ဤသည်များမှ ပထမမှာ နာမ်ပိုင်း ဆိုင်ရာကောင်းချီးမင်္ဂလာဖြစ်၍ ၎င်းတို့ထံသို့ စဉ်ဆက်မပြတ်ဘဲ မြှောက်မြားစွာသော နဗီတမန်တော်များ စေလွှတ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ မည်သည်နှင့်မျှ နှိုင်းယှဉ်မရသော နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဂုဏ်ပေးမှုတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ သစ်စိရ်မင်္ဂလာရိက္ခာများတွင် တင်ပြထားသည်မှာ ဗနီအစ္စရာအီလူမျိုးတို့နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ထိုကဲ့သို့သောများပြားလှ

စွာသည့် နဗီတမန်တော်များ မည်သည့်အုမ္မုသ်တွင်မျှ မရှိခဲ့ပါ။

အာမတ်ရှ်ယံမှ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်ကိုအခြေခံ၍ ဟဒီးဆ်ပညာရှင် အိဗ်နီအဗီဟာသီမ်က တင်ပြသည်မှာ စိုက်ယိဒီနာမူစာ(﴿الْعَلَق﴾)သခင်မှ အိစာ(﴿الْعَلَق﴾)သခင်တို့ကြား ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏နောက်ဆုံးအချိန်ကာလအတွင်း ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့ထံသို့ တမန်တော်ပေါင်း တစ်ထောင်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ အထက်တွင်ကိုးကားထားသည့် အာယသ် တော်ထဲမှဖော်ပြထားသော ဒုတိယကောင်းချီးမင်္ဂလာမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ၎င်းတို့သည် အရှင်သခင်များနှင့်အာဏာရှိသူများဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤနေရာ၌ ပေးထားသောအညွှန်းမှာ ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် ဖိရ်အောင်နှင့်၎င်းလူများ၏ အဖိနှိပ်ခံကျေးကျွန်များဖြစ်ခဲ့ကြသောဗနီအစ္စရာအီလ် လူမျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ၎င်းတို့၏ရန်သူများအား မည်ကဲ့သို့ဖျက်ဆီးချေမှုန်းခဲ့သည်နှင့်၎င်းဗနီ အစ္စရာအီလ်တို့ကို အရှင်သခင်များနှင့်ဘုရင်များအဖြစ် မည်သို့ပြုလုပ်ပေးခဲ့ကြောင်း ၎င်းတို့မြင်ခဲ့ကြရကြောင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ မှတ်သားထိုက်သည်မှာ နဗီတမန်တော်များနှင့်ပတ်သက်သောအဆိုအမိန့်ကို -

جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ (ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၌ နဗီတမန်တော်များကို ပွင့်စေတော်မူခဲ့လေသည်)ထဲတွင် မိန့်ထားချက်က ထိုလူများအားလုံးသည် နဗီတမန်တော်များမဟုတ်ကြဟူသော အဓိပ္ပာယ်ပါဝင်သည်။ အမှန်ကား နဗီတမန်တော်များသည် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်၍ ၎င်းတို့နောက်လိုက်များကား အများစုကြီးဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း တိုင်းနိုင်ငံများပေါ် လောကီဆိုင်ရာတန်ခိုးအာဏာနှင့်ပတ်သက်လျှင် **وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا** (၎င်းပြင် အသင်တို့အား ဘုရင်မင်းများ(အဖြစ်)လည်း မြှောက်စားတော်မူခဲ့လေသည်။) ဟူသည်၏ အပြင်ပန်းအဓိပ္ပာယ်မှာ ၎င်းတို့(အားလုံး)ကို ဘုရင်များအဖြစ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ မူရင်းစာသားထဲတွင် သုံးနှုန်းထားသည့် ‘မုလုက်’ဟူသော အရဗီစကားလုံးသည် ‘မာလိက်’၏အများကိန်းဖြစ်ကာ ယေဘုယျအသုံးအနှုန်းတွင် ဘုရင်တစ်ပါးဟု ဆိုလိုသည်။ လူထုအားလုံးက တမန်တော်များမဖြစ်နိုင်လျှင် တိုင်းပြည်တစ်ခု၏ လူအားလုံးသည် ဘုရင်များမဖြစ်နိုင် ဟူသည်ကားထင်ရှား၏။ အဖြစ်မှန်ကား နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အခွင့်အာဏာသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး(သို့)အချို့လက်ဝယ်ရှိ၍ ကျန်သူများမှာ ၎င်းတို့လက်အောက်ခံများဖြစ်ကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤနေရာ၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စကားလုံးများသည် ၎င်းတို့အားလုံးအား ဘုရင်များအဖြစ်အပ်နှင်းထားသည်။

ဤကဲ့သို့အပ်နှင်းခြင်းအကြောင်းကို မော်လာနာ အရှ်ရမ်အလီထာနဝီသည် ၎င်း၏သမ္မိရ်ဗယာနွလ် ကုရ်အာန်ကျမ်း၌ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည့် အကြီးအကဲအချို့ကို ကိုးကားကာ ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းဖော်ပြချက်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ဘုရင်အချုပ်အခြာအာဏာသည် ၎င်း၏လူထုအား ထုံးတမ်းစဉ်လာအပ်နှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပမာအားဖြင့် အစ္စလာမ့်၏အလယ်ရာစုနှစ်အတွင်းအုပ်ချုပ်မှုကို အုမိုင်ယစ်ဒ်နှင့် အဗာစစ်ဒ်ဟုခေါ်သည်။ အလားတူ ပင် ဂဇ်နာဝီးနှင့်ဂေါင်ရီများ၏ အုပ်စိုးမှု၊ ၎င်းနောက်မဂိုများ၏အုပ်စိုးမှု၊ ထို့နောက် အိန္ဒိယတွင် ဗြိတိသျှတို့ အုပ်စိုးမှု အား ထိုနိုင်ငံရှိလူထုတစ်ရပ်လုံး၏အုပ်ချုပ်သူအဖြစ် အပ်နှင်းခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လူထုတစ်ရပ် လုံးကိုအုပ်ချုပ် သူတစ်ဦးရှိခြင်း (ကိုယ်စားလှယ်အရ)ကို နိုင်ငံအားအုပ်ချုပ်သူများဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။

ဤအသုံးအနှုန်းအရ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဗနီအစ္စရာအီလ်တစ်မျိုးသားလုံးကို ဘုရင်အဖြစ်ခန့်အပ် ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သုံးနှုန်းရာတွင် အစ္စလာမ့်နိုင်ငံတစ်ခုသည် စင်စစ်လူအများက အုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်းထားသည်။ လူအများတွင် ၎င်းတို့၏အမိန့်(အိမာမ)ခေါင်းဆောင်(သို့)အုပ်ချုပ်သူ ကို ရွေးချယ်ပိုင်

ခွင့်ရှိကာ တစ်ဖန်ထိုသူများ၏ စုပေါင်းသဘောဆန္ဒအရ ထိုအာဏာပိုင်အား ဖယ်ရှားပိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့်အပြင်ပန်းကြည့်လျှင် အုပ်ချုပ်သူသည် တစ်ဦးသာဖြစ်ကာ စင်စစ်အုပ်ချုပ်မှုသည် လူအများက အုပ်ချုပ် နေခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြောင်းကို အိပ်နီကဆီးရ်၊ မဇ်ဟရီနှင့်အခြားကျမ်းများတွင် အကြီးအကဲအချို့ထံမှ မာလိက်၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ဘုရင်ထက်ယေဘုယျကျသည့်သဘောရှိသည်ဟု တင်ပြထားသည်။ အများသိပြီးအသုံးအနှုန်းတွင် ဤစကားလုံးသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝ၍အိုးအိမ်စည်းစိမ်ဥစ္စာများပိုင်ဆိုင်ကာ ကူဖော်လောင်ဖက်များခန့်ထားသူ တစ်ဦးအတွက်လည်း သုံးနှုန်းသည်။ ဤသဘောအရဆိုလျှင် ထိုအချိန်က ဗနီအစ္စရာအီလ်တစ်ဦးစီတိုင်းသည် ၎င်း၏ရဲတိုက်တွင် ဘုရင်တပါးအလားဖြစ်ပေသည်။ ဤသည်က ဗနီအစ္စရာအီလ်တစ်မျိုးသားလုံးကို ဘုရင်အဖြစ် ခန့်အပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစေပါသည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲ၌ ဖော်ပြထားသောတတိယကောင်းချီးမင်္ဂလာမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှစ်မျိုးစလုံးပေါင်းစပ်ထားသောအရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ **وَأَتَّكُم مَّا لَمْ يُوْت أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ** ဟူသောမိန့်ကြားချက် က ကမ္ဘာအားလုံးတွင်မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှမပေးခဲ့ဘူးသည့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာမျိုးကို သူတို့အားပေး အပ်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ဤကောင်းချီးမင်္ဂလာများတွင် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာထင်ရှားသည့် တမန်တော်ဖြစ်ခြင်းအဆင့် အတန်းနှင့်အတူ လောကီအာဏာ၊ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာ၊ နယ်ပယ်များနှင့်စည်းစိမ်ဥစ္စာများက ပို၍ထင်ရှားသည်။ သို့သော်လည်း ဤနေရာတွင် ယုံကြည်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းတစ်ရပ်မေးနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ ယင်းကား တမန် တော်များ၏နောက်ဆုံးတမန်တော်ချုပ် **ﷺ** ၏မုစ်လင်မ်အုမ္မသ်ထုသည် အုမ္မသ်ထုအားလုံးတွင် အထင်ရှားဆုံး အုမ္မသ်ဖြစ်ကြောင်း ဟူသောယုံကြည်ချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းကား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏မူရင်းစာသားအခွင့် အာဏာအရ တင်ပြထားသည့် **كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ** (အိုမုစ်လင်မ်အပေါင်းတို့)အသင်တို့သည် လူ့ခပင်းတို့အဖို့ (တရားဓမ္မညွှန်ကြားရန်အလို့ငှာ) ထွက်ပေါ်လာကြကုန်သောအကောင်းဆုံးသော သာသနာဝင် လူစုပင်တည်း။ (၃:၁၁၀)နှင့် **كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا** (ထို့ပြင်ဤနည်းနှင့်ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့ကို လည်းအလယ်အလတ်(တရားမျှတသောအမြင့်မြတ်ဆုံးသော)သာသနာဝင်များအဖြစ် ပြုတော်မူခဲ့လေပြီ။) (၂:၁၄၃)တွင် ယင်းကိုသက်သေပြထားသည်။ တမန်တော်မြတ် **ﷺ** သခင်၏နေထိုင်မှု စွန့်သ်ဓလေ့ထုံးစံများမှ ဆင့်ပြန်ချက်များကလည်း ယင်းကိုသက်သေပြသည်။ အဖြေကား ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ဖော်ပြထားသော ကမ္ဘာ့ လူသားများဆိုသည်မှာ ထိုသီးခြားကာလတွင်ရှိ ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးများဖြစ်ကြ၍၎င်းတို့ထဲတွင် စိုက်ယိဒီနာမူစာ **ﷺ** သခင်ရှိခြင်းက ထင်ရှားစေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူများအားလုံးတွင် ထိုဗနီအစ္စရာအီလ် များလောက် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေး မခံခဲ့ရပါ။ ထိုကာလနောက်ပိုင်းရှိ မည်သည့်အခြားအုမ္မသ်မျှ ၎င်းဗနီအစ္စရာအီလ် တို့ထက်ပိုမို၍ ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးခံရမည်ဆိုခြင်းသည် ထိုကာလကဗနီအစ္စရာအီလ်များ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ပေးခံရခြင်းဆိုသည်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟုမယူဆသင့်ချေ။

ပထမအာယသ်တော်(၂၀)ထဲ၌ စိုက်ယိဒီနာမူစာ **ﷺ** သခင်၏ မိန့်ကြားချက်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏အမိန့်တော်၏မိတ်ဆက်မှတ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းကို အာယတ်တော်(၂၁)ထဲတွင် - **يَوْمَ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ** (အိုကျွန်ုပ်၏အမျိုးသားအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် မိမိတို့အဖို့

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က(သတ်မှတ်)ရေးသားတော်မူပြီးဖြစ်သော ထွတ်မြတ်သည့်(နယ်)အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြ လေကုန်) ဟူသောစကားလုံးများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

မည်သည့်(နယ်မြေ)သည် ထွတ်မြတ်သော(နယ်မြေ)နည်း။

အမြင်အားဖြင့် ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ဋီကာရှင်များတွင် ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ အချို့က ဤ သည်မှာ ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်(ဂျေရုဆလင်)ကို ဆိုလိုသည်ဟု ပြောကြသည်။ အချို့က ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေ ဖော်ပြချက်နှင့်ကိုက်ညီသော ကုဒ်စ်နှင့်အိလိယာဟ်မြို့ဟု ဖော်ပြကြသည်။ အခြားသူများကမူ ဂျော်ဒန်မြစ်နှင့် ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်ကြားတွင်ရှိသော အရိုင်ဟာမြို့ဟု ထောက်ပြကြသည်။ ထိုမြို့သည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိရေးအကျဆုံး မြို့အနက်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု တင်ပြခဲ့ကြသည်။ စင်စစ်ထိုမြို့သည် ယခုတိုင်ထိုနေရာ၌တည်ရှိသည်။ ထိုမြို့၏ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုနှင့်ကျယ်ဝန်းမှုတို့ကိုဖော်ပြထားသည့် တစ်မူထူးခြားသောအဆိုအမိန့်များကို သမိုင်းတွင် တင်ပြ ထားခဲ့သည်။ အချို့ဆင့်ပြန်ချက်အရ မြို့ကိုရပ်ကွက်ကြီးတစ်ထောင်ကျော်ခွဲခြမ်းထား၍ ရပ်ကွက်တစ်ခုစီတိုင်းတွင် ပြည်သူ့ဥယျာဉ်တစ်ထောင်ခန့်စီရှိကြသည်ဟု ပြောကြသည်။ ထို့ပြင် အချို့သူတို့အဆိုအရ ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေ သည် ဒမတ်စကတ်နှင့်ပါလက်စတိုင်း(သို့)ဂျော်ဒန်ဟု ဆိုလိုကြောင်းဆင့်ပြန်သည်များရှိကြသည်။ ထို့ပြင် စိုက်ယိဒီနာ ကသာဒဟ်က ဆီးရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးသည် ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေဟုပြောခဲ့သည်။ စိုက်ယိဒီနာ ကအိဗ်အလ် အဟ်ဗရ်က ဆီးရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်ရှိနိုင်ငံများတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထူးရတနာ တစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကျမ်းတော် (သောင်ရသ်ကျမ်းဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေမည်)ထဲတွင် ၎င်းတွေ့မြင် ခဲ့ဘူးကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းနိုင်ငံတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထူးနှင့် အလွန်ချစ်ခင်နှစ်သက် သဘောကျသော ကျေးကျွန်များရှိခဲ့သည်။ ဤနယ်မြေကို ထွတ်မြတ်သည်ဟုခေါ်ရခြင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးပေးခံရသော တမန်တော်များမွေးဖွားနေထိုင်ရာ ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်ပင်တည်း။ အချို့သောဆင့်ပြန်ချက်များ အရ တနေ့သ၌စိုက်ယိဒီနာအိဗ်ရာဟိမ်(عليه السلام)သခင်သည် လက်ဘနွန်ရှိ တောင်တစ်တောင်ပေါ်တက်ခဲ့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မိန့်တော်မူခဲ့သည်မှာ “အိုအိဗ်ရာဟိမ် သင်ဒီနေရာမှ မျက်စိတဆုံး ကြည့်လိုက်စမ်းပါ ထိုနယ်မြေ ကို ငါအရှင်မြတ်က ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေအဖြစ် ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။” ဤနေရာ၌ကိုးကားခဲ့သည့် အားလုံးသော ဆင့်ပြန်ချက်များကို သမံစိရ်အိဗ်နိုကဆီးရ်နှင့် သမံစိရ်မဇ်ဟရီကျမ်းများမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြထားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ဤမိန့်ဆိုချက်များတွင် ဖိလာဆန့်ကျင်မှုများစားစားမရှိဆိုသည်ကား အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းဆင့်ပြန်ချက် များအရ ဆီးရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးသည် ထွတ်မြတ်သောနယ်မြေဖြစ်သည်။ အချို့ဆင့်ပြန်သူများက ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၏ တစိတ်တစ်ဒေသသို့သာ ဖော်ထုတ်ပြသ၍ အချို့မှာကား တစ်နိုင်ငံလုံးကို ဖော်ထုတ်ပြသကြပါသည်။

فَالْوَيْ مُوسَى (၎င်း(အမျိုးသား)တို့ကမူ ဤသို့ဖြေကြားခဲ့ကြလေသည်။ အိုမူစာ . . .)ဟူသောစကားလုံး များဖြင့်အစပြုထားသော အာယသ်တော်(၂၂)ကိုကြည့်လျှင် ပြီးခဲ့သောအာယသ်တော်(၂၁)ထဲတွင် ဗနီအစ္စရာအိလ် လူမျိုးတို့အား မူစာ(عليه السلام)သခင်မှတစ်ဆင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အမိန့်ပေးခဲ့ကြောင်းကို ပြန်လည်သတိရပါ လိမ့်မည်။ ယင်းအမိန့်ပေးမှုမှာ ၎င်းတို့သည် အမလ်ကိုက်စ်များနှင့်ဂျီဟားဒ်ဆင်နွှဲကာ ဆီးရီးယားအား အောင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်နှင့်အတူ ဆီးရီးယားနယ်မြေသည် ၎င်းတို့အတွက် သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့၏

အောင်နိုင်ခြင်းမှာ ဧကန်မုချဖြစ်ကြောင်းဆိုခြင်းသည်ကား ကောင်းသတင်းပင်ဖြစ်သည်။

လက်ရှိအာယသ်တော်(၂၂)က ကျွန်ုပ်တို့ကို ပြောကြားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်နှင့် အာမခံမှုရှိလင့်စကား ဗနီအစ္စရာအီလ်များသည် ၎င်းတို့၏အများသိပြီးဖြစ်သော မနာခံမှုနှင့်ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုကြောင့် ထိုအမိန့်တော်ကိုလည်း မနာခံခဲ့ကြပါ။ နာခံလုပ်ဆောင်ရမည့်အစား ၎င်းတို့က “အိုမူစာထိုနယ်မြေ၌ အလုံးအထည်အရပ်အမောင်းကြီးမားသောလူမျိုးတစ်ရပ်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ထိုနေရာမှ မထွက်ခွာသွားသရွေ့ ကျွန်ုပ်တို့ ထိုနေရာသို့သွားလိမ့်မည်မဟုတ်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ထွက်သွားလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ထိုနေရာသို့သွားရန် အဆင့်သင့်ပဲ” ဟုပြောကြားခဲ့ကြသည်။

ဋီကာအကျော်အမော်ဖြစ်ကြသော စိုက်ယိဒီနာအဗ်ဒုလ္လဟ်အိဗ်နီအဗ္ဗာစ်၊ အိဗ်ရိမဟ်၊ အလီအိဗ်နီအဗီ သလ်ဟာဟ်နှင့် အခြားသူများမှ ဆင့်ပြန်ချက်အရ အဖြစ်ပျက်မှန်သည် ဆီးရီးယားနှင့် ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်ကို အမလ်ကိုက်စ်များ အုပ်စိုးစဉ်အချိန်ကဟု ဆိုကြသည်။ အမလ်ကိုက်စ်များသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အသွင်နှင့်အပြုအမူများရှိကာ အရပ်အမောင်းနှင့်အလုံးအထည်အလွန်ကြီးမားသော အားဒ်လူမျိုးများမှ ဆင်းသက်လာကြသူများဖြစ်ကြသည်။ ဤသူများကို စိုက်ယိဒီနာမူစာ(ﷺ)သခင်နှင့် နောက်လိုက်အုမ္မသ်များက တိုက်ခိုက်စေကာ ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်ကိုအောင်နိုင်ရန်ဖြစ်ပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် စိုက်ယိဒီနာမူစာ(ﷺ)သည် ၎င်း၏နောက်လိုက်နောက်ပါ ဗနီအစ္စရာအီလ်များနှင့်အတူ ဆီးရီးယားနိုင်ငံသို့ ချီတက်ခဲ့သည်။ ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်သည် ၎င်းတို့၏ပထမဆုံးပန်းတိုင်ဖြစ်သည်။ ဂျော်ဒန်မြစ်ကိုဖြတ်ကျော်ပြီးနောက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရှေးအကျဆုံးမြို့ဖြစ်သည့် အရိုင်ဟာဟ်မြို့ရောက်သောအခါ ၎င်းတို့ခေတ္တရပ်နားကြသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ပြီးခဲ့သော အာယသ်တော်များထဲတွင် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့အရေးကိစ္စ စီမံခန့်ခွဲရန်အကြီးအကဲ ၁၂-ဦးခန့်ထားခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ဖတ်ရှုပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအကြီးအကဲများကိုပင် “ရန်သူနယ်မြေသို့ဝင်ရောက်ကာ အချက်အလက်စုဆောင်းရေး လုပ်ဆောင်ရန် ကြိုတင်သွားစေခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့တာဝန်ကား ဂျီဟားဒ်စစ်ခင်းကြရမည့်သူများ၏ နယ်မြေအခြေအနေ၊ ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်၊ ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်ကို ထိန်းချုပ်ထားသူများအကြောင်း ထောက်လှမ်းစုဆောင်းရန် ဖြစ်သည်။ ထိုအကြီးအကဲများ ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒစ်သို့ ရောက်ရှိစဉ် မြို့အဝင်ဝတံခါးပေါက်ရှိ အမလ်ကိုက်စ် တစ်ဦးက ၎င်းတို့အားရပ်တန့်စေခဲ့သည်။ ဤသူတစ်ဦးတည်းက ၎င်းတို့အားလုံးကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ကာ ဘုရင့်ထံ မှောက်ခေါ်ဆောင်၍ ၎င်းတို့အားလာရောက်တိုက်ခိုက်သူများဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့ဘုရင်ထံအစီရင်ခံခဲ့သည်။ ဘုရင်သည်သူ၏မျိုးကြီးမတ်ရာများနှင့် တိုင်ပင်နှီးနှောခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ၎င်းတို့အား ကွပ်မျက်ရန် ဖြစ်စေသို့တည်းမဟုတ် တနည်းနည်းနှင့်ဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ၎င်းတို့သည်အဆိုပြုချက်တစ်ရပ်အပေါ်လက်ခံခဲ့သည်။ ယင်းမှာ အကြီးအကဲများကို လွတ်လပ်စွာသွားစေ၍ အမလ်ကိုက်စ်တို့၏ ကြီးကျယ်သောစွမ်းရည်နှင့်ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုကို မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ကာ ၎င်းတို့လူများက ယင်းအမလ်ကိုက်စ်တို့အား စစ်ခင်းရန် မည်သည့်အခါမျှ မစဉ်းစားရဲစေရေးဖြစ်ပေသည်။

ဤနေရာတွင် သစ်စိန်ကျမ်းအများတွင် အစ္စရာအီလ်လူမျိုးများ၏ဆင့်ပြန်ချက်များမှ ရှည်လျားသော ပုံပြင်များတင်ပြခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့ထဲမှ ဤအကြီးအကဲများကို စတင်မိတ်ဖွဲ့စကားပြောဆိုသူ၏အမည်ကို

အောင်ဂျ်အိဗ်နီအုနစ်ဟူ၍ဖော်ပြကြသည်။ ယင်းဆင့်ပြန်ချက်များတွင် ၎င်း၏သာမန်ထက်လွန်ကဲသော အရပ်အမောင်း၊ အလုံးအထည်နှင့် ၎င်း၏စွမ်းအင်များသည် အလွန်အမင်းချဲ့ကားထားသောကြောင့် အသိဉာဏ်ရှိသူတစ်ဦးသည် ယင်းကို တစ်ဆင့်ပြောရာတွင်ပင် အလွန်ချဲ့ကားထားမှန်း တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မည်။

သမစ်ရ်ပညာရှင် အိဗ်နီကဆီးရ်ကမိန်နဲ့ခဲ့သည်မှာ ဤကဲ့သို့သောအစွရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ဆင့်ပြန်ချက်များတွင်တင်ပြထားခဲ့သည့် ပုံပြင်များသည် ဆင်ခြင်တုံတရားအရ လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိသကဲ့သို့ ရှုရိအသ်တရားတော်အရလည်း မည်သည်မှန်ကြောင်း ထင်ရှားစေသည့်အချက်ဟူ၍လည်းမရှိပါ။ စင်စစ်ဤသည်အားလုံးသည် လိမ်လည်မှုများနှင့် ယိုးစွပ်မှုများသာလျှင်ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ အမလ်ကိုက်စ်ဟုခေါ်သောလူမျိုးများရှိသည်ဆိုသည်ထက်မပိုချေ။ ၎င်းတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲတွင်ပင် ဖော်ပြထားခဲ့သည့် အံ့ဩဖွယ်အရပ်အမောင်းနှင့်အလုံးအထည်ရှိသော အားဒ်လူမျိုးတို့၏ အကြွင်းအကျန်ဖြစ်ကာ ၎င်းတို့၏ ကြီးမားသောအလုံးအထည်နှင့်သမရီးကျမဟုတ်သောအင်အားတို့ကား ပြောစမှတ်ဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်းတို့အထဲမှ လူတစ်ယောက်သည် ဗနီအစွရာအီလ်လူမျိုးများထဲမှ ခေါင်းဆောင်ဆယ့်နှစ်ယောက်ကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်းက ၎င်းတို့သန်စွမ်းကြောင်း သက်သေပြရန် လုံလောက်ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အမလ်ကိုက်စ်များလွတ်ပစ်လိုက်သော ဗနီအစွရာအီလ်ခေါင်းဆောင် ၁၂-ဦးသည် ၎င်းတို့လူမျိုးများရှိရာ အရိုင်ဟာမြို့သို့ပြန်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသူတို့က စိုက်ယိဒီနာမူစာ(سورة النحل) သခင်အား ဤတမူထူးခြားသောလူများနှင့်၎င်းတို့၏ မယုံကြည်နိုင်ဖွယ်စွမ်းအားနှင့် ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုအကြောင်းကို ပြောပြခဲ့သည်။ သူတို့ပြောဆိုသမျှသည် တမန်တော်မူစာ(سورة النحل) ၏နည်းလမ်းကို မလှုပ်ရှားစေနိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းအားထိုလူတို့အပေါ်ဝယ် အောင်နိုင်မည့်သတင်းကောင်းကို ဝဟီမှတစ်ဆင့် ပေးအပ်ခဲ့ပြီးသောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ရန်သူစွမ်းအင်အကြောင်း ကြားသိပြီးလျှင်ပင် မတုန်မလှုပ် ကျောက်သားကဲ့သို့ရှိကာ ဂျီဟားဒ်စစ်ပွဲစတင်ဆင်နွှဲရန်အတွက်ပြင်ဆင်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အကယ်၍သာ ဗနီအစွရာအီလ်လူမျိုး များသည် ၎င်းတို့ရန်သူ၏တမူထူးခြားသော စွမ်းအင်ကို ကြားသိ၍ ကြောက်ရွံ့ကာ တွန့်ဆုတ်သွားလျှင် ၎င်းတို့ သည်စစ်ပွဲမှ ဆုတ်ခွါသွားမည့်အန္တရာယ်ကို တမန်တော်မူစာက သတိမူမိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေါင်းဆောင် ၁၂-ဦးအား ၎င်းတို့အမျိုးသားများရှေ့တွင် အမလ်ကိုက်စ်တို့အကြောင်း မပြောကြားရန် စိုက်ယိဒီနာမူစာ(سورة النحل) က ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ စင်စစ်ထိုအကြောင်းကို လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုအဖြစ် ထိန်းသိမ်းရန် ၎င်းတို့အား မူစာ(سورة النحل) သခင်က မှာကြားထားသည်။ သို့သော်လည်း အမှန်တကယ်ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်မှာကား ထိုခေါင်းဆောင် ၁၂-ဦးသည် ၎င်းတို့မိတ်ဆွေများအသီးသီးသို့ ထိုသတင်းစကားကို တိတ်တဆိတ်ဖောက်သည်ချခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့အနက်မှ ယူရှ်အိဗ်နီနုန်နှင့်ကာလစ်ဗ်အိဗ်နီယူအိကီနားတို့နှစ်ဦးသာလျှင် စိုက်ယိဒီနာမူစာ(سورة النحل) သခင်၏ ညွှန်ကြားချက်ကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ်လိုက်နာကာ လျှို့ဝှက်ချက်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံသို့မှ ဖောက်သည်မချခဲ့ပါ။

ခေါင်းဆောင် ၁၂-ဦးအနက် ဆယ်ဦးက လျှို့ဝှက်ချက်ကိုဖော်ထုတ်လိုက်သောအခါ လျှို့ဝှက်ချက်မှာ လူသိရှင်ကြားဖြစ်လာသည်ကား သဘာဝကျပါသည်။ ရန်သူနိုင်ငံတွင်ပျံ့နှံ့နေသော အခြေအနေများ၏ သတင်းကြောင့် ၎င်းတို့အားလုံးစိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ငိုကြွေးမြည်တမ်းလျှက် ကန့်ကွက်ပြောကြား

သည်မှာ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ဖိရ်အောင်၏လူများကဲ့သို့ နိုင်းမြစ်တွင်ရေနှစ်မြုပ်သေဆုံးကုန်ကြလျှင် ပို၍ကောင်းပါလိမ့်မည်။ အခုတော့ ကျွန်ုပ်တို့အား ကယ်တင်ခဲ့သူများသည် ထိုအလုံးအထည်ကြီးမားသူများ လက်တွင်ကျွန်ုပ်တို့အားသေစေရန် ကျွန်ုပ်တို့ကို ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြလေပြီ။ ဤအခြေအနေများကြောင့် ဗနီအစ္စရာ အီလ်လူမျိုးများကအောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့သည်မှာ -

يُمُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنُذْخِلُهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا

“၎င်းတို့ကပြောကြားခဲ့သည်မှာ “အို-မူစာ မုချဧကန် ထို(နယ်)မြေ၌လုံးရပ်အင်အားကြီးမားသောလူမျိုး တစ်မျိုးသည် ရှိနေကြကုန်၏ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်းတို့(နယ်)မြေအတွင်းမှ ထွက်ခွါ၍မသွားသမျှကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်း(နယ်)မြေအတွင်းသို့ အလျင်းဝင်ရောက်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ထိုလူမျိုးတို့သည် ၎င်း(နယ်)မြေအတွင်းမှ ထွက်ခွါသွားကြပါမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဧကန်စင်စစ်(ထိုနယ်မြေအတွင်းသို့) ဝင်ရောက် ကြလတ္တံ့။”

နောက်လာမည် အာယသ်တော်(၂၃)ထဲ၌ပါရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိသေသူနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးအပ်ခံရသူ နှစ်ဦးတို့သည် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ မှတ်ချက် များကိုကြားရသောအခါ ၎င်းတို့အား ကောင်းမွန်သော အကြံဉာဏ်အချို့ပေး၍ ပြောဆိုသည်မှာ “သေဆုံးမည့် အချိန်မကျရောက်မီပင် အဘယ့်ကြောင့် အသင်တို့သေရမည်ကို ကြောက်ရွံ့နေကြသနည်း။ ခြေလှမ်းနည်းနည်း လှမ်းလိုက်ပါ။ ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒ်တံခါးဝက သိပ်မဝေးလှတော့ချေ။ အားတင်း၍လျှောက်ကြစမ်းပါ။ သင်တို့ ဒီလောက်လုပ်ရုံမျှဖြင့် သင်တို့အောင်နိုင်မှု၏အကြောင်းခံဖြစ်လာလိမ့်မည်ဆိုတာကို ကျွန်ုပ်တို့ယုံကြည်ပါတယ်။ အသင်တို့ဗိုင်တုလ်မုကတ်ဒ်တံခါးဝဝင်ရောက်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် သင့်ရန်သူကို သင်တို့အောင်နိုင်ပါလိမ့် မည်။ ရန်သူတို့မှာ အရှုံးနှင့်ထွက်ပြေးကြပေလိမ့်မည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင်ဖော်ပြထားသော သူနှစ်ဦးသည် ဋီကာရှင်အတော်များများတို့ အဆိုအရ စိုက်ယိဒီနာမူစာ(عليه السلام)သခင်၏ ညွှန်ကြားချက်ကို သစ္စာရှိရှိဆောင် ရွက်ခဲ့သော ခေါင်းဆောင် ၁၂-ဦးအနက်မှ ထိုနှစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့အား အမတ်ကိုက်စ်တို့အကြောင်း ပြောကြားခြင်းမှ ရှောင်ရှားခဲ့သူများဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးကား ယူရှုအိဗ်နီနူန်နှင့် ကာလစ်ဗ်အိဗ်နီယူကီနားတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဤနေရာ၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဤခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့၏ ဂုဏ်ပုဒ်နှစ်ခုကို သီးခြားဖော်ပြ ထားသည်မှာ (၁) الَّذِيْنَ يَخَافُونَ “ထိုသူတို့သည် ကြောက်ရွံ့ကြကုန်၏။”ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့မည်သူကို ကြောက်ရွံ့ကြသည်ဆိုသည်ကို ဤအာယသ်တော်ထဲ၌ မိန့်ကြားမထားပါ။ ဤကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံးတွင် ကြောက်ရွံ့ခြင်းခံထိုက်သော အရှင်တစ်ပါးတည်းသည် အလ္လာဟ်ဂျလ္လာရှာနူဟူဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြထားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရှင်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးကို အကြွင်းမဲ့စိုးပိုင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအရှင်၏ဆန္ဒတော်နှင့် ခွင့်ပြုချက်မရှိပါက မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ အနည်းငယ်မျှ ကောင်းကျိုး မပြုနိုင် သကဲ့သို့ အန္တရာယ်လည်းမပြုနိုင်ပါ။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်တစ်ပါးတည်းသာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းခံထိုက်သည်ဆိုသည့် အကြောင်းကိုဆုံးဖြတ်ပြီး ယင်းကိစ္စရပ်ကိုပြန်လည်ဆုံးဖြတ်ရန်မလိုတော့ပေ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ထောက်ပြသော ဤခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့၏ဒုတိယဂုဏ်ပုဒ်မှာ-(၂)
اِنَّمَّا اللّٰهُ عَلِيْمٌ “ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအပေါ်ဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျေးဇူးပြုတော်မူခဲ့၏။”ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။
ဤနေရာ၌ အညွှန်းပေးထားသည်မှာ မည်သူမဆို ၎င်းတွင်မည်သည့်ကောင်းမြတ်သာလွန်မှု၊ မည်သည့်နေရာ၌ပင်
ရှိနေပါစေ၊ ယင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အသနားတော်နှင့်အကူအညီပေးမှုမှအပ ဘာမျှမဖြစ်နိုင်ပါ။
ဤခေါင်းဆောင်(၁၂)ဦးတို့အား အပြင်ပန်းအနေဖြင့် လက်များခြေထောက်များ၊ မျက်စေ့များနှင့် နားများစသည့်
တူညီသောကောင်းချီးများရှိသကဲ့သို့ အတွင်းပိုင်းအနေဖြင့် ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့်အသိဉာဏ်တို့မှာ အလားတူပင်
ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကောင်းချီးများနှင့်အတူ စိုက်ယိဒီနာမူစာ(﴿التَّوْبَةِ﴾)နှင့်အတူရှိနေခြင်းဆိုသည်ကလည်း အတူတူပင်
ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ဘက်တွင် ဤစွမ်းအားများအားလုံးရှိကြသော်လည်း ဤနှစ်ဦးမှအပ အားလုံးသည် ချွတ်ချော်သွားခဲ့
ကြသည်။ ထိုနှစ်ဦးတို့သည် ၎င်းတို့တာဝန်ယူခဲ့သည့်အတိုင်း စွဲမြဲစွာရပ်တည်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသည်ကကျွန်ုပ်တို့အား
ပြောသည်မှာ စစ်မှန်သောလမ်းညွှန်မှုသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏အတွင်းပိုင်းနှင့်အပြင် ဆိုင်ရာအစွမ်းအစ၊ စွမ်းအား၊
ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့် လုပ်ရပ်တို့ပေါ်မှာမူမတည်ပါ။ ယင်းသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ထံမှဆုလာဘ်ဖြစ်သည်
ဆိုသည့်အပေါ်မှာသာမူတည်သည်။ သို့သော်လည်း ဤဆုလာဘ်နှင့်ထိုက်တန်စေရန်အတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်း၊
လုပ်ဆောင်ခြင်း ဆိုသည်တို့သည် လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ သံသယဖြစ်စရာမလိုပါ။

ဤနေရာမှ ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာဆည်းပူးခဲ့သော စံအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ
ဥပဒေသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဆင်ခြင်တုံတရား၊ အသိဉာဏ်ပညာနှင့်ချက်ချာပါးနပ်မှုတို့ဖြင့် ကောင်းချီး
ပေးခံရသောသူတစ်ဦးသည် သူ့ဘဝလုပ်ငန်းဆောင်တာများကိုလုပ်ဆောင်ရာ၌ သူ၏ဤစွမ်းအားတို့အပေါ်၌
မမောက်မာမလွှားသင့်ပါ။ သူ့အတွက်အကောင်းဆုံးသောလမ်းကြောင်းမှာ ၎င်း၏ဘဝကိုစွန့်လွှတ်ထားလျှင်
တို့အတွက် ကောင်းမွန်သော လမ်းညွှန်မှုကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှသာတောင်းခံရယူခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အတိုချုပ်ဆိုရသော် ဤခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့က အမလ်ကိုက်စံတို့၏အပြင်ပန်းစွမ်းအားတို့ကြောင့် သူလူ
များအားပူပင်သောကမရောက်စေရန်အကြံပြုခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍သာထိုသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
အပေါ်၌ယုံကြည်ကိုးစားမှုပြုပါက ဗိုလ်သုလ်မုကဒ်ဒ်၏တံခါးဝသို့လျှောက်လှမ်းသွားရုံမျှဖြင့် အောင်နိုင်ခြင်းသည်
သူတို့အတွက်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မြို့၏တံခါးဝသို့ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ၎င်းတို့အောင်နိုင်ကာ ရန်သူများသည်
အရှုံးဖြင့်ထွက်ပြေးကြလိမ့်မည်ဟူသော ထိုခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့၏အဆုံးအဖြတ်အဆိုအမိန့်သည် အမလ်ကိုက်စံ
တို့အကြောင်း အနီးကပ်လေ့လာစူးစမ်းမှုများအပေါ်၌ အခြေခံနိုင်ပါသည်။ ယင်းစူးစမ်းလေ့လာမှုအရ အမလ်ကိုက်စံ
တို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်စွမ်းအားတို့တစ်စုထူးခြားပြီး ကြီးမားသည်ဆိုသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာမရှိပါ။ သို့ရာတွင်
၎င်းတို့သည် နှလုံးသားပျော့ညံ့သောကြောင့် ၎င်းတို့အား ရုတ်တရက်တိုက်ခိုက်ကြောင်းကြားသိပါက ၎င်းတို့သည်
ထိုနေရာ၌နေနိုင်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ စိုက်ယိဒီနာမူစာ(﴿التَّوْبَةِ﴾)ထဲမှ ကောင်းသတင်းအနေဖြင့် ၎င်းတို့ကြားသိ
ခဲ့ရသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လုံးဝဥသယုံကြည်မှုအပေါ်၌ အခြေခံခြင်းသည်လည်း ဖြစ်နိုင်
လေသည်။

သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏တမန်တော်မူစာ(﴿التَّوْبَةِ﴾)သခင်၏အမိန့်ကို မနာခံခဲ့သော ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့သည်
ဤခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးကိုလည်း နာခံလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား

တူညီသောတုံ့ပြန်မှုပေးခဲ့ပါသည်။ ဤတုံ့ပြန်မှုသည် ပိုမိုခိုင်းစိုင်းကာ၊ အဆီအငေါ်မတည့်ပါ။ ၎င်းတို့ကပြောသည်မှာ-
﴿فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ “သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိအရှင်မြတ်နှင့်တကွ သွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင်ထိုင်၍နေကြကုန်အံ့။”ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဤမှတ်ချက်ကိုဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးများတို့သည် ပျက်ရယ်ပြောင်လောင်သောသဘောဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါက ယင်းသည် ဘုရားတရားအား ပွင့်လင်းသောပြစ်မှားချက် “ကုဖ်”ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် နောက်လာမည့်အာယသ်ထဲ တွင် ဖော်ပြထားသော စိုက်ယိဒီနာမူစာသည် ၎င်းတို့နှင့်အတူတကွနေထိုင်ကာ သီးဟ်လွင်ပြင်ထဲတွင် ၎င်းတို့အတွက် ဆုမွန်ဒုအာတောင်းခဲ့သည်ဆိုသောအချက်သည်ဖြစ်နိုင်ရန် အကြောင်းမရှိ။

ထို့ကြောင့် ဋီကာရှင်အကျော်အမော်များပေးထားသော ဤအဆိုအမိန့်၏ဆိုလိုရင်းသဘောမှာ “အသင် သာလျှင် အမတ်တိုက်ခိုက်သွားရောက်တိုက်ခိုက်ပါလေ။ အသင်၏အရှင်က အသင်ကိုကူညီပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကတော့အသင့်ကို မကူညီနိုင်ပါ။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤဆိုလိုချက်အရ ၎င်းတို့၏ပြောဆိုမှုသည် ဘုရားတရားအား ပြစ်မှားမှုဟု မမှတ်ယူနိုင်သော်လည်း သူတို့၏ တုန့်ပြန်ချက်သည် အဆီအငေါ်မတည့်ဘဲ နာကျည်းဖွယ်ရာဖြစ်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ ဤပြောဆိုချက်သည် ပြောစမှတ်ဖြစ်သွားပါသည်။

အစ္စလာမ့်ခေတ်ဦးပိုင်းမှ နှီးနွယ်သည့်အကြောင်းတစ်ခုကို ကျွန်ုပ်တို့သတိရမှတ်မိကြည့်ကြစို့။ ဤသည်မှာ ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲဖြစ်သည်။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍လက်နက်လည်း လုံးဝနီးနီးမရှိသောမုစ်လင်မ်များကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် သန်စွမ်းသောလူငယ်လူရွယ်တစ်ထောင်ခန့်ပါသော စစ်တပ်ကြီးတစ်တပ်ချီတက်လာခဲ့ပါသည်။ ဤအဖြစ် အပျက်ကိုမြင်တွေ့ရသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ၎င်း၏အရှင်မြတ်ထံတော်မှောက်တွင် စတင်၍ ဆုဒုအာတောင်းခံခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆွဟာဗီတစ်ပါးဖြစ်သည့် စိုက်ယိဒီနာမတ်ဒါဒ်အိဗ်နီအတ်စဝါဒ်(رضي الله عنه)က ရှေ့တိုး၍ ပြောကြားသည်မှာ “အိုအလ္လာဟ်တမန်တော် ကျွန်ုပ်တို့အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကျိန်ဆို၍ပြောပါမည်။ စိုက်ယိဒီနာမူစာ(ﷻ)သခင်၏လူများကတမန်တော်မူစာ(ﷻ)သခင်ကို-﴿فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ (သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်ကိုယ်တိုင် မိမိအရှင်မြတ်နှင့်တကွသွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြ လေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင်ထိုင်၍နေကြကုန်အံ့။)ဟုပြောသကဲ့သို့ ကျွန်တော်မျိုးတို့ မည်သည့်အခါ မျှပြောလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ကိုယ်တော်ကို လေးဖက်လေးတန်မှနေ၍ ကာကွယ်ကြပါမည်။ မည်သည့်ပူပင်သောကမျိုးမှမထားဘဲ ကိုယ်တော်၏ တိုက်ပွဲအစီအစဉ်အတိုင်းဆောင်ရွက်တော်မူပါ။

ဤသည်ကိုကြားသိရသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ကျေနပ်နှစ်သက်ကာ ကိုယ်တော် ဆွဟာဗဟ်များသည်လည်း ဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲအတွက် အားသစ်လောင်းပေးလိုက်သလိုဖြစ်သွားခဲ့သည်။ စိုက်ယိဒီနာ အဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီမတ်စ်အူးဒ်(رضي الله عنه)သခင်က အမြဲပြောလေ့ရှိသည်မှာ မတ်ဒါဒ်အိဗ်နီအလ်အတ်စ်ဝါဒ်၏ဤလုပ် ရပ်ကို ကျွန်တော်အမှန်ပင် မနာလိုဝန်တုံ့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်း သူကဲ့သို့ ကံကောင်းသောအဖြစ်မျိုး ရလိုပါသည်။

အချုပ်မှာ စိုက်ယိဒီနာမူစာ(ﷻ)သခင်၏လူများသည် ထိုကဲ့သို့သော အရေးကြီးသည့်အချိန်၌ ပြတ်ပြတ် သားသားတုန့်ပြန်ခြင်းသည် ပဋိညာဉ်များအားလုံးကို ချိုးဖောက်ရာရောက်ပေသည်။

စိုက်ယိဒိနာမူစာသခင်﴿﴾၏ လူများသစ္စာဖောက်မှုအတွက် တမန်တော်မူစာ﴿﴾သခင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်

စိုက်ယိဒိနာမူစာ﴿﴾တောင်းဆို၏ **قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي** (တမန်တော်မူစာက ကျွန်တော် မျိုး၏အရှင်မြတ် ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်နှင့်မိမိနောင်တော်(နဗီတမန်တော်ဟာရှုန်)မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ့ အပေါ်၌မျှ အခွင့်အာဏာပိုင်ဆိုင်သည်မရှိပါ။)သည် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ ဘဝအဖြစ်အပျက်များ၊ ထိုသူ များပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အကူအညီပေးမှုများနှင့်၎င်းတို့အတွက် တမန်တော်မူစာ﴿﴾သခင်၏ ဆောင် ရွက်မှုများပေါ်ခြုံငုံ၍ဤတောင်းဆိုကိုသုံးသပ်ရပါမည်။ ဘက်မလိုက်လေ့လာသူတစ်ဦးအတွက် ဗနီအစ္စရာအီလ် များသည် ဖိရ်အောင်၏ရာစုပေါင်းများစွာသောမြေကျွန်ယာကျွန်အဖြစ်နှင့်ဂုဏ်သရေမဲ့စွာ အလုံးစုံနာကျင်ခံစား ရသည်များကို သတိမူမိသည်မရှိဟူသည်ကား မရှိချေ။ စိုက်ယိဒိနာမူစာ﴿﴾သခင်၏ သင်ကြားမှုများနှင့် ၎င်း၏အကျင့်သီလဗရကသ်များကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မရှိခဲ့ဘူးသော အဆင့်အတန်း များဖြင့်ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးအပ်ခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်ဂျလ်လာရှာအ်နဟူ၏အလွန်ပြီးပြည့်စုံသည့် တန်ခိုးတော်၏ ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုများစွာကို ၎င်းတို့မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ဖိရ်အောင်နှင့်ဖိရ်အောင်လူများသည် စိုက်ယိဒိနာမူစာ﴿﴾သခင်နှင့် စိုက်ယိဒိနာဟာရှုန်﴿﴾သခင်တို့ကို နန်းရင်ပြင်တွင် ရင်ဆိုင်ရန်ခေါ်ဆိုခဲ့ရာ၌ ဖိရ်အောင်နှင့် ဖိရ်အောင်လူများသည် ၎င်းတို့နယ်မြေတွင် အနှိမ်နင်း ခံခဲ့ရပေသည်။ ၎င်းတို့ယုံကြည်ကိုးစားခဲ့သည့် မျက်လှည့်ဆရာများသည် စိုက်ယိဒိနာမူစာ﴿﴾အပေါ်၌ ယုံကြည် မှုရှိကာ တမန်တော်မူစာနှင့်ပူးပေါင်းရန် ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် မိမိကိုယ်မိမိဘုရားဟုပြောဆိုသော ဖိရ်အောင်နှင့်အတူ နန်းတော်၌စည်းစိမ်နှင့် နေခဲ့သော သူမိသားစုဝင်များသည် ထွတ်မြတ်ပြီး ကြီးကျယ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော် အရှိန်အဝါကြောင့် ၎င်းတို့နေထိုင်သော နန်းတော်အဆောက်အဦးအားလုံးနှင့်၎င်းပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်များ တမဟုတ်ချင်း စွန့်ခွာထားပစ်ခဲ့သည်ကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ရှိပါသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဖိရ်အောင်ကို ပင်လယ်ထဲတွင် မည်သို့ရေနစ်မြုပ်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင် မြစ်ကိုအလ္လာဟ်အလိုတော်နှင့် မည်သို့ အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ကျော်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက် အဆုံးတွင် ဖိရ်အောင်သည် ဓနဥစ္စာပေါ်၌မာနတက်ကာ **الْيَسَّ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي** (အိုငါ၏အမျိုးသားတို့ အီဂျစ်နိုင်ငံကို ငါသာလျှင်စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ထိုမှတစ်ပါး ဤသည့်ရေချောင်း တို့မှာ ငါ၏(ဘုံနန်းအောက်မှ စီးတွေလျက်ရှိကြသည်) မဟုတ်လော(၄၃:၅၁)ဟုပြောထားသည်ကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က မည်သည့်စမ်းသပ်မှု(သို့) သတ်ဖြတ်မှုမျှမရှိဘဲနှင့်နိုင်ငံတစ်ခုလုံးနှင့် ဥစ္စာဓနအလုံးစုံကို ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့ အားပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဤသည်တို့မှာ ကြီးကျယ်သော ဖြစ်ပျက်မှုများဖြစ်သည်။ ဤသူများသည် နှိမ်နင်းရန်အတွက် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ထွတ်မြတ်သောတန်ခိုးအာဏာ၏ထင်ရှားပေါ်လွင်စွာ ပြသမှုအား တိုက်ရိုက်မျက်မြင်သက်သေများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ စိုက်ယိဒိနာမူစာ﴿﴾သခင်က ၎င်းတို့အပေါ် ကောင်းမွန်စွာလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်ကား မနည်းလှ။ တမန်တော်မူစာ﴿﴾သခင်သည် ၎င်းတို့အား ဂရုမမူခြင်းနှင့်မသိမိုက်မဲခြင်းတို့မှ ကယ်တင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင်

ထိုသူတို့အား ဖိရ်အောင်၏ ကျေးကျွန်များအဖြစ် သည်းမခံနိုင်သည့် ခက်ခဲပင်ပန်းမှုများရင်ဆိုင်နေရသောဘဝမှ လွတ်မြောက်စေခဲ့ပါသည်။ အဆုံးတွင် ဤသူများသည်ပင်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကူညီမှုနှင့် ဆုလာဘ်၏ ကတိတော်များ အာမခံထားသော ဆီးရီးယားနိုင်ငံကို ဂျီဟားဒ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် အမိန့်ပေးသောအခါတွင် ၎င်းတို့၏ ယုတ်ညံ့သောသဘာဝကို ဖော်ထုတ်ပြသပြီး **إِذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ** (သို့ဖြစ်ပေရာ အသင် ကိုယ်တိုင် မိမိအရှင်မြတ်နှင့်တကွသွားရောက်ပြီး အသင်တို့နှစ်ဦးသာလျှင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ ဌာပင် ထိုင်၍နေကြကုန်အံ့) ဟုပြောဆိုကြလေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ရှိသော အကြီးအကျယ်ဆုံးဟုပြောနိုင် ဖွယ်ရှိသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားတစ်ဦးသည် ၎င်း၏အလုပ်ကို ခဏတာမျှရပ်ကာ နှလုံးသားပေါ်တွင် လက်နှစ် ဖက်ယှက်တင်၍သူလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးနေသောလူများ၏ သေးသိမ်သော သဘောထားပြသမှုသည် ၎င်းအပေါ် ဌာဘာအကျိုးအမြတ်ရှိသနည်းဟု စဉ်းစားကြည့်ပါစေ။ သို့သော်လည်း ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ပြောနေသည်မှာ မြင့်မားစွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တစ်ပါး အကြောင်းဖြစ်သည်။ ထိုတမန်တော်သည် အားလုံးသော အခက်အခဲများရှိလင့်ကစား ၎င်း၏ရည်မှန်းချက်ကိုရ အောင်ခိုင်ခိုင်မာမာမဆုတ်မနစ်သောစံဖြင့် မနားတမ်းလုပ်ဆောင်နေသူဖြစ်ပေသည်။ ၎င်း၏လူများကျူးလွန်သော ယုံကြည်မှုထပ်တလဲလဲချိုးဖောက်ခြင်းကြောင့် အကူအညီမဲ့သွားသော်လည်း ၎င်းသည် အရှင်သခင်ဘက်သို့လှည့်ကာ **إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي** (အို- ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်မြတ် ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်နှင့် မိမိနောင်တော်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ့အပေါ်၌မျှ အခွင့်အာဏာပိုင်ဆိုင်သည်မရှိပါ။)ဟူ၍သာ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထို့ပြင်ပြဿနာမှာ အမလ်ကိုက်ကံများနှင့် ဂျီဟားဒ် စစ်ပွဲမည်သို့ဆင်နွှဲအံ့နည်း။ သတိမူထိုက် သည်မှာလည်း စင်စစ်ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးဖြစ်သော ယူရုအ်အိဗ်နီနူန်နှင့် ကာလစ်ဗ်အိဗ်နီ ယူကီနာအ်တို့ ရှိသည်ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် စိုက်ယီဒီနာမူစာ(سورة النمل)သခင်၏ သစ္စာရှိသောနောက်လိုက်များဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် သက်သေပြခဲ့ကြကာ တမန်တော်မူစာ(سورة النمل)သခင်နှင့်အတူ ၎င်း၏လူများလမ်းမှန်ပေါ်ရောက်စေရန်အတွက် ကောင်းမြတ်သောအကြံ ဉာဏ်ပေးရန် တစိုက်မတ်မတ် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တိုင် တမန်တော်မူစာ(سورة النمل)သခင်က ထိုသူတို့ အကြောင်းမဖော်ပြခဲ့ပါ။ ၎င်းနှင့် ၎င်းညီ စိုက်ယီဒီနာဟာရူန်(سورة النمل)သခင်အကြောင်းသာ ပြောကြားခဲ့သည်။ အစ္စရာအီလ်တို့အဖို့မှာ မနာခံခြင်းနှင့် သစ္စာဖောက်ခြင်းအကြောင်းမှအပ အခြားအကြောင်းမရှိချေ။ စိုက်ယီဒီနာ ဟာရူန် (سورة النمل)သခင်သည် တမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ၎င်းတစ်ဦးထဲသာလျှင် ထိုနေရာ၌ အရှင်မြတ်၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကိုရရှိခဲ့သည်။ ဟာရူန်(سورة النمل)သည် အမှန်တရားကိုအပြောနှင့်အလုပ်တွင် ရပ်တည်လိမ့် မည်မှာသေချာပေသည်။ ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးအတွက်မှာကား ၎င်းတို့သည် အကာအကွယ်လည်း သိပ်ရလိမ့်မည်မဟုတ်သကဲ့သို့ လုံးဝလည်း အမှားအယွင်းကင်းကြသည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် နာကျင်မှုနှင့်ဒေါသ ဖြစ်ချိန်တွင် တမန်တော်မူစာ(سورة النمل) သခင်သည် အမှန်တရားဘက်၌စွဲမြဲစွာရပ်တည်မည့်သူကိုသာဖော်ပြသည့် အနေဖြင့်“အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်မြတ် ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်နှင့်မိမိနောင်တော်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ့ အပေါ်၌မျှ အခွင့်အာဏာပိုင်ဆိုင်သည်မရှိပါ။) ဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ဤနောက် စိုက်ယီဒီနာမူစာ(سورة النمل)သခင်တောင်းခဲ့သည့်ဆုဒုအာမှာ-**فَارُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْفَاسِقِينَ** (သို့ဖြစ်ပေရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့နှင့် (ဤစည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးတို့၏ စပ်ကြားတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူပါဟုလျှောက်ထား မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။)ဖြစ်သည်။ စိုက်ယီဒီနာ

အင်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအဗ္ဗားစ်(ﷺ)သခင်၏ရှင်းလင်းချက်ပေးမှုတစ်ခုအရ ဤတောင်းဆိုအာ၏ အနှစ်သာရမှာ “ဤသူများနှင့်ထိုက်တန်သောပြစ်ဒဏ်ကို ပေးအပ်ရန်နှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့နှင့်ထိုက်တန်သော ဆုလာဘ်ကို ချီးမြှင့်တော်မူရန်”ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤတောင်းဆိုတော်ပေါ် အဖြေပေးပြုမူလိုက်ပုံကား -

فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً، يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ “သို့ဖြစ်လျှင် ဧကန်စင်စစ်ထို(နယ်)မြေသည် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်တိုင်တိုင်“ဟရာမ်”ဖြစ်တားထားပြီး ဖြစ်ချေပြီ။ ၎င်းတို့သည် (ဤသိနကျွန်းစွယ်၏နယ်)မြေ၌ပင် တဝဲလည်လည်ဖြစ်ကြလတ္တံ့။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဆိုလို သည်မှာ ၎င်းတို့အတွက် ဆီးရီးယား(နယ်)မြေသို့သွားခြင်းအား နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်တိုင်တိုင်တားမြစ်ပိတ်ပင် ခဲ့သည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ဆန္ဒရှိသည့်တိုင် ထိုနေရာသို့သွားရလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ဆီးရီးယားနယ်မြေသို့ မသွားနိုင်ရုံမျှသက်သက်မဟုတ် ၎င်းတို့ဇာတိမြေအီရစ် နိုင်ငံသို့ပြန်သွားလိုလျှင်လည်း သွားနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ယင်းအစား၎င်းတို့သည် ဤလွင်တီးခေါင်တွင် ထိန်းသိမ်းထားခြင်းခံရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကျရောက်လာပြီဆိုလျှင် ရဲများနှင့်၎င်းတို့လက်ထိပ်များသည် လည်းကောင်း မြင့်မား၍ ခိုင်မာသော နံရံများနှင့် အကျဉ်းထောင်များ၏ သံမဏိတံခါးများသည်လည်းကောင်း မည်သို့လိုအပ်ပါမည်နည်း။ ထိုအရှင်မြတ်သည် တစ်စုံတစ်ဦးကို ထိန်းသိမ်းရန် ရည်စူးခဲ့လျှင် အရှင်မြတ်အတွက် ဤကဲ့သို့သော သမရိုးကျအစီအမံများ မလိုအပ်ချေ။ အရှင်မြတ်သည် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဟင်းလင်းပွင့်နေသည့်မြေ ပေါ်၌ပင် တစ်စုံတစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားနိုင်ပေသည်။ အကြောင်းကား ရှင်းပေသည်။ စကြဝဠာတစ်ခုလုံး သည် အရှင်မြတ်အမိန့်တော်အတိုင်းသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် အရှင်မြတ်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့ပြီး အရှင်မြတ် အမိန့်အတိုင်းလိုက်နာကြရမည်။ တစ်စုံတစ်ဦးအားချုပ်နှောင်ထားရန် စကြဝဠာကို အရှင်မြတ်အမိန့်ပေးခဲ့လျှင် လေထု၊ မြေထုနှင့် ဟင်းလင်းပြင်တို့သည် အကျဉ်းကျခံရသူအတွက် ထောင်မှူးဖြစ်လာပေမည်။

ထို့ကြောင့် အီရစ်နှင့်ဗိုင်းတွင်တူလ်မုကတ်ဒစ်တို့ကြားရှိ လွင်ပြင်ဧရိယာသည် နှိုင်းယှဉ်ရလျှင် သေးငယ်ပါသည်။ စိုက်ယီဒီနာမူကသ်သီလ်(ﷺ)သခင်၏သမ္မတီရ်အရ ယင်း၏အတိုင်းအတာမှာ အလျားဖရစ်ခ်ဟ်သုံးဆယ်နှင့် အနံကိုးဖရစ်ခ်ဟ်ရှိသည်။ အကယ်၍ဖရစ်ခ်ဟ်တစ်ခုသည် သုံးမိုင်နှင့်ညီသည် ဟုကောက်ယူခဲ့လျှင် ယင်းနယ်မြေ၏ စုစုပေါင်းဧရိယာမှာအလျားမိုင် ၉၀ အနံ ၂၇မိုင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အချို့သောဆင့်ပြန်ချက်များအရ စုစုပေါင်းဧရိယာ မှာ(၃၀×၁၈)=၅၄၀စတုရန်းမိုင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စိုက်ယီဒီနာ မူကသ်သီလ်(ﷺ)၏ အဆိုအရ စုစုပေါင်း ၆-သိန်းရှိသောလူအားလုံးကို ဤသေးငယ်သော လွင်တီးခေါင်တွင် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ သို့ထိန်းသိမ်းထားသည့်အနေအထားမှာ အီရစ်နိုင်ငံပြန်ရန်(သို့) ဗိုင်းတွင်တူလ်မုကတ်ဒစ်သို့ရောက်ရန်သွားခြင်းစသည့် တနည်းမဟုတ်တနည်းနည်းဖြင့် ထွက်ခွါသွားလာရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်နေခြင်းအား နှစ်ပေါင်း (၄၀)တိုင်တိုင် ကန့်သတ်ထားပေသည်။ သို့သော်လည်း အမှန်တကယ်ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်မှာကား ညနေပိုင်းရောက်ချိန်တွင် တနေတာ ခရီးသွားလာခဲ့ပြီးနောက် စက်ဝိုင်းကဲ့သို့ ပတ်၍လှုပ်ရှားသွားလာခဲ့သကဲ့ဖြစ်ကာ နံနက်ပိုင်းက စတင်ထွက်ခွာ သွားခဲ့သောနေရာသို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း သူတို့တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။

ခိုင်လုံသော သမ်စီရ် ပညာရှင်များက ပြောကြသည်မှာ အလ္လာဟ်ဂျလ်လာရှာနဟူ ပေးသောအပြစ်ဒဏ် ကား ၎င်းတို့၏ မကောင်းသောလုပ်ရပ်များ၏ အချိုးအတိုင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအမိန့်မနာခံသောသူများက **إِنَّا هُنَا قَعْدُونَ** (ကျွန်ုပ်တို့မူကား ဤနေရာ၌ပင်ထိုင်၍နေကြကုန်အံ့။)ဟူသော စကားလုံးများမြွက်ဟခဲ့ကြသဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အပြစ်ဒဏ်ခတ်သည့်အနေဖြင့် ထိုသူတို့ကို ထိုနေရာတွင်ပင် နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သမိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကွဲပြားခြားနားကြ သည်။ အချို့ကပြောကြသည်မှာ ဤနှစ်ပေါင်းလေးဆယ်အတွင်း ထိုကာလရှိ အမိန့်မနာခံသူမျိုးဆက်ကို လုံးဝဥသု ဖျက်ဆီးချေမှုန်းပစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ နောက်မျိုးဆက်သာလျှင် အသက်ရှင်ကျန်ရစ်၍ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ် ထိန်းသိမ်းထားခြင်းမှ ကယ်တင်ခံရကာ ဗိုင်းတုလ်မုကတ်ဒစ်သို့ ဝင်ခဲ့ကြရသည်။ သို့တည်းမဟုတ် အစောပိုင်း မျိုးဆက်မှအချို့သည်အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ **كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ** (ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးများအတွက် ဆီးရီးယားအား ထွတ်မြတ်သော နယ်မြေအဖြစ်(သတ်မှတ်)ခဲ့လေသည်။ ဟူသော ကတိတော်ရှိပေသည်။ ထိုကတိတော်ကိုဖြည့်ဆည်းရန် ဗနီအစ္စရာ အီလ်တို့သည် ထိုနယ်မြေကို သိမ်းပိုက်၍ အုပ်ချုပ်သင့်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအချိန်တွင်ရှိသော ဗနီအစ္စရာ အီလ်လူမျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဆုလာဘ်ကို ဂရုမပြုသည့်အတွက် ၎င်းတို့သည် ပြစ်ဒဏ်ခံခဲ့ရသည်။ **مُحَرَّمَةً عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً** သည် ၎င်းတို့သည် ထွတ်မြတ်သော(နယ်)မြေကို အောင်နိုင်ရေး၌ နှစ်ပေါင်းလေး ဆယ်တိုင်ကင်းဝေးခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့၏နောက်မျိုးဆက်များ၏လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ဤနိုင်ငံကို အောင်နိုင်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်ကို ဖြည့်ဆည်းပြီးဖြစ်ပေသည်။

ဤ“သီးရ်”လွင်ပြင်ထဲတွင် စိုက်ယိဒိနာမူစာနှင့်စိုက်ယိဒိနာဟာရူမ်(سورة التين)တို့သည် ၎င်းတို့၏လူများနှင့် အတူရှိနေခဲ့ပါသည်။ ဤလွင်ပြင်ကြီးသည် အခြားမဟုတ်ပါ။ ၎င်းတို့၏လူများအတွက် အကျဉ်းချခံထားရခြင်းနှင့် အပြစ်ဒဏ်ပေးခံရခြင်း ခံရသည့်နေရာဖြစ်သည်။ ဤမြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးအတွက်မှာမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာကျရောက်ရာ ဇစ်မြစ်လည်းဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးများပြစ်ဒဏ် ကျခံရသော ဤနှစ်လေးဆယ်ဆိုသောအချိန်ထဲတွင် မြောက်မြားလှစွာသော ကောင်းမွန်သည့်အရာများနှင့် ပြည့်နှက် နေပါသည်။ ယင်းမှာ ၎င်းတို့အကြားတွင် စိုက်ယိဒိနာမူစာနှင့်စိုက်ယိဒိနာဟာရူမ်(سورة التين)တို့ရှိနေခြင်း၏ “ဘရကသ်” ကြောင့် အလ္လာဟ်သအာလာသည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ အမျိုးစုံသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာများချပေးတော်မူခဲ့သည်။ ဟာလာဟင်းလင်းကွင်းပြင်ကြီးအတွင်း၌ ၎င်းတို့၏ခေါင်းပေါ်တွင် ခြစ်ခြစ်တောက်ပူပြင်းသောနေ၏ အပူဒဏ်ကို ၎င်းတို့ ခုခံကာကွယ်နိုင်စွမ်းမရှိသောအခါ၌ စိုက်ယိဒိနာမူစာ(سورة التين)၏တောင်းဆုတော်ကို လက်ခံတော်မူသည့် အနေဖြင့် အလ္လာဟ်တအာလာသည် ၎င်းတို့၏ခေါင်းပေါ်၌တိမ်များကို အမိုးသဖွယ်ဖြန့်ကျက်စေတော်မူခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့ အဘယ်သို့သွားသွား၍တိမ်များတို့သည် ၎င်းတို့နောက်သို့လိုက်ခါ အရိပ်မိုးပေးလေသည်။ အလ္လာဟ်တအာ လာသည် စိုက်ယိဒိနာမူစာ(سورة التين)အား အထူးကျောက်တုံးတစ်တုံးပေးထားကာ၊ ဤကျောက်တုံးသည် သူသွားလေရာ တွင်သူနှင့်အတူပါရှိသည်။ သူလူများရေပြတ်လတ်၍ ရေငတ်သောအချိန်ကာလတွင် စိုက်ယိဒိနာမူစာ(سورة التين)သည် ဤကျောက်တုံးကို သူ၏တောင်ဝှေးနှင့်ရိုက်လိုက်ရုံဖြင့် ထိုကျောက်တုံးမှ စမ်းချောင်းတစ်ဆယ့်နှစ်သွယ်ပေါ် ထွက်လာပါသည်။ ၎င်းတို့ဆာလောင်မွတ်သိပ်သောအခါ၌ ဂျန္နသ်၏အစားအစာများဖြစ်သော မန္နနှင့်စလ်ဝါတို့ကို ၎င်းတို့ထံပို့ပေးခဲ့ပါသည်။ ညဉ့်အခါများတွင် မှောင်မိုက်ကြောင်း ၎င်းတို့ကပြောကြားသောအခါတွင် အလ္လာဟ် တအာလာသည် မီးပြတိုင်တစ်ခုပေးသနားတော်မူခဲ့ရာ ယင်း၏အလင်းရောင်ဖြင့် ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်လိုသမျှသော အရာတို့ကိုလုပ်ခဲ့သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ဤ“သီးဟ်”လွင်ပြင်သည် အပြစ်ကျခံရသူများနှင့်သာပြည့်နှက်နေသည်မဟုတ်ပါ။ စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်ချစ်မြတ်နိုးသော တမန်တော်နှစ်ပါးနှင့် ၎င်းတို့နှင့်အတူအကူညီပေးခြင်းခံရသော ယူရှဟ် အိဗ်နုနုန်းနှင့် ကာလစ်ဗ် အိဗ်နုယုကီနာဆိုသော ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့လည်းရှိကြသည်။ ထိုသူတို့ကြောင့် ဤအကျဉ်း ကျခံရခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရခြင်းဆိုသောကာလမှာပင် ကောင်းချီးတို့သည် ၎င်းတို့အပေါ်သို့ အဆက်မပြတ် ကျရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤသနားဖွယ်ကောင်းသောသူတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အလွန်အလွန် သနားကြင်နာတော်မူသော အရှင်ဖြစ်တော်မူသည့်အလျောက် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့သည် တစ်ချိန်တုန်းက မနာခံသောသူများဖြစ်ကြသော်လည်း ၎င်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပျက်သည်များကို မြင်တွေ့ရသောအခါ၌ ၎င်းတို့ဝန်ချတောင်းပန်ကောင်းတောင်းပန်ခဲ့ပါလိမ့်မည်။ ဤဝန်ချတောင်းပန်မှုကြောင့် ၎င်းတို့အားဆုလာဘ်များ တို့ဖြင့် ကောင်းချီးပေးသည်ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ခိုင်လုံသောဆင့်ပြန်ချက်များအရ ၌အနှစ်လေးဆယ်ဟူသောအချိန်ကာလအတွင်းတွင် စိုက်ယိဒီနာဟာရူမ် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် တစ်နှစ်(သို့)ခြောက်လခန့်ကြာပြီးမှသာလျှင် စိုက်ယိဒီနာမူစာ﴿الطَّيِّبَاتِ﴾ကွယ်လွန် သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မရှိသည့်နောက်တွင် အလ္လာဟ်တအာလာသည် လေးစားဖွယ်ရာခေါင်းဆောင် ယူရှဟ်အိဗ်နု နူးရ် ကိုတမန်တော် တစ်ပါးအဖြစ်ခန့်အပ်ကာ ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးများကို လမ်းညွှန်ရန်ဟူသော တာဝန်ကိုပေးခဲ့ ပါသည်။ အနှစ်လေးဆယ်အကျဉ်းကျခံရခြင်းအချိန်ပြီးဆုံးသွားသောအခါ၌ ကျန်ရှိသော ဗနီအစ္စရာအီလ် လူမျိုးများတို့သည် စိုက်ယိဒီနာယူရှဟ်အိဗ်နုနုန်းရ်၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် စုစည်းကာ ဂျီဟားဒ် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် ဗိုလ်သွင်မုကဒ်ဒ်ဗ်သို့ချီတက်ခဲ့ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်အတိုင်း ၎င်းတို့သည် ဆီးရီးယားပြည်အား အောင်နိုင်ပြီးယင်း၌ရှိနေသူများကို အမွေခံခဲ့သည်မှာ စဉ်းစား၍ပင်မရနိုင်ပါ။

အာယသ်(၂၆)၏အဆုံး၌ **فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ** “သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်(နဗီတမန်တော်မူစာ) သည်(ဤ) စည်းကမ်းဖောက်ဖျက် အမိန့်တော်ကိုသွေဖည်ငြင်းဆန်သော လူမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍(လုံးဝ)ပူဆွေး ဝမ်းနည်းခြင်းမရှိ လေနှင့်”ဟူ၍ မိန့်ကြားထားချက်တွင် အရင်းခံတစ်ခုရှိပါသည်။ မြင့်မြတ်သော တမန်တော်တို့သည် ပင်ကိုစရိုက်အရ လူများအား နာကျင်ခြင်းနှင့်အခက်အခဲများကြုံတွေ့ရခြင်းများကို ၎င်းတို့ခံနိုင်စွမ်းမရှိပါ။ အကယ်၍ သူလူများသည် အပြစ်ပေးခြင်းခံရလျှင်သော်မှ တမန်တော်များသည်လည်း စိတ်ထိခိုက်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒီနာမူစာအား ဤနေရာ၌ သူ၏လူများအပြစ်ပေးခံရခြင်းအတွက် ပူဆွေးသောက မရောက်သင့်ကြောင်း နှစ်သိမ့်ထားပါသည်။

အာယသ် (၂၇-၃၂)

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَى آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلُ
 مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ
 إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ❶ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَى يَدِكَ
 لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ بِإِيدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ
 اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ❷ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْوَأَ بِرِيشِي وَ
 أَشْمِكَ فَتَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاُ الظَّالِمِينَ ❸
 فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ❹
 فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحِثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِئُ
 سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوِيلَتِي أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
 الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ❺
 مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ
 قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
 النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا
 وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعُدَ
 ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَسُرُّوْنَ ❻

၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့အား အာဒမ်၏ သားတော်နှစ်ဦး၏အကြောင်းကို မှန်ကန်စွာပြောပြပါလေ။ တရံရောအခါ ထိုသားတော်နှစ်ဦးသည် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားရည်စူး၍)တစ်စုံတစ်ရာ အလှူဝတ္ထုကို ပူဇော်သက္ကာရပြုကြလေရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက်တစ်ဦး(ဖြစ်သော ညီတော်ဟာဗီဟ်)၏ပူဇော်သက္ကာရဝတ္ထုပစ္စည်းသည် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်)၏ သဘောတူတော်မူခြင်းခံရပြီး၊ အခြားတစ်ဦး(ဖြစ်သော နောင်တော်ကာဗီလ်)၏

ပူဇော်သက္ကာရဝတ္ထုပစ္စည်းမှာမူ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏)သဘောတူတော်မူခြင်းကိုခံခဲ့ရသည်မရှိချေ။ (သို့ဖြစ်ပေရာ “ကာဗီလ်”က “ဟာဗီလ်”အား) “ငါသည် အသင့်ကိုမုချသတ်မည်”ဟုပြောဆိုခဲ့၏။ (“ဟာဗီလ်”က)“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတော်စင်များ၏ထံမှသာလျှင် (ပူဇော်သက္ကာရများကို)သဘောတူလက်ခံတော်မူပေသည်”ဟု ပြောကြားလေသည်။ (၅:၂၇)

အသင်သည် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အားသတ်ဖြတ်ရန် မိမိလက်ကိုလှမ်းခဲ့အံ့ငြားလည်း ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အားသတ်ဖြတ်ရန်အသင့်ဘက်သို့ ကျွန်ုပ်၏လက်ကိုလှမ်းမည်မဟုတ်ပေ။ ဧကန်စင်စစ်ကျွန်ုပ်သည် စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့ကို မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့သောကြောင့်ပင်တည်း။ (၅:၂၈)

ဧကန်စင်စစ်ကျွန်ုပ်(အားသတ်ဖြတ်ခြင်း)၏ အပြစ်ကို၎င်း၊ အသင်၏(ယခင်)အပြစ်ကို၎င်း အသင်သာလျှင်(မိမိပုခုံးဖြင့်)ထမ်းဆောင်၍ ပြန်သွားရန် ကျွန်ုပ်ရည်စူး၏။ ထို့နောက် အသင်သည် ငရဲသားတို့တွင်အပါအဝင်ဖြစ်ချေမည်။ အမှန်စင်စစ်ဤသည်သာလျှင် မတော်မတရားပြုမှုသော သူတို့၏အကျိုးတည်း။ (၅:၂၉)

ထို့နောက် ထို(ကာဗီလ်)၏စိတ်သည် ၎င်းအား မိမိညီတော်(ဟာဗီလ်)ကို သတ်ဖြတ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပေရာ ယင်း(ကာဗီလ်)သည် မိမိညီတော်(ဟာဗီလ်)ကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းသည် ကျိုးယုတ်ယုက်ပြားသူတို့အနက် အပါအဝင်ဖြစ်သွားခဲ့လေသတည်း။ (၅:၃၀)

ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျီးကန်းတစ်ကောင်ကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုကျီးကန်းသည် ၎င်း(ကာဗီလ်)အား မိမိညီတော်(ဟာဗီလ်)၏ရုပ်ကလာပ်ကို မည်သို့မည်ပုံ(မြှုပ်နှံ)ဖုံးအုပ် လျှို့ဝှက်ရမည်ကို ပြသရန်အလို့ငှါ မြေကြီးကိုကုတ်ခြစ်တူးဆွလေသည်။ ထိုအခါယင်း(ကာဗီလ်)က“ဪငါသည် ကျီးကန်းကဲ့သို့ပင် မဖြစ်နိုင်သည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းလေစွတကား။ အကယ်၍သာ(ယင်းကျီးကန်းကဲ့သို့) ဖြစ်နိုင်ခဲ့မူ ငါသည် မိမိညီတော်(ဟာဗီလ်)အား (မြေကြီးတူး၍မြှုပ်နှံ)ဖုံးအုပ်လျှို့ဝှက်နိုင်မည်သာဖြစ်ချေသည်။”ဟုပြောဆို(ညည်းညူမြည်တမ်း)ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်း(ကာဗီလ်)သည် နောင်တရသူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်လေသတည်း။ (၅:၃၁)

ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် ငါအရှင်မြတ်သည် အစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်တို့ အပေါ်
၌ (ဤသို့)အမိန့်ပြဌာန်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ဧကန်စင်စစ် မည်သူမဆို
အကြင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား အသက်တစ်ချောင်း၏အစားလည်းမဟုတ်
ဘဲ၊ တိုင်းပြည်၌ ဆူပူသောင်းကျန်း(မှုကိုပြုလုပ်)ခြင်းကြောင့်လည်းမဟုတ်ဘဲ၊
(မတရားသက်သက်)သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုသူသည် လူခပ်သိမ်းတို့ကိုသတ်
ဖြတ်ဘိသကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏။ ထိုနည်းတူစွာမည်သူမဆို လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို
(အသက်ဘေးအန္တရာယ်မှကယ်ဆယ်ခြင်းအားဖြင့်) အသက်ရှင်စေခဲ့ပါမူ၊ ထိုသူ
သည်လူအပေါင်းတို့အား အသက်ရှင်စေဘိသကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင်ငါ
အရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်များသည် ထို(အစ္စရာအီလ်လူမျိုး)တို့ထံ
ထင်ရှားလှစွာသော အမိန့်ပညတ်တော်များ၊ သက်သေလက္ခဏာများနှင့်တကွ
မုချရောက်ရှိလာခဲ့ကြလေ၏။ သို့ပါလျှက်နှင့်ပင် ယင်း(အစ္စရာအီလ်လူမျိုး)
တို့တွင် များစွာသောသူတို့သည် တိုင်းပြည်၌ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူ
များအဖြစ်ရှိကြသေး၏။ (၅:၃၂)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဟာဗီလ်(အဘယ်လ်)နှင့်ကာဗီလ်(ကိန်း)တို့၏ အကြောင်း

ဤအာယသ်တော်များထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အာဒမ်(عليه السلام)သခင်၏ သားနှစ်ဦးအကြောင်းကို
ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များကိုဖြစ်စေ အုမ္မသ်ထုတစ်ရပ်လုံးကိုဖြစ်စေ မှန်ကန်စွာ ပြန်လည်ပြောပြရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်စွမ်းသည့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးခံရသူများက သိကြသည်
မှာ ယုံတမ်းပုံပြင်စာအုပ်၊ စိတ်ကူးယဉ်စာအုပ်နှင့် သမိုင်းစာအုပ်တို့တွင်ပါရှိသော အဖြစ်တစ်ခုအကြောင်း အစမှ
အဆုံး တင်ပြရန်ရည်ရွယ်ထားသည်နှင့်မတူပေ။ သို့သော်လည်း အတိတ်ကအဖြစ်အပျက်များနှင့် အစောပိုင်းလူ
များ၏ဖော်ပြချက်များတွင် မြောက်မြားစွာသော သင်ခန်းစာများနှင့် အသိဉာဏ်များပါဝင်သည်။ ထိုအရာသည်
ပင် သမိုင်း၏ အနှစ်သာရ အစစ်အမှန်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ထဲတွင် အမျိုးမျိုးသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ
အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ အခြေခံဖြစ်စေသော အခြေအနေများနှင့် စည်းကမ်းချက်များပါဝင်သည်။ ဤအလွန်
အကျိုးဖြစ်ထွန်းသော တွေးတောကြံဆမှုအမြင်အရ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် မူရင်းကျမ်းစဉ်တလျှောက်လုံး
မိမိကိုယ်ပိုင်နည်းစနစ်တစ်ရပ် အသုံးပြုထားသည်။ အခါအခွင့်သင့်သလို တောင်းဆိုလာလျှင် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု
ကို ပြန်လည်တင်ပြပါလိမ့်မည်။ မကြာခဏဆိုသလို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုလုံးကို
တစ်နေရာတည်း အစီအစဉ်တစ်ကျပြန်လည်မတင်ပြပါ။ စင်စစ်သက်ဆိုင်သည့်နေရာနှင့် ဆီလျော်အပ်စပ်ပြီး
ရည်ရွယ်ချက်အချို့ပါဝင်သော သီးခြားတစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုသာလျှင် ဦးစားပေးတင်ပြပါလိမ့်မည်။

ဤနေရာတွင် အာဒမ်(ﷺ)သခင်သားတော်နှစ်ပါး၏ ဤအကြောင်းအရာသည် ထိုကဲ့သို့သော ပုံစံဖြင့် တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် မြောက်မြားစွာသော သင်ခန်းစာများနှင့်ကောင်းမွန်သောအကြံဉာဏ်များပါဝင်သည်။ ထိုသင်ခန်းစာများနှင့် အကြံဉာဏ်များတွင် များစွာသော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏မူရင်းစာသားထဲမှ သုံးနှုန်းထားသောစကားလုံးများကို ရှင်းလင်းရင်းနှင့်တစ်ဆက်တည်း အဓိကအကြောင်းအရာကိုသိရှိသွားပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ယင်းအကြောင်းအရာထဲတွင်ပါဝင်သော အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်ဥပဒေများအကြောင်းပြောကြားပါလိမ့်မည်။

ပြီးခဲ့သော အာယသ်တော်များထဲတွင် ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးများကို ဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် အမိန့်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းတို့တုန့်ပြန်မှုမှာ မည်မျှသရဲဘောကြောင်၍ ရှောင်တိမ်းရန်ကြိုးစားကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မတူကွဲပြားစွာတင်ပြထားသည်ကား လက်ရှိအကြောင်းအရာသည် မတရားသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ယင်းနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖျက်ဆီးမှုကို ရှုတ်ချထားသည်။

ရည်ရွယ်ချက်ကား- ဤကိစ္စတွင် လူအများကို အလယ်အလတ်ကျ၍ ချိန်ချိန်ဆဆနှင့်မဖောက်မပြန်ရှိစေရန် ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မှန်ကန်မှုကို ထိန်းသိမ်းရန်နှင့်အမှားကို အဆုံးသတ်ရန် တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ကြောက်ရွံ့၍ နောက်တွန့်ကာ ဆုတ်ခွါခြင်းသည် မှားယွင်းသည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ အလားတူပင် မမှန်မကန်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းတိုင်ရာ ဘဝတို့ ဤပစ္စုပ္ပန်ကမ္ဘာလောကနှင့်နောင်အာခိုရတ်တမလွန်ဘဝနှစ်ဌာနစလုံးတွင် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုကြီးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ပထမအာယသ်တော်(၂၇)ထဲ၌ပါရှိသော **إِنِّيْ اٰدَمَ** (အိဗ်နိုင်းအာဒမ-အာဒမ်(ﷺ)၏သားနှစ်ယောက် ဟူသော ဖော်ပြချက်အတွက်ပြောနိုင်သည်ကား ထိုကိစ္စအတွက်ဆိုလျှင် လူသားတိုင်း အမျိုးသားဖြစ်စေ အမျိုးသမီးဖြစ်စေ အာဒမ်(ﷺ)သခင်မှပေါက်ဖွားလာကြကာ လူတိုင်းကိုအာဒမ်(ﷺ)သခင်၏ သားသမီးများ အနက်မှ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ထုတ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း စစ်မှန်သောသမ္မတိပညာရှင် အများစု၏ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဤနေရာ၌ပါရှိသော **إِنِّيْ اٰدَمَ** အသုံးအနှုန်းသည် အာဒမ်(ﷺ)သခင်၏ သားအရင်းများဖြစ်သော ဟာဗီလ်နှင့် ကာဗီလ်ကိုဆိုလိုသည်။ ၎င်းတို့အကြောင်းပြန်လည်ပြောပြရန်အတွက် **وَ اٰتٰلُ عَلَيْهِمْ نَبَا اٰدَمَ بِالْحَقِّ** (၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် ထိုသူတို့အား အာဒမ်၏သားတော်နှစ်ဦး၏အကြောင်းကို မှန်ကန်စွာပြောပြပါလေ)ဟူ၍မိန့်ထားသည်။

သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုတင်ပြရာတွင် သတိရှိခြင်းနှင့်မှန်ကန်ခြင်းတို့သည် မဖြစ်မနေ လုပ်ရသောတာဝန်ဖြစ်သည်

ဤနေရာတွင် **بِالْحَقِّ** “ဗီလ်ဟတ်က်”(မှန်ကန်စွာ)ဟူသော စကားလုံးဖြည့်စွက်ထားခြင်းသည် သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို တင်ပြရာ၌ လိုက်နာရမည့် အရေးကြီးသည့်မူတစ်ခုကို အလေးအနက်ပြုထားပါသည်။ ဤကိစ္စရပ်တွင် ကြီးမားသော သတိတရားထားရှိမှုသည် မပြုမနေရတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်

သည်။ ဤကဲ့သို့သော ပြန်လည်ပြောပြချက်များထဲတွင် မှားယွင်းချက်များ၊ အမှန်နှင့်ဆန့်ကျင်သည်များ၊ သံသယ ပွားဖွယ်ရာများကိုဖြစ်စေ လှည့်ဖြားမှုများကိုဖြစ်စေ၊ မည်သည့်ပြင်ဆင်မှုများ၊ တိုးခြင်းဖြစ်စေ လျော့ခြင်းဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အမျိုးအစားမျိုးများမှ မပါဝင်သင့်ပေ။ (အိဗ်နီကဆီး)

ဤနေရာတစ်ခုတည်းသာလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဤမူကိုဖော်ထုတ်ထားသည်မဟုတ်ပါ။ အခြားနေရာများမှာလည်းပဲ လိုက်နာရမည့်အလားတူ ညွှန်ကြားချက်များပါဝင်ပါသည်။ စူရဟ်အာလ်အိမ်ရာမ် ထဲတွင် **هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ** “မူချဇကန် ဤ(အဆိုပါ) အတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်းအရာများသာလျှင် စင်စစ် အားဖြင့် မှန်ကန်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်းအရာများတည်း။” (၃:၆၂) ဟူ၍ မိန့်ထားသည်။ စူရဟ်အလ် ကဟ်ဖ် တွင် **نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ** (အို-နဗီတမန်တော်) ငါအရှင်မြတ်သည် အသင့်အား ၎င်းတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကြောင်းကို မှန်ကန်စွာပြောပြတော်မူလေသည်။ (၁၈:၁၃) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် စူရဟ်မရ်ယမ်တွင် **ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ** “ဤသည်ကားမရ်ယမ်၏ သားတော်အကြင် အီစာပင်။ ယင်းမှန်ကန်သော စကား(၁၉:၄၄) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤနေရာအားလုံးတို့တွင်ပါဝင်သော သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပြောပြချက် တွင် သော့ချက်စကားလုံး (အရေးကြီးစကားလုံး) အလ်ဟားကင်ခ်(သို့) မှန်ကန်မှုပါရှိခြင်းက အဖြစ်အပျက်များတင်ပြ ရာတွင် မှန်ကန်မှုကို လိုက်နာခြင်းသည် အရေးကြီးသောကြောင့် ယင်းသို့လိုက်နာခြင်းကို မပြုမနေရဟုသတ်မှတ် ထားသည်။ ဤကမ္ဘာတွင် မငြိမ်မသက်မှုများစွာတို့သည် ကိုင်တွယ်သင့်သည့်အတိုင်း ကိုင်တွယ်ရာတွင် သတိထား ဂရုပြုမှုနည်းပါးစွာအဖြစ်အပျက်များကိုတင်ပြခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စကားလုံးတစ်လုံးကိုသော်လည်းကောင်း နည်းဟန်တစ်ခုကိုသော်လည်းကောင်း ပြောင်းလဲလိုက်ရုံမျှဖြင့် အဖြစ် အပျက်တစ်ခု၏ စစ်မှန်မှု သည် ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ လွန်လေပြီးသော အုမ္မသ်တို့၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကိုဓများနှင့်ဥပဒေများသည် ဥပက္ခာပြု ခြင်းနှင့် သတိရှိမှုနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ပျောက်ကွယ်သွားကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာအုပ်များ သည် ယုံကြည်ရမှုနှင့်ခိုင်လုံမှုကင်းမဲ့သော ပုံပြင်ပေါင်းချုပ် ဖြစ်သွားပါ တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော် ထဲတွင် **بِالْحَقِّ** “မှန်ကန်စွာဖြင့်” ဟူသောစကားလုံးတစ်လုံး ထည့်ထားရုံ ဖြင့် ဤရည်မှန်းချက်အရေးကြီးကြောင်း အချက်ပြလိုက်သည်။

အထက်ကပြောခဲ့သည်များကို ထပ်ဆောင်းသည့်အနေဖြင့် ဤစကားလုံးမှတစ်ဆင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်၏ ဦးတည်ပြောကြားမှုသည် ၎င်းတို့၏ တမန်တော်ကြီး **ﷺ** သည် လုံးဝဥသု “အုဗ္ဗီယီ” (မည်သည့်လူသားကမျှ သင်ကြားပေးခံရခြင်း မရှိသောသူ) ဖြစ်သော်လည်း နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာက အဖြစ်အပျက်များကို လုံးဝ ဥသုစစ်မှန်ပြီး၊ မှန်ကန် စွာဖော်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ညွှန်းထားသည်။ သို့ဆိုပါလျှင် ဤသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က အရှင်မြတ်ခန့်အပ်တော်မူသည့် တမန်တော်ထံ ဝဟီပို့ချပေးခြင်းမှတစ်ဆင့် သိရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်း စေပါသည်။

ဤသို့အစပြုပြီးသည့်နောက် အာဒမ် **ﷺ** ၏သားတော်နှစ်ပါးနှင့်ပတ်သက်သော အဖြစ်အပျက်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် အောက်ပါစကားလုံးများ **إِذْ قَرَّبْنَا قُورْبَانًا فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ** တို့ဖြင့်ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာဤနှစ်ဦးတို့သည် အလ္လာဟ်သအာလာအတွက် ပူဇော်သက္ကာရပြုကြ လေသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦး၏ပူဇော်သက္ကာရပြုမှုကို လက်ခံတော်မူပြီး အခြားတစ်ဦး၏ ပူဇော်သက္ကာ

ရပြခြင်းကို လက်မခံခဲ့ပါ။

ကုရ်ဗာန် - aBrQ ဟူသောစကားလုံးသည် အရဗီဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းအရ တစ်စုံတစ်ဦးနှင့်နီးကပ်စေရန် အတွက် ကြားခံအနေဖြင့်ပြုလုပ်သည်ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ၎င်းပြင် အစ္စလာမ့်တရားဝင် အသုံးနှုန်းအရ ယင်းသည် “ဇဗီဟဟ်” (သို့) အလ္လာဟ်သအာလာနှင့် နီးကပ်မှုရရှိစေရန်အတွက် ပူဇော်သက္ကာရပြုခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ဤပူဇော်သက္ကာရပြုမှုအဖြစ်အပျက်အကြောင်းကို ခိုင်လုံသော ကွင်းဆက်မပြတ်သည့် ဆင့်ပြန်ချက်များ အပေါ်အခြေခံထားသောကြောင့် ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် အစောပိုင်းနှင့်နောက်ပိုင်းအိုလမာပညာရှင်များ တညီတညွတ်တည်း မှန်ကန်ကြောင်းသဘောတူညီခဲ့ကြသည်ဟု ဋီကာပညာရှင် အိဗ်ဗနီကဆီးရ်ကကြေညာခဲ့ ပါသည်။

စိုက်ယိဒီနာအာဒမ်(ﷺ)သခင်နှင့် ဟောင်ဝါသခင်မတို့သည် ကမ္ဘာသို့နေထိုင်ရန် ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီး သားသမီးစတင်ရရှိသောအခါ၌ ၎င်းတို့နှစ်ဦးမှရသော ပဋိသန္ဓေတိုင်းတွင် အမွှာပူးများဖြစ်ကြကာ တစ်ဦးသည် ယောက်ျားကလေးနှင့်တစ်ဦးမှာ မိန်းကလေးဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အာဒမ်(ﷺ)သခင်၏ သားသမီးများ သည် ညီရင်းအစ်ကိုမောင်ရင်းနှမများဖြစ်ကြကာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလက်ထပ်ထိမ်းမြား၍မရနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်ဂျလ္လာဟ်ရှုဟူသည် အချိန်အခါ၏လိုအပ်ချက်အရ အာဒမ်(ﷺ)သခင်အား ချပေးသော ဘာသာရေး ဆိုင်ရာဥပဒေတွင် အထူးဥပဒေချင်းချက်တစ်ခုပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့သည်။ ပဋိသန္ဓေတစ်ခုတည်းမှ ဖွားမြင်သော မိန်းကလေးနှင့်ယောက်ျားကလေးကို မောင်နှမအရင်းဟုသတ်မှတ်၍ ၎င်းတို့အချင်းချင်းထိမ်းမြားလက်ထပ်မှုအား တားမြစ်ထားသည်။ သို့သော်လည်း ဒုတိယကိုယ်ဝန်မှယောက်ျားလေးနှင့် ပထမကိုယ်ဝန်မှ မိန်းကလေးအား မောင်နှမရင်းဟု တရားဝင်မသတ်မှတ်၍ ၎င်းတို့နှစ်ဦး လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို ခွင့်ပြုလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ပထမမွေးဖွားသော ယောက်ျားကလေးနှင့်အတူ မွေးဖွားသည့်မိန်းကလေးမှာလှပ၍ ဒုတိယ မွေးဖွားသော ဟာဗီလ်နှင့်အတူမွေးဖွားသော မိန်းကလေးမှာ ရုပ်ဆိုးကျည်းတန်ပါသည်။ လက်ထပ်ထိမ်းမြား ရန်အချိန်ကျရောက်သောအခါ ဟာဗီလ်နှင့်အတူမွေးဖွားသည့် အရုပ်ဆိုးသော မိန်းကလေးမှာ ဥပဒေများအရ ကာဗီလ်နှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားရပါလိမ့်မည်။ ဤသည်က ကာဗီလ်အား အမျက်ဒေါသဖြစ်စေခဲ့သည်။ ကာဗီလ် သည် ဟာဗီလ်ကို ရန်ညှိုးသို၍ သူနှင့်အတူမွေးဖွားခဲ့သည့် မိန်းကလေးကိုသာ ၎င်းနှင့်လက်ထပ်ပေးရန် အပြင်း အထန်တောင်းဆိုခဲ့သည်။ စိုက်ယိဒီနာအာဒမ်(ﷺ)သခင်သည် တရားဝင်ဥပဒေကျင့်ထုံးအရ ၎င်း၏တောင်း ဆိုချက်ကို လက်မခံခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း ဟာဗီလ်နှင့်ကာဗီလ်တို့ကြား သဘောကွဲလွဲမှုပယ်ရှားရန် ၎င်းတို့နှစ်ဦး သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် ပူဇော်သက္ကာယအသီးသီးပြုလုပ်သင့်စေကြောင်း အာဒမ်(ﷺ)သခင်က အကြံပြုခဲ့သည်။ ပူဇော်ပသမှုကို လက်ခံခြင်း ခံရသောသူနှင့်ထိုအမျိုးသမီးကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာ လက်ခံသည့်ပူဇော်ပသမှုသည် လက်ထပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ ပူဇော်သက္ကာရပြုမှုကိုသာဖြစ်ကြောင်း အာဒမ်(ﷺ)သခင်က ဧကန်မုချသိရှိခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ဟာဗီလ်၏ပူဇော်သက္ကာရပင်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်အခါက ပူဇော်သက္ကာရတစ်ခုကို လက်ခံခြင်း၏ထင်ရှားသောလက္ခဏာမှာ ကောင်းကင်မှ မီးကျ လာ၍ပူဇော်သက္ကာရပြုသည့်ပစ္စည်းကိုလောင်ကျွမ်းစေခြင်း (မီးစားခြင်း)ဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက် ထိုမီးလောင်

ကျွမ်းမှုမရှိသည့် (မီးမစားသည့်) ပူဇော်သက္ကာရပြုမှုမှာ လက်မခံသည့်သင်္ကေတပင်ဖြစ်သည်။

အခြေအနေမှာ ဟာဗီလ်သည် သိုးအုပ်နှင့်ဆိတ်အုပ်များပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည်။ ဟာဗီလ်က အလွန် ကောင်းမွန်သည့်သိုးငယ်တစ်ကောင် ပူဇော်သက္ကာရပြုခဲ့သည်။ ကာဗီလ်သည် လယ်သမားဖြစ်ကာ ၎င်း၏ပူဇော် သက္ကာရမှာ ကောက်ပဲသီးနှံများဖြစ်ခဲ့သည်။

၎င်းတို့လေ့ထုံးစံနှင့်အညီ မိုးကောင်းကင်မှ မီးကျလာ၍ဟာဗီလ်၏ပူဇော်သက္ကာရပြုမှုအား လောင်ကျွမ်း ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကာဗီလ်၏ပူဇော်သက္ကာရပြုမှုမှာ ထိုနေရာတွင်ပင် မတို့ထိဘဲ ကျန်နေခဲ့ပါသည်။ ရှုံးနိမ့်မှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကျမှုကြုံတွေ့ရသော ကာဗီလ်မှာ ပို၍ဒေါသထွက်ခဲ့သည်။ ဒေါသကို မချုပ်တီးနိုင်ဘဲ ကာဗီလ်က ၎င်း၏ညီအား **عَلَيْهِ** (ငါသည်သင့်ကိုမုချသတ်မည်)ဟုပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောဆိုခဲ့သည်။

ဟာဗီလ်သည် ကာဗီလ်၏ဒေါသနှင့် ပြောသောမှတ်ချက်ကို ဒေါသဖြင့်ချက်ချင်းမတုန်ပြန်ခဲ့ပါ။ သို့သာမက ၎င်းသည်အေးချမ်းသာယာ၍ နည်းလမ်းကျနသော တစ်စုံတစ်ရာပြောခဲ့ပါသည်။ ယင်းပြောကြားမှုတွင် သူ့အစ်ကို အတွက်စာနာထောက်ထားမှုပါဝင်သည့် သောကပင်ပါဝင်သည်။ **إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ** (အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် သူတော်စင်များ၏ထံမှသာလျှင် (ပူဇော်သက္ကာရများကို)သဘောတူလက်ခံတော်မူပေသည်။) ဆိုလိုသည်မှာ အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုကြောက်ရွံ့ရုံသေ၍ သတ်ကဝါနှင့်ဘုရားတရားရှိသောကိုင်ရှင် ခဲ့လျှင် သင့်ပူဇော်သက္ကာရသည်လည်း လက်ခံခြင်းခံရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သင်ထိုသို့မလုပ်ခဲ့၍ ပူဇော်သက္ကာရကို လက်မခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို အဘယ့်ကြောင့် ကျွန်ုပ်အပေါ်အပြစ်တင်ရပါသနည်း။

ဤအဆိုအမိန့်ထဲတွင် မနာလိုဝန်တို့သူ“ဟာစစ်ဒ်” (dSaH) ၏ မနာလိုဝန်တို့မှု “ဟစဒ်” (dSH) ကို ကုစားရန်နည်းလမ်းလည်းဖော်ပြထားသည်။ ယင်းမှာ မနာလိုဝန်တို့သူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ၎င်းအား မပေးဘဲ အခြားတစ်စုံတစ်ဦးကို သီးသန့်ကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ်ရပ်ပေးထားသည်ကိုမြင်ရလျှင် သို့ကင်းမဲ့ခြင်းမှာ ၎င်း၏လက်တွေ့ကျင့်ကြံမှုတွင်ချို့တဲ့ခြင်းနှင့် အပြစ်ဂုဏ်များကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှ နောင်တရဝန်ချ တောင်းပန်ခြင်းနှင့်သူ(သို့) သူမ၏ အပြုအမူများကို ပြင်ဆင်ရန်စဉ်းစားရပါလိမ့်မည်။ အခြားသူတစ်ဦးတွင်ရှိသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေမည့်နည်းလမ်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆန္ဒထားခြင်း၊ ပူပန်သောကထားခြင်း များမပြုရပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် သူ့အားမည်သည့်အကျိုးမှမရစေပါ။ စင်စစ်ယင်းမှာ သူ့ကိုဆုံးရှုံးစေသောအကြောင်းရင်းဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လက်ခံနိုင်မှု သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ရုံသေခြင်း(သတ်ကဝါ)ပေါ်၌ တည်မှီနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ (မဇာဟီ)

ကောင်းမှုကောင်းရာများလက်ခံခြင်းသည် အိမ်လားစ်(ဖြူစင်ရိုးသားမှု)နှင့် သတ်ကဝါ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အားကြောက်ရွံ့ရုံသေခြင်း)အပေါ် တည်မှီသည်။

ဟာဗီလ်နှင့်ကာဗီလ်တို့၏ အပြန်အလှန်ပြောဆိုမှုတွင် အရေးကြီးသည့် မူတစ်ရပ်၏အခြေအနေကိုဖော်ပြ သည့် ဝါကျတစ်ခုပါဝင်သည်။ တစ်စုံတစ်ဦး၏ကောင်းမှုကောင်းရာနှင့်ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုအပြုအမူတို့လက်ခံမှုသည် သတ်ကဝါအပေါ်တွင်တည်မှီသည်။ သတ်ကဝါမရှိသောလူတစ်ဦး၏လုပ်ရပ်ကိုလက်မခံပါ။ ဤအကြောင်း ကြောင့်

ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ တတ်သိလိမ္မာသောအကြီးအကဲများ(စလာဖ်)များကပြောကြားသည်မှာ ဤအာယသ်တော်သည် အိဗာဒသ်ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုကို စွဲစွဲမြဲမြဲပြုလုပ်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုရှာဖွေရန် မျှော်လင့်ကာ ကောင်းမှုလုပ်ဆောင်သူတို့အတွက် အားဆေးတစ်ခွက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤအတွက်ကြောင့်ပင် စိုက်ယိဒ်နာအမီးရ်အိဗ်နီအဗ်ဒုလ္လာဟ်သည် သေခါနီးဆဲဆဲ၌ငိုကြွေးခဲ့ပါသည်။ သူ၏ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများက “သင်သည် ဘဝတလျှောက်လုံး အိဗာဒသ်(ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုများ)နှင့် ကောင်းမှုကောင်းရာများ လုပ်ဆောင်လာခဲ့ရာ အဘယ့်ကြောင့် ငိုကြွေးနေရပါသနည်း။” ဟုမေးမြန်းခဲ့သည်။ ၎င်းကပြောသည်မှာ “သင်တို့ကသာ ဒီလိုပြောကြသည်။ ကျွန်ုပ်နား၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဤမိန့်ကြားချက်ဖြစ်သော- “إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ” (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတော်စင်များ၏ထံမှသာလျှင် (ပူဇော်သက္ကရာဇ်များကို) သဘောတူလက်ခံတော်မူသည်။” ကိုသာ ကြားနေရသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မည်သည့်အိဗာဒသ်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လက်ခံသည် လက်မခံသည်ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်မသိခဲ့ပါ။

စိုက်ယိဒ်နာ အဗ်ဒုလ္လာဟ် အိဗ်နီမတ်စ်အူဒ်(رضي الله عنه)သခင်ကပြောသည်မှာ “အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်၏ ကောင်းမှုကောင်းရာလုပ်ရပ်အချို့ လက်ခံခဲ့ကြောင်း သေချာခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်သည် ယင်းကောင်းချီးမင်္ဂလာကို တစ်ကမ္ဘာလုံး ရွှေအတိဖြစ်စေပြီး ကျွန်ုပ်အားပေးလျှင်ပင် ကျွန်ုပ်ထိုကောင်းချီးမင်္ဂလာနှင့် မလဲနိုင်ပေ။ စင်စစ် ထိုကောင်းချီးမင်္ဂလာသည် အထက်ပါရွှေအတိနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ယင်းရွှေအတိဆိုသည်ကား ဘာမျှမဟုတ်ဟု မှတ်ယူပါသည်။”

အလားတူပင် စိုက်ယိဒ်နာအဗ်အိဗ်ဒါ(رضي الله عنه)သခင်မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ “အကယ်၍သာကျွန်ုပ်၏ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုတစ်ခုကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လက်ခံတော်မူကြောင်း အသေအချာသိခဲ့ရလျှင် ဤသည်မှာ ကျွန်ုပ်အတွက် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးကောင်းချီးမင်္ဂလာနှင့်ပြည့်နှက်နေသည်ထက်သာကောင်းပေသည်။”

စိုက်ယိဒ်နာအုမရ်အိဗ်နီ အဗ်ဒုလ်အဇီး(رضي الله عنه)သခင်သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးထံ စာရေးသားပေးပို့ခဲ့ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ကောင်းမြတ်သော အကြံပြုချက်ကို ပေးခဲ့သည်။ “သတ်ကဝါကို စွဲစွဲမြဲမြဲလက်ကိုင်ထားပါဟု ကျွန်ုပ်သင့်ကိုပြောလိုသည်။ သတ်ကဝါမရှိလျှင် မည်သည့်လုပ်ရပ်မျှ လက်ခံခြင်းခံရမည်မဟုတ်။ သတ်ကဝါကို ကျင့်သုံးသူမှအပ မည်သူ့အပေါ်တွင်မှ သနားကြင်နာမှုကို ပြသလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့ပြင် သတ်ကဝါမရှိလျှင် မည်သည့်လုပ်ရပ်အတွက်မျှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ဆုလာဘ်ရရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ သတ်ကဝါအကြောင်း ဟောပြောသူများပြားသော်လည်း ယင်းကိုလက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသူကား အလွန်နည်းပါးပေသည်။

ထို့ပြင် စိုက်ယိဒ်နာ အလီအလ်မုရ်သသွာ(رضي الله عنه)သခင်မိန့်ကြားသည်မှာ “သတ်ကဝါဖြင့်လုပ်ဆောင်သော အသေးငယ်ဆုံးသောလုပ်ရပ်သည်ပင်လျှင် မသေးငယ်ပေ။ ထို့ပြင် လက်ခံခြင်းခံရသောလုပ်ရပ်တစ်ခုသည် အဘယ်သို့သေးငယ်သည်ဟုခေါ်နိုင်အံ့နည်း။”(အိဗ်နီကဆီးရ်)

အာယသ် (၃၃-၃၄)

اتَّبِعُوا الَّذِينَ يُحَارِبُونَ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ
 يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيُهُمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ
 يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ۚ ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَ
 لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۖ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا
 مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ ۖ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَحِيمٌ ﴿٣٣﴾

အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ထိုအရှင်မြတ်၏ ရစူလ်
 တမန်တော်မြတ်(၏အမိန့်တော်များ)ကို (သွေဖည်ငြင်းဆန်ပုန်ကန်)တိုက်ခိုက်
 ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကိုပြုလုပ်
 ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့၏ အပြစ်ဒဏ်သည်ကား ၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံ
 ကြရမည်။ သို့မဟုတ် လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် ၎င်း
 တို့၏ခြေလက်တို့ကို လက်ျာလက်ဝဲ၊ဘက်လွှဲ၍ဖြတ်တောက်ခြင်းခံကြရမည်။
 သို့မဟုတ် ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်းခံကြရမည်ဖြစ်၏။ ဤသည်ကား၎င်းတို့အား
 မျက်မှောက်ဘဝ၌အကျိုးယုတ်အရှက်ရဖြစ်စေခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင်ထိုသူတို့
 ၌နောင်တမလွန်ဘဝတွင်(လည်း)အလွန်ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်သည်ရှိပေ
 သည်။ (၅:၃၃)

သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့လက်ရမဖမ်းဆီးမီ (သတိ
 သံဝေဂ၊ နောင်တတရားရရှိကာ)ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည်ရှိသော်၊ ဧကန်
 စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အလွန်တရားမျှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်
 ပေးသနားတော်မူသောအရှင်၊ အလွန်သနားကြင်နာညှာတာတော်မူသောအရှင်
 မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို အသင်တို့သိထားကြလေကုန်။ (၅:၃၄)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ဥပဒေများသည်အနှိုင်းမဲ့၍ တော်လှန်ပြောင်းလဲစေခြင်းဖြစ်သည်

ပြီးခဲ့သောအာယသ်တော်များ(၂၇-၃၂)ထဲတွင် ဟာဗီလ်(အေဘယ်လ်) အသတ်ခံရမှုအဖြစ်အပျက်နှင့် ယင်းသည်ကြီးလေးသော ပြစ်မှုတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။ အထက်ကိုးကားခဲ့သောအာယသ်များနှင့် နောက် ဖော်ပြမည့်အာယသ်တော်ထဲတို့တွင် သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ဓားပြတိုက်ခြင်းနှင့်ခိုးဝှက်ခြင်းတို့ အတွက် ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုများဖော်ပြချက်တစ်ရပ်ပါဝင်သည်။ ဓားပြတိုက်ခြင်းနှင့် ခိုးဝှက်ခြင်းအတွက် ပြစ်ဒဏ် များဖော်ပြချက်ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေခြင်းနှင့် အမိန့်နာခံခြင်းမှတစ်ဆင့် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်နှင့်နီးကပ်မှုရှာကြရန် ဆန္ဒထားရန် လိုအပ်ကြောင်းကို စေ့ဆော်ထားသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်း တော်မြတ်၏ အလွန်သိမ်မွေ့သောအနေအထားရှိသည့် ဤချဉ်းကပ်မှုသည် တွေးခေါ်မှုဆိုင်ရာတွင် လိုအပ်သော တော်လှန်ပြောင်းလဲမှုကို လက်ခံရန် လူသားများ၏ စိတ်ဓါတ်ကို ပြင်ဆင်ပေးသည်။ အကြောင်းမှာ ကမ္ဘာ၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကိုဥပဒေများနှင့်မတူဘဲ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်၏ဥပဒေများကို စနစ် တကျစီစဉ်ရေးသားပြဋ္ဌာန်းရုံသက်သက်မျှဖြင့် ရပ်တန့်မသွားချေ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ပြစ်မှုတစ်ခုနှင့် ယင်း၏ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းကို တမလွန်ဘဝနှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေမှုတို့နှင့်ပေါင်းစပ်ထား သည်။ တမလွန်ဘဝ(အာဒိရတ်)ကို ၎င်းရှေ့မှောက်ရောက်ရှိလူနီး လုပ်ထားကာ ယင်းအကြောင်းတွေးတောရုံမျှဖြင့် လူသားတစ်ဦးသည် အပြစ်အနာအဆာနှင့်ဂုဏ်ဟပ်ပြစ်မှုများမှ အားလုံးသန့်စင်စေသည့်ဘက်သို့ ဦးတည်စေ ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိအရာများကို အရှိအတိုင်း ဘက်မလိုက်သောအယူအဆဖြင့်ကြည့်လျှင် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေခြင်းနှင့် တမလွန်အာဒိရတ်အကြောင်း ပြည့်စုံစွာသိရှိနားလည်ခြင်းဟူသော အချက်အလက်များ၏ စေ့ဆော်မှုမရှိလျှင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှ ပြစ်မှုများကို ဤကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်ဥပဒေ၊ မည်သည့်ရဲ၊ မည်သည့်စစ်တပ်ကမျှ ဖယ်ရှားပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု အာမခံချက်မပေးနိုင်ပါ။ ကမ္ဘာကြီးတွင် တော်လှန် ရေးတစ်ရပ်ထည့်သွင်းပေးသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤပညာသားပါ၍ထိရောက်သော ချဉ်းကပ်မှုကသာ လူသားများ၏ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ရပ်ကိုဖန်တီးခဲ့ကာ ၎င်းတို့၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းက ကောင်းကင်တမန်များ ထက်ပင်သာလွန်ပေသည်။

အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာအပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း သုံးမျိုးသုံးစား

အထက်တွင်ကိုးကားထားသည့် အာယသ်တော်များ၌ ဖော်ပြထားသော ဓားပြမှုနှင့် ခိုးမှုအတွက် အစ္စလာမ့် ဥပဒေဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းများ၏အသေးစိတ်များနှင့် သီးခြားအာယသ်တော်များပါ ရှင်းလင်းချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းမပြုမီ ဤပြစ်ဒဏ်များနှင့်ပတ်သက်သော အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများကို ရှင်းလင်းရန်မှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်ပါသည်။ ယင်းတို့နှင့် အကျွမ်းတဝင်မရှိလျှင် ပညာတတ်သောသူများပင်လျှင် သံသယပွားနေပေလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာ၏အများသိပြီးဥပဒေများအရ ပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းများသည် အကြွင်းမဲ့သဘောအရဆိုလျှင် ပြစ်ဒဏ်များဟုမှတ်ယူရမည်။ ယင်းတို့သည် ပြစ်မှုနှင့်မသက်ဆိုင်ချေ။ အိန္ဒိယ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ၊ ပါကစ္စတန်ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် အခြားနိုင်ငံများ၏ဥပဒေစာအုပ်များတွင်ပြစ်မှု အမျိုးအစားအမျိုးမျိုးနှင့် ယင်းတို့၏ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းများပါဝင်သည်။ သို့သော်လည်း အစ္စလာမ့်ရှီအသ်တရားတော်တွင်မူ ယင်းတို့နှင့်မတူညီချေ။ ဤတွင် ပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို သုံးမျိုးသုံးစားခွဲခြားထားသည်။ ယင်းတို့မှာ ဟူဒွဒ် ယင်းသည် ဟားဒ်၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း၊ ကိစ္စစားစ်(တူညီသောလက်တုန့်ပြန်ခြင်း)နှင့် သအ်ဒီရာတ်(တအ်ဒီးရ်၏အများကိန်း)ပြစ်ဒဏ်များဖြစ်သည်။ ဤသုံးမျိုးသုံးစားကို မဖော်ပြမီနှင့်၎င်းတို့၏ ဆိုလိုရင်းသဘောရှင်းလင်းခြင်း မပြုကြမီ ကျွန်ုပ်တို့သည် အကြောင်းအရာနှစ်ခုကို စိတ်ဝယ် စွဲမှတ်ထားလျှင် အသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။

ပထမအချက်မှာ လူသားတစ်ဦးကို ဆုံးရှုံးစေသော(သို့)အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ပြစ်မှုများသည် အဖန်ဆင်းခံပေါ် မတရားမှုပြုလုပ်သည်သာမက ဖန်ဆင်းရှင်၏ အမိန့်မနာခံရာရောက်ကြောင်း သိထားရန်လိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤသဘောသဘာဝရှိ ပြစ်မှုတိုင်းတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အခွင့်အရေး (ဟူကူကွလ္လာဟ်)နှင့် အလ္လာဟ်ကျေးကျွန်၏အခွင့်အရေး (ဟူကူကွလ်အိဗာဒ်)တို့ သည် ထွေးရောယှက်တင်ဖြစ်နေ၍ ပြစ်မှုနှစ်မျိုးစလုံး ကျူးလွန်ရာရောက်သည်။ သို့သော်လည်း အချို့သောပြစ်မှုများတွင် အလ္လာဟ်ကျေးကျွန်၏အခွင့်အရေးအနေအထားသည် ပို၍အရေးကြီးသကဲ့သို့ အချို့သောပြစ်မှုများတွင် အလ္လာဟ်အရှင်၏အခွင့်အရေးအနေအထားသည် ပို၍ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်ပါလုပ်နည်းကိုင်နည်းတို့သည် ဤလွှမ်းမိုးမှုအနေအထားပေါ်တွင်မူတည်သည်။

ဒုတိယအနေဖြင့် အထူးဖြစ်သည့်ပြစ်မှုများမှအပ အစ္စလာမ့်ရှီအသ်တရားတော်တွင် ပြစ်မှုများအတွက် ဆုံးဖြတ်ထားသည့် မည်သည့်ပေတံမျှမရှိဆိုကြောင်း သိရန်လိုပေသည်။ ယင်းသို့မဟုတ်မူဘဲ မည်သည့်အချိန်မည်သည့်နေရာနှင့် အဖြစ်အပျက်အခြေတွင်မဆို ဓမ္မဓိဋ္ဌိန်ကျသောအခြေအနေများ လွှမ်းမိုးမှုကို စွဲမှတ်၍ ပြစ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းကို ပိတ်ပင်တားဆီးရန် လိုအပ်သလို အစ္စလာမ့်တရားရုံးတော်၏တရားသူကြီးကာသွီ၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြစ်ဒဏ်၏ပမာဏနှင့်အမျိုးအစားချမှတ်ကာ အာဏာတည်စေရမည်။ ဖြစ်နိုင်သေးသည်မှာ မည်သည့်နေရာမည်သည့်အချိန်ခါရှိ အစ္စလာမ့်နိုင်ငံတော်သည် အစ္စလာမ့်ဥပဒေအမြင်နှင့်ထိုက်သင့်သောတွေးခေါ်မှုများအရ ပြစ်မှုများ၏ သီးသန့်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုပမာဏအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးစေရန် ကာသွီတရားသူကြီး၏ အခွင့်အရေးကို ကန့်သတ်နိုင်သည်။ အစ္စလာမ့်နောက်ပိုင်းရာစုများတွင် ကျင့်သုံးခဲ့သည့်နည်းအရနှင့် နိုင်ငံများစွာတို့တွင် လွှမ်းမိုးသောကျင့်သုံးမှုနှင့် အနီးစပ်ဆုံးလိုက်နာကျင့်သုံးရပေမည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် စွန့်သံတော်တို့က ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်မထားသော ပြစ်မှုများအတွက် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်တို့ဖြင့် အပြစ်ပေးသော ပြစ်မှုများတို့ကို အစ္စလာမ့်ရှီအသ်၏ဝေါဟာရဆိုင်ရာအသုံးအနှုန်းအရ “သအ်ဒီရာတ်”(ပြစ်ဒဏ်များ)ဟုခေါ်ဆိုကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့နားလည်ရပါမည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သံတော်တို့က ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သော ပြစ်မှုများကို နှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲခြားထားသည်။ ပထမအနေဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အခွင့်အရေးသည် ပိုမိုပေါ်လွင်သည်ဟု ကြေညာခဲ့ပါက ယင်းကဲ့သို့သော ပြစ်မှုမျိုးအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို “ဟဒ်”ဟုခေါ်သည်။ ယင်း၏ဗဟုဝုဏ်ကိန်းသည် “ဟူဒွဒ်”

ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်၏အခွင့်အရေးသည် ပိုမိုထင်ရှားသည်ဟု အစ္စလာမ့် ရှရီအသ်နှင့်အညီ လက်ခံပါက ယင်းကဲ့သို့သော ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို “ကီးစားစ်” (တူညီသော လက်တုန့်ပြန်ခြင်း)ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ “ဟုဒွဒ်”နှင့် “ကီးစားစ်”တို့အကြောင်း ဖော်ပြချက်ကို ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တိုင် ပြည့်စုံသောအသေးစိတ်အချက်အလက်များနှင့်ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်။ ကျန်ရှိသော ရာဇဝတ်မှုများအတွက် အသေးစိတ်များကိုမူ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ထိုအချိန်တွင် ရှိသည့်သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်များ၏ အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း ပြုလုပ်စေပါသည်။

အတိုချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းပြီးအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အခွင့်အရေးဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးသောပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို “ဟုဒွဒ်”ဟုခေါ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်၏အခွင့်အရေးများဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို “ကီးစားစ်”ဟုခေါ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို “သအ်ဇီးလ်”ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဤသုံးမျိုးတို့၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များတို့သည် ရှုထောင့်များစွာတို့တွင် ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ ပြစ်မှုတိုင်းတို့၏ အမျိုးမျိုးသော အစ္စလာမ့်တရားဥပဒေဆိုင်ရာ ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းတို့ကို ဂရုမမူဘဲ ၎င်းတို့၏ သုံးစွဲနေကျ ဓလေ့ထုံးစံအပေါ် အခြေခံကာ ပြစ်မှုတိုင်းတို့အတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို “သအ်ဇီးလ်”ဟုမှတ်ယူ ကြသောသူတို့သည် အစ္စလာမ့်ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို နားလည်သဘောပေါက်မှုတွင် မကြာခဏ အဆုံးအဖြတ်မှားယွင်းကြသည်။

“သအ်ဇီးလ်”ဟု သတ်မှတ်ထားသော ရာဇဝတ်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်များကို ၎င်းတို့ဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းတရားများအရ ပြစ်ဒဏ်များကို ကြီးလေးစေရန်သော်၎င်း၊ လျော့ပေါ့စေရန်သော်၎င်း၊ နောက်ဆုံး ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရစေရန်သော်၎င်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ဤတွင်သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ၏ အခွင့်အာဏာနှင့် ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်တို့သည် ကျယ်ပြန့်လှသည်။ သို့ရာတွင် “ဟုဒွဒ်”ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းအတွက်မူ မည်သည့် အမိန့် ကသော်လည်းကောင်း၊ အစိုးရကသော်လည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်သူကသော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်၏အကြီးအကဲ ကသော်လည်းကောင်း၊ အနည်းငယ်မျှသော ပြုပြင် ပြောင်းလဲခြင်း၊ လျော့ပေါ့ခြင်း၊ တိုးခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်မ ရှိပါ။ နေရာနှင့်အချိန်ပြောင်းလဲခြင်းတို့သည် ယင်းအပြစ်ဒဏ်ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မထိခိုက်စေရ သကဲ့သို့ အမီးရ်(သို့) အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၏ အကြီးအကဲ တို့သည် ပြစ်ဒဏ်ကို လျော့ပေါ့စေရန်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်လွှတ်ရန်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိပါ။

အစ္စလာမ့်ရှရီအသ်တွင် “ဟုဒွဒ်”ငါးမျိုးသာရှိပါသည်။ ဤသည်တို့မှာ (၁)တိုက်ခိုက်လုယက်မှု (၂)ခိုးယူမှု (၃)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကျူးလွန်မှု (၄)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကကျူးလွန်ကြောင်း မမှန်မကန်စွာစွဲခြင်း စသော ပြစ်မှုများအတွက် ပေးသောပြစ်ဒဏ်များဖြစ်ပါသည်။ ဤပြစ်ဒဏ်များအကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲ၌ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ “မန်စူးခ်စ်”ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ပဉ္စမ “ဟုဒွဒ်”သည် အရက်သေစာသောက် စားမှုဖြစ်ကာ ယင်းအတွက်ပြစ်ဒဏ်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ဆွဟာဗဟ်ကြီး(ﷺ)များ အများ သဘောတူညီချက် “အိရ်မအ်”ဖြင့် သက်သေပြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာတွင် စုစုပေါင်းငါးမျိုးသော ပြစ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုများသတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သွားပါသည်။ ဤပြစ်ဒဏ်များကို “ဟုဒွဒ်”ဟုခေါ်ဆိုပါ သည်။ မည်သည့်အမိန့်

(သို့) အုပ်ချုပ်သူတစ်ဦးသည် ဤပြစ်ဒဏ်များကို လျော့ပေါ့ခြင်း(သို့) ခွင့်လွှတ်ခြင်း မပြုလုပ်နိုင်သကဲ့သို့၊ အလားတူ စွာပင်၊ ဤကမ္ဘာလောကကြီးတွင် ကျခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်အတွက် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန် သောသူသည် “သောင်ဗဟ်” ဝန်ချတောင်းပန်သည့်တိုင်အောင် သူ့အားလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်မပေးနိုင်ပါ။ တမလွန်ဘဝတွင် ဤပြစ်မှုအတွက် မုချဧကန်ပြစ်ဒဏ်ကျခံမည်ဆိုခြင်းသည် သူ၏ရိုးသားဖြူစင်သော သောင်ဗဟ်ဝန်ချ တောင်းပန်မှုကြောင့် ခွင့်လွှတ် ခြင်းခံရမှုရရှိနိုင်ကာ အပြစ်ရှိသူစာရင်းမှပယ်ဖျက်ပြီးလည်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤသည်များအနက် လူယက်တိုက်ခိုက် မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုတွင် ချွင်းချက်တစ်ခုရှိပါသည်။ ယင်းမှာ အကယ်၍လူယက် တိုက်ခိုက်သူသည် ဖမ်းဆီးခြင်းမခံရမီ သောင်ဗဟ်အမှားဝန်ချတောင်းပန်ပြီး ဆက်ဆံမှုတွင် လုပ်ဆောင် မှုတို့သည် စိတ်ကျေနပ်ဖွယ် ရာဖြစ်ကာ သောင်ဗဟ်ပြုအမှားဝန်ခံကြောင်း သက်သေပြပြီးသောအခါ၌သာလျှင် ဤ“ဟုဒ္ဒဒ်”ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းအား ပလပ်လိုက်ပါလိမ့်မည်။ ဤလောကီပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုအတွက်မူ ဖမ်းဆီးခံရပြီးမှ “သောင်ဗဟ်”အမှားဝန်ခံမှုသည် တရားမဝင်ပါ။ ဤသည်မှအပ ကျန်ရှိသော “ဟုဒ္ဒဒ်”ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုတို့သည် ဖမ်းဆီးပြီးမှသော်လည်းကောင်း၊ မဖမ်းဆီးမီအလျှင်သော်လည်းကောင်း “သောင်ဗဟ်”အမှားဝန်ချတောင်းပန်မှု ပြုခဲ့ပါလျှင်လည်း ဤအမှားဝန်ချ တောင်းပန်မှုကြောင့် ဤလောကီတွင် ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

“သအ်ဇီရာတ်”ပြစ်မှုများနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စရပ်များတွင် ကြားဝင်အကြံပေးမှုများ၊ ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်နှင့် ဆီလျော်အပ်စပ်သော ရပိုင်ခွင့်များအဖြစ် ကြားနာနိုင်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်ဟုဒ္ဒဒ် (အလ္လာဟ်အရှင်ရပိုင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှု)တွင် ကြားဝင်အကြံပေးခြင်းအား လက်မခံသည် သာမက ကြားနာခွင့်လည်း အခွင့်မရှိချေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က ဤသည်ကို တင်းကြပ်စွာတားမြစ် ထားသည်။ ဟုဒ္ဒဒ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြစ်ဒဏ်များသည် ယေဘုယျအားဖြင့် တင်းကြပ်သည်။ ပြစ်ဒဏ်ကျခံစေရေး တွင် ဥပဒေအတိုင်းလိုက်နာကျင့်သုံးမှုသည်လည်း တင်းကြပ်ကာ မည်သူကမျှ မည်သည့်အခြေအနေတွင်မဆို ပြစ်ဒဏ်များကို တိုးခြင်း(သို့)လျော့ချခြင်းမလုပ်နိုင်သကဲ့သို့ မည်သူကမျှ ယင်းပြစ်ဒဏ်ကိုပလပ်ခြင်း၊ ခွင့်လွှတ်ခြင်း လုပ်မရနိုင်ပါ။

ဥပဒေနှင့်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုတွင်ထားရှိသော ဤတင်းကြပ်သည့်အနေအထားနှင့်အတူ ပြန်လည်ချင့်ချိန်ရန် ကိစ္စရပ်များဖြစ်သော ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုပြီးမြောက်ခြင်းနှင့် ပြစ်မှု၏သက်သေခံချက်များပြီးပြည့်စုံခြင်းဖြစ်လာလျှင် ယင်းတို့၏ပတ်သက်၍အလားတူတင်းကြပ်သော အခြေအနေများပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤအခြေအနေများအနက်မှ တစ်ခုမရှိခဲ့လျှင် ဟားဒ်သည် အဆုံးသတ်သွားသည်။ (ရပ်ဆိုင်းသွားသည်)။ စင်စစ်သက်သေပြရာတွင် အနည်းငယ် သံသယရှိလျှင်ပင် ဟားဒ်ရပ်ဆိုင်းစေသည့်အကြောင်းဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤကိစ္စတွင်အစ္စလာမ့်ဥပဒေက အတည်ပြုမှု သည် **أَلْأَحْكَامُ دُونَ رَأْيِ الشُّبُهَاتِ** ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ “ဟုဒ္ဒဒ်”သည် သံသယဖြစ်လျှင်ရပ်ဆိုင်းပါသည်။

ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့နားလည်သင့်သည်မှာ အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မှု(ဟားဒ်)တွင် သံသယ ကြောင့်ဖြစ်စေ(သို့)အခြေအနေအချို့မရှိ၍ဖြစ်စေ ရပ်ဆိုင်းသွားပါက နောက်ပိုင်းပြစ်မှုများ၌ ပိုရဲတင်းလာလိမ့် မည်ဖြစ်သော ရာဇဝတ်သားအား ကွင်းလုံးကျွတ်လွတ်သွားစေသည်မျိုးမဟုတ်ချေ။ ယင်းအစား သက်ဆိုင်သော အုပ်ချုပ်သူသည် အမှုနှင့်ထိုက်သင့်သောပြစ်မှုဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်ကိုပေးအပ်ပေးလိမ့်မည်။ ရှုရီအသ်တရားတော်၏ သအ်ဇီရာတ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်၍

သင်ခန်းစာပေးရန် ရှေးရှုသည်။ ယင်းတွင် ပြစ်မှုများပပျောက်ရန်နှင့်တားဆီးရန် ပြီးပြည့်စုံသောစနစ်တစ်ရပ် ပါဝင်သည်။ ဆိုကြပါစို့။ ဇနာကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်မှု၏ သက်သေခံရာတွင် မျက်မြင်သက်သေ(၃)ဦး ကိုသာရရှိသည်။ ထို့ပြင် ထိုသက်သေများမှာဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ ယုံကြည်ကိုးစားထိုက်ကာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာစံအရ စတုတ္ထမျက်မြင်သက်သေမရှိမှုကြောင့် အစ္စလာမ့် ဥပဒေဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို ဥပဒေအတိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့သော်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ သည် မည်သည့်မလုပ်မနေရတာဝန်၊ သင်ခန်းစာ(သို့)ပြစ်ဒဏ်တို့မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရသွားသည်ဟု မဆိုလိုချေ။ ထိုအချိန်ရှိ အုပ်ချုပ်သူက ၎င်းအား သင့်တော်သည့် အပြစ်ပေးမှုအနေဖြင့် ကြိမ်ဒဏ်မျိုးပေးလျှင်ပေးလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် ခိုးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ဥပမာကိုကြည့်ကြစို့။ အကယ်၍ ခိုးမှု၏သတ်မှတ်ပြီးအခြေအနေတွင် လိုအပ်သောသက်သေ ခံရာ၌ သံသယ(သို့)ချို့တဲ့မှုများရှိခဲ့ပါက လက်ဖြတ်ကာအပြစ်ပေးသော အစ္စလာမ့်ဥပဒေ ဆိုင်ရာ ဟားဒ်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကို စွတ်စွဲခံရသူအပေါ် ဥပဒေအတိုင်းမကျင့်သုံးနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ စွပ်စွဲခံရသူအား ဘာမျှမလုပ်ဘဲ လွတ်ပစ်ရမည်ဟုမဆိုလိုချေ။ ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာ သူ့အမှုနှင့်သက်ဆိုင်သော အခြားပြစ်မှု ဆိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုတစ်ရပ် သူ့ကိုပေးရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

ကိစားစ်(တူညီသော လက်တုန်ပြန်မှု)အတွက်ပြစ်ဒဏ်

“ဟုဒွဒ်”ကဲ့သို့ပင် “ကိစားစ်”အတွက် ပြစ်ဒဏ်သည် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်လေ သည်။ ယင်းမှာ အသက်ကို အသက်အားဖြင့် ပေးလျော်ခြင်းနှင့်ထိခိုက်အနာတရဖြစ်စေမှုများအတွက် တူညီသော ထိခိုက်အနာတရဖြစ်စေခြင်းတို့နှင့် လက်စားချေမှုဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ခြားနားသည်မှာ “ဟုဒွဒ်”ကို အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ အခွင့်အရေး၊ (ဟုကူကုလ္လာဟ်)ဟု ပြဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အခွင့်အရေးခံစားသူ သည်ပြစ်မှုအားခွင့်လွှတ်ရန်ရွေးချယ်သော်လည်း ခွင့်လွှတ်၍မရနိုင်ပါ။ ၎င်းပြင် ဟုဒွဒ်ပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း ပလပ်ခြင်း ခွင့်လွှတ်ခြင်းပြုလုပ်မည်မဟုတ်ပါ။ ပမာဆိုသော် ပစ္စည်းဥစ္စာများခိုးယူခြင်းခံရသောသူသည် ခိုးယူသူအား ခွင့်လွှတ်ခဲ့သည့်တိုင်အောင် အစ္စလာမ်က ခိုးမှုအတွက် ပြဌာန်းထားသောအပြစ်ဒဏ်သည် ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရလိမ့် မည်မဟုတ်ပါ။ ဤကဲ့သို့လုပ်ရပ်သည် “ကိစားစ်”နှင့်ပတ်သက်ပါက ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပါသည်။ “ကိစားစ်”တွင် အလ္လာဟ်အရှင်ကျေးကျွန်၏ အခွင့်အရေး(ဟုကူကုလ်အိဗဒ်)သည် ပိုမိုပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်ဟု ကုန်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သံတော်က ကြေညာထားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူသတ်သမားဟု အစွပ်စွဲခံရသူသည် လူသတ်မှုအားတရားဝင်သက်သေပြပြီးသည့်နောက်တွင် သေဆုံးသူ၏အုပ်ထိန်းသူ(ဝလီ)ထံသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ ပါသည်။ ယင်းဝလီသည် သူ၏ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အရ “ကိစားစ်”ကို လက်ခံပြီး လူသတ်သမားအား သတ်ဖြတ် နိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက သူ့ဆန္ဒရှိခဲ့လျှင် လူသတ်သမားအား ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါသည်။ ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်စေ မှုအတွက် “ကိစားစ်”ပြစ်ဒဏ်ကို အလားတူပင်ပြုလုပ်နိုင်သည်။

“ဟုဒွဒ်နှင့်”ကိစားစ်”ပြစ်ဒဏ်တို့အား ခွင့်လွှတ်ပလပ်လိုက်သောအခါတွင် ရာဇဝတ်သားသည် မည်သည့် ပြစ်ဒဏ်မှမခံရဘဲ လွတ်မြောက်သွားသည်မဟုတ်ပါ။ ထိုအချိန်ရှိ အုပ်ချုပ်သောသူတွင် အခွင့်အာဏာနှင့်ဆုံး ဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိကာ ထိုက်သင့်သည်ဟု ယူဆသော ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု “သအ်ဇီး”အမျိုးအစားနှင့်

ပမာဏကိုချမှတ်နိုင်ကြောင်းသိရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူသတ်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသော ရာဇဝတ် သားအား အသတ်ခံရသောသူ၏အုပ်ထိန်းသူက လူသတ်တရားခံအား ခွင့်လွှတ်ကာ လွတ်လပ်မှုပေးလိုက်သော ကြောင့် ယင်းလူသတ်သမားသည် အားပေးအားမြှောက်ဖြစ်သွားကာ လူသတ်မှုများပိုမိုများပြားလာလိမ့်မည် ဟူသော သံသယမျိုးမရှိသင့်ပါ။ ဤကဲ့သို့သော သံသယမျိုးတို့သည် အခြေအမြစ်မရှိပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လူသတ်သမား၏အသက်ကို အစားယူခြင်းဆိုသည်မှာ အသတ်ခံရသောသူ၏အုပ်ထိန်းသူရပိုင်ခွင့်သာဖြစ်ပါသည်။ သူသည်ခွင့်လွှတ်ကာ စွန့်လွှတ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျန်ရှိသောသူများတို့၏အသက်ကို လုံခြုံမှုပေးရန် ဆိုသည် မှာ အစိုးရတို့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတာဝန်ကိုလုပ်ဆောင်သည့်အနေဖြင့် လူသတ်သမားအား တစ်သက် တစ်ကျွန်းအပြစ်ဒဏ်ပေးအပ်ခြင်းကို၎င်း၊ အခြားသောသူများတို့၏ အသက်များကို အန္တရာယ်ပေးခြင်းမှကာကွယ် သည့်အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့သောသူများအား အခြားသော အပြစ်ဒဏ်များကို၎င်း သတ်မှတ်ပေးနိုင်ပါသည်။

အာယသ်တော်အားရှင်းလင်းခြင်းနှင့် “ဟုဒွဒ်”နှင့် ပတ်သက်သည့် အသေးစိတ်အချက်များ

ယခုတိုင် ကျွန်ုပ်တို့သည် “ဟုဒွဒ်”၊ “ကိစားစ်”နှင့် “သအ်ဇီရာတ်”တို့၏ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်များ အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်သော အစ္စလာမ့်ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းတို့၏ လိုအပ်သောအချက်အလက်များကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ “ဟုဒွဒ်”အသေးစိတ်ဖော်ပြချက်များနှင့် အသုံးအနှုန်းများပါဝင်သော အာယသ် တော်များ ရှင်းလင်းချက်အကြောင်းဆီသို့သွားကြပါစို့။ ပထမအာယသ်တော်(၃၃)သည် အလ္လာဟ်အရှင်နှင့် ထိုအရှင်မြတ်၏ တမန်တော်တို့အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သောသူများနှင့် ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် မငြိမ်မသက်မှုများ ပြန့်ပွားစေသူတို့၏ အပြစ်ဒဏ်များအကြောင်းဖော်ပြကာ အစပြုထားပါသည်။ ရှင်းရှင်းလင်း လင်းဖြစ်စေရန် အတွက် ဤအဆင့်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အကြောင်းအရာနှစ်ရပ်ကို တွေးတောဆင်ခြင်ကြည့်ကြစို့။

- (၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ထိုအရှင်မြတ်၏တမန်တော်တို့အား “တိုက်ခိုက်ခြင်း” (“မုဟာ်ရဗဟ်”)နှင့် ကမ္ဘာမြေ ပေါ်တွင် မငြိမ်မသက်မှုများပြန့်ပွားခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်ယင်းလုပ်ရပ်မည်သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သနည်း။ “မုဟာ်ရဗဟ်”ဆိုသောစကားလုံးသည် “ဟားဗ်”ဟူသော စကားလုံးက ဆင်းသက်လာကာ ပင်ကိုယ်အား ဖြင့် “ဆွယူခြင်း” “နှိုက်ယူခြင်း”ဟု သက်ရောက်ပါသည်။ အရဗီအသုံးအနှုန်းတွင် ဤစကားလုံးအား “ငြိမ်းချမ်းခြင်း”နှင့်“လုံခြုံခြင်း”ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သော “စလာမ်”ဟူသောစကားလုံး၏ ဆန့်ကျင် ဘက်အဖြစ်သုံးပါသည်။ ထို့ကြောင့် “ဟားဗ်”(တိုက်ခိုက်ခြင်း)သည် မငြိမ်မသက်မှုများ ပြန့်ပွားစေသည်ဟု သဘောဆောင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရပါသည်။ ခိုးယူခြင်း(သို့) သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် လုယက်ခြင်းဆိုသော ရှားပါးသော ဖြစ်ရပ်များတို့သည် လူထု၏ ငြိမ်းချမ်းမှုကိုမထိခိုက်စေသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ အမှန်ဆို လျှင် ဓါးပြတိုက်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် လုယက်ခြင်း ဆိုသည့်လုပ်ရပ်များကို အင်အားရှိပြီး စုစည်းထား သောအဖွဲ့အစည်းက လုပ်ဆောင်မှသာ ဤကဲ့သို့ဖြစ်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင် များအဆိုအရ ဤအာယသ်တော်ပါ ချိန်ဆထားသောပြစ်ဒဏ်များသည် လက်နက်ကိုအသုံးပြုကာ၊ တိုင်းပြည်၏ဥပဒေကိုချိုးဖောက်ပြီး လူအများထံမှ ခိုးယူတိုက်ခိုက်သော တစ်ဦးချင်းကိုသော်၎င်း၊ အဖွဲ့ကို သော်၎င်း ရည်စူးပါသည်။ ဤအထဲတွင်ယေဘုယျအားဖြင့် တစ်ဦးချင်းကျူးလွန်သောရာဇဝတ်မှုများဖြစ်

သည့်ခိုးဝှက်ခြင်းနှင့် ခါးပိုက်နှိုက်ခြင်းတို့ အကျုံးမဝင်ပါ။ (သစ်စိရ်မဇာဟရီ)

(၂) ဤအာယသ်တော်ထဲ၌မှတ်သားထိုက်သည့် ဒုတိယအချက်မှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ၏ “မုဟဟ်ရဗဟ်” (တိုက်ခိုက်ခြင်း)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အရှင်တမန်တော်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်းဟု ပြောသော်လည်း လုယက်သူများနှင့် သူပုန်များ၏တိုက်ခိုက်ခြင်း(သို့)ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် လူသားများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ဟန်ရှိသည်။ အကြောင်းမှာ အင်အားကြီးမားသော အုပ်စုတစ်စုသည် အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တမန်တော်တို့ ချမှတ်ထားသောဥပဒေကိုအင်အားဖြင့်ချိုးဖောက်ရန် ရွေးချယ်သောအခါ စင်စစ်ယင်းမှာ အုပ်ချုပ်သူနှင့်စစ်ခင်းခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်သော်ငြားလည်း၎င်းတို့၏ ကျူးကျော်စည်းဖောက်မှုသည် သာမန်လူသားများအပေါ် ကျူးကျော်စည်းဖောက်ခြင်း သာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့သော်လည်း အုပ်ချုပ်သော သူကိုယ်တိုင် အစွလာမ့်အစိုးရဖြစ်နေလျှင် ယင်းအစိုးရသည် အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်တမန်တော်၏ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်း၍ အတည်ပြုဖော်ဆောင်သူများဖြစ်လျှင် ယင်းတိုက်ခိုက်မှု(မုဟဟ်ရဗဟ်)သည် အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်တမန်တော်အား ဆန့်ကျင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မလွဲမသွေမှတ်ယူခြင်းခံရမည်။

အတိုချုပ်အားဖြင့် ပထမအာယသ်တော်(၃၃)တွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် လုယက် တိုက်ခိုက်သူများနှင့် သူပုန်တို့နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် တိုင်းပြည်၏ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကာ လက်နက် ကိုင်လူစုအင်အားဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် အများပြည်သူ၏ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို ပျက်စီးစေသည်။ ထင်ရှား စွာပင် ဤသည်မျိုးမြောက်မြားစွာသောပုံစံဖြင့် ပေါ်ထွက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့်ဂုဏ်သိက္ခာကို ဆန့်ကျင်ချိုးဖောက်ခြင်းမှစ၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်သွေးထွက်သံယိုမှုများ အရာရာတိုင်းသည် ဤအဓိပ္ပာယ်သဘော တွင်ပါဝင်သွားပါသည်။ ဤသည်မှ မုကာသလာလ်နှင့်မုဟဟ်ရာဗဟ်တို့၏ ကွဲပြားခြားနားခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ရပါသည်။ မုကာသလာလ်သည် သွေးထွက်သံယိုတိုက်ခိုက်မှုကို ညွှန်း၍ အမှန်တကယ်သတ်ဖြတ်ခြင်း(သို့) သတ်ဖြတ်ခြင်းမပါသော တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဥစ္စာပစ္စည်းသည်လည်း အဆွယ်အပွားအဖြစ် လုယက် ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ မုဟဟ်ရဗဟ်ဟူသောစကားလုံးသည် အများပြည်သူတို့၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုနှင့်လုံခြုံမှုကို ပျက်စီးစေသော အင်အားသုံး၍ မငြိမ်မသက်ဖြစ်စေခြင်း အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤစကားလုံးသည် လူအများ၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်၊ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ဆိုင်သည်များကို အထက်စီးနင်းနိုင်စွာ လူစုဖြင့်ကျူးကျော် ဝင်ရောက်ခြင်းတွင် သီးသန့်သုံးနှုန်းသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်ကို ဓားပြတိုက်ခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ ပုန်ကန်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ ဤဖြစ်မှုတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်တိုင်က သတ်မှတ်ထားသည်။ ဤ သည်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အခွင့်အရေးအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့ခြင်းသည် တနည်းအားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ အခွင့် အာဏာကို ဆန့်ကျင်သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ရှရီအသ်၏အသုံးအနှုန်းအရ ဤသည် ကို“ဟားဒ်”ဟုခေါ်သည်။ ခါးပြတိုက်ခြင်းနှင့် လမ်းတွင်လုယက်ခြင်း အတွက် အစွလာမ့်သာသနာကပြဋ္ဌာန်း ထားသော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုအကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာကြည့်ကြစို့။ လက်ရှိအာယသ်တော်(၃၃)၌ လမ်းတွင် လုယက်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု (၄)မျိုးကို ဖော်ပြထားသည်မှာ -

أَنْ يُقْتَلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ

၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်းခံကြရမည်။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ ခြေလက်တို့ကို လက်ျာ၊ လက်ဝဲဘက်လွဲ၍ ဖြတ်တောက်ခြင်းခံရမည်။ သို့မဟုတ် ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်းခံကြရမည်ဖြစ်၏။

ပထမပြစ်ဒဏ်သုံးမျိုးထဲ၌ သုံးနှုန်းထားသော စကားလုံးများမှာ ဗာဗိသမ်အီလ်ခေါ် ကြိယာ၏သီးခြား ပုံစံတစ်မျိုးတွင် အကျုံးဝင်သည်။ ယင်းသည်သက်ဆိုင်သောလုပ်ရပ်များကို လေးနက်စေ၍ ထပ်တလဲလဲနှင့်ပြင်း ထန်သောအဟုန်ဖြင့် ဖော်ကျူးခြင်းဖြစ်သည်။ ဗဟုဝဒ်ကိန်းအနေဖြင့် ထပ်ဆောင်းသုံးနှုန်းထားခြင်းက ညွှန်းသည် မှာ ၎င်းတို့အား သတ်ဖြတ်ခြင်း(သို့) လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်း(သို့) ခြေလက်တို့ကို လက်ျာ၊လက်ဝဲဘက်လွဲ၍ ဖြတ်တောက်ခြင်းသည် ပြစ်မှုတစ်ရပ်သက်သေထင်ရှားကျူးလွန်သူတစ်ဦးအား ပေးသောသာမန်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု နှင့်မတူချေ။ ဤနေရာတွင်အခြေအနေမှာ အုပ်စုတစ်ခုလုံးမှ တစ်စုံတစ်ဦးကသာလျှင် အမှန်တကယ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဖြစ်သော်လည်း သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း(သို့) လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်း (သို့) ခြေလက်တို့ကို လက်ျာ လက်ဝဲဘက်လွဲ၍ဖြတ်တောက်ခြင်း စသည်တို့ကို အုပ်စုတစ်ခုလုံးရှိ လူတို့အား အပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းခံရမည်သာ ကွဲပြားခြားနားသည်။ နောက်ထပ်အညွှန်းပေးထားသည်မှာ ဤကဲ့သို့သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ခြင်းနှင့် ခြေလက်တို့ကို လက်ျာလက်ဝဲဘက်လွဲ၍ဖြတ်တောက်ခြင်းသည် ကိစားစ်ပုံစံနှင့်မတူပါ။ ကိစားစ်တွင် သတ်ဖြတ် ခံရသူ၏ အုပ်ထိန်းသူက ခွင့်လွှတ်ခဲ့လျှင် ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ဘဲ ဤအစွဲလားမဲ့ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှု(ဟားဒ်)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရပိုင်ခွင့်(ဟုကူကုလ္လာဟ်)အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့သဖြင့် အကယ်၍ခံစားရသူများက ခွင့်လွှတ်သည့်တိုင် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် ကင်းလွတ်ခွင့်ရလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ဤ ဥပဒေနှစ်ခုမှာ အာယသ်တော်၏ ပထမစကားလုံး(၃)လုံး ဗာဗိသမ်အီလ်၏ သီးခြားသဒ္ဒါပုံစံအဖြစ် မူရင်း စာသား ၏ ရွေးချယ်သုံးနှုန်းမှုကြောင့် ဖြစ်လာရပါသည်။ (သမ်စိရ်မင်ဟရီနှင့်အခြား)

လမ်းတွင် လူယက်မှုအတွက် ဤပြစ်ဒဏ်ပေးမှု(၄)ခုကို OA (အောင်ဝ်)ဟူသော စကားလုံးသုံးနှုန်းခြင်းဖြင့် မိတ်ဆက်ထားသည်။ OA (အောင်ဝ်)ကို အရာဝတ္ထုအနည်းငယ်တွင် ရွေးချယ်မှုပြုနိုင်ရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်ခွဲဝေ မှုတွင် ခွဲခြားရာ၌ အသုံးပြုသည်။ ထို့ကြောင့် ဆွဟာဗဟ်၊ သာဗီအိန်နှင့် မုစ်လင်မ်အုမ္မသ်ထု၏ ဓမ္မသတ်ပညာ ရှင်များအုပ်စုတစ်စုက “အောင်ဝ်”ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရွေးချယ်ခြင်းဟု မှတ်ယူ၍ အိမာမ်(သို့) အမီးရ်(သို့) အုပ်ချုပ်သူတို့သည် ၎င်းတို့၏ အမှုများတွင် သင့်လျော်သလို ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုလေးမျိုးစလုံးကိုသော်လည်း ကောင်း(သို့) ယင်းတို့ထဲမှ မည်သည့်တစ်ခုကိုမဆိုလည်းကောင်း ရွေးချယ်ချမှတ်နိုင်ခွင့်ကို တရားဝင်ပေးအပ် ထားသည်။ လူယက်တိုက်ခိုက်သူများ၏ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ဖြစ်စေမှုနှင့် အင်အားကိုစမ်းစစ်လေ့လာမှုတစ်ခုပြုပြီး နောက် ယင်းအမှု၏ကြီးလေးမှု(သို့) လစ်လျူရှုနိုင်မှုတို့ကို လေ့လာ၍ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်ရမည်။ စိုက်ယိဒ်နာအိဒ်အိဒ်နို အလ်မုဆိုင်ယိဗ်၊ စိုက်ယိဒ်နာအသွာ၊ ဒါဇူးဒ်၊ ဟစန်အလ်ဗစ္စရီ၊ သွာဟ်ဟတ်က်၊ နမ်အီး၊ မုဂျာဟစ်ဒ်နှင့် အိမာမ် (၄)ပါးအနက်မှ အိမာမ်မာလိက်ကလည်း ထိုအယူအဆကို စွဲကိုင်သည်။ တစ်ဖက်တွင်မူ အိမာမ်အဗူဟနီဖာဟ်၊ အိမာမ်ရှာဖီအီ၊ အိမာမ်အဟ်မဒ်အိဒ်နိုဟမ်ဗလ်နှင့် ဆွဟာဗဟ်များနှင့်သာဗီအိန်အုပ်စုတစ်စုတို့က “အောင်ဝ်” ဟူသောစကားလုံးကို လုပ်ငန်းခွဲဝေခြင်း အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သည်ဟုကောက်ယူကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အဆိုအရ အာယသ်တော်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ လမ်းတွင်လူယက်ခြင်းများနှင့် လူယက်တိုက်ခိုက်သူများ၏ အမျိုးမျိုးသောအခြေ အနေများကိုမူတည်၍ အမျိုးမျိုးသော အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းများ ချမှတ်နိုင်သည်။ စိုက်ယိဒ်နာ အိဒ်နိုအဗ္ဗားစ် ﴿ﷻ﴾သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်ပေါ် အခြေခံထားသော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်အရ ဤအယူအဆကို ထောက်

ခံထားသည်။ ယင်းဟဒီးဆ်တော်ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် အဗူဗရ်ဒါဟ်အတ်စလာမီနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်တစ်ရပ်ချုပ်ဆိုထားကြောင်း ဆင့်ပြန်ထားသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာသို့ဝင်ရောက်ရန် မဒီနဟ်မြို့သို့ သွားသော လူအချို့ကို လုယက်တိုက်ခိုက်ချိန်တွင် ၎င်းသည် စာချုပ်ကိုချိုးဖောက်ခဲ့သည်။ ဤအဖြစ်အပျက် နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့်စိုက်ယိဒီနာဂျိဗ်ရာအီလ်(العَلَاءِ)သည်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုအတွက် အမိန့်ပညတ်ချက်တစ်ရပ်နှင့် အတူလာရောက်ခဲ့သည်။ အမိန့်ပညတ်ချက်က ပြဋ္ဌာန်းသည်မှာ မည်သူမဆို သတ်ဖြတ်၍ ဥစ္စာပစ္စည်းလုယက်လျှင် ၎င်းကို လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်ရမည်။ မည်သူမဆို သတ်ဖြတ်ခဲ့သော်လည်း ဥစ္စာပစ္စည်းမယူလျှင် သတ်ဖြတ်ရမည်။ လုယက်တိုက်ခိုက်သော်လည်း သတ်ဖြတ်ခြင်းမရှိလျှင် ခြေလက်တို့ကို လက်ျာလက်ဝဲဘက်လွှဲ၍ ဖြတ်တောက်ခြင်းခံရမည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့အထဲမှ အစ္စလာမ်သာသနာထဲဝင်ရောက်ခဲ့လျှင် သူ၏ပြစ်မှုကိုခွင့်လွှတ်ရမည်။ မည်သူမဆို သတ်ဖြတ်ခြင်းလည်းမရှိ (သို့) လုယက်ခြင်းလည်းမလုပ်ဘဲ လူအများကို ကြောက်လန့်စေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင် အများပြည်သူငြိမ်းချမ်းသာယာမှု ချိုးဖျက်ရာရောက်၍ ၎င်းအားပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးရမည်။ အကယ်၍ ထိုသူများသည် ဒါရုလ်အစ္စလာမ်နိုင်ငံသား မုစ်လင်မ်တစ်ဦး(သို့) မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူတစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကာ ဥစ္စာပစ္စည်းလုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမဟုတ်လျှင် ၎င်းတို့၏ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုမှာ **أَنْ يُقَتَّلُوا** ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သတ်ဖြတ်မှုကို ၎င်းတို့အနက်မှ လူအချို့လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း အားလုံးကိုသတ်ပစ်ရမည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်လုယက်မှုနှစ်ခုလုံးကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုမှာ **أَوْ تَقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ** ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့ လက်ျာလက်ကို လက်ကောက်ဝတ်မှလည်းကောင်း၊ လက်ဝဲဘက်ခြေကို ခြေမျက်စိမှလည်းကောင်း ဖြတ်တောက်ရမည်။ ဤနေရာတွင်လည်း လုယက်ခြင်းဆိုသည့် လုယက်မှုကို ၎င်းတို့အနက်မှ အချို့တို့သည် တိုက်ရိုက်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှာ အားလုံးအတွက် တညီတညွတ်တည်း ဖြစ်ရပါမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤလုပ်ရပ်မည်သူတို့က လုပ်ဆောင်ပါစေ ၎င်းတို့၏ကြံရာပါတို့၏ ပံ့ပိုးမှု ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုကို ယုံကြည်မှုဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အားလုံးတို့သည် ပြစ်မှုတွင် အတူတကွပါဝင်သူများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းပြင် အကယ်၍ထိုသူတို့သည် သတ်ဖြတ်ခြင်း(သို့)လုယက်ခြင်း၊ မကျူးလွန်မီ အဖမ်းခံရပါက သူတို့၏ ပြစ်ဒဏ်မှာ **أَوْ يُنْفَوْنَ مِنَ الْأَرْضِ** ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့ နေထိုင်ရာအရပ်မှ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ် ပညာရှင်တစ်စု၏ အဆိုအရ၊ နေထိုင်ရာဒေသမှနယ်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်းဆိုသည်မှာ “ဒါရုလ်အစ္စလာမ်”မှနှင့်ထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ အချို့က ၎င်းတို့အားလုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်းအမှု ကျူးလွန်ခဲ့သော နေရာမှမောင်းနှင်ထုတ်ပစ်သင့်ကြောင်း ပြောကြသည်။ ဤကဲ့သို့သောအမှုတွင် အုမရ်ဖာရွတ်(ﷺ)ကဆုံးဖြတ်ချက်ပေးသည်မှာ တစ်နေရာမှ မောင်းထုတ်ပစ်ကာ အခြားနေရာဒေသတို့တွင် လွတ်လပ်စွာလှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ခွင့်ပြုပါက မုချဧကန်သူသည် ထိုနေရာမှ လူများကို အန္တရာယ်ပြုပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤကဲ့သို့သော တရားခံမျိုးအား ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားရပါမည်။ ဤလုပ်ရပ်သည် သူ့အားပြည်နှင့်ဒဏ်ခတ်ခြင်းမျိုးဖြစ်ကာ သူသည်မည်သည့်နေရာကိုမျှ သွား၍မရတော့ပါ။ အိမာမ်အဗူဗာနီဖဟ်သည် ဤအယူအဆကို ကျင့်သုံးပါသည်။

ယခုအခါတွင် လက်နက်စွဲကိုင်တိုက်ခိုက်သော ဤအမျိုးအစားသည် ဥစ္စာပစ္စည်းလုယက်(သို့) သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် သွေးထွက်သံယိုမှုကိုသာကန့်သတ်ထားသည်မဟုတ်ဘဲ အမျိုးသမီးများအား မုဒိန်းကျင့်ခြင်းနှင့်ပြန်ပေးဆွဲခြင်းစသော မကြာခဏဖြစ်လေ့ရှိသည့်ကိစ္စများသည် မေးစရာဖြစ်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့်အကယ်၍ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏မိန့်ကြားချက် **وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا** (၎င်းပြင် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကိုပြုလုပ်ကြကုန်၏။)တွင် ထိုကဲ့သို့သော ပြစ်မှုများအကျိုးဝင်သည်ဟု မှတ်ယူခဲ့လျှင် ၎င်းတို့သည် မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုနှင့်ထိုက်သင့်မည်နည်း။ ဤနေရာတွင် အပြင်ပန်းအားဖြင့် အိမာမ်(သို့)အမီးရ်(သို့)အုပ်ချုပ်သူသည် ၎င်းတို့ကိုင်တွယ်ရသော အမှုတွင် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှု(၄)မျိုး၏မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်နှင့်သင့်လျော်ကြောင်း ရွေးချယ်ပြဋ္ဌာန်းပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်တရားတော်မှ လက်ခံသော ဇီနာကာမေသုမိစ္ဆာစာရမူ၏ လိုအပ်သောသက်သေပြချက်ကို ၎င်းတို့တွေ့ရှိခဲ့လျှင် ကျူးလွန်သူတို့အား ဇီနာ(ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ)အတွက်ဟားဒ် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းကို ဥပဒေအတိုင်း ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

အလားတူပင် အကယ်၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှလည်း အသတ်မခံရ မည်သည့်ဥစ္စာပစ္စည်းမှလည်း လုယက်ခြင်းမခံရ၊ အချို့သောသူများမှာမူ ၎င်းတို့လက်ချက်ဖြင့် ဒဏ်ရာရခဲ့သောအခြေအနေဖြစ်လျှင် ထိုဒဏ်ရာများအတွက် ကိစားစ်(တူညီသောလက်တုန့်ပြန်မှု)ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးစေရမည်။ **(သစ်စီရ်မဇဟရီ)**

အာယတ်တော်(၃၃)ဆုံးကာနီးတွင် **ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ** ဟု မိန့်ကြားထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့လိုက်နာခဲ့ရသော အစ္စလာမ့်ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုသည် ဤကမ္ဘာတွင် ၎င်းတို့အတွက် ဂုဏ်သရေနိမ့်ကျစေကာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရမှု၏အထောက်အထားတစ်ခုဖြစ်သည်။ အာခိရတ်တွင် ကျခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်သည် ပို၍ပြင်းထန်ကာပို၍ရှည်ကြာပါသည်။ ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောသည်မှာ ဤကမ္ဘာလောကတွင် ဟုဒွဒ်၊ ကိစားစ်(သို့) သဇ်ဇီရာတ်“ပြစ်ဒဏ်များသည် အာခိရတ်တွင် ကျခံရမည့်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုများ၏ ခွင့်လွှတ်ခံရမှုများ မဖြစ်စေပါ။ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခံရသူသည် စစ်မှန်သော သောင်ဗဟ်ပြုလုပ်အမှားဝန်ခံမှသာလျှင် အာခိရသ်၏ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှ ခွင့်လွှတ်ခံရနိုင်ရန် မျှော်လင့်ရပါသည်။

ဒုတိယအာယတ်တော်(၃၄)ထဲတွင် **إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ** (.. သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့လက်ရမဖမ်းဆီးမီ(သတိသံဝေဂ၊ နောင်တတရားရရှိကာ)ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည် ရှိသော်)တွင် ချွင်းချက်တစ်ခုဖော်ပြထားသည်။ ချွင်းချက်မှာ သူတို့အားအစိုးရတပ်ကဝိုင်းဝန်း၍ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုမီအလျှင် သူပုန်များနှင့်လုယက်သူတို့သည် ၎င်းတို့အဖွဲ့အစည်း အင်အားရှိနေကာ ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိပါလျှင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ထိုလုပ်ရပ်ကို စွန့်လွှတ်ရန်ဆုံးဖြတ်ကာ သောင်ဗဟ်ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့လျှင် ဤသတ်မှတ်ထားသည့်ပြစ်ဒဏ်ပလပ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤချွင်းချက်သည် ဟုဒွဒ်၏ယေဘုယျနှင့်ခြားနားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အခြားသောပြစ်မှုများဖြစ်သော ခိုးမှုနှင့် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကဲ့သို့သော ပြစ်မှုများတွင် အကယ်၍ပြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးကာသို့တစ်ရားရုံးတရုံးက အပြစ်ရှိကြောင်း စွဲချက်တင်ပြီးသောအခါ ၎င်းသည် စစ်မှန်သော သောင်ဗဟ်ဝန်ချတောင်းပန်ကြောင်း သက်သေပြပြီးသည့်တိုင် ထိုသောင်ဗဟ်ဝန်ချတောင်းပန်မှုအကျိုးကြောင့် (အာခိရသ်)တမလွန်၏၊ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှ ခွင့်လွှတ်ခံရနိုင်သော်လည်း ဤလောကတွင်အစ္စလာမ့်သာသနာပြဋ္ဌာန်းချက်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု (YIrWDH)ကမူခွင့်လွှတ်၍ မရချေ။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍

အာယသ်တော်အချို့ပြီးနောက် ခိုးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုအကြောင်းတွင် ရှင်းလင်းပြပါ လိမ့်မည်။

ဤချွင်းချက်၏နောက်ကွယ်ရှိ အသိဉာဏ်မှာတစ်ဖက်တွင် လူယက်မှုအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်မှု၏ ပြစ်ဒဏ် ခတ်မှုသည် ကြီးလေးကာ အကယ်၍ ယင်းအုပ်စုမှတစ်ဦးတည်းကကျူးလွန်သည့်တိုင် အုပ်စုတစ်ခုလုံးကို ပြစ်ဒဏ် ခတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်တစ်ဖက်တွင် ကိစ္စရပ်များပျော့ပျော့ပြောင်းပြောင်းနှင့်ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖြစ်စေရန် ဤချွင်းချက် မှတစ်ဆင့်ပြုလုပ်ထားသည်။ ၎င်းတို့သောငယ်တောင်းပန်ဝန်ချမှုလုပ်လျှင်လုပ်ပါစေ၊ ယင်းကိစ္စတွင် ဤကမ္ဘာ လောက၏အပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှ ခွင့်လွှတ်ခံရလိမ့်မည်။ ဤချွင်းချက်ပါ စာပိုဒ်တွင် နည်းဗျူဟာမြောက်အကျိုး အမြတ်တစ်ခုရှိပါသည်။ ယင်းမှာ အင်အားကြီးမားသော အုပ်စုတစ်ခုကို ထိန်းချုပ်ရန်(သို့) လွှမ်းမိုးရန် အစဉ် မလွယ်ကူချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် ဆွဲဆောင်မှုတံခါးကိုဖွင့်လှစ်ကာ ၎င်းတို့အား သောငယ်တောင်းပန်ချ တောင်းပန်စေရပါမည်။

ဤကိစ္စရပ်တွင် အခြားသင့်လျော်သော တွေးတောဆင်ခြင်မှုတစ်ရပ်လည်းရှိပေသည်။ ယင်းမှာ လူတစ်ဦး အားသတ်ဖြတ်မှုမှာ ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုဖြစ်သည်။ ဤတွင် အစ္စလာမ့်ဥပဒေ၏ယေဘုယျဦးတည်ချက် သည် ထိုပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုဖြစ်နိုင်သမျှ နည်းပါးစေရမည်ဖြစ်သော်လည်း လူယက်မှုကိစ္စရပ်တွင် အုပ်စုတစ်ခုလုံးကို သတ်ဖြတ်ပစ်ရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကိုပြုပြင်ရန်ကြိုးပမ်းမှုကိုလည်း ဖျောင်းဖျင်းမှတစ်ဆင့် တဖြိုင်နက်တည်းလုပ်ရပေမည်။ ယင်းကြောင့် ပေါ်ထွက်လာသည့်အကျိုးမှာ မဒီနဟ်မြို့ပြင်မှဖြတ်သန်းသွားလာသူ တို့ကိုအလီအစာဒီက သူ့အုပ်စုဖြင့် လူယက်တိုက်ခိုက်သောအခါ တစ်ရက်၌ ခရီးသွားကုန်သည်အုပ်စုမှ ကာရီတစ်ယောက်က ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အောက်ပါအာယသ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်နေခြင်းကို ကြားခဲ့ ရသည်။ ယင်းမှာ **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ** (အိုနဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ငါအရှင်မြတ်၏ကိုယ်စား)ပြောကြားပါလေ။ အိုမိမိတို့အပေါ်၌ အလွန်အမင်းလွန်ကျူးခဲ့ကြကုန်သော ငါအရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်အပေါင်းတို့ အသင်တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရုဏာတော်မှ မျှော်လင့်ချက် မကင်းမဲ့ကြကုန်လင့်။) စူရဟ်ဇူမာရ် (၃၉:၅၃) သူသည် ကာရီအားလိုက်ရှာဖွေကာ တွေ့ရှိသည့်နောက်တွင် အာယသ်တော်အား တစ်ဖန်ဖတ်ရွတ်စေပါသည်။ သူသည်အာယသ်တော်ကို ဒုတိယအကြိမ်ကြားရပြီးသည့် နောက်တွင် ဓားလွတ်ကိုဓားအိမ် အတွင်းသို့ပြန်ထည့်ကာ လူယက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ဝန်ချတောင်းပန်ကာ မဒီနဟ်မြို့သို့ရောက်သွားပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် မာရ်ဝန်အိဗ်နီအလ်ဟေကမ်သည် မဒီနဟ်မြို့၏ အကြီးအကဲဖြစ် ပါသည်။ လူသိများသော ဆွဟာဗီ၊ စိုက်ယိဒီနာ အဗူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)သည် အလီအစာဒီအား မဒီနဟ်မြို့၏အကြီး အကဲထံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါသည်။ အကြီးအကဲ၏ရှေ့မှောက်၌ အဗူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)သခင်သည် ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤအာယသ်တော်ကိုရွတ်ဖတ်ပြကာ “အသင်သည်သူ့အား မည်သည့်အပြစ်ဒဏ်မျိုးမှ မချမှတ် နိုင်ပါ”ဟု ပြောကြားလေသည်။

အုပ်ချုပ်သူတို့သည် ၎င်းတို့၏ လူယက်တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ယင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော မငြိမ်မသက်မှုများ အတွက် မည်သို့မျှ လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိခဲ့ပါ။ လူတိုင်းလူတိုင်းသည် ဤရလဒ်ကို ကျေနပ်နှစ်သက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဤအဖြစ်အပျက်နှင့် အလားတူသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုမှာ ဟာရီဆာအိဗ်နီဗဒ်ရ်သည် ပုန်ကန်ခြားနား ခဲ့ပြီး မြို့ကိုစွန့်ခွာကာသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်လူယက်မှုများကျူးလွန်နေသော အချိန်အခါဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင်

နောက်ပိုင်း၌ သူ့အားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သောင်ဖီးကံစွမ်းအားပေးသနားမှုကြောင့် “သောင်ဗဟ်”ဝန်ချတောင်းပန်မှုပြုကာ မဒီနဟ်မြို့သို့ပြန်လည် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် စိုက်ယီဒီနာအလီသည် သူ့အား ပြဋ္ဌာန်းထားသော တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း (YI rWdH)တို့မကျခံစေရပါ။

ဤနေရာ၌ပြန်လည်သတိရသင့်သည်မှာ အစ္စလာမ်တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှု(YI rWdH)ကို ပလပ်သော သူသည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်၏ရပိုင်ခွင့်များကို ထပ်ကာတလဲလဲချိုးဖောက်သော ရာဇဝတ်သားကို လည်းခွင့်လွှတ်ရမည်ဆိုသည်မှာ မလိုအပ်ပါ။ ဆန့်ကျင်ဘက်မှာမူ ကိစ္စရပ်၏ အမှန်တရားမှာ တစ်စုံတစ်ဦးထံမှ တိုက်ခိုက်ယူငင်သွားသော အဖိုးတန်ပစ္စည်းသည် ထိုသူလက်ဝယ်ရှိနေပါသေးလျှင် ပိုင်ရှင်အားပြန်လည်ပေးအပ်ရမည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရလျှင်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်ရာအနာတရရရှိခဲ့လျှင်ဖြစ်စေ “ကီစားစ်”ဥပဒေ၏(တူညီသောလက်တုန့်ပြန်မှု)အကျိုးဆက်များအတိုင်း လုပ်ဆောင်ရမည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း “ကီစားစ်”သည် အလ္လာဟ်အရှင်ကျေးကျွန်၏ရပိုင်ခွင့်ဖြစ်သောကြောင့် အကယ်၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသောသူ၏ အုပ်ထိန်းသူ(သို့) ရပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေးကို ကိုင်ဆောင်ထားသော အနာတရဖြစ်သူက အကယ်၍ ခွင့်လွှတ်ခဲ့ပါလျှင် ခွင့်လွှတ်၍ရပါသည်။ ထို့သည်တို့အပြင် တစ်စုံတစ်ဦးသည်အခြားတစ်စုံတစ်ဦးအား ဘဏ္ဍာရေးအရ ထိခိုက်နစ်နာစေခဲ့ပါလျှင် အကယ်၍ သက်ဆိုင်သူက ခွင့်လွှတ်ခဲ့ပါမူ ပေးဆပ်ရန်တာဝန်မှ ကင်းလွတ်သွားပါတော့သည်။ ဤသည်မှာ အိမာမ်အဗူဟနီဖဟ်နှင့်အစ္စလာမ့်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်အများတို့ နှစ်သက်သောအနေအထားပင်ဖြစ်သည်။ အနည်းငယ်ပြန်လည်တွေးတောရုံမျှဖြင့် အကြောင်းကိစ္စရပ်၏ရှင်းလင်းထင်ရှားမှုကိုပြသပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်ကျေးကျွန်များ၏ ရပိုင်ခွင့်များ ချိုးဖောက်ခြင်းမှ ကယ်တင်ခြင်းခံရရန် လုပ်ရပ်သည် “သောင်ဗဟ်”(ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်း)၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသပင်ဖြစ်ပါသည်။ “သောင်ဗဟ်”ဝန်ချတောင်းပန်မှုမပြုပါက မပြည့်စုံဘဲရှိနေပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် လူယက်သူသို့မဟုတ် ဓါးပြတစ်ဦးသည် ၎င်းတို့ချိုးဖောက်ခဲ့သော အလ္လာဟ်အရှင်၏ကျေးကျွန်များ၏ ရပိုင်ခွင့်များအနက်မှ မည်မျှပင်ဖြစ်စေ ပြန်လည်ပေးဆပ်ပြီးမှသာ(သို့) ယင်းကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းကို ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရမှသာလျှင် သူ၏“သောင်ဗဟ်”ဝန်ချတောင်းပန်မှုသည် စစ်မှန်သည်ဟုမှတ်ရမည်။

N N N N N N N N N

အာယသ် (၃၅-၄၀)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا
 إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ
 تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالْوَنَاءُ لَهُمْ مَسَافِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ
 يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾
 يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوكَ مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ
 مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
 أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
 حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ
 يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ
 مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ
 يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

အို - “မုအ်မင်န”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည်
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ထို
 အရှင်မြတ်၏ အပါးတော်သို့ချဉ်းကပ်မှုကိုရှာဖွေကြလေကုန်။ ထိုမှတစ်ပါး
 အသင်တို့သည်(နောင်တမလွန်ဘဝတွင်)အောင်မြင်ကြအံ့သောငှါ ထိုအရှင်
 မြတ်၏လမ်းတော်၌ (စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်)၊ (တစ်နည်း)
 (အပတ်တကုတ်ကြိုးစားအားထုတ်ကြလေကုန်)။(၅:၃၅)

ဧကန်စင်စစ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့သည် (မည်သည့်အခါမျှ မိမိတို့
 ၏ အပြစ်များမှ ချမ်းသာခွင့်ရရှိကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ)။ အကယ်၍ “ကိယာ
 မသ်”ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့၏ပြစ်ဒဏ်များမှ လျော်ကြေးပေး၍ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ
 ၎င်းတို့ထံ၌ ကမ္ဘာလောက၌ ရှိရှိသမျှသောဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံး ရှိသည့်ပြင်

၎င်းနှင့်တကွ ထိုမျှလောက်သော ဥစ္စာပစ္စည်း နောက်ထပ်ရှိသော်လည်း ထို ပစ္စည်းများကို (လျော်ကြေးပေးသည့်တိုင်) ၎င်းတို့ထံမှ သဘောတူလက်ခံတော် မူလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ အမှန်သော်ကား ထိုသူတို့အဖို့ အလွန်ပြင်းပြနာကျင် ဖွယ်ဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်သည် အဆင်သင့်ရှိပေသည်။ (၅:၃၆)

၎င်းတို့သည် “ဂျဟန္နမ်” ငရဲမီးမှ ထွက်လိုကြကုန်အံ့။ သို့ရာတွင်မူကား ၎င်းတို့သည်(မည်သည့်အခါမျှ) “ဂျဟန္နမ်” ငရဲမီးမှ ထွက်ကြရမည့်သူများ မဟုတ် ပေ။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့အဖို့ အမြဲတည်တံ့သော ပြစ်ဒဏ်သည် (အဆင်သင့်) ရှိနေလေသတည်း။ (၅:၃၇)

၎င်းပြင်(အို-တရားသူကြီးအပေါင်းတို့) ခိုးသူယောက်ျားပင်ဖြစ်စေ၊ ခိုးသူ မိန်းမပင်ဖြစ်စေ၊ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးလုံး၏လက်များကို ဖြတ်တောက် ကြလေကုန်။(ဤသည်) ထိုသူတို့နှစ်ဦးပြုမူခဲ့ကြသောပြုမူချက်၏ ပြစ်ဒဏ်လည်း ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ (အခြားသူများ) သတိသံဝေဂရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ်လည်းဖြစ်၏။ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာဇာနည်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်တည်း။ (၅:၃၈)

တစ်ဖန်မည်သူမဆို မိမိပြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက် (သတိသံဝေဂ နောင်တ တရားရရှိကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်၌) ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး (မိမိကိုယ်ကိုမိမိ) ပြုပြင်ခဲ့ပါ။ မလွဲဧကန်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏ ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့်ပြန်လှည့်တော်မူအံ့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စင်စစ်ဧကန် အလွန်တရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူသောအရှင် အလွန်တရာ သနားကြင်နာညွှာတာတော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေ သတည်း။ (၅:၃၉)

ဧကန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေကိုစိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှု အာဏာ သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၌သာရှိသည်ကို အသင်သည် မသိလေသလော။ ထိုအရှင်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ ထိုနည်းတူစွာ မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူ ၏။ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အရာခပ်သိမ်းတို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင် တော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။ (၅:၄၀)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အထက်တွင်ကိုးကားခဲ့သော အာယသ်တော်များ၏အလျင်က အာယသ်တော်များထဲတွင် လူယက်တိုက် ခိုက်ခြင်းနှင့်ပုန်ကန်ခြင်းတို့အတွက် အစ္စလာမ့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ပြစ်ဒဏ်များနှင့် ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော အမိန့် ပညတ်ချက်တို့၏ အသေးစိတ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ခိုးဝှက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော အစ္စလာမ့်ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်ပြစ်ဒဏ်များကို အာယသ်တော်သုံးခု၏နောက်တွင်မှဖော်ပြထားသည်။ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုနှစ်မျိုး၏အကြား တွင်တည်ရှိသော အာယသ်တော်သုံးခုထဲတွင် သတ်ကဝါ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်း)၊ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အမိန့် နာခံကာခဝတ်ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်းအကြောင်း၊ ဂျီဟာဒ်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လမ်းတော်၌ကြိုးပမ်း ခြင်း(သို့)စစ်တိုက်ခြင်း)တွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲရန် ဖျောင်းဖျခြင်း အကြောင်းများနှင့် မယုံကြည်ခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်း၊ ခေါင်းမာခြင်းနှင့် မနာခံခြင်းတို့၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသော အကျိုးသက်ရောက်မှုအကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်၏ သီးခြားဟန်ပန်ကို နက်နဲစွာလေ့လာကြည့်ရှုမည်ဆိုပါက ယင်းကျမ်းတော်၏ထပ်တလဲလဲ ကျော့သည့်ချဉ်းကပ်မှုသည် ဥပဒေပြုသူတို့၏ အေးတိအေးစက်နှင့် နိုင်ထက်စီးနင်းနိုင်သော ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာဥပဒေစာသားတို့ကို ဖော်ပြရုံသက်သက်ဖြင့် ပြီးဆုံးသွားသည်မဟုတ်ပါ။ ချင်ခင်ကြင်နာသော ကျွေးမွေး ပြုစုစောင့်ရှောက်သူအဖြစ် ချဉ်းကပ်ပုံနည်းကို အသုံးပြုခြင်းသည် လူသား၏စိတ်ဓါတ်များကိုသိမ်မွေ့နူးညံ့စေကာ ပြစ်မှုများမှ လုံးဝဥသုရှောင်ကြဉ်စေရန် ပြင်ဆင်ပေးကြောင်းပြသပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက် ရွံ့မှုနှင့်အာခိရတ်၏ စစ်မှန်ခြင်း စောင့်ဆိုင်းနေမှုက လူသားများ၏စိတ်ဓါတ်ကို နှိုးဆွလိုက်သောအခါတွင် အမြဲ တည်တံ့နေသောကောင်းချီးမင်္ဂလာများနှင့် ဂျန္နသ်၏စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်တွေ့သွားပါသည်။ ယင်းက လူသားများ၏ နှလုံးသားတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန်အမြဲနှစ်သက်မှုကို တမဟုတ်ခြင်းပင် မနှစ်သက်မှုအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားစေပါသည်။ ဤသည်ကြောင့်ပင် , AḠ<T#-A_ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြကုန်။) ဆိုသည်နှင့်အလားတူသော စကားလုံးများကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုများကို ထုတ်ပြန်ပြီးသည့် နောက်တွင် ထပ်ခါထပ်ခါဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ဤတွင်လည်းအကြောင်းအရာသုံးခုကို အမိန့်ပေးထား ခဲ့သည်။

- (၁) ပထမမှာ , AḠ<T#-A_ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြ”ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ဆိုထားရသည် မှာ-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်းဆိုသည်သာလျှင် လူသားများပြောင်ပြောင်တင်းတင်းဖြစ်စေ၊ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ အမှန်တကယ်တားဆီးနိုင်ပါသည်။
- (၂) ဒုတိယမှာ **وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ** “၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ထိုအရှင်မြတ်၏အပါးတော်သို့ချဉ်းကပ်မှုကို ရှာဖွေကြလေကုန်။”ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းမပြုဘဲ ချန်လှပ်ထားခဲ့သော “[1ySO]” “ဝစီလာဟ်” ဆိုသောစကားလုံးသည် ကြိုယာနာမ် ၎င်း S^O- “ဝပ်စ်လွန်”မှဆင်းသက်ပါသည်။ ယင်းစကားလုံးသည် တစ်စုံတစ်ဦး နှင့်နီးကပ်စေရန်အတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုပြုခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါသည်။ ဤစကားလုံး “စင်” úyS([1ySO] နှင့်ပေါင်းလျှင်ဖြစ်စေ DaU([1yUO] ပေါင်းလျှင်ဖြစ်စေ တူညီသော အဓိပ္ပာယ်အတွက်အသုံးပြုသည်။ တစ်ခုတည်းသောခြားနားချက်မှာ ဝပ်စ်လွန်အား ဆွာဒ်(DaU)ပေါင်းပါက နီးကပ်ခြင်း၏အကြွင်းမဲ့အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သွားသည်ဟု ရည်ညွှန်းပါသည်။ ယင်းစကားလုံးကို စင်(S)ဖြင့်

ပေါင်းပါက ချစ်ခင်ခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်းတို့ဖြင့် နီးကပ်မှုရရန်ရှာဖွေခြင်းဟု ဖော်ညွှန်းပါသည်။ ဆက်နွယ်သော အသေးစိတ်များကိုမူ “ဂျောင်ဟာရီ၏စွေဟာဟ်နှင့် ရာဂိမ်အိဆွ်ဖဟာနီ၏ မုဖရာဒတ်ကျမ်းတွင်ပါဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝစ္စလာဟ်([1UO])(သို့) ဝစီလာဟ်([1yUO])ကို (ဆွဒ်-ဇ)ဟူသော စကားလုံးဖြင့်ပေါင်းပါက ဆိုလိုသည်မှာ နီးစပ်မှုဖြစ်ခြင်းသည် တမ်းတခြင်းနှင့်ချစ်ခင်မှုတို့မှ တစ်ဆင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားသော ပုံစံမျိုးတို့မှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ၊ အရာဝတ္ထုနှစ်ခုအား နီးစပ်စေခြင်း၊ ဆက်သွယ်မှုဖြစ်စေခြင်းကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ (စင်-ဒ်)ဖြင့်ပေါင်းထားသော ဝစီလာဟ်([1ySO])ဆိုသော စကားလုံးသည် တစ်စုံတစ်ဦးကို အခြားတစ်စုံတစ်ဦးက နှစ်သက်ခြင်းနှင့် ချစ်မြတ်နိုးခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် နီးစပ်စေသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သည်။ (လီစာနုလ်အာရဗ်၊ မုဖ်ဖဒတ် အလ်ကုရ်အာန်)

“အလ္လာဟ်အရှင်အတွက်ဝစီလာဟ်”ဆိုသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး နီးကပ်မှုရရန်ကြိုးပမ်းမှုဆိုသည်ကို အတိအကျပြောရလျှင် သူ(သို့)သူမ၏ တစ်ခုတည်းသောရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုအိဗာဒတ်ကို မျှော်လင့်ချက်အားလုံး၊ ချစ်ခင်မှုအားလုံးနှင့်တကွ ပြုလုပ်သောမည်သည့်အရာကိုမဆို ဆိုလိုသည်။အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံပါး နီးကပ်မှုရရန်ကြိုးပမ်းသည့်အပြုအမူကို အလ္လာဟ်အရှင်ထံတော်သို့ ဝစီလာဟ်ဟုခေါ်သည်။ အတိအကျဆိုရလျှင် မျှော်လင့်မှုအားလုံးနှင့်ချစ်ခင်မှုအားလုံးတို့ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်တစ်ဦးက သူ(သို့)သူမ၏ တစ်ခုတည်းသောရည်မှန်းချက် ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုအိဗာဒတ်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် နီးကပ်စေသော မည်သည့်အရာကိုမဆို အလ္လာဟ်အရှင်ထံတော်သို့ ဝစီလာဟ်ဟုခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည့်အကြီးအကဲများ၊ ဆွဟာဗဟ်များ၊ သာဗီအိန်များက ဝစီလာဟ်ဟူသောစကားလုံးကို နာခံခြင်း၊ နီးကပ်စေခြင်း၊ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လုပ်ဆောင်မှုကိုဆိုလိုကြောင်း ရှင်းလင်းပြခဲ့သည်။ ဟာကင်မ်၏ တင်ပြချက်အရ စိုက်ယိဒ်နာဟုဖိုင်ဖတ်ကပြောသည်မှာ ဝစီလာဟ်သည် နီးကပ်မှုနှင့်အမိန့်နာခံခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ ထို့ပြင် အတွာ၊ မုဂျာဟိဒ်နှင့် ဟစန်အလ်ဗစ္စရီ(عليه السلام)တို့၏ ခိုင်လုံမှုအပေါ် အိဗ်နီဂျရီးရ်က အလားတူတင်ပြခဲ့သည်။

အလားတူ ကသာဒဟ်မှတစ်ဆင့် အိဗ်နီဂျရီးရ်နှင့်အခြားသူများက ဤအာယသ်တော်၏ သစ်စိရ်အကျယ်ဖွင့်ထားသည်မှာ **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ بَطَاعَتِهِ وَالْعَمَلِ بِمَا يُرْضِيهِ** ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှစ်သက်ကျေနပ်သော အပြုအမူများပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အရှင်မြတ်အမိန့်နာခံခြင်းအားဖြင့် အရှင်မြတ်နှင့်နီးကပ်မှုရှာဖွေပါလေ။ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်ရှင်းလင်းချက်၏ အတိုချုပ်ကား တစ်စုံတစ်ဦးသည် အီမာန်(ယုံကြည်မှု)နှင့် အာမာလ်(ကောင်းမှုများ)မှတစ်ဆင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နီးကပ်မှုကို ကြိုးပမ်းရှာဖွေသင့်သည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

မုစ်နာဒ်အဟ်မဒ်ကျမ်းတွင်ဖော်ပြထားသော စွဟီးဒ်ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်တွင် တမန်တော်မြတ် **ﷺ** သခင်မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ ဝစီလာဟ်သည် ဂျန္နသ်သုခဘုံ၏မြင့်မားသော အဆင့်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းအဆင့်ထက်မြင့်မားသောအဆင့်မရှိချေ။ သင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ငါကိုယ်တော်အား ထိုသို့သောအဆင့်အတန်းပေးတော်မူပါဟု ဆုဒုအာပြုကြပါ။

တဖန် ရှာဟိဟ်မုခ်လင်မ်ကျမ်းမှဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်မိန့်ကြား ခဲ့သည်မှာ “مُؤَذِّنٌ” မုအ်ဇင်မ်ဇါ အာဇမ်ဖိတ်ခေါ်သံကြားလျှင် သင်သည် ထိုသူရဲတိုက်ဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်ရွတ်ဆိုပါ။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်အပေါ် ဒရူးဒ်ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၍ ငါကိုယ်တော်အား ဝစီလာဟ်နှင့်တကွ ကောင်းချီး မင်္ဂလာပြုပါရန်ဆုမွန်ဒုအာပြုပေးပါ။”ဟု တင်ပြထားသည်။

ဤဟဒီးဆ်တော်များက ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောသည်မှာ ဝစီလာဟ်သည် ဂျန္နတ်သုခဘုံ၏အထူးအဆင့် အတန်းတစ်ခုဖြစ်ကာ ယင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အတွက် သီးသန့်ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ ယုံကြည်သူတိုင်းကိုပေးထားသည့် ဝစီလာဟ် ရှာဖွေရန်အမိန့်ပေးထားခြင်းမှာ အပေါ်ယံကြောသာဖြစ်၍ ဤအထူးသီးသန့်ဆိုသည်နှင့် ဝိရောဓိဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေပါသည်။ သို့သော်လည်း အဖြေကား ရှင်းလင်းပါသည်။ လမ်းညွှန်မှု၏အမြင့်မားဆုံးအဆင့်အတန်းသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အတွက် အထူးပေးထားသကဲ့သို့ ကိုယ်တော်မြတ်သည်လည်း အမြဲတမ်းယင်းကို ဆုဒိုအာပြုလျက်ရှိသည်။ သို့သော် လည်း လမ်းညွှန်မှု၏အောက်ဆုံးနှင့်အလယ်အဆင့်အတန်းများသည် အများသူငါ မုခ်လင်မ်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ အလားတူပင် ဝစီလာဟ်၏မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းမှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် အတွက် သီးသန့်ဖြစ်ကာ ယင်းအဆင့်နောက်ရှိအားလုံးသောအဆင့်အတန်းများသည် ကိုယ်တော်မြတ် (ﷺ) အပေါ် ၎င်းတို့၏ချင်ခင်မြတ်နိုးမှုဆက်နွယ်မှုမှတစ်ဆင့် အားလုံးသော ယုံကြည်သူများနှင့်သက်ဆိုင်စေ သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ၂၀ရာစုနှစ် အစွလာမ်သာသနာပြန်လည်တိုးတက်ရှင်သန်ရေးဆောင်ရွက်သူဖြစ်၍ ကျော်ကြားသည့် မုဂျာဒ်ဒိဒ်အလ်ဖာစာနီဇါ မတ်ကံသူကျမ်းနှင့်ပါနီပါသ်မြို့မှ ကာသ္မီစနာအ္ဗလ္လာဟ်ဇါ မင်္ဂဟရီကျမ်းပါရေးသားချက်အရ ၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံးက ဝစီလာဟ်ဟူသောစကားလုံးထဲတွင် ပါဝင်သည့် မျှော်လင့်မှု၊ ချစ်ခင်မှုအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတိပေးထားသည်။ အဆင့်အတန်းတိုးတက်ရန်မှာ ဝစီလာဟ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းနှင့်အရှင်မြတ်၏တမန်တော်ကိုချစ်မြတ်နိုးခြင်းအပေါ်၌သာမူတည်ပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ မိန့်ကြားမှုနှင့် လုပ်ဆောင်မှုဖြစ်သော စွန္နသ်တော်အား လိုက်နာကျင့်သုံးမှုကို ချစ်မြတ်နိုးမှုအပေါ် မူတည်သည်ဆိုကြောင်း ရှင်းလင်းစွာပြသသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က اللهُ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللهُ (အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည်(လူခပင်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြား ပါလေ။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြပါမူ ငါ၏အမိန့် ဩဝါဒများကို အစဉ်တစိုက်လိုက်နာကြကုန်။ (သို့မှသာလျှင်)အသင်တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ချစ်ကြည် မြတ်နိုးတော်မူအံ့။)(၃:၃၁) ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝ၏ကဏ္ဍအားလုံးဖြစ်သည့် အိဗာဒ်သ်ခဝတ်ကုံးကွယ်မှု၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊ အပေးအယူပြုခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရားများ၊ လူမှုဆက်ဆံ ရေးဆိုင်ရာတို့တွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သခင်၏ စွန္နသ်တော်များအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးလေလေ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ချစ်ကြည်မြတ်နိုးမှု ပိုရရှိလေဖြစ်မည်။ ထို့ပြင် ဤချစ်မြတ်နိုးမှုများပြားလာလေလေအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ပိုနီးလေဖြစ်ပေသည်။

“ဝစီလာဟ်”ဆိုသောစကားလုံးနှင့် ဝေါဟာရဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းချက်များ၊ ဆွဟာဗဟ်နှင့် သာဗီအိန် များတို့၏ ဋီကာဖွင့်ဆိုချက်မှတ်စုများ၏နောက်တွင် လူသားတစ်ဦးအတွက် “ဝစီလာဟ်”ခေါ်

အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကျေနပ်နှစ်သက်မှုရရှိစေရန်နှင့်နီးကပ်မှုရရှိစေရန်အတွက် အရာရာတိုင်းတို့သည် မည်သည့်နည်းလမ်း ဖြစ်သွားသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့သိရှိရပါသည်။ ဤသည်ထဲတွင် ယုံကြည်မှုအီမာန်နှင့် ကောင်းမြတ်သောလုပ်ရပ် များ “အလ်အမာလ်လီဆွာလီဟာ”တို့ ပါဝင်သကဲ့သို့ တမန်တော်များ၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောသူများကို အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းတို့သည်လည်း ပါဝင်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ထိုကဲ့သို့သောလုပ်ရပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်ကျေနပ်နှစ်သက်စေမှုအကြောင်းရင်း များအနက်မှတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းတို့ကို “ဝဆီလာဟ်”ပြုလုပ်ကာ ဆုမွန်ဒုအာတောင်းခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မိုးခေါင်ရေရှားဖြစ်နေသော တချိန်တစ်ခါတွင် စိုက်ယိဒီနာအုမရ် ﴿﴾သခင်သည် စိုက်ယိဒီနာအဗ္ဗားစ်﴿﴾သခင်ကို “ဝဆီလာဟ်”ပြုလုပ်ကာ မိုးရွာသွန်းစေရန်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုမွန်ဒုအာတောင်းခံခဲ့ပါသည်။ ထိုဆုမွန်ဒုအာကို လက်ခံတော်မူကာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် မိုးများရွာသွန်းစေတော်မူခဲ့ပါသည်။

တမန်တော်မြတ်﴿﴾သခင်ကိုယ်တိုင် မျက်မမြင်ဆွဟာဗဟ်တစ်ဦးအား အောက်ပါစကားလုံးများ ဖြင့် “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကျွန်တော်မျိုး သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏တမန်တော်လည်းဖြစ်၊ ကရုဏာရှင်တမန်တော်လည်းဖြစ်တော်မူသော မုဟမ္မဒ် ﴿﴾ကို “ဝဆီလာဟ်”ပြုကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ အကူအညီတောင်းခံပါသည်။”ဟူ၍ သင်ကြားပေးခဲ့ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ (မနား)

- (၃) ဤအာယသ်တော်(၃၅)ထဲတွင် ဂျီဟားဒ်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဤတတိယအမိန့်တော်မြတ်ကို မဆွေးနွေးမီ (သတ်ကဝါ)နှင့်ပတ်သက်သော ပထမအမိန့်ပညတ်ချက်၊ ၎င်းနောက် အီမာန်ယုံကြည်မှုနှင့်ကောင်းမှု လုပ်ရပ်များတို့ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နီးကပ်မှုရယူရန် ဟူသောအမိန့်အကြောင်းတို့ကို ပြန်လည် သတိရပါကအသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် အာယသ်တော်၏အဆုံးတွင်- **وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ** “ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်” ဟုမိန့်ထားလေသည်။ ဂျီဟားဒ်သည် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များတွင် အကျုံးဝင်သည်။ သို့သော် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များအနက် ‘ဂျီဟားဒ်’ သည် အဆင့်အမြင့်ဆုံး ဆိုသည်ကို ဖော်ပြရန်အတွက် ယင်းကိုရှင်းလင်းစွာဖြင့် သီးသန့်ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းကို အတည်ပြုသည့်အနေဖြင့် ဟဒီးဆ်တစ်ပုဒ်ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်﴿﴾သခင်က -

وَذُرُوا سَنَامَهُ الْجَاهِدُ “ဂျီဟားဒ်သည် အစွလာမ်၏အမြင့်တကာတို့၏အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သည်”ဟု မိန့်ကြား ထားသည်။ ဤနေရာ၌ ဂျီဟားဒ်အားအဘယ့်ကြောင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားမိန့်ကြားထားရသနည်း ဆိုသည်၏ အသိဉာဏ်တွင် အခြားအချက်လည်းရှိပါသေးသည်။ ပြီးခဲ့သော အာယသ်တော်(၃၂၊ ၃၃)ထဲတွင် ကမ္ဘာမြေ ပေါ်တွင်မငြိမ်မသက်ဖြစ်မှု ပြန့်ပွားစေခြင်း၏ တရားမဝင်မှုနှင့်ယင်းအတွက် ဤကမ္ဘာနှင့် နောင်တမလွန် ဘဝတွင်ပါကျခံရမည့် ပြစ်ဒဏ်များအကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို သတိရပါလိမ့်မည်။ ဂျီဟားဒ်သည် လည်း အပေါ်ယံအမြင်အရ ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် မငြိမ်မသက်ဖြစ်မှု(အလ်ဖာဒ်ဒ်အိအလ်အရ်ဒ်) ပုံစံတစ်မျိုး ဖြစ်ဟန်ရှိသည်ဟု၊ ဂျီဟားဒ်ကိုတွန့်ဆုတ်သူများက ယုံကြည်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အချို့သော မသိနားမလည်ကြသောသူတို့သည် “ဂျီဟားဒ်” (အလ္လာဟ်အရှင်လမ်းတော်၌စစ်တိုက်ခြင်း)နှင့် DaS-F-

“ဖစာဒ်” မငြိမ်မသက်မှုများပြန့်ပွားစေခြင်းတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်ကို နားလည်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤဖြစ်နိုင်ချေကို ကာမိစေရန်အတွက် ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် မငြိမ်မသက်မှုပြန့်ပွားစေခြင်းကို ဦးစွာပထမ တားမြစ်ကာ ၎င်း၏ နောက်တွင်မှ ဂျီဟားဒ် စစ်ခင်းရန်အမိန့်ကိုရှင်းလင်းစွာဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် ယင်းနှစ်ရပ်၏ခြား နားချက်ပြသရန်အတွက် **فِي سَبِيلِهِ** (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လမ်းတော်၌) ဟူသော စကားလုံးများထပ် ဆောင်းထားပါသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ထားခြင်းမှာ- လူအများအား သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဓားပြတိုက်ရာတွင် လူအများ၏ဥစ္စာပစ္စည်းများ လုယက်ယူငင်ခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဩဇာအာဏာအရှိန် အဝါချဲ့ထွင်ရန် အကြောင်းတစ်ခုတည်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသောယုတ်ညံ့သော ရည်မှန်းချက်များ ဖြင့်လည်းကောင်း ပုန်ကန်ထကြွမငြိမ်မသက်မှုပြုလုပ်ကြသည်။ ဂျီဟားဒ်တွင်မူကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ ကျမ်းတော်မြတ်ဝင့်ကြွားမြင့်မားစေခြင်းနှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများ၊ နိုင်လိုမင်းထက်ပြုမှုများကို ဖယ်ရှားသုတ်သင်ပစ်ခြင်းတို့သည် အရင်းခံအကြောင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤနှစ်ခုအလွန်ကွာခြားလှ ပါသည်။

ဒုတိယအာယသ်(၃၆)နှင့်တတိယအာယသ်(၃၇)ထဲတွင် “ရိုရ်” (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ယှဉ်တွဲ ကိုးကွယ်ခြင်း) “ကုဖ်” မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းဆိုသည် ကြီးလေးသောအပြစ်ဒဏ်များဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ပြထားသည်ကို တစ်စုံတစ်ဦးသည် သတိမမိပါလိမ့်မည်။ ယင်းတင်ပြပုံသည် အလွန်ထိခိုက်လှပြီး အနည်းငယ် စဉ်းစားရုံမျှဖြင့် ကုဖ်၊ ရှုရ်နှင့်ပြစ်မှုများအားလုံးကိုစွန့်လွှတ်ရန် ယင်းတွင်ပါဝင်သော ဆွဲဆောင်မှုနှင့် စေ့ဆော်မှုတို့က အမျိုးသားများနှင့်အမျိုးသမီးတို့၏ဘဝများကို ချက်ချင်းပြောင်းလဲမှုကိုဖြစ်စေပါသည်။ အပြစ် ဂုနာဟ်ကျူးလွန်လျှက် နေထိုင်ခြင်း၏ အပြစ်ဒဏ်ကိုဆက်လက်ရှင်းလင်းရမည်ဆိုလျှင် ပြောနိုင်သည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး၏ အပြစ် ဂုနာဟ်အမြဲတစေကျူးလွန်လျှက်ရှိနေခြင်းသည် ထိုသူ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်နှင့် စိတ်ဆန္ဒတို့ကြောင့် လည်းကောင်းမိသားစုနှင့် သားသမီးများတို့၏ ဆန္ဒတို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဆန္ဒများနှင့် လိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်ဆည်းမှုပြုရာတွင် ဓနကြေးငွေများနှင့်ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ တိုးပွားမှုဖြင့်သာ ပြုလုပ်နိုင်သောကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးသည် မည်သည်က ဟလာလ်တရားဝင်သည်၊ မည်သည်ကဟရာမ်တရား မဝင်သည်ကို ခွဲခြားခြင်းမပြုဘဲ ယင်းဥစ္စာပစ္စည်းများနှင့်ဓနငွေကြေးတို့ကို စုဆောင်းခြင်းပြုလုပ်ပါတော့သည်။ ဤအာယသ်တော်များထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူအများ၏ စုဆောင်းမှု၌ အရူးအမူးဖြစ်နေခြင်းကို ပြစ်တင်ထားလေသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် အကြွင်းမဲ့ဆန်းစစ်မှုပြုရာတွင် အချည်းအနှီးဖြစ်ကြောင်းသက်သေ ပြပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တိုတောင်းသောဘဝသက်တမ်းအတွက် စည်းစိမ်ချမ်းသာပေးစေမည့် အရာများကို နေ့ရောညပါ အပြင်းအထန်လုပ်ငြားသော်လည်း မရနိုင်ဆိုသည်ကိုသိရှိခြင်းကသာကုစားနိုင်ပါသည်။ လူအများတို့သည်မျက်မှောက်ခေတ်၏ရက်အချို့သာနေထိုင်ရပါလိမ့်မည်။ အစပြုခဲ့လျှင် အဆုံးသတ်ရပါမည်။ ဤရွှေ၊ ငွေနှင့်လောဘရမက်တို့၏ပြိုင်ပွဲကြီးသည် တရားစီရင်မည့်နေ့တွင် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ရသောအချိန်တွင် အဆုံးသတ်သွားပါလိမ့်မည်။ ဤအချိန်တွင် အကယ်၍ ဤသူများသည် ၎င်းတို့ ပြစ်ဒဏ် ခတ်ခံရမှုမှ လွတ်မြောက်စေရန်အတွက် ဤကမ္ဘာလောက၌ရှိစဉ်က ၎င်းတို့စုဆောင်းထားခဲ့သော ဓနကြေးငွေနှင့် ဥစ္စာများ၊ ဇိမ်ခံပစ္စည်းများ၊ ကြိုက်နှစ်သက်သော အဖိုးတန်ပစ္စည်းများဖြင့် အလဲအလှယ်ပြုလုပ်သော်လည်း လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ အဖိုးအခများကိုတိုး၍ပေးသည့်တိုင်အောင် အကယ်၍သူသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ အဖိုးတန်ပစ္စည်း

များကိုသူတစ်ဦးတည်းပိုင်ဆိုင်သည်ဆိုကြပါစို့။ ထို့ထက်မက နှစ်ဆပိုင်ဆိုင်ကာ သူ၏ပြစ်ဒဏ်မှလွတ်ငြိမ်းခွင့်ရရန် အားလုံးကိုပေးအပ်ခဲ့သော်မှ သူ့ထံမှမည်သည်ကိုမျှ လက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်မူဘဲ အာဒိရသ်ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရမှုမှ ၎င်းသည် ကယ်တင်ခြင်းခံရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ တတိယအာယသ်(၃၇)ထဲတွင် ဤပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုသည် မယုံကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့အတွက် အမြဲတစေဖြစ်လိမ့်မည်ဆိုသည့် အကြောင်းကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားပါသည်။

စတုတ္ထအာယသ်(၃၈)ထဲတွင် ရာဇဝတ်မှုများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးသည့်အကြောင်းအရာကို ပြန်လည်ဖော်ပြထားကာ ခိုးမှုအတွက် အစ္စလာမ့်တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုအကြောင်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုသည် $DOd < H <$ “ဟုဒ္ဒဒ်”အမျိုးအစားတွင်ပါဝင်ကာ ယင်းသည် အစောပိုင်းက ဆွေးနွေး ပြီးခဲ့သော အစ္စလာမ့်တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုသုံးမျိုးအနက်မှ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ (အာယသ်(၃၃)နှင့် (၃၄)သဖ် စီရ်တွင် ဆွေးနွေးထားသည်။) ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ထဲတွင် ဤပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကိုသတ်မှတ်ထားခဲ့သောကြောင့်၊ သက်ဆိုင်သောအာဏာပိုင်များ၏ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်တို့ဖြင့် လုပ်၍မရပါ။ ဤသည်ကိုကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အခွင့်အရေး “ဟုကုကုလ္လာဟ်”ဟုဆုံးဖြတ်ထားသော “စရ်ကားရ်” (အစ္စလာမ့် ရှရီအသ် ၏ခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု)ဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်က-

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوْا اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ
عَزِيزٌ حَكِيْمٌ

“၎င်းပြင်(အို-တရားသူကြီးအပေါင်းတို့) ခိုးသူယောက်ျားပင်ဖြစ်စေ၊ ခိုးသူမိန်းမပင်ဖြစ်စေ၊ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးလုံး၏လက်များကိုဖြတ်တောက်ကြလေကုန်။ (ဤသည်)ထိုသူနှစ်ဦးပြုမူခဲ့ကြသော ပြုမူချက်၏ ပြစ်ဒဏ်လည်းဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ(အခြားသူများ) သတိသံဝေဂရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ် လည်းဖြစ်၏။ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်တည်း။ (၅:၃၈)

ဤနေရာ၌မှတ်သားထိုက်သည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ဦးတည် ပြောကြားခြင်းခံရသောသူများတို့သည် ယေဘုယျအနေဖြင့် အမျိုးသားများသာဖြစ်သော်လည်း၊ အကျိုးဆက် အနေဖြင့်အမျိုးသမီးများပါ ပါဝင်သည်ဟု နားလည်သဘောပေါက်ထားရမည်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း၊ ဟဂျ်ပြုခြင်း၊ ဇကားသ်ပေးခြင်းနှင့်အလုံးစုံသော ရှရီအသ်၏ အမိန့်ပေးချက်အားလုံးတို့သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ လုပ်ဆောင်သောမူပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ခိုးမှု၊ နှင့်ကာမေသုမိစ္ဆာစာရက် ကျူးလွန်မှုတို့အတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးရာတွင် ဤနေရာ၌စာသားများသည် အမျိုးသားတို့ကို ဦးတည်ပြောကြားခြင်းဖြင့် ကန့်သတ်မထားပါ။ အမိန့်တော်ကို ယောက်ျားများနှင့်မိန်းမများအား သီးခြားစီဦးတည် ပြောကြားထားပါသည်။

ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်း၏အကြောင်းတစ်ခုမှာ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် $DOd < H <$ “ဟုဒ္ဒဒ်”အတွက်ဖြစ်ပြီး ယင်းကိစ္စရပ်တွင်အနည်းဆုံးသောသံသယဝင်မှုက အမှုပလပ်ခြင်းကိုပင်ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီး

များအား ဦးတည်ပြောကြားမှုသက်ဆိုင်ခြင်းတွင် ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါ။ ၎င်းတို့၏ပြစ်ဒဏ်များကိုရှင်းလင်းစွာဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

စရ်ကားဟ်(ခိုးမှုနှင့်ပတ်သက်သော)အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်ဥပဒေကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း

ဤအခြေအနေတွင် ကျွန်ုပ်တို့ဖော်ထုတ်သင့်သောတစ်စုံတစ်ခုမှာ အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်က သတ်မှတ်ထားသော] QrS “စရ်ကားဟ်”ဟူသော စကားလုံး၏ရှင်းလင်းဖော်ထုတ်ချက်အနက်အဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်သည်။ အရဗီအဘိဓာန်ပညာရှင်အလ်ကာမူးစ်၏အဆိုအရ လုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာတွင်ထားရှိသော တစ်စုံတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သည်များကို အကယ်၍ အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်က ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးယူဆောင်သွားပါက ယင်းက စရ်ကားဟ်ဟုခေါ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်ဤသည်မှာလည်း အစ္စလာမ့်တရားဝင်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဤရှင်းလင်းဖော်ပြချက်ရဆိုလျှင် “စရ်ကားဟ်”အား သက်သေပြရန်အတွက် အချက်အလက်အချို့တည်ရှိ ရပါမည်။

(၁) သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်ခြင်း

သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် တစ်ဦးချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်ရပါမည်။ ခိုးယူသူသည် ယင်းဥစ္စာပစ္စည်းများထဲမှ မည်သည့်အရာကိုမျှ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရပါ။ ထိုပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်ခြင်းရှိသည်ဆိုသည့် သံသယမျိုးမရှိစေရပါ။ အများပြည်သူများတန်းတူအခွင့်အရေးအရ ပိုင်ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှုမျိုးလည်း မဖြစ်စေရ။ ဥပမာ၊ အများအကျိုးဆောင်ရွက်နေသော အသင်းအဖွဲ့တို့၏ ပစ္စည်းများမဖြစ်စေရပါ။ ဤသည်ကပြောသည်မှာ သူ(သို့)သူမပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည့်အရာထဲမှ တစ်စုံတစ်ဦးသည် တစ်စုံတစ်ရာကိုယူခဲ့ပါလျှင်(သို့) အများ ပြည်သူများပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့် ပစ္စည်းများအထဲမှ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သံသယရှိခဲ့ပါလျှင် သို့ဆိုပါလျှင် “စရ်ကားဟ်” အတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို ခိုးယူသူအတွက် မပြဋ္ဌာန်းနိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း ထိုအချိန်တွင်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့သည် ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်ပေးမှု (သအ်ဇီရ်)ကို ၎င်းတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

(၂) လုံခြုံစိတ်ချစွာထားရှိခြင်း

ဆိုလိုသည်မှာ ခိုးယူခံရသောပစ္စည်းသည် အိမ်ထဲတွင်သော့ခတ်သိမ်းဆည်းထားခြင်း(သို့)လုံခြုံရေးအစောင့်ရှိခြင်းတို့ဖြစ်ရပါမည်။ လုံခြုံစိတ်ချစွာ မထိန်းသိမ်းထားသောပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးယူငင် သွားပါက ထိုယူငင်သွားသူအား] QrS “စရ်ကားဟ်” “ဟုဒွဒ်”အပြစ်ဒဏ်စွဲချက်မတင်နိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း၏လုံခြုံခြင်းသံသယရှိပါက “စရ်ကားဟ်”အတွက်ပြစ်ဒဏ်ကို ပလပ်ရပါလိမ့်မည်။ အပြစ်နှင့် ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု(သအ်ဇီရ်)တို့အတွက် စဉ်းစားခြင်းသည် တသီးတခြားစီဖြစ်ပါသည်။

(၃) ခွင့်ပြုချက်မရှိခြင်း

အကယ်၍ လူတစ်ဦးအား သက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို အသုံးချရန်အတွက်ယူခွင့်ပေးရာတွင် ထိုသူသည်အပြီးအပိုင်ယူသွားပါက “စရ်ကားဟ်”၏ “ဟုဒွဒ်”အပြစ်ဒဏ်ကိုထိုသူအားမပေးနိုင်ပါ။ ၎င်းပြင် ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ခွင့်ပြုခြင်းကို ခိုးယူအပေါ်၌ သံသယရှိပါက “ဟုဒွဒ်”ပြစ်ဒဏ်ကို ပလပ်ရမည်။

(၄) ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးယူငင်ခြင်း

ဤကဲ့သို့ပြောရသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး၏ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းယူငင်ခြင်းသည် ခိုးယူခြင်းမဟုတ်ပါ။ ယင်းသည်လူယက်တိုက်ခိုက်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအတွက်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးမပြုလုပ်ပါက သက်ဆိုင်သူအပေါ်၌ “စရ်ကားဟ်”၏ပြစ်ဒဏ်မချမှတ်နိုင်ပါ။ ဤအချက်အလက်တွင်ပါဝင်သော အသေးစိတ်များအား ကြားနာပြီးသည့်နောက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သိထားသောခိုးယူမှု၏ သဘောသည် ကျယ်ဝန်းပြီး ယေဘုယျကျကြောင်း အသင်ပြန်လည်သတိရပါလိမ့်မည်။ ယင်းခိုးမှုတွင်ပါဝင်သော လူတစ်ဦးစီတိုင်းတို့သည် စရ်ကားဟ်၏ “ဟုဒွဒ်”ပြစ်ဒဏ်တရားဝင်ဥပဒေအရ တာဝန်မရှိစေရပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ လက်များအားဖြတ်ပစ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို ဤအချက်အလက်များပါဝင်သော သီးခြားခိုးယူမှုပုံစံအတွက်သာ ပြဋ္ဌာန်းပါလိမ့်မည်။

ဤသည်နှင့်အတူ ခိုးယူမှုကို “ဟုဒွဒ်”ပြစ်ဒဏ်အတွက် ပလပ်သည့်အခြေအနေများကိုလည်း အသင်သိရှိပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေများတွင် ရာဇဝတ်သားသည် မည်သည့်ပြစ်ဒဏ်မှ ချမှတ်ခြင်းမခံရဘဲ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းလွတ်သွားသည်မဟုတ်ပါ။ တကယ်တမ်းဆိုလျှင်မူ ထိုအချိန်ရှိ သက်ဆိုင်သောအာဏာပိုင်သည် သူ၏ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကြိမ်ဒဏ်တပ်ရိုက်ခြင်းစသည့်ပြစ်ဒဏ်သန့်သည့်ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်ပါသည်။

အလားတူစွာ “စရ်ကားဟ်” နှင့်ပတ်သက်သော အချို့သောအချက်အလက်များမရှိသော အချိန်အခါမျိုးတို့အတွက် “ဟုဒွဒ်”ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို ဟန့်တားခဲ့ပါက လုပ်ရပ်ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုကို ခွင့်ပြုကာ၊ တရားလည်း ဝင်စေပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အစောပိုင်းက ရှင်းပြထားသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂုနာပြစ်မှုကြောင့်အာခိရသ်တွင်ပေးမည့်ပြစ်ဒဏ်အကြောင်း ပြောဆိုနေခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဤတွင်သက်ဆိုင်သည်က လောကီတွင်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုအကြောင်းဖြစ်ပြီး၊ ယင်းသည်လည်း သီးခြားပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းပုံစံဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မည်ကဲ့သို့သောနည်းနှင့်ဖြစ်စေ အခြားသူတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သည့် ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ပိုင်ရှင်၏ကျေနပ်မှုနှင့်ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ယူငင်ပါကယင်းပစ္စည်းတို့သည်ဟရာမ်အဖြစ်တည်ရှိနေကာ အာခိရသ်တွင်ပြစ်ဒဏ်ကုခံစေရာအကြောင်းဖြစ်သွားပါသည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အာယသ်တော်ထဲတွင် မိန့်ကြားထားသည်မှာ- **لَا تَاْكُلُوْا اَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ** “အသင်တို့သည် မိမိတို့အချင်းချင်းတစ်ဦး၏ပစ္စည်းကို တစ်ဦးက မတရားသောနည်းဖြင့် မစားသုံးကြကုန်လင့်”(၂:၁၈၈)ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ မှတ်သားသင့်သည်မှာ ခိုးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းအကြောင်းတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က သုံးစွဲထားသော စကားလုံးတို့သည် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကျူးလွန်မှုပြစ်ဒဏ်တွင် သုံးစွဲသောစကားလုံးများနှင့်တူညီသည်ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကွာခြားမှုသည် ခိုးမှုအကြောင်းတွင် အမျိုးသားကိုဦးစွာပထမဖော်ပြပြီး၊ အမျိုးသမီးကိုနောက်မှဖော်ပြသကဲ့သို့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကျူးလွန်မှုတွင် အထားအသိုကိုပြောင်းပြန်လုပ်ကာ အမျိုးသမီးကို ပထမဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခိုးမှုနှင့်ပတ်သက်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုတွင် - **السَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ** “ခိုးသူယောက်ျားပင်ဖြစ်စေ၊ ခိုးသူမိန်းမပင်ဖြစ်စေ ၎င်းတို့ကျူးလွန်ကြပါမူ”(၅:၃၈)ဟူ၍ မိန့်ကြားထားသကဲ့သို့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကျူးလွန်မှုနှင့်ပတ်သက်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုတွင် **الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي** “ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်သောမိန်းမသည်၎င်း၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်သောယောက်ျားသည်၎င်း”

(၂၄:၂)ဟူ၍ မိန့်ကြားထားသည်။ ဇီကာရှင်အများတို့က ဤစကားလုံးအစီအစဉ်ပြောင်းပြန်လှန်ထားမှုတွင် အသိဉာဏ်ပညာအချက်အလက်များစွာပါဝင်ကြောင်းရည်ညွှန်းထားပါသည်။ သို့ရာတွင်အများစု ကြိုက်နှစ်သက်သည်မှာ ခိုးယူခြင်းဖြစ်မှုကို အမျိုးသားများကျူးလွန်ခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများကျူးလွန်ခြင်းတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပါက အမျိုးသားတစ်ဦး ကျူးလွန်ခြင်းသည် အပြစ်ပိုမိုကြီးလေးပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်သည် အမျိုးသားတစ်ဦးအား သူ၏စားဝတ်နေရေးအတွက် စွမ်းအားဖြင့်ကောင်းချီးပေးထားပါသည်။ အမျိုးသမီးကိုမူ မပေးထားပါ။ သူ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် နည်းလမ်းပေါင်းစွာရှိပါလျှက်နှင့် အကယ်၍ အမျိုးသားတစ်ဦးသည် အောက်တန်းကျစွာဖြင့် ရှက်ဖွယ်လိလိဖြစ်သော ခိုးမှုကိုကျူးလွန်ခြင်းသည် သူ၏အပြစ်ဂုဏ်ကို ပို၍ကြီးလေးစေသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးအားသဘာဝအားဖြင့် ကာယိန္ဒြေစောင့်ဆည်းမှုဖြစ်စေခြင်းနှင့် လုံခြုံသောပတ်ဝန်းကျင်တို့ဖြင့် ကောင်းချီးပေးထားခြင်းကြောင့် ကာယိန္ဒြေမဲ့ခြင်း၏နိမ့်ကျသောအဆင့်သို့ရောက်သွားစေရန် အကြောင်းမရှိပါ။ အကယ်၍ယင်းအဆင့်သို့ရောက်ရှိသွားပါက အမှန်စင်စစ်ကြီးလေးသောပြစ်မှုကြီးဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ခိုးမှုတွင် အမျိုးသားအား ဦးစွာပထမဖော်ပြသကဲ့သို့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီးကို ဦးစွာပထမဖော်ပြထားသည်။

ဤအာယသ်(၃၈)ထဲတွင် ခိုးမှုအတွက် “ဟုဒွဒ်”ပြစ်ဒဏ်အကြောင်း ဖော်ပြပြီးသည့်ဝါကျနှစ်ခုထပ်ဖြည့်ထားပါသည်။ ပထမဝါကျမှာ جَزَاءٌ بِمَا كَسَبَا (ဤသည်)ထိုသူတို့နှစ်ဦးပြုမူခဲ့ကြသော ပြုမူချက်၏ပြစ်ဒဏ်လည်းဖြစ်၏။)ဟူ၍ဖြစ်ကာ ဒုတိယဝါကျသည် نَكَالًا مِنَ اللَّهِ (“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ (အခြားသူများ)သတိသံဝေဂရစေရန် ဆုံးမချက်တစ်ရပ်လည်းဖြစ်၏။”)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဒုတိယဝါကျကို “နကာလ်”(ဆုံးမချက်)နှင့် “မင်နလ္လာဟ်”(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ)ဟူသော စကားလုံးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ အဘိဓာန်အရ အရဗီစကားလုံး “နကာလ်”ပြစ်ဒဏ်ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါသည်။ ယင်းပြစ်ဒဏ်သည် စံပြဖြစ်ကာ အခြားသူများအား ပြစ်မှုကျူးလွန်လိုသည့်ဆန္ဒများစွန့်လွှတ်စေရန် သင်္ခန်းစာပေးသည့် အနေနှင့်လည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤစကားလုံးကို မည်သည့်ဘာသာစကား၏ ဓလေ့သုံးစကားလုံးများဖြင့် ပင်ဖြစ်စေ ဘာသာပြန်ဆိုပါက သင်ခန်းစာနှင့်ဖျောင်းဖျါခြင်းဆိုသည့် နှစ်ခုတို့ပါဝင်ရပါမည်။ ဤနေရာ၌လက်များကိုဖြတ်ပစ်ခြင်းဆိုသည့် ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုသည် အသိဉာဏ်ကြွယ်ပြီး အထူးဖြစ်သော စဉ်းစားဆင်ခြင်တုံတရားတို့အပေါ် အခြေခံထားသည်ဆိုသည်ကို အညွှန်းပြပါသည်။ ရိုးစင်းသောစကားလုံးများဖြင့် ပြောရလျှင် တစ်စုံတစ်ဦးအား ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းဖြင့် ဤအကျည်းတန်သောပြစ်မှုကြီးအားလုံးဝဖယ်ရှားပစ်စေရန် အတွက် ကျန်လူများကို ကျိုးနွံအောင်ဆုံးမမှုဖြစ်စေသည်။ ထို့နောက် “မင်နလ္လာဟ်”ဟူသော စကားလုံးကို တည့်ထားခြင်းက အခြားအရေးကြီးသော အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ကို ထောက်ပြပါသည်။ ယင်းမှာ ခိုးမှုကိုလေ့လာဆန်းစစ်ရာတွင် နည်းလမ်းနှစ်မျိုးရှိသည်ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပထမအနေဖြင့် လူတစ်ဦးသည် တစ်စုံတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သော ဥစ္စာ ပစ္စည်းများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိဘဲနှင့်ယူငင်ခြင်းသည် ပိုင်ရှင်အပေါ်မတရားမှုပြုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် ဤသူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပထမရှုထောင့်အရဆိုလျှင် ဤပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် မတရားပြုခြင်းခံရသူ၏ ရပိုင်ခွင့်ဖြစ်ပြီး အကယ်၍အခွင့်အရေးရှိသူက ခွင့်လွှတ်ခဲ့ပါလျှင် ခွင့်လွှတ်ပြီးဖြစ်ကာ ယင်းသည် “ကီးစွားစ်”(တူညီသော လက်တုန့်ပြန်ခြင်း)အမှုများ

တွင် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ဤပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင် သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဤပြစ်မှုတွင် အလ္လာဟ်အရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ခွင့်မလွှတ်သမျှ အခိုးခံရသူက ခွင့်လွှတ်သည့်တိုင်အောင် ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤသည်ကို အစ္စလာမ့်ရှုရီအသံတရား တော်အသုံးနှုန်းအရ “ဟဒ်”သို့ “ဟုဒွဒ်”ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် “မင်နုလ္လာဟ်” “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ တော်မှ”ဆိုသည်ကို ထည့်သွင်းထားခြင်းမှတစ်ဆင့် ဒုတိယရှုထောင့်ကို ဆုံးဖြတ်ရလျှင် ဤပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု “ကိစ္စားစ်”မဟုတ်ဘဲ (ဟုဒွဒ်) ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံတစ်ခုအပေါ် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် အပြစ်ဒဏ်ပေးသည့်အနေ အထားမျိုးရောက်သွားကြောင်းကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် အခိုးခံရသူက ခွင့်လွှတ်သည့်တိုင် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို မပလပ်နိုင်ပါ။

အာယသ်တော်(၃၈)၏ နောက်ဆုံးတွင် **وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيْمٌ** “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာနု ဘော် နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်ပင်တည်း။” ဟူ၍ မိန့်ထားသည်။ ဤအချိန်အခါသမယတွင် ဤပြစ်ဒဏ်သည် ပြင်းထန်သည်ဆိုသည့်သံသယအတွက် အဖြေပေး ပါသည်။ ထိုသို့ သံသယဖြစ်ရုံနှင့်မရပ်ဘဲ ထိုသူများထဲမှ အဘောင်အာရင်းသန်သော၊ မသိနားမလည်သော သူများသည် ဤပြစ်ဒဏ်သည် ရိုင်းလှသောပြစ်ဒဏ်ဟူ၍စော်ကားမော်ကားပြောဆိုကြသည်။ ဤကဲ့သို့ပြောဆိုမိခြင်း မျိုးမှ ကင်းဝေးစေရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံခိုလှုံပါ၏။ အာယသ်တော်ပါစကားလုံးတို့က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည်တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင် ဖြစ်ရုံသာ မက၊ ဤပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် ထိုအရှင်၏အသိဉာဏ်ကြွယ်ဝခြင်းအပေါ် အခြေခံသည်ဆိုခြင်းကိုလည်း ထောက်ပြ ပါသည်။ အနောက်တိုင်း၏ခေတ်သစ်အတွေးအခေါ်မြင့်မားသော သူတို့က ကြမ်းကြုတ်ပြီးရိုင်းစိုင်းသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော အစ္စလာမ့်တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုအကြောင်းကို ယင်း၏နောက်ကွယ်၌ရှိသော အသိဉာဏ် များ၊ လိုအပ်ချက်များနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများစသည်တို့ ပါဝင်သော မှတ်ချက်တို့နှင့်အတူ လက်ရှိအာယသ်တော်များ ရှင်းလင်းချက်ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ဖော်ပြပါမည်။

နောက်အာယသ်(၃၉)ထဲတွင်-

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيْمٌ

“တစ်ဖန်မည်သူမဆိုမိမိပြစ်မှု ကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက်(သတိသံဝေဂနောင်တတရားရရှိကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အထံတော်၌)ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး(မိမိကိုယ်ကိုမိမိ)ပြုပြင်ခဲ့ပါ။ မလွဲကေန် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏ဘက်သို့ကရုဏာတော်နှင့်ပြန်လှည့်တော်မူအံ့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စင်စစ်ကေန်အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူသောအရှင် အလွန်တရာသနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော် မူပေသတည်း။”(၅:၃၉)ဟု မိန့်ကြားထားသည်။ အစောပိုင်းက အာယသ်အချို့(၃၄)ထဲတွင်ပါဝင်သော လုယက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်နှင့်ဆက်နွယ် ၍ခွင့်လွှတ်ခြင်းကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်ကို ပြန်လည်သတိရပါလိမ့်မည်။ ၎င်းပြင် ခိုးမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်ခံရပြီး သည့်နောက် ခွင့်လွှတ်ခြင်းကိုလည်း ဖော်ပြ ထားသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်နေရာစလုံးတွင်ရှိသော ခွင့်လွှတ်ခြင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့တွင် သီးသန့်ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ ၎င်းနောက် ဤကွာခြားချက်ပေါ်တွင် အခြေခံထားသော

ကြောင့် မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်တို့သည် ခွင့်လွှတ်ခြင်း၏အဓိပ္ပာယ်ကို ကွဲပြားစွာကောက်ယူကြပါသည်။ လုယက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် ချွင်းချက်တစ်ရပ်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က

“**اَلَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوْا عَلَيْهِمْ**” **“သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် အသင်တို့လက်ရမဖမ်းဆီးမီ (သတိသံဝေဂ၊ နောင်တတရားရရှိကာ) ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြသည် ရှိသော်”(၅:၃၄)** ဟူ၍ မိန့်ကြားထားသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤမိန့်ကြားချက်၏ရလဒ်ကြောင့် အာယသ်တော်ပါ လုယက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ဟဒ်ပြစ်ဒဏ် တွင် ချွင်းချက်တစ်ခုရှိသွားစေပါသည်။ ယင်းမှာ လုယက်တိုက်ခိုက်သူများသည် အုပ်ချုပ်သူတို့၏ ဖမ်းဆီးချုပ် နှောင်ခြင်းမခံရမီ ဝန်ချတောင်းပန် (သောင်ဗဟ်)ပြုသူကို အဇာဗ်ပြစ်ဒဏ်မှ ခွင့်လွှတ်ပါလိမ့်မည်။ ခိုးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခံရပြီးသည့်နောက်တွင် ဖေါ်ပြထားသောခွင့်လွှတ်ခြင်းမှာမူ လောကီပြစ်ဒဏ်ခံရခြင်းတွင် ဤသို့ခွင့် လွှတ်ခံရခြင်းမျိုးမရှိပေ။ သူ၏ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းလက်ခံမှုဆိုသည်မှာ နောင်တမလွန်ဘဲအတွက်သာဖြစ်နိုင် သည်ကို - **فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ** **“သို့ဖြစ်လျှင်ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့်ပြန်လှည့်တော်မူအံ့။”** ဟူသောစကားလုံးများတို့ဖြင့် ရှင်းလင်းစွာရည်ညွှန်းထားပါသည်။ ထိုအချိန်ကရှိသောအုပ်ချုပ်သူသည် ဤဝန်ချတောင်းပန်မှုကြောင့် ဟဒ်ကို မပေး၍မရသော်လည်း အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့၏ပြစ်ဒဏ်ကိုခွင့်လွှတ်ကာ နောင်တမလွန်တွင်၎င်းတို့အား ကယ်တင်ခြင်းခံရမှုကိုပေး သနားတော်မူပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ် ဓမ္မသတ်ပညာရှင်အားလုံးက အဖမ်းခံရခြင်းမတိုင်မီ ဝန်ချ တောင်းပန်မှုပြုသော လုယက်တိုက်ခိုက်သူများအား လုယက်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ဟဒ်အပြစ်ဒဏ်မလိုက်နာစေ ရပါဟု တညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီကြသည်။ သို့ရာတွင် သူခိုးတစ်ဦးသည် ခိုးယူမှုကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက် အဖမ်းခံရမီသော်၎င်း၊ အဖမ်းခံရပြီးနောက်မှသော်၎င်း ခိုးယူမှုကိုစွန့်ကာ၊ အမှားဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့သော်လောကီ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည့် စရ်ကားဟ်ပြစ်မှုအတွက် အစ္စလာမ်တရားဝင် ဟဒ်ပြစ်ဒဏ်ကို ခွင့်လွှတ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ပြစ်မှုဂုဏ်အားခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရကာ နောင်တမလွန်ဘဲတွင် ကယ်တင်ခံရမည်ဆိုသည်မှာ ဤသည်နှင့်မဆန့် ကျင်ပါ။

နောက်အာယသ်တော်(၄၀)ထဲတွင်-

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَاءُ
وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

“ဧကန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့်ပထဝီမြေကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၌သာရှိသည်ကို အသင်မသိ လေသလော။ ထိုအရှင်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူ၏။ ထို့နည်းတူစွာ မိမိအလို ရှိတော်မူသောသူအား ချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူ၏။ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်း တို့ကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။” ဟုမိန့်ကြားသည်။ ဤအာယသ်သည် ပြီးခဲ့သောအာယသ်များနှင့်ဆက်နွှယ်နေပြီး တစ်သားတည်းဖြစ်ကာ ခိုးမှုနှင့်လုယက် တိုက်ခိုက် မှုများအတွက် အစ္စလာမ့်တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်များနှင့်ပတ်သက်သောအမိန့်ပညတ်ချက်များပါဝင်သည်။ ဤအမိန့် ပညတ်ချက်များကို ပေါ့ပေါ့တန်တန်ကြည့်ရှုပါက လူသား၏ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ဆန့်ကျင် နေသည်ဟူသော ထင်မြင်ယူဆ

ချက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ဤဒွိဟသံသယကို ဖယ်ရှားပစ်ရန်အတွက် အာယသ်တော်ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သာ စကြဝဠာအားလုံးတို့၏အရှင်သခင်ဖြစ်ကြောင်း ဦးစွာပထမမိန့်ကြားထားပါသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည်သာ အကြွင်းမဲ့တန်ခိုးအာဏာကို ပိုင်စိုးတော်မူသည်ဟု မိန့်ကြားထားပါသည်။ ကြားတွင်ထို အရှင်သည် အပြစ်ပေးသည်သာမက ခွင့်လွှတ်ခြင်းကိုလည်း ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းတို့သည် ထိုအရှင်၏“ဟိစ်က်မသ်”အသိဉာဏ်အပေါ်တွင်မူတည်ပါသည်။ ထိုအရှင်သည် အကြွင်းမဲ့စိုးပိုင်တော်မူသော အရှင်သခင်ဖြစ်ပြီး အကြွင်းမဲ့တန်ခိုးတော်ရှင်လည်းဖြစ်သကဲ့သို့ အကြွင်းမဲ့ဉာဏ်ပညာ အပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်မြတ်လည်းဖြစ်ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စိုးမိုးမှုနယ်ပယ်ကို မည်သည့်လူသား၏ စွမ်းအားနှင့်မျှတိုင်းတာ၍မရပါ။ ထိုအရှင်၏မြောက်မြားလှစွာသော ဟိစ်က်မတ်ဉာဏ်တော်၏ ထင်ရှားစေမှုများကို မည်သည့်လူသား၏ဆင်ခြေတုံတရားကမျှ နားလည်သဘောမပေါက်နိုင်ပေ။ လူသား၏ နှလုံးသားငြိမ်းချမ်းစေရန်အတွက်၊ အခြေခံသဘောတရားများမှတစ်ဆင့် တွေးတောဆင်ခြင်ခြင်းတို့ဖြင့်သာ လူသား များကိုသိရှိစေသည်။

သနားကြင်နာမှုနှင့်ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတို့သည် အဘယ်နည်း

အနောက်တိုင်းရှိ လူများနှင့်၎င်းတို့၏ ပညာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလွှမ်းမိုးထားသော သူတို့သည် အစ္စလာမ့် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် ရက်စက်ပြင်းထန်ကြောင်း ယေဘုယျအားဖြင့်ကန့်ကွက်ကြသည်။ ၎င်းပြင် အစောပိုင်းက ထောက်ပြခဲ့သကဲ့သို့ ဤပြစ်ဒဏ်ပေးမှုများသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ပြီး ဂုဏ်သိက္ခာမဲ့စေသည်ဟု မဆိုင်းမတွ ပြောကြားသောသူတို့သည် ဂရုမပြုကြသောလူအချို့သာဖြစ်ကြသည်။

ဤအကြောင်းအရာကို မကိုင်တွယ်မီ အစောပိုင်းက တင်ပြထားသည်များကို မျက်ခြေမပြတ်ခြင်းက အသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကိုယ်၌က ပြစ်မှုလေးခုအတွက် သတ်မှတ်ပြီးအတည်ပြုထား သောပြစ်ဒဏ်ပေးမှုများကို အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်အသုံးအနှုန်းရ “ဟာဒ်”ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ လူယက်တိုက်ခိုက်ခြင်း အတွက်ပြစ်ဒဏ်သည် ညာလက်နှင့်ဘယ်ခြေထောက်ကိုဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ခိုးမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်သည် ညာဘက် လက်အားလက်ကောက်ဝတ်မှနေ၍ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရက်ကျူးလွန်သူအတွက်ပြစ်ဒဏ်မှာ အချို့သောအခြေအနေတွင် ကြိမ်ဒဏ်အချက်တစ်ရာရိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အခြားသောအခြေအနေတွင်မူ ကျောက်ခဲ များဖြင့်သေသည်အထိပစ်ပေါက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရက်ကျူးလွန်သည်ဟု မမှန်မကန်စွာပွဲမှု အတွက် ပြစ်ဒဏ်မှာ ကြိမ်ဒဏ်ရှစ်ဆယ်ဖြစ်သည်။ ပဉ္စမမြောက်အစ္စလာမ့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ဟုဒွဒ်ပြစ်ဒဏ်သည် တမန် တော်မြတ်ﷺ၏ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများ၏ တညီတညွတ်တည်းဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကြိမ်ဒဏ်ရှစ်ဆယ် ဖြစ်ပါ သည်။ ဤပြစ်မှုကြီးငါးမျိုးကလွဲ၍ ကျန်ပြစ်မှုများအားလုံးတို့၏ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုကို ထိုအချိန်တွင်ရှိသော အုပ်ချုပ်သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အရဖြစ်စေပါသည်။ သက်ဆိုင်သောတရားသူကြီးသည် ပြစ်မှု၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် သူနှင့်အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့ကို တွေးတောဆင်ခြင်ကာ ပြစ်ဒဏ်အမျိုးအစားနှင့်ပမာဏချမှတ်နိုင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ လုပ်ခြင်းတွင် အကြံဉာဏ်ပေးရန် လမ်းညွှန်ရန်အတွက် သင့်တော်သော သူများနှင့်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးကာ ပြစ်ဒဏ်များကို ဘောင်ခတ်ခြင်းနှင့်ခွဲဝေခြင်းတို့အတွက် အချို့သောသီးသန့်စနစ်တစ်ခုပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ကာသ္မီများဖြစ်စေ၊ တရားသူကြီးများဖြစ်စေ၊ ဤကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည်။ ဤသို့ပင်ယခု အချိန်အခါများတွင် ဥပဒေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့် ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေကို ယေဘုယျပြဋ္ဌာန်းကြပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသည့်ဘောင်များအတွင်းမှနေ၍ ကာသ္မီ(သို့)တရားသူကြီးများသည် ပြစ်ဒဏ်များကိုချမှတ်ကြပါသည်။ ပြစ်မှုကြီးငါးခုအတွက်ပြစ်ဒဏ်ကို ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အတည်ပြုထားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အများသဘောတူညီချက် “အိဂ်မအ်”တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းကိုမည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ၊ လွှတ်တော်ကဖြစ်စေ၊ အစားထိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မည်သည့်လုပ်ပိုင်ခွင့်မျှမရှိပါ။ သို့သော်လည်း အကယ်၍ အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်ကပြဋ္ဌာန်းထားသော သက်သေခံခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေတို့အရ သက်သေခံအထောက်အထားမရရှိခြင်းတို့အတွက် သက်သေအထောက်အထားများရှိသော်လည်း ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုအတွက် အချို့သောအချက်အလက်များ မပြည့်စုံခြင်းတွင် ကာသ္မီ(သို့) တရားသူကြီးတို့၏ အမြင်အရ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များသည် သက်သေပြပြီးပြီဟု ဆိုသည့် အခြေအနေများ၌ ဟုဒွဒ်ပြစ်ဒဏ် **حَدْرَعِي** မကျင့်သုံးနိုင်ပါ။ ထိုသည်၏အစား (သအ်ဇီရ်)ပြစ်ဒဏ်ပေးရပါမည်။ ထိုသည်နှင့်အတူ အမြဲလိုက်နာရမည်ဖြစ်သော အစ္စလာမ့်ဥပဒေအရ သံသယအကျိုးသည်ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် စွပ်စွဲခံရသူသာခံစားရမည်ဟူသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ ပြစ်မှုကို သက်သေပြရာတွင်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းရင်း၏ အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အကြောင်းအရာတွင်မဆို သံသယတစ်ခုရှိပါက ဟုဒွဒ်အပြစ်ဒဏ်ကို ပလပ်စေသည့်အကြောင်း ဖြစ်သွားပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာလိုအပ်သော သက်သေအထောက်အထားများရရှိသောအချိန်အခါများတွင် ပေးအပ်သောအပြစ်ဒဏ်သည် သအ်ဇီရ်ပြစ်ဒဏ်ကိုပေးရမည်။

ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောသည်မှာ“ဟုဒွဒ်”အပြစ်ဒဏ်ကို အာဏာမသက်ရောက်စေသည့် ပိုမိုများသော အခြေအနေများရှိလိမ့်မည်ဆိုသည့်အကြောင်းနှင့် ယင်းအခြေအနေတို့တွင် ဒဏ်ခတ်မှုများရှိလိမ့်မည်။ ၎င်းဒဏ် ခတ်မှုများကို ထိုအချိန်အခါရှိ အုပ်ချုပ်သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အရပေးအပ်လိမ့်မည်ဟု ပြောပြပါသည်။ ဒဏ်ခတ်မှုများကို ရှုရီအသ်ကကြိုတင်သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသောကြောင့် တိုင်းပြည်၏ ယေဘုယျဥပဒေကဲ့သို့ပင် အချိန်အခါနှင့်အခြေအနေတို့နှင့် ကိုက်ညီစွာလုပ်ဆောင်နိုင်သကဲ့သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနည်းဆုံးတော့ ဤကိစ္စတွင်မည်သူမျှ ကန့်ကွက်ခြင်းများ မပြုလုပ်နိုင်ပါ။ စကားအခြေအတင် ပြောဆိုရန်အတွက် ပြစ်မှုငါးခုအတွက် ပြစ်ဒဏ်များအကြောင်းသာကျန်ရှိပြီး ယင်းသည်လည်း ၎င်းတို့၏သီးသန့် အခြေအနေများအရသာဖြစ်ပါသည်။ ပမာဆိုသော် ခိုးမှုကိုကြည့်ကြပါစို့။ ယင်းအမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်သည် လက်ကို ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သော်လည်း ရှုရီအသ်ကခိုးမှုတိုင်းအတွက်လည်း ယင်းပြစ်ဒဏ်ကို မပြဋ္ဌာန်းထားပါ။ ခိုးမှုဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ယေဘုယျသုံးနှုန်းနေသော ခိုးမှုမဟုတ်ပါ။ ယင်းမှာ “စရီကားဟ်”ပြစ်မှုမဟုတ်ပါ။ “စရီကားဟ်”ဆိုသော ပြစ်မှုသည် လက်ကိုဖြတ်ပြီး အပြစ်ဒဏ်ပေးပါသည်။ ယင်းသည် သရုပ်သကန်ပေါ်အောင် သီးခြားဖေါ်ပြချက်များရှိပါသည်။ ယင်း၏အသေးစိတ်အချက် အလက်များကို “စရီကားဟ်”အတွက် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ် အရအပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အစောပိုင်းကဖေါ်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာ၌ အတိုချုပ်ဖေါ်ပြရလျှင် “စရီကားဟ်”ဆိုသည်မှာ လုံခြုံသောနေရာတွင်ထားရှိသော တစ်စုံတစ်ဦး၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို တိတ်တဆိတ် တရားမဝင်ဘဲ

လုံခြုံမှုအစီအစဉ်များကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤဖော်ပြချက်အရ သာမန်ခိုးမှုဟု အသိအမှတ် ပြုထားသော ခိုးမှုပုံစံများတို့သည် စရိုက်ကားဟ်၏ဟုဒ်ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း သရုပ်ဖော်စံသတ်မှတ်ချက်များမှ ဖယ်ထုတ်ပြီးဖြစ်သွား ပါသည်။ ပမာဆိုသော် လုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များက ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြသည်မှာ အများတကာအသုံးများသည့် နေရာများဖြစ်သော ဗလီဝတ်ကျောင်းများ၊ အိဒွလ်မသီရ်နှင့် အိဒွလ်အသွဟာအစပွဲတော်အတွက် ကြီးမားသော စုပေါင်းဝတ်ပြုမှုပြုလုပ်ရန်အတွက် အိဒ်ဂါများ၊ ပန်းခြံများ၊ ကလပ်များ၊ ဘူတာရုံများ၊ နားနေဆောင်များ၊ ရထား၊ လေယာဉ်အစရှိသည့်နေရာများတို့မှ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ခိုးယူခဲ့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်များမှ သစ်သီးဝလံများကို ခိုးယူခြင်းသည်၎င်း၊ ပျားဖွတ်၍ ပျားရည်များ ခိုးယူခြင်းတို့သည် ဟုဒ်ပြစ်ဒဏ်မပြဋ္ဌာန်းနိုင်ပါ။ များစွာသောတိုင်းပြည်တို့တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် လုပ်ဆောင် သကဲ့သို့ ဒဏ်ခတ်ခြင်းများပြုလုပ်ပါလိမ့်မည်။ အလားတူစွာ အသင်၏အိမ်ထဲသို့ အသင်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဝင်ရောက်သူ တစ်ယောက်အကြောင်းကို ကြည့်ကြပါစို့။ ယင်းသူသည် အသင်၏အစေခံ၊ အိမ်ဖော်၊ နေ့စားအလုပ် သမား၊ ကန်ထရိုက်ဖြင့်အလုပ်လုပ်သောလုပ်သား(သို့မဟုတ်) မိတ်ဆွေတစ်ဦး(သို့) ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦးဖြစ်နိုင် ပါသည်။ ၎င်းတို့အနက်မှတစ်ဦးဦးသည် အသင်၏အိမ်မှ တစ်စုံတစ်ခုကိုယူသွားပါက ထိုသူသည် သာမန်ခိုးယူခြင်း သရုပ်ဖော်ချက်အောက်တွင်အကျုံးဝင်သွားကာ ယင်းလုပ်ရပ်အတွက် ဒဏ်ခတ်ခြင်း ခံထိုက်သွားပါသည်။ သို့သော် လည်း အစ္စလာမ်တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုဖြစ်သော လက်ဖြတ်ခြင်းကို သူ့အပေါ်၌ ပြဋ္ဌာန်း၍မရပါ။ အဘယ့် ကြောင့်ဆိုသော် အသင်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သူသည်အသင့်အိမ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်ကာ လုံခြုံမှုအစီအစဉ်များ ကလည်း ၎င်းသူမခိုးယူနိုင်ရန် မပြည့်စုံသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အလားတူစွာတစ်စုံတစ်ဦးသည် တစ်စုံတစ်ဦးထံမှ ခါးပိုက်နှိုက်ခြင်း(သို့) တစ်စုံတစ်ဦး၏ လက်မှငွေကြေး (သို့) ကျောက်မျက်ရတနာများလျှပ်တပျက်ဆွဲယူသွားခြင်း(သို့) လိမ်ညာ၍ရယူခြင်း(သို့) ယုံကြည်၍အပ်နှံထားသည် များကိုပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုသောအခါ ကတိပျက်ခြင်း၊ အားလုံးတို့သည် တရားမဝင်ခွင့်မပြုပါ။ သမရိုးကျခိုးမှုအောက်တွင် အကျုံးဝင်သွားကာ ဤပြစ်မှုများအားလုံးတို့အတွက် ပြစ်ဒဏ်သည် ဒဏ်ခတ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး ယင်းဒဏ်ခတ်မှုသည်လည်း အုပ်ချုပ်သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ ဤအရာ များအားလုံးတို့သည် တရားဝင် “စရိုက်ကားဟ်”ပြစ်မှုဟုဖော်ပြချက်တွင် မပါဝင်သောကြောင့်လက်များကိုဖြတ်ခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ပါ။

အလားတူစွာပင် ကဖန်ပိတ်ကိုခိုးယူသူ၏လက်ကိုဖြတ်ပစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပထမအနေနှင့် ထိုကဖန်ပိတ်သည် လုံခြုံသောနေရာ၌မရှိပါ။ ထိုကဖန်ပိတ်သည်လည်း သေဆုံးသူကမပိုင်ဆိုင် သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ခိုးသူ၏လုပ်ရပ်သည် အလွန်အလွန်တရားမဝင်သောလုပ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ရပ် အတွက် ခိုးသူသည် အုပ်ချုပ်သူ၏ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဒဏ်ခတ်ခြင်းခံရပါလိမ့်မည်။ ဤနည်းအတိုင်းပင် တစ်စုံ တစ်ဦးသည် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ခိုးယူခဲ့ပါသည်။ ယင်းပူးတွဲပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ခိုးယူသူလည်းပိုင်ဆိုင် မှုအချို့ရှိပါသည်။ ယင်းပူးတွဲပိုင်ဆိုင်မှုသည် အမွေရရှိဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သည်ဖြစ်စေ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားအစုစပ် ပိုင်ဆိုင်သည်ဖြစ်စေ အားလုံးဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် အခိုးခံရသည့်ပစ္စည်းများထဲတွင် ခိုးသူ၏ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းလည်းပါနေသည်။ ထို့ကြောင့်ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိနေသောကြောင့် အစ္စလာမ့် တရားဝင်ဟုဒ်ပြစ်ဒဏ်ကိုပလုပ်ခါ ဒဏ်ခတ်ခြင်းသာပြုလုပ်ရပါမည်။

ဤအခြေအနေများအားလုံးတို့သည် ပြစ်မှုကိုဖြစ်မြောက်မြောက်ကျူးလွန်ခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်နေပါသည်။ ယင်းတို့၏အကျဉ်းချုပ်အကြမ်းဖော်ပြချက်ကို အထက်တွင် အသင်မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင်အထောက်အထားသက်သေခံများ ပြီးပြည့်စုံခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤဟုဒ္ဒဒ်ပြစ်ဒဏ်အတည်ပြုခြင်းကိစ္စတွင် ရှုရီအသ်သည် သာမန်အမှုများနှင့်မတူစေဘဲ သက်သေခံခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေကို မမှားမယွင်းစေရန်အတွက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနှင့်သတိကြီးစွာပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးရာတွင်လည်း မျက်မြင်သက်သေနှစ်ဦးအစား၊ လေးဦးရှိရမည်ဟူသောအချက်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားကာ ယင်းတွင်လည်း မျက်မြင်သက်သေခံရာ၌ မည်သည့်စကားလုံးထဲတွင်မှ သံသယမရှိစေရပါ။ ခိုးမှုတွင် သက်သေနှစ်ဦးဖြင့်လုံလောက်သော်လည်း အခြားသော ရိုးရိုးသာမန်မျက်မြင်သက်သေထက်၊ အချို့သောစည်းကမ်းချက်များကို ထပ်ဆောင်းပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပမာဆိုသော် အကယ်၍ကာသ္မီ(သို့) တရားသူကြီးတို့၏ ထင်မြင်ချက်အရ လိုအပ်လျှင် ဂုနာဟ်ကျူးလွန်သူတစ်ဦး၏သက်သေခံခြင်းကို လက်ခံသည့်အခါမျိုးလည်း ရှိပါသေးသည်။ ယင်းသူသည် လက်တွေ့တွင် ဂုနာဟ်ကျူးလွန်သူဖြစ်သော်လည်း လိမ်လည်ပြောဆိုသူမဟုတ်ရပါ။ သို့ရာတွင် ဟုဒ္ဒဒ်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုတွင် ကာသ္မီ(သို့) တရားသူကြီးသည် ထိုသူ၏သက်သေထွက်ဆိုချက်ကို လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိပါ။ သာမန်ကိစ္စရပ်များအတွက် အမျိုးသား တစ်ဦးနှင့်အမျိုးသမီးနှစ်ဦးတို့၏ သက်သေထွက်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ တရားစီရင်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် “ဟုဒ္ဒဒ်”တွင် အမျိုးသားနှစ်ဦး၏သက်သေထွက်ချက် လိုအပ်ပါသည်။ သာမန်အမှုများတွင် ရှုရီအသ်တရားတော်က“သာမာဒီ” (အချိန်လွန်ပြီးမှ)ကိုခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ဟု မမှတ်ယူပါ။ အမှုဖြစ်ပြီးသည့်နောက် အချိန်အတော်ကြာပြီးမှ တစ်စုံတစ်ဦး၏ သက်သေထွက်ချက်ကို လက်ခံနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် “ဟုဒ္ဒဒ်”တွင် ချက်ခြင်းသက်သေထွက်ဆိုခြင်းမပြုဘဲ ယင်း၏အစား တစ်လကြာပြီးမှသက်သေခံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တစ်လထက်သာပိုကြာပြီးမှ သက်သေခံခြင်းကိုလည်းကောင်း လက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ အထက်တွင်ဖော်ပြထားခဲ့သော စရကားဟ်၏ ဟုဒ္ဒဒ်ဒဏ်ပေးခြင်းအချက်အလက်များ၏ အကျဉ်းချုပ်အကြမ်းဖျင်းစည်းကမ်းချက်များကို အလွန်ခိုင်လုံသော ဟန္နူဖီဖေကာဟ်ကျမ်း ဗဒါအီအလ်စနာအီကျမ်းမှ ထုတ်ယူထားပါသည်။

ဤအချက်အလက်များ၏ ရလဒ်မှာ အစ္စလာမ့်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဟုဒ္ဒဒ်အတွက် အပြစ်ဒဏ်ကို မချိုးဖျက်နိုင်သော အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်က သတ်မှတ်ထားသည့်လုပ်နည်းလုပ်ထုံးဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့် အတိအကျညီညွတ်မှသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းရပါလိမ့်မည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ သက်သေအထောက်အထားတို့သည်လည်း မငြင်းပယ်နိုင်လောက်အောင်ပြည့်စုံရပါမည်။ မည်မျှအထိ ပြည့်စုံရမည်ဆိုလျှင် ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍မည်သည့်ရှုထောင့်ကမျှ သံသယပွားဖွယ်မရှိစေရပါ။ ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြသည်မှာ ရှုရီအသ်သည် အကြောင်းကိစ္စနှစ်ရပ်ကို တပြိုင်နက်တည်းပြုလုပ်ထားပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ယင်း၏အသိဉာဏ်အရ ဤပြစ်မှုများအတွက် တင်းကြပ်သော ပြစ်ဒဏ်များကိုသတ်မှတ်ထားပါသည်။ သို့သော်အခြားတစ်ဖက်တွင် အစ္စလာမ့်ဥပဒေ၏“ဟုဒ္ဒဒ်” ပြစ်ဒဏ်ပြဋ္ဌာန်းရာတွင်အလွန်အလွန်ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများပြုလုပ်ထားသည်။ “ဟုဒ္ဒဒ်”နှင့် ဆိုင်သော သက်သေခံဥပဒေသည် အခြားသာမန်ကိစ္စရပ်များ၏ သက်သေခံခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့်မတူကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ယင်းသည်အလွန်အလွန်ကြိုတင်ကာကွယ်မှုအပေါ် အခြေခံထားသည်ဆိုသည်မှာ သေချာပါသည်။ ယင်းတွင်အနည်းငယ်မျှသော လျော့နည်းခြင်းများသည် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်၏ “ဟုဒ္ဒဒ်”ပြစ်ဒဏ်အား ဒဏ်ခတ်ခြင်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ ပြစ်မှုပြီးမြောက်ကြောင်းဆုံးဖြတ်ရာ၌ မည်သည့်ချို့တဲ့မှုမျိုးကိုမဆို တွေ့ရှိရပါက ရှုရီအသ်ကပြဋ္ဌာန်းထား

သော “ဟုဒ္ဒဒ်”ပြစ်ဒဏ်ကိုပလပ်ရပါမည်။ ၎င်းပြင် ယင်း၏အစားဒဏ်ခတ်ခြင်းကိုပြုလုပ်ရပါမည်။ ဤသည်၏ လက်တွေ့ရလဒ်မှာ “ဟုဒ္ဒဒ်”အပြစ်ဒဏ်အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် အလွန်ရှားပါးသောဖြစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပါလိမ့် မည်။ သာမန်အခြေအနေမျိုးတို့တွင် “ဟုဒ္ဒဒ်”အပြစ်ဒဏ်အကျုံးဝင်သောပြစ်မှုများအတွက်ပင် ဒဏ်ကိုသာပေး ပါသည်။ သို့သော် အမှုထမြောက်ခြင်းနှင့် သက်သေပြချက်ပြည့်စုံခြင်းသည် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်သွားသော အချိန်အခါမျိုးတို့တွင် တစ်ရာခိုင်နှုန်းပင်ဖြစ်လင့်ကစားပေးသောပြစ်ဒဏ်သည် အလွန်ပြင်းထန်တင်းကြပ်ပါသည်။ ယင်းပြစ်ဒဏ်သည် အံ့ဩစေသည်။ စိတ်ရှုတ်ထွေးသည်။ ယူကြုံးမရဖြစ်စေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ပြစ်မှုကျူးလွန် လိုသူနောက်တစ်ဦးသည် ပြစ်မှုကို မစတင်မီကပင် ကြောက်ရွံ့တုန်သွားစေပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ပြစ်ဒဏ် သည်ကန့်ကွက်မှုများရှိလင့်ကစား ပြစ်မှုများပပျောက်စေခြင်းနှင့် အများပြည်သူတို့အတွက် အစဉ်ငြိမ်းချမ်း သာယာသည့်ကောင်းချီးမင်္ဂလာအတွက် အရင်းအမြစ်ဖြစ်သွားပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပြင်းပြင်းထန်ထန်အပြစ်ပေးမှု ကြောင့် ရာဇဝတ်မှုများပပျောက်ပြီး ရှင်းလင်းသွားစေပါသည်။ ယင်းနှင့်မတူကွဲပြားသည်မှာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုင်ရာဥပဒေအသိုင်းအဝိုင်းကြားတွင် ဆောက်တည်ထားသောလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ခက်ထန်သောရာဇဝတ် ကောင်တို့သည် ၎င်းတို့ကြိုက်နှစ်သက်သောကစားနည်းသဖွယ် အမြဲပြုလုပ်နေကြပါသည်။ ရာဇဝတ်ကောင် များသည် ထောင်မှထွက်လျှင် နောက်တစ်ကြိမ်ယခုထက်ပိုကောင်းအောင်လုပ်ဆောင်ရန် အစီအစဉ်များရေးဆွဲ ရေးကို ထောင်ထဲ၌ရေးဆွဲကြပါသည်။ ရုရီအသံတရားတော်၏ ဟုဒ္ဒဒ်ပြစ်ဒဏ် ပြဋ္ဌာန်းသောတိုင်းပြည်များ ယနေ့ တိုင်ရှိပါသည်။ ပျံ့နှံ့နေသော အခြေအနေများကြည့်ခဲ့လျှင် အစစ်အမှန်တို့သည် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းထွက်ပေါ်လာပါ လိမ့်မည်။ ယင်းတို့တွင် လက်ပြတ်နေသောသူများအများအပြား ရှိနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ပရိစ္ဆေဒရှည် ကြာစွာ (ရလျန်)ခဲနှင့်ပစ်ပေါက်သတ်သောအဖြစ်အပျက်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း သင်တွေ့မြင်ရမည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုများ၏ အံ့ဩတုန်လှုပ်ကြောက်ရွံ့မှုတို့ကြောင့် ထိုနိုင်ငံများတွင် ခိုးမှု၊ လုယက် မှုနှင့်အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားမှုများပေါ်ထွက်ဟန် မရှိချေ။ ဟဂ်(သို့) အွမ္မရာဟ်တို့လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ဆက်နွယ် ချစ်မလင်မ်များသည် ဆော်ဒီအာရေးဗီးယားတွင်ရှိသော အခြေအနေများကို ပထမဦးဆုံးနှင့်တိုက်ရိုက်သိရှိခွင့် အခွင့်ကောင်းရကြပါသည်။ ဈေးဆိုင်များနှင့် စတိုးဆိုင်များဖွင့်သည်ကို နေ့စဉ် (၅)ကြိမ်ငါးခါ လူတိုင်းမြင်တွေ့ နေရပါသည်။ သန်းပေါင်းများစွာတန်သောရောင်းကုန်များကို ဝတ်ပြုဆောက်တည်ချိန်တွင်ထားပစ်ကာ ယင်းဆိုင်များကိုမပိတ်ဘဲ ဆိုင်ရှင်များက မြင့်မြတ်သောဝတ်ကျောင်းတော်သို့သွားခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် သူ၏ဝတ်ပြု ဆောက်တည်မှုကို ပြီးပြည့်စုံ၍ငြိမ်းချမ်းသာယာစွာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပြီးမှ ဆိုင်သို့ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။ သူထားခဲ့ သောနေရာမှ တစ်စုံတစ်ရာပျောက်ဆုံးသွားလိမ့်မည်ဟူသော မည်သည့် စိတ်မလုံလဲမှုမှမရှိခဲ့ပါ။ ယင်းကိစ္စကား တစ်ရက်တာကိစ္စရပ်မဟုတ်ချေ။ ဤသည်မှာ ဘဝတစ်သက်တာလုံးဖြစ်၍ ထိုသို့ပင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိမည်သည့်ယဉ်ကျေးသောနိုင်ငံမျိုးတွင်မဆို ဤသို့လုပ်ဆောင်ကြည့်ပါ တစ်ရက်ထဲမှာပင် ရာပေါင်း များစွာသော ခိုးမှု၊ လုယက်မှုများဖြင့်သာ အဆုံးသတ်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း သင်တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ လူ့အခွင့်အရေး နှင့်ယဉ်ကျေးမှုကိုဦးဆောင်သူတို့၏လုပ်ရပ်ကား အလွန်ထူးဆန်းပေသည်။ ၎င်းတို့သည်လုပ်စားနေသော ရာဇဝတ်သားများကိုသာ ကြင်နာနေသည်။ ၎င်းရာဇဝတ်သားများ၏မကြာခဏအကြိမ်ကြိမ် တိုက်ခိုက်ခံရသော လူသားထု တစ်ရပ်လုံးအတွက် သနားညှာတာမှုမရှိချေ။ ရာဇဝတ်သားတစ်ဦးပေါ် ကြင်နာတရားပက်ဖျန်းခြင်း ကာ လူသားထုတစ်ရပ်လုံးကို မတရားအုပ်စိုးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေသည် လူထု၏ အေးချမ်းသာယာ

ခြင်းနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုကို အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေသည့် အကြီးဆုံးသောအကြောင်းရင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤသည်ကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စကြဝဠာများ၊ ကမ္ဘာများ၏အရှင်သခင်ဖြစ်တော်မူပြီး၊ သူတော်ကောင်းများနှင့် သူယုတ်မာများ၊ ဘာသာရေးကိုင်းရိုင်းသူများနှင့် ဘုရားအများကိုးကွယ်သူများ၊ သူတော်စင်များနှင့် အပြစ်ကျူးလွန်သူ ဒုစရိုက်သမားများကို ကျွေးမွေးထောက်ပံ့တော်မူသည်။ ထို့ပြင် ဓမ္မများနှင့် ကင်းများ၊ ခြင်္သေ့များနှင့် ဝံပုလွေများ၏ ဘဝသက်တမ်းကိုပေးသနားတော်မူသည်။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အသနားအကြင်နာကရုဏာတော်သည် အားလုံးအပေါ်တွင်လွှမ်းခြုံလျက်ရှိတော်မူလေသည်။ ထိုအရှင်မြတ်ကပင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ လူသားများအားလုံးအတွက် ဟုဒ္ဒဒ်ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းပို့ချရာတွင် **وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ** (အိုဆင်ခြင်တုန့်တရားနှင့်ပြည့်စုံသော နိသမ္မဉာဏ်ရှင်အပေါင်းတို့ စင်စစ်သော် ကား(ယင်းကဲ့သို့)လက်စားချေခြင်း၌ အသင်တို့အဖို့ရာ အသက်ရှင်ခြင်းရှိသည်။)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ့် ဟုဒ္ဒဒ်၏ပြဋ္ဌာန်းခြင်းကိုဆန့်ကျင်၍ ဟန့်တားပိတ်ဆို့သူများသည် ရာဇဝတ်မှုချုပ်ငြိမ်းရေးဆန္ဒမရှိသူများ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် သနားကြင်နာမှုနှင့်ပတ်သက်လျှင် အစ္စလာမ့်ဘာသာကမ္မဟုတ်လျှင် မည်သူသည်သင်ကြားပေးသူဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ စစ်ပွဲပြင်းထန်စဉ်တွင် အစ္စလာမ့်သာသနာက ရန်သူများနှင့် လူသတ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးကိုပင်လျှင် အသိအမှတ်ပြုတောင်းဆိုထားသည်မှာ “အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများကိုမသတ်နှင့် ထို့ပြင်စစ်မြေပြင်တွင် သင့်ကိုလည်းမတိုက်ခိုက်၊ ၎င်းတို့၏ထုံးစံအတိုင်း ဘာသာရေး အရလိုက်နာကျင့်သုံးသူများကိုလည်း မသတ်နှင့်။

အံ့အားသင့်ဆုံးအချက်မှာ အစ္စလာမ့်အပြစ်ပေးမှုကို ကန့်ကွက်ဆန့်ကျင်သော သူများသည်စစ်တိုက်ရန် ဘယ်သောအခါမှ မစဉ်းစားခဲ့ကြသည့် ဟီရိုရှီးမားရှိ အပြစ်မဲ့သူများနှင့် အပြစ်ကင်းသောလူရာပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာ၏သွေးဖြင့် ၎င်းတို့လက်နီမြန်းခဲ့ကြသောသူများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ထိုအထဲ၌ကလေးများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများပါဝင်ကြ၍ ၎င်းတို့အားလုံးသည် လူသားထုများဖြစ်ကြပါသည်။ သွေးစွန်းနေသောလက်ပိုင်ရှင်များကား ဟီရိုရှီးမား၏ကြေကွဲဖွယ် ဒေါသမုန်တိုင်းမပြေငြိမ်းမီပင် လူအများစုသေဆုံးနိုင်သော နျူကလီးယားလက်နက်များကို ထုတ်လုပ်စုဆောင်းရေးအတွက် စမ်းသပ်မှုများနှင့်စီမံကိန်းများရည်မှန်းချက်များကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဒီထက်ပိုပြောရန်မရှိတော့ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့လုပ်နိုင်သည်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ လက်ဖြန့်၍ ဆုဒုအာတောင်းခံရန်သာရှိပါသည်။ အိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၎င်းတို့၏ မျက်လုံးများမှ တကိုယ်ကောင်းဆန်မှု ကန့်လန့်ကာကို ဖွင့်လှစ်ဖယ်ရှားပေးတော်မူပါ။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးထူထောင်ရန်အတွက် စစ်မှန်သော အစ္စလာမ့်နည်းနိဿယုဆီသို့ လမ်းညွှန်မှုပေးတော်မူပါအရှင်။^{၁၁}

၁၁။ နိုင်ငံများကြား သဘောကွဲလွဲခြင်းသည် နျူကလီးယားပေါ်အခြေခံသည်။ ပိုင်ဆိုင်ပြီးသောသူများက ၎င်းတို့ သာထိန်းသိမ်းထားလို၍ အခြားသူပိုင်ဆိုင်ရေးကိုကား ဟန့်တားကြပါသည်။ အကယ်၍ အခြားသူများပိုင်ဆိုင် သွားမည်ဆိုလျှင်

“ပြန့်ပွား”လိမ့်မည်ဟုဆိုသည်။ လူအစုအပြုံလိုက်ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းသည် အင်အားကြီးသူများထံတွင်သာရှိရမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အင်အားကြီးသူများသည် တာဝန်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်းဤသို့ဟုတ်ပါသလား။ ထို့ကြောင့် အင်အားကြီးခြင်း(သို့) အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် အင်အားကြီးများကား ၎င်းတို့သည် နှုတ်လက်နက် မသုံးပါဟူသော အာမခံချက်မရှိချေ။ နှုတ်လက်နက်ဖင်ခွဲထိုင် ထားသော နိုင်ငံတစ်ခုမှ လူများက ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး အကြောင်းပြောနေခြင်းသည် ယုံရခက်ပေသည်။ အထက်ပါအတိုင်းဆိုသော အာမခံချက်ကို အာမခံဆိုကြပါစို့။ နှုတ်လက်နက်များနှင့် ပတ်သက်၍ “ဟန့်တားခြင်း”ဟူသော စကားလုံးအကြောင်းအနည်းငယ်ပြောကြရလျှင် ၎င်းတို့သည် လိုအပ်ချက်တစ်ရပ် အတွက်သာထားခြင်းဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည် ဦးစွာပထမစ၍ထိုလက်နက်များကို မသုံးစွဲပါ။ ယင်းတို့သည် လက်တုန့်ပြန်ရန်အတွက် သာဖြစ်သည်။ ဟုဆိုသည်။ နှုတ်လက်နက်ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုသည်မှာ ပိုင်သူတိုင်း စည်းကမ်းရှိရမည်။ သို့မဟုတ်ပါလျှင် ထို့ကြောင့် နှုတ်လက်နက်များသည်ဟန့်တားထားသည့်အရာများဖြစ်ကာ လူအများဂရုစိုက်၍ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး မလုပ်ရန် လူအများကိုပြောနေသည်။ ထို့ကြောင့် လူသားတို့သည် အခြားသူများ၏ တာဝန်မဲ့သောလုပ်ရပ်များကို စစ်ဆေး၍ ဟန့်တားရန်၊ ရိုင်းစိုင်းသောနိုင်ငံများ၏ အပြုအမူများဟန့်တားရန်အတွက် ပိုင်ဆိုင်နိုင်သည်။

သို့ဆိုပါလျှင် အကယ်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အရှင်မြတ်၏ ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်ဖြင့် ရာဇဝတ်သားများ၊ ဓားပြများ၊ သူခိုးများ၊ အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားသူများအတွက် အရှင်မြတ်ကိုယ်ပိုင်ဟန့်တားချက်များ ပြဋ္ဌာန်းလုပ်ဆောင်သော အခါ ယင်းသည် တခဏချင်းရိုင်းစိုင်းကြမ်းကြုတ်မှုဖြစ်ပါသည်ဟု အဘယ်သို့ ဆိုနိုင်အံ့နည်း။ သို့မဟုတ်လျှင် လူတစ်စုက ၎င်းတို့အတ္တအကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်နိုင်လျှင် အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်ဟစ်ကံ မသ်ဉာဏ်တော်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါလော။ အရှင်မြတ်သနားတော်မူပါ (မုစ်သီမုဟမ္မဒ်သကီး)

Z Z Z Z Z Z Z Z Z

အာယသ် (၄၁-၄၃)

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا

يَحْزُنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
 آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ
 هَادُوا وَاسْتَمْعُوا لِلْكَذِبِ سَمْعًا لِقَوْمِ الْآخِرِينَ لَمْ
 يَأْتُوكَ يَحْزِفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ
 إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُواهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا
 وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
 أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ
 فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾
 سَمْعُوا لِلْكَذِبِ أَكْثُونَ لِلشَّحْتِ ۖ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُمْ
 بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ
 شَيْئًا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
 الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحْكِمُوكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا
 حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ
 بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

အို-ရူလ်တမန်တော်၊ ကာဖီရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှု၌ အပြေးအလွှားကျဆင်း
 လျက်ရှိသော အကြင်သူသည် အသင့်အားစိတ်နှလုံး မချမ်းမမြေ့မဖြစ်စေကြရ။
 ထိုသူတို့သည် ၎င်းတို့၏စိတ်နှလုံးများက “အီမာန်” သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ
 မိမိတို့၏နှုတ်များဖြင့်သာကျွန်ုပ်တို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါပြီဟု ပြောဆို
 သူတို့အနက်မှပင်ဖြစ်စေ၊ ယဟူဒီများအနက်မှပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုထိုသော သူတို့
 သည် မုသားကိုအလွန်တရာကြားနာသူများ၊ အသင့်ထံ မလာကြသော သူတို့

အဖို့ (အသင့်ထံလာရောက်၍) နားစွင့်သူများဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် အာယသ်တော်များကို ထိုအာယသ်တော်များ၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်း လေ့ရှိကြသည့်ပြင် (မိမိတို့အုပ်စုဝင်များအား)အသင်တို့သည် (နဗီတမန်တော် မုဟမ္မဒ်၏ထံမှ)ဤ(ရွှေ့ပြောင်းထားသည့်အတိုင်း) အမိန့်ရရှိကြပါမူ နာယူ လက်ခံကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် ထို(ရွှေ့ပြောင်းထားသည့်အတိုင်း)မရရှိကြလျှင် ဖယ်ရှောင်ကြလေကုန်ဟူ၍လည်း ပြောဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။ အမှန်စင်စစ် သော်ကား မည်သူ့ကိုမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လမ်းလွဲစေတော်မူပါလျှင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ ထိုသူအားမည်သည့် အကျိုး ကိုမျှ ပြုစွမ်းနိုင်ခြင်း အလျင်းမရှိပေ။ ဤသူတို့ကား အကြင်သူများတည်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏စိတ်နှလုံးများကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေရန် ရည်စူးတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၌(ဤပစ္စုပ္ပန်)လောကီဘဝတွင်လည်း အကျိုးယုတ်အရှက်ရဖြစ်ခြင်းသည်ရှိ၏။ နောင်တမလွန်ဘဝတွင်လည်း ၎င်းတို့ ၌ ကြီးလေးလှစွာသော အပြစ်ဒဏ်သည်ရှိချေအံ့သတည်း။ (၅:၄၁)

ယင်း(ယဟူဒီ)တို့သည် မဟုတ်မမှန် မုသားကို အလွန်တရာမျှပင် နာယူ လက်ခံသောသူများ၊ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က)“ဟရာမ်” (ဟူ၍မြစ်တား ထားတော်မူသော တံစိုးလက်ဆောင်အစရှိသည်)ကို အလွန်တရာမျှစားသုံးသူ များပင်ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် အသင်၏ထံသို့ (မိမိတို့၏အမှုအခင်းကိုစီရင်ဆုံးဖြတ်စေခြင်းငှါ)လာရောက်ကြပါမူ၊ အသင် သည်၎င်းတို့၏စပ်ကြား၌(တရားစစ်ဆေးစီရင်လိုက) စစ်ဆေးစီရင်ပါလေ။ သို့တည်းမဟုတ် (တရားစစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဟူ၍)၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာ လွှဲဖယ်နေပါလေ။ အကယ်၍ အသင်သည် ၎င်းတို့ဘက်မှမျက်နှာလွှဲဖယ်ပါမူ၊ ၎င်းတို့သည် အသင့်အားလုံးဝအကျိုးယုတ်နစ်နာစေနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အကယ်၍အသင်သည်တရားစစ်ဆေးစီရင်သည်ရှိသော်၊ ၎င်းတို့၏ စပ်ကြား၌တရားမျှတစွာစီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ အကြောင်းသော်ကား အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် တရားမျှတသောသူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူခြင်း ကြောင့်ပင်တည်း။ (၅:၄၂)

သို့ရာတွင်ထိုသူတို့သည် အသင့်အား အဘယ်ကဲ့သို့ ခုံသမာဓိတင်မြှောက် ကြပါသနည်း။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့ထံဝယ်“သောင်ရာသ်”ကျမ်းလည်း ရှိ၏။ ယင်း“သောင်ရာသ်”ကျမ်းတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်တော် လည်းပါရှိ၏။ တစ်ဖန်ထို(ကဲ့သို့ အသင့်အားခုံသမာဓိတင်မြှောက်ပြီး)နောက်

ယင်းသူတို့သည်(အသင်၏ တရားစစ်ဆေးစီရင်ချက်မှ)မျက်နှာ လွဲဖယ်သွားကြ
ပြန်၏။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် “မုခ်မင်န်” ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဒါ
တရားထားရှိသူများ အလျင်းမဟုတ်ကြချေ။ (၅:၄၃)

အာယသ်တော်၏ ဆက်စပ်မှု

စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏ တတိယရိုက္ကုအ်မှဆက်၍ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းဆက်လက်မိန့်ထားသည်။
ကြားတွင် အလွန်နည်းသော်လည်း လိုလျှင်လိုသလို သီးခြား၍ဆီလျော်သောအကြောင်းများဖော်ပြထားသည်။
ယခုမူရင်းစာသားက ထိုအကြောင်းအရာကို ဆက်၍တိုးကာဖော်ပြထားသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတွင် အုပ်စုနှစ်စုရှိ
ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့နှင့်ပူးပေါင်းသည့်တတိယအုပ်စုရှိသည်။ ထိုသူတို့သည် ဂျူးများဖြစ်ကာ အရေခြုံမုခ်လင်မ်များဖြစ်
ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မုခ်လင်မ်များရှေ့၌ မုခ်လင်မ်လုပ်ပြုပြီး ၎င်းတို့နှင့်ဘာသာတူဂျူးများ ထဲတွင်မူအစွလာမ်နှင့်
မုခ်လင်မ်ကို လှောင်ပြောင်ခဲ့ပါသည်။ အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့် အာယသ်တော် (၃)ခုထဲတွင် ဤအုပ်စု(၃)ခု၏လုပ်ရပ်
များကို ဖော်ပြထားခဲ့သည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များထက် ၎င်းတို့
ကိုယ်ပိုင် ဆန္ဒနှင့် အယူအဆများကို ကြိုက်နှစ်သက်သည်။ ယင်းအမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များကို
၎င်းတို့ကို စိတ်ကြိုက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကာပုံဖော်ကြသည်။ ဤအာယသ်တော်များသည် ကမ္ဘာလောကနှင့် တမလွန်
အာဒိရသ်တွင်ပါ ဂုဏ်ကျက်အသရေကျဆင်း၍ ဆိုးဝါးစွာအဆုံးသတ်စေမည့် ထိုကဲ့သို့သော သူများအကြောင်း
ကျွန်ုပ်တို့ကို မိန့်ကြားထားသည်။ ဆင့်ပွားအနေဖြင့် မုခ်လင်မ်များအတွက် လမ်းညွှန်သည့်မူအချို့နှင့် အမိန့်
ပညတ်ချက်အချို့ပါဝင်သည်။

ဝဟီပိုချခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း

ကိုးကားထားသည့်အာယသ်တော်ဝဟီကျခြင်းအကြောင်းရင်းဖြစ်သော အဖြစ်အပျက်နှစ်ခုမှာ တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)သခင်လက်ထက်က မဒီနဟ်မြို့ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ကြသည့်ဂျူးလူမျိုးအုပ်စုများနှင့် သက်ဆိုင်သည်။
ဤအဖြစ်အပျက်နှစ်ခုအနက်တစ်ခုမှာ ကတ်တလ်နှင့် ကိစ္စားစ်(သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်လက်တုန့်ပြန်ခြင်း)တွင် ယင်း၏
ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုနှင့် ဇိနာ(ကာမေသုမိစ္ဆာစာရက်)ကျူးလွန်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုဖြစ်သည်။

သမိုင်းကို (အရှိုအရှိုအတိုင်း)သိရှိသော မည်သူမဆိုအစွလာမ်မပေါ်မီခေတ်မှီက တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်
ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်မှုများပျံ့နှံ့လျက်ရှိကြောင်းမှာ ဖုံးကွယ်၍မရပေ။ အင်အားရှိသူများမှာ သခင်ဖြစ်၍ ချိနဲ့သူများ
မှာကျန်ဖြစ်ကြပါသည်။ ဩဇာအာဏာရှိ၍လွှမ်းမိုးကြသောသူများအတွက် ဥပဒေများသည် ချိနဲ့သူ၊ တုန့်ပြန်
ပြောဆိုခြင်းမရှိသူများနှင့် မတူကွဲပြားပါသည်။ ထိုချဉ်းကပ်ပုံနှင့်သိပ်မကွာသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်၌ ယဉ်ကျေး
ပါသည်ဟုဆိုသော နိုင်ငံအချို့တွင် လူဖြူလူမဲအတွက် သီးခြားဥပဒေများရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း
သမိုင်းကိုပြန်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လူသားတို့ကို အကျိုးပြုစေသော အရပ်လူမျိုးတမန်တော်တစ်ပါး(ﷺ)ပေါ်ထွက်
လာခဲ့၍ ယင်းခွဲခြားမှုများကို ချေဖျက်ပစ်ခဲ့သည်။ ထိုတမန်တော်က အာဒမ်(عليه السلام)သခင်၏သားမြေးများအတွက်

အခွင့်အရေးတန်းတူရှိကြောင်း ပထမဆုံးကြေညာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လူသားများအား ၎င်းတို့၏ လူ့သဘာဝဆိုင်ရာ အဓိကသင်ခန်းစာများသင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် မဒီနဟ်မြို့မလာရောက်မီက မဒီနဟ်မြို့ပြင်တွင် ဂျူးလူမျိုးနွယ်ဖြစ်သော ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်နှင့် ဗန္ဓနဇီးရ်မျိုးနွယ်အုပ်စုနှစ်ခုနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့နှစ်စုအနက် ဗန္ဓနဇီးရ်တို့သည် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်တို့ထက် အင်အားနှင့်ဥစ္စာပို၍ကြီးမားကြသည်။ ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်တို့သည် ဗန္ဓနဇီးရ်တို့ပြုသမျှအမြဲ ခေါင်းငုံ့ခံနေရ၍ ဘာမျှမတတ်နိုင်ခဲ့ကြပါ။ အဘယ်မျှလောက်ဆိုလျှင် ဗန္ဓနဇီးရ်တို့သည် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်တို့ ကိုဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေသည့် သဘောတူညီချက်ကိုပင် အတင်းအကြပ်သဘောတူစေခဲ့ပါသည်။ ယင်းသဘော တူညီချက်အရ အကယ်၍ဗန္ဓနဇီးရ်မျိုးနွယ်မှ လူတစ်ဦးသည် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်မှလူတစ်ဦးကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့ လျှင်ကိစ္စားစ်(လက်တုန့်ပြန်မှု)တွင် အသက်တစ်ချောင်းအစား အသက်တစ်ချောင်းပေးစေသော အခွင့်အရေး ရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ယင်းအစားစာချုပ်အရဆိုလျှင် ၎င်း၏သွေးကြွေးငွေ့အဖြစ်စွန့်ပလွန်သီး ဝစ္စာသ်(၇၀)သာလျှင် လက်ခံရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ (အရပ်အလေးချိန်ဝစ္စာသ်ဆိုသည်မှာ ၁၉၅. ၃ကီလိုဂရမ်နီးပါးရှိသည်။) အကယ်၍ ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်မှလူတစ်ဦးသည် ဗန္ဓနဇီးရ်မျိုးနွယ်မှလူတစ်ဦးကိုသတ်ဖြတ်မိခဲ့လျှင် ဥပဒေမှာ လူသတ်သမား သည်အသတ်ခံရလိမ့်မည်သာမက သွေးကြွေးငွေ့ကိုလည်း ပေးရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ သွေးကြွေးမှာလည်း ဗန္ဓနဇီးရ် တို့သည် စွန့်ပလွန်သီး ၁၄၀. ဝစ္စာသ်ဖြစ်သော ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်တို့ထက် နှစ်ဆပေးရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်များ နှင့်ပူးတွဲထားသည်မှာ ပိုများသောအခြေအနေများဖြစ်သော အကယ်၍ဗန္ဓနဇီးရ်မှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအသတ်ခံ ရလျှင် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်မှ အမျိုးသားတစ်ဦးကိုလက်စားချေတုန့်ပြန်ခြင်းအဖြစ် သတ်ဖြတ်လိမ့်မည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ အသတ်ခံရသူသည် အမျိုးသားဖြစ်ခဲ့လျှင် လက်တုန့်ပြန်မှုမှာ ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်မှ အမျိုးသား နှစ်ဦးသတ်ဖြတ်ခံရလိမ့်မည်။ ထို့ပြင်အကယ်၍ ဗန္ဓနဇီးရ်မှ ကျွန်တစ်ယောက်အသတ်ခံရလျှင် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ် မျိုးနွယ်မှ ကျွန်မဟုတ်သူတစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခံရလိမ့်မည်။ အကယ်၍ဗန္ဓနဇီးရ်မျိုးနွယ်မှ လူတစ်ဦး၏လက် တစ်ဘက်(သို့) နားတစ်ဘက်အဖြစ်ခံရလျှင် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်မှ လူတစ်ဦး၏လက်နှစ်ဘက်(သို့)နားနှစ်ဖက် အဖြစ်ခံရလိမ့်မည်။ ဤသည်ကား အစ္စလာမ့်မတိုင်မီက မျိုးနွယ်စုနှစ်ခုကြားခေတ်စားပုံနဲ့နေသော ဥပဒေဖြစ်၍ ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်တို့မှာ အင်အားချိနဲ့ကြကာ ရွေးချယ်ခွင့်မရှိ။ ယင်းအတိုင်း လိုက်နာကြရုံသာရှိပေသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် မဒီနဟ်မြို့တော်သို့ဟိရ်ရသ်ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သောအခါတွင် မဒီနဟ်မြို့သည် မုစ်လင်မ်များ၏ နေရင်းဒေသဒါရုလ်အစ္စလာမ်ဖြစ်လာပါသည်။ ထိုအချိန်ထိ ၎င်းမျိုးနွယ်စုနှစ်ခုမှာ အစ္စလာမ် သာသနာသို့ သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ခြင်းမရှိ၊ မည်သည့်စာချုပ်စာတမ်းအရမှလည်း အစ္စလာမ့်ဥပဒေကိုလိုက်နာရန် တာဝန်မရှိကြချေ။ သို့သော်လည်း အဝေးမှနေ၍ အစ္စလာမ်သာသနာကဆောင်ယူလာသည့်တရားမျှတမှုနှင့် ယေဘုယျကောင်းမွန်မှုများကိုလေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ရှုနေကြသည်။ ဤခေတ်အချိန်ကာလအတွင်း ဗန္ဓနဇီးရ်မျိုး နွယ်မှ လူတစ်ဦးအား ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်မျိုးနွယ်မှလူတစ်ဦးက သတ်ဖြတ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ စာချုပ်အရ ဗန္ဓနဇီးရ်တို့သည် ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်တို့ထံမှ သွေးကြွေး(ဒီယဟ်)၂ဆ တောင်းဆိုခဲ့သည်။ အထက်က ဖော်ပြထားခဲ့သည့်အတိုင်း ဗန္ဓကူရိုင်ဇာဟ်တို့သည် မုစ်လင်မ်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် မဖြစ်ခဲ့ သကဲ့သို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်လည်း မည်သည့်စာချုပ်မျှ ချုပ်ဆိုထားခြင်းမရှိခဲ့ကြပါ။ သို့သော်လည်း သူတို့

သည်ဂျူးများဖြစ်ကြကာ ၎င်းတို့အထဲမှ စာတတ်ပေတတ်အမြောက်အမြားရှိကြပါသည်။ သို့သော်လည်း သောင်ရသ် ကျမ်းထဲပါရှိသော နမိတ်ဟောမှုအစွမ်းဖြင့် ၎င်းတို့သိထားသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် သောင်ရသ် ကျမ်းစာအရ ကောင်းသတင်းပေးထားခဲ့သော ကတိပြုထားသည့် နောက်ဆုံးတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာအာဏာနှင့်လောကီရေးလောဘတို့ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်အား ၎င်းတို့ယုံကြည် သက်ဝင်ကြောင်းမကြေညာခဲ့ကြပါ။ နောက်ဆုံးတမန်တော်၏ ဘာသာတရားသည် လူသားတို့သာတူညီမျှမှုနှင့် တရားမျှတမှု၏ စံပြခေါင်းဆောင်ဘာသာတရားဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့စောင့်ကြည့်ကာ ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်တို့၏ ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်မှုဖယ်ရှားရေးကို အထောက်အကူတစ်ရပ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် တစ်မိသားစုထဲ၊ တစ်နိုင်ငံထဲနှင့်တစ်ဘာသာတရားထဲမှ ဂျူးလူမျိုးများဖြစ်၍ သွေးကြွေးနှစ်ဆပေးခြင်းကို ငြင်းဆန်ကာ ဆင်ခြေပေး ကြသည် ၎င်းတို့၏ ယနေ့ထက်တိုင်အင်အားချိနဲ့မှုကြောင့် မတရားသောတရားစီရင်ရေးကို ၎င်းတို့သည်ခံလိမ့်မည် မဟုတ်ဟုဆိုသည်။

ဤပြန်ကြားချက်သည် ဗနူနဇီးရ်တို့အား မည်မျှအထိဒေါသဖြစ်သွားစေသနည်းဟူမူ စစ်ဖြစ်လုနီးနီး ဖြစ်သွားပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အကြီးအကဲအချို့တို့၏အကြံပေးချက်အရ ဤကိစ္စကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ရယူရန် ၎င်းကိုတင်ပြသင့်သည်ဟုဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ ဗနူကုရိုင်ဇာဟ်တို့ကလည်း ဤသည်မှာ အကောင်းဆုံးဟုမှတ်ယူကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ကြီးသည် ဗနူနဇီးရ်တို့၏ မတရားပြုမှုကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင် ရန်ခွင့်ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း ၎င်းတို့သိထားပြီးဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဗနူနဇီးရ်တို့သည် အချင်းချင်းရင်ကြားစေ ပြောဆိုမှုကို အကြပ်ကိုင်ခြိမ်းခြောက်မှုအရလက်ခံခဲ့သော်လည်း လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြံစည်မှုမှာတစ်ခုဖြင့် ယင်း သဘောတူညီမှုကိုဖောက်ဖျက်ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းလျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုမှ ၎င်းတို့၏အမှုကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သခင်ထံ မတင်သွင်းမီ လူတစ်စုအား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ထံ ကြိုတင်စေလွှတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤသူများ တို့သည် အမှန်တကယ်ပင် ၎င်းတို့နှင့်ဘာသာတူသောဂျူးများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် တမန် တော်မြတ်ကြီးနှင့်အထိအတွေ့ရှိကာ ၎င်းတို့အစွဲလမ်းဘာသာဝင်များဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်စိတ်ချစေရန် အရေခြုံ ထားကြပါသည်။ သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၎င်းတို့အမှုကို မကြားနာမစစ်ဆေးမီအလျှင် တမန်တော်မြတ်ကြီး၏ ထင်မြင်ချက်ကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း သိရှိစေရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူများ အားပေးလိုက်သော ညွှန်ကြားချက်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာတို့မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် ပြောဆိုသမျှတို့ကို လက်ခံသင့်ကြောင်းနှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤကိစ္စရပ်အတွက် ပြောကြားချက်ဟူသမျှသည်သူတို့တောင်းဆို သမျှကိုအသာပေးရမည်ဟူသောစည်းကမ်းပါရပါမည်။ ၎င်းနောက်နောက်ဆုံးဖြစ်လာနိုင်သောအခြေအနေများ သည် ဤတောင်းဆိုမှုနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သွားပါက ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စကားမလွန်ခဲ့စေရန် သူတို့အားမှာကြားခဲ့ပါသည်။

ဤအာယသ်တော်များကျရောက်စေခြင်း၏အကြောင်းရင်းကိုဖော်ပြသော ဤအဖြစ်အပျက်ကို အလ်ဗဂဝီ ကျမ်းထဲတွင် အသေးစိတ်တင်ပြထားသကဲ့သို့ မုစ်နဒ်အဟ်မဒ်နှင့်အဗူဒါဝူးဒ်ကျမ်းတို့တွင် စိုက်ယိဒ်နာအိဗ်နီ အဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)မှတစ်ဆင့် အကျဉ်းချုပ်တင်ပြထားပါသည်။ (မဇ်ဟရီ)

အလားတူစွာ ဇိနာ(အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားမှု)အခြားအဖြစ်ပျက်တစ်ခုလည်းရှိပါသည်။ အလ်ဗဂီဝီကျမ်းထဲတွင် အသေးစိတ်တင်ပြထားသည်မှာ ဤအဖြစ်အပျက်သည် ခိုင်ဗာဂျူးတို့၏အကြားတွင်ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်။ သောင်ရသ်ကျမ်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်အရ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူနှစ်ဦးတို့အားသေသည်အထိ ကျောက်တုံးဖြင့်ပစ်ပေါက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ဦးစလုံးတို့သည် ဩဇာတိက္ကမရှိသည့် မိသားစုဝင်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဂျူးတို့သည် ၎င်းတို့၏ဓလေ့ဟောင်းများအတိုင်းလုပ်ဆောင်ကာ ကျူးလွန်သူတို့အတွက်ပြစ်ဒဏ် သက်သာစေရန်ရှာကြံကြပါသည်။ ၎င်းတို့သိထားသည်မှာ အစွလမ်ဘာသာသည် သဘောထားကြီးစွာဖြင့် အပြစ်မှခွင့်လွှတ်ခြင်းများလျှော့ပေါ့ပေးခြင်းများပြုလုပ်ပါသည်။ ဤသည်ကိုအခြေခံ၍ အစွလမ်ဘာသာသည် ဤပြစ်မှုအတွက် အပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း လျှော့ပေါ့လိမ့်မည်ဟု ၎င်းတို့မှတ်ယူကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခိုင်ဗာမှ လူတို့သည် သူတို့၏မျိုးနွယ်ဝင်ဗန္ဓကုရိုင်ဇာတ်များထံသို့ သတင်းစကားပို့ကာ ဤအမှုကို တမန်တော်မြတ်ဖြေရှင်းပေးနိုင်စေရန် အတွက် တရားခံနှစ်ဦးကိုပါပို့ပေးလိုက်ပါသည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း မထူးခြားပါ။ ၎င်းတို့သည် သူတို့၏မျိုးနွယ်ဝင်များအား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည် မပြင်းထန်ပါက လက်ခံရန်နှင့် ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ပြင်းထန်ပါက ညှင်းဆို့ရန်လည်း သူတို့၏လူများကိုညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အစပထမ၌ ဗန္ဓကုရိုင်ဇာတ်တို့သည် ဤအကြံပြုချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အင်တင်တင်ဖြစ်နေကြပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အမှုကိုမည်ကဲ့သို့ဆုံးဖြတ်မည်ဆိုသည်ကို ၎င်းတို့မသိရှိကြပါ။ အမိန့်ချသောအချိန်၌ ၎င်းတို့ရှိနေပါက ထိုအမိန့်ကို ၎င်းတို့လက်ခံရပါမည်။ သို့ရာတွင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများပြုလုပ်ပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့ထဲမှအချို့သောခေါင်းဆောင်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အမှုကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် စွပ်စွဲခံရသူတရားခံနှစ်ဦးကို ၎င်းတို့အကြီးအကဲများက ခေါ်ဆောင်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ကအင်အိဗ်နီအရှ်ရဖ်နှင့် အခြားသော သူများပါဝင်သောအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် အစွပ်စွဲခံရသူနှစ်ဦးတို့နှင့် အတူတမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ထံသို့ရောက်ရှိကြပါသည်။ “အကယ်၍အိမ်ထောင်ရှိအမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ရှိအမျိုးသမီးတစ်ဦးတို့သည် အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားမှုတွင်ပါဝင်ပတ်သက်နေပါက ၎င်းတို့မည်ကဲ့သို့သောပြစ်ဒဏ်များရရှိနိုင်ပါသနည်း”ဟု ၎င်းတို့ကမေးကြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က မိန့်ကြားသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသင်တို့လက်ခံမည်လောဟုပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့ကလက်ခံပါမည်ဟု ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် စိုက်ယီဒီနာဂျိဗ်ရာအီလ်(عليه السلام)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်တစ်ခုနှင့်ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ ယင်းအမိန့်က ပြစ်ဒဏ်သည် ကျောက်တုံးဖြင့်သေသည်အထိပစ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကြေညာပါသည်။ ထိုသူများတို့သည် ဤဆုံးဖြတ်ချက်ကို သိရသောအခါ၌စိတ်ပျက်အံ့အားသင့်သွားကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လက်ခံရန် ငြင်းဆိုခဲ့ကြပါသည်။

စိုက်ယီဒီနာဂျိဗ်ရာအီလ်(عليه السلام)ကတမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကိုအကြံပြုသည်မှာ အမိန့်ချမှတ်ချက်ကို လက်ခံမည်(သို့)လက်မခံမည်ကို မဆုံးဖြတ်မီအလျှင် ဤသူများသည် အိဗ်နီဆူရီယာအား ခုံသမာမိလူကြီးအဖြစ် ခန့်ထားသင့်သည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဂျိဗ်ရာအီလ်သည် တမန်တော်မြတ်ကြီးအား အိဗ်နီဆူရီယာမည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်းပြောပြပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များအား အသားဖြူပြီး မျက်စေ့တစ်ဖက်လပ်နေသောလူငယ်လူရွယ်အား အသင်တို့သိပါသလားဟုမေးမြန်းပါသည်။ သူသည်ဖဒပ်ကွင်နေထိုင်ပြီး သူ၏အမည်မှာ အိဗ်နီဆူရီယာဖြစ်သည်။ လူတိုင်းကသူ့ကို သိရှိကြောင်းအတည်ပြုကြပါသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့သည်သူ့အား “မည်ကဲ့သို့သဘောရသနည်း”ဟုမေးလေသည်။ သူတို့ကပြောသည်မှာ“ဂျူးများတွင် စာပေတတ်မြောက်သူတို့အနက် ဤကမ္ဘာတွင် သူသည်အကြီးအကျယ်ဆုံးသော ပညာရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်” ဟုပြောကြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကသူ့အားခေါ်လိုက်ပါဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် သူရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က သူ့အားကျမ်းကျိန်စေပြီးမှ မေးသည်မှာ “ဤအမှုနှင့်ပတ်သက်၍သောင်ရသ်ကျမ်းစာ၏အမိန့်ပညတ်ချက်မှာအဘယ်နည်း”ဟုဖြစ်သည်။ သူကပြောကြားသည်မှာ အသင်ကျွန်ုပ်အား ကျမ်းကျိန်စေရာတွင် တသခိုင်းသောအရှင်၏နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါမည်။ အကယ်၍အသင်သည် ထိုနည်းလမ်းမျိုးဖြင့်ကျမ်းကျိန်မခိုင်းပါက ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ်၏မှားယွင်းစွာပြောဆိုမှုကြောင့် သောင်ရသ်ကျမ်းသည် ကျွန်ုပ်အားလောင်ကျမ်းလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ထင်မှတ်ခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်အမှန်ကိုထုတ်ဖော်ပြောလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ အစစ်အမှန်မှာ အစ္စလာမ့်၏အမိန့်ပညတ်ချက်အတိုင်း သောင်ရသ်ကျမ်းတော်တွင်လည်း ထိုသူနှစ်ဦးအား သေသည်အထိ ကျောက်တုံးဖြင့်ပစ်ပေါက်သတ်ရမည့်အမိန့်(ရဂျမ်)ပါ ပါသည်။

တမန်တော်(ﷺ)သခင်ကမေးသည်မှာ “သောင်ရသ်ကျမ်းတော်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ပါက အသင်၏အပေါ်၌ဘာများကျရောက်နိုင်ပါသနည်း”ဟုဖြစ်သည်။ အိဗ်နီဆူရီယာကပြန်ကြားသည်မှာ “ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်တရားမှာ ဘာသာရေးအရနှင့်ဥပဒေအကြောင်းအရ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားမှုဖြစ်ဒဏ်သည်“ရဂျမ်”ဖြစ်သည်။” သို့သော်လည်းကျွန်ုပ်တို့ခေါင်းဆောင်၏သားတစ်ဦး ဤကိစ္စတွင်ပါဝင်ပတ်သက်နေသောကြောင့် သူ့အားညာတာမှုပြုကာ လွှတ်ပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည်သူ့အားခဲပေါက်၍မသတ်ခဲ့ပါ။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုကဲ့သို့သောပြစ်မှုကိုသာမန်လူတစ်ဦးက ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ တာဝန်ရှိသူတို့က သူ့အားသေသည်အထိကျောက်ခဲဖြင့်ပစ်ပေါက်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ရာဇဝတ်သားအား ထောက်ခံသူများက ကန့်ကွက်ကာ တောင်းဆိုသည်မှာ ဤသူအတွက်ဆုံးဖြတ်ထားသော ဂျူးလူမျိုးတို့၏ တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ကိုဦးစွာပထမခေါင်းဆောင်၏သားကိုပေးရန်တောင်းဆိုကြသည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ ဤသူအတွက်ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်အတည်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းကိုပိတ်ဆိုကာ ခုခံကာကွယ်မည်ဟု ၎င်းတို့က ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုကြသည်။ ကိစ္စရပ်များမပြီးမပြတ်ဖြစ်နေသောအခါတွင် ၎င်းတို့သည် အတူတကွစုရုံးထိုင်ကြပြီး “သောင်ရသ်”ကျမ်း၏အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ဘေးချိတ်ကာ အားလုံးအတွက် ပေါ့ပါးသောပြစ်ဒဏ်တစ်ခုချမှတ်ရန် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီကြသည်။ ပေါ်ထွက်လာသောအဖြေမှာ ၎င်းတို့အား အနည်းငယ်ရိုက်နှက်ခါ (ဂုဏ်သရေမဲ့မှုအသွင်ဖြင့်)မျက်နှာကို အိုးမသုတ်၍ လှည့်လည်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသည်မှာ လူတိုင်းအတွက် ပြုလုပ်နေကျဓလေ့တစ်ခုဖြစ်သွားပါသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဤအာယသ်သုံးခု(၄၁-၄၃)နှင့်အခြားနောက်လာမည့်အာယသ်တော်ကျရောက်ရခြင်း၏ နောက်ခံအသေးစိတ်အကြောင်းရင်းများကို ကျွန်ုပ်တို့သိရှိခဲ့ရပါသည်။ အာယသ်တော်များ၏ အကျဉ်းချုပ်မှာ ဂျူးတို့သည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ပြန်တမ်းကို လူအများ၏အကြိုက် ဆွေမျိုးသားချင်းများ၏ကောင်းကျိုး(သို့) ၎င်းတို့၏ငွေကြေး၊ ဥစ္စာဓန၊ ဩဇာတိက္ကမ နှင့်ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလိုမှုတို့အတွက် ထုတ်ပြန်လေ့ရှိသည်။ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် ဤသည်တို့သည် ယေဘုယျဓလေ့ထုံးစံဖြစ်သွားပါသည်။ အကယ်၍သာဩဇာတိက္ကမကြီးသူ

တစ်ဦးကပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့လျှင် သောင်ရသ်ကျမ်းပါကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်ကို သာမန်အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ကြသည်။ သူတို့၏ ဤလုပ်နေကျပုံစံကို အာယသ်(၄)ထဲတွင် အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့်-

هُدَّيْنَاكَ لِلْإِسْلَامِ مِنْ قَبْلُ وَأَضْعَفُ **“ထို(ယဟူဒီ)တို့သည် အာယသ်တော်များကို ထို(အာယသ်တော်များ၏ မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်းလေ့ရှိကြသည်။”** ဟုဖော်ပြထားသည်။

တမန်တော်မြတ်ﷺ မဒီနဟ်မြို့တွင်နေထိုင်ခဲ့သောအခါ၌ ဂျူးများကပြောင်းလဲမှုများကို စတင်သတိမူလာခဲ့သည်။ အစ္စလာမ့်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေသည် ပြိုင်စံကင်းသည့် စနစ်တရပ်အဖြစ် လုပ်ဆောင်သည်။ ဤသည်မှာ ရိုးရှင်းပွင့်လင်းကာ လွယ်ကူအဆင်ပြေပါသည်။ ထို့နောက်လျော်ကန်သည့်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုမှတစ်ဆင့် ရာဇဝတ်မှုများပပျောက်စေရန် ကျိုးကြောင်းညီညွတ်သည့်ပြင်ဆင်မှုတစ်ရပ်ရှိပေသည်။ သောင်ရသ်ကျမ်း၏ ပြင်းထန်သောပြစ်ဒဏ်ပေးမှုများကို ၎င်းတို့၏အမှုသည်များအတွက် အပြောင်းအလဲပြုလုပ်လေ့ရှိသူများသည် ဤကဲ့သို့သော မရိုးသားဟုသံသယရှိစရာကောင်းသောကိစ္စရပ်များအား တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်ထံယူဆောင်လာနိုင်၍ ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ ကို တရားသူကြီးအဖြစ်သော်လည်းကောင်း ခုံသမာဓိအဖြစ်သော်လည်းကောင်းဆောင်ရွက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းကို ၎င်းတို့တွေ့သွားသည်။ ထိုအထဲတွင် ၎င်းတို့တွေ့မြင်ရသည့် ကောင်းကျိုးနှစ်ထွေကား အစ္စလာမ့်ဥပဒေ၏ပေါ့ပါးလွယ်ကူသော စည်းမျဉ်းများကို ၎င်းတို့ခံစားနိုင်သကဲ့သို့ တချိန်တည်းတွင် သောင်ရသ်ကျမ်းကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲသည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမရောက်သောအချက်နှစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤနေရာတွင်လည်း ၎င်းတို့သည်ကောက်ကျစ်မြဲကောက်ကျစ်စဉ်းလဲပေသည်။ ၎င်းတို့၏ အမှုကို ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ ထံသို့ ပို့ဆောင်တင်သွင်းရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ အမှန်တကယ်မည်သို့ အမိန့်ချမည် ဆိုခြင်းနှင့် ထိုအကြောင်းကို ကြိုတင်၍သတင်းမရရှိသေးမီအထိ ဆိုင်းငံ့ထားကြသည်။ ထို့နောက်အကယ်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၎င်းတို့ဆန္ဒနှင့်ကိုက်ညီကြောင်းတွေ့ရလျှင် တမန်တော်မြတ်ﷺ ထံသို့ အမှုကိုတင်၍ ခုံသမာဓိအဖြစ် ဆုံးဖြတ်စေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၎င်းတို့ဆန္ဒနှင့်ဖီလာ ဆန့်ကျင်ဖြစ်လာခဲ့လျှင် အမှုမပို့ဘဲ ဤအတိုင်းပင်ထားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောအဖြစ်အပျက်များကား တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်ကို စိတ်ထိခိုက်နာကျင်စေ၍ အာယသ်တော်၏အဖွင့်ဝါကျတွင် ၎င်းတို့၏လုပ်ရပ်များ အတွက်စိတ်ထိခိုက်ကြေကွဲမှု မဖြစ်စေရန်အတွက် နှစ်သိမ့်ထားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သို့လုပ်ဆောင် ခြင်းသည်ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ အတွက် နောက်ဆုံး၌ ကောင်းမြတ်ခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ထို့နောက် ဤသူများသည် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်အား ၎င်းတို့၏အမှုအတွက် တရားသူကြီးတစ်ဦး အဖြစ်ရိုးသားစွာ ခန့်အပ်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ အားသိစေအပ်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒုက္ခပေးရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် နောက်အာယသ်တော်(၄၂)ထဲတွင် ၎င်းတို့အမှုကိစ္စ၌ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်သည် ဆန္ဒရှိသလို ဆုံးဖြတ်လျှင်လည်း ဆုံးဖြတ်(သို့) မဆုံးဖြတ်ဘဲ ရှောင်ရှားလျှင်ရှောင်ရန် ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အမှုကို ရှောင်ရှားခဲ့လျှင်လည်း ၎င်းတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်အား အန္တရာယ်မပြုနိုင်ကြောင်းသေချာခဲ့ပါသည်။ ဤသည်ကိုပင် **فَأَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرَضْ عَنْهُمْ** (အသင်သည်၎င်းတို့စပ်ကြား၌ (တရားစစ်ဆေးစီရင်လိုက)စစ်ဆေးစီရင်ပါလေ။ သို့တည်းမဟုတ်(တရားစစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဟူ၍) ၎င်းတို့ ဘက်မှမျက်နှာလွှဲဖယ်နေပါလေ)ဟု အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်။ ထို့နောက် နောက်ဆက်လိုက်လာသည့် အာယသ်တော်၏အပိုင်းထဲတွင် တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်သည် ၎င်းတို့အမှု

ဆုံးဖြတ်ရန်ရွေးချယ်ပါကဆုံးဖြတ်ချက်သည် တရားမျှတရမည်ဆိုသည့်လမ်းညွှန်မှုပေးထားသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အမှုကိုဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့် အညီ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ပွင့်ပေါ်တော်မူပြီးနောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်နောက်ဆုံးတမန်တော်မြတ်၏ ရှုရီအသ်တရားတော်တွင် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်များမှအပ ရွေးယခင်ဘာသာရေးကိုဥပဒေများအားလုံးနှင့် ၎င်းတို့၏ဥပဒေများအားလုံးသည် ပယ်ဖျက်ရပ်သိမ်းပြီးဖြစ်ပေသည်။ ဤအကြောင်းကြောင့် အမှုတစ်ခုဆုံးဖြတ်ခြင်းလုပ်ရပ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင် ပြဋ္ဌာန်းကြေညာခဲ့သည့် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အခြားဥပဒေ၊ ထုံးစံ(သို့) လုပ်နေကြများပေါ် အခြေခံခြင်းသည် မတရားမှုပြုခြင်း၊ အပြစ်ဂုနာဟ်နှင့် မယုံကြည်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း နောက်အာယသ်တော်က ကြေညာထားသည်။

အစ္စလာမ့်နိုင်ငံတစ်ခုတွင် မုစ်လင်မံမဟုတ်သူများအတွက် တရားရေးဆိုင်ရာစီရင်မှု

ဤနေရာ၌ စိတ်ထဲစွဲမှတ်ရမည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ရုံးတော်သို့ သူတို့အမှုများပို့သော ဤဂျူးများမှာ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ရှုရီအသ်တရားတော်ကိုလည်းကောင်း မယုံကြည်ကြသကဲ့သို့ ၎င်းတို့သည် (မုစ်လင်မံများ၏ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်မှုအောက်တွင်ရှိသော မုစ်လင်မံမဟုတ်သောနိုင်ငံသားဇင်မီများ)လည်း မဟုတ်ကြပါ။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်နှင့် စစ်မပြုကြရေးစာချုပ်တစ်ရပ်ဆိုထားကြသူများဖြစ်ကြသည်။ ထို့အတွက် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)အား ၎င်းတို့အမှုကိုလက်မခံလျှင်လည်း လက်မခံရန် သို့မဟုတ် လက်ခံပါက အမှုကိုကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့်အညီဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရန်အတွက် ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသူများအတွက် အစ္စလာမ့်နိုင်ငံတော်အပေါ်တာဝန်မရှိချေ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည်ဇင်မီများ (မုစ်လင်မံနိုင်ငံတော်တစ်ခု၏ မုစ်လင်မံမဟုတ်သူ နိုင်ငံသားများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးထားသူ)များဖြစ်ကြပြီး အစ္စလာမ့်အစိုးရကိုချဉ်းကပ်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့အမှုတွင် တာဝန်ရှိသောမုစ်လင်မံအရာရှိသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရန်တာဝန်တင်ရှိပါသည်။ ထိုအမှုစစ်ဆေးခြင်းမှ ရှောင်ရှားခွင့်မရှိချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့အခွင့်အရေးများကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန်နှင့် မတရားမှုပြုခံရခြင်းမှ ပယ်ရှားပေးခြင်းသည် အစ္စလာမ့်အစိုးရတစ်ခု၏တာဝန်ဖြစ်သောကြောင့်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် မကြာမီဖော်ပြမည့်အာယသ်တော်(၄၉)ထဲ၌ **وَأَنۢحْكُمۡ بَيْنَهُمۡ بِمَا أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعۡهُمۡ ٱهۡوَآءَ هُمۡ** (၄၉) (၎င်းပြင်(အိုနဗီတမန်တော်)အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်)နှင့်အညီဆုံးဖြတ်ကြပါလေ၊ ၎င်းပြင်အသင်သည် ထိုသူတို့၏စိတ်အလိုဆန္ဒကို မလိုက်စားပါလေနှင့်. . .) တခြားနည်းဆိုရလျှင် အကယ်၍ထိုသူများသည် အသင်(ကိုယ်တော်မြတ်)ထံယူဆောင်လာခဲ့လျှင် အသင်(ကိုယ် တော်မြတ်)သည်အသင်၏(ကိုယ်တော်မြတ်၏)ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ပါလေဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ရွေးချယ်ခွင့်ပေးထားပါ။ ယင်းအစား ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့သည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရန် အမိန့်ပေးထားသည်။ အဟ်ကာမုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင် အီမာမ်အဗူဗကရ်အလ်ဂျဆွ်ဆွားစ်က ဤအာယသ်တော် နှစ်ခုလုံး၏ဆိုလိုရင်းသဘောကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားကာ အကြံပြုသည်မှာ ပထမအာယသ်တော်သည် အစ္စလာမ့်နိုင်ငံတော်၏ဇင်မီ(သို့)နိုင်ငံသားမဟုတ်သော မုစ်လင်မံမဟုတ်သူများနှင့်ပတ်သက်၍ ရွေးချယ်မှု

ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ဗန္ဓုကုရိုင်ဇာဟ်နှင့် ဗန္ဓုနဇီးရ်မျိုးနွယ်စုတို့၏အဆင့်အတန်းမျိုး ကဲ့သို့သော စာချုပ်တစ်ရပ်အရနေထိုင်ကြသောသူများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မုစ်လင်မ်နိုင်ငံနှင့် စစ်မပြုရေး စာချုပ် တစ်ရပ်အရမှအပ အခြားမည်သို့မှမသက်ဆိုင်ပါ။ ထို့ပြင် ဒုတိယအာယသ်တော်သည် မုစ်လင်မ် မဟုတ်သူများနှင့် သီးသန့်သက်ဆိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် အစ္စလာမ့်နိုင်ငံ၏နိုင်ငံသားများဖြစ်ကာ နိုင်ငံ၏တရားဝင် အစိုးရအပေါ် သစ္စာစောင့်သိစေရမည့်သူများဖြစ်ကြသည်။

ဤနေရာ၌ စဉ်းစားထိုက်သည်မှာ အာယသ်တော်နှစ်ခုစလုံးဖြစ်သော ပထမအာယသ်တော်၌ရွေးချယ် ခွင့်ပေးထား၍ ဒုတိယအာယသ်တော်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တိကျသောညွှန်ကြားချက်ပေးထားသည်။ ဤမုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများ၏အမှုကိုဆုံးဖြတ်ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပို့ချထားခဲ့သော အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် အညီပြုမူရမည်။ ယင်းမှာကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့်အညီဖြစ်၍ ယင်းမုစ်လင်မ် မဟုတ်သူများ၏ဆန္ဒအရသော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့လိုက်နာကျင့်သုံးသော ဘာသာအရသော်လည်းကောင်း မလုပ်ဆောင်ရပါ။

ရှင်းလင်းရမည်ဆိုလျှင် ဤအမိန့်ပညတ်ချက်သည် ဤအာယသ်တော်များဝဟီကျရောက်ခြင်း၏နောက်ခံ အကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြရာ၌ ပါဝင်သောအဖြစ်အပျက်များနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ဤသည်တို့မှ တစ်ခုမှာ သတ်ဖြတ်မှုနှင့်သွေးကြွေးအတွက်အပြစ်ဒဏ်နှင့်သက်ဆိုင်၍အခြားတစ်ခုမှာ အိမ်ထောင်ရေးဖောက် ပြန်မှုနှင့်ယင်းအတွက် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရာဇဝတ်မှုများ၏ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် ဘုံဥပဒေရှိစေရေးမှာ စကြဝဠာဆိုင်ရာ လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုဖြစ်သည်။ ဤအများနှင့်သက် ဆိုင်သော ဥပဒေတွင် အတန်းအစား(သို့) ဘာသာကိုးကွယ်မှုများအပေါ် အခြေခံထားသည့်ခွဲခြားမှုမရှိချေ။ ပမာအားဖြင့် ခိုးသူတစ်ဦး၏လက်ဖြတ်ခြင်းမှာ မုစ်လင်မ်များကိုသာ ကျင့်သုံးရန်မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံ၏နိုင်ငံသားတိုင်း အတွက်ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုဖြစ်ရပါလိမ့်မည်။ အလားတူပင် သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားမှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုသည်လည်း လူတိုင်းလူတိုင်းအတွက်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများ၏ ပုဂ္ဂိုလ် ရေးနှင့်ဘာသာရေးကိစ္စများသန့်သန့်ကိုမူ အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ချေ။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကိုယ်တော်တိုင် ကျင့်သုံးခဲ့သည်မှ ဥပမာတစ်ရပ်ယူကြစို့။ မုစ်လင်မ်များ အတွက်အရက်သေစာနှင့်ဝက်သားသည် တရားမဝင်ဟုရမ်ဟု ကိုယ်တော်မြတ်ကြေညာ၍ ၎င်းတို့အတွက် ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော်လည်း မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများအတွက်မူ ဤကိစ္စရပ်တွင် မည်သည့်တာဝန်မျှ မရှိကြောင်း ကင်းလွတ်စေပါသည်။ ယင်းအပြင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းများနှင့်အလားတူအခြားကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင်သော မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာဥပဒေတွင် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် မည်သည့်အခါမျှ မစွက်ဖက်ခဲ့ပါ။ စင်စစ်ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ၎င်းတို့၏လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းများ ကိုတရားဝင်အဖြစ်လက်ခံခဲ့ပါသည်။

အရေးဦးယားကျွန်းဆွယ်တွင် အစ္စလာမ်သာသနာလွှမ်းမိုးလာရာ၌ဟိဂျာရ်နယ်ရှိမေဂျီယမ်များ၊ နဂျ်ရားန် များနှင့် ဝါဒီအလ်ကုရာရှိ ဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်များသည် ဒင်မီများ(အစ္စလာမ့်အစိုးရစောင့်ရှောက်ကာကွယ်ထား

သော မုစ်လင်မ်မဟုတ်သည့်နိုင်ငံသားများ) ဖြစ်လာကြသည်။ မေဂျီယမ်များသည် မိခင်၊ နှမ၊ အမတို့နှင့်လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်းတရားဝင်သည်ဟု ယုံကြည်စွဲမှတ်ထားခဲ့မှုအား ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သိရှိခဲ့ပါသည်။ အလားတူပင် အိဒတ်ဒ်(စောင့်စားချိန်)မရှိဘဲ မျက်မြင်သက်သေများမရှိဘဲ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းသည် ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များ ကြားတွင်တရားဝင်ကြောင်းကိုယ်တော်မြတ်သိရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်သည် ၎င်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကိစ္စရပ်များတွင် ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်ခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏ထိမ်းမြားလက်ထပ်မှုကိုတရားဝင်သည်ဟု မှတ်ယူခဲ့သည်။

အချုပ်မှာ မုစ်လင်မ်နိုင်ငံတစ်ခု၏ နိုင်ငံသားဖြစ်သောမုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာဥပဒေ နှင့်ဘာသာရေးဆိုင်ရာကိစ္စများအကြောင်းဆုံးဖြတ်ရာတွင် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဘာသာရေးနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်အရ လုပ်ဆောင်စေပါသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ၎င်းတို့အမှု၏တရားရေးဆိုင်ရာ ဖြေရှင်းမှုတစ်ရပ်လိုအပ်လာလျှင် ၎င်းတို့ကိုယ်ပိုင်ဘာသာအယူဝါဒမှတရားသူကြီးတစ်ဦးခန့်အပ်ကာ ၎င်းတို့အတွက် ဆုံးဖြတ်ရန် စေခိုင်းပါလိမ့် မည်။

သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည် မုစ်လင်မ်တရားသူကြီး(သို့) အုပ်ချုပ်သူတစ်ဦးထံ အကူအညီတောင်းခံပြီး နောက်သက်ဆိုင်သည့်နှစ်ဦးနှစ်ဖက်က တရားသူကြီးတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သဘောတူညီကြောင်း ပြသခဲ့လျှင် မုစ်လင်မ်တရားသူကြီး(သို့)အုပ်ချုပ်သူသည် ၎င်းတို့၏ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့်အညီဆုံးဖြတ်ချက်ပေးပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယခုအခါ ထိုတရားသူကြီးသည် သက်ဆိုင်သူများ၏တရားဝင်ခန့်အပ်ကာအတည်ပြု ခံရသောခုံသမာဓိဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ များမကြာမီ ဖော်ပြမည့်နောက်အာယသ်တော်-

اِنْ أَحْكَمَ بَيْنَهُمَا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ (၎င်းပြင်(အိုနဗီတမန်တော်)အသင်သည် ထိုသူတို့စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်)နှင့်အညီ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်အလိုဆန္ဒကိုမလိုက်စားပါလေနှင့်။(၅:၄၉) ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင် အား ပေးအပ်ထားခဲ့သော အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်တရားတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရန်အမိန့်ပေးထားသည်။ ထိုအမိန့်သည် အများနှင့် သက်ဆိုင်သောဥပဒေ၏ကိစ္စရပ်များတွင် ဥပဒေပါမည်သည့်အပိုဒ်ကိုမျှ ချန်လှပ်မရဟူ၍လည်းကောင်း၊ (သို့မဟုတ်) ထိုကဲ့သို့သော သူများကိုယ်တိုင်က တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်ထံလာရောက်ကာ ကိုယ်တော်မြတ်အား ခုံသမာဓိအဖြစ်ခန့်အပ်၍ ၎င်းတို့အမှုအား ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်စေခြင်းဟူ၍လည်းကောင်း အခြေခံ ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ ၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ကိုယ်တော်ယုံကြည်သည့်အတိုင်းဖြစ်ကာ ကိုယ်တော်မြတ် ရှုရီအသ်တရားတော်၏ အပ်နှင်းထားချက်အခွင့်အာဏာအရလည်း ဖြစ်ရမည်ဆိုသည်မှာ ထင်ရှား လာပါသည်။

အာယသ်တော်(၄၁)၏အခြားရှုထောင့်ကိုလေ့လာလျှင် တမန်တော်မြတ်ﷺ အတွက်နှစ်သိမ့်မှုစကားလုံး များဖြင့်စတင်ထားကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်။ ထို့နောက် ဂျူးတို့၏လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြံစည်မှု ပေါ်ပေါက် လာခြင်းကိုဖော်ပြ၍ ကိုယ်တော်မြတ်အား အသိပေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းအကြောင်းမှာ အာယသ်တော်ဆုံးသည့်တိုင်ဖြစ် သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်ထံလာသော အဖွဲ့တွင် ဂျူးများနှင့်အတူ လျှို့ဝှက်စွာပူးပေါင်းထားသော အရေခြံများ ပါဝင်သည့်အဖွဲ့ဖြစ်ကာ ၎င်းတို့ကိုယ်တော်မြတ်ထံလာရောက်ခြင်းမှာ ထိုဂျူးများ၏မေတ္တာရပ်ခံချက်အရဖြစ်

ကြောင်းဝဟီပို့ချထားသည်။ ယင်းနောက် လာရောက်တွေ့ဆုံသောအဖွဲ့သည် မကောင်းသောဉာဏ်စာရိတ္တများ ရှိကြကြောင်းဖော်ပြ၍ မုစ်လင်မ်များအား သတိပေးထားသည်။ ထပ်ဖြည့်သည့်အနေဖြင့် ထိုစာရိတ္တဉာဏ်များ သည်ငြင်းပယ်သူသဘောရှိကြောင်း ထောက်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူများနှင့်ကင်းရှင်းရှင်းနေရန် ကြိုးစားသင့်သည်။ အောက်တွင် ယင်းစာရိတ္တမကောင်းသည့်ဉာဏ်လေးမျိုးဖော်ပြထားသည်။

- (၁) ပထမဦးဆုံးဖော်ပြထားသည့်ဉာဏ်မှာ- **سَمْعُونَ لَكُذِبٌ [(ယဟူဒီ)တို့သည်မဟုတ်မမှန်မုသား ကို အလွန်တရာမျှပင် နာယူလက်ခံသူများဖြစ်ကြသည်။]** ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့သည် မှားယွင်းသည်များကို နားထောင်လေ့ရှိကာ ယင်းအတိုင်းလုပ်ဆောင်လေ့ရှိကြသည်။ ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့သည် သစ္စာမဲ့သော ဂျူးများ၏မျက်ကန်းနောက်လိုက်အမျိုးအစားဖြစ်ကြသည်။ ထိုအမျိုးအစားကား သောင်ရသ်ကျမ်း၏ အမိန့် ပညတ်ချက်များကိုပြောင်ပြောင်တင်းတင်းငြင်းပယ်လျှက်ရှိသောဂျူးများအား သတိမမီလင့်ကစား ၎င်းတို့ ကိုယ်၎င်းတို့ ပညာရှင်များဟုအခေါ်ခံရစေရန် ဂျူးများနောက်လိုက်နေသူများဖြစ်သည်။ ပိုဆိုးသည်မှာ ထိုသူများသည်ဂျူးများသောင်ရသ်ကျမ်းကို စိတ်ကူးယဉ်ဆန်စွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းများအား ဆက်လက်၍ ကျေနပ်နေသူများဖြစ်ကြသည်။

အုလမာများနောက်လိုက်ခြင်း-လူထုအတွက်သတ်မှတ်ချက်

ဤနေရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အရှင်တမန်တော်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များအား ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ရောနှောခြင်းများကို ပြုလုပ်သူများအား သတိပေးထားခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့သောသူများကို ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်တင်၍၎င်းတို့၏ မှားယွင်းပြီးလိဆယ်ထားသောတင်ပြချက်များကို နားထောင်သူများအားလည်း အလားတူစွဲချက်တင်ထားသည်။ ဤနေရာတွင် မုစ်လင်မ်များအတွက် လမ်းညွှန်မှု၏အရေးကြီးသော စည်းမျဉ်း တစ်ရပ်မှာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များကို စာပေမတတ်သောလူထုကလုပ်ဆောင်ရန် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းကား အုလမာတို့၏ သဘာဝလင်္ကာကြားခြင်းနှင့်ဖသဝါဓမ္မသတ်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ (အုလမာပညာရှင်များဆိုသည်ကား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သံတော်၏ချိုးဖောက်မရသော သစ္စာ တရားနှင့်အညီ နေထိုင်ကျင့်ကြံ၍သင်ကြားပေးကာအရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ပညာရှင်/ပညာရှင်အမျိုး သမီး၏ သင်ကြားမှုခံရကာ ရှေးရိုးစဉ်လာအတိုင်း လေ့ကျင့်ထား၍စာရိတ္တဆိုင်ရာ ထိန်းကျောင်းပြုပြင်သွန်သင် ထားသောသူများဖြစ်ကြသည်။ အထက်ပါအချက်များနှင့်မကိုက်ညီသော သွေဖည်သွားသည့်ပညာရှင်များ၊ ပညာ တတ်များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ အကြားအမြင် ရသူများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးများစသည်တို့သည် ဤအုလမာ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်တွင်မပါဝင်ပါ။) (အူရုဒူမူရင်းမှအင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ဆိုသူ မုဖ်သီသကီးအုဆ်မာနီ)။ သို့သော် လည်း ဤတာဝန်ဝတ္တရားမှ ဂျမအသ်သားများသည်ရှောင်လွှဲ၍မရပါ။ ၎င်းတို့ဘာလုပ်နေသလဲဟူသည်ကို ပထမ ဆုံးရှာဖွေရန်မှာ ၎င်းတို့တာဝန်ဖြစ်သည်။ သူတို့ဖတ်သဝါတစ်ခုကို မလိုက်နာမီ(သို့) ဘာသာရေးဆိုင်ရာကိစ္စတစ် ရပ်ကိုမှန်ကန်စွာလုပ်ဆောင်ရန် မျှော်လင့်ရည်မှန်းလျှင် မိမိတို့နာခံလိုက်နာမည့်သူ၏နောက်ကြောင်းကို အနည်းဆုံး စုံစမ်းလေ့လာရပါမည်။ ဤသည်မှာ လူနာတစ်ဦးက သမားတော်ကောင်းတစ်ဦးရှာဖွေသည်နှင့်တူပေသည်။ နာမကျန်းသူသည် ဆေးလောကတွင် အကောင်းဆုံးဆိုသည်ကို သိရှိသူများအားတိုင်ပင်ဆွေးနွေးပါသည်။

သို့ဆွေးနွေးရာတွင် ၎င်းသမားတော်၏ပညာကျွမ်းကျင်မှု၊ လက်တွေ့ကုသမှု၊ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှု၊ စာရိတ္တအရည်အချင်းနှင့် ဆက်ဆံရေးတို့အကြောင်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်စူးစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ပြီး နောက် အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် အမှားတစ်ခုပြုလုပ်ကာ သမားတု သမားယောင်(သို့) တတ်ယောင်ကား တစ်ဦးထံရောက်ရှိသွားခဲ့လျှင် စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုရှိသော သူတစ်ဦးက ယင်းသူကိုအပြစ်တင်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့သော်လည်း မည်သူမဆို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုဒုက္ခကိုမခံဘဲ ၎င်းအသက်ကို မမှန်ကန်သော သမားတော်ထံအပ်နှင်း လိုက်ပြီဆိုလျှင် သူ့ကိုယ်သူအဆုံးစီရင်ခြင်းအတွက် သူ့တွင်သာတာဝန် ရှိပေလိမ့်မည်။

သာမန်လူများအတွက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအကြောင်း ဗဟုသုတဖြန့်ချိရာတွင်လည်း ဤမှုကို ပင်အသုံးပြုသည်။ အကယ်၍၎င်းသာမန်လူထဲမှ တစ်ဦးသည် လိုအပ်သည်များ ပထမဆောင်ရွက်ရာတွင် တတ်သိနားလည်သူနှင့်ပြောဆို၍ အိလ်မ်ပညာရပ်တွင်အတွေ့အကြုံနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုရှိသော အာလင်မ်တစ်ပါးကို ရွေးချယ်ကာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍၎င်း၏ဖဿဝါဓမ္မသတ်အတိုင်းလိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ပါလျှင် ၎င်းသည် အများပြည်သူ များအမြင်တွင်သာမက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်တွင်လည်း ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်သည်။ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်တွင် အလားတူကိစ္စရပ်တစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ လာရှိသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ- **فَإِنَّ اِثْمَهُ عَلَى مَنْ اُتِيَ** ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ထိုသို့သောအခြေအနေတစ်ရပ်တွင် အာလင်မ်(သို့) မုဖ်သီတစ်ဦးသည် အမှားတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့ကာ မုဖ်လင်မ်တစ်ဦးသည် ဤမှားယွင်းသောဖဿဝါ အတိုင်းပြုမူခဲ့လျှင် ယင်းသို့ပြုမူခြင်းအတွက် အပြစ်ဂုနာဟ်မှာ ထိုသူအပေါ် ကျလိမ့်မည်မဟုတ်။ မုဖ်သီ(သို့) အာလင်မ်အပေါ်၌သာ ကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မုဖ်သီ(သို့)အာလင်မ်အပေါ်၌အပြစ်ကျရောက်ခြင်းမှာ လည်း၎င်းသူသည်သိလျက်နှင့် အမှားပြုလုပ်ခြင်း(သို့) ၎င်းမုဖ်သီ(သို့)အာလင်မ်က ပြဿနာအပေါ်စဉ်းစား ဆင်ခြင်ရာတွင် အစွမ်းကုန်စဉ်းစားဆင်ခြင်ထားမှုမဟုတ်ခြင်း(သို့) ၎င်းသူသည် အစကတည်းက မုဖ်သီ(သို့) အာလင်မ်မဟုတ်ဘဲ ဤတာဝန်ဝတ္တရားကိုလိမ်လည်၍သော်လည်းကောင်း မျက်နှာသာရလိုမှုကြောင့်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့၍ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

သို့သော်လည်း အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် အာလင်မ်တစ်ဦးအား (မှန်ကန်သော ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုရင်းမြစ်တစ်ရပ်နှင့်လိုက်ထိုက်သည်)ဟု ၎င်းကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် မစုံစမ်းမစစ်ဆေးဘဲ ထိုသူ ပြောသည့်အတိုင်း လိုက်လုပ်ကာ ထိုရွေးချယ်ထားခဲ့သည့်အာလင်မ်သည်လည်း လိုက်နာရန် မထိုက်တန်သော အာလင်မ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ထိုအပြစ်သည် မုဖ်သီ(သို့)အာလင်မ်အပေါ်တွင်သာ ကျရောက်မည်မဟုတ်ဘဲ ထိုရွေးချယ် ခဲ့သူလည်း ယင်းအကျိုးဆက်ကြောင့် ပြစ်မှုဂုနာဟ်ကို ဝေမျှခံစားရပေမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် သူ၏အီမာမ်(ယုံကြည်မှု)ဦးစီးကြီးကိုင်ခြင်းကို ထိုသို့သောသူလက်ထဲသို့မည်သည့်စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမျှမပြုလုပ်ဘဲ ထည့်လိုက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသူများသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကခေါ်ဆိုသော “မဟုတ်မမှန်မုသားကို အလွန်တရာမျှပင် နာယူလက်ခံသူများ” လူအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ထိုသူများသည် ၎င်းတို့၏(မှားယွင်းစွာရွေး ချယ်ခဲ့သော)ဘာသာရေးဆိုင်ရာခေါင်းဆောင်များကို ဖက်တွယ်ကာ ၎င်းတို့၏ အသိပညာဗဟုသုတနှင့်ရိုးသား ဖြောင့်မတ်ခြင်းအပြုအမူများ၊ လုပ်ရပ်များ၊ ယုံကြည်ကိုးစားထိုက်မှုများနှင့် ရိုးသားမှုအကြောင်းမှန်ကို ဒုက္ခခံ မစုံစမ်းဘဲ လိုက်နာခဲ့သူများဖြစ်ကြသည်။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှစွာဖြင့် ၎င်းတို့ထံမှ မှားယွင်းသောဆင့်

ပြန်ချက်များနှင့် လုပ်ကြံတင်ပြထားသည်များကို နားထောင်ခြင်း၊ လက်ခံခြင်းနှင့်ကျေနပ်ခြင်းတို့ အကျင့်ဖြစ် သွားကြသည်။

ဤနေရာ၌ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ဂျူးများ၏အခြေအနေအကြောင်းပြောဆိုနေသော်လည်းယင်း နောက်ကွယ်၌ သတင်းစကားကား မုစ်လင်မ်များ ထိုကဲ့သို့သောကိစ္စရပ်များမှ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေထိုင်ကြရန် အမှန်တကယ်မီးမောင်းထိုးပြခြင်းဖြစ်သည်။ ကံအကြောင်းမလှစွာ ဤသည်မှာ ခေတ်ပြိုင်ကမ္ဘာကြီး၌ မုစ်လင်မ်များကျဆုံးရခြင်း၏ အကြောင်းများထဲမှတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့သည် သူတို့၏လောကီရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် လုံးဝလိမ္မာပါးနပ်ကြပါသည်။ နာမကျန်းဖြစ်လာချိန်၌၎င်းတို့သည် အကောင်းဆုံးသမားတော်ကို ရှာကြသည်။ အမှုတစ်ခုဖြစ်လာလျှင် ၎င်းတို့သည် အတော်ဆုံးသောရှေ့နေကိုရှာဖွေကြပါလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့ အိမ်တစ်လုံးဆောက်လျှင် အကောင်းဆုံးဗိသုကာနှင့်အတော်ဆုံးအင်ဂျင်နီယာကို ရှာဖွေကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဘာသာရေးကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်လျှင် မည်မျှဂရုမပြုသနည်းဟူမူ မုတ်ဆိမ်ဖီးဖီး၊ အင်္ကျီရှည်ရှည်ဝတ်ဆင်ထား သောအပေါ်ယံရွမ်းရွမ်းဝေစကားပြောဆိုသူ မည်သူ့ကိုမဆို ၎င်းတို့၏ဘာသာရေးဆိုင်ရာခေါင်းဆောင်အဖြစ် အာလင်မ်၊ မုစ်သီ(သို့)လမ်းညွှန်သူအဖြစ် မှတ်ယူကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ဝါယမမစိုက်ထုတ်ဘဲ ထိုသူသည် ပညာတတ် မတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်စိတ်ချရသောအဆင့်မြင့်ဘာသာရေးသင်ကြားရေးကျောင်းများတွင် စနစ်တကျသင်ကြားထားခြင်းရှိမရှိကိုလည်းကောင်း၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာကျမ်းကျင်သူများအပါးထိုင်ကာ ဒီနာ သနာအသိပညာဗဟုသုတပင်ကိုယ်စရိုက်နှင့် အသိပညာများကို ရွေးနှုတ်သင်ကြားထားခြင်းလည်းရှိမရှိကိုလည်း ကောင်း၊ ထိုအာလင်မ်၏ ပညာရှင်သက်တမ်းတွင် အသိပညာဆိုင်ရာ အလုပ်အကြွေးပြုမှုရှိမရှိကိုလည်းကောင်း၊ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းရှိသော အကြီးအကဲများထံချဉ်းကပ်နေထိုင်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ် ရမရကိုလည်း ကောင်း၊ အလ္လာဟ်အချစ်တော်များအားဖြင့် ၎င်းတို့ထံမှသတ်ကဝါ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရှိသေ ခြင်း)နှင့် သွဟာရတ်(ရုပ်ပိုင်း၊ နာမ်ပိုင်းသန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု)တို့၏ အဓိကအကျင့်သီလများကို ခံယူထားခြင်းရှိမရှိကို လည်းကောင်း စုံစမ်းရန်ပင် အရေးဂရုမမူကြချေ။

ဤပေါ့ပေါ့တန်တန် အလေးမထားသော သဘောထား၏ရလဒ်မှာ ဘာသာရေးကိုနားလည်သဘောပေါက် ရန်မလေ့လာသောမုစ်လင်မ်အများစုတို့သည် ကံမကောင်းအကြောင်းမလှစွာဖြင့် တတ်ယောင်ကားဟောကြား သူများနှင့်စီးပွားရေးသမား“ဝီရ်”တို့၏ ကျောတွင်းအတွင်းသို့ သက်ဆင်းသွားကာ မှန်ကန်သောဘာသာရေးလမ်း ကြောင်းမှပို၍ဝေးကွာသွားကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့သောလူတို့၏ဘာသာရေးဆိုင်ရာနားလည်သဘောပေါက်မှုသည် ၎င်းတို့ဖြစ်စေချင်သည့်ဆန္ဒကိုမထိပါဘဲ ၎င်းတို့သည် ဘာသာတရားလိုက်နာနေကြသည်ဟူ၍လည်းကောင်း ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုအိဗာဒ်များစွာလုပ်ဆောင်လျက်ရှိနေသည်ဟူ၍လည်းကောင်း ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေသော ယုံတမ်းစကားအဆင့်ရောက်သွားသည်။ သို့သော်လည်း ယင်း၏အစစ်အမှန်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ မည်သို့ဖော်ပြထားသနည်းဆိုလျှင်-

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

“(ထိုသူကား)အကြင်သူများပင်တည်း။ ၎င်းတို့၏ (ကောင်းမှုကုသိုလ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသော) ကြိုး

ပမ်းဆောင်ရွက်မှုသည် လောကီဘဝ၌ပင် အချည်းနှီးဖြစ်ရလေပြီ။ သို့ပါလျက်၎င်းတို့သည်ကေန်အမှန် မိမိတို့မှာကောင်းမြတ်သော အပြုအမူများကိုပင် ပြုလုပ်နေကြသည်ဟုထင်မှတ်ကြ၏။(၁၈:၁၀၄)

အကျဉ်းချုပ်၍ နိဂုံးချုပ်သောကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဂျူးများထဲမှ အရေခြုံများသည် “မဟုတ်မမှန် မုသားကိုအလွန်တရာမျှပင် နာယူလက်ခံသောသူများ”ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခြင်းဖြင့် အရေးကြီးသည့် စည်းမျဉ်း တစ်ရပ်ဖော်ထုတ်ထားသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်ပါသည်။ စည်းမျဉ်းကား လူများစုအတွက် “အုလမာ”ပညာရှင် များနောက်လိုက်ရန်မှာ မလွဲမသွေလိုက်နာမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း လူများသည် အုလမာများကို၎င်းတို့၏ အာလင်မ်(သို့) ဘာသာရေးလမ်းညွှန်သူအဖြစ် ဦးစွာစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းမလုပ်ဘဲ မလိုက်နာသင့်ချေ။ ဦးစွာပထမ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း၏ရလဒ်မှာ ၎င်းတို့သည် မသိနားမလည်သူများထံမှ မှားယွင်းမှုများကိုနားထောင်ပြီး နားယောင် လာကြသည့် အကျင့်ရှိသူများ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။

(၂) အရေခြုံများ၏ အခြားဆိုးရွားသောစရိုက်ကိုဖော်ပြရာ၌- **سَمْعُونَ لَقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُواكَ** (ထိုထိုသော သူတို့သည်မုသားကို အလွန်တရာကြားနာသူများ၊ အသင့်ထံမလာကြသောသူတို့အဖို့(အသင့်ထံ လာရောက်၍)နားစွင့်သူများဖြစ်ကြကုန်၏။)ဟုမိန့်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤသူများသည် အသင့်ထံသို့ ဘာသာရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်အကြောင်း မေးမြန်းရန်လာရောက်သည်မှာထင်ရှားသည်။ သို့သော်လည်း ကိစ္စရပ်၏အမှန်တရားကား ၎င်းတို့၏ရည်ရွယ်ချက်သည် ဘာသာရေးလည်းမဟုတ် ယင်း၏စည်းမျဉ်း ဥပဒေအကြောင်းလည်းမဟုတ်ဆိုသည်ပင်ဖြစ်သည်။ စင်စစ်၎င်းတို့လာရောက်ရခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ မောက်မာမှုကြောင့် မလာရောက်ကြသောဂျူးတို့ သူလျှိုအဖြစ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်စားလှယ်များသည် စေလွှတ်သူများ၏ ဆန္ဒအရ လာရောက်ခြင်းဖြစ်၍ အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြားမှု၏ပြစ်ဒဏ်ပေးမှုဆိုင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏အယူအဆကို သိချင်သည့်ဆန္ဒသက်သက်သာဖြစ်သည်။ ကိုယ်စားလှယ် များစေလွှတ် သူတို့သည် ယင်းအကြောင်းသိစေ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလက်ခံခြင်း၊ လက်မခံခြင်းဆိုသည်ကား ၎င်းစေလွှတ်သူများကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤတွင်မုစ်လင်မ်များအား သတိပေးထားသည်မှာ မည်သူမဆိုဒီနီသာသနာ့အာလင်မ်တစ်ဦးထံမှ “ဖဿဝါ”တစ်ခုတောင်းခံခဲ့လျှင် တောင်းခံသူ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အရှင်တမန်တော်၏အမိန့်ကိုသိရှိရန်နှင့် ယင်းအတိုင်းလိုက်နာရန်ဟူသော အချက်ဖြင့်စည်းနှောင်ထားသည်။ မုစ်သီတစ်ဦးထံမှလည်းကောင်း တစ်ဦးထက်ပိုသော မုစ်သီများထံမှ လည်းကောင်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာပြဿနာ၏ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသောဖြေရှင်းမှုကိုသိရှိစေရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီးမှ တစ်စုံတစ်ဦးဆန္ဒနှင့်ကိုက်ညီသော ဖြေရှင်းချက်တစ်ရပ်ရရန် ရှာဖွေခြင်းသည်ကား တစ်စုံတစ်ဦး၏ ကိုယ်ပိုင်ဆန္ဒနှင့်ရှိက်တွာန်နောက်လိုက်ခြင်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းထုတ်ဖော်ပြသခြင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့လုပ်ခြင်းကို ရှောင်ရှားသင့်ပေသည်။

(၃) ဤသူများတို့၏ တတိယမကောင်းသောဉာဏ်ကိုဖော်ပြရာ၌ “၎င်းတို့သည် အာယသ်တော်များကို ထိုအာ ယသ်တော်များ၏မူရင်းနေရာများမှ ရွှေ့ပြောင်းလေ့ရှိကြသည့်ပြင်”ဟု မိန့်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်အာယသ်က မရည်ရွယ်သောဆိုလိုရင်းသို့ရောက်ကာ အရှင် မြတ်အမိန့်ပညတ်ချက်များကို အပြောင်းအလဲဖြစ်သွားစေရန် ကြိုးစားထားသည်။ ဤနေရာ၌ဖြစ်နိုင်သည်

မှာသောင်ရသ်ကျမ်း၏စကားလုံးများကို အပြောင်းအလဲအချို့ပြုလုပ်ခြင်း(သို့) အထားအသိုပြောင်းလဲခြင်း၊ တို့အကျုံးဝင်ပေသည်။ နောက်ဖြစ်လာနိုင်သည့်ကိစ္စမှာ စကားလုံးကိုမူ အရှိအတိုင်းထိန်းသိမ်းထားပါသည်။ သို့သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းများနှင့်ပြောင်းလဲခြင်းများကြောင့် အဓိပ္ပာယ်တွင် ကိုရ်နီကားယား နိုင်ပေသည်။ ဂျူးများသည် ထိုနည်းလမ်းနှစ်မျိုးစလုံးကိုပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။

ဤအထဲတွင် မုစ်လင်မ်များအား သတိပေးထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းတာဝန်အား ကိုယ်တိုင်ယူထားသည်။ ဤစကားလုံးများအစီအစဉ်အထားအသိုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်လျှင် မည်သူမျှ ထိုသို့ပြုရဲလိမ့်မည်မဟုတ်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မရေမတွက်နိုင်လောက်သော ကုရ်အာန်ကျမ်းများကိုသာမက သန်းပေါင်းများစွာသောလူသားများ၏မှတ်ဉာဏ်ဘဏ်ထဲ၌ လုံခြုံစွာရှိနေခဲ့ပြီးသော ကျမ်းစာများကိုပါ ရွှေ့ပြောင်းရန်မှာ လွယ်ကူသည့်ကိစ္စမဟုတ်ပေ။ မည်သူမဆို တိုတောင်းသောသရတစ်ခုကိုပင် အသံထွက်မှားထွက်သည့်အသေးဆုံးအမှားကလေးကိုပင် ချက်ခြင်းဖမ်းမိနိုင်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်လျှင်မူ လုပ်နိုင်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ လုပ်ခဲ့သူတွေလည်း လုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကျမ်းတော်မြတ်၏လုံခြုံရေးအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိယာမတ်နေ့တိုင်နဂိုအတိုင်းဤအုမ္မသ်ထုတွင် တည်ရှိနေရန် စီမံထားတော်မူခဲ့သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သ်တော်၏သတင်းစကားနှင့်မှန်ကန်သောအဓိပ္ပာယ်တို့ကိုတတ်သိနားလည်သည့်လူအုပ်စုတစ်စုရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အဓိပ္ပာယ်ကိုအပြောင်းအလဲလုပ်သူများ၊ ဖျက်ဆီးသူများနှင့် လိုရာဆွဲ၍မမှန်မကန်ပြောသူများကို ဖော်ထုတ်နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

တံစိုးလက်ဆောင်ပေးခြင်းနှင့် ယင်း၏ဆိုးဝါးသောအကျိုးဆက်များ

- (၄) ဒုတိယအာယသ်တော်(၄၂)တွင် ထိုသူများ၏အခြားဆိုးဝါးသည့်ဉာဏ်ချစ်သော **اَكْلُونِ لِلْسُّحْتِ** ဟုခေါ်ဆို၍ဖော်ပြထားသည်။ ဤနေရာတွင် ယင်း“ဟရာမ်”ကိုအလွန်တရာစားသုံးသူများပင်ဖြစ်ကြကုန်၏”ဟု ဘာသာပြန်ထားသည်။ မူရင်းစာသားတွင် **أَكْلُونِ** “စွပ်သ်”ဟူသောစကားလုံးအတွက် “ဟရာမ်မြစ်ထားသည်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ “စွပ်သ်”၏ စာပေဝေါဟာရဆိုင်ရာအဓိပ္ပာယ်မှာအမြစ်ပါမကျန်နှုတ်ပစ်ခြင်း(သို့) လုံးဝဖျက်ဆီးပစ်ခြင်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် မိန့်ကြား ထားသော- **فَيُحْصِرْكُمْ بَعْدَ ذَٰلِكُمْ** (သို့ပြုခဲ့ကြပါလျှင် ထိုအရှင်မြတ်သည်အသင်တို့အားပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခြင်း အားဖြင့် လုံးဝပျက်စီးစေတော်မူမည်။)(၂၀:၆၁)သည် ထိုအဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်းကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤနေရာတွင်“စွပ်သ်”ဆိုသည်မှာ တံစိုးလက်ဆောင်ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်သည်။ သမိစိရ်ပညာတွင်ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသော စိုက်ယိဒ်နာအလီ(عليه السلام)၊ အိဗ်ရာဟီမ်နဒ်အီ၊ ဟစန်အလ်ဗစ္စရီ၊ မုဂျာဟိဒ်၊ ကသာဒဟ်၊ သွာဟတ်ကံနှင့်အခြားသူများက ယင်းကို တံစိုးလက်ဆောင်အဖြစ် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ကြသည်။

“စွတ်ဟ်” سُحُوت (လုံးဝပျက်စီးစေခြင်း၊ ဟရာမ်တရားမဝင်ရှာဖွေခြင်းတို့သည် ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်၍ ရှောင်ရှားရန်လုံလောက်ပေသည်။)နှင့် တံစိုးလက်ဆောင်အတူတူဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကား ပေးသူယူသူတို့မှာ အတူတူ ပျက်စီးစေရုံမျှမက တစ်နိုင်ငံလုံးနှင့်လူထုတစ်ရပ်လုံးအမြစ်မှမကျန်ပျက်စီးစေပါသည်။ ထို့ပြင် တရားမဝင်ကျေးဇူးပြုခြင်းနှင့် ရိုးသားစွာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုကျဆုံးခြင်းတို့ မြင့်မားလာသောကြောင့် လူထုအေးချမ်းသာယာရေးနှင့်တည်ငြိမ်မှုကိုပါ ပျက်စီးစေပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခု(သို့) ဌာနတစ်ခုတွင် လာဘ်ပေး လုပ်ယူမှုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်လာလျှင် ဥပဒေသည် အေးတိအေးစက်ဖြစ်လာကာ တံစိုး လက်ဆောင်ပေးမှုများရေပန်းစားလာမည်။ နိုင်ငံတစ်ခု၏ဥပဒေသည် ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးနှင့် တည်ငြိမ်ခြင်းကို ထိန်းသိမ်းသည့်တစ်ခုတည်းသောအင်အားဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အသက်မဝင်လျှင် အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်နှင့်ဂုဏ်သိက္ခာတို့သည် လုံခြုံမှုမရှိတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် တံစိုးလက်ဆောင်ကို စွတ်ဟ်ဟုခေါ်ဆိုခြင်းအားဖြင့် တံစိုးလက်ဆောင်သည် ကြီးလေးသော ဟရာမ်ဖြစ်ကာတရားမဝင် တားမြစ်ထားကြောင်းရရှိအသ်ကကြေညာထားခဲ့သည်။ သို့သာမက စစ်မှန်သောဟဒီးဆ်တစ်ရပ်၌ တံစိုးလက်ဆောင် ၏ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်တံခါးအားလုံးပိတ်ဆို့ရန်အရာရှိများကိုဖြစ်စေ၊ ခေါင်းဆောင်များကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတစ်ခု၏ ဂုဏ်အသရေရှိ လူကြီးများကိုဖြစ်စေ လက်ဆောင်ပဏာပေးခြင်းကိုပင်လျှင် “စွတ်ဟ်” အဖြစ်လည်းကောင်း၊ လာဘ်ပေးခြင်းဟုလည်းကောင်းသတ်မှတ်ကာ ဟရာမ်အဖြစ်ကြေညာထားသည်။ (ဂျဆ်ဆွားဆ်)

တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်သည် ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်၌မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ “အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် တံစိုးလက်ဆောင်ပေးသူနှင့်ယူသူ၊ ထို့ပြင် ၎င်းတို့နှစ်ဦးကြားပွဲစားလုပ်သူအပေါ်၌ ထိုအရှင် ၏ ဂရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးစေပါသည်။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။ (ဂျဆ်ဆွားဆ်)

ရစ်ရှ်ဝါ(တံစိုးလက်ဆောင်ဟုအဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သော)၏ အစွဲလားမဲ့ဥပဒေဆိုင်ရာအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်သည်တစ်စုံတစ်ရာအတွက် အစားယူခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ယူခြင်းသည် ဥပဒေဆိုင်ရာ မှန်ကန်မှု လည်းရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ဥပမာအားဖြင့် လူတစ်ဦးသည် အလုပ်တစ်ခုလုပ်ကိုင်သည်။ သို့လုပ်ခြင်းသည် ၎င်း၏တာဝန်အတွင်းပါဝင်၍ယင်းကိုပြီးမြောက်အောင်လုပ်ဆောင်ရန်မှာလည်း ၎င်းတွင်တာဝန်ရှိပေ သည်။ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းအတွက် အခြားမည်သူထံကမှ မည်သည့်အစား ယူခြင်းကိုမျှ မလုပ်နိုင်ပါ။ အကယ်၍ယူခဲ့လျှင် ယင်းသည် တံစိုးလက်ဆောင်(လာဘ်)ပင်ဖြစ်သည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ အရာရှိများဖြစ်စေ၊စာရေးစာချီဖြစ်စေ၊အဆင့်မြင့်သည်ဖြစ်စေ နိမ့်သည်ဖြစ်စေတို့သည် အစိုးရထံမှအခကြေးငွေယူထားသော ဝန်ထမ်းများဖြစ်၍ အားလုံးသည်၎င်းတို့တာဝန်များကို ထမ်းဆောင် ရန်တာဝန်ရှိပေသည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ကိုင်တွယ်ရသောကိစ္စနှင့်သက်ဆိုင်သောသူထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ ယူခဲ့လျှင် ယင်းသည်တံစိုးလက်ဆောင်(လာဘ်)ပင်ဖြစ်သည်။ မိန်းကလေးတစ်ဦး၏အဖေနှင့်အမေသည် ၎င်းတို့သမီးမင်္ဂလာလက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုအတွက် တာဝန်တင်ရှိပါသည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်သည့်အတွက် ၎င်းမိဘတို့သည် မည်သည့်အစားပေးလျော်ခြင်းမှမယူနိုင်ပါ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့သမီးပျိုနှင့်ထိမ်းမြား လက်ထပ်မည့်သူထံမှ မည်သည့်အစား ပေးလျော်ခြင်းကိုမဆိုယူခဲ့လျှင် ယင်းသည်တံစိုးလက်ဆောင် (လာဘ်)ပင်ဖြစ်သည်။ စောင်မ် (ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း)စွဲလာသ်(ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း)၊ ဟဂ်ျု

လုပ်ခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်သိလာဝပ် (ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း)တို့သည် မုစ်လင်မ်များအပေါ်၌ မပြုမနေရ တာဝန်ရှိသော အိဗာဒတ် (ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုအပြုအမူများ)ဖြစ်ကြသည်။ မည်သို့ထံမျှမဆို ထိုလုပ်ငန်းရပ်များ အတွက် မည်သည့်အစားပေးလျော်ခြင်းကိုမျှ မယူရချေ။ သို့ယူခြင်းသည် တံစိုး လက်ဆောင်(လာဘ်) ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သင်ကြားပေးခြင်းတာဝန်နှင့် အီမမ်အဖြစ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုမှုတွင် ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြုသည့်တာဝန်တို့မှာမူ ဤသည်တို့မှကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်ဟု (နောက်ပိုင်း မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ် ပညာရှင်များကဥပဒေပြုထားခဲ့သည်။)

ထို့နောက် လူတစ်ဦးသည်(လာဘ်)တံစိုးလက်ဆောင်ယူကာ တစ်စုံတစ်ဦး၏အလုပ်ကိစ္စကို မှန်ကန်စွာပြုလုပ်သင့်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ခဲ့လျှင်၎င်းသူသည် တံစိုးလက်ဆောင်ယူခြင်းပြစ်မှု ကျူးလွန်သည် ဖြစ်ကာ ၎င်းရှာဖွေထားခဲ့သည်ငွေနှင့်ဥစ္စာပစ္စည်းတို့မှာ“စွဟ်သ်”ဖြစ်သည်။ သူ့အတွက် တရားမဝင် ဟုရမ်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်သူသည် လုပ်သင့်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်စွာ မလုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင်ယင်းသည် အခွင့်အရေးအလဟဿဖြုန်းတီးခြင်းဖြစ်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှင်းလင်းသော အမိန့်တော်တစ်ရပ်ကို ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်၍ ကြီးမားသောပြစ်မှု နောက်ထပ်တစ်ခုတိုးလာပေသည်။ ဤအလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ဂရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးစေသည့်လုပ်ရပ်မှ မုစ်လင်မ်များအားလုံးကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော်မူ ပါစေ။

\\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\

အာယသ် (၄၄-၅၀)

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
 يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَ
 الرُّبُيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ
 اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنَ
 اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِهَا
 أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ④ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
 فِيهَا أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ
 بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
 قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ ⑤ وَمَنْ
 لَمْ يَحْكَمْ بِهَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ⑥
 وَفَقَيْنَا عَلَى آثَارِهِمُ بَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
 يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ⑦
 مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
 لِلْمُتَّقِينَ ⑧ وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ ⑨ وَمَنْ
 لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ⑩ وَأَنْزَلْنَا
 إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
 وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
 أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً
 وَمِنْهَا جَاوِلُوشَاءَ اللَّهُ لِيَجْعَلَ لَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ

فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۖ وَإِنْ أَحْكُمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ۖ أَخْلَمْ
الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝

ဧကန်အမှန် ငါအရှင်မြတ်သည်“သောင်ရတ်”ကျမ်းကိုချပေးသနားတော်
မူခဲ့၏။ ယင်း“သောင်ရတ်”ကျမ်းမြတ်တွင် တရားဓမ္မညွှန်ကြားခြင်းနှင့်ရောင်
ခြည်တော်ရှိသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏)အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြ
ကုန်သော နဗီတမန်တော်များသည် ယဟူဒီများအပေါ်၌ယင်း“သောင်ရတ်”
ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုနည်းတူစွာ
ယဟူဒီဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့် ပညာရှိ သုခမိန်တို့သည်လည်း (ယင်းသောင်ရတ်
ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီတရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။ အကြောင်းသော်
ကား၎င်း(ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့်ပညာရှင်)တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏
ကျမ်းတော်(နှင့်အညီလိုက်နာကျင့်သုံးကြရန်)ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်
အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းခံခဲ့ကြရသည့်ပြင် ၎င်းတို့သည် ထိုကျမ်းတော်ကိုလိုက်နာ
ကျင့်သုံးကြပါမည်ဟု ဝန်ခံသူများလည်းဖြစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင်၊ သို့ဖြစ်ပေရာ
(အို. . . ယဟူဒီအကြီးအကဲအပေါင်းတို့)အသင်တို့သည် လူတို့အားမကြောက်
ရွံ့ကြလေနှင့်၊ ငါအရှင်မြတ်ကိုသာကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့
သည်ငါအရှင်မြတ်၏အာယသ်တော်များကို အနည်းငယ်မျှသောအဘိုးအခ
ကြေးငွေဖြင့်ရောင်းစားခြင်းမပြုကြကုန်လင့်။ ၎င်းပြင်မည်သူမဆိုအလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်(အမိန့်တော်)အတိုင်း တရားစစ်ဆေး
စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုခဲ့မှု၊ ထိုကဲ့သို့သောသူများသည်“ကာဖီရ်”သွေဖည်
ငြင်းပယ်သောသူများပင်ဖြစ်ကြပေသတည်း။ (၅:၄၄)

၎င်းပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် ထို“သောင်ရတ်”ကျမ်းမြတ်တွင်ယင်း ယဟူဒီ
တို့အပေါ်၌အသက်ဇီဝိန်၏အစား အသက်ဇီဝိန်ဟူ၍၎င်း၊ မျက်စိ၏အစား

မျက်စိဟူ၍၎င်း၊ နှာခေါင်း၏အစား နှာခေါင်းဟူ၍၎င်း၊ နားရွက်၏အစားနား
ရွက်ဟူ၍၎င်း၊ သွား၏အစားသွားဟူ၍၎င်း(အချို့)ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ၌လည်း
(ထပ်ထူထပ်မျှ)လက်စားချေခြင်းပင်ရှိသည်ဟူ၍၎င်း အမိန့်တော်ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်း
တော်မူခဲ့လေသည်။ တစ်ဖန်အကြင်သူသည် ယင်းလက်စားချေခြင်းကို
ခွင့်လွှတ်ခဲ့လျှင် ထို(ကဲ့သို့)ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည်၎င်း(ခွင့်လွှတ်သူ)၏အဖို့အပြစ်
များမှလွတ်ကင်းရန်အကြောင်းပင်ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းပြင်မည်သူမဆိုအလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်ချမှတ်တော်မူသည့်(အမိန့်တော်)အတိုင်း တရားစစ်ဆေးစီရင်ဆုံး
ဖြတ်ခြင်းကိုမပြုပါလျှင် ထိုကဲ့သို့သော သူများပင် ကျူးလွန်သောသူများဖြစ်ကြ
ကုန်သတည်း။ (၅:၄၅)

၎င်းပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်)များ၏နောက်၌ ထိုနဗီ
တမန်တော်များ၏လမ်းစဉ်ကို ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အလို့ငှါ
“မရ်ယမ်”၏သားတော်“အီစာ”အား ၎င်း၏အလျင်ရှိခဲ့သော “သောင်ရတ်”
ကျမ်းကို (အခိုင်အမာပြုသူ) ထောက်ခံသူအဖြစ်ဖြင့် စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။
၎င်းပြင်ငါအရှင်မြတ်သည် ထို(တမန်တော်အီစာ)အား“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းကို
ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့၏။ ထိုကျမ်းတွင် မိမိအလျင်ရှိသော “သောင်ရတ်”ကျမ်းကို
ထောက်ခံ(အခိုင်အမာပြု)လျက်ရှိသည့်ပြင် “မုသ်သကီ”သူတော်စင်များအဖို့
တရားဓမ္မအဆုံးအမလည်းဖြစ်၏။ (၅:၄၆)

ထို့ပြင်တစ်ဝ “အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတော်ကို ရရှိသောသူတို့သည်လည်း
ယင်း“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတော်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထုတ်ပြန်ချမှတ်
တော်မူသည့်အတိုင်း စီရင်ကြရပေမည်။ စင်စစ်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်အမိန့်တော်အတိုင်း တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း
မပြုခဲ့သော် ထိုကဲ့သို့သောသူများသည် အမိန့်တော်ကိုကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်
သောသူများပင်တည်း။ (၅:၄၇)

၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်ထံသို့ မှန်ကန်
သော ကျမ်းမြတ်(ကုရ်အာန်)ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ (ယင်း
ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်) ၎င်း၏ အလျင်ရှိခဲ့သောကျမ်းများကို
ထောက်ခံလျက်ရှိ၏။ ၎င်းပြင် ယင်းကျမ်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက်
ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ်
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်(တရားတော်)နှင့်အညီ

စီရင်ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် မိမိထံရောက်ရှိလာသော မှန်ကန်သောကျမ်းတို့ကိုစွန့်၍ ၎င်းတို့၏အလိုဆန္ဒများကို မလိုက်လေနှင့်။ ငါအသျှင် မြတ်သည် အသင်တို့အနက် အသီးသီးတို့အဖို့ တရားဓမ္မသတ် (နည်းဥပဒေ) တစ်မျိုးနှင့်ထင်ရှားလှစွာသောလမ်းစဉ်တစ်မျိုးကိုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူခဲ့သည်။ အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါမူ အသင်တို့(အားလုံး)ကို သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်စေတော်မူခဲ့မည်မှာ ဧကန်မလွဲပင်။ သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိပြဋ္ဌာန်းပေးသနား တော်မူသည့် (တရားလမ်းစဉ်)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အား စမ်းသပ်တော်မူခြင်းငှာ (ထိုကဲ့သို့သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်စေတော်မမူခဲ့ချေ)။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ကောင်းမှုများကို သူ့ထက်ငါသာအောင် လျင်မြန် စွာပြုလုပ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့အားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်သို့သာ လျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြမည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရောအခါဝယ်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ ကွဲလွဲခဲ့ကြကုန်သော အကြောင်းအချက်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အား အသိပေးတော်မူမည်ဖြစ်၏။ (၅:၄၈)

၎င်းပြင်(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် (တရားတော်) နှင့်အညီ တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်ပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ထိုသူတို့၏ စိတ်အလိုဆန္ဒကို မလိုက်စားပါလေနှင့်။ ထိုမှတစ်ပါး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အသင့်ထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ် ပေးသနားတော်မူသော အချို့ အမိန့်တော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထို သူတို့သည်အသင့်အား ချွတ်ချော်တိမ်းပါးစေမည်ကို အသင် သတိထားပါလေ။ ထို့နောက် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ) မျက်နှာလွှဲဖယ်သွားခဲ့ကြပါမူ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အချို့ဖြစ်မှု ဒုစရိုက်များကြောင့် ယင်းသူတို့ကို (ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ပင်) ပြစ်ဒဏ်ပေးလိုတော်မူကြောင်း အသင်ကောင်းစွာ မှတ်ယူပါလေ။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား လူတို့အနက် များစွာသောလူတို့သည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) စည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။ (၅:၄၉)

ပြီးနောက်ယင်းသူတို့သည် အမိုက်ခေတ်၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို လိုလားကြလေသလော။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ယုံကြည်မှုထားရှိသော အမျိုးသားတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်မည့်သူကား အသူနည်း။ (၅:၅၀)

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

ဤသည်မှာ စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏တတိယအခန်းဖြစ်ပေသည်။ ဤနေရာတွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဂျူးများ၊ ခရစ်ယာန်များနှင့် မုစ်လင်မံများတို့အား တမန်တော်ပွင့်တော်မူသောအစဉ်အလာနှင့်ဆက်နွှယ်နေသည့် အုပ်စု(၃)စုဝင်ဖြစ်သည့်အလျောက် ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာသီးခြားအမိန့်ပညတ်ချက်တစ်ခုကို ဂရုမူအလေးအနက်ထားရန်မိန့်ကြားထားသည်။ အစောပိုင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်ခဲ့သော အာယသ်တော်များပါကွဲပြားသောမူရင်းစာသားတို့တွင်ပါဝင်သည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပြုလုပ်ထားသော ပဋိညာဉ်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာပြုလုပ်သည့် လေးနက်သောကိစ္စရပ်များဖြစ်သည်။ ယင်းဆန့်ကျင်စွာပြုလုပ်သည့်ကိစ္စရပ်များမှာ ၎င်းတို့ထံပို့ချသည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ အစီအစဉ်အထားအသိုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် မှားယွင်းစွာအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များ၏အရိုးစွဲသည့်အကျင့်ဓလေ့တစ်ရပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤပါဒ်၏ ပထမနှစ်အာယသ်ဖြစ်သည့် (၄၄နှင့်၄၅)ထဲတွင် သောင်ရသ်ကျမ်းရသူတို့အား ဦးတည်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုနှင့် အဆုံးတွင်ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာများဖြစ်လာမည့်အကြောင်း သတိပေးထားခဲ့သည်။ ဆင့်ပွားအနေဖြင့် ယင်းတွင် ကိစားစ်(တူညီသောလက်တုန့်ပြန်ခြင်း)နှင့်သက်ဆိုင်သော ထပ်တူထပ်မျှအမိန့်ပညတ်ချက်အချို့ကိုလည်း ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပြီးခဲ့သည့်အာယသ်တော်များထဲတွင် ကိစားစ်နှင့်ပတ်သက်သောဂျူးတို့၏ပူးပေါင်းကြံစည်မှုကိုဖော်ပြထားသည်။ ယင်းတွင် ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်စုဝင်လူတို့သည် ၎င်းတို့ထက် အားနည်းသောပြိုင်ဖက်ဗနူကုရိုင်ဇာဟ်တို့အား ၎င်းတို့နှင့်တူညီခြင်းကို မနှစ်သက်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့နှင့်နှိုင်းစာလျှင် ပိုမိုနည်းပါးသည့်သွေးကြွေးငွေ့ဖြင့် အတင်းအကြပ်ကျေနပ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်နှစ်ခုထဲ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ချမှတ်ထားသော ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ၎င်းတို့ကိုယ်ပိုင်ဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းစေရန် ဂျူးတို့အား အလေးအနက် သတိပေးထားသည်။ ထို့နောက် ယင်းသို့ပြုလုပ်သူအား ကာဖီရ်(မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူ)အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဇွာလင်မ်(မတရားသူ)အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်သည်။

ထို့နောက် တတိယအာယသ်(၄၆)နှင့် စတုတ္ထအာယသ်တော်(၄၇)တို့သည် ခရစ်ယာန်များအား ဦးတည်မိန့်ထားသည်။ သူတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပို့ချသောဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ထားသည့် ဥပဒေတစ်ခုပြဋ္ဌာန်းခြင်းအတွက် သတိပေးထားသည်။ ၎င်းပြင် ထိုသို့ပြုလုပ်သူများအား အာဏာဖီဆန်သူများနှင့် အမိန့်မနာခံသောသူများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။

အဆုံးတွင် ပဉ္စမအာယသ်(၄၈)နှင့်ဆဋ္ဌမအာယသ်(၄၉)ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်ﷺအားဦးတည်ပြောကြားထားပြီး မုစ်လင်မံများအား ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတို့တွင် စွဲကပ်နေသောရောဂါမှ ကူးစက်မှုမရှိစေရန် သတိရှိစွာနေထိုင်ရန် ညွှန်ကြားထားသည်။ သို့မဟုတ်ပါမူအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်ကာ မိမိနိုင်ငံတွင် မိမိကိုယ်ပိုင်ဥပဒေပြုလုပ်ခြင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းဆိုသည့် မာန်မာနတက်ကာ ငွေကြေး၏စေ့ဆော်မှု၊ ထင်ပေါ်ကြော်ငြာကြားလိုမှုကြောင့် မုစ်လင်မံများသည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်ချပေးထားတော်မူသော အမိန့်ပညတ်ချက်များအားမှားယွင်းစွာအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းဖြင့် ပြောင်းလဲမှုများစတင်လုပ်ဆောင်ပါလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်၊ ထိုကဲ့သို့သောအဖြစ်ဆိုးမှ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား တားဆီးပေးတော်မူပါ။

နောက်ပိုင်းတွင် တမန်တော်အားလုံး(عليه السلام)တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ယုံကြည်ခြင်းနှင့် နာခံခြင်း ဆိုသည့်နည်းလမ်းနှင့် တူညီသောယုံကြည်မှုကို စွဲကိုင်ထားကြသည်ဆိုသည့်အရေးကြီးသည့်မှုကို ထောက်ပြထား ပါသည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော်တိုင်းတို့အား သူတို့၏သဘာဝအချိန်အခါတို့နှင့်ကိုက်ညီသော ရှုရီအသံဖြစ်စေ၊ နည်းလမ်းဖြစ်စေ၊ အသိဉာဏ်အရပေးထားပါသည်။ ယင်းဥပဒေများတို့တွင် မြောက်မြားစွာသောဆင့်ပွားပညတ် ချက်များတို့သည် ကွဲပြားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာတွင်ညွှန်ပြထားသည့်အတိုင်း တမန်တော်တစ်ဦးအား ပေးထားသော“ရှုရီအသံ”သည် ထိုတမန်တော်၏အချိန်အခါကာလအတွက် အသိဉာဏ်အကြွယ်ဝဆုံးရွေးချယ်မှု ဖြစ်ခါ ထိုအချိန်တွင်ဥပဒေအားလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် မပြုမနေရတာဝန်ဖြစ်သည်။ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းပြီးသည့် နောက် အခြားရှုရီအသံတစ်ခုဖြင့်အစားထိုးခဲ့ပါသည်။ ထိုဒုတိယရှုရီအသံသည် အသိဉာဏ်ကြွယ်ပြီး သင့်လျော် သွားကာ ၎င်းဥပဒေကိုလိုက်နာခြင်းသည်လည်း အလားတူစွာ မပြုမနေရတာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်သွားသည်။ ရှုရီအသံစနစ်တစ်ရပ်၏ပြောင်းလွဲခြင်းနှင့်ကွဲပြားခြင်းဖြစ်စဉ်တွင် ပြိုင်စံကင်းသောအသိဉာဏ်တစ်ခုရှိပါသည် ဆိုသည်ကို ဤနေရာ၌ညွှန်ပြထားပါသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အထက်တွင်ဖော်ပြသောအာယသ်တော်အတွဲများ၏ ပထမအာယသ်တော်- **إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَاتَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ** “ဧကန်အမှန်ငါအရှင်မြတ်သည်”သောင်ရသ်”ကျမ်းကို ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ယင်း“သောင်ရသ်”ကျမ်းတော် မြတ်တွင်တရားဓမ္မညွှန်ကြားခြင်းနှင့်ရောင်ခြည်တော်သည်ရှိ၏။”ထဲတွင် မိန့်ထားသည်က ဂျူးတို့၏သောင်ရသ် ကျမ်းအားပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းသည်ဆိုသည်မှာ သောင်ရသ်ကျမ်းတွင် ချို့တဲ့မှုများရှိနေခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အချိန် ကာလပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် အမိန့်ပညတ်ချက်များပြောင်းလဲရန်လိုအပ်ချက်ကြောင့်ဟု ညွှန်းထားပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် သောင်ရသ်ကျမ်းသည်လည်း ထိုအရှင်တစ်ပါးတည်းကပင် ပို့ချခဲ့သောကျမ်းတစ်စောင် ဖြစ် ပါသည်။ ထိုကျမ်းတွင် ဗနီအစ္စရာအီလ်များတို့အတွက် လမ်းညွှန်သည့်ဥပဒေများပါဝင်ကာ သူတို့၏နှလုံးသားများ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဆီသို့ ရွေ့လျားစေသော အထူးရောင်ခြည်တော်တစ်ခုပါရှိပါသည်။

ယင်း၏နောက်တွင် - **يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبِّيُّونَ وَالْأَحْبَارُ** (အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏)အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကြကုန်သော နဗီတမန်တော်များသည် ယဟူဒီများအပေါ်၌ ယင်းသောင်ရသ်ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုနည်းတူစွာ ယဟူဒီဘုန်းကြီးရဟန်း တို့နှင့်ပညာရှင်သုခမိန့်တို့သည်လည်း (ယင်းသောင်ရသ်ကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ တရားစစ်ဆေးစီရင်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန် သည်။ အကြောင်းသော်ကား ၎င်း (ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့်ပညာရှင်)တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းတော် (နှင့်အညီလိုက်နာကျင့်သုံးကြရန်)နှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။ ”ဟူ၍မိန့်ထားသည်။ တမန်တော်များ၏ လက်ထောက်များ(ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့်ပညာရှင်)တို့အကြောင်းကို “ရဗ်ဗာနီယွန်”နှင့် “အဟ်ဗဟ်”ဟူသော အမျိုးအစားနှစ်မျိုးဖော်ပြထားသည်။ “ရဗ်ဗာနီယွန်”ဟူသောစကားလုံး သည်“ရဗ်”ဟူသောစကားလုံးဖြင့် ဂုဏ်ပြုထားကာ အလ္လာဟ်အရှင်အချစ်တော်များဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါ သည်။ အဟ်ဗာဒ်ဆိုသော စကားလုံးသည်“ဟီဗရ်”ဆိုသောစကားလုံး၏ ဗဟုဂုဏ်ကိန်းဖြစ်ကာ ဂျူးအသုံးအနှုန်းအရ

အာလင်မ် (အကြမ်းအားဖြင့်ဘာသာရေးဗေဒပညာရှင်)ဟုခေါ်သည်။ အလ္လာဟ်အချစ်တော်ဖြစ်ရန်အတွက် တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်တို့နှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာရှိရပါမည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ အသိပညာဖြင့်လုပ်ရသောအလုပ်များကိုမလုပ်နိုင်ပါ။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော် များကို နာခံခြင်းမရှိ၊ ယင်းနှင့်အညီကျင့်သုံးခြင်းမရှိဘဲ မည်သူမျှ အလ္လာဟ်အရှင်အချစ်တော် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အလားတူစွာ အလ္လာဟ်အရှင်ရှေ့မှောက်တွင်အာလင်မ်တစ်ဦးဆိုသည်မှာ လူ့ဘဝတွင်၎င်း၏လုပ်ရပ်တို့သည် ၎င်း၏အသိပညာအရသာဖြစ်ရပါမည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို တတ်သိ နားလည်ပါလျက်နှင့် သူလုပ်ရမည့်ဘာသာရေးဆိုင်ရာတာဝန်ဝတ္တရားများကို မဖြည့်ဆည်းခြင်းနှင့် ထိုကဲ့သို့ ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက်လည်း သောကမရှိခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်တွင် အသိဉာဏ်ပညာ မရှိသောသူထက် ဆိုးဝါးပါသည်။ ရလဒ်မှာ အလ္လာဟ်အချစ်တော်တိုင်းတို့သည် အာလင်မ်များဖြစ်ကြပြီး အာလင်မ်တိုင်းသည် မူအားဖြင့်ဖြစ်သင့်သည့် အလ္လာဟ်အချစ်တော်များဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ နှစ်ခုစလုံးကို သီးခြားစီဖော်ပြထားခြင်းသည် သတိမူမိစေရန် အသိပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ အာလင်မ်တစ်ဦး အတွက်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အချစ်တော်ဖြစ်စေရန်နှင့်လုပ်ဆောင်မှုများအတွက် အသိပညာလိုအပ်သည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာမရှိပါ။ သို့ရာတွင် သူ့အားအာလင်မ်ဟုခေါ်သည်နှင့်အညီ သူ၏အဓိကလုပ်ဆောင်မှုနှင့် သူ၏ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်များကို နာခံပုံနာခံနည်းအသွယ်သွယ်တို့ကို တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဖော်ထုတ်သိရှိ ထားရမည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် “အိဗာဒသ်”အလ္လာဟ်အရှင်အားခဝတ်ကိုးကွယ်ခြင်း၊ “ဇီကီရ်”အလ္လာဟ်အရှင်အား အောက်မေ့တသခြင်းတို့ကို မြောက်မြားစွာပြုလုပ်ပြီး၊ သူ၏လိုအပ်ချက်များလုံလောက်စေရန်အတွက် အသိပညာ ကိုဆည်းပူးရယူသောသူကိုသာ “ရဗီယူမ်”အလ္လာဟ်အချစ်တော်ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ဤသည်ကိုကျွန်ုပ်တို့၏ခေတ် ပြိုင်အသုံးနှုန်း“ရှိက်ခ်”၊ မုရ်ရှီးဒ်၊ ပီရ်နှင့် အခြားမြောက်မြားစွာသော ကောင်းမွန်သည့်အမည်များပေးထားပါ သည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဘာသာဗေဒအတွက် ရနိုင်သမျှသောအဆင့်မြင့်ကာ လက်တွေ့ကျသော ကျွမ်းကျင်မှု ရရှိပြီးလူအများအား ရှုရီအသ်၏ဥပဒေများကိုသင်ကြားပေးခြင်းနှင့်လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ခြင်းဆိုသည့် တာဝန် ဝတ္တရားများထမ်းကာ လုပ်ဆောင်ခြင်းတာဝန်ဝတ္တရားများဖြစ်သည့် “ဖရသ်” ဝါဂျိဗ်နှင့် စွန္နသ်အလ်မုအက္ကဒဟ်ကို ဖြည့်ဆည်းပါသည်။ သို့ရာတွင် နဖလ်အိဗာဒသ်များကိုလုပ်ဆောင်ရန် အချိန်မပေးနိုင်ပါက ထိုသူအား “ဟိဗ်ရ်” (သို့)အာလင်မ်ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် အထက်တွင်ရှင်းလင်းပြသည်တို့က ရှုရီအသ်နှင့်တွရီကဟ်တို့တွင် ကွဲပြားခြားနားခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် အုလမာနှင့်မရှာအိက်တို့ကြား အလှမ်းမဝေးကြောင်းတို့က ထင်ရှားစေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ပြော နိုင်ပါသည်။ သူတို့အားလုံးတို့သည် အခြေခံညီညွတ်မှုတွင်ဆုံဆည်းကြလေသည်။ လုပ်ပုံလုပ်နည်းနှင့်လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတွင်ထင်ပေါ်မှုတို့၏ခြားနားခြင်းတို့အတွက်မှာမူ အုလမာဘာသာရေးပညာရှင်များနှင့်ဆူဖီ(ဘာသာရေး ဆိုင်ရာလျှို့ဝှက်ထူးဆန်းသူများ)တို့သည် အုပ်စုနှစ်ခု(သို့) ဂိုဏ်းနှစ်ခုမဟုတ်သည်မှာထင်ရှားပါသည်။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်နှင့်ထိုအရှင်၏တမန်တော်တို့အား ကျိုးနွံခြင်းနှင့်နာခံခြင်းဆိုသည်ကပင် ရည်မှန်းချက်အတွက် ထိုသူတို့ နှစ်ဦးစလုံးလုပ်ဆောင်နေသည်ဟူသော သဘောအရ၎င်းတို့သည်တစ်အုပ်စု(သို့) တစ်ဂိုဏ်းတည်းဖြစ်ကြပါသည်။ ဤရည်မှန်းချက်ကိုရရှိရန်အတွက် အသုံးပြုသည့် မတူသည့်နည်းလမ်းများသည်သာ ဖြာထွက်နေသယောင်ရှိ ပါသည်။

ထို့နောက် بِمَا اسْتَحْفَظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ အကြောင်းသော်ကား ၎င်း(ဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့်ပညာရှင်)တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းတော်(နှင့်အညီလိုက်နာကျင့်သုံးကြရန်)ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းခံရသည့်”ပြင် ၎င်းတို့သည် ထိုကျမ်းတော်ကိုလိုက်နာကျင့်သုံးပါမည်ဟု ဝန်ခံသူဖြစ်ခဲ့ကြသည်”ဟုမိန့်ကြားထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤတမန်တော်များနှင့်၎င်းတို့၏လက်ထောက်များဖြစ်ကြသော “အုလမာ”နှင့် (မရှာအိမ် အသိပညာရှင်များနှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အချစ်တော်များ)ဆိုသည့် နှစ်မျိုးနှစ်စားတို့သည် သောင်ရသ်ကျမ်းတော်ပါ ဥပဒေများကိုလိုက်နာကျင့်သုံးစေရန် တာဝန်ရှိသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူများအား “သောင်ရသ်”ကျမ်းကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်အပ်နှင်းထားကာ၊ သူတို့ကလည်း ယင်းကျမ်းကိုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါမည်ဟု အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပဋိညာဉ်ပြုထားသောသူများဖြစ်ကြသည်။

ဤနေရာအထိတိုင် မူရင်းစာသားသည်သောင်ရသ်ကျမ်းအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ချပေးသောကျမ်းဟု ရည်ညွှန်းထားပြီး၊ လမ်းညွှန်မှုနှင့်ရောက်ခြည်တော်တို့ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းကျမ်းသည် တမန်တော်များနှင့် ၎င်းတို့ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်သော လမ်းညွှန်သူများနှင့်ပညာရှင်တို့အားဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထား သည်။ ထို့နောက်ခေတ်ပြိုင်ဂျူးများအပေါ် အာရုံစိုက်ကာ ၎င်းဂျူးတို့သည်၎င်းတို့၏အကြီးအကဲများလုပ်ဆောင်သကဲ့သို့သောင်ရသ်ကျမ်းအား ထိန်းသိမ်းထားခြင်းမရှိသည့်အတွက် ပြစ်တင်ကြိမ်းမောင်းထားသည်။ သူတို့သည် သောင်ရသ်ကျမ်း၏အမိန့်ပညတ်ချက်များကို စတင်၍ပြောင်းလဲရာ၌ မရိုးမဖြောင့်ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲစွာပြုမူခဲ့သည်။ ပမာဆိုသော် တမန်တော်များထဲမှနောက်ဆုံးတမန်တော်(မုဟမ္မဒ်မုစ်တဟ^ﷺ)ပွင့်တော်မူမည့်အကြောင်း ကောင်းသတင်းသည်သောင်ရသ်ကျမ်းတွင်ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ဂျူးများကိုထိုတမန်တော်အားယုံကြည်ရန် မိန့်ကြားခံခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လည်း လိုအပ်ချက်အဖြစ် ကိုယ်တော်မြတ်အား ယုံကြည်ရမည့်အစားကိုယ်တော်မြတ်အား ရန်လိုခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့ထိုသို့အဘယ့်ကြောင့်လုပ်သွားရကြောင်း ဤနေရာ၌ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ယင်းမှာငွေကြေးနှင့်အာဏာကိုခုံမင်ခဲ့၍ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်^ﷺသခင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စစ်မှန်သောတမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း သူတို့သိခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်း၏နောက်လိုက်နာရန်အတွေးတွင်မူ နှောင့်နှေးနေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့နောက်လိုက်သော သာမာန်ဂျူးတို့သည် ၎င်းတို့ထဲမှ လူများကိုခေါင်းဆောင်များအဖြစ် မှတ်ယူထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍၎င်းတို့သည် အစ္စလာမ်ဘာသာသက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့လျှင် ၎င်းအကြီးအကဲများသည် သာမန်မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ဩဇာအာဏာနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် ၎င်းတို့၏အချက်အခြာကျမှုလည်း ကင်းမဲ့လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသည့်အပြင်တန်ဖိုးလက်ဆောင်ပေးခဲ့လျှင် ဩဇာအာဏာရှိသောသူများအတွက် အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် သောင်ရသ်ကျမ်း၏စည်းကမ်းချက်များကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ လမ်းလွှဲစေရန် တရားဝင်ထောက်ခံချက်ပေးထားသည်။ ၎င်းတို့သည်ယင်းကိစ္စကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုတစ်ရပ်အဖြစ် လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ခေတ်ပြိုင်ဂျူးများကို ဤလုပ်ရပ်အကြောင်း သတိပေးထားချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَخُشُّوْا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِإِيْتِي تَمَنَّا قَلِيلًا

“သို့ဖြစ်ပေရာ (အိုယဟူဒီအကြီးအကဲအပေါင်းတို့) အသင်တို့သည်လူတို့အား မကြောက်ရွံ့ကြလေနှင့်။ ငါအရှင်မြတ်ကိုသာကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ငါအရှင်မြတ်၏အာယသ်တော်များကို အနည်းငယ်မျှသောအဖိုးအခကြေးငွေဖြင့်ရောင်းစားခြင်းမပြုကြကုန်လင့်။”

ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့လူများကသူတို့နောက်မလိုက်ခြင်း(သို့)သူတို့အား ဆန့်ကျင်လာခြင်းအား မကြောက်ရွံ့သင့်ချေ။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို မပြောပလောက်သည့် လောကီအကျိုးအမြတ်အတွက် မပြောင်းလဲသင့်ကြောင်းနှင့်သို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ၎င်းတို့၏ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နှစ်ခုစလုံးပျက်စီးဆုံးရှုံးလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်းမိန့်ကြားထားသည်-

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

“ ၎င်းပြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့်(အမိန့်တော်)အတိုင်း တရားစစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုမပြုခဲ့မှု ထိုကဲ့သို့သောသူများသည် ‘ကာဖီရ်’သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။”

ယင်းနောက် ဒုတိယအာယသ်တော်ဖြစ်သော အာယသ်တော်(၄၅)တွင် ကိစားစ်(တူညီသောလက်တုန့်ပြန်ခြင်း)အကြောင်းဖော်ပြရာ၌ “၎င်းပြင်ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုသောင်ရသ်ကျမ်းမြတ်တွင် ဤအမိန့်ပညတ်ချက်များကို သတ်မှတ်ပြဌာန်းတော်မူခဲ့လေပြီ။” နှင့်အတူ သီးသန့်ရည်ညွှန်းချက်တစ်ရပ်ဖြင့်ဖော်ပြထားသည်။ မူရင်းစာသား၏ စကားလုံးများကား -

وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ
وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ

“၎င်းပြင်ငါအရှင်မြတ်သည်ထို“သောင်ရသ်”ကျမ်းမြတ်တွင် ယင်းယဟူဒီတို့အပေါ်၌ အသက်ဇီဝိန်၏အစား အသက်ဇီဝိန်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မျက်စိ၏အစား မျက်စိဟူ၍လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်း၏အစား နှာခေါင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ နားရွက်၏အစား နားရွက်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သွား၏အစား သွားဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အချို့)ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ၌လည်း (ထပ်တူထပ်မျှ)လက်စားချေခြင်းပင်ရှိသည်ဟူ၍လည်းကောင်း ချမှတ်ပြဌာန်းတော်မူခဲ့လေပြီ။”

ဗနီကုရ်ဇာဟ်နှင့် ဗနီနဇီးရ်လူမျိုးနွယ်စုတို့၏အမှုကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ရှေ့မှောက်ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်းအကြောင်း ပြန်လည်သတိရပါလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့ဩဇာအာဏာကိုအားကိုး၍ ဗနူနဇီးရ်တို့သည် အင်အားချိနဲ့သောဗနူကုရ်ဇာဟ်လူမျိုးနွယ်ထဲမှ လူတစ်ဦးသည်ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်ထဲမှလူတစ်ဦးကို သတ်ခဲ့လျှင် ၎င်းဗနူကုရ်ဇာဟ်တို့သည် လျော်ကြေးနှစ်ရပ်ကျခံစေရန် မတရားစိုးမိုးထားသော အခြေအနေကို သဘောတူထားစေခြင်းဖြစ်သည်။ အသက်အတွက်အသက် ကိစားစ်လုပ်စေမည့်အပြင် သွေးကြွေးလျော်ကြေးကိုလည်းပေးစေရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍အမှုသည်ပြောင်းပြန်အနေအထားအဖြစ် ဗနူနဇီးရ်မျိုးနွယ်ထဲမှလူတစ်ဦးက ဗနူကုရ်ဇာဟ်

ဇာဟ်မျိုးနွယ်ထဲမှလူတစ်ဦးကိုသတ်ခဲ့လျှင် ကိစ္စစစ်ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ သွေးကြွေးလျော်ကြေးတစ်ခုတည်းသာ ပေးရလိမ့်မည်။ သို့သော် ယင်းလျော်ကြေးသည်လည်း ဗန္နနဇီးရ်တို့ရသင့်သည်ထက် တဝက်သက်သာဖြစ်လိမ့်မည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဂျူးတို့၏လိမ်ညာချက်ကို ဖော်ထုတ်သည့်အနေဖြင့် ကိစ္စစစ်(တူညီသော လက်တုန့်ပြန်ခြင်း)နှင့် ဒီယာဟ်(သွေးကြွေး)မှာတန်းတူရှိသည်ဟူသော အမိန့်ပညတ်ချက် များသည် သောင်ရသ်ကျမ်းတွင်လည်းပါရှိသည်ဟု ထောက်ပြထားသည်။ ဤလူများဘာလုပ်သည်ဆိုသည်ကို စဉ်းစားလျှင်ရှောင်လွှဲခြင်းဟုမှတ်ယူရမည်။ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအမှုကို တမန်တော်မြတ် ﴿ﷺ﴾သခင်ထံ ဆုံးဖြတ်ချက်ရယူရန်ယူဆောင်လာခြင်းမှာ ဆင်ခြေပြရန်ကလိမ်ဉာဏ်ဆင်ခြင်းထက်မပိုပေ။

အာယသ်တော်၏အဆုံး၌ **وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ** “၎င်းပြင် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ချမှတ်တော်မူသည့်(အမိန့်တော်)အတိုင်း တရားစစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုမပြုခဲ့လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့သောသူများပင် ကျူးလွန်သောသူများဖြစ်ကြကုန်သတည်း။”ဟူ၍မိန့်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အမြဲ လိုက်နာရမည်ဖြစ်သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်များကို မလုပ်ဆောင်သူများ၊ ယင်း ပညတ်တော် များနှင့်အညီ အဆုံးအဖြတ်မပြုသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များအပေါ်သဘောထားကွဲလွဲ သူများ၊ ငြင်းပယ်သူများ၊ ပုန်ကန်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုသူများတို့သည် တရားမျှတခြင်းမရှိဘဲ ကျူးလွန်သော သူများဖြစ်ကြသည်။ တတိယအာယသ်(၄၆)သည် ချမှတ်ပေးပြီးသောကျမ်းတော်ဖြစ်သည့် “သောင်ရသ်” ကျမ်းတော်ကိုအတည်ပြုမည့် တမန်တော်အီစာ ﴿ﷺ﴾ပွင့်တော်မူမည့်အကြောင်းနှင့် အစပြုထားသည်။ ထိုသည်၏ နောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်မှာ “အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတော်မြတ်အကြောင်းဖြစ်သည်။ “သောင်ရသ်” ကျမ်းကဲ့သို့ပင် ဤကျမ်းသည် လမ်းညွှန်မှုနှင့်ရောင်ခြည်တော်ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထအာယသ်(၄၇)ထဲတွင် “အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များတို့သည် ယင်းကျမ်းပါဥပဒေများတို့နှင့်အညီ အမိန့်ပညတ်ချက်များပြဋ္ဌာန်းလိုက်နာသင့်သည်ဟု မိန့်ထားပါသည်။ ၎င်းပြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ချမှတ်ပေးထား သောအမိန့်ပညတ်ချက်များကို ဆန့်ကျင်လုပ်ကိုင်သောသူများတို့သည် မနာခံသောပြစ်မှုဂုနာဟ်ကျူးလွန်သူများ ဖြစ်ကြသည်။

“သောင်ရသ်”ကျမ်းနှင့်“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတို့ကိုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်

ပဉ္စမ(၄၈)နှင့်ဆဌမအာယသ်တော်(၄၉)တို့တွင် တမန်တော်မြတ် ﴿ﷺ﴾အား ဦးတည်၍ပြေကြားကာ မိန့်ကြားထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ် ﴿ﷺ﴾အားကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ချပေး သနားတော်မူခဲ့သည်။ “ယင်းကျမ်းသည် ၎င်း၏အလျင်ဖြစ်သော“သောင်ရသ်”ကျမ်းနှင့် “အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သောကျမ်းလည်းဖြစ်သည်။”ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရသည်မှာ “သောင်ရသ်” ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျမ်းစာအုပ်တွင် အထားအသိုပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ပြီးသည့်နောက် “အင်န်ဂျီလ်” ကျမ်းရ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကျမ်းအားပြောင်းလဲပြင်ဆင်ပြီးသည့်နောက်တွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တစ်စောင်တည်းသာ အမြဲစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသူနှင့်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ယင်းကျမ်းသည် ထိုသူများ

၏ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့သည်။ စင်စစ်မူနှင့်မှန်ကန်ခြင်းတို့ကို သူတို့ရှိနေရမည့်အနေအထား အတိုင်း ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က မီးမောင်းထိုးပြပါသည်။ ယနေ့တိုင် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်မှတစ်ဆင့် “သောင်ရသ်ကျမ်းနှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်း”တို့၏ စစ်မှန်သောသင်ကြားမှုတို့သည် ရှင်သန်နေပါသည်။ သို့ပါသော် လည်းယင်းကျမ်းကိုလက်ခံရရှိပါသည်။ လိုက်နာပါသည်ဟု အခိုင်အမာပြောဆိုသောသူတို့သည် အမှားနှင့်အမှန် ကိုလုံးဝခွဲခြား၍မရလောက်အောင် ယင်းကျမ်းများကို ဖျက်ဆီးပြစ်ခဲ့ကြသည်။ အာယသ်တော်ဆုံးခါနီးတွင် “သောင်ရသ်”ကျမ်းနှင့်“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား ပေးခဲ့သည့်ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း တမန်တော်မြတ် သခင်အားပေးခဲ့သည်။ ယင်းမှာ တမန်တော်မြတ် ပေးသော အမိန့်များနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် အလ္လာဟ်အရှင်ချပေးသနားတော်မူသော အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်အညီ ဖြစ်ရပါမည်။ ၎င်းပြင်ကိစ္စရပ်များကို ထိုသူတို့၏ဆန္ဒအရ အဆုံးအဖြတ်ပေးစေချင်သည်။ ၎င်းတို့အကြံအစည်မှာ တမန်တော်မြတ်ကြီး သိမြင် သင့်ပေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုကဲ့သောမကောင်းသည့်အကြံအစည်များမှ တမန်တော်မြတ် ကာကွယ်သင့်သည်။ ဤကဲ့သို့မိန့်မှာရခြင်းတွင် သီးခြားအကြောင်းပြချက်ရှိပါသည်။ အချို့သောဂျူးဘာသာရေးဆိုင်ရာပညာရှင်များ တို့သည် တမန်တော်မြတ် သခင်ထံလာရောက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ဂျူးများထဲမှဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြောင်း တမန်တော်မြတ် သခင်အားပြောကြားခဲ့သည်။ အကယ်၍သူတို့သာ မုစ်လင်မ် များဖြစ်သွားပါက ကျန်သူများသည်လည်း မုစ်လင်မ်များဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ဖြစ်လာရန်အတွက် စည်းကမ်းချက်တစ်ခုတော့ရှိပါသည်။ သူတို့သည် သူလူများနှင့်တရားရေးဆိုင်ရာ အငြင်းအခုံဖြစ်ခဲ့ကြသည်ဟု ပြောကြားပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ယင်းအမှုကိုတမန်တော်မြတ် သခင်ထံတင်ပြပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍သာ ဤအမှု၌ တမန်တော်မြတ် သခင်သည် သူတို့ဘက်သို့အသာပေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါလျှင် သူတို့အားလုံးသည် မုစ်လင်မ်ဘာသာသို့သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါမည်။ ထိုစဉ် သူတို့အားလုံးမုစ်လင်မ်ဘာသာသို့သက်ဝင်ယုံကြည်မည် ဆိုသောကမ်းလှမ်းချက်ကြောင့် တမန်တော်မြတ် သခင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ချပေးထားတော်မူသော ဥပဒေနှင့်သာတူညီမျှရှိခြင်း၊ တရားမျှတမှုရှိခြင်းဆိုသည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်ဆန့်ကျင်ကာ ဘယ်သော အခါမျှအဆုံးအဖြတ်မပေးသင့်ကြောင်းနှင့်ယင်းသို့အကြံပြုချက်များကိုဘယ်သောအခါမျှ စိတ်မပူရန် သတိပေး ထားသည်။

နဗီတမန်တော်များ၏ရှုရိအသ်တွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကွဲပြားခြားနားမှု၏နောက်ကွယ်၌ရှိသောအသိဉာဏ်

လမ်းညွှန်မှုတွင်ပါဝင်သည့်အကြောင်းအချက်အလက်များအပြင် ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် မူနှင့်ပတ်သက် သောအခြေခံကျသည့်မေးခွန်းတစ်ခုအတွက် အဖြေလည်းပါဝင်ပါသည်။ မေးခွန်းမှာ တမန်တော်များအား စေလွှတ်ခဲ့ခြင်းနှင့်အားလုံးသောကျမ်းနှင့်ရှုရိအသ်ကိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကချပေးတော်မူပါလျှက်နှင့် အဘယ့် ကြောင့်ယင်းတို့ခြားနားရပါသနည်းနှင့် ကျမ်းစာတစ်အုပ်နှင့်ရှုရိအသ်တစ်ခုကျရောက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် လွန်လေပြီးသောရှုရိအသ်နှင့်ကျမ်းစာအုပ်ကို ပယ်ဖျက်ရပ်သိမ်းပြီးဖြစ်စေသနည်း။ ဤအာယသ်ထဲတွင် ယင်း အဖြေအားအသိဉာဏ်နှင့်အတူပေးထားသည်မှာ-

لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

“ငါအရှင်မြတ်သည်အသင်တို့အနက် အသီးသီးတို့အဖို့ တရားဓမ္မသတ်(နည်းဥပဒေ)တစ်မျိုးနှင့်ထင်ရှားလှစွာ သောလမ်းစဉ်တစ်မျိုးကိုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူခဲ့၏။ အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အလိုရှိတော် မူခဲ့ပါမူ အသင်တို့(အားလုံး)ကိုသာ သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်းဖြစ်စေတော်မူခဲ့မည်မှာ ဧကန်မလွဲပင်။ သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် မိမိပြဋ္ဌာန်းပေးတော်မူသည့် (တရားလမ်းစဉ်)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အားစမ်းသပ်တော် မူခြင်းငှါ ထိုကဲ့သို့သာသနာဝင်တစ်မျိုးတည်းဖြစ်စေတော်မူခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည်ကောင်းမှုများကို သူ့ထက်ငါ သာအောင် လျင်မြန်စွာပြုလုပ်ကြလေကုန်။”ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်ကိုအခြားသောစကားလုံးတို့ဖြင့်ရှင်းလင်းရလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်သည်လူသားတို့၏ အစိတ်အပိုင်း တိုင်း အစိတ်အပိုင်းတိုင်းတို့အတွက် သီးခြားရှုရီအသ်တစ်ခုနှင့်ကိစ္စများကိုလုပ်ဆောင်ခြင်းအတွက် သီးခြားနည်း လမ်းတစ်ခုပြုလုပ်ထားပါသည်။ ယင်းပြုလုပ်ချက်တွင် အများနှင့်ဆိုင်သော မူများတို့သည် တူညီကြသော်လည်း ဆင့်ပွားပညတ်ချက်များတွင်မူ လျော်ကန်သင့်မြတ်သောခြားနားချက်များရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဆန္ဒရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင် လူသားများအားလုံးတို့အား လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်း အဖြစ်ပြုလုပ်ကာ လူသားတိုင်းလူသားတိုင်းတို့အတွက် ကျမ်းစာအုပ်တစ်ခုနှင့် ရှုရီအသ်တစ်ခုပြုလုပ်တော်မူခြင်း သည်ထိုအရှင်မြတ်အတွက် လုံးဝမခက်ခဲပါ။ သို့ရာတွင်လူသားများအားစမ်းသပ်ရန်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည်ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ရန်နှစ်သက်တော်မမူပါ။ မည်သို့သည် အိဗဒသ်ခဝတ်ကိုကွယ်ခြင်း၏စစ်မှန်မှုရရှိသနည်းဟု ထိုအရှင်သိတော်မူလိုပါသည်။ ၎င်းတို့အတွက် မည်ကဲ့သို့သောအမိန့်များကျရောက်စေကာမူ ခိုင်ခိုင်မာမာတုန့်ပြန် မှုပြုနိုင်ရန်အတွက် မည်သူတက်တက်ကြွကြွရှိနေသည်ကိုမြင်တွေ့လိုသည်။ ယင်းသည်ကျမ်းစာအုပ်အသစ်တစ်အုပ် သော်လည်းကောင်းရှုရီအသ်အသစ်တစ်ခုသော်လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယခင်ကရှုရီအသ်နှင့်ကျမ်းစာကို ၎င်းတို့မည်မျှနှစ်သက်စွဲမက်နေစေကာမူ ၎င်းတို့၏ဘိုးဘွားဘီဘင်တို့၏ဘာသာတရားသည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ချုပ်ကိုင်ထားမှုကြောင့် စွန့်လွှတ်ရန်မည်မျှပင် ခက်ခဲပါစေ ၎င်းတို့သည်ထိုအရာကိုလိုက်နာကျင့်သုံးရန်နှင့် လက်ခံရန်အဆင်သင့်ရှိနေကြသည်။ သို့ရာတွင်၎င်းတို့တွင် အဆုံးစွန်သောအရှင်သခင်နှင့်သာသက်ဆိုင်ကြောင်း ဆိုသည့်နိုးကြားတက်ကြွသောအသိစိတ်ရှိသူများသည် အမြဲတစေအလ္လာဟ်အရှင်၏နောက်ထပ်ဖိတ်ခေါ်သံ တစ်ခုကိုလိုက်နာရန်အတွက် အမြဲအဆင်သင့်ရှိနေကြပါသည်။ ဤစမ်းသပ်မှု၏အခြားတစ်ဖက်တွင် ဤနာခံခြင်း ၏အရေးပါသောစစ်မှန်မှုကိုလိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သောသူများရှိကြပါသည်။ ထိုသူတို့သည်သီးခြားရှုရီအသ်နှင့် ကျမ်းစာကို ဘဝ၏အဆုံးသတ် ရည်မှန်းချက်ဟုမှတ်ယူကာ ယင်းကိုဘိုးဘွားဘီဘင်တို့၏ စေ့စပ်၍မရသော ဘာသာ ရေး အနေအထားအဖြစ်ထားရှိပါသည်။ ထိုသည်၏ရလဒ်ကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်၏ မည်သည့်အမိန့်တော်ကိုမျှ နာခံရန် ဂရုမစိုက်တော့ပါ။

ရှုရီအသ်တရားတော်များအနက် ဤခြားနားခြင်းနောက်ကွယ်တွင်ကြီးမားသော ဟစ်ကမတ်အသိဉာဏ် ရှိသည်။ မည်သည့်အချိန်တွင်ရှိ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၏အခန်းကဏ္ဍတိုင်းမဆို ဤလမ်းကြောင်းမှတစ်ဆင့်စစ်မှန်သော

အိဗာဒတ်(ခဝတ်ကိုးကွယ်မှု)စစ်စစ်နှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို လူသားတို့ကျိုးနွံခြင်းအမှန်ကို သင်ကြားပေးသည်။ ပေးထားခဲ့သောသတင်းစကားကား အိဗာဒတ်(ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုအပြုအမူများ)၏စစ်မှန်မှုသည် အဗဒ်ကျေးကျွန် တစ်ဦးဖြစ်ခြင်းပေါ်မူတည်သည်။ ကျေးကျွန်အဗဒ်၏အမိန့်နာခံခြင်းနှင့်လိုက်နာခြင်းတို့သည် ဆွလာသ်၊ စောင်မ်၊ ဟဂ်၊ ဇကားသ်(သို့)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ဇီကိရ်ပြုခြင်း(သို့) ကုရ်အာန်သီလာဝပ်ပေါ်မူတည် သည်သာမက ယင်းအိဗာဒတ်အပြုအမူများသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် အဆုံးသတ်တစ်ခုအဖြစ် မူမတည်ချေ။ ယင်းအစား ယင်းတို့၏နောက်ကွယ်၌တစ်ခုတည်းသောရည်ရွယ်ချက်သာရှိ၍ ယင်းမှာအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်ကို နာခံခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှု တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသောအချိန်တွင် ဝတ်ပြုဆောက်တည်မည်ဆိုလျှင်မည်သည့် စဝါးဗ်ဆုလာဘ်မှ ရရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ယင်းနှင့်ဆန့်ကျင်၍ လုပ်ဆောင်လျှင် အပြစ်တစ်ခုပင်ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ အီးဒ်ပွဲတော်နှစ်ရက်ဖြစ်သော အီးဒ်ဒွလ်ဖသီရ်နှင့်အီးဒ်ဒွလ် အသ္မဟာနှစ်ရက်အတွက် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်လျှင် ယင်းသည်အပြစ်ဂုနာဟ်တစ်ခုဖြစ်လာမည်။ ဇွလ်ဟစ်ဂ်ျာဟ်လကိုးရက်နေ့မှအပ အရဖတ် ကွင်းပြင်တွင်မည်သည့်နေ့(သို့) မည်သည့်လတွင်မဆို ဆုတောင်းရန်နှင့် အိဗာဒတ်လုပ်ရန်စုရုံးခြင်းသည် မည်သည့် အကျိုးဆပ်မျှ မရရှိသကဲ့သို့ ဆုလာဘ်နှင့်လည်း မထိုက်တန်ပါ။ ဇွလ်ဟစ်ဂ်ျာဟ်လကိုးရက်နေ့တွင် အရဖတ် ကွင်းပြင်၌စုရုံးခြင်းသည် အကြီးမားဆုံးသော အိဗာဒတ်ဖြစ်သည်။ အခြားသောအိဗာဒတ်အားလုံးတွင်လည်း ဤစည်းမျဉ်းအတိုင်းကျင့်သုံးသည်။ လုပ်ခိုင်းသောအချိန်လုပ်ဆောင်ခြင်းမှာ အိဗာဒတ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုတွင် ရပ်ခိုင်းပါက ရပ်ရမည်ဖြစ်၍ ဆက်လုပ်လျှင် ဟရာမ်ဖြစ်လာမည် တရားမဝင်ခွင့်မပြုချေ။ ဤအမှန်တရားကိုမသိနားမလည်သူများသည် အများအားဖြင့် သတိမမူကြပါ။ ၎င်းတို့၏အိဗာဒတ်သည် အမျိုးသားခလေ့ထုံးစံအဖြစ် အကျင့်ဖြစ်နေသော အိဗာဒတ်မျိုးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်နှင့်အရှင်တမန်တော်ထံမှပွင့်လင်းသောအမိန့်တော်များကိုပင်လျှင် ၎င်းတို့လျစ်လျူရှုလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးသော ဘာသာတရားတွင် ဗီဒီအသ်အသစ်စထွင်ခြင်းနှင့် မုဟတ်ဒတ်ဒဟ်လမ်း လွှဲစေခြင်း ပေါက်ဖွားစေသောမျိုးစေ့ဖြစ်စေပါသည်။ ယင်းတို့သည် အချိန်ကြာလာသောအခါ ဘာသာတရား၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု မဟုတ်ပါဘဲလျှက် ဘာသာတရား၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာပါသည်။ ဤသည်တို့မှာ အတိတ်ကရှုရီအသ်များ နှင့်ကျမ်းတော်များ၌ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၏အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ ကွဲပြားခြားနားသောတမန်တော်များထံကွဲပြားခြားနားသောကျမ်းစာများနှင့် ရှုရီအသ်တရားတော်များချပေးခြင်း အားဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကလူသားတို့ကို လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တစ်ခုကိုလည်းကောင်း၊ အိဗာဒတ်ခဝတ်ကိုးကွယ်မှု လုပ်နည်းတစ်ခုကိုလည်းကောင်း သူတို့၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်အဖြစ် မမှတ်ယူရန် သင်ခန်းစာပေးထားသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်ကိုဆန္ဒပြင်းပြစွာနာခံသော ကျေးကျွန်များဖြစ်လာရန် ပြုလုပ်သင့်သည်။ ယင်းစိတ်ဆန္ဒ ပြင်းပြမှုမှ ၎င်းတို့သည်ယခင်ကပြုလုပ်ခဲ့သည်များကို စွန့်ပစ်ခိုင်းသည်နှင့်တပြိုင်နက် စွန့်လွှတ်နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ် သည်။ ထို့ပြင်ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် သူတို့သည်လုပ်ရန်စေခိုင်းလျှင် တမဟုတ်ချင်းလုပ်ဆောင်ရန်အဆင်သင့် ဖြစ်နေသင့်သည်။

ဤသည်သာမက ရှုရီအသ်တရားတော်တွင် ဤကွဲပြားခြားနားခြင်းနောက်ကွယ်ရှိ အခြားအသိဉာဏ်မှာ ကမ္ဘာ့ကဏ္ဍစုံနှင့်အချိန်ကာလတိုင်းမှ လူသားတို့၏စိတ်နေစိတ်ထားနှင့်အကြိုက်များသည် ကွဲပြားခြားနားသည်။

ခေတ်ကာလပြောင်းလဲမှုသည် လူသားရဲ့စိတ်နေသဘောထားအတော်များများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်စေပါသည်။ အကယ်၍ဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်သည် လူတိုင်းအတွက် တပြေးညီပြုလုပ်ခဲ့လျှင် လူသားတို့မှာ အလွန်အလွန်ဒုက္ခရောက်ကြပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်၏ဟစ်ကမတ်ဉာဏ်တော်၏စေညွှန်ချက်အရ ဆင့်ပွားပညတ်ချက်များတွင်အချိန်နှင့် အကြိုက်မျိုးစုံရှိလူများ၏ တုန့်ပြန်မှုပုံစံကိုထည့်သွင်းစဉ်းစား၍လျော်ကန်သင့်မြတ်သောပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ထားသည်။ ဤနေရာတွင်ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းမှု(နာစိက်)နှင့် ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခြင်း(မန်စူးက်)၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာဝေါဟာရက ဥပဒေထုတ်ပြန်သောအရှင်မြတ်သည် ဥပဒေတစ်ခုထုတ်ရန်နှင့်ယင်းမတိုင်မီအခြေအနေများကို မသိရှိဘဲ ဥပဒေတစ်ခုထုတ်ပြန်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် အခြေအနေသစ်ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်ဟုလည်းကောင်း မဆိုလိုချေ။ သို့မဟုတ် အစောပိုင်းဥပဒေသည် မှားယွင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ဂရုမမူမိ၍သော်လည်းကောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့၍နောက်မှစဉ်းစားတွေးတောကာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်၍ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခြင်းမဟုတ်ချေ။ ဤသည်မှာယင်းအတိုင်းမဟုတ်ချေ။ နာစိက်နှင့်မန်စူးတို့သည် ဆရာဝန်တစ်ဦး(သို့)သမားတော်တစ်ဦး၏ဆေးစာနှင့်တူပေသည်။ ယင်းဆေးစာမှာဆေးများကိုတဖြည်းဖြည်းချင်းပြောင်းလဲခြင်းပါဝင်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆရာဝန်(သို့)သမားတော်သည် ကနဦးက ညွှန်းခဲ့သည့်ဆေးဝါးကို ထိုလူနာ(သို့)လူနာအမျိုးသမီးသည် (၃)ရက်ခန့်မှီဝဲပြီးလျှင် လူနာ၌အချို့သောလက္ခဏာရပ်များပေါ်ပေါက်လာမည်ကို ၎င်းကကြိုတင်သိရှိထားသည်။ ယင်းအချိန်သည်ကား အခြားဆေးဝါးတစ်ခုသို့ပြောင်းလဲပေးရန်အချိန်ဖြစ်ကြောင်း၎င်းသိပေသည်။ ထို့ကြောင့် သမားတော်ကအစောပိုင်းပေးထားသောဆေးညွှန်းမှာမှားယွင်း၍ပယ်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုပြောလျှင် မှန်ကန်မည်မဟုတ်။ သို့မဟုတ်ဘဲ ကိစ္စရပ်၏အမှန်တရားကားဖျားနာမှု၏ကနဦးရက်များအတွင်းအသုံးပြုရန်ပေးသောဆေးညွှန်းသည် မှန်ကန်၍လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင်နောက်ပိုင်းအခြေအနေများအတွက် အလားတူဒုတိယဆေးညွှန်းသည် မှန်ကန်၍လိုအပ်ပေသည်။

ဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်များ၏အကျဉ်းချုပ်

- (၁) ကနဦးအာယသ်တော်မှ ကျွန်ုပ်တို့သိရှိခဲ့ရသည်မှာဂျူးများကတမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ယူဆောင်လာခဲ့သည့်အမှုကို ကိုယ်တော်မြတ်ကဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်းဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သောင်ရသ်ကျမ်း၏ ရှရီအသ်တရားတော်အရ မှန်ကန်သည်။ ပြီးခဲ့သောရှရီအသ်တရားတော်များတွင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏အာဏာသက်ရောက်မှုသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်(သို့) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဝဟီအားဖြင့် မပယ်ဖျက်သေးမီအထိ အာဏာသက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်(သို့) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဝဟီအမိန့်တော်သည် ဂျူးများ၏အမှုတွင်ကိစားစ်(လက်တုန့်ပြန်ခြင်းဥပဒေ)နှင့် (ဇိနာ) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်ခြင်း၏ အပြစ်ပေးမှု(ရဂျမ်) ကျောက်ခဲဖြင့်ပေါက်သတ်ခြင်းတို့မှာ သောင်ရသ်ကျမ်းတွင်လည်းပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်လည်း ယင်းအတိုင်းသာ ထိန်းသိမ်းထားသည်။
- (၂) အလားတူပင် ဒုတိယအာယသ်တော်(၄၅)တွင်ဒဏ်ရာအနာတရ ရမှုအတွက်လက်တုန့်ပြန်ခြင်းကိစားစ် အမိန့်ပညတ်ချက်အကြောင်းကို သောင်ရသ်ကျမ်းကိုရည်ညွှန်းကာဖော်ပြခဲ့၍ အစ္စလာမ်သာသနာတော်

တွင်လည်းတမန်တော်မြတ်ﷺသခင်က အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဤအခြေခံအရ အစ္စလာမ်သာသနာ့ ပညာရှင်အုလမာအများစု၏လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဥပဒေကား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အားဖြင့် ပယ်ဖျက် ရုပ်သိမ်းခြင်းမရှိခဲ့သော ရှေးယခင်ရှိအသ်တရားတော်များ၏အမိန့်ပညတ်ချက်များသည် အတည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ရှိအသ်တရားတော်တွင်အခိုင်အမာလိုက်နာစေကာ အမိန့်နာခံထိုက်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ကိုးကားခဲ့သည့်အာယသ်တော်များ၌ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ပွင့်ပေါ်ပြီးနောက်ပိုင်း ယင်းကျမ်းစာများ နှင့်၎င်းတို့၏ရှိအသ်တရားတော်များသည် ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း သောင်ရသ်ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ အားသောင်ရသ်ကျမ်းအတိုင်းဆုံးဖြတ်၊ အမိန့်ချမှတ်၍နာခံကြရန် စေခိုင်း၍ အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ သည်လည်း အင်န်ဂျီလ်ကျမ်း၏ရှိအသ်တရားတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်၊ အမိန့်ချမှတ်၍နာခံကြရန် စေခိုင်း ခဲ့သည်။ ရလဒ်မှာကား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အားဖြင့်ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းထားခဲ့ခြင်းမရှိသော သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းများ၏အမိန့်ပညတ်ချက်များသည် ယနေ့တိုင်ပင်လိုက်နာထိုက်ပေသည်။

- (၃) ဤအာယသ်တော်များမှ သက်သေပြခြင်းဖြစ်စေမည့် တတိယအမိန့်ပညတ်ချက်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကပို့ချခဲ့သော အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်ဆန့်ကျင်သော ဥပဒေများသည် ကုဖ်ရ်(မယုံကြည်သွေဖည်ခြင်းနှင့် ငြင်းပယ်ခြင်း)ဖြစ်သည်။ အချို့သောအခြေအနေများ၌ အထူးသဖြင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပညတ် ချက်များတွင် မမှန်ကန်ဟူသောယုံကြည်မှုမျိုးနှင့် ပေါင်းစပ်လျှင် ယင်းသည်ကုဖ်ရ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အချို့အခြေအနေများ၌ ယုံကြည်ရုံမျှယုံကြည်ကာတစ်စုံတစ်ဦးသည် ယင်းတို့ကို အစစ်အမှန်အဖြစ်လက်ခံ သည်။သို့သော်လည်း လက်တွေ့တွင်မူ ယင်းတို့နှင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုမူလျှင် ယင်းသည်လွန်(မတရားမှု) နှင့်ဖစ်ခံက်အမိန့်မနာခံခြင်း(အပြစ်)ဖြစ်သည်။
- (၄) ဤအာယသ်တော်များထဲတွင် ပါဝင်သောစတုတ္ထပညတ်ချက်မှာ တန်စိုးလက်ဆောင်လာဘ်ယူခြင်းသည် လုံးဝဥဿုံဟရာမ်(တရားမဝင်)ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် တရားရေးဆိုင်ရာအမှုအခင်းတစ်ရပ်၌ တန်စိုး လက်ဆောင်ယူခြင်းသည်ပို၍ပင်အပြစ်ကြီးလေသည်။
- (၅) ဤအာယသ်တော်များမှ ရှင်းလင်းစွာပေါ်ထွက်လာသော ပဉ္စမပညတ်ချက်မှာ တမန်တော်များﷺများ အားလုံးနှင့် ၎င်းတို့၏ရှိအသ်တရားတော်များသည် မူတွင်တူညီကြသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းတွင် ဆင့်ပွားပညတ်ချက်နှင့်အသေးအဖွဲ့တွင်မူ ကွာခြားကြသည်။ ယင်းကွာခြားမှုသည် ကြီးမားသောဟိက်မသ် ဉာဏ်၏စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုပေါ် အခြေခံသည်။

E E E E E E E E

အာယသ် (၅၁-၅၈)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٌ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ
تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ
فِيُصِيبُكُمْ عَلَىٰ مَا أَسْرَوْنَا فِي أَنْفُسِهِمْ نَدِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ
آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ أَنَّهُمْ
لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَاصْبَحُوا خَسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ
يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رُكْعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُؤًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾ وَ
إِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُؤًا وَلَعِبًا ذَلِكَ
يَا نَهُم قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

အို-“မုအ်မင်နံ”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ယဟူဒီ တို့အားလည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်တို့အားလည်းကောင်း မိတ်သဟာယ အဆွေ ခင်ပွန်းများမပြုကြကုန်လင့်။ ၎င်း(ယဟူဒီနှင့်ခရစ်ယာန်)တို့သည် (အသင်တို့ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင်)အချင်းချင်းတစ်ဦးကိုတစ်ဦးယိုင်းပင်းကူညီသော အဆွေ ခင်ပွန်းများပင်ဖြစ်ကြပေသည်။ အမှန်သော်ကားအသင်တို့အနက် မည်သူမဆို ထိုသူတို့အား“ကလျာဏ”အဆွေခင်ပွန်းပြုလုပ်သည်ရှိသော်၊ ထိုသူသည်ဧကန် မုချ၎င်းတို့တွင်(အပါအဝင်)ဖြစ်၏။ မလွဲဧကန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မတရားကျူးလွန်သူတို့အား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။
(၅:၅၁)

ထို့ကြောင့်ပင် အသင်သည်စိတ်နှလုံးများတွင်ဝေဒနာစွဲကပ်လျက်ရှိသော သူတို့အား၊ ထို(ထိုယဟူဒီနှင့်ခရစ်ယာန်)တို့ထံအပြေးအလွှားသွားကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ထိုသူတို့က“ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ မိမိတို့၌(မတော်တဆ) ဘေး ဒုက္ခ အန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာ ဆိုက်ရောက်လာမည်ကိုစိုးရိမ်ကြသည်” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ သို့ရာတွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ(မုစလင်မ် တို့အား)အောင်မြင်ခြင်းတရားကိုပေးသနားတော်မူအံ့။ သို့တည်းမဟုတ် အထူး အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကို (ဖြစ်စေတော်မူအံ့။)ထိုအခါ ယင်းသူတို့သည် မိမိ တို့ စိတ်တွင်း၌လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန်ထားခဲ့ကြသော အကြောင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရလတ္တံ့။ (၅:၅၂)

၎င်းပြင် “အီမာန်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူများက(မုနာဖိစ်ကံများနှင့်စပ် လျဉ်း၍) “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အထူးတလည်တိုင်တည်၍ မုချဧကန် ၎င်းတို့သည်အသင်တို့နှင့်အတူပင် ရှိကြပါသည်ဟု ပြောဆိုသောသူများမှာ ဤသူများပင်လော”ဟုပြောဆိုကြမည်။ ၎င်းတို့၏အပြုအမူများသည် အချည်း အနှီးဖြစ်ခဲ့ချေပြီ။ သို့ရာတွင်၎င်းတို့သည်နစ်နာဆုံးရှုံးသူများပင်ဖြစ်ခဲ့ကြချေပြီ။
(၅:၅၃)

အို-“မုအ်မင်နံ”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့အနက်မှ မည်သူမဆို(မိမိသက်ဝင်ယုံကြည်လျက်ရှိသောအစ္စလာမ်)သာသနာတော်မှ လှည့်၍ပြန်ထွက်သွားပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်မကြာမြင့်မီကာလ အတွင်း အကြင်လူမျိုးတစ်မျိုးကိုဖန်ဆင်းတော်မူအံ့။ ယင်းလူမျိုးကို ထိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ချစ်ကြည်တော်မူအံ့။ ထိုနည်းအတူ ၎င်းတို့သည်

လည်းအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြကုန်အံ့။ (ယင်းသူတို့သည်) “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အဖို့ နီဝါတတရားထားရှိကြသူများဖြစ်ကြအံ့။ “ကာဖိရ်”မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့အဖို့ကား ပြင်းထန်တင်းမာသောသူများပင်ဖြစ်ကြအံ့။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌သက်စွန့်ကြိုးပမ်း(တိုက်ခိုက်)ဆောင်ရွက်ကြအံ့။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မည်သည့်ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့သောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုမျှလည်းစိုးရိမ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ဤသည်ကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးဇူးတော်ပင်တည်း။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ထိုကျေးဇူးတော်ကို မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူလေသတည်း။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျယ်ဝန်းစွာ ပေးသနားတော်မူသော အရှင်၊ အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။ (၅:၅၄)

အမှန်စင်စစ် အသင်တို့၏ ကလျာဏမိတ်သဟာယအဆွေခင်ပွန်းကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင်၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တမန်တော်မြတ်သာလျှင်၎င်း၊ အကြင်“မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့သာလျှင် ၎င်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို(မုအ်မင်သက်ဝင်ယုံကြည်သော)သူတို့သည် ကျိုးနွံသူများအဖြစ်နှင့်“ဆွလာသ်”ဝတ်ပြုကြ၏။ ဇကားသ်တရားဝင်ဒါနကြွေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြ၏။ (၅:၅၅)

အမှန်စင်စစ် မည်သူမဆိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တမန်တော်ကို၎င်း၊ “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့ကို၎င်း၊ မိတ်သဟာယအဆွေခင်ပွန်းများပြုလုပ်ကြပါလျှင် (ထိုသို့သောသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဘက်တော်သားများဖြစ်ကြ၏။) ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဘက်တော်သားများသည်သာလျှင် အောင်မြင်သောသူများဖြစ်ကြပေသတည်း။ (၅:၅၆)

အို-“မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်မိမိတို့အလျင်ကျမ်းဂန်ရရှိသောသူတို့အနက်မှအသင်တို့၏ သာသနာကိုပြက်ရယ်ကျီစယ်ဖွယ်ရာ၊ ကစားဖွယ်ရာပြုလုပ်သောသူများအား၎င်း၊ ကာဖိရ်များအား၎င်း၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းများမပြုလုပ်ကြကုန်လင့်။ ထို့ပြင်အသင်တို့သည် “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူများဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (၅:၅၇)

ထို့ပြင်တစ်ဝ၊ အသင်တို့သည် “ဆွလာသ်”ဝတ်ပြုခြင်းငှါ “အဇာန်”ဟစ်
ခေါ်ကြသောအခါ၊ ထိုသူတို့သည် ယင်းဟစ်ခေါ်ခြင်းကိုပင် ပြက်ရယ်ကျီစယ်
ဖွယ်ရာနှင့်ကစားဖွယ်ရာ ၎င်းပြုလုပ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်း၏
အကြောင်းကားထိုသူတို့သည် လုံးဝအသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သောလူတစ်စုပင်ဖြစ်
သောကြောင့်သာတည်း။ (၅:၅၈)

ရှင်းလင်းချက်အကျဉ်းချုပ်

အထက်ကိုးကားထားခဲ့သော အာယသ်တော်များသည် မုစ်လင်မ်များအား စည်းကမ်းတကျစုစည်းထား
သောလူမှုအသိုက်အဝန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်စေရန် အရေးကြီးသည့်အကြောင်းအရာ(၃)ခုဖော်ပြထား၍ ယင်းတို့မှာ
စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း၏အခြေခံမူများဖြစ်ပါသည်။

- (၁) မုစ်လင်မ်များသည် စာနာမှု၊ ကောင်းကျိုးလိုလားမှု၊ သာတူညီမျှမှု၊ တရားမျှတမှု၊ အကူအညီပေးမှုနှင့်
ကြင်နာမှုစသော ပြေပြစ်သည့်စိတ်ဓာတ်အခြေခံဖြင့်မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများနှင့်ဆက်ဆံနိုင်သည်။
တကယ်တမ်းဆိုလျှင် မုစ်လင်မ်များသည် ထိုကဲ့သို့ပင်ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်
၎င်းတို့အားထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်စေရန် သင်ကြားပြသထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တရင်းတနှီး
မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းနှင့်ဝေဖန်ပိုင်းခြားမှုမရှိသော အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ခြင်းကိုကား ခွင့်မပြုချေ။ ယင်းတို့သည်
အစ္စလာမ့်သာသနာ၏ပေါ်လွင်ထင်ရှား သောလက္ခဏာများကိုဝေဝါးစေနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။
ဤကိစ္စရပ်သည် တရင်းတနှီးမိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဆိုသည့်အစ္စလာမ့်သာသနာအသုံးအနှုန်း
အရ “သရ်ကေမုဝါလာသ်”ပင်ဖြစ်သည်။
- (၂) အလေးအနက်ပြုထားသော ဒုတိယမူမှာ မည်သည့်နေရာမည်သည့်အချိန်တွင်ရှိ မုစ်လင်မ်များသည်
အထက်ဖော်ပြခဲ့သော ပထမမူမှရှောင်စွာခဲ့ပါမူ ၎င်းတို့လုပ်ရပ်ကြောင့်အစ္စလာမ့်သာသနာအား မည်သည့်
နည်းဖြင့်မဆို အန္တရာယ်ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟူသောအထင်မျိုးမဖြစ်ပါနှင့်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်
အစ္စလာမ့်သာသနာအားပြည့်ပြည့်ဝဝမှန်မှန်ကန်ကန်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
ကိုယ်တိုင်တာဝန်ယူထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ့်သာသနာကိုမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ
မချေဖျက်နိုင်ပါ။ သို့သော်လည်းဆိုကြပါစို့ လူတစ်စုသည် ဆင်ခြင်ကင်းမဲ့ကာ အစ္စလာမ့်သာသနာလုပ်
နည်းကိုနည်းကောင်းများချိုးဖျက်ပြီး အစ္စလာမ့်အသိုက်အဝန်းမှစွန့်ခွာရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်သည် အစ္စလာမ့်သာသနာဥပဒေများနှင့်မူများကို တည့်တည့်မတ်မတ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြမည့်
နောက် ထပ်လူတစ်စုကိုခေါ်ယူပါလိမ့်မည်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တို့ကိုခြုံငုံမြင်တွေ့သိရှိလိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးသည် အမြင့်တကာတွင်အမြင့်မားဆုံးသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ထိုအရှင်တမန်တော်မြတ်နှင့်ယင်းတို့ကို ယုံကြည်သောသူတို့နှင့်သာ နက်နဲခိုင်မာ၍အားကိုးထိုက်သောသူများအဖြစ် စစ်မှန်သောအဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ရမည်ဆိုသည်မှာ ထင်ရှားပေသည်။

အကြောင်းအရာ၏အကျဉ်းချုပ်မိတ်ဆက်ခြင်းပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် အာယသ်တော်များ၏ အသေးစိတ် ရှင်းလင်းမှုဆီသို့သွားကြစို့။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ပထမအာယသ်(၅၁)ထဲတွင် မုစ်လင်မ်များအား ဂျူးများ၊ ခရစ်ယာန်များနှင့်တရင်းတနီးမိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း (မုဝါလာသ်)မပြုလုပ်ရန်အမိန့်ပေးထားသည်။ မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများ၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာကျင့်သုံးမှုဟု ယေဘုယျ သုံးနှုန်းသော်လည်း ယင်းသည် အထူးသဖြင့်ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များအချင်းချင်းလုပ်ရပ်သာဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည်မုစ်လင်မ်များနှင့်ဆက်ဆံရာတွင် ၎င်းတို့အချင်းချင်းဆက်ဆံသကဲ့သို့ မဆက်ဆံကြပါ။

ဤရှင်းလင်းသည့် ညွှန်ကြားချက်ပြီးနောက် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးသည် ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန်တစ်ဦးနှင့် ရင်းနှီးသော အဆွေဖွဲ့မှုတစ်ရပ်ပြုလုပ်ပါက အစ္စလာမ်သာသနာ့အမြင်တွင် ၎င်းသည် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးမဟုတ်တော့ဘဲ ဂျူးနှင့် ခရစ်ယာန်တို့ထဲမှတစ်ဦးဖြစ်သွားသည်ဟုသတ်မှတ်နိုင်သည်။

ဝဟီကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း

ဤအာယသ်တော်သည်သီးခြားအဖြစ်အပျက်တစ်ခု၏ နောက်ကြောင်းပေါ်အခြေခံ၍ ကျရောက်ခဲ့သည် ဟူသောအိမ်ရီမဟ်နှင့်အိဗ်နီဂျရီးရ်၏ပြောကြားချက်ကို တင်ပြထားခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် မဒီနာဟ် ရွှေမြို့တော်တွင်အခြေချခဲ့ပြီးနောက် အနီးအနားပတ်ဝန်းကျင်တွင်နေထိုင်ကြသောဂျူး၊ ခရစ်ယာန်များနှင့်စာချုပ် တစ်ရပ်ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ယင်းစာချုပ်အရ ၎င်းတို့သည်မုစ်လင်မ်များကို မတိုက်ခိုက်ရန်နှင့် အခြားမည်သည့်မျိုး နွယ်စုများကမဆို မုစ်လင်မ်များကိုတိုက်ခိုက်လာလျှင် ၎င်းတို့ကိုမကူညီဘဲ မုစ်လင်မ်များနှင့်လက်တွဲ၍ထိုသူများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင်မုစ်လင်မ်တို့သည်၎င်းတို့အားမတိုက်ခိုက်ဘဲ မည်သူမဆို ၎င်းတို့ကို တိုက်ခိုက်လာလျှင် မကူညီဘဲတိုက်ခိုက်လာသောကျူးကျော်သူများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ အချိန် အတော်ကြာသည့်တိုင် နှစ်ဖက်စလုံးကစာချုပ်ပါအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဂျူးတို့သည် ၎င်းတို့၏အစ္စလာမ့်သာသနာ့ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ်နှင့်၎င်းတို့၏ လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြံစည်တတ်သောသဘာဝအရ စာချုပ်ပါ အချက်အလက်အတိုင်းကြာကြာလိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ၎င်းတို့သည်မုစ်လင်မ်များအား ဆန့်ကျင်ရန် မက္ကဟ်မြို့ရှိဘုရားမဲ့များနှင့် တိတ်တဆိတ်လျှို့ဝှက်ဆက်ဆံမှုတစ်ရပ်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ထံဂျူးတို့၏ခံတပ်သို့လာရောက်ရန်ဖိတ်ခေါ်စာ တစ်စောင်ရေးသားပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သခင်သည် ဤလျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြံစည်မှုအကြောင်းသိသည်နှင့် ၎င်းတို့ကိုရင်ဆိုင်ရန်မုဂျာဟီဒင်တပ်စုတစ်စုကို

စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဗန္ဓုကုရိုင်ဇာဟ်အုပ်စုမှ ဂျူးများသည် တစ်ဖက်တွင်မက္ကဟ်မြို့ရှိမယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများနှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်မှုပြုရင်း အခြားတစ်ဖက်တွင် မုစ်လင်မ်များကြား ထိုးဖောက်၍အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခဲ့ရာ အောင်မြင်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းမှာ မုစ်လင်မ်များကိုဆန့်ကျင်ရန်မက္ကဟ်မြို့ရှိ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများအတွက် ၎င်းတို့၏ထောက်လှမ်းရေးစစ်မျက်နှာဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်ဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်များအား မုစ်လင်မ်များက တရင်းတနှီးမိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းအား ရပ်တန့်စေသည့် ဤအာယသ်တော်ကျရောက်ခဲ့သည်။ သို့မှသာဂျူးတို့သည် မုစ်လင်မ်များနှင့်ပတ်သက်သော အရေးပါသည့်သတင်းအချက်အလက်များ မရနိုင်စေတော့ပါ။ ထိုအချိန်က စိုက်ယိဒီနာအုဗာဒဟ်အိဗ်နီစွမိဒ်အပါအဝင် ဆွဟာဗာဟ်သာဝကအချို့သည် စာချုပ်ပါတာဝန်များ ကိုပယ်ဖျက်ကြောင်းနှင့်အနာဂတ်တွင်၎င်းတို့နှင့်မည်သည့်နီးကပ်သောအဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့မှုကို မဆို ထောက်ခံခြင်းမှစွန့်လွှတ်ကြောင်းပွင့်လင်းစွာကြေညာခဲ့သည်။ မုစ်လင်မ်များနှင့် (၎င်းတို့၏လက်ငင်းအကျိုးကို ကြည့်၍) လက်တွေ့ဆက်ဆံသောအရေခွဲများ(သို့) စစ်မှန်သောယုံကြည်ချက်၏ချို့မြန်မှုအရသာကို နှလုံးသားမှ ယခုတိုင်မခံစားရသေးသူများသည် ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များ၏ပူးပေါင်းကြံစည်မှုအောင်မြင်ခဲ့၍ မုစ်လင်မ်များရှုံးနိမ့်သွားခဲ့လျှင် ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်တို့နှင့်ဆက်ဆံရေးပျက်ပြားမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အန္တရာယ်များကို နားလည်သဘောပေါက်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့အတွက် နောင်တွင်မည်သည့်ပြဿနာမျှမဖြစ်စေဘဲ ရှောင်ကြဉ်ရန်အလို့ငှါ ၎င်းတို့ကြား ဆက်ဆံရေးကိုချိန်ဆရန်လိုအပ်လာသည်။ ဤအခြေခံအချက်ပေါ်တွင် အဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီအုဗိုက်အိဗ်နီစလူးလ်ကပြောခဲ့သည်မှာ ထိုသူများနှင့်ဆက်ဆံရေးဖြတ်တောက်လိုက်လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အန္တရာယ်ကိုသူမြင်မိသဖြင့် ၎င်းသည် ထိုသို့မပြုလုပ်နိုင်ပါဟုပြောခဲ့သည်။ ထိုစဉ် ဒုတိယအာယသ်တော်(၅၂) ကျရောက်ခဲ့သည် -

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ،

“ထို့ကြောင့်ပင်အသင်သည်စိတ်နှလုံးများတွင် ဝေဒနာစွဲကပ်လျက်ရှိသောသူတို့အား၊ ထို(ယဟူဒီနှင့်ခရစ်ယာန်)တို့ထံ အပြေးအလွှားသွားကြသည်ကိုတွေ့မြင်ရလေသည်။ ထိုသူတို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၌ (မတော်တဆ)ဘေးဒုက္ခအန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာဆိုက်ရောက်လာမည်ကိုစိုးရိမ်ကြသည်”ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။”

ဆိုလိုသည်မှာ ရင်းနှီးစွာ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းကိုစွန့်လွှတ်ရန်ဟူသော ဘာသာရေးအရတာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ရမည့်အမိန့်ပညတ်ချက်ကိုကြားပြီးသည့်နောက် နှလုံးသားတွင် အရေခွဲရောဂါစွဲကပ်နေသူများသည် ၎င်းတို့၏ မယုံကြည်သွေဖည်သူမိတ်ဆွေများထံသို့ အပြေးအလွှားသွားကြကာ ထိုသူတို့(ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်များ)နှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ခြင်းသည် ၎င်းတို့အတွက် အန္တရာယ်ရှိကြောင်းစတင်ပြောဆိုကြပါသည်။

၎င်းတို့ကိုအဖြေပေးသည့်အနေဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်ကြားသည်မှာ-

فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِيهِ أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ

“သို့ရာတွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မကြာမြင့်မီ(မုစ်လင်မ်တို့အား)အောင်မြင်ခြင်းတရားကို ပေးသနားတော်မူအံ့။ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကို(ဖြစ်စေအံ့) ထိုအခါ ယင်းသူတို့ သည် မိမိတို့စိတ်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန်ထားရှိခဲ့ကြသော အကြောင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဝမ်းနည်းပူဆွေး ကြရလတ္တံ့။”

ဆိုလိုသည်မှာ အရေခြုံရောဂါစွဲကပ်သူများသည်မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများနှင့်လူများတို့က မုစ်လင်မ် တို့အပေါ်အောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု အထင်ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သောမက မက္ကဟ်မြို့အောင်နိုင်ခြင်းသည်ပင် နီးကပ်လျှက် ရှိပေသည်။ မက္ကဟ်မြို့တော်ကို အောင်နိုင်ခြင်းမတိုင်မီကပင်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရေခြုံများ၏ အရေခြုံမှုကိုဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့ကိုဂုဏ်အသရေမဲ့စေပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက်ထိုအချိန်တွင် ဤသူများသည် ၎င်းတို့ဖုံးကွယ်ထားသောအတွေးများအတွက် နောင်တရကြပေလိမ့်မည်။

ဤသည်ကိုပင် တတိယအာယသ်တော်(၅၃)၌ပိုမိုရှင်းလင်းစေပြီး မိန့်ကြားထားသည်မှာ အရေခြုံများ၏ အရေခြုံမှုကိုလည်းကောင်း၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကြောင်း ကျမ်းကျိန်ကာ အခိုင်အမာပြောဆိုခြင်း၏နောက်ကွယ်ရှိ စစ်မှန်သောသဘောတရားကို ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်စေရန်လည်းကောင်း၊ ဖော်ထုတ်လိုက်သည်။ ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက်၎င်းတို့ဟန်ဆောင်၍လုပ်ဆောင်ခဲ့သမျှသည်ပျက်စီးကာအချဉ်းနီးဖြစ်သွားသည်။ ယင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်မှုကို ကျမ်းကျိန်ကာ အခိုင်အမာပြောကြားခဲ့သူများသည် ထိုသူများပင်ဟုတ်ပါလေစ ဟူ၍မုစ်လင်မ်များက တအံ့တဩဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ ဤအာယသ်တော်များထဲတွင် အရေခြုံများ၏သိက္ခာကျဆင်းမှု နှင့်မက္ကဟ်မြို့အောင်နိုင်ခြင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်ထားခြင်းသည် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင်လူတိုင်း မျက်မြင်ဒိဋ္ဌမြင်ခဲ့ရသောအရာဖြစ်ပါသည်။

စတုတ္ထအာယသ်တော်(၅၄)သည် မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများနှင့်ထွေးရောယှက်တင်နေခြင်းနှင့်တရားတနီး အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းတို့ကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားခြင်းသည်မုစ်လင်မ်များ၏ကောင်းကျိုးအတွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောကြားနေသည်။ တစ်နည်းဆိုလျှင် အစ္စလာမ်သာသနာသည် သီးခြားဘာသာဖြစ်၍ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုတာဝန်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် တာဝန်ယူထားသောသာသနာဖြစ်သည်။ တစ်ဦး ချင်းဖြစ်စေ အုပ်စုနှင့်ဖြစ်စေ အမိန့်မနာခံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကောက်ကျစ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ယင်းသည်မိမိကိုယ်တိုင် ပင်လျှင်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း မုစ်လင်မ်များထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ အုပ်စုလိုက်ဖြစ်စေ အစ္စလာမ်သာသနာကိုအမှန်တကယ်စွန့်လွှတ်၍လုံးဝဥသု(မုရ်သစ်) ဘာသာပျက်သူဖြစ်ကာ မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သွားလျှင်ပင် ယင်းသည်အစ္စလာမ်သာသနာအား မည်သို့မျှ အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည်မဟုတ်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သာသနာတော်အား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြွင်းမဲ့တန်ခိုးတော်ရှင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တာဝန်ယူထားသောကြောင့် အလ္လာဟ်ဒီနီသာသနာယူပွားရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် အခြားသောလူမျိုးကိုတမဟုတ်ခြင်းအစားထိုးထမ်း ဆောင်စေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်၏လုပ်ဆောင်မှုများသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်တွင်လည်း ကောင်း၊ မည်သည့်ကြီးမားသောအသင်းအဖွဲ့၏ အကြီးဆုံးအသင်းတွင်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများတွင်

လည်းကောင်း တည်မှီနေသည်မဟုတ်ချေ။ ထိုအရှင်မြတ်အလိုတော်ရှိခဲ့လျှင် ကောက်ခိုးမျှင်ကလေးကပင် သစ်သားတုံး၊ သစ်သားချောင်းအဖြစ်မာကျောအောင်လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ်မူသစ်သားတုံး သစ်သားချောင်းများကိုတောတောင်ထဲတွင် ပစ်ထားပါမူဆွေးမြည့်သွားပေလိမ့်မည်။ ဤအကျယ်ဖွင့်ဆိုမှုတွင် ရည်ညွှန်းချက်အားအရဗီနှစ်ကြောင်းတွဲကဗျာလေးထဲတွင် မည်သို့ကောင်းအောင်တင်ပြထားသနည်းဆိုလျှင် -

إِنَّ الْمَقَادِيرَ إِذَا سَاعَدَتْ
الْحَقَّ الْعَاجِزَ بِالْقَادِرِ

အလ္လာဟ်အရှင်ဆုံးဖြတ်ချက်က ကူညီလျှင်အင်အားချည့်နဲ့သူက အင်အားကြီးမားသူကိုပင် အောင်နိုင်ပါသည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် မုစ်လင်မ်များမုန်သဒ်ဘာသာယုက်သွားပါကဟု မိန့်ကြားထားခြင်းတွင် ယင်းကိစ္စသည်ပြဿနာမရှိချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့၏နေရာကိုယူစေရန်အတွက် အခြားသောလူတစ်စုကိုပေါ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အာယသ်တော်ထဲတွင် ထိုထိုသောသူများကိုခွဲခြားသိမြင်နိုင်ရန်အတွက် ထိုသို့သောသူများ၏ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလအချို့ကို ရှင်းလင်းစွာ ရေတွက်ဖော်ပြထားသည်။ သူတို့၏ဘာသာတရားကို အမှုထမ်းရွက်သောသူများသည် ဤအရည်အချင်းများကို ဦးထိပ်တင်ရမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုကဲ့သို့သောအရည်အချင်းနှင့်အကျင့်စာရိတ္တရှိသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်တွင် ကြိုဆိုခံရခြင်းနှင့်ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်းခံရမည်ဟု အာယသ်တော်က ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောကြားနေသည်။

(၁) ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဖော်ထုတ်ပြသထားသော ၎င်းတို့၏ပထမအရည်အချင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထိုသူတို့ကို ချစ်ခင်နှစ်သက်၍ ထိုသူတို့က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုချစ်ခင်နှစ်သက်ပေလိမ့်မည်။ ဤအရည်အချင်းတွင် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းရှိသည်။ ပထမအပိုင်းမှာ ထိုသူများက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုထားခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းသည် ဘောင်အတွင်းရှိသောအဆင့်ဟု မှတ်ယူရမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တစ်စုံတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦးကို ခံစားချက်အရဖြစ်စေ၊ သဘာဝအရဖြစ်စေ မချစ်နိုင်ခဲ့သည့်တိုင် အနည်းဆုံးသူ့ကို အသိဉာဏ်ကချစ်ခင်စွာအလုပ်အကျွေးပြုရန်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းရည်စူးခြင်းကိုပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထို့နောက်ခံစားမှုကြောင့်ဖြစ်စေ သဘာဝအရဖြစ်စေ ချစ်ခင်မှုသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းဘောင်အတွင်းမရှိလျှင်ပင် ယင်းကြောင့်လုပ်နိုင်သည်ကား ပမာဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကြီးကျယ်မှုနှင့်ခမ်းနားမှုကိုနှလုံးသွင်းခြင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏အလွန်ပြီးပြည့်စုံသည့် တန်ခိုးအာနုဘော်ကိုလက်ခံခြင်းနှင့် လူသားများအပေါ် ထိုအရှင်မြတ်၏အခွင့်အာဏာနှင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို အဖန်ဖန်ခြုံငုံသုံးသပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကအမျိုးသား(သို့)အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏နှလုံးသားတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် သဘာဝအလျောက် ချစ်ခင်မှုကိုပင်မုချဇကန်ဖြစ်ထွန်းစေလိမ့်မည်။

သို့သော်လည်း အခြားတစ်ပိုင်းဖြစ်သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူများကိုချစ်မြတ်နိုးခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍လူသား၏လုပ်ဆောင်မှုနှင့်ရွေးချယ်မှုတို့မှာ မည်သို့မျှမသက်ဆိုင်ကြောင်း ညွှန်းဆိုဟန်ရှိ သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ထိန်းချုပ်မှုနှင့်ရွေးချယ်မှုအလွန်တွင်ရှိသည်ကို ဖော်ပြရန်မလိုအပ်ပါ။ ထို့ပြင် ယင်းသည် အချိုးအနှီးဖြစ်သည်ဟု တစ်စုံတစ်ဦးက တွေးတောကောင်းတွေးတောနိုင်ပေသည်။

သို့သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အခြားအာယသ်တော်အချို့ကို တွေးဆဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် ချစ်ခင်မှု၏ ဤအပိုင်းအကြောင်းသည်လည်း လူသားထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းတွင်းရှိကြောင်းကို တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဤနည်းလမ်းများအသုံးပြုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှုမှာ သူ(သို့)သူမနှင့်အတူ မလွဲမသွေ ရှိနေပါလိမ့်မည်။ ဤရည်မှန်းချက်ရရှိရန် ထိုနည်းလမ်းများကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အာယသ် တော်များတွင် ဖော်ပြထားခဲ့သည်ကို စူရဟ်အာလ်အင်မ်ရာန်၏အာယသ်တော်ထဲတွင်ဖော်ပြထားသည်။

“[أَلَمْ تَكُنْ تُحِبُّنَ اللَّهَ فَاتَّبَعْنِيَ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ]” (အို(နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (လူ့ခပင်းတို့အား ဤ သို့) ပြောကြားပါလေ။ အကယ်၍အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုး ကြပါမူ ငါ၏အမိန့်ဩဝါဒများကို အစဉ်တစိုက်လိုက်နာကြကုန်။ (သို့မှသာလျှင်) အသင်တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ချစ်မြတ်နိုးတော်မူအံ့။” . . .] (၃:၃၁)

ဤအာယသ်တော်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ချစ်ခင်စေလိုသော သူ(သို့)သူမတို့သည် တမန်တော် မြတ်၏စွန့်သ်တော်ကို ဘဝမဏ္ဍိုင်အဖြစ်ပြုလုပ်သင့်သည်။ ထို့ပြင်တစ်စုံတစ်ဦး၏ဘဝမဏ္ဍိုင်တိုင်းတွင် ပြုလုပ်သမျှတို့သည် စွန့်သ်တော်နှင့်အညီခိုင်မာသောအလေ့အကျင့်တစ်ရပ်အဖြစ် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်း အောင်မြင်လုပ်ရမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အားပြောကြားနေသည်။ အကယ်၍ထိုသို့ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ကတိတော်ဖြစ်သော ထိုသူ့ကိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကချစ်ခင်လိမ့်မည်ဟုဆိုလိုပေသည်။ မယုံကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် ဘာသာပျက်ခြင်း(ကုဖ်ရ်နှင့်အိရ်သီဒါဒ်)တို့အား အံ့တုနိုင်သောအုပ်စုဝင်များ သည်ကား စွန့်သ်တော်အားတာဝန်သိစွာနှင့်အကျင့်ဖြစ်အောင်လိုက်နာနေသူများသာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု အာယသ်တော်က ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောကြားပါသည်။ ထိုသူတို့သည် ရှုရိအသ်တရားတော်၏ပညတ်ချက်များ ကိုနာခံလိုက်နာရာတွင် ချို့ယွင်းမှုမရှိသကဲ့သို့ စွန့်သ်တော်နှင့်ဆန့်ကျင်သော ကိစ္စရပ်များတွင် မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင်တီထွင်၍လည်းကောင်း၊ ထည့်သွင်း၍လည်းကောင်း၊ မပြုလုပ်သူများဖြစ်ကြသည်။

- (၂) ဤအုပ်စု၏ ဒုတိယအရည်အချင်းအားထုတ်ဖော်ထားသည်မှာ- **أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ** “... ‘မုအ်မင်’ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အဖို့ နိဝါတတရားထားရှိသူများဖြစ်ကြအံ့။ ‘ကာဖီရ်’ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့အဖို့ကား ပြင်းထန်တင်းမာသောသူများပင်ဖြစ်ကြအံ့။...”
- ဤနေရာတွင်]+L#-X_A- ‘အဇိလ်’ဟူသောစကားလုံးကို ကာမူစ်တွင်ရှင်းလင်းထားချက်အရ အဇိလ် “X အဇိလ်လွန် **ذَلِيلٌ** အလူလွန် **ذُلُولٌ** စကားလုံးနှစ်လုံး၏ ဗဟုဝစ်ကိန်းဖြစ်နိုင်သည်။ အဇိလ်သည် နိမ့်ကျခြင်း(သို့) စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သကဲ့သို့ အလူလွန်သည်နူးညံ့ခြင်းနှင့်ကျိုးနွံသောဟူသည့် အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ထိန်းချုပ်၍လွယ်ကူသော၊ သင်ကြားရလွယ်ကူသော(ယဉ်ပါး သော)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဋီကာရှင်အများစု၏အဆိုအရ ဤနေရာရှိ **أَذِلَّةٌ** အဇိလ်လတ်၏ဆိုလိုရင်းမှာ

ဤအဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤသူများသည် မုစ်လင်မ်များအပေါ်၌ နူးညံ့ပျော့ပြောင်း လိမ့်မည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ အငြင်းပွားသည့်ကိစ္စများတွင်ပင် ထိုသူတို့သည် လွယ်လွယ်ကူကူထိန်းချုပ်ဖျောင်းဖျ နိုင်သည်။ အငြင်းပွားမှုတွင်အကယ်၍ ၎င်းတို့ မှန်ကန်နေသည့်တိုင် အငြင်းပွားမှုကိုဘေးဖယ်ပစ်နိုင်သည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သခင်၏ ခိုင်လုံသောဟဒီးဆ်တစ်ရပ်၌ မိန့်ထားသည်မှာ- “مَنْ كَانَتْ دِينُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَالْمَاءِ الْيَسْرِ فَهُوَ كَالْمَاءِ الْيَسْرِ” “မှန်ကန်သည့်တိုင် ငြင်းခုံမှုစွန့်လွှတ် သော တစ်စုံတစ်ဦးအတွက် ဂျန္နသ်သုခဘုံ၏အလယ်တွင် အိမ်တစ်ဆောင်ရရှိရန် ငါ့ကိုယ်တော် အာမခံသူဖြစ်သည်။” ထို့ကြောင့် ဤစကားလုံး၏ အနှစ်သာရရှိသောအဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသူများ၏ရပိုင်ခွင့် များ၊ အရောင်းအဝယ်၊ ဆက်ဆံမှုများနှင့်ပတ်သက်သောကိစ္စရပ်များတွင် မုစ်လင်မ်များနှင့်အငြင်းအခုံ ပြုလုပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဒုတိယစကားလုံးမှာ- **أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ** (ကာဖီရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့အပို့ကား ပြင်းထန် တင်းမာသောသူများပင်ဖြစ်ကြအံ့။)ပါ **أَعَزَّةٌ** အအိဇူပင်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင်လည်း အအိဇူသည် **عَزِيزٌ** အဇိဇ်၏ဗဟုဝဏ်ကိန်းဖြစ်ကာ လွှမ်းမိုးခြင်း၊ တင်းမာခြင်းနှင့်ပြင်းထန်ခြင်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း(သို့) ကိုင်တွယ်ခြင်းလုပ်မရသော အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်ဒီန်သာသနာ့ရန်သူများနှင့်ပတ် သက်လျှင် ဤသူများသည် ပြင်းထန်မာကြောသူများဖြစ်ကြသည်ဟုဆိုလိုသည်။ ဝါကျနှစ်ခုစလုံးကို ပေါင်းစပ်လိုက်လျှင် ယင်းအဆိုအမိန့်၏အနှစ်သာရသည် ဤလူစု၏ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခြင်း၊ ရန်သူဖြစ်ခြင်း၊ တို့သည် ၎င်းတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး(သို့) ၎င်းတို့ရပိုင်ခွင့်နှင့်လုပ်ဆောင်မှုများအတွက် မဟုတ်ဘဲ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်တမန်တော်မြတ်နှင့်အရှင်သာသနာအတွက်သာလျှင် ဖြစ်သွား ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စစ်တိုက်ရန်အချိန်ကျရောက်ခဲ့လျှင် ယင်းတိုက်ခိုက်မှုသည် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ် တမန်တော်တို့၏အမိန့်နာခံသော ကျေးကျွန်များနှင့်မဟုတ်ဘဲ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အရှင် တမန်တော် တို့၏အမိန့်ဖီဆန်သောရန်လိုသည့်သူများနှင့်သာဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းအရာကိုပင် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ် ၏အာယသ်တော်တစ်ခု၌ မိန့်ကြားထားသည်မှာ- **أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رَحِمَاءُ بَيْنَهُمْ** “ကာဖီရ်သွေဖည် ငြင်းပယ်သူများနှင့်ပတ်သက်လျှင် ပြင်းထန်သူများဖြစ်ကြပြီး မိမိတို့အချင်းချင်း(ဆက်ဆံရာတွင်) သနားကြင်နာသူများပင်ဖြစ်ကြကုန်၏။” (၄၈:၂၉)

- (၃) ပထမအရည်အချင်း၏အနှစ်သာရသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အခွင့်အရေးဟုကူကူလ္လာဟ်ကို အပြည့်စုံဆုံး ဖြည့်ဆည်းခြင်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယအရည်အချင်း၏ အနှစ်သာရမှာ အလ္လာဟ်ကျေးကျွန်များ၏ အခွင့်အရေး ဟုကူကူလ်အိဗားသ်ဖြည့်ဆည်းရာ၌ အလယ်အလတ်ကျရန်နှင့်ဆက်ဆံရေးများ၌ လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ရမည်။ ယခုဤနေရာ၌ယင်းသူများ၏ တတိယအရည်အချင်းကို **يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ** ဟုဖော်ပြ ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စစ်မှန်သောယုံကြည်မှုပျံ့ပွား၍ တည်ထောင်ရန်ထိုသူများသည် ဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲလျှက်ရှိနေကြလိမ့်မည်။ အနှစ်သာရအနေဖြင့် မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် ဘာသာတရား စွန့်ပယ်မှုအင်အားစုများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် လွယ်ကူသောလုပ်ငန်းမဟုတ်ချေ။ ဤရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်မှုတွင် ထုံးစံလေ့အားဖြင့် သိရှိပြီးဖြစ်သည့် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ အိဗားဒ်သ်ဝတ်ကိုးကွယ်မှုပြုခြင်း

သည်လည်းကောင်း၊ ပျော့ပြောင်းနူးညံ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း မာကြောပြင်းထန်ခြင်းအနေအထား သက်သက်သည်လည်းကောင်း မလုံလောက်ချေ။ ဒီဒ်သာသနာတည်တံ့ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် စိတ်အား ထက်သန်သောစိတ်ခံစားမှုတစ်ရပ် ဤနေရာတွင်လည်းလိုအပ်သည်။

(၄) ဤစိတ်အားထက်သန်သော စိတ်ခံစားမှုရရှိရေးသေချာစေရန်မှာ ထိုသူများ၏ စတုတ္ထအရည်အချင်းကို **وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ** ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စစ်မှန်သော နှုတ်ကပါဌ်တော်ကိုမြှင့်တင်ရန်နှင့်အရှင်မြတ်၏ ဒီဒ်သာသနာတည်ထောင်ရန် ထိုသူများကြိုးပမ်းရာတွင် ၎င်းတို့အား ဦးတည်၍မည်သည့်နိမ့်ချသည့်ဝေဖန်မှု၊ ပြစ်တင်မှုကိုမျှ ဂရုစိုက်လိမ့်မည်မဟုတ် ချေ။ အနည်းငယ်မျှ တွေးတောရုံဖြင့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု၏ခေါင်းဆောင်သည် ၎င်း၏ကြိုးပမ်းမှုတွင်၎င်း၏ လူများ က ဒုက္ခပေးခြင်းနှင့်သားပုပ်လေလွင့်ပြောဆိုခြင်းဟူသည့် အနှောက်အယှက်အင်အားစုနှစ်ရပ်ကို အမြဲ တစေရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရပေလိမ့်မည်။ အတွေ့အကြုံများက လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု၏ခေါင်းဆောင်သည် ညှင်းပန်း မှုများ၊ ရိုက်နှက်ခံရမှုများ စသောမည်သည့်ရန်လိုမှုများကိုမဆို ဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်မာစွာဖြင့် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင် ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် သူလူများ၏သားပုပ်လေလွင့်ပြောကြားမှုနှင့်ပြစ်တင်မှုများကိုရင်ဆိုင်ရာ၌ မူ ဆုံးဖြတ်ချက်အလွန်ခိုင်မာစွာချထားသော ခေါင်းဆောင်များပင်လျှင် တုန်ဆိုင်းတုန်ဆိုင်းဖြစ်ကြပါသည်။ ဤနေရာတွင်ဤစမ်းသပ်မှုအခြေအနေ၏အရေးပါမှုကိုအလေးအနက်ပြုရန်မှာ ထိုသူများသည်ဂျီဟာဒ် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန်သွားရာ၌ ၎င်းတို့အားဦးတည်ဆန့်ကျင်၍ မည်သည့်ပြစ်တင်မှုကိုမျှ ဂရုစိုက်ခြင်းသည်၎င်း သူတို့ ဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲထွက်ခွာခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ လုံလောက်သည်ဟုမှတ်ယူသည်။

အဆုံးသတ်ရသော် အာယသ်တော်(၅၄)၏နိဂုံးတွင် ဤစာရိတ္တကောင်းမြတ်သောအရည်အချင်းများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှဆုလာဘ်များမှအပ အခြားမဟုတ်ပြီဟူ၍ထပ်လောင်းမိန့်ကြားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို ထိုအရှင်မြတ်က အရှင်မြတ်ဆန္ဒရှိသူကိုသာပေးသနားတော်မူပါသည်။ မည်သည့်လူသားမဆို ဤသည် တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးဇူးတော်မပါဘဲ သူ၏ကိုယ်ပိုင်ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့်လုပ်ရပ်တို့ဖြင့်မရရှိ နိုင်ချေ။

ဘာသာစွန့်လွှတ်ခြင်း၏ فَتْنَةٌ ဖိသ်နာဟ်

ဤအာယသ်တော်၏စကားလုံးများရှင်းလင်းခြင်းမှတစ်ဆင့် မုစ်လင်မ်များထဲမှ အချို့၏ဘာသာစွန့်လွှတ် ခြင်းအဖြစ်အပျက်သည် အစွလာမ်သာသနာအား အန္တရာယ်မပြုနိုင်ကြောင်းရှင်းလင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အဘယ့် ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ယင်းသာသနာကို ကာကွယ်ရန်နှင့်ကူညီပံ့ပိုးရန်မြင့်မားသော ကိုယ်ကျင့် တရားနှင့်အကောင်းမြတ်ဆုံးလုပ်ဆောင်သောလူတစ်စုပေါ်ထွက်စေလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းရှင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မည်သို့ ဆိုစေကာမူ ဋီကာရှင်အများစုသည် ဘာသာစွန့်ပစ်ခြင်း(အိရ်တိဒတ်ဒ်) ဖိသ်နာဟ်(စမ်းသပ်မှု)အပေါ် ပဓာနထားပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အဆိုအရ ဤအာယသ်တော်သည် ဤစမ်းသပ်မှု၏အမှန်တကယ် ကြိုတင် နိမိတ်ဖတ်မှုဖြစ်ကြောင်းနှင့်တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဤသည်ကိုတိုက်ခိုက်ပြီးအောင်မြင်စွာဖယ်ရှားမည့်လူတစ်စု

အတွက် သတင်းကောင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤဘာသာစွန့်လွှတ်ခြင်း၏ ဖိသ်နဟ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် အရေးပေါ် ပြဿနာဖြစ်၍ တမန်တော်မြတ်ﷺ၏ နောက်ပိုင်းကာလတွင် စတင်ပြန့်ပွားလာခဲ့သော ရောဂါဆိုးဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း တမန်တော်မြတ်ﷺသခင် ဤလောကကမ္ဘာမှစွန့်ခွာသွားသည့်နောက်တွင် အရေးဗီးယားကျွန်းဆွယ်တစ်ခုလုံး၌ ပြန့်ပွားသွားသောကပ်ရောဂါဆိုးကြီးတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ကောင်းသတင်းပေးခံရသောလူစုသည် ကားဘာသာတရားစွန့်လွှတ်ခြင်းကို ရင်ဆိုင်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းသော အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ပထမခလီဖဟ်စိုက်ယိဒ်နာအဗူဗကရ်အလ်ဆွဒ်ဒီးက်ﷺခေါင်းဆောင်သော ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

အစီအစဉ်အလိုက်ပြောရလျှင် မူစိုင်းလီမဟ်ကဇ်ဇာတ်(လူလိမ်)က တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်နှင့် ယှဉ်၍ တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းအခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့ရာ၌ ပထမဦးဆုံးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်မည်မျှအရှက်အကြောက် ကင်းသနည်းဆိုလျှင် ၎င်းထံလာရောက်သော သံတမန်များအား သံတမန်စည်းကမ်းအရ သတ်ဖြတ်မှုပိတ်ပင် တားမြစ်ထား၍သာလျှင် အသင်တို့အား ငါမသတ်ဟုပြောဆို၍ပြန်လွှတ်ခဲ့ပါသည်။ မူစိုင်းလီမဟ်၏အခိုင်အမာ ပြောဆိုချက်သည်လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းသာဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်သည် ထိုသူနှင့်ဂျီဟားဒ်စစ် ခင်းရန်အချိန်မရလိုက်ဘဲ ဤကမ္ဘာလောကမှစွန့်ခွာသွားခဲ့ရပါသည်။

ထိုနည်းတူ ယမန်ရှိ မုဒ်ဟဂျ်မျိုးနွယ်စုခေါင်းဆောင် အပ်စ်ဝဒ်အလ်-အန်စီကလည်း သူတမန်တော်ဖြစ် ကြောင်းကြေညာခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်သည် ကိုယ်တော်ခန့်အပ်ခဲ့သည့် ယမန်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို ၎င်းသူနှင့်စစ်ခင်းရန်အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုသူသတ်ဖြတ်ခံရသောနေ့ နောက်နေ့၌ကိုယ်တော်မြတ် ﷺသခင် ဤကမ္ဘာလောကမှ စွန့်ခွာသွားခဲ့သည်။ ၎င်းသူသတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသည့်သတင်းသည် ဆွဟာဗဟ် သာဝကကြီးများထံ ရဗီအွလ်အောင်ဝလ်လ၏နောက်ဆုံးရက်၌ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်မျိုးနှင့်အလားတူ အခြားအဖြစ်အပျက်သည် ဗနူအဆဒ်မျိုးနွယ်စု၏အကြီးအကဲတစ်ဦးဖြစ်သော သွာလေဟဟ်အိဗ်နီဒိုင်းလစ်ဒ် ကလည်းသူ့ကိုယ်သူနုဗီဖြစ်သည်ဟု အခိုင်အမာကြေညာခြင်းဖြစ်သည်။

တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်၏နောက်ဆုံးနာမကျန်းဖြစ်စဉ်အတွင်း ဤလူမျိုးစု(၃)စုမှ အုပ်စုတို့သည် ဘာသာစွန့်လွှတ်ခဲ့ကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ကွယ်လွန်သွားသည့်သတင်းက ဤဘာသာစွန့်လွှတ်မှု မုန်တိုင်းကို ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရဖြစ်စေပါသည်။ အာရေးဗီးယားအနှံ့အပြားရှိ မျိုးနွယ်စု(၇)စုသည် အစ္စလာမ် ဘာသာနှင့်ယင်း၏တရားဝင်အခွင့်အာဏာကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ စိုက်ယိဒ်နာအဗူဗကရ်အလ်ဆွဒ်ဒီးက် ﷺသခင်၏ ခလီဖဟ်သက်တမ်းကာလတွင် အစ္စလာမ်ဥပဒေအရပေးဆောင်ရမည့် ဇကားသ်၊ ဒါနကြေးပေး ဆောင်ရန် ၎င်းတို့က ငြင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် နိုင်ငံနှင့်အမှုသ်ထု၏တာဝန်ဝတ္တရားမှာ စိုက်ယိဒ်နာ အဗူဗကရ်အလ်ဆွဒ်ဒီးက်ﷺသခင်၏ ပုခုံးပေါ်ကျရောက်လာပါသည်။ တစ်ဖက်၌ကြီးမားသော တုန်လှုပ်မှု ဖြစ်လာပြီးအခြားတစ်ဖက်တွင်ပုန်ကန်ထကြွမှုများနှင့်စမ်းသပ်မှုများ အတောမသတ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ စိုက်ယိဒ်ဟ် အာအိရှဟ်ﷺသခင်မကြီး၏မိန့်ကြားချက်အရ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သခင်မကြီး၏ ဖခင်စိုက်ယိဒ်နာအဗူဗကရ်ﷺသခင်ရင်ဆိုင်ရသော တုန်လှုပ်ချောက်ချားမှုမည်မျှပြင်းထန်ခဲ့သနည်းဟူမှု

ယင်းကိုမြင့်မားသော တောင်ပေါ်၌ကျရောက်စေခဲ့လျှင်ပင် ထိုတောင်သည်စိစိညက်ညက်ကြွေကာအမှုန် ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်ဟုဆိုသည်။ သို့သော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအားသည်းခံနိုင်ခြင်းနှင့် ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်းတွင် အမြင့်မားဆုံးအဆင့်ဖြင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးခြင်းအားဖြင့် ၎င်းကအားလုံးသောတစ်ဖက် စီးနင်းဖြစ်မှုများကို သတ္တိနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်အပြည့်အဝထားကာတိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် အဆုံး၌အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ပုန်ကန်ခြားနားမှုကို အင်အားသုံးခြင်းတစ်မျိုးတည်းနှင့်သာ နှိမ်နင်းနိုင်ကြောင်းထင်ရှားသည်။ သို့သော် လည်းအခြေအနေမှာ အန္တရာယ်ရှိသည့်အခြေအနေတစ်ရပ်ဖြစ်၍ စိုက်ယိဒိနာအဗူဗကရ်(ﷺ)သခင်သည် ဆွဟာ ဗဟ်သာဝကကြီးများနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ မည်သူတစ်စုံတစ်ဦးကမျှ ပုန်ကန်ခြားနားမှုများကို အကြမ်း နည်းနှိမ်နင်းခြင်းအား မထောက်ခံခဲ့ပါ။ အန္တရာယ်ကားအကယ်၍သာ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများကိုပြည်တွင်း စစ်တွင်ပါဝင်တိုက်ခိုက်စေလျှင် ဆွဟာဗဟ်များ၏အစွလာမ့်နိုင်ငံသစ်အပေါ် တိုင်းတစ်ပါးအာဏာလွှမ်းမိုးသွားပါ လိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်၏ “စစ်မှန်သူ”၏နှလုံးသားကို ကြံ့ခိုင်စေရန်ပြုလုပ် ၍ဂိုဟားဒ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲစေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများရှေ့၌ အဗူဗကရ် (ﷺ)သခင်က အာဝဇ္ဇန်းရွှင်သည့်ခုသ်ဗဟ်တစ်ရပ်မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ယင်းခုသ်ဗဟ်က ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီး များ၏နှလုံးသားကိုပွင့်လင်းသွားစေကာ ဂိုဟားဒ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲခြင်းကို ထောက်ခံလာစေပါသည်။ ခလီဖာဟ်ကြီး၏ သန္နိဋ္ဌာန်၊ ခံနိုင်ရည်ရှိမှု၊ စွမ်းအင်နှင့်ပြီးပြည့်စုံမှုတို့သည် ၎င်း၏စကားလုံးများ၌ရောင်ပြန်ဟပ်နေသည်။ ၎င်း၏ မိန့်ခွန်းမှာ - “မုစ်လင်မ်ဖြစ်ပြီးမှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သခင်ပေးအပ်ထားသော အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့် အစွလာမ့်ဥပဒေများကို ကျောခိုင်း၍ပယ်ချခဲ့သောသူကို ၎င်းတို့နှင့်ဆန့်ကျင်၍ဂိုဟားဒ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန်မှာ ကျွန်ုပ်၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ထိုသူများက ကျွန်ုပ်အားဆန့်ကျင်ရန်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်ရှိကျောက်ဆောင်များအားလုံး၊ သစ်ပင်များအားလုံး၊ လူသားထုနှင့်လျင်အားလုံး စုပေါင်းအင်အားတစ်ရပ်အဖြစ်ပြုလုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ကျွန်ုပ်ဘက်၌ကူညီရန် ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်ဦးတစ်လေမျှမရှိသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်သည်အသက်ကိုစတေး၍ ၎င်းတို့နှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်မည်။”ဖြစ်သည်။

ဤသို့ပြောကြားပြီးနောက် ၎င်းသည်မြင်းပေါ်တက်၍ စတင်ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ထို့နောက်ဆွဟာဗဟ်သာဝက ကြီးများ (úyimJA ùenIÖÁÝVR) သည် ရှေ့သို့ထွက်ကာ စိုက်ယိဒိနာအဗူဗကရ်ဆွဒ်ဒီးက်(ﷺ)ကိုခေါင်းဆောင် နေရာထိုင်စေသည်။ အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း စစ်ဗျူဟာရေးဆွဲကာ လူအသီးသီးကို ရှေ့တန်းတွင်နေရာချထား၍ စစ်တိုက်ရန်အတွက်၎င်းတို့ထွက်ခွာရမည့်အချိန် သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒိနာအလီ(ﷺ)၊ ဟစန်အလ်ဗစူရီ၊ ဒါဟ်ဟတ်က်၊ ကသာဒဟ်နှင့်အခြားတစ်စိရ်အိမာမ် များက ဤအာယသ်တော်သည် စိုက်ယိဒိနာအဗူဗကရ်အလ်ဆွဒ်ဒီးက်(ﷺ)အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျရောက် ခဲ့သည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့ကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်အရ အစွလာမ့်သာသနာကိုကာကွယ်ရန် လူအများပေါ်ထွက်လာလိမ့်မည်ဟူသော ဤအာယသ်တော်တွင် မိန့်ထားသော ကတိပြုထားသည့်လူများတွင် ၎င်းသည်ပထမဦးဆုံးဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ဤသည်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်မှာ ဤအာယသ်တော်၏ဆိုလိုရင်းအရ အခြား အုပ်စုအချို့လည်းပါဝင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လေးစားဖွယ်အကြီးအကဲများက ညွှန်ပြကြသည်မှာစိုက်ယိဒိနာ

အဗူမူစာအလ်အရ်အရီ(ﷺ)(သို့) အခြားဆွဟာဗဟ်သာဝကများအားလုံး ဤအာယသ်တော်၏ဆိုလိုရင်းအရ အကျုံးဝင်စေခြင်းသည် ဤအကြံပြုချက်နှင့်အမှန်တကယ်ဆန့်ကျင်သည်ဟု မမှတ်ယူနိုင်ပါ။ စင်စစ်အလွန်ခိုင်လုံ၍ စိတ်ချရသော အနေအထားမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်အညီ မယုံကြည်သွေဖည် ငြင်းပယ်မှုနှင့် ဘာသာစွန့်လွှတ်မှုများကိုရင်ဆိုင်နေမည်။ ဤကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးခံရသောသူများအားလုံးနှင့် ကိယာမသ်ကမ္ဘာပျက်မည့်နေ့တိုင်ပေါ်ထွက်လာမည့် မုစ်လင်မ်တိုင်းသည် ဤအာယသ်တော်အောက်၌အကျုံးဝင် ကာအပါအဝင်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရန်ဖြစ်သည်။

အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ပထမခလီဖဟ်ကြီး၏ဦးဆောင်မှုအောက်တွင်ဘာသာစွန့်လွှတ်မှု၊ ဤစမ်းသပ်ချက် ၏စိန်ခေါ်မှုကိုရင်ဆိုင်ရန် စိုက်ယိဒိနာဆွစ်ဒီးက်အလ်အက်ဗရ်၏ ထိမိသောဦးဆော်တိုက်တွန်းမှုသည် ဆွဟာဗဟ်သာဝကတစ်စုအား ရင်ဆိုင်နိုင်ရန်မည်ကဲ့သို့လုပ်ဆောင်သွားစေသည်ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ပြန်လည် ကောက်ကြစို့။ သူနယ်တွင်အလွန်တန်ခိုးထွားနေသော လူလိမ်မူစိုင်းလီမဟ်အား တိုက်ခိုက်ရန် စိုက်ယိဒိနာခါလစ်ဒ် အိမ်နီဝလီဒ်ကို ယမာမဟ်သို့စစ်သည်တော်တစ်တပ်ဖြင့်စေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ ရင်ဆိုင်ရမည့်သူသည်နှိမ်နင်းရန် ခက်သူများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း လူလိမ်မူစိုင်းလီမဟ်မှာ စိုက်ယိဒိနာဝါဟ်ရှီ(ﷺ)၏လက်ချက်ဖြင့်အဆုံး၌ သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ မူစိုင်းလီမဟ်၏အုပ်စုများသည် အမှားဝန်ချတောင်းပန်၍ အစ္စလာမ်သာသနာ့ဘောင်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ဖန် စိုက်ယိဒိနာခါလစ်ဒ်သည်ပင်လျှင် သွလိုင်ဟဟ် အိမ်နီခိုဝိုင်းလစ်ဒ်အား တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အားဝန်ချတောင်းပန်နိုင်စွမ်း ချီးမြှင့်ကာ အစ္စလာမ်သာသနာတော်သို့ပြန်လည်ဝင်ရောက်စေခဲ့ပါသည်။ သူသည် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးအနေဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။

အပ်စ်ဝဒ်အလ်အန်စီ အသတ်ခံရ၍သူ၏အုပ်စုက လက်နက်ချအညံ့ခံသည်ဆိုသည့်သတင်းသည် ဆွစ်ဒီးက် အလ်အက်ဗရ်ခလီဖဟ်ဖြစ်သည့်ပထမဦးဆုံးလ ရဗီအုလ်အောင်ဝလ်လကုန်ခါနီးတွင်ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဤသည်မှာစိုက်ယိဒိနာဆွစ်ဒီးက်အလ်အက်ဗရ်ထံ စမ်းသပ်ခြင်းအမျိုးမျိုးရင်ဆိုင်ရစဉ် ပထမဆုံးသောအောင်မြင် ခြင်းသတင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤမှစ၍ဇကားသ်ဒါနကြေးပေးဆောင်ရန်ငြင်းဆိုသောအခြားလူမျိုးစုများနှင့် စစ်ခင်းမှုတိုင်းတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများသည် ပိုမိုပြတ်သားသော အောင်မြင်မှုများနှင့်ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးခံရသည်။

ထို့ကြောင့် ပဉ္စမအာယသ်တော်(၅၆)အဆုံး၌ဖော်ပြထားသော **فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများသာလျှင်အောင်မြင်သောသူများဖြစ်ကြပေသည်။)** ဟူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နှုတ်ကပတ်သစ္စာတရား၏လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ပြသမှုကို တစ်ကမ္ဘာလုံးကမြင်တွေ့ ခဲ့ကြရ ပါသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာနှင့်ဓမ္မမိဌာန်ကျကျပြောရလျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကွယ်လွန်တော်မူပြီး နောက် ပိုင်း အရေးဗီးယားကျွန်းဆွယ်ရှိ အချို့လူမျိုးစုများကို ဘာသာစွန့်လွှတ်ခြင်းပြဿနာက ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေသည် ဆိုသည်မှာ သက်သေပြပြီးသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် စိန်ခေါ်အန်တုမူကိုဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကပေါ်ထွက်စေသောအုပ်စုသည် စိုက်ယိဒိနာဆွစ်ဒီးက်အလ်အက်ဗရ်နှင့် ၎င်း၏အပေါင်း အဖော်ဆွဟာဗဟ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသည်ကလည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် ဖော်ပြထားသည့်

ကတိပြုထားသော အုပ်စု၏အရည်အချင်းများအားလုံးသည် စိုက်ယိဒိနာအဗူဗကရ်ဆွစ်ဒ်ဒီးက်အလ်အက်ဗရ်နှင့် ၎င်း၏ ဆွဟာဗဟ်များတွင်ရှိကြကြောင်း ဤအာယသ်တော်က သက်သေပြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤအရည်အချင်းများကို ပြန်လည်ဖော်ပြရန် ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်သည်မှာ-

- (၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူများကို ချစ်ခင်နှစ်သက်တော်မူသည်။
- (၂) ထိုသူများက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချစ်ခင်နှစ်သက်တော်မူသည်။
- (၃) ထိုသူများသည် မုစ်လင်မ်များနှင့်ပတ်သက်လျှင်ပျော့ပြောင်းနူးညံ့၍မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများနှင့် ပတ်သက်လျှင် ပြင်းထန်တင်းမာကြသည်။
- (၄) သူတို့၏ ဂျီဟားဒ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လမ်းတော်၌ဖြစ်၍ဂျီဟားဒ်တွင်၎င်းတို့သည် မည်သည့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုမျှလည်း မစိုးရိမ်ကြချေ။

အစစ်အမှန်များထဲမှ အစစ်မှန်ဆုံးကိုထောက်ပြရမည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့ဆင်နွှဲခဲ့သော အစ္စလာမ့်စစ်ပွဲများ တွင်အဆုံး၌အောင်မြင်မှုရခြင်းသည် စီမံချက်ပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အင်အားပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အရေအတွက်ပေါ်တွင် ဖြစ်စေ သက်သက်တည်မှီသည်မဟုတ်ဘဲ ဤစာရိတ္တမြင့်မားသော အရည်အချင်းများကို အချိန်ကိုက်အသုံးပြုနိုင် ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ကို အလေးအနက်ပြုထားသည်။ ဤသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်မှအပ အခြားမဟုတ်ပြီ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် နှစ်သက်သောသူအား ဤကောင်းချီးမင်္ဂလာချီးမြှင့်တော်မူ လေသည်။

စစ်မှန်သောမုစ်လင်မ်တို့၏ အမှတ်အသားများ

ဆွေးနွေးပြီးခဲ့သည့်အာယသ်တော်လေးခုထဲတွင် မုစ်လင်မ်များသည် မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ နှင့်ရင်းနှီးသောအဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားခဲ့သည်။ ပဉ္စမအာယသ်တော်(၅၅)တွင် အပြုသဘော ချဉ်းကပ်မှုကိုဖော်ပြထားသည်။ ယင်းတွင် မုစ်လင်မ်များအတွက်ရင်းနှီးသောအဆွေခင်ပွန်းနှင့်အထူးအပေါင်း အဖော်မွန်အဖြစ် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်နိုင်သောသူများကိုဖော်ပြထားသည်။ ပထမဦးစွာအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ဖော်ပြ ထား၍နောက်မှအရှင်မြတ်၏တမန်တော်မြတ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းသာလျှင် စစ်မှန်သောမုစ်လင်မ်တစ်ဦးအတွက် အချိန်တိုင်းနှင့်အခြေအနေတိုင်းတွင် စစ်မှန်သော မိတ်ဆွေ၊ စစ်မှန်သော အုပ်ထိန်းသူနှင့်စစ်မှန်သောလမ်းညွှန်ပြသသူဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ထိုအရှင်မြတ်နှင့်ဆက်သွယ် မှုမှအပ ဆက်သွယ်မှုတိုင်းနှင့်အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့မှုတိုင်းသည် ပျက်စီးနိုင်ပေသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်ﷺနှင့် ပတ်သက်၍သစ္စာရှိခြင်း နှောင့်ဖွဲ့မှုသည်ကား စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ဆက်သွယ်မှုဖြစ်၍ တသီးတခြား မဟုတ်ချေ။ အာယသ်တော်၏နောက်ဆုံးဝါကျထဲတွင် မုစ်လင်မ်များ၏အရိုးသားဆုံးမိတ်ဆွေများနှင့်အပေါင်း အဖော်တို့သည် မုစ်လင်မ်အမည်ခံသက်သက်မဟုတ်ဘဲ စစ်မှန်သောမုစ်လင်မ်များဖြစ်ကြသည်ဟု ဖော်ထုတ်ထား သည်။ ထိုသူများတွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေသည့်အရည်အချင်း(၃)ရပ်ရှိပေသည်။ ယင်းတို့မှာ-

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

“အကြင်သူတို့သည်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကိုဆောက်တည်ကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ဇကူးသ်တရားဝင် ဒါနကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ကြကုန်။ စင်စစ်၎င်းတို့သည် နီဝါတတရားထားရှိသူများဖြစ်ကြကုန်၏”

ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူတို့သည် (၁)ဆွလာသ်မပြုမနေရတာဝန်ဝတ္တရားဖြည့်ဆည်းရာတွင်လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းအားလုံး(အာသာဒ်)နှင့် အခြေအနေများ(ရူရာအိတ်)တို့ကို အချိန်အတိအကျလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း။ (၂) ၎င်းတို့၏ဥစ္စာနေမှဇကူးသ်ဒါနကြေးပေးဆောင်ခြင်းနှင့်။ (၃) သူတို့သည် ရိုကျိုးနှိမ့်ချကာ ၎င်းတို့၏ကောင်းမြတ်သောလုပ်ရပ်အပေါ်တွင်မည်သည့်အခါမျှ ပလွှားခြင်းနှင့်မာနထောင်လွှားခြင်းမရှိပါ။

ဤအာယသ်တော်(၅၅) **وَهُمْ رَكُعُونَ**၏ နိဂုံးချုပ်ဝါကျတွင် “ရူကူ”ဟူသောစကားလုံးကို “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်၌ ခါးကိုင်းဦးညွတ်သူ”ဟု ဘာသာပြန်ထားသည်။ ယင်း“ရူကူ” ကိုတစ်ခုထက်ပိုသော အဓိပ္ပာယ်လည်းကောက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာရှင်အကြီးအကဲအချို့ကပြောကြားသည်မှာ ဤနေရာ၌ ရူကူသည် လုပ်ဆောင်မှုဆိုင်ရာရူကူ(ဦးညွတ်ခါးကိုင်းခြင်း)ကိုရည်ညွှန်းသည်။ ယင်းသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှု၏ (ရကွန်-မဏ္ဍိုင်)အခြေခံအချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်-**وَهُمْ رَكُعُونَ** (ထိုပြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်ဝယ် ဦးညွတ်ခါးကိုင်းကြသူများ)ဟူသောဝါကျကို **يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ** (ထိုသူတို့သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ကြကုန်၏)ဟူသော စကားစုနောက်တွင်ထားရခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်သည် အခြားသူများ၏ ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုနှင့်မုစ်လင်မ်များ၏ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုတို့ကို ကွဲပြားခြားနားစေရန်ဖြစ်သည်။ မုစ်လင်မ်များက ဆွလာသ်ဟုခေါ်သည့် အဓိကဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုကို ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များလည်း ပြုလုပ်ဆောက်တည်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်ချက်တွင်ရူကူမပါရှိချေ။ ရူကူသည် ဆွလာသ်ဟုသိကြသည့် အစ္စလာမ့်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှု၏တမူထူးခြားသောအချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။(မဇ်ဟရီ)

သို့သော်လည်း အကျယ်ပြန့်ဋီကာရှင်အများစုက ဤနေရာ၌ပါဝင်သောရူကူသည်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှု၏ လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာရူကူဟုမဆိုလိုကြောင်း ပြောကြသည်။ ထို့ပြင် အဘိဓာန်သဘောအရဆိုလျှင် ယင်းသည် ကျိုးနွံခြင်း၊ နှိမ့်ချခြင်းနှင့် ဦးညွတ်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သမစ်ရ်အလ်ဗတ်ရုလ်အလ်မဟ်းတို့ကျမ်းတွင် အဗူဟိုင်ယမ်ကလည်းကောင်း၊ သမစ်ရ်အလ်ကရ်ရှားဖ်ကျမ်းတွင် အလ်ဇမစ်ရ်ရီကလည်းကောင်း ဤအဓိပ္ပာယ်အတိုင်းမှတ်ယူကြသည်။ ဤအယူအဆကိုပင် သမစ်ရ်မဇ်ဟရီနှင့်သမစ်ရ်ဗယာနုလ်ကုရ်အာန်တို့က လိုက်နာကျင့်သုံးသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဝါကျ၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသူများသည် ၎င်းတို့၏ကောင်းမြတ်သောလုပ်ဆောင်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ မနာမထောင်လွှားကြပါ။ ၎င်းတို့၏သဘာဝပင်ကိုယ်စိတ်သည် ရိုကျိုး၍နှိမ့်ချသောစိတ်ဓါတ်ရှိသည်ဟုဆိုလိုသည်။

အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များထဲတွင် ပါဝင်သည်များမှာ သီးခြားအဖြစ်အပျက်တစ်ခု၏နောက်ကြောင်းအရ စိုက်ယိဒိနာအလီ(عليه السلام)သခင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဤဝါကျစာကြောင်း ဝဟီကျရောက်ခဲ့သည်ဟုပါရှိသည်။ တနေသ၌ စိုက်ယိဒိနာအလီ(عليه السلام)သခင်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်လျှက်ရှိသည်ဟုဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ရူကူဦးညွတ်နေစဉ်တွင်ချို့တဲ့သူတစ်ဦးရောက်လာ၍ တစ်စုံတစ်ရာတောင်းခံခဲ့သည်။ စိုက်ယိဒိနာအလီ(عليه السلام)သခင်က ရူကူဦးညွတ်စဉ်အတွင်းမှာပင် ၎င်း၏လက်မှလက်စွတ်ကိုချွတ်၍ထိုသူထံပစ်ပေးခဲ့သည်။ သူ၏ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုအဆုံးသတ်ပြီးမှ ဤသူ၏လိုအပ်ချက်ကိုတာဝန်ယူနိုင်သော်လည်း ဆင်းရဲသော ဖက်ီးရ်တစ်ယောက်၏

လိုအပ်ချက်ကိုဖယ်ရှားရာတွင် ထိုမျှလောက်နှောင့်နှေးသည်ကိုပင် မဖြစ်စေနိုင်ချေ။ ဤ“ကောင်းမြတ်သော လုပ်ရပ်များကို မြန်မြန်ဆက်လက်လုပ်ခြင်း”အပြုအမူသည်အလ္လာဟ်အရှင်ရှေ့တော်မှောက်တွင် ကျေနပ်နှစ်သက်မှု ဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ပြင်ယင်းအပြုအမူအား ဤဝါကျမှတစ်ဆင့် သဘောကျအသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။

ဤဆင့်ပြန်ချက်၏ခိုင်မာမှု(သို့) စနစ်သည်အလမာသာသနာ့ပညာရှင်များနှင့်မူဟဒီးစ်များအကြား စကားအခြေအတင်ပြောရသောကိစ္စရပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို မှန်ကန်သည်(သို့)ခိုင်လုံ သည်ဟုမှတ်ယူခဲ့လျှင် ယင်း၏အဓိကဆိုလိုရင်းမှာမုခ်လင်မ်များတရင်းတနှီးမိတ်ဆွေဖြစ်သင့်သူသည် မလုပ်မနေရ တာဝန်ဖြစ်သော ဆွလာသ်နှင့်ဇကားသ်ကိုဖြည့်ဆည်းရာတွင် စွဲစွဲမြဲမြဲနှင့်အချိန်မှန်မှန်ဖြည့်ဆည်းထမ်းဆောင် သောသာမန်မုခ်လင်မ်များဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့အနက်စိုက်ယိဒီနာအလီ(ﷺ)သခင်သည် ဤအဆွေ ခင်ပွန်းဖွဲ့ရာတွင် အထူးသဖြင့်ပိုမိုထိုက်တန်သူဖြစ်ပေသည်။ ယင်းကိုပင် အခြားဆွဟီးဟ် ဟဒီးဆ်တော်ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ- **مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ فَعَلَيْ مَوْلَاِهِ** (မည်သူမဆို ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေ ဖြစ်လျှင် ထိုသူသည်အလီ၏မိတ်ဆွေခင်ပွန်းသာဖြစ်သည်။)(မဇ်ဟရီကျမ်းမှာကဲ့သို့ပင် အဟ်မဒ်ကျမ်းတွင် လည်းဆင့်ပြန် ထားသည်။) အခြားဟဒီးဆ်တော်ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်မိန့်ကြားထားသည်မှာ- **اَللّٰهُمَّ اِلَٰهَ مَنْ وَالَا وَعَادَ مَنْ عَادَا** (အိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သူ့ကိုအဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့သူအား အဆွေခင်ပွန်းအဖြစ် လည်းကောင်း သူ့အားရန်လိုသောသူများအား ရန်သူများအဖြစ်လည်းကောင်း မှတ်ယူတော်မူပါ။)

စိုက်ယိဒီနာအလီအား ဤကဲ့သို့ဂုဏ်ဒြပ်ဖြင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးထားသည်မှာ အနာဂတ်တွင် ပေါ်ထွက် လာမည့်ဖိသ်နာသည် ၎င်းခေတ်မှာပင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကာ၎င်းအားရန်ပြုလိုသူများရှိ၍ ပုန်ကန်ထကြွဆန့်ကျင်ရန် ဝန်မလေးသူများရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့သောအဖြစ်အပျက်သည်ခဝါရီရ်များ ထကြွမှုတွင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လက်ရှိအာယသ်တော်ဝဟီကျရောက်ခြင်းသည် အကယ်၍ဤအဖြစ်အပျက်နှင့်ဆက်နွယ် သည်ဆိုလျှင်ပင် စကားလုံးဖွဲ့စည်းမှုသည် ယေဘုယျအဓိပ္ပါယ်ဆောင်သဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ အားလုံးသော ဆွဟာဗာဟ်များနှင့် မုခ်လင်မ်အားလုံးပါဝင်ပတ်သက်သည်။ ဤဝဟီသည် မည်သည့်သီးခြားပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးအတွက်သီးသန့်အမိန့်ဖြင့်ကျရောက်သောဝဟီမဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒီနာအီမာမ်ဗာကီရ်အား - **اَللّٰهُمَّ اِنَّا** (မုခ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သာလျှင်ဖြစ်ကြ၏။)ဟူသော ဤအာယသ်တော်ပါ စကားလုံး တို့သည် စိုက်ယိဒီနာအလီ(ﷺ)သခင်ကိုဆိုလိုပါသလား”ဟု တစ်စုံတစ်ဦးကမေးမြန်းစဉ်စိုက်ယိဒီနာ အီမာမ်ဗာ ကီရ်သခင်က “၎င်းသည်လည်း“သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ”ထဲတွင်ပါဝင်သောကြောင့် ဤအာယသ်တော်တွင် အကျုံးဝင်သည်”ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဘက်တော်သားများသည်အဆုံး၌ အောင်မြင်ကြလိမ့်မည်

နောက်အာယသ်(၅၆)သည် ဤအာယသ်တော်ပါကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်ကို နာခံ သည့်အနေဖြင့် ရှေ့ထွက်လာသူများသည် ကမ္ဘာကြီးအားအောင်နိုင်သူများဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကောင်းသတင်းပေးထား သည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်တမန်တော်နှင့် ယင်းတို့ကိုယုံကြည်သက်ဝင်သူများကိုသာ

စစ်မှန်သော အဆွေခင်ပွန်းများဟု ကန့်သတ်ဘောင်ခတ်၍ အခြားသောသူများနှင့်နီးကပ်စွာမိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်သူများဖြစ်ကြသည်။ အာယသ်တော်၏စကားလုံးများမှာ-

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ

“အမှန်စစ်စစ်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း ထိုအရှင်မြတ်၏ရစူလ်တမန်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့ကိုလည်းကောင်း မိတ်သဟာယအဆွေခင်ပွန်းများပြုလုပ်ကြပါလျှင် (ထိုသို့သောသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဘက်တော်သားများဖြစ်ကြ၏)။ ဧကန်စစ်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဘက်တော်သားများသည်သာလျှင် အောင်မြင်သောသူများဖြစ်ကြပေသတည်း။”

တစ်နည်းဆိုရလျှင် ဤနေရာ၌ပြောကြားထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်များနာခံသူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဘက်တော်သားများဖြစ်သည်ဟုဆိုလိုသည်။ ၎င်းတို့ကိုကောင်းသတင်းပေးထားခဲ့သည်မှာ နောက်ဆုံး၌ ထိုသူများသာအောင်နိုင်သူများဖြစ်ကြမည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းဖြစ်ပျက်ခဲ့သောအဖြစ်အပျက်များကဤအဆိုအမိန့်၏မှန်ကန်မှုကိုအခိုင်အမာဖြစ်စေသည်မှာ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီး (úyimJA ùenIÖÁÝVR) များသည် ၎င်းတို့အားအန္တရာယ်ပြုသည့်အားလုံးသော အင်အားစုများကိုအောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းအား လူတိုင်းကတွေ့မြင်ခဲ့ကြရသည်။ ပြည်တွင်းပုန်ကန်ထကြွမှုများက စိုက်ယိဒီနာအဗူဗကရ်(ﷺ)သခင်အား စိန်ခေါ်စဉ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းအားထိုအရာများအားလုံးကို အောင်မြင်စေရန် ကူညီစောင့်မတော်မူခဲ့သည်။ တန်ခိုးအာဏာကြီးထွားသောဆီဇာနှင့်ဆိုင်းရပ်စ်တို့က ၎င်းတို့အင်အားဖြင့်စိုက်ယိဒီနာအုမရ်အလ်ဖာရူက်ကို ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာမြေမျက်နှာပြင်ပေါ်မှ ထိုသူတို့ကိုဖျောက်ဖျက်ပစ်ခဲ့ပေသည်။ ထို့နောက်မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်မှုအားဖြင့် ခလီဖဟ်နှင့် မုစ်လင်မ်ထူကြီးသည် ဤအမိန့်ပညတ်ချက်များကို တာဝန်သိသိလိုက်နာကျင့်သုံးသရွေ့ ၎င်းတို့သည်ဘဝ၏ရုန်းကန်မှုတွင်အစဉ်သဖြင့် အောင်နိုင်သူများအဖြစ် တည်ရှိနေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

အစ္စလာမ်ဘာသာအားပျက်ရယ်ပြုသူများနှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့ခြင်းကိုတားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း

သတ္တမအာယသ်တော်(၅၇)ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ပါဒ၏အစအာယသ်တော်(၅၁)ထဲတွင် ဖော်ပြထားခဲ့သောအမိန့်ပညတ်ချက်ကို ထပ်မံအလေးအနက်ပြုထားသည်။ ယင်း၏ဆိုလိုရင်းမှာ မုစ်လင်မ်များသည် ၎င်းတို့ဘာသာအားပျက်ရယ်ပြုသူများနှင့်နီးကပ်သောအဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့မှုမပြုသင့်ကြောင်းဖြစ်သည်။ ပျက်ရယ်ပြုသူများကို အုပ်စုနှစ်စုခွဲနိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သော ဂျူးနှင့် ခရစ်ယာန်များဖြစ်၍ နောက်တစ်ခုမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်မယုံကြည်သွေဖည်သူများနှင့်မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများဖြစ်ကြသည်။ အလ်ဗဟ်ရ်အလ်မုဟ်တို့ကျမ်းတွင် အီမာမ်အဗူဟ်ဒ်ယမ်ကပြောကြားသည်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကုဖ်ရ်(သို့) မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများတွင် အကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်သည့်တိုင် ဤနေရာ၌သီးခြား၍ဖော်ပြထားပါသည်။ အကြောင်းမှာကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် အခြားမယုံကြည်သွေဖယ်ငြင်းပယ်သူများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်အစ္စလာမ်

သာသနာနှင့်နီးကပ်သော်လည်း အတွေ့အကြုံအရဆိုလျှင် ၎င်းတို့ထဲမှ အစ္စလာမ်သာသနာဝင်ရောက်သူအလွန် နည်းပါးပါသည်။ ထို့အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ခေတ်နှင့်ယင်းခေတ်နောက်ပိုင်းတွင် အစ္စလာမ်သာသနာ သို့ဝင်ရောက်လာသူများ၏ စာရင်းဇယားကိုကြည့်ရှုခဲ့လျှင် ယင်းတို့အများစုမှာ သာမန်မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ် သူများထဲမှဖြစ်ကြသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှမုစ်လင်မ်များဖြစ်လာသူအရေအတွက်မှာ အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ထက်စာလျှင် များစွာနည်းပါးပေသည်။

ထိုသို့အဘယ့်ကြောင့်ဖြစ်ရသနည်း။ အကြောင်းကားရိုးရှင်းပါသည်။ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကိုယုံကြည်သူများနှင့်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းစာကို စွဲမြဲစွာဖက်တွယ်သူများအဖြစ် ဂုဏ်ယူနေကြ၍ဖြစ် သည်။ ဤမောက်မာသောခြေစုံပစ်ယုံကြည်မှုက ၎င်းတို့အမှန်များလက်မခံနိုင်ရေးအတွက် ရွေးချယ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်စေသည်။ မုစ်လင်မ်များကိုဆန့်ကျင်၍ပျက်ရယ်ပြုသဘောထားခြင်းသည် ၎င်းတို့အပြုလုပ်ဆုံးကိစ္စဖြစ်သည်။ ပျက်ရယ်ပြုမှုသည် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုဖြစ်လာလျှင် အနိမ့်ကျဆုံးကိစ္စရပ်များဖြစ်လာနိုင်သည်။ ယင်းနှင့်ပတ် သက်သည့်အဖြစ်အပျက်တစ်ရပ်ကို အဌမအာယသ်တော်(၅၈)တွင် အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့်ဖော်ပြထားသည်။ **وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُؤًا وَلَعِبًا** (ထို့ပြင်တစ်ဝအသင်တို့သည် “ဆွလာသ်”ပြုခြင်းငှာ “အဇာန်” ဟစ်ခေါ် ကြသောအခါ ထိုသူတို့သည်ယင်းဟစ်ခေါ်ခြင်းကိုပင် ပျက်ရယ်ကျီစယ်ဖွယ်ရာနှင့်ကစားဖွယ်ရာလည်းကောင်း ပြုလုပ်ကြပေသည်။) ဤအဖြစ်အပျက်ကို သဖ်စီရ်မဇ်ဟရီကျမ်းတွင် အိဗ်နီအဗီဟာသခင်မ်အား ရည်ညွှန်း၍ တင်ပြထားသည်မှာ မဒီနာဟ်အလ်သိုင်းယီဗဟ်တွင် ခရစ်ယာန်တစ်ဦးရှိခဲ့သည်။ အဇာန်(ဝတ်ပြုရန်ဖိတ်ခေါ်မှု) x w ၆ **أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ** (မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သခင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တမန်တော်ဖြစ် ကြောင်း ကျွန်တော်မျိုးသက်သေခံပါ၏။) ထို၎င်းသူကြားရသောအခါတွင် **أَخْرَقَ اللَّهُ الْكَذِبَ** (အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် လူလိမ်လူညာကိုမီးလောင်ကျွမ်းတော်မူပါစေ)ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ၏ ဤမှတ်ချက်ကြောင့်ပင်သူ၏မိသားစုတစ်စုလုံးပြာကျသည်အထိ မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းခံရသည့် အကြောင်း ဖြစ်သွားသည်။ ဤသို့ မည်သို့ဖြစ်ရခြင်းဆိုသည်ကား ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အတိုင်းဖြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသူအိပ်ပျော် နေစဉ် သူ၏ကျေးကျွန်သည်ကိစ္စအချို့အတွက် မီးဖြင့်အိမ်ထဲဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုမီးမှမီးပွားလေး တစ်ခုသည်လွင့်ကျ၍ အဝတ်စများပေါ်ကျသွားသည်။ လူတိုင်းအိပ်မောကျစဉ်တွင်မီးပွားမှမီးတောက်မီးလျှံ တစ်ခုအဖြစ်ပြောင်းလဲကာ လူအားလုံးမီးလောင်သေဆုံးကုန်ကြသည်။

မသိနားမလည်သူတို့၏ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ

အာယသ်တော်(၅၈)အဆုံးတွင် မိန့်ထားသည်မှာ- **ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ** (ယင်းကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကားထိုသူတို့သည် လုံးဝအသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သောလူတစ်စုပင်ဖြစ်သောကြောင့်သာတည်း။)ဟူ၍ဖြစ် သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ “စစ်မှန်သောယုံကြည်ချက်”အား ၎င်းတို့ပျက်ရယ်ပြုခြင်းအကြောင်းကား ၎င်းတို့အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့ခြင်းမှအပ အခြားမဟုတ်ချေ။

ပါနီပတ်မှကာဇီသနာအလ္လာဟ်က သဖ်စီရ်မဇ်ဟရီကျမ်းတွင်မိန့်ကြားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်

၎င်းတို့အားနားလည်မှုအသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သည်ဟု သမုတ်ထားသော်လည်း လောကီရေးကိစ္စရပ်များတွင် ၎င်းတို့၏ ဆင်ခြင်မှုနှင့်အသိဉာဏ်မှာထင်ရှားကျော်ကြားပါသည်။ ဤသည်မှ ကျွန်ုပ်တို့သိရသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အချို့သောအလုပ်များတွင်ဖြတ်ထိုးဉာဏ်ထက်မြက်၍ အလွန်တော်ကြသော်လည်း အခြားတစ်စုံတစ်ရာလုပ်ရ မည်ဆိုရာ၌၎င်း၏ဉာဏ်ကိုအသုံးမပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သူ၏ဉာဏ်သည်လည်း ထိုအလုပ်အတွက်ဉာဏ်မမှီ ခြင်းသည်လည်းကောင်းဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးသည် နားလည်မှုမရှိသောသူကဲ့သို့ အသုံး မဝင်ဖြစ်သွားသည်။ ငတိုးငအ ဖြစ်သွားသည်။ ဤအကြောင်းကိုကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က အခြားအာယသ် တော်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရည်ညွှန်းထားသည်-

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ

“၎င်းတို့သည် လောကီဘဝ၏အပေါ်ယံပုံပန်းကိုသာသိရှိကြကုန်၏။ သို့ရာတွင်နောင်တမလွန် ဘဝကိုမူကား ၎င်းတို့သည်(လုံးဝ)မသိကြသူများသာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။” (၃၀:၇)

အာယသ် (၅၉-၆၁)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِبُونَ
مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ
قَبْلُ وَإِنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ
مُثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ
مِنْهُمْ الْقِرَادَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا
آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ط وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

(အို - နဗီတမန်တော်)အသင်သည်(ရှေးအထက်ကျမ်းဂန်ရရှိသူယဟူဒီ နှင့်ခရစ်ယာန်တို့အားဤသို့)ပြောဆိုပါလေ။ “အို-ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်တကွ မိမိထံကျရောက်လာသော စစ်မှန်သော တရားတော်နှင့်ရှေးယခင်က ကျရောက်ခဲ့လေသော တရားတော် များကိုပါ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည်ကိုသာလျှင် အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ အပေါ်၌ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်နေကြသည်မဟုတ်ပါသလော။ အမှန်စင်စစ်သော် ကားအသင်တို့အနက်များစွာသောသူတို့သည် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သောသူများ ပင်ဖြစ်ကြပေသတည်း။ (၅:၅၉)

အသင်သည် (ကိတာဗီရှေးအထက်ကျမ်းဂန်ရရှိသောသူတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ ငါသည် “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်၌အကျိုးအားဖြင့် ထို့ထက်ဆိုးရွားသောအဖြစ်အပျက်ကိုအသင်တို့အား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည် လော။ (၎င်းအဖြစ်အပျက်မှကား)အကြင်သူတို့၏(အဖြစ်အပျက်)ပင်တည်း။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား (မိမိ)ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေး စေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင်ယင်းသူတို့အပေါ်၌အမျက်တော်လည်းပွားတော်မူ ခဲ့၏။ ၎င်းပြင်ထိုသူတို့အနက်မှမျောက်တိရစ္ဆာန်များနှင့်ဝက်တိရစ္ဆာန်များလည်း ဖြစ်စေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင်ထိုသူတို့သည် “ရှိုင်းတွာန်”မိစ္ဆာကောင်ကိုလည်း ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသူတို့သည်(လားရာ)နေရာဌာနအားဖြင့်လည်း

အဆိုးရွားဆုံးသောသူများပင်ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းပြင်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောတရား
လမ်းတော်မှလည်းအလွန်ဝေးကွာလျက်ရှိသော သူများပင်ဖြစ်ကြ၏။ (၅:၆၀)

၎င်းပြင် ထို(မုနာဖစ်က်)တို့သည်အသင်တို့ထံလာကြသောအခါ “ကျွန်ုပ်
တို့သည်“အီမာန်”ယုံကြည်ခြင်းတရားထားရှိကြပါပြီ”ဟု လိမ်လည် ပြောဆိုကြ
ကုန်၏။ စင်စစ်တစ်မူကား ၎င်းတို့သည် “ကုဖ်ရ်” သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကို
ယူဆောင်၍ဝင်ရောက်လာကြပြီး ထို“ကုဖ်ရ်”သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကိုပင်
ယူဆောင်၍ပြန်ထွက်သွားကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှာမူ
ကား ၎င်းတို့ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ထားရှိကြလေသောအရာများကို အသိဆုံးပင်
ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။ (၅:၆၁)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ပထမအာယသ်တော်၏အဆုံး၌ **أَكْثَرُكُمْ فَاسِقُونَ** (အမှန်စင်စစ်သော်ကား အသင်တို့အနက်
များစွာသောသူတို့သည် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သောသူများပင်ဖြစ်ကြပေသတည်း။) ဟူသောမိန့်ကြားချက်ထဲ
တွင် ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်များကို ရည်ညွှန်းထားရာ၌ “အားလုံးတို့သည်”ဟူ၍မသုံးနှုန်းဘဲ “များစွာသော
သူတို့သည်” ယုံကြည်မှုဘောင်အပြင်ဘက်တွင်ရှိကြသည်ဟု ကြေညာထားခဲ့သည်။ ဤသည်၏အကြောင်းမှာ
ထိုသူတို့အနက်မှ လူများသည်မည်သို့သောအခြေအနေမျိုး၌ပင်ဖြစ်စေ ယုံကြည်သက်ဝင်သူများအဖြစ်တည်ရှိခဲ့
သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်မပွင့်ပေါ်မီက ၎င်းတို့သည်သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်း
ပါအမိန့်ပညတ် ချက်များအပေါ်ယုံကြည်လိုက်နာခဲ့ကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺ ပွင့်တော်မူ၍
ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်လာခဲ့သောအခါတွင် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်ကိုလည်းယုံကြည်၍
ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို စတင်လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။

ဦးတည်ပြောကြားခံရသူအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း

(၆၁)ဒါအ်ဝသ်ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၏ စည်းကမ်းတစ်ရပ်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကရုဏာတော်နှင့်ကင်းဝေးပြီးအမျက်တော်ရှခြင်းခံရသူတစ်ဦး၏အခြေအနေကို
နောက်အာယသ်တော်(၆၀)၌နှိုင်းယှဉ်မှုတစ်ခုနှင့်အစပြုထားသည်မှာ- **قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ** (ထိုထက်ဆိုးရွားသော
အဖြစ်အပျက်ကို အသင်တို့အားထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်လော. . .) စင်စစ်၍အခြေအနေသည် ဤဦးတည်
ပြောကြားခံရသူများနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ဖြစ်ရပ်အရဆိုလျှင် ထိုသူများသည်ဖြစ်တင်မှုအတွက် တိုက်ရိုက်စွဲချက်
တင်ထိုက်သူများဖြစ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်(ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုကိုပြသရန်)
တိုက်ရိုက်ဦးတည်ပြောသည့်ဟန်ပန်မှ နှိုင်းယှဉ်မှုအသွင်သို့ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ဤသည်က တမန်တော်များ
အသုံးပြုခဲ့ကြသည့်“ဒါအ်ဝသ်”(ဖိတ်ခေါ်ခြင်း)၏ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောနည်းတစ်ရပ်ကိုကျွန်ုပ်တို့အားပြသပါသည်။
ဆိုလိုသည်မှာ ဦးတည်ပြောကြားခံရသူများ စိတ်ဆိုးစေမည့်အနေအထားတစ်ရပ်နှင့် မည်သည့်အခါမျှမပြောနှင့်
ဟူ၍ဖြစ်သည်။

အာယသ် (၆၂-၆၃)

وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ
فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السَّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْ لَا يَنْهَاهُمُ الرَّبُّنَّبِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ
قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السَّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٦٣﴾

ထို့ပြင်တစ်ဝ အသင်သည် ထို(ယဟူဒီ)တို့အနက်မြောက်မြားစွာသော သူတို့ကိုပြစ်မှုဒုစရိုက်ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ မတော်မတရားကျူးကျော်စော် ကားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ မတရားသဖြင့်ရရှိသောပစ္စည်းကိုစားသုံးခြင်း၌လည်း ကောင်း၊ သူ့ထက်ငါသာအောင်ပြေးလွှား(သက်ဆင်း)ကြသည်ကိုတွေ့မြင်လတ္တံ့။ စင်စစ်ဧကန်၎င်းတို့၏ အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်တ ကား။ (၅:၆၂)

(၎င်းတို့၏) ရပ်ဗာနီဘုန်းကြီးရဟန်းတို့နှင့်ပညာရှင်တို့သည်ထိုသူတို့အား အပြစ်ရှိသော(မုသား)စကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ၎င်း၊ မတရားသဖြင့်ရရှိသော ပစ္စည်းများကိုစားသုံးခြင်းမှ၎င်း၊ အဘယ့်ကြောင့်မတားမြစ်ကြသနည်း။ ထိုသူ တို့ပြုလေ့ရှိသော အပြုအမူများသည် မုချဧကန်ဆိုးရွားလှပေ၏တကား။(၅:၆၃)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဂျူးများ၏ကိုယ်ကျင့်တရားဆုံးရှုံးမှု

အထက်ဖော်ပြပါပထမအာယသ်တော်(၆၂)ထဲတွင် ဂျူးများ၏ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားမှုနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပျက်စီးစေမှုအနေအထားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့မှသာလူအများသည် ယင်းမှသင်ခန်းစာရစေကာ ထိုကဲ့သို့သောလုပ်ရပ်များနှင့်ထိုလုပ်ရပ်များဖြစ်စေသောအကြောင်းရင်းများမှ ရှောင်ရှားနိုင်ကြပေမည်။

ဤသည်မှာ ဂျူးတို့၏ယေဘုယျအခြေအနေဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့ထဲမှကောင်းသောသူအချို့လည်းရှိကြ ပါသည်။ ထိုကောင်းသောသူများအနက်မဝင်စေရန် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ $Ar=y^c_{-}|$ - ကဆီးရန် (မြောက်မြားစွာ) ဟူသောစကားလုံးသုံးနှုန်းထားသည်။ မတရားကျူးကျော်စော်ကားခြင်းနှင့်မတရားသဖြင့်ရရှိသောပစ္စည်းကို

စားသုံးခြင်းနှင့်ပတ်သက်လျှင် ယင်းတို့မှာ ဂုနဟ်အပြစ်ဒုစရိုက်အောက်တွင် အကျုံးဝင်သော်လည်း၎င်းတို့ကို တစ်သီးတစ်ခြားပေါ်လွင်စွာဖော်ပြထားခဲ့သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအပြစ်ဂုနဟ်နှစ်မျိုးစလုံးသည် လူတစ်ဦး တစ်ယောက်နှင့်လူအားလုံးကိုပျက်စီးစေကြောင်း အလေးအနက်ပြုရန်ဖြစ်သည်။(အလ်ဗဟ်ရလ်အလ်မဟ်း၆)

ရှုဟုလ်မအာနီကျမ်းအဆိုအရ ဤသူများနှင့်ပတ်သက်၍ “သူ့ထက်ငါသာအောင် ပြေးလွှား(သက်ဆင်း) ကြသည်”ဟူသောအသုံးအနှုန်းသုံးစွဲထားခြင်းသည် ဤသူများသည်မကောင်းသည့်ဉာဉ်များနှင့်မကောင်းသည့် လုပ်ရပ်တွင် အရိုးစွဲနေသူများဖြစ်ကြသည်ဟု ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ညွှန်ကြားချက်ပေးထားသည်။ ၎င်းတို့ သည် ယင်းအလေ့အကျင့်များကို မည်မျှစွဲမြဲနေသနည်းဟူမူ ဦးတည်ချက်သို့မဟုတ်ရည်စူးချက်မရှိဘဲနှင့်ပင် ထို အလုပ်များကို(အလိုအလျောက်)လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ဤသည်မှာ ကောင်းသောလုပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ မကောင်းသောလုပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ ကြိမ်ဖန်များစွာလုပ်ဆောင် ခဲ့လျှင် ယင်းသည်လူတစ်ယောက်၏စိတ်တွင်းတွင် အနည်ထိုင်ကာတစ်သားတည်းဖြစ်သွားမည်။ ယင်းကိစ္စသည် နောက်ပိုင်း၌လူတစ်ယောက်အတွက်ခွန်အားလည်းစိုက်ရန်မလို၊ စဉ်းစားရန်လဲမလိုဘဲ အလိုအလျောက်လုပ်နေကျ ဖြစ်သွားပေမည်။ ဤသည်မှာ ၎င်းတို့၏ဆိုးဝါးသောဉာဉ်များနောက် ဂျူးများလိုက်သွားသောအတိုင်းအတာဖြစ် ပေသည်။ ဤသည်ကိုမီးမောင်းထိုးပြရန်- **يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ** (သူတို့သည် ဒုစရိုက်မှုပြုခြင်း၌သူထက်ငါသာအောင် ပြေးလွှား(သက်ဆင်း)ကြသည်။) ဤပုံစံမျိုးပင် ၎င်းတို့၏ကောင်းသောဉာဉ်ရှိသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အချစ်တော် များနှင့်တမန်တော်များသည် ထိုအတိုင်းပြုမူကြသည်။ ထိုသူများအတွက်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်း တော်မြတ်က တူညီသောအသုံးအနှုန်းဖြင့် မိန့်ကြားထားသည်မှာ- **يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ** (တဖန် ထိုသူတို့သည် (မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း) ကောင်းမှုကုသိုလ်များပြုလုပ်ရာတွင် သူ့ထက်ငါသာအောင် (အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်၍) အလျင်အမြန် ပြုလုပ်ကြကုန်၏။(၃:၁၁၄)

လုပ်ရပ်များ၏ပြင်ဆင်မှု

လုပ်ရပ်များ၏ပြင်ဆင်မှုကိုအကြီးအကျယ်ဆုံး အလေးအနက်ထားသူများသည်ကား ကြည်ညိုဖွယ်ဆူဖီများ (နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဆရာသခင်များ)နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အချစ်တော်များသည် အလျင်ဦးဆုံးလုပ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ဤမြင့်မြတ်သူများသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်မိန့်ကြားသောပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့်စည်းကမ်း ချက်မူများမှ ထုတ်နုတ်ခဲ့သည်မှာ လူသားအားလုံး၏ကောင်းသောဆိုးသောလုပ်ရပ်များသည် စင်စစ်လူသား၏စွဲမြဲ သည့်အလေ့အကျင့်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားမှလာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် အဆုံးစွန်၌လူသား၏မွေးရာပါ စရိုက်ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် မကောင်းမှုလုပ်ရပ်များထပ်ခါတလဲလဲပေါ်ပေါက်မှုကိုပြုပြင်ဟန့် တား(သို့) အားပျောစေလိုပါက ထိုသူတို့သည် ဤစွဲမြဲသောအလေ့အကျင့်များကို အမြဲဂရုမူရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ယင်းတို့ပြုပြင်လိုက်လျှင် လုပ်သမျှသည်မှန်မှန်ကန်ကန်ပေါ်ထွက်လာပါမည်။ လောကီရေးဆိုင်ရာ ရယူမှုအတွက်လောဘကြီးနေသောသူတစ်ဦးအကြောင်း ဥပမာကြည့်ကြစို့။ ဤလောဘရမက်ကြောင့် ၎င်းသည် တံစိုးလက်ဆောင်(လာဘ်)ယူသည်၊ အတိုးများမှရသောငွေကိုစားသုံးသည်။ ထို့ပြင်အကယ်၍ အခွင့်အလမ်း

သာလျှင်ခိုးခြင်းနှင့်လုယက်တိုက်ခိုက်ခြင်းအဆင့်သို့ပင် ရောက်သွားနိုင်သည်။ ဤဖြစ်မှုများကို တသီးတခြားစီ ပြုပြင်မည့်အစား နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဆရာသခင်ကြီးများက ဤဖြစ်မှုများ၏အခြေခံကို မြေလှန်စေမည့်အစွမ်းထက် မြက်သောဆေးညွှန်းတစ်ရပ်အသုံးပြုထားသည်။ ယင်းကား ဤကမ္ဘာကြီး၏မတည်မြဲမှုနှင့်ယင်း၏စည်းစိမ်များ၏ အဆိပ်သင့်သော သဘောသဘာဝကိုသိရှိနားလည်သဘောပေါက်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အလားတူပင် အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် မာနတက်ခြင်း(သို့)ပလ္လားခြင်း (သို့)ဒေါသကြီးမှုတို့လွှမ်းမိုး နေခြင်း၊ ထို့ပြင် အခြားသူများကိုစော်ကားခြင်း(သို့)သေးသိမ်စေခြင်း(သို့)မိတ်ဆွေများ၊ အိမ်နီးချင်းများနှင့် စကား များနေပါက ဤမြင့်မြတ်သောဆရာသခင်ကြီးများသည် အလားတူဆေးညွှန်းကိုပင် အသုံးပြုပါလိမ့်မည်။ ယင်း ဆေးညွှန်းတွင်ပါဝင်သည်တို့မှာ နောင်တမလွန်ဘဝကိုသောကထားခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်၌ အဆုံးတွင်စာရင်းစစ်ဆေးမှုကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့ကိုစိတ်ဝင်တစားစောင့်ကြည့်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုကဲ့သို့သော မကောင်းသည့်အပြုအမူပုံစံများအလိုအလျောက်ချုပ်ငြိမ်းသွားမည်ဖြစ်သည်။

အချုပ်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ဤညွှန်းဆိုချက်က လူတွင်မွေးရာပါစရိုက်ဖြစ်လာသောစွဲမြဲ သည့်ဉာဏ်အချို့လူသားတွင်ရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြပါသည်။ အကယ်၍ဤစွဲမြဲသည့်ဉာဏ်များသည် ကောင်းသည့်ဘက်သို့ယိမ်းယိုင်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့ကြောင့် ကောင်းသောလုပ်ရပ်များပေါ်ထွက်လာသည်။ အလားတူ ပင်အကယ်၍စွဲမြဲသောဉာဏ်များသည် မကောင်းပါက လူသားသည်မကောင်းသည့်လုပ်ရပ်ဆီသို့အလိုအလျောက် စတင်လှမ်းနေပေလိမ့်မည်။ အပြုအမူလုံးဝပြင်ဆင်ခြင်းတစ်ရပ် ရစေရေးမှာ ဤစွဲမြဲနေသည့်ဉာဏ်ကိုပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

သာမန်လူများ၏လုပ်ရပ်များအတွက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များတွင်တာဝန်ရှိသလား

ဒုတိယအာယသ်တော်(၆၃)ထဲတွင် ထိုကဲ့သို့သောလူများမကောင်းသည့်လုပ်ရပ် လုပ်ဆောင်နေခြင်းကို အဘယ့်ကြောင့်မတားမြစ်ရသနည်းဟု ဂျူးများထဲမှ ရှိုက်ခံနှင့်အာလင်မ်များကိုလေးနက်စွာသတိပေးထားသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ဤနေရာထဲတွင် စကားလုံးနှစ်လုံးသုံးနှုန်းထားသည်။ ပထမစကားလုံးမှာ အလ္လာဟ် အချစ်တော်များဖြစ်သော رَّبُّنَا ရဗ္ဗာနီယူန်ဖြစ်ကာ အများသိကြသော ဒရ်ဝိရ်၊ ပီရ်(သို့)ရှိုက်ခံများဖြစ်ကြပါ သည်။ ၎င်းတို့သည် ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုအိဗာဒသ်၌စွဲမြဲပြီးထန်စွာလုပ်ဆောင်ကြ၍လောကီဆိုင်ရာ ဆွဲဆောင်မှုတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ကြသူများဖြစ်သည်။ ဒုတိယသုံးနှုန်းထားသောစကားလုံးမှာ အဟ်ဗာရ်ဖြစ်သည်။ “R<>ab-H-A-” အဟ်ဗာဟ်သည် ဂျူးတို့အနက်မှဘာသာရေးဆိုင်ရာပညာရှင်ကိုခေါ်သည် ဤသည်မှ ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောသည်မှာ “အအမရ်ဗိလ်မအ်ရူဖ်”(ကောင်းရာညွှန်ကြားခြင်း)နှင့် နဟီးအနီလ်မုန်ကရ် (မကောင်းမှုမှ မြစ်တားခြင်း)ဟူသော ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အမိန့်ညွှတ်ချက်၏စစ်မှန်သောတာဝန်သည် ဤအုပ်စုနှစ်စုအပေါ်ကျရောက်သည်။ ယင်းမှာ ရှိုက်ခံနှင့်အာလင်မ်များဖြစ်သည်။ မည်သို့ဆိုစေကာမူ ဇီကာရှင်အချို့က ရဗ္ဗာနီယူန်သည် အစိုးရကခန့်အပ် ကာ အခွင့်အာဏာအပြည့်အဝရှိသော အုလမာများအားရည်ညွှန်းသကဲ့သို့ “အဟ်ဗာရ်”ဆိုသည်မှာ ရိုးရိုးသာမန် အုလမာကိုဆိုလိုသည်ဟုဆိုကြသည်။ ထိုဆိုလိုရင်းအတိုင်း ကောက်ယူမည်ဆိုလျှင် လူများပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမှ ရပ်တန့်ရန်တာဝန်မှာ အစိုးရအရာရှိများနှင့် အုလမာများနှစ်ဦးစလုံးပေါ် ကျရောက်သွားမည်။ ဤအကြောင်း အရာကိုအခြားသောအာယသ်တော်အချို့တွင် ပိုမို၍ရှင်းလင်းထားသည်။

အုလမာနုဒ်မရှာအိဒ်တို့အတွက် သတိပေးချက်တစ်ရပ်

အာယသ်တော်(၆၃)အဆုံး၌ **لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ** “ထိုသူပြုလေ့ရှိသောအပြုအမူများသည်မုချ ဧကန်ဆိုးဝါးလှပေတကား။” ဟူသည်ကဆိုသည်မှာ မရှာအိဒ်နှင့်အုလမာဟုခေါ်တွင်သော ခေါင်းဆောင် တို့သည်ကောင်းရာညွှန်ကြား၊ မကောင်းရာခြစ်တားဆိုသည့်အဓိကတာဝန်ဝတ္တရားကိုစွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ၎င်းတို့ ၏မကောင်းသောအလေ့အကျင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည်လူအများမိမိကိုယ်မိမိပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်နေသည်များကို ဟန့်လည်းမဟန့်တား၊ ရင်လည်းရင်မဆိုင်ပါ။

အသိဉာဏ်ပညာနှင့်ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိသော ဋီကာရှင်တို့က အာယသ်တော်(၆၂)အဆုံးတွင်- **لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ** “စင်စစ်ဧကန်၎င်းတို့၏အပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်တကား။” ဟု မိန့်ထားခြင်းက သာမန်လူများပြုလုပ်သည့်အမှားများအကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်ဟု ထောက်ပြကြသည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယအာယသ်(၆၃)၏နိဂုံးချုပ်စာကြောင်း- **لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ** “ထိုသူတို့ (ပုံစံချ၍)ပြုလေ့ရှိ သော အပြုအမူများသည် မုချဧကန်ဆိုးရွားလှပေ၏တကား။” ဟူ၍မိန့်ထားခြင်းက မရှာအိဒ်နှင့် အုလမာတို့အား ၎င်းတို့၏ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် ပြစ်တင်မောင်းမဲထားသည်။ အကြောင်းမှာအရဗီအသုံးနှုန်း အရ “Ø Ì F” ‘ဖအိလ်’ (ပြုလုပ်ပြီးသည့်အရာ)ဟူသည့်စကားလုံးက ရည်စူးချက်ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ၊ လုပ်ဆောင်ပြီးသမျှ အားလုံးတို့ကို အကျုံးဝင်စေပါသည်။ သို့ရာတွင် “အမလ်” “Ø m I”(ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့်အရာ)ဟူသော စကားလုံးသည် အထူးသဖြင့်ရည်စူးချက်ပါရှိပြီး မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက်ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အရာတို့နှင့်သက်ဆိုင်စေ ပါသည်။ “ဆွန်အ်” “Ø n U” နှင့် “ဆွန်အသ်” “é n U”(ပုံစံချ၍လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် အရာ)ဟူသောစကားလုံးတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုအားကြိုတင်စဉ်းစားထားသည့် ရည်စူးချက်နှင့် အထပ်ထပ်အခါခါလုပ်မှုကြောင့် အကျင့်ဖြစ်နေသည် ဆိုသည့် နှစ်မျိုးစလုံးပါဝင်သည်။ မိမိသဘောအရဖြစ်စေ မိမိရွေးချယ်မှုအရဖြစ်စေ လုပ်ဆောင်သည့်လုပ်ဆောင်မှု အားလုံးတို့ကို ဆိုလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် သာမန်လူများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်မကောင်းမှုများ၏ရလဒ်အတွက် ရွေးချယ်ထားသည့်စကားလုံးသည် “အမလ်”ဖြစ်ကာ - **لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ** “စင်စစ်ဧကန်၎င်းတို့၏အပြုအမူ တို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်တကား။” ဟူ၍မိန့်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင် အထူးသဖြင့်မရှာအိဒ်နှင့် အုလ မာများ၏အမှားပြုလုပ်မှုရလဒ်ကိုမူ “ဆွန်အ်” “Ø n U” ဟူသောစကားလုံးကိုရွေးချယ်ကာ **لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ** “ထိုသူတို့(ပုံစံချ၍)ပြုလေ့ရှိသော အပြုအမူများသည် မုချဧကန်ဆိုးရွားလှပေ၏တကား။” ဟူ၍ မိန့်ကြားထားသည်။ ဤနေရာ၌ ဤသို့စီစဉ်မှုထဲတွင် ထိုဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ အနေအထားသည် မမှန်ကန်ကြောင်းညွှန်းဆို ဟန်ရှိပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍သာထိုဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့သည် ၎င်းတို့၏လူများအား ဟန့်တားပါက ထိုသူများသည် ၎င်းတို့အားနာခံကာ မကောင်းမှုများလုပ်ဆောင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်စရာ အကြောင်းရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသူများသည်လူအများထံမှပေးကမ်းသည်များအပေါ်၌ လောဘရမက်ရှိ ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူတို့၏ယုံကြည် မှုဆုံးရှုံးသွားမည်ကိုကြောက်ရွံ့သောကြောင့်ဖြစ်စေ အမှားပြုလုပ်နေခြင်းကို ရင်ဆိုင်၍ အမှန်တရားကိုထိန်းသိမ်း ရန်၎င်းတို့မလုပ်ဆောင်လိုကြပါ။ ထိုသူတို့၏ဤပျက်ကွက်မှုသည်

မကောင်းမှုပြုသူများ၊ မကောင်းမှုပြုနေခြင်း ထက်သာလွန်၍အပြစ်ကြီးမားလှပေသည်။

ရလဒ်မှာအကယ်၍တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှ လူအများသည် ရာဇဝတ်မှုများနှင့် ဂုနဟ်ပြစ်မှုများကျူးလွန် နေကြပြီး ၎င်းတို့၏ဘာသာရေးဆိုင်ရာခေါင်းဆောင်တို့သည် အကယ်၍သာသူတို့ကရပ်တန့်ရန်ပြောဆိုခဲ့ပါလျှင် ထိုသူတို့သည် နာခံကာရှောင်ကြဉ်မည်ကို၎င်းတို့သိကြပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုး၌ဘာသာရေးခေါင်း ဆောင်တို့သည် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ လောဘကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရာဇဝတ်မှုများနှင့်ပြစ်မှုဂုနဟ်များရပ်တန့်စေရန် မကြိုးစားခဲ့ပါက ရာဇဝတ်ကောင်များ၊ ဂုနဟ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများ၏ပြစ်မှုထက် ၎င်းတို့၏ပြစ်မှုကပိုမိုကြီးလေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒိနာအဓိပ္ပာယ်အိဗ်နီ အဗ္ဗာစ်(رضي الله عنه)ကပြောသည်မှာ မရှာအိဗ်နီနှင့်အုလမာများတို့အား ပြင်းပြင်းထန်ထန်သတိပေးထားမှုကို ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်တစ်အုပ်လုံးတွင် ဤအာယသ်တော်ထက် အခြားမည်သည့်အာယသ်တော်ထဲတွင်မှ ပြင်းထန်မှု မပါရှိပါ။ ထင်ရှားကျော်ကြားသော သစ်စိရ်ပညာရှင်သွတ်ဟတ်ကပြောသည်မှာ ကျွန်ုပ်အမြင်အရ ဤအာယသ် သည် မရှာအိဗ်နီနှင့် အုလမာများအတွက် အလွန်ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ဖွယ်ကောင်းသော အာယသ်ဖြစ်ပေသည်။

(အိဗ်နီလျရီးရ်နှင့် အိဗ်နီကဆီးရ်)

အကြောင်းမှာဤအာယသ်တော်၏ရှင်းလင်းချက်အရ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့ပျက်ကွက်ခြင်း၏ပြစ်မှု သည်သူခိုးများ၊ ခါးပြဲများနှင့် ဂုနဟ်ကျူးလွန်သူများ အမှန်တကယ်ကျူးလွန်သောပြစ်မှုထက်ပိုမို၍ကြီးလေးသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းခံရပါသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်ထိုကဲ့သို့အဖြစ်မျိုးမှ ကျွန်ုပ်တို့အားထိန်းသိမ်းတော်မူပါ။)သို့သော် လည်းစိတ်တွင်စွဲမှတ်ထားရမည်မှာ မရှာအိဗ်နီနှင့်အုလမာတို့သည် ၎င်းတို့၏မေတ္တာရပ်ခံချက်ကိုနာခံပြီးလက်ခံ မည်ဆိုသည်ကို သေချာမှသာလျှင်ဤအလေးအနက်သတိပေးမှုတွင် အကျုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် အခြားသော အခြေအနေများဖြစ်ကြသော ခေတ်စားနေသောအလားအလာများ(သို့) လိုက်လျောညီထွေသောအတွေ့အကြုံများ အရ မည်သူမျှ၎င်းတို့အားနာခံခြင်းမရှိသည့်ပြင် ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့သည် အန္တရာယ်(သို့)ထိခိုက် နာကျင်မှုနှင့်ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည်ဟူသောခိုင်မာသည့်ဖြစ်နိုင်ချေရှိပါလျှင် အမိန့်မှာ၎င်းတို့၏တာဝန်ဝတ္တရားကို ပလပ်သည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏လုပ်ရပ်သည်မြင့်မားပြီးကောင်းမွန်သည့်အနေအထားရှိနေ စေရန်အတွက် ၎င်းတို့အား နာခံသည်ဖြစ်စေ မနာခံသည်ဖြစ်စေ ပြစ်တင်ခံရသည်ဖြစ်စေ ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်နိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့၏ဝတ္တရားကိုဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ဤချဉ်းကပ်နည်းအာယသ်တော်(၅၄)တွင် အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ အာယသ်တော်ထဲ၌- **وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ** ဟူ၍မိန့်ထားခြင်းက ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းသူတို့သည်အမှန်တရားကိုပြောဆိုခြင်းကြောင့် မည်ကဲ့သို့သောပြစ်တင်မှုမျိုးကိုမဆို မကြောက် ရွံ့ကြပါ။ ဤသည်ကား အလ္လာဟ်အရှင်လမ်းတော်တွင် တိုက်ခိုက်နေသော မုဂျာဟိဒ်ဒင်၏ အရည်အသွေးတစ်ခုကို မီးမောင်းထိုးပြခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ဆွေးနွေးချက်ကိုမရပ်နားမီ အရေးကြီးသည့်အချက်အလက်များကို ပေါင်းရုံး၍အဆုံးသတ်ရလျှင် မရှာအိဗ်နီ၊ အုလမာများနှင့်တကွ မုစ်လင်မ်များအားလုံးတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်(သို့) အပြစ်ဂုနဟ်ဖြစ်သည်ဟု သိသည်နှင့်တပြိုင်နက်ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းနှင့် ဂုနဟ်ကျူးလွန်မှုကို ကိုယ်ထိလက် ရောက်သော်လည်းကောင်း၊ နှုတ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရပ်တန့်ရန်၊ ဟန့်တားရန်၊ တားမြစ်ရန်မှာ ၎င်းတို့

တာဝန်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက အနိမ့်ဆုံးအဆင့် ယင်းပြစ်မှုဂုနာဟ်ကိုရှုံ့ရှာစက်ဆုတ်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကို မနှစ်သက်ခြင်းဟူသောသဘောထား ရှိရမည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကျူးလွန်သူများကိုတားမြစ်ရာတွင် ပြောသည်ကို ကြားကာ၊ နာခံပြီးဖိတ်ခေါ်တားမြစ်ချက်ကို လက်ခံနိုင်သည်ဆိုသော ဖြစ်နိုင်ချေပိုများသောအခြေ အနေရှိရပေမည်။ သို့သော်လည်း ပြောဆိုသူများ၏ပြောကြားချက်ကိုလည်း နားမထောင်(သို့)ပြောသူကိုရန်လို စေသောခိုင်မာသည့်အခြေအနေဖြစ်နိုင်သည်ဆိုလျှင် ယင်းသည်ကွဲပြားသောအခြေအနေဖြစ်သောကြောင့် ကျူးလွန်သူများကို တားမြစ်ရန်မပြုမနေရတာဝန်သည် ပြောဆိုသူများ၌မတင်ရှိတော့ပါ။ သို့သော်လည်း ယင်း တာဝန်ကိုလုပ်ဆောင်လျှင်မူ ၎င်း၏ပြုမူချက်သည်အကောင်းဆုံးနှင့်အမြင့်မားဆုံးအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိ နေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ လူသိများသော ကောင်းရာညွှန်ကြား၍မကောင်းမှုမြစ်တားဟူသည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်၏ဆိုရိုးစကားနှင့်ပတ်သက်သောဤအသေးစိတ်အားလုံးသည် ဆွဟီးအဟဒီးဆ်ဩဝါဒတော်များမှ ကောက် နှုတ်ထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်သည်မှာ ကိုယ်တိုင်လည်း မှန်ကန်ပြီးကောင်းသည်တို့ကိုလုပ်ခြင်း၊ မှားယွင်း၍ ဆိုးဝါးသည်တို့ကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်းနှင့် အခြားသူများကိုလည်း ကောင်းရာလုပ်စေ၍ မကောင်းသည်များရှောင်ကြဉ် စေခြင်းအတွက် ဖိတ်ခေါ်ရမည့်တာဝန်ကို မှစ်လင်မ်များပေါ်နှင့်အထူးသဖြင့် မရှာအိမ်၊ အုလမာတို့ပေါ်တွင် ထားရှိစေခြင်းက အစွလာမ်သာသနာသည် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးအား တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သောငြိမ်းချမ်းရေးမူတစ်ရပ် ပေးအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ယင်းမူကိုလိုက်နာကျင့်သုံးလျှင် နိုင်ငံတိုင်းလူမျိုးတိုင်းသည် ၎င်းတို့တွင် စွဲကပ်နေသည့်မကောင်းမှုအလုံးစုံလွယ်ကူစွာသန့်စင်နိုင်ရေး အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်သည်။

အုမ္မသ်ထုပြုပြင်ရေးနည်းလမ်း

မှစ်လင်မ်များသည်အစွလာမ်ဘာသာ၏ အဦးပိုင်းနှင့်နှောင်းပိုင်းရာစုနှစ်များထိ ဤမူကိုဖက်တွယ်ထားခဲ့ သည်နှင့်အမျှ အသိပညာ၊ လုပ်ဆောင်မှု၊ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်စာရိတ္တတို့တွင်တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်ထင်ရှားပေါ်လွင် သည့်အဆင့်ပိုင်ဆိုင်ရရှိခဲ့ကြပါသည်။ မှစ်လင်မ်များ ဤတာဝန်ဝတ္တရားကို လျစ်လျူရှုကာပြစ်မှုတားဆီးခြင်းသည် အစိုးရနှင့်ယင်း၏ဥပဒေဆိုင်ရာကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့တို့၏တာဝန်သာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကာ ယင်းတာဝန်ကို မှစ်လင်မ်ထုကပါဝင်ပတ်သက်မှုကို နောက်ဆုတ်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ရလဒ်မှာ ဖုံးကွယ်မရတော့ချေ။ ယင်းကိုလူတိုင်းမြင်နိုင်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် အဖေ အမေနှင့်မိသားစုတစ်စုလုံးသည်ရှုရီအသ်တရားတော် အတိုင်းအပြည့်အဝလိုက်နာ၍ကျင့်သုံးသည်။ သို့ရာတွင်၎င်းတို့၏သားသမီးများနှင့်၎င်းတို့၏မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်း မှာမူမတူဘဲ အားလုံးနီးပါး၎င်းတို့နှင့် ဖီလာဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့တွေးတောပုံ၊ ခံစားပုံနှင့် တစ်မျိုးတစ်ဘာသာဖြစ် သည်။ လုပ်သမျှသည် ကွဲပြားခြားနားကြသည်။ ဤသည်ကြောင့် မှစ်လင်မ်အုမ္မသ်တွင်မည်သည့်စုပေါင်းပြုပြင်ရေး ၌မဆိုအသေအချာဆုံးနည်းလမ်းအဖြစ် ကောင်းရာညွှန်ကြား၍ မကောင်းမှုမှမြစ်တားခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်ဟဒီးဆ်တော်တွင် အထူးသဖြင့် လေးလေးနက်နက်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်သည်အစွလာမ့်တမန်တော်ﷺ၏ အုမ္မသ်ထုအတွက် ပြိုင်စံရှားသောထင်ရှားပေါ်လွင်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်ဖော်ထုတ်ထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ဤဥပဒေအားမည်သည့်ဆန့်ကျင်မှုမဆို အလွန်ကြီး လေးသောပြစ်မှုဖြစ်၍ ပြစ်ဒဏ်ခံရရန်သေချာသောကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က

ကြေညာထားခဲ့သည်။ ဟဒီးဆ်တော်၌ တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်မိန့်ကြားထားသည်မှာ- **وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ** “လူများသည်ပြစ်မှုကျူးလွန်နေသည်။ ၎င်းတို့အားတားမြစ်သူတစ်စုံတစ်ဦးမျှလည်းမရှိခဲ့ပါ။ သို့ဆိုလျှင် ၎င်းတို့အားလုံးအပေါ်၌အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုတစ်ရပ်ချမှတ်လိမ့်မည် ဆိုသည့်ဖြစ်နိုင်ချေမှာ မဝေးတော့ချေ။ (အလ်ဗဟ်ရုလ်အလ်မုဟီးဒ်)

ပြစ်မှုဂုဏ်များကိုမမုန်းတီးခြင်းအတွက် သတိပေးခြင်း

မာလိက်အိဗ်နီဒါရ်ကမိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကောင်းကင်စေတမန်အား မြို့တစ်မြို့ကိုဖျက်ဆီးပစ်ရန်စေခိုင်းခဲ့သည်။ ကောင်းကင်တမန်ကထိုမြို့တွင်အရှင်မြတ်အား ခဝတ်ကိုးကွယ်မှုကိုသာလျှင် ပြုလုပ်နေသည့် ဘာသာတရားကိုးရှိုင်းရုံသေသည့်ကျေးကျွန်တစ်ဦးနေထိုင်နေကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အမိန့်တော်ကျလာသည်မှာ-၎င်းသူလည်းပြစ်ဒဏ်ကိုမြည်းစမ်းပါစေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ငါအရှင်မြတ်အား အမိန့်ဖီဆန်၍ ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကိုပွင့်လင်းစွာ ကျူးလွန်နေသည်ကို ၎င်းကဒေါသမဖြစ်သည့်အပြင် ၎င်း၏မျက်နှာ၌ ဒေါသအမျက် ထွက်သည့်ဟန်ပင်မပြခဲ့၍ဖြစ်သည်။

အစ္စရေးလ်တမန်တော် စိုက်ယီဒီနာရုရှအ်အိဗ်နီနူရ်(عليه السلام)ထံ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ၎င်း၏လူတစ်သိန်းအားပြစ်ဒဏ်ခတ်၍ဖျက်ဆီးပစ်မည့်အကြောင်းဝဟီပို့ချခဲ့သည်။ ထိုသူများအနက် လေးသောင်းမှာဖြောင့်မတ်မှန်ကန်၍ ခြောက်သောင်းမှာမကောင်းသောသူများဖြစ်ကြသည်။ စိုက်ယီဒီနာရုရှက လျှောက်ထားသည်မှာ- “အိုအရှင် မကောင်းသောသူများပျက်စီးခြင်းသည်ထင်ရှားပါသည်။ သို့ရာတွင်အဘယ့်အတွက်ကြောင့် ကောင်းသောသူများပါဝင်နေပါသနည်း။” မိန့်တော်မူသည်မှာ “ကောင်းသောသူများသည် မကောင်းသောသူတို့နှင့် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်နေကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အတူတကွစားသောက်ကြကာ ဘဝကိုခံစားခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက်ယင်းတို့၏ဖန်ဆင်းရှင်အားမနာခံဘဲ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများအပေါ်၌ မည်သည့်အခါမျှ မနှစ်သက်ကြောင်းအမူအရာမပြခဲ့”ပါ။ (ဤဆင့်ပြန်ချက်အားလုံး၏အသေးစိတ်များကို အလ်ဗဟ်ရုလ်မုဟီးဒ်တွင်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။)

D D D D D D D D D D

အာယသ် (၆၄-၆၇)

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلَعْنُوا إِبْرَاهِيمَ
 قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
 مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقِتَابُ بَيْنَهُمْ
 الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
 لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا
 يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ٦٥ وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا الْكَفْرَ
 عَنْهُمْ سُبُلَاتِهِمْ وَلَا دَخَلَتْهُمْ جَذَبَاتِ النَّعِيمِ ٦٦ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَتَمُّوا
 التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْمَلُوا مِنْ
 فَوْقِهِمْ وَمَنْ تَحَتَّى أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ
 مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ٦٧ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
 مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
 مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ٦٨

၎င်းပြင်ယဟူဒီတို့က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လက်သည် ဆုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်” ဟုပြောဆိုကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့၏လက်များသည်သာလျှင်ဆုပ်ထား ပြီးဖြစ်ကြ၏။ စင်စစ်ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ထိုပြောဆိုမှုကြောင့်(အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏)ကရုဏာတော်မှကင်းဝေးကြရလေပြီ။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လက်တော်များသည်)အလျင်း (ဆုပ်ထားပြီး)မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာမူကားထို အရှင်မြတ်၏လက်တော်နှစ်ဖက်စလုံးပင်ပြန့်လျက်ရှိကုန်၏။ ထိုအရှင်မြတ် သည်မိမိအလိုတော်အတိုင်းသုံးစွဲလျက်ရှိတော်မူ၏။ ၎င်းပြင်အသင်၏အရှင် မြတ်အထံတော်မှအသင့်ထံသို့ကျရောက်လာသောအရာ(ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်)သည်ထိုသူတို့အနက်များစွာသော သူတို့အားကျူးလွန်မှုနှင့်သွေဖည်ငြင်း ပယ်မှုကိုမုချတိုးပွားစေအံ့။ ထို့ပြင်တစ်ဝ ငါအရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့စပ်ကြား ဝယ် ရန်ငြိုးထားခြင်းနှင့်မုန်းတီးမှုကို“ကိယာမသ်”ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့တိုင်အောင်

ဖန်တီးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့သည်စစ်မီးကိုမွှေးတိုင်းမွှေးတိုင်း အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည်ထိုမီးကိုငြိမ်းအေးစေတော်မူခဲ့၏။ ထိုမှတစ်ပါးယင်းသူတို့သည်ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကိုကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်သည်။ စင်စစ်သော်ကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းပြုလုပ်သောသူတို့အား(အလျင်း)ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူသည်မဟုတ်ပေ။(၅:၆၄)

၎င်းပြင်အကယ်၍ရှေးအထက်ကျမ်းဂန်ရရှိသူ ကိတာဗီများသည် “အီမာန်” ယုံကြည်ခြင်းတရားထားရှိ၍ဖြစ်မှုဒုစရိုက်တို့မှ ကြဉ်ရှောင်ကြပါမူ၊ မုချဧကန်ငါအရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့၏ပြစ်မှုများကို(ခွင့်လွှတ်)တော်မူ၍ ၎င်းတို့အားချမ်းသာသူနှင့်ပြည့်စုံသောဥယျာဉ်များသို့လည်း ဝင်ရောက်စေတော်မူအံ့။
(၅:၆၅)

ထိုမှတစ်ပါးအကယ်၍သာ၎င်းတို့သည် “သောင်ရသ်”“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းများနှင့်တကွ၎င်းတို့၏အရှင်မြတ်အထံတော်မှ၎င်းတို့ထံ (နဗီတမန်တော်မူဟမ္မဒ်မှတစ်ဆင့်)ကျရောက်လာသော (ကုရ်အာန်)ကျမ်းတော်မြတ်ကိုပါအတည်ပြုလိုက်နာကြပါသော် မုချဧကန်ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အထက်မှလည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ခြေဖျားအောက်မှ၎င်း (စားဖွယ်များကိုဖေါဖေါသီသီ)စားသုံးကြလတ္တံ့။ ထိုသူတို့တွင်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောလမ်းကိုလိုက်နာသောလူတစ်စုသည်(လည်း)ရှိကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့အနက်အများစု၏ပြုမူချက်တို့ကား ဆိုးရွားလှချေသတည်း။(၅:၆၆)

အို-ရဗူလ်တမန်တော်၊ အသင်သည်မိမိအရှင်မြတ်အထံတော်မှ မိမိထံသို့ကျရောက်လာသမျှသော တရားတော်များကို(လူခပ်သိမ်းတို့ထံသို့) ပို့ဆောင်ဟောကြားပါလေ၊ အကယ်တန္တူအသင်သည်(ထိုကဲ့သို့ပို့ဆောင်ဟောကြားခြင်း)မပြုခဲ့ပါလျှင် အသင်သည်ထိုအရှင်မြတ်၏အကြောင်းကြားချက်ကို ပို့ဆောင်(ဟောကြား)သည်မမည်ချေ။ (တစ်နည်း) နဗီတမန်တော်ဖြစ်ခြင်း၏တာဝန်ကိုကျေပြန်စွာဆောင်ရွက်သည်မမည်ချေ။ စင်စစ်သော်ကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အသင့်အားလူတို့၏(ဘေးရန်ခပ်သိမ်းတို့)မှထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ စင်စစ်ဧကန်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ကာဖီရ်ငြင်းပယ်သောသူတို့အား (အသင့်ကိုလာရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်ရန်)လမ်းပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။ (၅:၆၇)

အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု

ပြီးခဲ့သောအာယသ်တော်များထဲတွင် ဂျူးများနှင့်ပတ်သက်သောအကြောင်းအရာအချို့ကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ အထက်ကိုးကားခဲ့သည့် အာယသ်တော်များတွင် ပိုမိုသီးသန့်ဖြစ်သည့်အကြောင်းအရာများပါဝင်ကာ ကိုင်နီကာအ် ဂျူးမျိုးနွယ်စုတို့၏အကြီးအကဲဖြစ်သည့်ကိုက်စ်၏သား နာဗာရှ်နှင့် ဖခါးစွ်တို့နှင့်ပတ်သက်သော ထူးခြားသည့် အကြောင်းအရာဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းသည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်သောရိုင်းယု စော်ကားသည့်စကားလုံးများပြောခဲ့သည်။ ယင်းပြောကြားချက်များ နောက်ပိုင်းတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုစဉ် အခါက အဖွင့်အာယသ်တော်ကျရောက်ခဲ့သည်။ (အလ်လူဗာဗ်ကျမ်းပါအတိုင်း အလ်သဗရာနီနှင့်အဗူအလ်ရှိုက်ကျမ်းတွင် စိုက်ယီဒနာ အိဗနီအဗ္ဗားစ်ဆင့်ပြန်ချက်မှ)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ပထမအာယသ်တော်သည် **وَقَالَتِ الْيَهُودُ** (၎င်းပြင်ယဟူဒီတို့ကပြောဆိုကြသည်)ဟူသော စကားလုံး နှင့်အစပြုထားသည်။ အာယသ်တော်ကမည်သည့်လူသားကမျှ ဤမျှနိမ့်ကျသောမှတ်ချက်မျိုးမပေးခဲ့ ကြောင်း၊ ဤကဲ့သို့ပေးခြင်းသည်အလွန်ကြီးလေးသောအပြစ်ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြသည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လက်တော်သည်တုပ်နှောင်ခံထားရသည်ဟု စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာပြောကြသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ထိုကဲ့သို့ပြောဆိုခြင်းမှ ထိန်းသိမ်းတော်မူပါ။)

ဤသို့ပြောကြားခြင်း၏နောက်ခံအကြောင်းကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မဒီနဟ်ရှိဂျူးများကိုငွေကြေး နှင့်ဥစ္စာစည်းစိမ်များချီးမြှင့်ပေးသနားထားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း တမန်တော်မြတ်ﷺသခင် မဒီနဟ်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီးအစ္စလာမ်သာသနာဘက်သို့ဖိတ်ခေါ်သည်ကို ၎င်းတို့ကြားရသည့်တိုင် မတုန်မလှုပ်နေခဲ့ကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၎င်းတို့၏ အုပ်စုလိုက်ဗိုလ်ကျစိုးမိုးရေးကိုစိတ်ဝင်စား၍လည်းကောင်း ၎င်းတို့ကိုယ်မိမိတို့ ထာဝရတည်စေမည့်ခေလေ့ထုံးစံပေါ် အခြေခံထားမှုမှတစ်ဆင့် ငွေကြေးရရှိမှုကိုလည်းကောင်း ပိုမိုစိတ်ဝင်စားနေ၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည်စစ်မှန်သောဖိတ်ခေါ်မှုကိုကျောခိုင်း၍ တမန်တော်မြတ်ﷺကိုပင်ဆန့် ကျင်၍ရန်လိုသောအနေအထားဖြစ်လာသည်။ ၎င်းတို့၏ဤအပြုအမူများကြောင့် အပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်အဖြစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဥစ္စာပစ္စည်းကြွယ်ဝချမ်းသာသောအဖြစ်မှ ဆင်းရဲကြပ်တည်းသောအနေအထားသို့ ရောက်စေခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်အားလုံးခြေမကိုင်မိလက်မကိုင်မိနှင့်မချင့်မရဲဖြစ်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရတနာ များသည်ကုန်ခမ်းသွားသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စေးနည်းသွားသည်ဟူ၍လည်းကောင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက် သည့်စကားလုံးများ စတင်ပြောကြားလာသည်။ ဤသည်ကိုဖြေကြားသည့်အနေနှင့်လက်များတုပ်နှောင်ခြင်းခံရခြင်း ဆိုသည်မှာ ဤကဲ့သို့ပြောကြားနေသူများ၏ လက်များသာဖြစ်ကြောင်း ဤအာယသ်တော်ထဲတွင်မိန့်ကြားထားသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်မှဝေးကွာကြပါလိမ့်မည်။ တမလွန်ဘဝတွင်ပြစ်ဒဏ်များ ကျရောက်စေ၍ လက်ရှိကမ္ဘာတွင် ဂုဏ်အသရေမဲ့ခြင်းဟူသော ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းခံရပါလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏လက်တော်များမှာမူ အမြဲတမ်းလွတ်လပ်၍ ကောင်းမွန်ပြန့်ပြူးလျှက်ရှိတော်မူပါသည်။ ထို့ပြင်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရက်ရောမှုသည် အမြဲတစေရှိနေခဲ့ပြီး နောင်တွင်လည်းထိုသို့ပင်ရှိနေပါမည်။ သို့သော်လည်း အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်မူ မှီခိုခြင်းမရှိ။ လိုအပ်ချက်မှတစ်ဆင့်စင်ကာ၊ ထိုအရှင်မြတ်သည်သာ ဥစ္စာဓနအားလုံး၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဤသည်နှင့်အတူ ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင် ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်သည်ပေးသနားတော်မူသောအရှင်ဖြစ်၍ ပေးသနားမှုသည် အရှင်မြတ်၏ဟစ်ကံမသ် ဉာဏ်တော်အရဖြစ်သည်။ ဥစ္စာဓနများသည်အရှင်မြတ်ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်အရ အရှင်မြတ်အလိုရှိသူကိုသာ ပေးသနားတော်မူ၍ အလ္လာဟ်အရှင် ဆင်းရဲကြပ်တည်းလိုသူကို အရှင်မြတ်ဟစ်ကံမသ်ဉာဏ်တော်အရ ဆင်းရဲကြပ်တည်းစေပါသည်။

ထို့နောက် အာယသ်တော်တွင် မိန့်ထားသည်မှာအစ္စလာမ့်တမန်တော်ကြီး၏လူများသည် မနာခံသော သူများနှင့်ဆက်ဆံနေကြရသည်။ မနာခံသူများသည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံကျရောက်ခဲ့သောကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်၏ပွင့်လင်းရှင်းလင်းသောစကားလုံးများမှ အကျိုးအမြတ်ကို ရယူရမည့်အစားငြင်းဆန်ကာ ၎င်းတို့၏အမှန် တရားမယုံကြည်ခြင်းနှင့် ငြင်းဆန်မှုတို့ကြောင့်ပိုမို၍ ခက်ထန်မာကြောစေပါသည်။ ထို့ကြောင့်မုစ်လင်မ်များကို ၎င်းတို့၏မကောင်းဆိုးဝါးသောအကြံအစည်များမှ လုံခြုံစေရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထိုသူတို့၏ဂိုဏ်းများ အတွင်းတွင် ကွဲလွဲမှုများပေါ်ပေါက်စေကာ ပြောင်စစ်ခင်းခြင်းမလုပ်ရဲသကဲ့သို့ တိတ်တဆိတ်လုပ်ကြံခြင်းများ ကိုလည်းမအောင်မြင်စေပါ။ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းစစ်မတိုက်နိုင်မှုကို **كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ** (၎င်းတို့သည်စစ်မီးကိုမွှေးတိုင်းမွှေးတိုင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထိုမီးကိုငြိမ်းအေးစေတော်မူခဲ့၏။) ဟုဖော်ပြ ထားသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏မကောင်းသောတိတ်တဆိတ်ကြံစည်မှုများမအောင်မြင်နိုင်ခြင်းကို **يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا** (ထိုမှတစ်ပါးယင်းသူတို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်သည်) ဟူ၍ထောက်ပြထားသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို ပြည့်ပြည့်ဝဝနာခံခြင်းသည် ဤကမ္ဘာတွင်လည်း ကောင်းချီး မင်္ဂလာများရရှိစေပါသည်-

အာယသ်တော်(၆၅)၌ ဂျူးတို့အားသောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်တို့တွင်ပေးထားသော လမ်းညွှန်မှုနှင့်မြင့်မြတ် သောတမန်တော်များ၏သင်ကြားပြသမှုများမှ မည်သည့်အကျိုးအမြတ်မှ မထုတ်ယူကြသည့်အတွက် ပြစ်တင် ကြိမ်းမောင်းထားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာလောကနှင့်ပတ်သက်၍လောဘထားသည်နှင့်တပြိုင်နက် ၎င်းတို့သည် မမေ့လျော့ သင့်သည်ကို မမေ့လျော့ခဲ့သည်။ ရလဒ်ကား ဤကမ္ဘာလောကမှာပင်လျှင် ၎င်းတို့သည် ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်း သည့်အဖြစ်သို့ သက်ဆင်းသွားကြရသည်။ သို့သော်လည်း အကယ်၍၎င်းတို့သည် ယခုအချိန်မှာပင်ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းကာ ယုံကြည်ချက်အီမာန်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့၏လွန်လေပြီးသော အပြစ်ဂုဏ်များကိုလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးနိုင်ကာ ချမ်းသာသုခနှင့်ပြည့်စုံသော ဥယျာဉ်များသို့ ဝင်ရောက်ခွင့် ပေးတော်မူမည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်များကို အပြည့်အဝမည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်နည်း-

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ (ထိုမှတပါးအကယ်၍သာသင်းတို့သည် သောင်ရသ်ကျမ်းကို အတည်ပြုလိုက်နာခဲ့လျှင်. . .)ဟူသောစကားလုံးတို့ဖြင့် အစပြုထားသောအာယသ်(၆၆)ထဲတွင် ပြီးခဲ့သောအာယသ်တော်(၆၅)၌ကတိပြုထားခဲ့သည့် ဘုရားတရားကြည်ညိုကိုးရှိုင်းသူနှင့်အီမာန်ယုံကြည်သူတို့ရရှိမည့် လောကီဆိုင်ရာကောင်းချီးမင်္ဂလာများ၏အချို့ အသေးစိတ်ကိုဖော်ပြထားသည်။ အသေးစိတ်မှာ ၎င်းတို့အတွက်ပို့ချခဲ့သောသောင်ရသ်၊ အင်န်ဂျီလ်နှင့်ကုရ်အာန်ကျမ်းတို့အား ၎င်းတို့ထောက်ခံသင့်ပေသည်။ ဤနေရာ၌သုံးနှုန်းထားသောစကားလုံးသည် “ဤကျမ်းတော်မြတ်နှင့်အညီလိုက်နာကျင့်သုံးရန်”ဟု မရည်ညွှန်းခဲ့။ ယင်းအစားဤနေရာတွင်ထားရှိသော စကားလုံးမှာ “အိကာမဟ်”ဟူ၍ဖြစ်ကာ အတည်ပြုလိုက်နာရန်ဟူ၍ဆိုလိုသည်။ ထို့နောက်ယင်းသည်တစ်စုံတစ်ရာကိုတည့်တည့်မတ်မတ်နှင့်ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်းဖြစ်စေသည်။ ယင်းကျမ်းစာများထဲတွင်တိုးခြင်း(သို့)လျော့ခြင်း(သို့) ချို့တဲ့ခြင်းများမရှိမှသာလျှင် ၎င်းတို့၏သင်ကြားမှုများကို ပြည့်ဝ၍မှန်ကန်စွာလိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု ဖော်ပြသည်။ တည့်မတ်စွာရပ်ရမည်ဆိုခြင်းမှာ ပြီးပြည့်စုံသည့်တည့်မတ်ခြင်းဖြင့်ရပ်တည်ရမည်လုံးဝ မတိမ်းယိမ်းရဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်၏အနှစ်သာရမှာ အကယ်၍ဂျူးများသည်ယနေ့ပင်လျှင်သောင်ရသ်၊ အင်န်ဂျီလ်နှင့်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်များ၏ လမ်းညွှန်ချက်ကိုယုံကြည်၍ ကျမ်းပါညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ပြည့်ပြည့်ဝဝလိုက်နာကာ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်ဆောင်၍အတည်ပြုထားခဲ့သော ဘာသာတရား၏ကိစ္စရပ်များကို လွန်ကျူး၍လည်းကောင်း၊ ကျူးလွန်ချိုးဖောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်တီထွင်ချက်များနှင့် အတူတူထားကာ လုပ်ဆောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း မရွေးချယ်လျှင် နောင်တမလွန်၍ကတိပြုထားသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာများနှင့် ထိုသူတို့ထိုက်တန်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် မျက်မှောက်ကမ္ဘာတွင်လည်း စားနပ်ရိက္ခာ၏တံခါးပေါက်ကို၎င်းတို့အတွက် ဖွင့်လှစ်ထားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ရိုဇီစားနပ်ရိက္ခာတို့မှာ အထက်မှလည်းကောင်း၊ အောက်မှလည်းကောင်းရောက်လာပါလိမ့်မည်။ “အထက်”နှင့် “အောက်”ကဆိုလိုသည်မှာစားနပ်ရိက္ခာတို့မှာ လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် အစဉ်မပြတ်ရရှိစေမည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ (သစ်စီရိကဗီးရ်)

အစောပိုင်းအာယသ်တော်(၆၅)တွင် ကောင်းချီးမင်္ဂလာများသည် တမလွန်ဘဝတွင်သာပေးမည်ဟု ကတိပြုထားခဲ့သည်ကို သတိပြုမိပါလိမ့်မည်။ ယခုလက်ရှိအာယသ်တော်(၆၆)တွင် လောကီစည်းစိမ်များလည်း အကျုံးဝင်စေသည့်ကတိတော်ပါဝင်သည်။ ဤသို့ဖော်ပြခြင်းအကြောင်းမှာ ဂျူးတို့သည် လောကီရေးဆိုင်ရာများကိုနှစ်သက်၍ ငွေကြေးနှင့်ပတ်သက်သောလောဘမထိန်းသိမ်းနိုင်သောကြောင့် မသမာမှု(ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်မှု)အထူးသဖြင့် ကျမ်းတော်များကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲသည့်လုပ်ရပ်များပြုလုပ်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့က ထင်ရှားသောလက္ခဏာများနှင့် မှန်ကန်မှုကို ၎င်းတို့တွေ့မြင်ရလင့်ကစား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်အစ္စလာမ့်တမန်တော်မြတ်ကိုနာခံခြင်းမှ ၎င်းတို့အားရပ်တန့်စေခဲ့ခြင်းသည် အဓိကအတားအဆီးဖြစ်လာသည်။ မုစ်လင်မ်များဖြစ်လာခြင်းဖြင့် အုမ္မသ်ထုတွင် ၎င်းတို့၏ခေါင်းဆောင်မှုအဆင့်အတန်းချုပ်ငြိမ်းသွားလိမ့်မည်ဟူသော အတွေးအခေါ်ကို ၎င်းတို့ကြောက်ရွံ့ကြပါသည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာမြင့်မားသော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ရရှိမည့် လက်ဆောင်များနှင့်ပူဇော်ပသဖွယ်ရာများသည်လည်းမရရှိဘဲ ဖြစ်သွားပေမည်။ ထို့ကြောင့်

ဤသို့သံသယဖြစ်မှု(သို့) စိုးရိမ်မှုတို့ဖယ်ရှားရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထိုသူတို့ အားအကယ်၍ ၎င်းတို့သည် မှန်ကန်စွာယုံကြည်၍ ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သုံးခဲ့လျှင် ၎င်းတို့၏လောကီဆိုင်ရာဥစ္စာဓနနှင့်စည်းစိမ်များ စိုးစဉ်းမျှ လျော့နည်းလိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်းနှင့်တိုးပွားလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုထားခဲ့သည်။

သံသယတစ်ခု၏အဖြေ

အထက်ပါအသေးစိတ်များက ဤသီးခြားကတိတော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်လက်ထက်တော်တွင်းက ကိုယ်တော်မြတ်တိုက်ရိုက်ဦးတည်မိန့်ကြားခဲ့သောဂျူးများအတွက် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းပြသသည်။ အကယ်၍ထိုသူတို့သည်ပေးအပ်ခဲ့သောအမိန့်ကိုနာခံခဲ့လျှင် ဤကမ္ဘာလောကတွင်လည်း အမျိုးမျိုးသောကောင်းချီးမင်္ဂလာများရရှိလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ကောင်းမြတ်သောလုပ်ရပ်နှင့်ယုံကြည်မှုအီမာန်၏ သတင်းစကားကို လက်ခံခဲ့ကြသူများသည် ဤကောင်းချီးမင်္ဂလာကိုအပြည့်အဝရရှိခဲ့ကြသည်။ ပမာဆိုသော် အီသီယိုးပီးယားဘုရင် နဂျာရှိ(နီဂတ်စ်)နှင့်စိုက်ယိဒီနာအင်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီစလမ်(ﷺ)တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် လည်းတစ်စုံတစ်ဦးသည် ကောင်းမှုကောင်းရာလုပ်ခြင်းနှင့် အီမာန်ယုံကြည်မှုတိုင်းလိုက်နာလျှင် စားနပ်ရိက္ခာကျယ်ဝန်းပေါများလိမ့်မည်။ မလိုက်နာမကျင့်သုံးသူသည် ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းလိမ့်မည်ဟူသော ဥပဒေတစ်ရပ်အဖြစ်မျိုးကား မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းမှာ ဤနေရာ၌ယေဘုယျဥပဒေတစ်ရပ်ကိုဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ရင်းမဟုတ်ချေ။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ သီးခြားအခြေအနေတစ်ခုတွင်သီးခြားအုပ်စုတစ်စုအား ကတိတစ်ရပ်ပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ကောင်းမှုကောင်းရာနှင့်ယုံကြည်မှုဆိုင်သော ယေဘုယျဥပဒေ(သို့)စံနှင့်ပတ်သက်လျှင် ကောင်းခြင်းနှင့်သန့်စင်သောဘဝ၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာကတိတော်ကား အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ယင်းကောင်းချီးမင်္ဂလာသည် စားနပ်ရိက္ခာပေါကြွယ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ အပြင်ပန်းကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းခြင်းကို ဖြစ်စေဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်းသို့ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းမှုများကို တမန်တော်များနှင့်အလ္လာဟ်အချစ်တော်များကြုံတွေ့ခဲ့ရကာ အစဉ်သဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာပေါကြွယ်မှုရရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုများတွင်အစင်ကြယ်ဆုံးဘဝကိုကား ရရှိခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်(၆၇)ထဲတွင် တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန်ပြုလုပ်ထားသည်မှာ မူရင်းစာသားထဲ၌ ဖော်ပြထားသည့်ဂျူးများ၏မကောင်းမှုလုပ်ရပ်များသည် ဂျူးများအားလုံးတို့နှင့်မသက်ဆိုင်ကြောင်း ထည့်သွင်းထားသည်။ ဂျူးများထဲမှလမ်းမှန်ပေါ်ရှိကာ မျှတသောသူများလည်းရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း အများစုမှာမကောင်းမှုများလုပ်ဆောင်ကြသည်။ “လမ်းမှန်ပေါ်တွင်ရှိသူများ”ဆိုသည်မှာ အစတွင်ဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကာ ထို့နောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ယုံကြည်ခဲ့ကြ၍ အစ္စလာမ်သာသနာသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြကြောင်းဖော်ပြထားသည်။

သမ္ဗိလိဂ်ပေါ်တွင်အလေးအနက်ပြု၍တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အပေါ် နှစ်သိမ့်ခြင်း

လက်ရှိအာယသ်တော်များတွင်လည်းကောင်း၊ ပြီးခဲ့သောပါဒ်နှစ်ခုထဲတွင်လည်းကောင်း၊ ဂျူးများနှင့်ခရစ်

ယာန်များ၏ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု၊ လမ်းလွဲရောက်မှု၊ ခေါင်းမာခြင်းနှင့်အစွလာမ်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းရပ်များ ကိုအစဉ်မပြတ်ဖော်ပြခဲ့သည်။ သဘာဝအကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ရပ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အပေါ် သက်ရောက်နိုင်သည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူသားတစ်ဦးဖြစ်သည့်အလျောက် စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ရိုက်ခတ်မှုခံစားရခြင်းကိုလည်းကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းတို့၏ရလဒ်မှာ သမ္မလိဂ်လုပ်ငန်းစဉ်တွင်လည်းကောင်း၊ တမန်တော်ဘဝလုပ်ငန်းစဉ်တွင်လည်းကောင်း တစ်နေရာရာ၌ နှောင့်နှေးမှုနှင့်ချို့တဲ့မှုများဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဒုတိယအကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ မည်သည့်ရန်လိုခြင်း၊ ရန်ပြုခြင်း(သို့) ထိခိုက်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ပြုခြင်းမှ ဂရုမစိုက်ဘဲ တမန်တော်တစ်ပါး၏လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်၎င်း၏ဖိတ်ခေါ်မှုကို စွဲစွဲမြဲမြဲလုပ်မည်ဟု ရွေးချယ်ခဲ့ပါလျှင် ရန်သူ့လက်တွင် အဆိုးဝါးဆုံးသောခက်ခဲမှုများဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်နောက်ဆုံးအာယသ် (၆၇)ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တစ်ဖက်တွင်ကိုယ်တော်ထံ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဝဟီချပေးမှုတိုင်းကို လူအများထံမဆိုင်းမတွပို့ဆောင်ပေးရန် လေးလေးနက်နက်အမိန့်ပေးထားခဲ့သည်။ ယင်းကိုတစ်စုံတစ်ဦး ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ လက်ခံသည်ဖြစ်စေ၊ ငြင်းပယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တော်မြတ်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် မစိုးရိမ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်အခြားတစ်ဖက်တွင်ထိုမယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများအားလုံးက တမန်တော်မြတ်၏လုပ်ငန်းစဉ်တွင်မည်သည့်အန္တရာယ်မျှပြုလုပ်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အား ကောင်းသတင်းပေးခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်ပါ- **وَأَنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ** “အကယ်၍အသင်သည် (ထိုကဲ့သို့ပို့ဆောင်ဟောကြားခြင်း)မပြုခဲ့ပါလျှင်၊ “အသင်သည်ထိုအရှင်မြတ်၏အကြောင်းကြားချက်ကို ပို့ဆောင်(ဟောကြား)သည် မမည်ချေ။”ဟူသော ဝါကျမှာစဉ်းစားထိုက်သည်။ ဤနေရာ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကို ဤဦးတည်ပြောကြားခြင်း၏ဆိုလိုရင်းမှာ အကယ်၍ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်တစ်ခုတလေမျှ ကိုပင်မစုလင်မအုမ္မသ်ထုထံသို့ပို့ဆောင်ဟောကြားခြင်းတွင် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် တမန်တော်ဖြစ်ခြင်း၏တာဝန်ဝတ္တရားမှကင်းလွတ်မှုမရှိကြောင်း ကိုယ်တော်တိုင်တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။ ဤသည်ကြောင့်ပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ကိုယ်တော်၏ပုခုံးပေါ်တွင် တည်ရှိခဲ့ကာ ဤလေးလံသည့်တာဝန်ဝတ္တရားကို ဘဝတစ်လျှောက်လုံးသတ္တိနှင့်ခွန်အားအပြည့်အဝဖြင့် ဖြည့်ဆည်းခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ နောက်ဆုံးဟဂျ်အတွင်း ကျော်ကြားလှသည့်ခွသ်ဗာဟ်ကို မုစ်လင်မ်များအားလုံးသိရှိပြီးဖြစ်သည်။ ကြီးကျယ်လှသောမိန့်ခွန်းတော်သည် အစွလာမ့်သာသနာ့ဖွဲ့စည်းပုံဖြစ်ရုံမျှမက မူလအခြေခံသက်ညှာ၍ကြင်နာသနားတော်မူသောတမန်တော်ကြီး၏နောက်ဆုံးမှာတမ်းနှင့်သက်သေအထောက်အထားလည်းဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်သည်အမိရင်းအဖရင်းတို့ထက်ပင် အုမ္မသ်ထုကို ပိုမိုဂရုစိုက်၍ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူပါသည်။

နောက်ဆုံးဟဂျ်အခါသမယတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ ခွဲခွါမှုမှာတမ်း

မြင့်မြတ်သောဆွဟာဗဟ်များ၏ ကြီးမားသောအုပ်စုကြီးရှေ့တွင် ခွသ်ဗာဟ်၌ကိုယ်တော်မြတ်သည်

ဆွဟာဗဟ်များကိုအရေးကြီးသည့်ညွှန်ကြားချက်များပြောကြားခဲ့သည့်နောက် ပရိသတ်ကြီးအား-
أَلَا هَلْ بَلَّغْتُ (နားထောင်ကြ၊ အသင်တို့သာသနာကိုအသင်တို့ထံ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ဟောကြားခဲ့ပါသလား)
ဟုမေးလေသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက ကိုယ်တော်မြတ်မုချဇကုန်ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်
ကိုယ်တော်မြတ်မိန့်ကြားသည်မှာ ဤသည်နှင့်ပတ်သက်၍သင်တို့သက်သေများဖြစ်ကြပါစေ။ ဤသည်နှင့်အတူ
ကိုယ်တော်မြတ်ﷺသခင်က فَلْيُبَلِّغِ الشَّاهِدَ الْغَائِبَ (ဤလူစုလူဝေးတွင်ရှိသူများသည် ဤနေရာ၌မရှိသော
သူများအား ကျွန်ုပ်တို့၏သတင်းစကားကိုပို့ဆောင်ဟောကြားရမည်။)ဟူ၍လည်းမိန့်ကြားခဲ့သည်။ ဤလူစုလူဝေး
နေရာ၌မရှိသော သူများဆိုရာတွင် ယင်းအချိန်အခါက ထိုလူစုလူဝေးမှတစ်ပါးဝင်ခဲ့သောသူများနှင့် ထိုစဉ်က
မမွေးဖွားရသေးသောသူများပင် အားလုံးအကျုံးဝင်ပါသည်။ ယင်းသို့မပါဝင်ခဲ့သောသူများထံသို့ သတင်း စကားပို့
ဆောင်သည့်နည်းလမ်းကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဒီဒီသာသနာအသိပညာ ဖြန့်ချိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတာဝန်
ကိုဆွဟာဗဟ်များနှင့် သာဗီအီန်များကကြီးမားသောကြိုးပမ်းမှုများဖြင့် ဖြည့်ဆည်းထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဤခွဲကားအကြံပြုမှု၏တိုက်ရိုက်လွှမ်းမိုးမှုအရ ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီးများ (úyimJA ùenIÖÁÝVR)
သည် တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်၏ ဩဝါဒတော်နှင့်လုပ်ရပ်များကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လေးနက်သော
တာဝန်ကြီးသောယုံမှတ်အပ်နှံမှုအဖြစ် မှတ်ယူကာ ကိုယ်တော်အုမ္မသ်ထုထံမြွက်ဟသမျှသော ဝါကျတစ်ခုတစ်လေ
မျှပင်မကျန်ရစ်စေရန် အကောင်းဆုံးကြိုးစားပို့ဆောင်ဟောကြားခဲ့သည်။ ဤကျင့်သုံးမှုပုံမှန်အခြေအနေအား
လုံးတွင်မှန်ကန်သည်။ သို့သော်လည်း အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် အထူးအကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
(သို့)စေ့ဆော်မှုကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူအများကိုသီးခြားဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်မဆင့်ပြန်ခဲ့လျှင် ၎င်းမသေ
ဆုံးမီအနည်းဆုံးလူအချို့ထံ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ရန်ကိုကား သန့်ဌာန်ချထားသည်။ သို့မှသာလျှင်ထိုဆွဟာဗဟ်
များသည် ၎င်းတို့ပုခုံးပေါ်တင်ရှိခဲ့သော ယုံမှတ်အပ်နှံထားသည့်တာဝန်တစ်ရပ်ကျသွားပါလိမ့်မည်။ အလားတူ
အဖြစ်အပျက်တစ်ရပ်ကို စိုက်ယီဒီနာမုအားﷺသခင်ထံမှ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်ကို ဆွဟီးဒ်အလ်ဗုခါရီတွင်
တင်ပြထားသည်မှာ- أَخْبَرَهُ مَعَاذُ عِنْدَ مَوْتِهِ تَائِمًا ဖြစ်သည်။ စိုက်ယီဒီနာမုအားﷺသည် ဤဟဒီးဆ်ကို
၎င်းမသေမီအချိန်က ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့သည်။ သို့မှသာ ဆွဟာဗဟ်သည်အခြားသူများထံပို့ဆောင်ရမည့် ၎င်း၏
ဤယုံမှတ်အပ်နှံမှုတာဝန်ပျက်ကွက်သည့်အပြစ်ကျူးလွန်သူတစ်ဦးအဖြစ်မှ ကင်းလွတ်သွားပါလိမ့်မည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၏ ဒုတိယဝါကျ- وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ (အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်သည် သင့်အားလူတို့၏(ဘေးရန်ခပ်သိမ်း)မှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။)
ထဲတွင် ၎င်းတို့၏မြောက်မြားစွာသော မလိုမုန်းတီးမှုများပြသသော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်၏ရန်သူများသည်
ကိုယ်တော်အား မည်သည့်အန္တရာယ်ပြုခြင်းကိုမျှလုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းသတင်းပေးထားသည်။

ဟဒီးဆ်တစ်ပုဒ်တွင်ပါရှိသည်မှာ ဤအာယသ်တော်မကျရောက်မီအလျင်က အချို့ဆွဟာဗဟ်သာဝကကြီး
များသည်ကိုယ်တော်မြတ်ﷺအနီးတွင် ကိုယ်တော်အားကာကွယ်ရန်အမြဲနေလေ့ရှိခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်

မြို့ထဲတွင်ဖြစ်စေ၊ ခရီးတွင်ဖြစ်စေ မည်သည့်နေရာရှိရှိ၎င်းတို့က ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။ ဤအာယသ် တော်ကျရောက်ပြီးနောက် လုံခြုံရေးအစီအမံများမလိုအပ်တော့သောကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ယင်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တိုင် ထိုတာဝန်ယူခဲ့ပါသည်။

စိုက်ယိုဒီနာဟစ်သခင်(ﷺ)ဆင့်ပြန်ခဲ့သော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်၌တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်မိန့်ကြား ခဲ့သည်ကို တင်ပြထားသည်မှာ- ကျွန်ုပ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏တမန်တော်အဖြစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သတင်းစကားကို ပို့ဆောင်ရန်ဟူသော တာဝန်အပ်နှင်းခံခဲ့ရစဉ် ခန့်အပ်ခံရသည်မှာအလွန်ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာဟု ထင်မှတ်ခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်ဝန်းကျင်ရှိသောသူများသည် ကျွန်ုပ်အား မမှန်မကန်ပြော၍ မလွဲမသွေဆန့်ကျင်ကြလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ဤအာယသ်တော်ကျရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်ငြိမ်းချမ်းသွားပါသည်။
(သစ်စိရ်ကဗီးရ်)

ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်ကျပြီးနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏တမန်တော်တစ်ပါးအဖြစ် အစ္စလာမ် သာသနာ၏သတင်းစကားဖြန့်ချိရန်ကိုယ်တော်မြတ်ကြိုးပမ်းစဉ်အတွင်း ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကို မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ အန္တရာယ်မပြုဝံ့တော့ပါ။ ဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲအတွင်း ကံအားလျော်စွာရရှိသောမည်သည့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုမဆိုတို့သည် ဤသည်နှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။

U U U U U U U U U U

အာယသ် (၆၈-၆၉)

قُلْ يَٰٓأَهْلَ
 الْكِتَٰبِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا
 أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
 مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۖ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ٦٨
 إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ
 مِن أَمَنِ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَلَىٰ صَٰلِحَةٍ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
 يَحْزَنُونَ ٦٩

(အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည်(ဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ အို-“ကိတာဗီ”
 ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်“သောင်ရသ်”ကျမ်းကို၎င်း၊ “အင်န်
 ဂျီလ်”ကျမ်းကို၎င်း၊ အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏အရှင်မြတ်အထံတော်မှကျ
 ရောက်လာသည့်(ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို)၎င်း အတည်ပြု လိုက်နာခြင်း
 မရှိသမျှကာလပတ်လုံး အသင်တို့သည် မည်သည့်(မှန်ကန်သော) လမ်းစဉ်ပေါ်
 ၌မျှတည်ရှိကြသည် မဟုတ်ပေ။ (ကိတာဗီများသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ဖြစ်သော
 အယူသီးမှုတွင်နစ်မြုပ်လျက်ရှိကြ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ)အသင့်အား မွေးမြူတော်မူ
 သော အရှင်မြတ်အထံတော်မှ အသင့်ထံသို့ကျရောက်လာသော (ကုရ်အာန်
 ကျမ်းတော်မြတ်သည်)ထိုသူတို့အနက်များစွာသောသူတို့၌ ကျူးလွန်မှုကို၎င်း၊
 သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကို၎င်း၊ အမှန်ပင်များပြားစေမည်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ
 အသင်သည် ကာဖီရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့နှင့်ပတ်သက်၍ပူပင်သောကမရှိ
 လေနှင့်။ (၅:၆၈)

စင်စစ်ကေန်“မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူများသည်၎င်း“ယဟူဒီ”
 များသည်၎င်း “ဆွာဗီ”များသည်၎င်း၊ “ခရစ်ယာန်”များသည်၎င်း မည်သူမဆို
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နောက်ဆုံးနေ့ကိုယုံကြည်ပြီး ကောင်းမြတ်သောကိုယ်
 ကျင့်တရားများကိုဆောက်တည်ခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုကဲ့သို့သောသူတို့အဖို့ မည်သည့်
 စိုးရိမ်မှုမျှမရှိ ၎င်းတို့သည်ပူဆွေးကြရမည်လည်းမဟုတ်ပေ။(၅:၆၉)

အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု

အစောပိုင်းတွင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအားအစ္စလာမ်ဘာသာကိုသက်ဝင်ယုံကြည်ရန် ဖျောင်းဖျပြောဆိုထားခဲ့သည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် အလ္လာဟ်သစ္စာတရားဟု ၎င်းတို့အခိုင်အမာပြောဆိုသောလတ်တလောချဉ်းကပ်မှုသည် အချိုးအနီးဖြစ်သည်ဟူ၍ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းသည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် အရာမရောက်သကဲ့သို့ ကယ်တင်ခြင်းခံရမှုအတွက်လည်း မလုံလောက်ချေ။ ကယ်တင်ခံရမှု၏အရင်းအမြစ်တစ်ခုတည်းကားအစ္စလာမ်သာသနာပေါ်တွင်သာ တည်မှီသည်။ထို့သို့ သတိပေးပြီးနောက်တွင် ၎င်းတို့စွဲမြဲစွာ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုအတွက် ဖြေဆေးကိုဖော်ပြကာ ယင်းနောက်တွင်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကို နှစ်သိမ့်စေသည့်စကားလုံးများပါဝင်သည်။ သီးခြားလိုအပ်ချက်နှင့်တူညီမှုပေါ်အခြေခံ၍ အထက်ပါအကြောင်းအရာနှစ်ခုကြားတွင် ဒီးနံသာသနာ၏သင်္ဂလိဂ်ကိုဖော်ပြထားသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှုရီအသ်တရားတော်ကိုလိုက်နာရန် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်ညွှန်ကြားချက်

ပထမအာယသ်တော်(၆၈)ထဲ၌ကျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြသည့် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှုရီအသ်တရားတော်ကိုလိုက်နာရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ အကယ်၍သာ၎င်းတို့သည် ရှုရီအသ်အမိန့်ပညတ်ချက်များအား မလိုက်နာမကျင့်သုံးခြင်းကိုရွေးချယ်ခဲ့လျှင် အကျိုးမဲ့အချိုးအနီးဖြစ်အံ့။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် အစ္စလာမ့်ရှုရီအသ်တရားတော်ကို မဖက်တွယ်ခဲ့လျှင်အားလုံးသော၎င်းတို့၏အောင်မြင်မှုများ အလဟဿဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထိုသူတို့အားတမန်တော်များ၏မျိုးဆက်များဟူသော အထူးအခွင့်အရေးပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက်ထိုသူတို့သည် အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းနှင့်သောင်ရသ်ကျမ်းတို့၏အကောင်းဆုံးသော အသိပညာကိုရရှိခဲ့ကြသည်။ ဤသည်ကိုထပ်ဆောင်း၍ ၎င်းတို့အထဲတွင်အလ္လာဟ်အချစ်တော်များမြောက်မြားစွာပေါ်ထွက်လာကာ ထိုအချစ်တော်များက အမှန်တရားကိုရှာဖွေရန်အတွက် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားသွန်ခွန်စိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့အားလုံးအတည်ဖြစ်၍ လေးနက်စေရန်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှုရီအသ်တရားတော်ကို ၎င်းတို့လိုက်နာသင့်သည်ဟူသော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ကားရှိပေသည်။ သို့လိုက်နာခြင်းမရှိက မျိုးရိုးဆိုင်ရာသာလွန်မြင့်မြတ်မှုသည်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏အသိပညာသာလွန်မြင့်မားမှုသည်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့၏နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများသည်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့အားကယ်တင်ခံရစေမည့်အကြောင်းများဖြစ်မလာနိုင်ပါ။

“ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကျင့်စဉ်များသည်လည်းကောင်း၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိုးထွင်းသိမြင်ပေါက်မြောက်ခြင်းလမ်းစဉ် (سلوك စူလူးက်နှင့် طريقت တွရီကသ်)သည်လည်းကောင်း၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ရောက်ရန် ထပ်တလဲလဲကြိုးစားအားထုတ်မှု (مجاهرات)နှင့် (رياضات) ရေယာဆွသ်)သည်လည်းကောင်း၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာထူးကဲသည့် ပညာအလင်းရရှိခြင်း (كشف)သည်

လည်းကောင်း၊ အကြံဉာဏ်ကွန်မြူးဖြစ်ပေါ်လာခြင်း (ဟု) အိလ်ဟမ်)သည်လည်းကောင်း ရှုရီအသ်တရားတော်ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝထိန်းသိမ်းလိုက်နာမှုမရှိလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်တွင် မည်သည့် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အောင်မြင်မှု(သို့)ကိုယာမသ်ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင် ကယ်တင်ခံရခြင်း အရင်းအမြစ်တို့ မဖြစ်နိုင်ဟူ၍ အထက် အာယသ်တော်ပါဖော်ပြချက်က မုစ်လင်မ်များအတွက် အရေးကြီးသည့် လမ်းညွှန်ချက်ပေးထားပါသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရှုရီအသ်တရားတော်ကို တစ်စုံတစ်ဦးက အမိန့်နာခံခြင်းကို သက်သေပြရန်မှာ သုံးခုသောအရာကိုလိုက်နာရမည်ဟု ဤအာယသ်တော်၌ညွှန်ကြားချက်ပေးထားသည်။ ဤသည်တို့မှာ အစောပိုင်း ကဂျူးနှင့်ခရစ်ယာန်များအတွက် ပို့ချခဲ့သောအင်န်ဂျီလ်ကျမ်းနှင့်သောင်ရသ်ကျမ်းဖြစ်ကြကာ တတိယတစ်ခုမှာမူ **وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ** (အသင်တို့ထံသို့ အသင်တို့၏အရှင်မြတ်အထံတော်မှ ကျရောက်လာသည်ကို လည်းကောင်း)ဖြစ်သည်။

ဋီကာရှင်အများစု၊ ဆွဟာဗာဟ်သာဝကကြီးများနှင့် သာဗီအိန်များ၏တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ် ချက်အရယင်းသည်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ဆိုလိုသည်ဟု မိန့်ကြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကို အလယ်ဗဟိုထား၍ ကိုယ်တော်မှတစ်ဆင့်ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်များအပါအဝင် ယုံကြည်မှုကိုဖိတ်ခေါ်သူများဖြစ် သည့်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အမှုသ်ထုအတွက် ပို့ချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်မှာ “ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၊ အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းနှင့်သောင်ရသ်ကျမ်းတို့ပါ အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်အညီ အလုံးစုံ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြည့်ပြည့်ဝဝအသင်တို့မလုပ်ဆောင်သမျှ အသင်တို့၏မျိုးရိုးဆိုင်ရာသည်လည်းကောင်း၊ အသိ ပညာအဆင့်မြင့်မားမှုသည်လည်းကောင်း၊ သာလွန်မှုတို့သည်လည်းကောင်း အတည်ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်(သို့) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် လက်ခံဖွယ်ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။”ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်၏ ဤနေရာတွင်တစ်စုံတစ်ဦးအတွက် တွေးတောဖွယ်တစ်ရပ်ဖြစ်သွားစေသည်မှာ သောင်ရသ်ကျမ်းနှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတို့ကဲ့သို့ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ တိုတုတ်သောအမည်နှင့်ဖော်ပြရမည့် အစားအဘယ့်ကြောင့်-**وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ** (အသင်တို့ထံအသင်တို့၏အရှင်မြတ်ထံတော်မှကျ ရောက်လာ သည်)ဟု ရှည်လျားသောဝါကျတစ်ခုကိုအဘယ့်ကြောင့်အသုံးပြုထားသနည်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ ယင်းနောက်ကွယ်ရှိ အသိဉာဏ်ကားအဘယ်နည်း။ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်မိန့်ကြားသည့်ထဲတွင် ရည်ညွှန်းချက် တစ်ရပ်ပါလာခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်ကမိန့်ကြားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်ထံကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ် ပို့ချခဲ့သည့်နည်းလမ်းကို ကိုယ်တော်မြတ်ကထုတ်ဖော်ပြသခဲ့သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် သည်အသိပညာနှင့် ဉာဏ်ပညာတို့၏ရတနာသိုက်တစ်ခုဖြစ်ကာ အသိပညာနှင့်ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်း၏အခြား ရင်းမြစ်များကိုလည်း ကိုယ်တော်မြတ်အားပေးခဲ့သည်။ ယင်းကိုအခြားတစ်နည်းနှင့်ဆိုလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်ဟုလည်းခေါ်နိုင်သည်။ ဟဒီးဆ်တော်၏စကားလုံးများမှာ-

الا اُنِّي اوتيت القرآن ومثله معه الا يوشك رجل شبعان على اريكته يقول
عليكم بهذا القرآن فما وجدتم فيه من حلال فأحلوه وما وجدتم فيه من
حرام فحرموه وان ما حرم رسول الله (صلى الله عليه وسلم) كما حرم الله.
(ابوداؤد، ابن ماجه، دارمى وغيره)

“သတိရကြကုန်” ကျွန်ုပ်သည်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ချပေးခံခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ယင်းကျမ်းနှင့် အတူ(အသိပညာ၏မြောက်မြားစွာသောနယ်ပယ်)ကဲ့သို့သောကိစ္စရပ်များလည်း ပို့ချခံခဲ့ရသည်။ နောင် တစ်ချိန်လာလိမ့်မည့်အချို့သောသူတို့သည် ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်ထိုင်ရင်းက“ယင်းတို့အတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကလုံလောက်ပါတယ်၊ ယင်းကျမ်းထဲ၌ဟလာလ်ဟုပါလျှင် ဟလာလ်ဟုမှတ်ပါ။ ထို့ပြင်ယင်းကျမ်းထဲ၌ဟရာမ်ဟုပါလျှင် ဟရာမ်ဟုမှတ်ယူလိုက်ပါ”ဟု ပြောသော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင် တမန်တော်ကဘယ်အရာဟရာမ်ဖြစ်သည်ဟု ကြေညာခဲ့လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဟရာမ်ဟုကြေညာ သကဲ့သို့ဖြစ်သည်။”ဟုပါရှိသည်။ (အဗူဒါဝူးဒ်၊ အိဗ်နီမာဂျဟ်၊ ဒါရီမီနှင့်အခြားကျမ်း)

အဟ်ကာမ်သုံးမျိုးသုံးစား

ဤအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်လျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုယ်၌ကပင်လျှင် အထောက်အထား တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင်-(၅၃:၃-၄) وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ မိန့်ကြားချက်ကဆိုလိုသည် မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် မည်သည်ကိုမျှမိမိသဘောအရပြောဆိုခြင်းမရှိပါ။ ကိုယ်တော်မြတ် မိန့်ကြား ချက်ဟူသမျှသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ဝဟီကျရောက်သည်တို့သာဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် اجتهاد အိရ်သီဟားဒ် (ပြည့်ပြည့်ဝဝ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးဆုံးဖြတ်ထားချက်)နှင့် ကိယားစ်(ဆင်တူသည်မှထုတ်နှုတ်ယူခြင်း) တို့အပေါ်အခြေခံ၍ တစ်စုံတစ်ရာကို ကိုယ်တော်ပြောဆိုသည့်အခြေအနေများတွင် ယင်းအချက်နှင့်ကွဲလွဲဆန့်ကျင် သော လမ်းညွှန်ချက်မကျခဲ့လျှင် ကိယားစ်နှင့်အိရ်သီဟားဒ်တို့သည်လည်း ဝဟီမှတဆင့်ကျရောက်ခဲ့သော အမိန့် ပညတ်ချက်တစ်ရပ်အလား ဥပဒေဆိုင်ရာဩဇာအာဏာရှိပေသည်။

အတိုချုပ်ဆိုရသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကအမွတ်ထုထံပေးခဲ့သော (အဟ်ကာမ်)ပညတ်ချက်များ အနက်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲတွင်ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားခဲ့သည်များမှာ ဦးစွာပထမဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြောနိုင်သည်။ ထို့နောက်တွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲ၌ ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားခဲ့ခြင်းမရှိသည်များဖြစ် သည်။ ယင်းတို့အစားတမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ထံ သီးခြားဝဟီတစ်ရပ်(ဝဟီဂိုင်းရ်မသ်လု ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ် ရမည်မဟုတ်သည့်ဝဟီ)အဖြစ် ပို့ချခဲ့သည်။ တတိယအနေဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ အိရ်သီဟားဒ်နှင့်ကိယားစ်ပေါ် အခြေခံ၍ ကိုယ်တော်မြတ်ပေးခဲ့သောအမိန့်များဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်နှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ နောက်ထပ်အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာမရောက်လျှင် ယင်းသည်လည်း ဝဟီတစ်ရပ်ဖြင့်ကျရောက်သောအမိန့်ပညတ် ချက်များကဲ့သို့ ဥပဒေဆိုင်ရာ ဩဇာအာဏာရှိသည်ဟုမှတ်ယူရမည်။ ဤပညတ်ချက်(၃)မျိုးတို့အားလုံးကို လိုက်နာရန်မှာ မပြုမနေရတာဝန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ (အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏ အရှင်မြတ်အထံတော်မှကျရောက်လာခဲ့သည်များ)ဟူသည်တွင် အကျုံးဝင်သည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် တိုတုတ်သောကုရ်အာန်ဟူသည့်အမည်အစား- وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ (အသင်တို့ထံအသင်တို့၏အရှင်မြတ်အထံတော်မှကျရောက်လာခဲ့သည်များ)ဟူသော ရှည်လျားသည့်ဝါကျသုံးစွဲ မှုကိုနှစ်သက်ခြင်း၏ ဖြစ်နိုင်ချေမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါအမိန့်ပညတ်ချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ တမန်တော်

မြတ်(ﷻ)သခင်ပေးသောအမိန့်များကိုဖြစ်စေ တစ်တန်းတစ်စားတည်းထားကာ မပြုမနေရလုပ်ဆောင်ရမည်ဟု ရည်ညွှန်းရန်အတွက်ဖြစ်သည်။

အချို့သော အမိန့်ပညတ်ချက်များသည်အခြားအမိန့်တို့ကိုပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းစေသော်လည်း ဂျူးနှင့် ခရစ်ယာန်တို့အားသောင်ရသ်၊ အင်န်ဂျီလ်နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်စသော ကျမ်းသုံးစောင်လုံး၏အမိန့်ပညတ် ချက်များကိုလိုက်နာရန်စေခိုင်းခဲ့ကြောင်း၊ ဤအာယသ်တော်ပါ မိန့်ကြားချက်ကို သတိပြုထိုက်သည်။ အင်န်ဂျီလ် ကျမ်းသည် သောင်ရသ်ကျမ်းပါ ပညတ်ချက်အချို့ကိုပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းသည်။ ထို့နောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်သည် သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတော်ပါ များစွာသောအမိန့်ပညတ်ချက်များကို ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းသည်။ သို့ဆိုပါလျှင် ကျမ်းသုံးစောင်လုံးပေါ် တပြိုင်နက်တည်းမည်သို့ကျင့်သုံးနိုင်မည်နည်း။

အဖြေကားရှင်းလင်းသည်။ အသစ်ရောက်လာသောကျမ်းတော်သည် ကျရောက်ပြီးခဲ့သောကျမ်းဟောင်း၏ အမိန့်ပညတ်ချက်အချို့ကိုပြောင်းလဲထားသောကြောင့် နောက်ရောက်လာသောကျမ်းကိုလိုက်နာခြင်းသည် ကျမ်းစာ ဟောင်းနှင့်ကျမ်းစာသစ်နှစ်မျိုးလုံးနှင့်အညီ လိုက်နာခြင်းဖြစ်သည်မှာထင်ရှားသည်။ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခဲ့သည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် ကျမ်းတော်နှစ်စောင်စလုံး၏လိုအပ်ချက်နှင့်ဆန့်ကျင် သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်၏တမန်တော်ကိုနှစ်သိမ့်ခြင်း

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကို နှစ်သိမ့်စေရန်၎င်းတို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုကို ပြသခဲ့သော်လည်း ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှ အများအပြားသည်အကျိုးအမြတ်ရယူနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း အာယသ်တော်အဆုံး၌ မိန့်ကြားထားသည်။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းတို့၏ရန်လိုခြင်းနှင့် မယုံကြည်မှုအရှိန်အဟုန်ကို တိုးမြှင့်ကာ ဆန့်ကျင်ဖီလာ တုန်ပြန်မှုကိုပင် ပြုလုပ်ကြလိမ့်မည်။ ဤသည်တို့ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷻ)သခင် ကို ဝမ်းနည်းပူဆွေးမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့အပေါ်မည်သည့်ကြင်နာသောစာနာထောက်ထားမှုကိုလည်း ကောင်း မဖြစ်စေသင့်ချေ။

ကောင်းမှုကောင်းရာနှင့်အီမာန်ယုံကြည်မှုရှိသော အုမ္မသ်ထု(၄)ရပ်အတွက် ကတိပြုထားခဲ့သောကယ်တင်မှု

ဒုတိယအာယသ်တော်(၆၉)ထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အစဉ်အလာဘာသာတရားဆိုင်ရာ အုမ္မသ် ထု(၄)ရပ်အား မိန့်ကြားကာ ၎င်းတို့အားအီမာန်ယုံကြည်မှုရှိရန်နှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာလုပ်ဆောင်စေရန် ဖျောင်းဖျခဲ့သည်။ သို့လုပ်ဆောင်လျှင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ၎င်းတို့အားကယ်တင်တော်မူမည်ဟု ကတိပြုထား သည်။ ဤသူများအနက် ပထမလူများမှာ- **الَّذِينَ آمَنُوا** (အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ) မုစ်လင်မ်များ ကိုဆိုလိုသည်။ ဒုတိယအနေဖြင့်- **الَّذِينَ هَادُوا** (၎င်းပြင်ရဟူဒီများ၊ တတိယအနေဖြင့်- **صِبْيَانُ** (ဆွာဗီများ- ဆားဗီးယမ်များ)၊ ထို့နောက် စတုတ္ထအနေဖြင့်- **نَصْرَى** (ခရစ်ယာန်များ)ဖြစ်ကြသည်။ ဤအုမ္မသ်သုံးစုမှမုစ်လင်မ်၊

ခရစ်ယာန်နှင့်ဂျူးများကိုလူသိများ၍ ကမ္ဘာအနှံ့အပြားတွင်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ဆားဗီးယမ်း(ဆွာဗီ)အမည်ရှိ မည်သည့်အုမ္မသ်ထုမျှယနေ့အခါ၌မတည်ရှိတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ဖြစ်ကြောင်းအတိအကျဖော်ထုတ်ချက်တွင် ပညာရှင်များကြား၌အယူအဆကွဲပြားခြားနားကြသည်။ သစ်စိရ် ပညာရှင်ကသာဒဟ်ကိုကိုးကား၍ အိဗ်နို ကဆီးရ်က ဆာဗီယမ်းဆိုသောသူများသည် ကောင်းကင်စေတမန်များကိုကိုးကွယ်ကြကာ ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ရာ တွင်ကိပ်လာဟ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဦးတည်မျက်နှာမူ၍ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် (စိုက်ယိဒီနာဒါဝူးဒ် ﴿التَّائِبِينَ﴾ သခင်ထံပို့ချခဲ့သော) ဇဗူးရ်ကျမ်းစာကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ကြသည်ဟု တင်ပြထားခဲ့သည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏မူရင်းစာသားများသည်ယင်းကိုထောက်ခံသည့်အနေဖြင့် သောင်ရသ်၊ အင်န်ဂျီလ် ဇဗူးရ်နှင့်ကုရ်အာန်ဟူသောကျမ်းတော်(၄)စောင်ကိုဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ဤနေရာ၌ထိုကျမ်းလေးစောင် ကိုယုံကြည်သက်ဝင်သူများအား အမည်ပေးထားသည်။

ဤအကြောင်းအရာကိုပင်အခြားအာယသ်တော်၌ စကားလုံးများအားလုံးနီးပါးတူညီစွာဖြင့် စူရဟ်အလ် ဘကရဟ်၏သတ္တမမြောက်အခန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ-

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّبِيَّانَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ،

“ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားထားရှိသောမုအ်မန်များသည်လည်းကောင်း၊ ရဟူဒီများသည်လည်း ကောင်း၊ ခရစ်ယာန်များသည်လည်းကောင်း၊ ဆွာဗီအီများသည်လည်းကောင်း၊ မည်သူမဆိုအလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကို လည်းကောင်း၊ (သေပြီးနောက်ရှင်ပြန်ထရမည်)နောက်ဆုံးနေ့ကိုလည်းကောင်း၊ ယုံကြည်၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကိုဆောက်တည်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသူတို့အဖို့ရာ မိမိတို့အားမွေးမြူတော် မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်၌ ကုသိုလ်အကျိုးသည်အသင့်ရှိ၏။ ထို့နောက် ယင်းသူတို့အဖို့ မည်သည့်တစ်စုံတစ်ရာမျှ စိုးရိမ် ကြောင့်ကြခြင်းလည်းမရှိချေ။ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြရမည်လည်းမဟုတ်ချေ။ (၂၆၂)

နေရာအလိုက်အချို့သောစကားလုံးများ ထားသို့မူမတူသည်မှအပ ယင်းတို့အကြားမည်သည့်ခြားနားခြင်းမျှ မရှိပါ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုသည်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှုပေါ်တည်မှီသည်

ဤအာယသ်တော်နှစ်ခုစလုံး၏အတိုချုပ်မှာ မျိုးရိုး၊ လူမျိုးနွယ်နှင့်ဇာတိတို့၏ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်၌ အကြောင်းမဟုတ်ချေ။ မည်သူမဆိုယခင်ကသူဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ၎င်းသည် လုံးဝဥသုအမိန့်နာခံခြင်း၊ အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းနှင့်ကောင်းမှုကောင်းရာများသည် ၎င်း၏ဘဝနေနည်းအဖြစ် မှတ်ယူခဲ့လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကလက်ခံနိုင်ကြောင်းသူတို့ယုံတိုင်တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် သူ၏ဘာသာ

တရားကိုင်းရှိုင်းရုံသေမှုသည် ၎င်း၏ဖန်ဆင်းရှင်ထံမှအကောင်းဆုံးလိုလားနှစ်သက်မှုဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကျရောက်ပြီးနောက် လုံးဝဥသုန်ခံခြင်းဆိုသည်မှာ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဖြစ်လာမှုပေါ် မူတည်သည်မှာထင်ရှားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသည်နှင့်ပတ်သက်၍လွန်ခဲ့ပြီးသောကျမ်းစာများဖြစ် သည့်သောင်ရသ်နှင့်အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းများထဲတွင် ညွှန်ကြားချက်များပါဝင်သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ဤသီးခြားရည်ရွယ်ချက်အတွက်ချပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကျရောက်ပြီးနောက်ဆုံး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ပွင့်တော်မူပြီးနောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ သောင်ရသ်(သို့)အင်န်ဂျီလ်(သို့)ဇဗူရ်ကျမ်းတို့ကိုလိုက်နာခြင်းသည် မမှန်ကန်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်များက ဤအုမ္မသ်ထုအတွင်းမှမည်သူမဆိုမုစ်လင်မ်ဖြစ်လာလျှင် ကယ်တင်ခံရခြင်းနှင့်ထိုက်တန် စေကာ အာခိရသ်(နောင်တမလွန်)တွင် ဆုလာဘ်ရလိမ့်မည်ဟုဆိုလိုပါလိမ့်မည်။ ဤနေရာ၌၎င်းတို့မုစ်လင်မ်များ ဖြစ်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် ၎င်းတို့၏အတိတ်ကုရ်အာန်ပြစ်မှုများ၊ မနာခံမှုများနှင့်မယုံကြည်မှုများ၊ အစွလာမ့် ဆန်ကျင်ရေး၊ မုစ်လင်မ်ဆန်ကျင်ရေးလုပ်ရပ်များစသည်တို့အတွက် ဘာဖြစ်လာနည်းဟူသောသံသယ၏အဖြေ ပေးထားသည်။ နှစ်လိုဖွယ်အဖြေကား အတိတ်မှပြစ်မှုကုရ်အာန်များနှင့်ချို့ယွင်းမှုများသည် တမလွန်ဘဝတွင်ခွင့် လွှတ်ပြီးဖြစ်ကာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပူဆွေးသောကရောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း မရှိသင့်ချေ။

ဤနေရာ၌အကြောင်းအရာကိုအပေါ်ယံကြည့်လျှင် မုစ်လင်မ်များကိုဖော်ပြရန်မသင့်ဟု တစ်စုံတစ်ဦး အားညွှန်းပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မုစ်လင်မ်တို့သည် သူတို့၏ယုံကြည်မှုနှင့်နာခံမှုတို့တွင် အာယသ် တော်၏လိုအပ်ချက်အတိုင်းပင်ရှိကြပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ဤအခြေအနေအရ မုစ်လင်မ်ထံသို့ဝင်ရန် ဖျောင်းဖျခြင်းခံရသူများကိုသာဖော်ပြသင့်သည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏အဖွဲ့ အနွဲ့ကောင်းသည့်အထူးဟန်တစ်ရပ်ရှိပါသည်။ ဤသည်မှာထောက်ခံသည်ဖြစ်စေ၊ ကန့်ကွက်သည်ဖြစ်စေ၊ အမြင့် မားဆုံး အာဏာပိုင်တို့ကလူတိုင်းအတွက်ထုတ်ပြန်သောအမိန့်အာဏာနှင့်တူပါသည်။ ဥပဒေတိုင်းလိုက်နာပါက ဆုလာဘ်များရစေကာ ဥပဒေချိုးဖောက်သူများအား အပြစ်ဒဏ်ရစေပါသည်။ ထင်ရှားသည်မှာထောက်ခံသော သူများသည် နာခံပြီးသောသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကန့်ကွက်သောအုပ်စုမှလူများကြားသိစေရန် ဖြစ်သည်။ ထောက်ခံပြီးသောသူများအားဖော်ပြခြင်း၏ နောက်ကွယ်တွင်ရှိသောအသိဉာဏ်ထဲတွင် သီးခြားအချက် တစ်ခုပါဝင်ပါသည်။ ယင်းအချက်မှာ ၎င်းတို့၏ဖန်ဆင်းရှင်သည် ၎င်းတို့အားကျေနပ်လက်ခံခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာနှင့်အုပ်စုလိုက် သာလွန်ကောင်းမွန်မှုတို့ကြောင့်မဟုတ်မူဘဲ ယင်းတို့၏ဖန်ဆင်းရှင်အား နာခံခြင်းဟူသည့်အရည်အချင်းသက်သက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ကန့်ကွက်သောအုပ်စုထဲမှ ကန့်ကွက်သူ တစ်ဦးသည် သူ၏ဖန်ဆင်းရှင်အားနာခံခြင်းဟူသည့်လမ်းပေါ်လျှောက်လှမ်းခဲ့ပါက သူသည်လည်းတူညီသောဂုဏ် ကျက်သရေနှင့် ဆုလာဘ်များထိုက်တန်သွားပါလိမ့်မည်။

တမန်တော်ဖြစ်ခြင်း(အီမာန်ဗင်လ်ရီဇာလာသ်)ကိုမယုံကြည်ပါက ကယ်တင်ခံရခြင်း(နဂျသ်)မရှိနိုင်

အစဉ်အလာဘာသာရေးဆိုင်ရာ အုမ္မသ်ထုလေးခုအားဦးတည်ပြောကြားချက်ထဲတွင်ပေးထားသော ညွှန်ကြားချက်များကိုသုံးပိုင်း ပိုင်းထားပါသည်။ (က)အီမာန်ဗိလ္လာဟ်-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားယုံကြည်ခြင်း

(ခ)အီမာန်ဗိလ်ယောင်မလ်အာခိရ်-နောက်ဆုံးနေ့ကိုယုံကြည်ခြင်းနှင့်(ဂ)အလ်အမလပ်စ်ဆွလေ-ကောင်းမှုကောင်းရာတို့ဖြစ်ကြသည်။

ဤအာယသ်တော်၏ရည်ရွယ်ချက်သည်အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ ယုံကြည်ချက်တွင်ရှိသောအချက်အလက်များ၏အသေးစိတ်အလုံးစုံတို့ကိုဖော်ပြရန် မရည်ရွယ်သကဲ့သို့ လိုလည်းမလိုလားအပ်ကြောင်းထင်ရှားပါသည်။ ဤတွင်အစ္စလာမ်၏ အချို့သောအခြေခံယုံကြည်မှုများကိုဖော်ပြခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်သည်အစ္စလာမ်၏ ယုံကြည်ချက်အားလုံးတို့ကိုထောက်ပြရရန်နှင့် လူအများအားထိုယုံကြည်ချက်များဆီသို့ဖိတ်ခေါ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာအာယသ်တော်တစ်ခုထဲတွင် အီမာန်(သို့)ယုံကြည်မှုကိုဖော်သည့်အခါတိုင်း ထိုနေရာတွင်ယင်းနှင့် ပတ်သက်သောအသေးစိတ်အားလုံးကိုဖော်ပြရမည်ဆိုသည်မှာ မလိုအပ်သောအရာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဤနေရာတွင် ရစ္စလ်(သို့)နဗီတမန်တော်အားယုံကြည်ရမည်ကိုထင်ရှားလေးနက်သည့် ဖော်ပြချက်မရှိခြင်းကို အနည်းဆုံးအသိဉာဏ်နှင့်တရားမျှတမှုရှိသူတစ်စုံတစ်ဦးသည် သံသယမဝင်သင့်ပါ။ အထူးသဖြင့်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တစ်စောင်လုံးရှိ ရာပေါင်းများစွာသောအာယသ်တော်များထဲတွင် ရေစာလာသ်အား ယုံကြည်ရမည့်ထင်ရှားသော အာယသ်များနှင့်ပြည့်လျှံနေပါသည်။ ယင်းအာယသ်များထဲတွင်ရစ္စလ်(အလ္လာဟ်တမန်တော်)အားယုံကြည်ခြင်းမရှိပါက “နဂျသ်”ကယ်တင် ခံရခြင်းမရဟူသောကျယ်လောင်ပြီးထင်ရှားသည့် အတည်ပြုချက်များပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းပြင် တမန်တော်ကြီးဟောကြားချက်များတွင်လည်း ယင်းကဲ့သို့သောယုံကြည်မှုမရှိပါက မည်သည့်ယုံကြည်ချက်၊ မည်သည့်လုပ်ရပ်တို့ကိုမဆိုလက်မခံကြောင်း(သို့)အတည်မဖြစ်ကြောင်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံပါရှိပါသည်။ သို့ရာတွင်လမ်းလွဲသောလူတစ်စုတို့သည်တစ်နည်းဖြင့်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲသို့ ယင်းတို့၏စက်ဆုတ်ဖွယ်ရာအယူအဆများကို ထည့်သွင်းကာ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် တမန်တော်ဖြစ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့်ဖော်ပြချက်မရှိခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ သီအိုရီအသစ်တစ်ခုပေါ်ထွက်စေပါသည်။ ယင်းသည်ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သ်တော်ပါ မြောက်မြားစွာသောပွင့်လင်းထင်ရှားသည့်အတည်ပြုချက်များနှင့် လုံးဝဥသုဆန့်ကျင်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏သီအိုရီအရဆိုလျှင် အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နောက်ဆုံးနေ့ကိုသာယုံကြည်ပြီး ကောင်းမှုကောင်းရာများလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါလျှင် ရုပ်ထုကိုးကွယ်သည့်ဟိန္ဒူ(သို့) ဂျူး(သို့)ခရစ်ယာန်တစ်ဦးသည်ပင်လျှင် နောင်တမလွန်၍ကယ်တင်ခံရခြင်းနှင့်ထိုက်တန်စေပါသည်။ (သူတို့အဆိုအရ)ဆိုလျှင် အဆုံးတွင်ကယ်တင်ခြင်းခံရမှုအတွက် အစ္စလာမ်ဘာသာသို့ဝင်ရောက်ရန်မလိုအပ်ပါ။ (နအူးသို့ဗလ္လာဟ်)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ခိုလှုံပါ၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အား ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းနှင့်စစ်မှန်သောယုံကြည်ခြင်းဆိုသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သောငါးစိတ်စွမ်းအားတို့ဖြင့်ကောင်းချီးပေးထားသောသူများအတွက်မှာမူ ဤသံသယကိုဖယ်ရှားရန်အတွက်အချို့သောကြီးကျယ်သောအသိပညာသော်လည်းကောင်း၊ ထိုးထွင်းဉာဏ်၏အကူအညီသော်လည်းကောင်း မလိုပါ။ ကုရ်အာန်ကျမ်းပါ ဤအလွန်ရှင်းလင်းသောအဆိုအမိန့်များမှတစ်ဆင့် ၎င်းတို့သည်ဤသံသယကိုဖယ်ရှားနိုင်ပါသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အား စစ်မှန်ခိုင်လုံသော ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းများတို့၏အကူအညီဖြင့် ဖတ်ရှုသူတိုင်းတို့သည် ဤကဲ့သို့သောသီအိုရီများမှားယွင်းကြောင်းကိုနားလည်သဘောပေါက်နိုင်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် အချို့သောအာယသ်တော်များကို ဥပမာအနေဖြင့်တင်ပြထားသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ထဲ၌ “အီမာန်” ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများကို စူရဟ်အလ်ဘကရဟ်၏အဆုံးတွင် အသေးစိတ် အောက်ပါအတိုင်းမိန့်ကြားထားပါသည်-

كُلُّ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَمَلَأْتِكُنَّهِ وَكُتِبَهِ وَرُسُلُهُ لَا تَفْرُقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ

... “ခပ်သိမ်းသူတို့သည်(တစ်ဆူတည်းဖြစ်တော်မူသော)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏(မလာအိကဟ်)အပါးတော်စေတမန်တော်အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန်အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့ကို၎င်း၊ ယုံကြည်ကြကုန်၏။ (ထို့ပြင်ယင်းသူတို့က) ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်ထိုအရှင်မြတ်၏ရစူလ်တမန်တော်အပေါင်းတို့အနက် မည်သည့်ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးကိုမျှ ခွဲခြားခြင်း မပြုကြပါ။ . . .။ (၂:၂၈၅)

ဤအာယသ်တော်ပါ“အီမာန်”(ယုံကြည်မှု)နှင့်ပတ်သက်သော အသေးစိတ်များကိုရှင်းလင်းစွာဖော်ပြချက်များထဲ၌ မည်သည့်တမန်တော်တစ်ပါးကိုဖြစ်စေ၊ အချို့သောတမန်တော်များကိုဖြစ်စေ ယုံကြည်ခြင်းသည် ကယ်တင်ခံရခြင်းအတွက်လုံးဝမပြည့်စုံမလုံလောက်ကြောင်းကိုရှင်းပြထားပါသည်။ တမန်တော်အားလုံးကိုယုံကြည်ခြင်း သည် ခိုင်မြဲသောစည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍မည်သူမဆိုတမန်တော်တစ်ပါးကိုပင် မယုံကြည်ပါက သူ(သို့) သူမ၏ “အီမာန်”သည် အလ္လာဟ်အရှင်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ခိုင်လည်းမခိုင်လုံ၊ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရာလည်းမရှိပါ။

အခြားတစ်နေရာတွင်မိန့်ကြားထားသည်မှာ-

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا أُولَٰئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ حَقًّا،

ဧကန်စင်စစ်အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ထိုအရှင်မြတ်၏“ရစူလ်”တမန်တော်တို့ကို ငြင်းပယ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းပြင်ထိုသူတို့သည်(အီမာန်ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားထားရှိရာ၌လည်း) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ထိုအရှင်မြတ်၏ “ရစူလ်”တမန်တော်တို့စပ်ကြားတွင် ခွဲခြားလိုကြကုန်သည်။ ထိုမျှမကသေးချေ၊ ယင်းသူတို့သည်(မိမိတို့၏နှုတ်ဖြင့်)ငါတို့သည်အချို့(“ရစူလ်”တမန်တော်များ)ကို ယုံကြည်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင်အချို့(“ရစူလ်”တမန်တော်များ)ကိုမူငြင်းပယ်ကြသည် ဟူ၍လည်းပြောဆိုကြကုန်သည်။ ထိုမှတစ်ပါးတုံ့ ၎င်းတို့သည်ယင်း(“ကုဖ်ရ်”သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် “အီမာန်”ယုံကြည်မှု) ၏အလယ်အကြားတွင်နည်းလမ်းတစ်ခုကိုလည်းပြုလုပ်လိုကြကုန်သတည်း။ (သို့ဖြစ်ပေရာ)ထိုသူတို့သည် သာလျှင်မူချ “ကာဖီရ်”သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများဖြစ်ကြကုန်၏။ (၄:၁၅၀-၁၅၁)

တမန်တော်မြတ် ﷺ သခင်ကမိန့်ကြားသည်မှာ-

لَوْ كَانَ مُوسَى حَيًّا لَمَّا وَسِعَهُ إِلَّا اتَّبَاعِي

အကယ်၍ သာမူစာအသက်ထင်ရှားရှိနေခဲ့ပါလျှင် သူသည်ကျွန်ုပ်၏နောက်လိုက်ရန်မှအပ ရွေးချယ်ရန် မရှိပါ။

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးက “ဘာသာတိုင်းတို့၏ နောက်လိုက်များသည် ၎င်းတို့၏ ဘာသာအသီးသီးနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြပါ။ သို့ဆိုလျှင် ၎င်းတို့သည် မုစ်လင်မ်များအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခြင်းနှင့် တမန်တော်မြတ် (ﷺ) သခင်အားယုံကြည်ခြင်းတို့မလိုဘဲ နောင်တမလွန်ဘဲ ကယ်တင်ခံရကာ ဂျန္နသ်သုဘုံကိုတွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုခဲ့ပါလျှင် ယင်းပြောဆိုချက်သည် အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်များအား ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဥပေက္ခာပြုခြင်းဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။

ထိုသည်ကိုထပ်ဆောင်း၍ အကယ်၍ သာ ဘာသာတရားတိုင်း(သို့) အမှုသ်တိုင်းတို့၏ ၎င်းတို့ခေတ်သမယနှင့် အညီလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆုံးတွင် ကယ်တင်ခံရခြင်းနှင့် အောင်မြင်ခြင်းတို့အတွက် လုံလောက်သည်ဟုဆိုလျှင် တမန်တော်များအနက် နောက်ဆုံးတမန်တော်ကြီးပွင့်တော်မူခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကျရောက်ခြင်း တို့သည်ပင်လျှင် အဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်သွားပါမည်။ ရှုရီအသ်တရားတော်တစ်ခုပြီးတစ်ခုပို့ချပေးခြင်းသည်လည်း အပို ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ပထမဦးဆုံးတမန်တော်သည် ရှုရီအသ်တစ်ခုနှင့် ကျမ်းတစ်စောင်ယူဆောင်လာခဲ့ပါလိမ့် မည်။ ထိုသည်တို့နှင့်လုံလောက်သွားပါလိမ့်မည်။ အခြားသောတမန်တော်များ၊ ရှုရီအတ်များနှင့် ကျမ်းစာအုပ်များ ပို့ချရန်အဘယ်သို့လိုအပ်ပါမည်နည်း။ အလွန်ဆုံးဖြစ်နိုင်သည်မှာ ထိုရှုရီအတ်နှင့်ထိုကျမ်းစာအုပ်များအား ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် လူများရှိခြင်း၊ ယင်းကျမ်းစာအုပ်ပါအတိုင်း ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်လိုက်ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် အမှုသ် တိုင်းရှိ အလမာများတို့၏တာဝန်များဖြစ်သော အခြားသူများကိုလိုက်နာကျင့်သုံးရန်ဖျောင်းဖျပြောဆိုခြင်းဖြင့် လုံလောက်ပါသည်။ သို့ဆိုပါလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ပါ- **لِكُلِّ جَلِيلٍ مِّنْكُمْ شَرْعَةٌ وَمِنْهَا جَاءَ** “ငါအရှင်မြတ် သည်အသင်တို့အနက် အသီးသီးတို့အဖို့တရားဓမ္မသတ်(နည်းဥပဒေ)တစ်မျိုးနှင့်ထင်ရှားလှစွာသောလမ်းစဉ် တစ်မျိုးကိုသတ်မှတ်ပြဌာန်းပေးတော်မူခဲ့သည်။(၅:၄၈) သို့ဆိုပါလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်း တော်မြတ်ပါစကားလုံးများသည် ၎င်းတို့၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်သောအခြေအနေမျိုးရောက်သွားပါလိမ့်မည်။

တမန်တော်မြတ် (ﷺ) သည် ၎င်းနှင့်ကိုယ်တော်အားချပေးတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်ကျမ်းစာအုပ်ကို မယုံကြည်သောဂျူးများ၊ ခရစ်ယာန်များနှင့်အခြားသူများအား ဂျီဟာဒ်တာဝန်ဝတ္တရားဆောင်ရွက်ကာ ၎င်းတို့ အားစစ်မတိုက်ခဲ့ပါသလော။ သို့ဆိုလျှင် စစ်ခင်းတိုက်ခိုက်ရန်လိုအပ်ပါသလော။ ၎င်းနောက် အကယ်၍လူသား တစ်ဦးအား အလ္လာဟ်အရှင်၏ရှေ့တော်မှောက်၌ စစ်မှန်သောယုံကြည်သူတစ်ဦးအဖြစ် လက်ခံနိုင်စေရန်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နောက်ဆုံးနေ့ကိုယုံကြည်ခြင်းဖြင့်လုံလောက်သည်ဟု မှတ်ယူခဲ့ပါလျှင် အဘယ့်ကြောင့် “အိမ်လစ်” နှိုင်းတွာန်သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရုဏာတော်ဖြင့်ကင်းဝေးခဲ့ရပါသနည်း။ သူသည်အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကိုမယုံကြည်ပါသလော။ သို့မဟုတ်ပါမူသူသည် နောက်ဆုံးနေ့ကိုငြင်းပယ်သူဖြစ်ပါသလား။ သူသည်အမျက် ဒေါသကြီးနေစဉ်အတွင်းမှာပင်- **إِلَى يَوْمٍ يُعْتَبَرُونَ** ဟူ၍ ပြောဆိုခြင်းကနောက်ဆုံးနေ့အား သူ၏ယုံကြည်မှု အကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။

ကိစ္စရပ်၏အမှန်တရားမှာဤအမှားမျိုးသည်ထိမ်းမြားမင်္ဂလာကိစ္စရပ်တွင်လက်ဆောင်ပစ္စည်းအားငွေ လင်ဘန်းပေါ်တွင်တင်ကာ ပေးသကဲ့သို့ဘာသာရေးကိုလည်းယင်းကဲ့သို့လုပ်ဆောင်၍ရနိုင်သည်ဟူသောအယူ

အဆကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤခေတ်သစ်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအနေအထားဖြင့် မြင်တွေ့ရသည်မှာ ဘာသာရေးကိုအခြားနိုင်ငံများနှင့်ဆက်ဆံရေးကိစ္စရပ်များတွင် အသုံးပြုရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကရှင်းရှင်းလင်းလင်းနှင့်ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းမိန့်ထားသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူတို့၏ဆက်ဆံရေးတွင် သီးခံခြင်း၊ ကြင်နာခြင်း၊ အကူအညီပေးခြင်း၊ လျှော့ဒါနခြင်း၊ ညှာတာခြင်းစသည်တို့အပေါ်တွင် အခြေခံသင့်သည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင်ဤကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ရာ၌ဘာသာရေး၊ ကန့်သတ်ချက်များကို မကျော်လွန်မိစေရန်နှင့်ဘာသာရေးရှေ့တန်းမျက်နှာစာများကိုလည်း အပြည့်အဝစောင့်ကြပ်ထားရမည်။

ဆိုကြပါစို့ ယခုဆွေးနွေးနေသောအာယသ်တော်ထဲတွင် ရစူလ်တမန်တော်အပေါ်ယုံကြည်ခြင်းနှင့်ပတ်သက် ၍ဖော်ပြထားခြင်းမရှိဟုဆိုလျှင်သော်မှ အထက်ပါကိုးကားခဲ့သော အာယသ်တော်များထဲတွင်ပွင့်လင်းစွာမိန့်မှာထားခြင်းက လုံလောက်စေပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤအာယသ်တော်အား နီးနီးကပ်ကပ် လေ့လာကြည့်ရှုပါက တမန်တော်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် ယုံကြည်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော ထင်ရှားသည့်အညွှန်းတစ်ခု ပါဝင်ကြောင်းပြသပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာအသုံးအနှုန်းအရ “အီမာန်ဗိလ္လာဟ်” အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်နှင့်ပင်ခိုင်လုံပါသည်။ ယင်းတွင်အလ္လာဟ်အရှင်မိန့်ဆိုသမျှအားလုံး အပေါ်၌ယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်ပါဝင်ပါသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ယင်း၏အသုံးအနှုန်းကိုအောက်ပါ စကားလုံးများဖြင့်အလွန်ထင်ရှားစေပါသည်-

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا

“ထို့ကြောင့် အကယ်စင်စစ်(ယဟူဒီနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့သည်) အသင်တို့ ယုံကြည်ကြသကဲ့သို့ယုံကြည်ကြပါမူဧကန်အမှန်ယင်းသူတို့သည်လည်း တရားလမ်းမှန်ကိုရရှိကြကုန်အံ့။(၂:၁၃၇)

ဆိုလိုသည်မှာမြင့်မြတ်သောဆွဟာဗဟ်ကြီးများတွင်ရှိသောအီမာန်သည်“အီမာန်ဗိလ္လာဟ်”ဟုခေါ် ဆိုထိုက်သော အီမာန်မျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းနောက်“အီမာန်ဗိလ်ရစူလ်”သည် ၎င်းတို့၏“အီမာန်”ဗိမာန်၏ကြီးမားသောဒေါက်တိုင်ဖြစ်သည်မှာထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့်- مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ “မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယုံကြည်ပြီး”ဟူသောစကားလုံးများထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တမန်တော်အားယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်လည်းအကျုံးဝင်သွားပါသည်။

အာယသ် (၇၀-၇၁)

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَرَأْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلًّا بَايَعَهُمْ رَسُولُ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرَفِيقًا كَذَّبُوا
وَفَرِيقًا تَقَتَّلُوا ۖ وَحَسْبُوا إِلَّا تَكُونُ فِتْنَةً فَاعْبُوا وَصَمُّوا ثُمَّ
تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا
يَعْمَلُونَ ۝

ဧကန်မုချငါအရှင်မြတ်သည်“အိစ်ရာအိလ်”မျိုးနွယ်တို့ထံမှပဋိညာဉ်
ကိုယူတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင်ငါအရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့ထံသို့(များစွာသော)ရုလ်
တမန်တော်များကိုလည်းစေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ မည်သည့်အခါမျိုးမဆို ထိုသူတို့
ထံသို့ရုလ်တမန်တော်တစ်ပါးပါးသည်ထိုသူတို့မကြိုက်မနှစ်သက်သော
အမိန့်ပညတ်တော်ကိုယူဆောင်လာခဲ့သည်ရှိသော် ထိုသူတို့သည်အချို့(ရုလ်
တမန်တော်များ)ကိုမုသာဝါဒီများဟူ၍ပြောဆိုငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ အချို့တမန်
တော်များကိုမူသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။(၅:၇၀)

ထိုမျှမကသေးချေ။ ၎င်းတို့သည်(ယင်းကဲ့သို့ရုလ်တမန်တော်များကို
ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့်သတ်ဖြတ်ခြင်းအားဖြင့်မိမိတို့၌)ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်တစ်စုံ
တစ်ရာမျှဆိုက်ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ပင်ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြလေသည်။
သို့ဖြစ်သောကြောင့်ထိုသူတို့သည် မျက်စိစုံလုံးကန်းခဲ့ကြလေသည်။နားပင်း
ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့ဘက်သို့
(မိမိ)ကရုဏာတော်နှင့်ပြန်လှည့်တော်မူ၍(၎င်းတို့အားအပြစ်မှချမ်းသာပေး
သနားတော်မူ)ခဲ့လေ၏။ ထို့နောက်သော်မှပင်ယင်းသူတို့အနက်များစွာသော
သူတို့သည်မျက်စိစုံလုံးကန်းသူများနှင့်နားပင်းသူများပင်ဖြစ်သွားကြပြန်သည်။
အမှန်စင်စစ်သော်ကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့ကျင့်မှုသမျှတို့ကို
အကြွင်းမဲ့သိမြင်တော်မူသောအရှင်မြတ်ပေတည်း။(၅:၇၁)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဤသည်မှာဗနီအစ္စရာအီလ်တို့သည် ၎င်းတို့ခံယူထားသောပဋိညာဉ်ကိုမည်ကဲ့သို့ထပ်ခါတလဲလဲဖောက်ဖျက်ကြောင်းဖော်ပြချက်ဖြစ်ပါသည်။ အာယသ်တော်(၇၀)ထဲတွင်မိန့်ကြားထားသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏စိတ်ကူးများနှင့်မကိုက်ညီသောအမိန့်တစ်ခု၊ ၎င်းတို့၏တမန်တော်သယ်ယူဆောင်လာခဲ့တိုင်း အလ္လာဟ်တမန်တော်များအား မုသာဝါဒီများဟုစွပ်စွဲရုံမျှမက၊ တမန်တော်အချို့အားသတ်ဖြတ်သည်အထိ ၎င်းတို့ခံယူထားသောပဋိညာဉ်အားဖောက်ဖျက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဘောင်ကိုကျော်ခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းတို့အား“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ယုံကြည်ရန်နှင့်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာကျင့်ဆောင်ရန်”ဟူ၍ အမိန့်ပေးထားခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် အထက်ပါလုပ်ရပ်များသည်၎င်းတို့၏တုန့်ပြန်လုပ်ဆောင်ချက်များပင်ဖြစ်ပါသည်။ “နောက်ဆုံးနေ့ကိုယုံကြည်ရန်”ဟူသောအမိန့်တော်၏အခြားအပိုင်းအတွက်လည်း မဆင်မခြင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ အလွန်ဆိုးရွားသောလုပ်ရပ်များကိုကျူးလွန်ပြီးသည့်နောက် သူတို့သည်ယင်းလုပ်ရပ်တို့အစားပြန်လည်မပေးဆပ်ရမည်သကဲ့သို့ သူတို့၏မတရားမှုများနှင့်ပုန်ကန်မှုများ၏အကျိုးဆက်များတို့သည် အဘယ်သောအခါမျှ လူသိရှင်ကြားမဖြစ်တော့မည်ကဲ့သို့၊ ၎င်းတို့သည်မည်သူ့ကိုမှလုံးဝဥသံ့မမှုတော့ပေ။ ဤမှားယွင်းသောထင်မြင်ယူဆချက်ကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များနှင့်လက္ခဏာများကိုလုံးဝဥသံ့မကြားခြင်း၊ လုံးဝဥသံ့မမြင်ခြင်းဖြစ်သွားပါသည်။ သူတို့သည်မလုပ်သင့်သည်များကိုမည်မျှအထိလုပ်ဆောင်နေပါသနည်းဟူမူ တမန်တော်အချို့အားသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်တမန်တော်အချို့အားဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ အဆုံးတွင် ၎င်းတို့အားဗွန်သေနစ်စွဲရန်၏ ကျွန်ပြုခြင်းကိုခံရစေပါသည်။ (ဗွန်သေနစ်စွဲရန်သည်ခရစ်တော်မပေါ်မီ ၆၀၅မှ ၅၆၂ခုနှစ်တိုင် ဘေဘီလိုနီယားပြည့်ရှင်ဖြစ်ခါ ၎င်းတို့အားကျွန်အဖြစ်ဘေဘီလိုမြို့သို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါသည်။ (ဓမ္မဟောင်းဒန်နီယယ်ကျမ်း) အချိန်အတော်ကြာညောင်းပြီးသောအခါ၌ နီဗုခဒ်ဒင်ဇာ၏သိက္ခာမဲ့စေမှုအောက်မှ အချို့သောပါရုန်းဘုရင်များ၏ ကူညီမှုဖြင့်လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အားဘေဘီလိုမြို့မှ ဂျေရုစလင်မြို့သို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည့်နောက်တွင် ၎င်းတို့သည်ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းနှင့်အမှားများကို ပြုပြင်ခြင်းဘက်ဆီသို့ လှည့်ခဲ့ကြပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လိုက်လျောကာ ၎င်းတို့၏ဝန်ချတောင်းပန်မှုကိုလက်ခံတော်မူခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင်အချိန်အတော်ကြာညောင်းပြီးသည့်နောက်တွင် ၎င်းတို့သည်လုပ်ရပ်ဟောင်းများကိုပြန်လည်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်တို့က ၎င်းတို့အားမည်မျှထိမြင်နိုင်ကြားနိုင်စွမ်းမရှိစေသနည်းဟူမူ စိုက်ယိဒီနာဇကရိယာ(ဇကာရိယာ)နှင့် စိုက်ယိဒီနာယာဟ်ယာ (ဂျွန်)တို့ကိုသတ်ဖြတ်သည်အထိ ရဲတင်းလာကာ စိုက်ယိဒီနာအီစာ(عليه السلام) ၏ဂျိုးဇက်စ်ကိုပင်သတ်ဖြတ်ရန်အားလုံးကကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ (သစ်စိရ်အုဆ်မာနီကျမ်းမှတ်စုများ)

အာယသ် (၇၂-၇၆)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِيْ اِسْرَءِيْلَ اَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ اِنَّهٗ
مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَا وُهِ النَّارُ
وَمَّا لِلظَّالِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ۝ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ
ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اِلٰهٌ وَّاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَبْتَهُوا عَمَّا يَقُولُوْنَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝ اَفَلَا يَتُوبُوْنَ اِلَى
اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُوْنَ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا
رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهٖ الرُّسُلُ ۗ وَاِنَّهٗ صِدْقٌ مَّا كَانَا يَكْمِلُ
الطَّعَامَ اَنْظُرْ كَيْفُ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ اَنْظُرْ اَنْتَ اِيُّوْفٰكُوْنَ ۝
قُلْ اَتَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا
وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝

မလွဲဧကန် ကာဖိရ်ဖြစ်သွားကြသောသူတို့က “ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် “မရ်ယမ်”၏သားတော် “မစိဟ်” (အိစာ)ပင်ဖြစ်တော်မူသည်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အမှန်သော်ကား “မစိဟ်” (ကိုယ်တိုင်)ကပင် “အိုအစ္စရာ အိလ်မျိုးနွယ်အပေါင်းတို့အသင်တို့သည် ငါ၏အရှင်နှင့် အသင်တို့၏အရှင် ဖြစ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုပင် ခဝတ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်”ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ စင်စစ်ဧကန်မည်သူမဆို (တစ်စုံတစ်ရာကို)အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်နှင့်တွဲဖက် (ကိုးကွယ်)ပါလျှင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထို(ကဲ့သို့သော) သူ၏အဖို့ “ဂျန္နသ်” အမတသုခဘုံကိုမုချဧကန်ပိတ်ပင်ထားတော်မူအံ့။ ၎င်းပြင် ထိုသူ၏လားရာဌာနသည် (ငရဲ)ဒီးပင်ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုမှတစ်ပါး (ယင်းကဲ့သို့) မတရားကျူးလွန်သောသူတို့အားယိုင်းပင်းကူညီစောင်မမည့်သူဟူ၍ ကား တစ်စုံတစ်ယောက်မျှရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ (၅:၇၂)

ကေန်အမှန် အကြင်သူတို့သည်လည်းကာဖိရ်များပင်ဖြစ်သွားကြကုန် ၏။
 ထိုသူများက“အမှန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်(ဘုရား)သုံးဆူအနက်
 တတိယ(ဘုရား)ဖြစ်သည်”ဟူ၍ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အမှန်သော်ကားတစ်ဆူ
 တည်းသောကိုးကွယ်ရာ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်)မှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ
 (ဘုရား)ဟူ၍အလင်းမရှိချေ။ အကယ်၍သာယင်းသူတို့သည်မိမိတို့ပြောဆိုမှု
 ကိုမရပ်စဲကြသော် ၎င်းတို့အနက်မှဆက်လက်၍သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြသော
 သူတို့၌ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်သည် မုချဆိုက်ရောက်လာပေ
 မည်။ (၅:၇၃)

ယင်းသူတို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်ဝယ် ဝန်ချတောင်း
 ပန်ခြင်းကို၎င်း၊ ထိုအရှင်မြတ်အထံတော်မှလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အသနားခံ
 ခြင်းကို၎င်းမပြုကြလေသလော။ စင်စစ်တစ်မူကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
 အလွန်တရာမျှလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူသောအရှင်၊ အလွန်
 တရာမျှသနားကြင်နာညွှာတာတော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူချေ
 သတည်း။ (၅:၇၄)

“မရ်ယမ်”၏သားတော်“မစိဟ်”သည် ရုစုလ်တမန်တော်တစ်ပါးမျှသာ
 ဖြစ်၏။ ထို“မရ်ယမ်”၏သားတော်“မစိဟ်”(အီစာ)၏အလျင်လည်း (အခြား
 သော)ရုစုလ်တမန်တော်တို့သည်မုချပွင့်ခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းပြင်ထို“မစိဟ်”
 (အီစာ)၏မယ်တော်“မရ်ယမ်”သည်သစ္စာသမာဓိနှင့်အထူးပြည့်စုံသော
 မိန်းမမြတ် တစ်ဦးပင်ဖြစ်ချေသည်။ ထို(သားအမိ)နှစ်ဦးစလုံးသည်(အခြား
 လူသားများ ကဲ့သို့ပင်)အစာအဟာရကိုစားသုံးလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ (အို-နဗီတမန်
 တော်)ငါအရှင်မြတ်သည် ထို(ခရစ်ယာန်)တို့ရှေ့ဝယ်သက်သေသာကေများကို
 မည်ကဲ့သို့ရှင်းလင်းဖော်ပြတော်မူသည်ကိုအသင်ရှုပါလေ။ ထို့နောက်တစ်ဖန်
 ယင်းသူတို့သည် (မှန်ကန်သောတရားလမ်းစဉ်ကိုစွန့်၍)အဘယ်သို့
 ပြန်လှည့်သွားကြသည်ကိုလည်း အသင်ရှုပါလေ။ (၅:၇၅)

(အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (ခရစ်ယာန်တို့အားဤသို့)ပြောကြား
 ပါလေ။ (ဟယ်အချင်းတို့) အသင်တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး
 အသင်တို့အားအကျိုးယုတ်နစ်နာစေခြင်းကို၎င်း၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေခြင်းကို
 ၎င်းမပြုစွမ်းနိုင်ကြသောအရာများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြလေသလော။
 အမှန်စင်စစ်ကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် (အလုံးစုံတို့ကို)အကြွင်းမဲ့
 ကြားသိတော်မူသောအရှင်(အရာခပ်သိမ်းတို့ကို)အကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသော
 အရှင်ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။ (၅:၇၆)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

(၁) ဤနေရာ၌ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သုံးပါးတစ်ဆူအနက် တတိယဘုရားဖြစ်သည်။”ဟူသောဝေါဟာရ အရသာပြန်ဆိုထားသည့်အာယသ်(၇၂)(**إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ**)ဟူသောစကားလုံးတို့က စိုက်ယိဒ်နာမစိတ် (ယေရှု)၊ ရူလ်ဟုလ်ကုဒ်(သန့်စင်သောဝိညာဉ်တော်)နှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက မစိတ်၊ မရ်ယမ်(မေရီ)နှင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တို့အား သုံးပါးတစ်ဆူဟု ရည်ညွှန်းပါသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံခိုလှုံပါ၏။) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သုံးခုတွင်တစ်ခုအပါ အဝင်ဖြစ်သွားသည်။ ၎င်းနောက်ထိုသုံးဆူပေါင်းသည်တစ်ဆူဖြစ်ပြီး ယင်းတစ်သည်လည်းသုံးပါးပေါင်းမှဖြစ်သည်။ ဤသုံးပါး စုစည်းမှုတွင်သုံးပါးပေါင်းမှ ဘုရားတစ်ဆူဖြစ်ခြင်းသည် ခရစ်ယာန်တို့၏ယေဘုယျ ယုံကြည်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤယုံကြည်ချက်သည် ဆင်ခြင်တုံတရားအရသော်လည်းကောင်း၊ ဝဟီအရ သော်လည်းကောင်း၊ ထောက်ခံမှုမရှိဘဲ ရှုပ်ထွေး၍ဝိုးတဝါးဖြစ်စေသောဘာသာစကားအနေဖြင့်ထားရှိကာ ရှင်းလင်းကြပါသည်။ မသိနားမလည်သောအခါ ခရစ်ယာန်တို့က ဤသည်တို့၏စစ်မှန်မှုသည်သဘောပေါက်နားလည်မှုဘောင်ကို ကျော်လွန်နေသည်ဟု ၎င်းတို့ကြေညာသည်။ (**ရှုစီးရ်အဟ်မဒ်အုဆ်မာနီမှတ်စု**)

(၂) အာယသ်(၇၅)ထဲတွင်- **قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ** (မစိတ်)၏အလျင်လည်း(အခြားသော) ရစူလ်တမန် တော်တို့သည်မူချပွင့်ခဲ့ကြလေသည်။”ဟူ၍မိန့်ထားသည် စိုက်ယိဒ်နာ“မစိတ်”အားဘုရားအဖြစ်အပ်နှင်း ခြင်းကို မမှန်ကန်ကြောင်းငြင်းဆိုခဲ့သည်။ တမန်တော်များဤလောကတွင်ပွင့်ပေါ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကိုပြီးမြောက်စေခဲ့သည်။ ထို့နောက်သူတို့ကိုးကွယ်ခဲ့ကြလေပြီ။ ဘုရားဖြစ်ခြင်း၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော တည်မြဲမှုသည်၎င်းတို့တွင်မရှိပါ။ အလားတူစွာစိုက်ယိဒ်နာမစိတ်(عليه السلام)သည် (၎င်းတို့ကဲ့သို့လူသားဖြစ်သည့်အလျောက်)မတည်မြဲပါ။ ထို့ကြောင့်သူသည်ဘုရားမဖြစ်နိုင်ပါ။

အနည်းငယ်မျှပြန်လည်တွေးတောလိုက်ရုံဖြင့် စားသောက်ရန်လိုအပ်သောလူတိုင်းတို့သည် ကမ္ဘာတွင်ရှိအရာရာတိုင်းအပေါ်တွင်မှီခိုနေရကြောင်းပြသပါလိမ့်မည်။ ပထဝီမြေ၊ လေ၊ ရေ၊ နေ နှင့်တိရစ္ဆာန်များတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့မလိုအပ်သောအရာများဟူ၍မပြောနိုင်ပါ။ မိမိကိုယ်ကိုမိမိပြန်ကြည့်လိုက်ပါ။ စားသောက်ဖွယ်ရာဖြစ်သည့်ကောက်ပဲသီးနှံများသည်အသင်၏ပြင်ပတွင်ရှိကြပါသည်။ ယင်းအစားအစာများ တို့သည် ၎င်းတို့၏နောက်ဆုံးပန်းတိုင်ဆီသို့ရောက်ရှိရန်အစာအိမ်အတွင်းသို့ရောက်ရန် ခရီးစတင် ရပါသည်။ ဤရှုပ်ထွေးသောလုပ်ငန်းစဉ်တွင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ လိုအပ်သောအရာများ နှင့်အားလုံးသောအကြောင်းအချက်များပါဝင်သည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ၎င်းနောက်စားသောက်ခြင်းမှ တစ်ဆင့်ပေါ်ထွက်လာသော အကျိုးကွင်းဆက်များ ရှိပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက်ယင်းအကျိုးကွင်းဆက် များသည်မည်မျှလောက် ဖြစ်ပေါ်မည်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှအတိအကျမပြောနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒ်နာမစိတ်နှင့်သူ၏ဘုရားတရားယုံကြည်သောမိခင်တို့သည် အစားအသောက်များစားသောက်လေ့ ရှိသည်ဆိုသည့်အကြောင်းကိုထောက်ပြခြင်းအားဖြင့် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်က ယင်းစားသောက်ခြင်း ကြောင့်ပေါ်ပေါက်လာသည့်မဆုံးနိုင်သောလိုအပ်မှုတစ်သီတစ်တန်းကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ အခြေအတင် ပြောဆိုချက်ကဆိုလိုသည်မှာ“မစိတ်”နှင့် “မရ်ယမ်”တို့သည်စားခြင်းသောက်ခြင်းလိုအပ်ချက်မှ မကင်း

လွတ်ကြောင်းကို လေ့လာစမ်းစစ်ခြင်းနှင့်ခိုင်လုံသောဆင့်ပြန်ချက်တို့က သက်သေခံခဲ့ကြပါသည်။ (ဤအချက်ကိုခရစ်ယာန်များကပင်လျှင် မငြင်းဆိုပါ။) မည်သူမဆိုစားခြင်းသောက်ခြင်းလိုအပ်ချက်မှ မကင်းနိုင်ပါလျှင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်အရာနှင့်မျှလည်းမကင်းနိုင်ပါ။ သို့ဆိုလျှင် လူသားတစ်ဦးသည် အားလုံးသောလူသားများကဲ့သို့ အသက်ရှင်ရန်အတွက်ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ကွင်းဆက်အပေါ်မှီခိုခြင်းဆို သည့်လိုအပ်ချက်မကင်းခဲ့ပါလျှင် ဘုရားမည်ကဲ့သို့ဖြစ်နိုင်မည်နည်း။ ဤသည်မှာစားခြင်း၊ သောက်ခြင်း သည်ဘုရားဖြစ်ခြင်းနှင့်ဖီလာဆန့်ကျင်သည်ဆိုကြောင်းကိုပညာတတ်၊ ပညာမဲ့တို့ကပါ အားလုံးနားလည် သဘောပေါက်နိုင်သည့် ခိုင်မာသောသက်သေသာဓကတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မစား၊မသောက်ခြင်းသည် ဘုရားဖြစ်ခြင်းအတွက် သက်သေပြချက်တစ်ခုမဟုတ်ပါ။ သို့မဟုတ်ပါမူ ကောင်းကင်တမန်များအားလုံး သည် ဘုရားများဖြစ်သွားကြပါလိမ့်မည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံခိုလှုံပါ၏။)(သစ်စီရ်အုဆ်မာနီ)

- (၃) စိုက်ယိဒါဟ်“မရ်ယမ်”သည် တမန်တော်တစ်ပါး(သို့)သူတော်စင်တစ်ပါးဖြစ်ပါသလော။ ဤသည်မှာအခြေ အတင်ပြောဆိုရသောကိစ္စဖြစ်သည်။ လက်ရှိအာယသ်(၇၅)တွင် “ဆွဒ်ဒီကာဟ်”(ဖြောင်မတ်မှန်ကန်သော) ဟူသောစကားလုံးကို ချီးမွမ်းသည့်အနေဖြင့်သုံးစွဲခြင်းက (သူမသည်ဘုရားတရားကိုင်းရှိုင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်ကာ၊ နဗီမဟုတ်ကြောင်းထင်ရှားစွာရည်ညွှန်းပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ချီးမွမ်းရာ၌မြင့်မား သောအဆင့်အတန်းကိုသာ ဖော်ပြသည်။ အကယ်၍သူမသည်နဗီအဆင့်ရှိပါက ဤနေရာတွင်သူမအတွက် သုံးသောစကားလုံးသည် “နဗီယဟ်”ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင်“ဆွဒ်ဒီကာ”ဟူသောစကားလုံးသုံးစွဲခဲ့ သောကြောင့်သူမသည် သူတော်စင်အဆင့်သော်၎င်း၊ ဘုရားတရားကိုင်းရှိုင်းသူသော်၎င်း ဖြစ်ပါသည်။ (ရူဟုလ်မအာနီမှအကျဉ်းချုပ်)

မုစ်လင်မ်ပညာရှင်အများစု၏အဆိုအရ နဗူဝသ်(တမန်တော်ဖြစ်ခြင်း)သည် အမျိုးသမီးများထဲတွင် မည်သည့်အခါကမျှမပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါ။ ဤတာဝန်ဝတ္တရားသည် အမျိုးသားများအတွက် သီးသန့်ဖြစ်ကြောင်း-

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيْ اِلَيْهِمْ مِّنْ اٰهْلِ الْقُرٰى

စင်စစ်သော်ကား ငါအရှင်မြတ်သည် မြို့ရွာများ၌နေထိုင်ကြကုန်သောသူတို့အနက်မှ ယောက်ျားများကို သာလျှင်(ရူဟုလ်တမန်တော်များအဖြစ်)စေလွှတ်တော်မူ၍ ၎င်းတို့ထံသို့ ဝဟီပို့တော်မူခဲ့သည်။ စူရဟ်ယူစူဖ် (၁၂:၁၀၉)(သစ်စီရ်အုဆ်မာနီ)

f f f f f f f f f f f f

အာယသ် (၇၇-၈၁)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي
 دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ
 قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۖ لَعْنُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى
 ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ۖ كَانُوا إِلَّا
 يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۖ
 تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ
 لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
 خَالِدُونَ ۖ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا لَهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ
 فَسِقُونَ ۖ

(အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (ဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ အို-“ကိသာဗီ”ရှေးအထက်ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည်မိမိတို့၏“ဒိန်”ဘာသာသာသနာရေးတွင်(စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည်ထက်)အလွန်အကျွံမဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည်အကြင်သူတို့၏အလိုဆန္ဒများကိုလည်းမလိုက်စားကြကုန်လင့်။ ထိုသူတို့သည်အထက်ကျော်ကာရီက(မိမိတို့ကိုယ်တိုင်)လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်သာမက၊ များစွာသောသူတို့ကိုလည်းလမ်းမှားစေခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင်ထိုသူတို့သည်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော(တရားလမ်းမှန်ကိုသိကြပါလျက်နှင့်ပင်)တရားလမ်းတော်မှချွတ်ချော်တိမ်းပါးခဲ့ကြသတည်း။(၅:၇၇)

အိစ်ရာအိလ်မျိုးနွယ်တို့အနက်မှ“ကာဖိရ်”သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြကုန်သောသူတို့မှာမူ(နဗီတမန်တော်)“ဒါဂူးဒ်”နှင့်“မရ်ယမ်”(သခင်မ)၏သားတော်၊ (နဗီတမန်တော်)“အီစာ”၏နှုတ်မှတစ်ဆင့် ကျိန်ဆဲခြင်းခံခဲ့ကြရ၏။ ယင်းကဲ့သို့

သောဘေးသင့်ခဲ့ကြရခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည်သွေဖည်ခဲ့ကြသည့်ပြင်အမြဲတစေ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်လေ့ရှိခြင်းကြောင့်ပင်တည်း။(၅:၇၈)

ထိုသူတို့သည်မိမိတို့ပြုကျင့်ခဲ့ကြသော မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှအချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦးပိတ်ပင်တားမြစ်လေ့မရှိခဲ့ကြပေ။ စင်စစ်ဧကန်၎င်းတို့ပြုကျင့် လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်သောအပြုအမူတို့သည် ဆိုးယုတ်သိမ်ဖျင်းလှပေစွာတကား။ (၅:၇၉)

(အို-နဗီတမန်တော်)၎င်းတို့အနက်“ကာဖိရ်”သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အား အဆွေခင်ပွန်းများပြုလုပ်ကြသူအမြောက်အမြားကိုအသင်သည် တွေ့မြင်ရပေ အံ့။ အမှန်စင်စစ်၎င်းတို့ကမိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့အဖို့တင်ကြို၍ ဖို့ထားနှင့် ကြကုန်သောအပြုအမူတို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှပေသည်။ (ထို့ အတွက် ကြောင့်ပင်)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်ဝယ်အမျက်တော်ထား တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည်ထာဝစဉ် အပြစ်ဒဏ်၌နေထိုင်ကြရ မည်။(၅:၈၀)

အကယ်၍သာထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို၎င်း၊ နဗီတမန် တော်မြတ်ကို၎င်း၊ ထိုနဗီတမန်တော်မြတ်ထံသို့ကျရောက်လာသည့်(ကျမ်းတော် မြတ်ကုရ်အာန်)ကိုလည်းကောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပါလျှင်၊ ထို(“ကာဖိရ်” သွေဖည်ငြင်းပယ်သော)သူတို့အား အဆွေခင်ပွန်းများပြုလုပ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းသူတို့အနက်များစွာသောသူတို့မှာကား(အမိန့်ကိုဖီဆန်သော သူများပင်ဖြစ်ကြကုန်သတည်း)။ (အီမာန်၏အပြင်ဘက်သို့ရောက်ရှိနေသူများ ပင်ဖြစ်ကြ၏)။ (၅:၈၁)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့၏ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုနောက်တစ်မျိုး

ပြီးခဲ့သောအယသ်တော်များထဲတွင် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ခေါင်းမာပုံကို ဖော်ပြထားခြင်းအားပြန်လည် သတိရပါလိမ့်မည်။ ယင်းခေါင်းမာမှုနှင့်အတူ ဤဘဝနှင့်နောင်လာမည့်ဘဝအတွက်ပါ အောင်မြင်စေသည့် နည်းလမ်းကိုပြသသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စေလွှတ်တော်မူသောတမန်တော်တို့အား ၎င်းဘာတွေလုပ်ဆောင် ခဲ့သည်ကိုရည်ညွှန်းလျက်၊ ၎င်းတို့၏နှိပ်စက်ကလူပြုမှုနှင့်မတရားမှုတို့ကိုဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဗနီအစ္စရာ အီလ်တို့သည်တမန်တော်များအား အချို့ကိုမမှန်မကန်စွာပစ္စိကာ အချို့ကိုသတ်ဖြတ်ကာနှိပ်စက်ခဲ့ကြသည်။

فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ (၅:၇၀)

လက်ရှိအာယသ်တော်များသည် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုနောက်တစ်မျိုးကိုဖော်ထုတ်ပြသထားပါသည်။ ယင်းတို့သည် မည်မျှအထိလမ်းလွဲနေသနည်းဟူမူ အထက်ဖော်ပြပါ အစွန်းရောက်လုပ်ရပ်တစ်ခုဖြင့် ကျေနပ်နှစ်သက်ခြင်းမရှိဘဲ အလ္လာဟ်အရှင်စေလွှတ်တော်မူသောတမန်တော်များအား ဘုရားတစ်ဆူနီးနီးယုံကြည်မှုလွန်ကဲခြင်းပြသည့် အခြားသော လွန်ကဲမှုတစ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း-

(၅:၇၂) **لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ** ဖြင့်ဖော်ပြထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မေရီ၏သားတော်ယေရှုသည်သာ အလ္လာဟ်ဖြစ်သည်ဟုပြောဆိုသော ဗနီအစ္စရာအီလ်များထဲမှလူတစ်စုသည် မယုံကြည်သွေဖည်သူများဖြစ်သွားကြသည်။ ယခုအထိဖော်ပြပြီသည်များမှာ ခရစ်ယာန်တို့၏ပြောဆိုချက်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသောနေရာတွင် ဂျူးများကိုလည်းပဲ အလားတူလွန်ကဲမှုနှင့်ယွင်းမှုတို့အတွက် ပြစ်တင်မောင်းမဲထားသည်မှာ- **وَقَالَتِ الْيَهُودُ عِزَّىٰرُ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ** “စင်စစ်သော်ကား ယဟူဒီတို့က “အိုဇိုင်ရ်”သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ နဆွိရာနီတို့ကလည်း “မစိဟ်”သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။”(၉:၃၀)ဟူ၍ဖြစ်သည်။

အာယသ်တော်- **لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ** (အို-နဗီတမန်တော်)(ဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ အို-“ကိသာဗီ”ရှေးအထက်ကျမ်းဂန်ရရှိသူအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည်မိမိတို့၏“ဒီန်” ဘာသာသာသနာရေးတွင် (စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည်ထက်)အလွန်အကျွံမဖြစ်ကြကုန်လင့်။(၅:၇၇)၏ အစတွင်သုံးစွဲထားသော “ဝွလ်လူး”ဟူသောစကားလုံးသည်သတ်မှတ်ထားသောစည်းကမ်းချက်များကို ကျော်လွန်ခြင်းဟုအဓိပ္ပာယ်ရရှိပါသည်။ ဘာသာတရားတွင်“ဝွလ်လူး”သို့မဟုတ်လွန်ကဲခြင်းဆိုသည်မှာ ယုံကြည်ခြင်း၊ ကောင်းမှုကောင်းရာလုပ်ခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော ဘာသာတရားကသတ်မှတ်ထားသည့် ကန့်သတ်ချက်ဘောင်ကို ကျော်လွန်ခြင်းကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ ပမာဆိုသော်တမန်တော်များအား ရှိသေသမှုပြုရာတွင်သတ်မှတ်ချက်ရှိပါသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးအများဆုံးလုပ်နိုင်သည်မှာ ယင်းတို့သည်အလ္လာဟ်ရှင်ဖန်ဆင်းခံများတွင် အကောင်းဆုံးဟုသတ်မှတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသတ်မှတ်ချက်ထက် မကျော်လွန်ပါစေနှင့်။ ဤသတ်မှတ်ချက်ထက်ကျော်လွန်ကာ ထိုတမန်တော်တို့အား အလ္လာဟ် (သို့)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်ဟုခေါ်ဆိုခြင်းသည် ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် လွန်ကဲခြင်းသာဖြစ်သည်။

ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏လွန်ကဲခြင်းနှင့်ချို့တဲ့ခြင်းသံသရာလည်ပုံ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နဗီတမန်တော်များအား ဗနီအစ္စရာအီလ်လူမျိုးတို့ဆက်ဆံပုံသည် ဆန့်ကျင်ဘက်များနှင့်ရောပြွမ်းနေသည်။ ၎င်းတို့သည်တမန်တော်များအားသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မမှန်မကန်စွပ်စွဲခြင်းများစသည့် မရှိသေသမှုနှင့်ဂရုမမူအလေးမထားမှုများပြုလုပ်သလို တမန်တော်များအား အလ္လာဟ်(သို့)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏သားတော်ဟုခေါ်ဆိုကာ ၎င်းတို့၏ရှိသေလေးစားမှုကိုချဲ့ကာ စည်းကမ်းဘောင်များကိုဆွဲဆန့်ကြပါသည်။ လွန်ကဲခြင်း၊ ချို့တဲ့ခြင်းဆိုသည့်ရောဂါလက္ခဏာစုသည် အုပ်စု၏အပြုအမူဖြစ်သွားပါကယင်းသည် စွဲမြဲသောရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ခြင်း၏လက္ခဏာဖြစ်သည်။ **الْجَاهِلُ أَمَّا مُفْطًرٌ أَوْ مَفْرُطٌ** ဟူသောလူသိများလှသည့် အရပ်ဆိုရိုးစကားတစ်ခုကဆိုလိုသည်မှာ မသိနားမလည်သောလူတစ်ယောက်သည် အလယ်အလတ်တွင် ဘယ်သောအခါမျှမရှိပါ။

သူသည် “အိမ်ရာတွ်”လွန်ကဲသူဘက်သို့၎င်း၊ “သမီးတို့”ချို့တဲ့ခြင်းဘက်သို့၎င်း ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ “အိမ်ရာတွ်”သည်သတ်မှတ်ထားသည့်ဘောင်ကိုကျော်လွန်ခြင်းဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရောက်သကဲ့သို့ “သမီးတို့”သည်လည်း တစ်စုံတစ်ဦး၏တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်ရာတွင် ချို့တဲ့ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ အစွန်းနှစ်ဖက်သို့ ရောက်သော ဤအစွန်းရောက်လုပ်ရပ်နှစ်မျိုးတို့သည် ဗနီအစွရအီလ်များထဲမှ အုပ်စုနှစ်ခုမှပေါ် ထွက်လာနိုင်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ အုပ်စုတစ်စုတည်းကပင် တမန်တော်များအား ကွဲပြားသော နည်းနှစ်မျိုးနှင့် ဆက်ဆံခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ တမန်တော်အချို့အားသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မတရားစွပ်စွဲခြင်းများ ပြုလုပ်သလို၊ အချို့သောတမန်တော်များအား အလ္လာဟ်အရှင်နှင့်တန်းတူထားရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား ဦးတည်ပြောကြားရာ၌ဘာသာတရားတစ်ခုကိုလိုက်နာရာတွင် အခြေခံစည်းမျဉ်းတစ်ရပ်အားမျက်ခြေမပြတ်စေရဟူသောအနေအထားရှိရမည်ကို၎င်းတို့နှင့် ကိယာမသ်တိုင်ရှိနေမည့် ၎င်းတို့၏မျိုးဆက်များအားလမ်းညွှန်မှုပေးထားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအခြေခံစည်းမျဉ်းမှ အနည်းငယ်မျှပင်တိမ်းစောင်းသွားပါက တစ်စုံတစ်ဦးအားတစ်သက်လုံးဆုံးရှုံးသွားစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းနှင့်ပတ်သက်သောအခြေခံအကြောင်းအရာအချို့တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ဦးစွာပထမရှင်းလင်းကြပါစို့။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားသိရှိခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံရောက်ရှိခြင်းနည်းလမ်း

ကျွန်ုပ်တို့ဘဝ၏အလွန်ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောမှန်ကန်ချက်မှာ “အလ္လာဟ်ဂျလ္လာဟ်ရှနဟူး”သည်တည်ရှိပြီးသောစကြဝဠာအပေါင်းနှင့် ယင်းတို့ထဲတွင်ရှိသောအရာခပ်သိမ်းတို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူသောအရှင်သခင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရှင်သည်တစ်ပါးတည်းတည်ရှိတော်မူသည်။ ထိုအရှင်သည်အရာခပ်သိမ်းတို့ကိုစိုးပိုင်ကာ၊ ထိုအရှင်သည်သာလျှင်အမိန့်ပေးတော်မူသည်။ လူသားကအမိန့်နာခံရမည်မှာ ထိုအရှင်တစ်ပါးတည်းသာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်ရှုံ့တုံးမှ အသက်ဝင်လာသောလူသားသည် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာအထပ်ထပ်ပေါင်းများစွာဖြင့်ရစ်ပတ်နေပါသေးသည်။ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရှင်ထံသို့ သူ့အဘယ့်ကဲ့သို့ရောက်နိုင်အံ့နည်း။ သို့မဟုတ်ပါမူ ထိုအရှင်၏ဆန္ဒတော်နှင့်လမ်းညွှန်မှုအရင်းအမြစ်တို့အား သူမည်ကဲ့သို့လက်လှမ်းမီနိုင်ပါမည်နည်း။ ဤသည်အတွက်အလ္လာဟ်ဂျလ္လာဟ်ရှနဟူးသည်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်ကြက်သရေတို့ဖြင့် အသိပညာအရင်းအမြစ်နှစ်ခုပြုလုပ်ပေးထားပါသည်။ ယင်းအရင်းမြစ်တို့မှတစ်ဆင့်လူသားသည် အလ္လာဟ်အရှင်မည်သည်ကိုနှစ်သက်တော်မူ၍ မည်သည်ကိုမနှစ်သက်တော်မူသည့်အကြောင်းနှင့်လူသားမည်သည်ကိုလုပ်ဆောင်၍ မည်သည်ကိုရှောင်ကျဉ်ရမည်ဆိုသည့်အကြောင်းများကို သိနိုင်ပါသည်။ ပထမအရင်းအမြစ်သည် လူသားများအားလုံးတို့အတွက် ဥပဒေနှင့်လမ်းညွှန်မှုအဆင့်ရှိသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းစာအုပ်များဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းနောက်ဒုတိယအရင်းအမြစ်အနေဖြင့် လူသားများအနက်အလ္လာဟ်အရှင်ရွေးချယ်ထားတော်မူသောထူးမြတ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်နှစ်သက်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်ကျေးကျွန်များဖြစ်ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်သည်ထိုသူများအား အလ္လာဟ်အရှင်ကြိုက်နှစ်သက်သည်၊ မကြိုက်နှစ်သက်သည်များကိုလက်တွေ့ကျသောစံပြများအဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းစာအုပ်များအတွက် လက်တွေ့ကျသောသေ့များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ လူသားများထံစေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာဝေါဟာရအရ ထိုသူများအား “ရူလ်”တမန်တော်(သို့)“နဗီ”ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။

စာအုပ်တစ်အုပ်သည် မည်မျှပင်ပြီးပြည့်စုံအောင်ရေးသားပြီးဖြစ်စေကာမူ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ပြီးပြည့်စုံအောင်မပျိုးထောင်နိုင်ပါ။ အမှန်တရားမှာလူသားတစ်ဦးသည်သာ သဘာဝအရအခြားသူတစ်ဦးကို ပြုပြင်စောင့်ရှောက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းသည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဖြစ်ကာ အလ္လာဟ် အရှင်သည်လူသားများ ဘဝရှင်သန်နေထိုင်နည်း၊ အတတ်ပညာအတွက်လူသားများပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များအောင်မြင်ထမြောက်စေရန်၊ အမိန့်တော်နှစ်ရပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤအမိန့်တော်များ အား(က)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းစာနှင့်(ခ)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အချစ်တော်များဖြစ်ကြပါသည်။ အလ္လာဟ် အချစ်တော်များထဲတွင်မြင့်မြတ်သောတမန်တော်များ၊ ၎င်းတို့၏လက်ထောက်များ၊ “အုလမာ”ပညာရှင်များနှင့် “မရှာအိစ်ဒ်”များအကျုံးဝင်ပါသည်။ ဤ“ရီဂျာလွလ္လာဟ်”အလ္လာဟ်အချစ်တော်များနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေးအထက် ကျော်ကာလကတည်းကစ၍ လူအများတို့သည်လွန်ကဲခြင်းနှင့်ချို့တဲ့ခြင်းတို့၏သားကောင်များဖြစ်သွားကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဘာသာတရားများတို့တွင် ဤမှားယွင်းသောချဉ်းကပ်မှုကြောင့်အမျိုးမျိုးသော ဂိုဏ်းဂဏများ မှီလို ပေါက်ခဲ့ကာ လူတို့သည်တစ်နေရာတွင်လိုအပ်သည့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းကိုကျော်လွန်၍ထိုသူများအား ကိုးကွယ် သည့်အဖြစ်သို့ရောက်ရှိသွားသည်။ အခြားသောနေရာများတွင် ၎င်းတို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အချစ်တော် များအားလုံးကို လုံးဝဥသယုံလျစ်လျူရှုရှောင်ကွင်းပြီး- **حَسْبُنَا اللَّهُ (ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ကျမ်းတော်က လုံလောက်ပါသည်)**ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ယင်းပြောဆိုချက်သည်အပေါ်ယံအားဖြင့် စစ်မှန်သောကြေညာချက်ဖြစ်သော်လည်း တမန်တော်များ၏အရေးပါမှုကိုငြင်းဆိုရန်အတွက် ကြေညာချက်ကို မှားယွင်းစွာအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပြီး ၎င်းတို့၏ဆိုရိုးစကား(လက်သုံးစကား)အဖြစ်ပြုလုပ်လိုက်ကြသည်။ အစွန်းရောက်မှု ၏တစ်ဖက်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တစ်ပါးကိုမဆိုထားဘိ “ဝီရ်”နှင့်“ဖကီရ်”များကိုပင် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ဂုဏ်တော်များဖြစ်သော မမြင်ကွယ်ရာများကို မြင်သိနိုင်ခြင်းနှင့်အကွယ်မှ အရာများကိုမြင်နိုင်စွမ်း ရှိသည့်ဂုဏ်တော်များကို ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ်မှတ်ယူကြသည်။ (ဤကဲ့သို့အဖြစ်မှအလ္လာဟ်အရှင်ကျွန်တော်မျိုးတို့အား စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။) လူအများတို့သည် အသက်ထင်ရှားရှိသော“ဝီရ်”များကို ကိုးကွယ်ခြင်းဖြင့်စတင်ကာ ၎င်းတို့၏အုတ်ဂူများကိုကိုးကွယ်ခြင်းဖြင့်အဆုံးသတ်ကြသည်။ အစွန်းရောက်ခြင်း၏ အခြားတစ်ဖက်တွင် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တစ်ပါးကိုပင် သတင်းသယ်ယူသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ စာပို့သမားဟူ၍လည်းကောင်း သတ်မှတ် ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ဆွေးနွေးနေသောအာယသ်တို့၏ အဓိကကျသောသတင်းစကားမှာ တမန်တော်များကို ဂုဏ်ပြုရန်သတ်မှတ်ထားသောစည်းကိုကျော်ကာ ယင်းတမန်တော်များသည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အတူတူပင် ဖြစ်သည်ဟုပြောကြားသောသူများနှင့်မယုံကြည်သွေဖည်မှုတွင်အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ “အသင်တို့သည်မိမိတို့၏ “ဒီန့်”ဘာသာသာသနာရေးတွင်(စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည်ထက်) အလွန်အကျွံမဖြစ်ကြကုန်လင့်။”ဟူသော အာယသ်(၇၇)ကမိန့်ကြားထားခြင်းကား ဤအကြောင်းအရာ၏နိဒါန်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ “ဒီန့်”ဆိုသည်မှာအမှန် အားဖြင့် သတ်မှတ်ချက်နှင့်ကန့်သတ်ချက်အချို့တို့၏အမည်ဖြစ်ကြောင်း ဤအာယသ်တော်ကရှင်းလင်းပါသည်။ ထိုကန့်သတ်ချက်များအား လျစ်လျူရှုခြင်းကို၎င်း၊ ချို့တဲ့ခြင်းသည်၎င်း၊ ပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်သကဲ့သို့၊ ယင်းတို့အား ကျော်လွန်ခြင်းနှင့်လွန်ကဲခြင်းတို့သည်လည်း ပြစ်မှုဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တမန်တော်များနှင့်ယင်းတို့၏ လက်ထောက် များအားငြင်းပယ်ခြင်း၊ စော်ကားခြင်းတို့သည်ကြီးမားသောအပြစ်ဂုဏ်ဟုဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဂုဏ်တော်များကိုပိုင်သူများဟုလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်တန်းတူဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း အလွန်ကြီးမားသောဂုဏ်ဟုဖြစ်သည်။

လျော်ကန်သင့်မြတ်သောအတတ်ပညာဆိုင်ရာသုတေသနပြုခြင်းသည် လွန်ကဲခြင်းမဟုတ်ပါ

အာယသ်(၇၇)ထဲတွင်- **غَيْرَ الْحَقِّ** (မတရားသဖြင့်)ဟူသောစကားလုံးကို- **لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ** “အသင်တို့သည်မိမိတို့၏“ဒီန့်”ဘာသာသာသနာရေးတွင်(စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည်များထက်)အလွန်အကျွံမဖြစ်ကြကုန်လင့်”ဟူသောအဆိုအမိန့်တွဲလျက် ဖော်ပြထားသည်။ စူးစမ်းလေ့လာသောသစ်စီရိပ်ညာရှင်များတို့အရ ဤစကားလုံးကို ဤနေရာ၌သုံးစွဲထားခြင်းသည်ဘာသာတရားတွင်လွန်ကဲခြင်းကား အမြဲမတရားကြောင်းအလေးအနက်ပြုရန်ဖြစ်သည်။ လွန်ကဲခြင်း၌ တရားမျှတမှုဖြစ်နိုင်ခြေသည်မတည်ရှိပါ။ ဤသီးသန့်နေရာတွင် အလ္လာဟ်မဟ် အလ်ဇမာခ်ရှာရီနှင့်အခြားသောသူများတို့က “ဂုလူး”သို့မဟုတ် လွန်ကဲခြင်းနှစ်မျိုးရှိကြောင်းဖော်ထုတ်ထားသည်။ (၁)တစ်မျိုးမှာဤနေရာ၌တားမြစ်သော မတရားပြီးမှားယွင်းသောအမျိုးအစား (၂)တရားမျှတပြီးခွင့်ပြုသောအမျိုးအစားတို့ဖြစ်ပါသည်။ တရားမျှတပြီးခွင့်လွှတ်သောအမျိုးအစားတို့အတွက် အလ္လာမဟ်က နက်နဲသော အတတ်ပညာဆိုင်ရာသုတေသနပြုခြင်းဟုအမည်တတ်ကာ ဥပမာပေးထားသည်မှာ အစ္စလာမ့်ယုံကြည်ချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကိုမူ“မုသကလ်လိမီးန့်”ဘာသာရေးဆိုင်ရာသဘောထား ပညာရှင်များ၏ဆောင်ရွက်နည်း(သို့) ဓမ္မသတ်ဆိုင်ရာဥပဒေကိစ္စရပ်တို့နှင့်ပတ်သက်သော မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်တို့၏လုပ်ဆောင်နည်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏အဆိုအရ ဤမျှလောက်လုပ်ဆောင်ခြင်းသည်ပင်လျှင်“ဂုလူး”(လွန်ကဲခြင်း)ဖြစ်သော်လည်း၊ ဤလွန်ကဲမှုသည် တရားမျှတပြီးခွင့်ပြုထားသကဲ့သို့ ပညာရှင်အများစုတို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုအနေအထားအရ ဤကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည်“ဂုလူး”(လွန်ကဲခြင်း)အကျိုးမဝင်သည်လည်းဖြစ်ပါသည်။ အဆုံး၌ကျွန်ုပ်တို့ပြောနိုင်သည်။ ကုရ်အာန်နှင့်စွန္နသ်တော်တို့နှင့်ပတ်သက်သောမေးခွန်းများအတွက် အသေးစိတ်ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် နက်နဲစွာထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်တို့သည်သတ်မှတ်ထားသည့်ဘောင်အတွင်းမှာသာလုပ်သင့်သည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺ၊ ဆွဟာဗဟ်များ၊ သာဗီအီန့်များက သက်သေပြခဲ့သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့သတ်မှတ်ထားသည့် ဘောင်အတွင်းမှလုပ်ဆောင်ပါက ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းအတွက် “ဂုလူး”(လွန်ကဲခြင်း) မမည်ပါ။ ဤနေရာတွင်လည်း“ဂုလူး”အတွက်သတ်မှတ်စည်းဘောင်များသို့ ရောက်ရှိသွားပါကအပြစ်တင်ထိုက်ပေသည်။

ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့အား အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကိုလိုက်နာရန်မိန့်ကြားထားသည်

အာယသ်တော်(၇၇)အဆုံးတွင်- **وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَصْلُوا كَثِيرًا** ဟူ၍ ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့အားဦးတည်ပြောကြားထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မိမိကိုယ်တိုင်လည်းလမ်းမှားရောက်ပြီးအခြားသူများကိုလည်းလမ်းမှားရောက်စေသောသူတို့၏ဆန္ဒများနှင့်စိတ်အလိုများနောက်သို့ မလိုက်နာသင့်ကြောင်းဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူများအမှားအဘယ့်ကြောင့်ကျူးလွန်ခဲ့သည့်အကြောင်းကို- **وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ** ဟူ၍တစ်ဆက်တည်းမိန့်ကြားထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤသူများတို့သည် လမ်းမှန်မှဖယ်ကျဉ်ခဲ့သောကြောင့်လမ်းပျောက်သွားခဲ့သည်။ ဤဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောလမ်းသည် လွန်ကဲခြင်းနှင့်ချို့တဲ့ခြင်းဟူသော အစွန်းနှစ်ဖက်၏ကြားတွင်တည်ရှိသော အလယ်အလတ်လမ်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဤအာယသ်တော်ထဲတွင်အချက်

နှစ်ချက်ပြီးမြောက်စေခဲ့သည်။ တစ်ချက်မှာ သတ်မှတ်ထားသောစံများအားကျော်လွန်ခြင်းသို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ နောက်တွင်ကျန်ရစ်နေခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကြီးကျယ်သောအမှားကိုထောက်ပြထားသည်။ နောက် တစ်ချက်မှာ စံပြအလယ်လမ်းဖြစ်သော ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောလမ်းစဉ်ပေါ်၌စွဲမြဲစွာရှိနေရန်လိုအပ်ကြောင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဗနီအစ္စရာအီလ်တို၏ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာအဆုံးသတ်

ဒုတိယအာယသ်(၇၈)တွင်လွန်ကဲခြင်းနှင့် လျော့နည်းခြင်းဆိုသည့်ဤအမှားကို ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သော ဗနီအစ္စရာအီလ်တိုမှ လူတို့၏ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာအဆုံးသတ်မှုကို ဖော်ပြထားသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာ တော်ကင်းဝေးမှု၎င်းတို့အပေါ်၌ကျရောက်ခဲ့သည်။ ပထမအနေဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရုဏာတော်ကင်း ဝေးမှုသည် စိုက်ယိဒီနာဒါဝူးဒ်(عليه السلام)၏ နှုတ်မှတ်ဆင့်ဖြစ်ကာ ယင်းကြောင့်သူတို့သည်ဝက်များအသွင်သို့ ပြောင်းသွားပါသည်။ ထို့နောက် ဤအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရုဏာတော်ကင်းဝေးမှုသည် စိုက်ယိဒီနာအီစာ(عليه السلام) ၏နှုတ်မှတ်ဆင့် ၎င်းတို့အပေါ်၌ကျရောက်ခဲ့ကာ ယင်းအကျိုးဆက်အားဖြင့်သူတို့သည် ဤလောက၌မျောက် ဖြစ်သွားကြသည်။ အချို့သောဇီကာရှင်များက ဤနေရာ၌ဖော်ပြထားသောကရုဏာတော်ကင်းဝေးစေခြင်းကို တမန်တော်နှစ်ပါးမှတ်ဆင့်ဟု ရည်ညွှန်းထားခြင်းသည် စကားစပ်ကထိုကဲ့သို့ပင်လိုအပ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမှန်မှာ၎င်းတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကရုဏာတော်ကင်းဝေးစေမှုကျရောက်စေခြင်းသည် စိုက်ယိဒီနာမူစာ(عليه السلام)လက်ထက်မှစတင်ကာ တမန်တော်များ၏နောက်ဆုံးတမန်တော်မြတ်(ﷺ)လက်ထက် တွင်အဆုံးသတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်တမန်တော်များအားရန်ပြုသောသူများ(သို့)တမန်တော်များတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဂုဏ်တော်များ မျှဝေခံစားသူများဟု လွန်ကဲစွာပြုဆောင်ခြင်းကြောင့်အပြစ်ထိုက်သော သူများအပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်ကရုဏာတော်ကင်းဝေးမှု ၎င်းတို့အပေါ်ကျရောက်စေရန် တမန်တော်လေးပါး တစ်ပါးပြီးတစ်ပါးနှုတ်အားဖြင့်ပြောကြားခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးနှစ်အာယသ်(၈၀-၈၁)ထဲတွင် မယုံကြည်သွေဖည်သူများတို့နှင့်ရင်းရင်းနှီးနှီးမိတ်ဆွေဖွဲ့မှုကို တားမြစ်ခဲ့ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်း၏ရလဒ်သည်ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းဖြစ်စေပါသည်။ ထိုသို့ တားမြစ်ခြင်းသည် ဗနီအစ္စရာအီလ်တိုလမ်းလွဲသွားရခြင်း၏ဖြစ်နိုင်ခြေကိုလည်း ရည်ညွှန်းဟန်ရှိပါသည်။ ဗနီ အစ္စရာအီလ်တိုသည် မယုံကြည်သွေဖည်သူများတို့နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးမိတ်ဆွေဖွဲ့ကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း တို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏လမ်းစဉ်များကိုဆိုးရွားစွာထိခိုက်စေပြီး နောက်ဆုံးတွင်ချောက်ကမ္ဘာအတွင်းသို့ကျရောက် စေသောကြောင့်ရင်းဖြစ်သွားပါသည်။

i i i i i i i i i i i

အာယသ် (၈၂-၈၆)

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا
 الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ذَلِكَ بِأَن
 مِنْهُمْ قَسِيصِينَ وَرُهَبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ⑧٢
 وَإِذَا سَبَعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ
 تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
 فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ⑧٣ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ
 الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ⑧٤
 فَأَنذَرْنَاهُمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَدَّتْ تَحْرِيٌّ مِنْ تَحْتِهِمَا أَنْهَرُ خَلْدَيْنِ
 فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ⑧٥ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ⑧٦

(အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့ကိုရန်ငြိုးထားရာ၌ လူသားများအနက်ယဟူဒီတို့နှင့်“မုရှ်ရစ်က်”တို့ကို အပြင်းအထန်ဆုံးသောသူများအဖြစ်တွေ့ရှိရလတ္တံ့။ ။ ၎င်းပြင်အသင်သည် “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့ကိုမိတ်ဖွဲ့ရာ၌ထိုလူသားများအနက် အနီးစပ်ဆုံးသောသူများအဖြစ် (မိမိတို့ကိုယ်ကို) “ကျွန်ုပ်တို့သည်“နဆွာရာ” များဖြစ်ကြသည်”ဟုပြောဆိုကြကုန်သောသူတို့အားတွေ့ရှိရပေအံ့။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ထိုသူတို့တွင်ပညာရှင်များနှင့်ဘုန်းကြီးရဟန်းများရှိနေကြသောကြောင့်၎င်း၊ ထိုသူတို့သည်မာန်မာနထောင်လွှားခြင်းလည်းမရှိကြသောကြောင့် ၎င်းဖြစ်ချေသည်။ (၅:၈၂)

၎င်းပြင်ယင်းသူတို့သည် ရစူလ်တမန်တော်(မုဟမ္မဒ်)၏ထံသို့ ကျရောက် လာသောမုက္ခပါဌ်တော်များကိုကြားနာကြရသောအခါ(ထိုမုက္ခပါဌ်တော်များအား ဖြင့်)အမှန်ကိုသိမြင်လာကြသောကြောင့် ၎င်းတို့၏မျက်စိများမှမျက်ရည်များ ယိုစီးလျက်ရှိသည်ကိုအသင်တွေ့မြင်ရလတ္တံ့။ (၎င်းပြင်)ယင်းသူတို့က “အို ကျွန်တော်မျိုးတို့အားမွေးမြူတော်မူသောအရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ယုံကြည် ကြပါပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာအရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အားလည်း ယုံကြည်ထောက်ခံသက်သေထွက်ဆိုသောသူတို့နှင့်အတူ အသိအမှတ်ပြု တော်မူပါ”ဟု လျှောက်ထားပန်ကြားကြကုန်သတည်း။ (၅:၈၃)

ထို့ပြင်တစ်ဝယင်းသူတို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည်မိမိတို့အားမိမိတို့၏အရှင် မြတ်က(ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလများကိုဆောက်တည်ကြကုန်သော) သူတော်စင်သူတော်ကောင်းတို့အတွင်း၌ပါဝင်စေတော်မူမည်ဟု မျှော်လင့်ချက် ထားရှိကြသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား၎င်း၊(ယခု) ကျွန်ုပ်တို့ထံဝယ်ရောက်ရှိလာသောအမှန်တရားကို၎င်း၊ မယုံကြည်ကြရန် မည်သည့်အကြောင်းမျှမရှိတော့ပြီ။”(ဟူ၍လည်းပြောဆိုကြကုန်သတည်း။)

(တစ်နည်း) ၎င်းပြင်(ထိုသူတို့က)ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အား၎င်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ထံရောက်ရှိလာသောအမှန်တရားကို၎င်း မယုံကြည်ကြရန် အကြောင်းမရှိပါ။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ကျွန်ုပ်တို့သည်မိမိတို့အားမိမိတို့ ၏အရှင်ကသူတော်စင်တို့တွင်အပါအဝင်ဖြစ်စေတော်မူမည်ကို မျှော်လင့်လျက် ရှိကြပါသည်(ဟုပြောဆိုကြ၏။)(၅:၈၄)

သို့ဖြစ်ပေရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ထိုသူတို့၏ (ထိုသို့ ဝန်ခံ)ပြောဆိုခဲ့ကြသည့်အတွက်ကြောင့် အကြင်ဥယျာဉ်များကိုအစားပေးတော် မူအံ့။ ထိုဥယျာဉ်များ၏အောက်၌စမ်းရေချောင်းများသည်စီးဆင်း လျက်ရှိမည်။ ၎င်းတို့သည်ထိုဥယျာဉ်များ၌ထာဝစဉ်နေထိုင်ကြရမည်။ ဤသည်ကား ကောင်းမြတ်သောအကျင့်သီလများကို ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးကြလေသော သူတော် ကောင်းတို့၏အကျိုးပင်တည်း။ (၅:၈၅)

သို့ရာတွင်အကြင်သူများသည်သွေဖည်ငြင်းပယ်နေခဲ့ကြ၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူများသည်ငါအရှင်မြတ်၏ဒေသနာတော်များကို မုသားဟုငြင်းဆိုနေခဲ့ ကြ၏။ ထိုကဲ့သို့သောသူများသာလျှင် ငရဲသားများဖြစ်ကြပေသည်။(၅:၈၆)

အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု

အစောပိုင်းကဖော်ပြထားသည်တို့သည် ဂျူးများနှင့် မယုံကြည်သွေဖည်သူတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ယခုအာယသ်များထဲတွင်ဂျူးများသည် မယုံကြည်သွေဖည်သူများနှင့်အတိုင်အဖောက်ညီစွာ မှတ်လင်မ်များတို့အား ရန်လိုလာခဲ့ကြသည်။ ယင်းရန်လိုမှုသည်ပင် ထိုသူတို့မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်း၏စစ်မှန်သော အကြောင်းရင်းဖြစ်သွားသည်။ (ကျွန်ုပ်၏ရန်သူ၏ရန်သူသည် ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေပင်တည်း)ကုရ်အာန်ကျမ်းတော် မြတ်၏တရားမျှတမှုထိန်းသိမ်းခြင်းသည် စကြဝဠာလုံးဆိုင်သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ထိုအထဲ တွင်ဂျူးများနှင့်ခရစ်ယာန်များအနက်မှ လူတိုင်းကိုထည့်သွင်းခြင်းမရှိပေ။ ၎င်းတို့အနက် မည်သူမဆိုအချို့သော ကောင်းမြတ်သည့်အရည်အချင်းများရှိပါက ပွင့်လင်းစွာအသိအမှတ်ပြုခဲ့ပါသည်။ ပမာဆိုသော်မနာလိုဝန်တို့မှ များဖြင့်ကျော်ကြားသောဂျူးများကဲ့သို့ မနာလိုဝန်တို့မှမရှိသောခရစ်ယာန်များအနက် သီးခြားအုပ်စုတစ်ခု ယင်းအုပ်စုသည် အမှန်တရားဘက်ဆီသို့ဖိတ်ခေါ်ခံရသောအခါ၌ စိတ်ရောကိုယ်ပါ လိုလိုလားလားတုန့်ပြန်ခဲ့ ကြသည်။ ယင်းကြောင့် ၎င်းတို့တွင်ချီးကျူးခြင်းနှင့်ဆုလာဘ်တို့နှင့်ထိုက်တန်သည်ဟုမှတ်ယူခြင်းခံရသော အုပ်စု တစ်ခုရှိပါသည်။ ဤသီးသန့်အုပ်စုသည်ကား အီသီယိုးပီးယားပြည်မှ ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြကာ မဒီနာဟ်မြို့သို့ ဟံဂျ်ရသ်မပြုမီအလျင် မက္ကာဟ်မြို့ရှိ၎င်းတို့၏နေအိမ်များကိုစွန့်ခွာကာအီသီယိုးပီးယားပြည်သို့ပြောင်းရွှေ့သွား သောမှတ်လင်မ်များအား အခက်အခဲကြုံစေသောမည်သည့်ကိစ္စရပ်ကိုမျှမလုပ်ဆောင်ကြသောသူများဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူများမှအပ မည်သည့်ခရစ်ယာန်ကိုမဆို ၎င်းတို့ကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ပါက အထက်ပါအုပ်စုအတွင်းမှလူတစ်ဦး ဟုတရားဝင်မှတ်ယူပေလိမ့်မည်။ အမှန်တရားကိုလက်ခံသောသူတို့သည် အီသီယိုးပီးယားပြည်ရှင်“နဂျာရှီ” (နီဂါးစ်) နှင့်ယင်း၏နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသားများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းသူတို့သည် ၎င်းတို့နိုင်ငံ၌ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကိုဖတ်ရွတ်သံကြားရသောအခါ၌ ငိုကြွေးခဲ့ကြကာ အစ္စလာမ်ဘာသာသို့သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် အီသီယိုးပီးယားမှလူ(၃၀)ပါသောအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိလာကာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သခင်က ၎င်းတို့အား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကိုဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ပြသောအခါ၌ ၎င်းတို့သည် ငိုကြွေး လျှက်ကြားနာခဲ့ကြကာ မှတ်လင်မ်များအဖြစ်ရဟာဒ်ယူခဲ့ကြသည်။ ဤသည်မှာဤအာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း ၏နောက်ကြောင်း(သို့)အကြောင်းရင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအနက် အမှန်တရားကိုဆည်းကပ်သူအချို့

ဤအာယသ်တော်များထဲတွင် ၎င်းတို့၏ဘုရားတရားကြည်ညိုမှုနှင့်အမှန်တရားဘက်သို့ တိမ်းညွတ်မှု ကြောင့်မှတ်လင်မ်များအပေါ် မနာလိုဝန်တို့ခြင်း(သို့) ရန်လိုခြင်းစိတ်ထားများမရှိသောကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအနက်မှ လူတို့အကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် စိုက်ယီဒီနာအဗ်ဒုလ္လာဟ်အိဗ်နီစလာမ်မှအပ ဂျူးများထဲတွင် ထိုကဲ့သို့သောအရည်အချင်းများရှိသောသူမရှိသလောက်ရှားပါသည်။ နှိုင်းယှဉ်ပြောရမည်ဆိုလျှင် ခရစ်ယာန် များတွင်ထိုကဲ့သို့သောသူများပိုမိုများပြားစွာရှိကြသည်။ အထူးသဖြင့်ဆိုလျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် လက်ထက်တော်တွင် ဘုရင်နဂျာရှီနှင့်သူ၏ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် အီသီယိုးပီးယားပြည်၌ထိုကဲ့သို့သောသူများ

မြောက်မြားစွာရှိပါသည်။ ဤသည်ကြောင့် မက္ကာဟ်အလ်မုကဒ်ရာမားရှိ မုစ်လင်မ်များတို့သည် ကိုရိုက်ရှ်တို့၏ အစဉ်မပြတ်မတရားညှင်းပမ်းနှိပ်စက်မှုကိုစိတ်ကုန်ခမ်းလာသောအခါတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းတို့အား အီသီယိုးပီးယားပြည်ရှင်ကိုယ်တိုင်က ပြည်သူများအပေါ် ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်သူတစ်ဦးဖြစ်သကဲ့သို့၊ မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ အခြားသူတစ်ဦးကိုညှင်းပမ်းနှိပ်စက်ရန်ခွင့်မပြုသောကြောင့် မုစ်လင်မ်များသည် ထိုတိုင်းပြည်သို့ အခိုက်အတန့်သွားရောက်နေထိုင်သင့်ကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤအကြံပြုချက်ကိုလိုက်နာ၍ အီသီယိုးပီးယားပြည်သို့လူဆယ့်တစ်ဦးပါဝင်သော ပထမအဖွဲ့သည် ခရီး စတင်နှင့်ခဲ့သည်။ ထိုအုပ်စုထဲတွင် စိုက်ယီဒီနာအုဆ်မာန်အိဗ်နီအဖ်ဖာန်နှင့်၎င်း၏လေးစားဖွယ် ဇနီးလည်းဖြစ်၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏သမီးတော်လည်းဖြစ်သော စိုက်ယီဒါလ်ရုကီယဟ်တို့ပါဝင်ကြသည်။ ထို့နောက် စိုက်ယီဒီနာ ဂျာအ်ဖရ်အိဗ်နီအဗီသွာလစ်ဗ်(ﷺ)ခေါင်းဆောင်သောအမျိုးသမီးနှစ်ဦးပါဝင်သည့်ယောက်ျား(၈၂)ဦးပါ မုစ်လင်မ် ခရီးသွားအုပ်စုကြီးသည် အီသီယိုးပီးယားသို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဘုရင်နှင့်ပြည်သူများက ကောင်းမွန်သိမ်မွေ့စွာ လက်ခံခဲ့ကြသဖြင့် ၎င်းတို့သည် ထိုနေရာတွင်ငြိမ်းချမ်းစွာ စတင်နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော်လည်း မက္ကာဟ်မြို့မှကုရိုက်ရှ်တို့၏ အမျက်ဒေါသမှတစ်ဆင့်ဆီးမရဖြစ်သွားသည်။ ၎င်းတို့ ဖိနှိပ် ချုပ်ခြယ်ထားသောမုစ်လင်မ်များသည် အခြားနိုင်ငံအချို့တွင်အေးချမ်းသာယာစွာနေနိုင်ကြသည့်အဖြစ်မျိုးကို ၎င်းတို့သည် မခံနိုင်ကြချေ။ ထိုသို့သောအခြေအနေမျိုးမဖြစ်စေလိုကြပါ။ ၎င်းတို့လူများပါဝင်သောကိုယ်စားလှယ် တစ်ဖွဲ့ကိုထုံးတမ်းစဉ်လာအဖြစ် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများနှင့်တကွ အီသီယိုးပီးယားဘုရင်ထံစေလွှတ်ကာ ဘုရင် သည်မုစ်လင်မ်များအား ၎င်း၏နိုင်ငံမှနှင်ထုတ်သင့်သည်ဟူ၍မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ သို့သော်လည်းအီသီယိုးပီးယား ဘုရင်သည်ကိစ္စရပ်ကိုပထမဦးစွာစုံစမ်းစစ်ဆေးရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်က စိုက်ယီဒီနာဂျာအ်ဖရ် အိဗ်နီအဗီသွာလစ်ဗ်နှင့်၎င်း၏အပေါင်းအဖော်များကို အစွဲလမ်းသာသနာနှင့်ယင်းတမန်တော်အကြောင်းပြော စေပါသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ဘဝနှင့်အစွဲလမ်းသင်ကြားပို့ချမှုအကြောင်း ကြားသိခဲ့ရသောအခါတွင် ဤသည်တို့မှာ စိုက်ယီဒီနာအီစာ(ﷺ)သခင်၏ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်ဟောကြားမှုနှင့် အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းပါတို့အတိုင်း မှန်ကန်နေကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းတွင် စိုက်ယီဒီနာမုဟမ္မဒ်အလ် မုစ်သဟ(ﷺ)သည် တမန်တော်များတွင်နောက်ဆုံးတမန်တော်အဖြစ်ပွင့်တော်မူမည့်အကြောင်း ကိုယ်တော်၏ သင်ကြားပို့ချမှုအကျဉ်းချုပ်နှင့်ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများ (အလွယ်တကူဖော်ထုတ် သိရှိစေနိုင်ရန်အတွက်)တို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာသွင်ပြင်လက္ခဏာများစသည့်ကောင်းသတင်းများပါဝင်ကြသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်စုံစမ်းတွေ့ရှိရသည်များကိုနားလည်သဘောပေါက်၍ အထင်ကြီးကာကိုရိုက်ရှ်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဆက်သသောလက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကိုပြန်လည်ပေးအပ်၍ ထိုသို့သောသူများအား သူ့နိုင်ငံမှထွက်ခွာသွား စေရန်မည်သည့်အခါတွင်မျှ အမိန့်မပေးနိုင်ကြောင်းရိုးရှင်းစွာပြောကြားခဲ့သည်။

နဂျာရှိအားစိုက်ယီဒီနာဂျာအ်ဖရ်၏တင်ပြချက်အကျိုးသက်ရောက်မှု

အီသီယိုးပီးယားပြည်ရှင်နဂျာရှိ၏ နန်းတော်၌အစွဲလမ်းသာသနာနှင့်ယင်း၏သင်ကြားပို့ချချက်ကို တို့တောင်းသော်လည်း ပြီးပြည့်စုံစွာရုပ်လုံးဖော်တင်ပြမှုတွင် စိုက်ယီဒီနာဂျာအ်ဖရ်အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက်

(မုစ်လင်မ်စံနမူနာအဖြစ်) အီသီယိုးပီးယားတွင် ၎င်းတို့နေထိုင်မှုသည် ဘုရင်မင်းမြတ်နှလုံးသားထဲတွင်မက ၎င်း၏မင်းမှုထမ်းများနှင့်သာမန်လူတို့၏နှလုံးသားတိုင်း အစွလာမ်သာသနာနှင့်ယင်း၏တမန်တော်နှင့်ပတ်သက် သောစစ်မှန်သောခံစားမှုများဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺသခင် မဒီနာဟ် အလ်သျှိုင်ယီဗာဟ်သို့ပြောင်းရွှေ့ကာ အေးချမ်းသာယာစွာဖြင့်နေထိုင်နေကြကြောင်းသတင်း အီသီယိုးပီးယားသို့ ရောက်ရှိလာသောအခါတွင် ထိုနိုင်ငံရှိဧည့်နိုင်ငံသားများသည် မဒီနာဟ်ရွှေမြို့တော်သို့သွားကြရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ ကြသည်။ ထို့နောက်အီသီယိုးပီးယားပြည့်ရှင် နဂျာရှိသည် ၎င်းတို့၏ဘာသာမှသာသနာပြုအဖွဲ့များနှင့် ဦးဆောင် ပညာရှင်များပါဝင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို တမန်တော်မြတ်ﷺရှေ့တော်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ နှုတ်ခွန်းဆက်သမှုကို တင်ပြရန်မုစ်လင်မ်များနှင့်အတူ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဤအုပ်စုတွင်လူပေါင်းခုနစ်ဆယ်ပါဝင်၍ အီသီယိုးပီးယားပြည်မှလူပေါင်းခြောက်ဆယ့်နှစ်ဦးနှင့်ဆီးရီးယားမှ ရှစ်ဦးပါဝင်သည်။

အီသီယိုးပီးယားကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့လာရောက်မှု

ဘုန်းတော်ကြီးများ၏အကြမ်းထည်ဝတ်ရုံကိုဝတ်ဆင်ထားသော ဤကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကိုယ်တော် မြတ်ﷺရှေ့တော်မှောက်ဝင်ရောက်ခစားခဲ့ကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်သည် ၎င်းတို့အား စူရဟ် ယာစီးန်ကိုရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ပြခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည်ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်မှုကိုကြားသောအခါ ၎င်းတို့မျက်စိအစုံမှ မျက်ရည်များဖြိုဖြိုကျခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အားလုံးက ဤသည်မှာစိုက်ယိဒီနာအီစာ ﴿٢၁﴾သခင်ထံပို့ချခဲ့သည်နှင့် အလားတူဖြစ်ကြောင်းပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ထိုသူအားလုံးအစွလာမ်သာသနာသို့ သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။

ထိုသူတို့အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက်နဂျာရှိဘုရင်သည်လည်း အစွလာမ်ဘာသာသို့ သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်သားတော်ကိုနောက်ထပ်အခြားကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ခေါင်းဆောင် ခန့်အပ်ကာ တမန်တော်မြတ်ﷺသခင်ထံ စာတစ်စောင်နှင့်အတူစေလွှတ်ခဲ့သည်။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှ စွာဖြင့်၎င်းတို့စီးနင်းသောလှေသည်ပင်လယ်ထဲတွင်နစ်မြုပ်ခဲ့ပါသည်။ အတိုချုပ်ဆိုရသော် အီသီယိုးပီးယားပြည့် ရှင် ၎င်း၏မင်းမှုထမ်းများနှင့်ပြည်သူပြည်သားများသည် အစွလာမ်သာသနာနှင့်မုစ်လင်မ်တို့အား သိမ်မွေ့စွာ မျှတစွာဆက်ဆံရုံမျှမက နောက်ဆုံး၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် အစွလာမ်သာသနာသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဦးကာရှင်အများစုအဆိုအရ အထက်ကိုးကားခဲ့သောအာယသ်တော်များသည် ဤမြင့်မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့်ပတ်သက်၍ ကျရောက်ခဲ့သည်-

وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةَ لِلِّدِينِ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي

“၎င်းပြင် အသင်သည်‘မုခ်မင်န်’ သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့ကိုမိတ်ဖွဲ့ရာ၌ ထိုလူသားများ အနက် အနီးစပ်ဆုံးသောသူများအဖြစ် (“မိမိကိုယ်ကို”) ကျွန်ုပ်တို့သည်“နဆွာရာ”များဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်သော သူတို့အားတွေ့ရှိရပေအံ့။”

၎င်းတို့အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့၍ငိုကြွေးကြခြင်းနှင့်၎င်းတို့၏အမှန်တရားလက်ခံကြောင်း

ဖေါ်ပြထားသည့် အာယသ်များနှင့်ပတ်သက်၍ဤအာယသ်တော်များသည် နဂျာရှီဘုရင်နှင့်၎င်းစေလွှတ်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်၍ကျရောက်ခဲ့သော်လည်း အာယသ်ပါစကားလုံးများမှာ ယေဘုယျဖြစ်သည်ဟု ဋီကာရှင်အများစုက သဘောတူညီကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့၏ဥပဒေသက်ရောက်မှုသည် အီသီယိုးပီးယား နိုင်ငံသားများကဲ့သို့ပင် အမှန်တရားနှင့်မျှတမှုပေါ်ကျင့်သုံးသည့်အလားတူ ခရစ်ယာန်များအားလုံးအကျိုးဝင် သည်ဟုဆိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူတို့သည် အစ္စလာမ်မတိုင်မီက အင်န်ဂျီလ်ကျမ်း၏နောက်လိုက်များဖြစ်ခဲ့ ကြကာအစ္စလာမ်သာသနာပေါ်ထွန်းပြီးနောက် အစ္စလာမ်သာသနာနောက်လိုက်များဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

စိုက်ယိဒီနာမူစာ﴿النحل﴾လက်ထက်မှစ၍ သောင်ရသ်ကျမ်းကိုလိုက်နာခဲ့ကြသော ဂျူးများထဲတွင် ဤ အတန်းအစားရှိလူအချို့လည်းရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း အစ္စလာမ်သာသနာပေါ်ထွန်းလာသောအခါ ၎င်းတို့ သည် အစ္စလာမ်သာသနာသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့သောသူမှာ အရေအတွက်အားဖြင့် အလွန်နည်းပါး၍ အွမ္မသ်ထုနှင့်လူမျိုးနွယ်စုအရ ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုမရှိနိုင်ခဲ့ချေ။ ကျန်သောဂျူးတို့မှာ မုစ်လင်မ် များအား ရန်လိုမှုတွင်ရှေ့တန်းမှပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏သဘောထားကိုအာယသ်တော်၏ အစတွင်မိန့်ကြားထားသည်မှာ-

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ

“(အိုနဗီတမန်တော်)အသင်သည် ‘မုအ်မင်န်’သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့ကို ရန်ငြိုးထားရာ၌ လူသားများအနက် ယဟူဒီတို့ကို အပြင်းထန်ဆုံးသောသူများအဖြစ်တွေ့ရှိရလတ္တံ့... ”

အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုခြင်း၏ကန့်သတ်ချက်များ

ပြည်လည်စဉ်းစားကြည့်သော် ဤအာယသ်တော်တွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ပြီးမှန်ကန်သော ကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ဖြောင့်မှန်သူသည် ခရစ်ယာန်များပါဝင်သည့်သီးသန့်အုပ်စုတစ်စုအား ချီးကျူးထားခဲ့ ကြောင်းပြောနိုင်သည်။ ယင်းအုပ်စုတွင် နဂျာရှီဘုရင်၊ ၎င်း၏မင်းမှုထမ်းများ၊ ပြည်သူပြည်သားများနှင့်အခြား သောခရစ်ယာန်များပါဝင်သည်။ ၎င်းတို့တွင် ဤအရည်အချင်းများရှိခဲ့ကြပါသည်။ သို့မဟုတ် နောင်လာမည့် အချိန်တွင်ဤအရည်အချင်းများရှိလာကြပါလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း မူရင်းစာသားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်နိုင် ချေပေါ်လည်းကောင်းအခြေမခံဘဲ ခရစ်ယာန်များသည် မုစ်လင်မ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့်ဘယ်မျှရန်လိုလမ်းလွဲသော် လည်း ၎င်းတို့အားမိတ်ဆွေအဖြစ်မုစ်လင်မ်များက လက်ကမ်းကြိုဆိုရမည်ဟုမဆိုလိုချေ။ ဤအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှု သည်မှားယွင်းကြောင်းထင်ရှားကာ မှန်ကန်သော အချက်များနှင့်လည်းလုံးဝဆန့်ကျင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အီမာမ်အဗူဗကရ်အလ်ဂျဆွ်ဆွားဆွ်က ၎င်း၏အဟ်ကာမုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းတွင်မိန့်ကြားထား သည်မှာ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ခရစ်ယာန်များအား ချီးမွမ်းထားခြင်းသည် အကြွင်းမဲ့အဓိပ္ပာယ်တစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်ယူ၍ ၎င်းတို့သည် ဂျူးများထက်သာသည်ဟူသောအကြွင်းမဲ့အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူလျှင် ယင်းသည်ပွင့်လင်းစွာ မသိနားမလည်မှုပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အုပ်စုနှစ်ခုစလုံး၏ဘာသာရေးဆိုင်ရာယုံကြည်မှုများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ခရစ်ယာန်များသည်မုရ်ရိုက်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်တူဖက်ယှဉ်တွဲ၍ကိုးကွယ်သူများ)အဖြစ်

ပိုမိုပေါ်လွင်ကာ ၎င်းတို့၏မုစ်လင်မ်များနှင့်ဆက်ဆံရေးသည်လည်း ယနေ့ခေတ်သာမန်ခရစ်ယာန်များ၏အစွလာမ့် ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ရပ်များတွင် ဂျူးတွေထက်မလျော့နည်းပါဟူ၍ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ခရစ်ယာန်များကြား တွင် အမှန်တရားချစ်မြတ်နိုး၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုကြောက်ရွံ့ရှိသော လူကောင်းများစွာရှိခဲ့ကြောင်းမှာကား မှန်ကန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည်အစွလာမ့်သာသနာကိုလက်ခံ၍မုစ်လင်မ်များဖြစ်လာစေသော သောင်ဖီးက် စွမ်းအားရရှိခဲ့ကြပါသည်။ စိတ်တွင်စွဲမှတ်ရမည်မှာအုပ်စုနှစ်ခုကြားရှိ ဤသီးသန့်ခြားနားချက်ကိုပြသရန် ဤအာယသ် တော်များပို့ချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကပင်လျှင် ဤအချက်ကိုထောက်ပြရန်အာယသ်တော် အဆုံး၌ အမိန့်ပေးထားလေသည်။ စကားလုံးများကား- **ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ قَسِيْسِيْنَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ** “အာယသ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသူတို့တွင် ပညာရှင်များနှင့်ဘုန်းကြီးရဟန်းများရှိနေကြသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့သည် မာန်မာနထောင်လွှားခြင်းလည်းမရှိကြသောကြောင့်လည်းကောင်းဖြစ်ချေသည်။” (အကယ်၍သာ မာန်မာနရှိခဲ့လျှင် ၎င်းတို့သည် နားထောင်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ စဉ်းစားတွေးတောရန်သော်လည်းကောင်း၊ လုပ်လိုသောဆန္ဒမရှိဖြစ်သွားပေမည်။) နှိုင်းယှဉ်ချက်က ဤအခြေအနေသည် ဂျူးတို့၏ အခြေအနေမဟုတ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစေသည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ချစ်ကြောက်ရှိသေခြင်းလည်းမရှိ။ အမှန်တရားကိုချစ် မြတ်နိုးခြင်းလည်းမရှိချေ။ ၎င်းတို့၏ပညာရှင်များနှင့်ရာဇီ(ဂျူးဘုန်းကြီး)များတို့သည် ဘာသာရေးနှင့်အသိပညာ ရရှိရေးအတွက် လောကီဘဝ၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာခင်တွယ်နှစ်သက်မှုကို မစွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ့ချေ။ ယင်း၏အစား ၎င်း ပညာရှင်နှင့်ဘုန်းကြီးများသည် ဥစ္စာပစ္စည်းအကျိုးအမြတ်များစုဆောင်းခြင်း၏အရင်းအမြစ်တစ်ခုအဖြစ် ၎င်းတို့ ၏အသိပညာနှင့်လေ့လာသင်ယူခြင်းကိုကြိုးကိုင်အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဤလောကီရေးဆိုင်ရာ တပ်မက်မောမှုသည် ၎င်းတို့အားမည်မျှဆုပ်ကိုင်ထားသနည်းဟူမူ အမှန်နှင့်အမှား၊ တရားဝင်မှုနှင့်တရားမဝင်မှုတို့ကို ခွဲခြားပြခြင်းကို ပင်ဂရုမပြုကြချေ။

အမှန်တရားဘက်မှရှိသူများသည် အမှတ်ထု၏နိးကြားမှအသက်ဝိညာဉ်ဖြစ်သည်

အာယသ်တော်ပါမိန့်ကြားချက်က အမှတ်ထုတစ်ရပ်(သို့) မျိုးနွယ်စုတစ်ရပ်(စစ်မှန်သောယုံကြည်သူများ) ၏ဘဝအတွက်အရေးကြီးသည့် အချက်တစ်ခုကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောကြားသည်မှာ အုလမာနှင့်မရှာအိမ်တို့ သည် မှန်ကန်စွာယုံကြည်သူများ၊ အစစ်အမှန်နိးကြားသူများ၊ လုပ်ဆောင်ကြသူများဖြစ်ကြကာ စနစ်၏ အသက်ဝိညာဉ်များဖြစ်ကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့်ထိုအရှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်၌ အစစ်ဆေးခံရနိုင်ခြင်းတို့၏ စေ့ဆော်မှုကြောင့် (ဒီနီသာသနာနှင့်ယုံကြည်သူများကောင်းကျိုးကိုစွန့်လွှတ်ပြီး) ၎င်းတို့၏လောကီရေးဆိုင်စိတ်ဆန္ဒနောက်မလိုက်သည့် (စစ်မှန်သော)အုလမာနှင့်မရှာအိမ်များ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း တွင်ရှိနေသည်နှင့်အမျှ ယင်းအမှတ်ထု(သို့)မျိုးနွယ်စုသည် စစ်မှန်သောကောင်းခြင်းနှင့်စစ်မှန်သောကောင်းချီး မင်္ဂလာများမည်သည့်အခါတွင်မျှ လက်မဲ့ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

b b b b b b b b b b

အာယသ် (၈၇-၈၈)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا
تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا
يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَ
اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

အို-“မုအ်မင်န”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်မိမိ
တို့အဖို့အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကခွင့်ပြုထားတော်မူသည့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော
အရာများကို(မိမိတို့အဖို့)(ဟရာမ်)ဟူ၍ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းမပြုကြကုန်လင့်။
ထိုမှတစ်ပါးအသင်တို့သည် စည်းကမ်း(ဥပဒေ)ကိုလည်း ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်
ခြင်းမပြုကြလေနှင့်။ ကေန့်မလွဲအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စည်းကမ်းဖောက်
ဖျက်ကျူးလွန်သောသူတို့ကို နှစ်သက်မြတ်နိုးတော်မူသည်မဟုတ်ချေ။(၅:၈၇)

ထို့ပြင်တစ်ဝအသင်တို့သည်မိမိတို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပေးသနား
တော်မူသည်များအနက်မှ(စားသုံး)ခွင့်ပြုထားတော်မူသော သန့်ရှင်းသောအရာ
များကိုစားသုံးကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည်မိမိတို့သက်ဝင်ယုံကြည်
လျက်ရှိကြကုန်သောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားသာကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။
(၅:၈၈)

အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု

ဤအထိ အကြောင်းအရာများမှာကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ပတ်သက်သောအကြောင်းအရာများသာဖြစ်သည်။
ရှေ့တွင်စူရဟ်၏အစောပိုင်းနှင့်ကြီးကြားတွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်ဆင့်ပွားအမိန့်ပညတ်ချက်များကိုပြန်လည်ဖော်ပြခဲ့
သည်။ ထို့ပြင်အချိန်အခါအလိုက်ပေါ်လွင်သောဆက်သွယ်မှုတစ်ရပ် တင်ပြထားခဲ့သည်။ ယင်းမှာအစောပိုင်း
အာယသ်(၈၂)ထဲတွင် ဖြည့်စွက်ချက်အဖြစ်ဘုန်းကြီးဝါဒအကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ ယင်းဖော်ပြမှုတွင် လောကီ
ရေးဆိုင်ရာ စိတ်ဆန္ဒများစွန့်လွှတ်ခြင်း၏ သီးသန့်သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ရပ်အကြောင်းပါဝင်သည်။ သို့သော်လည်း
တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဘုန်းကြီးဝါဒအယူအဆတစ်ခုလုံးသည် ချီးကျူးထိုက်သည်ဟုမှတ်ယူနိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်ချေ
ရှိသောကြောင့် ဤနေရာ၌အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကတရားဝင်ဟုပြုလုပ်ထားသည်ကို တရားမဝင်ဟု ပြုလုပ်ခြင်းအား
တားမြစ်ထားခြင်းသည် လျော်ကန်သည်ဟုမှတ်ယူရမည်။ (မောင်လာနာအရှ်ရစ်အလီထာနဝီ၏ ဗာယာနုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းမှ
အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်။)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ခွင့်ပြုသည့်အခါမှသာလျှင် လောကီစည်းစိမ်စွန့်လွှတ်ခြင်း

ဤအာယသ်တော်များက ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောကြားသည်မှာ လောကီဘဝစွန့်လွှတ်ခြင်းနှင့်ဆန္ဒရမက်များမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သတ်မှတ်ထားသည့်စည်းကမ်းဘောင်အတွင်း၌သာ ကောင်းမွန်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤကိစ္စတွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စီရင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်စည်းကမ်းဘောင်မှ မည်သည့်ကျော်လွန်မှုမျိုးမဆို ဟရာမ်(တရားမဝင်၊ တားမြစ်ချက်)ဖြစ်၍ အပြစ်တင်ထိုက်ပေသည်။ အသေးစိတ်များအောက်တွင်ဖော်ပြ ထားသည်။

ဟလာလ်သည် ဟရာမ်မည်သို့ဖြစ်သွားစေသည့်အသွင်(၃)ရပ်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကမိန့်ကြားထားသော ဟလာလ်(တရားဝင်၍ကောင်းမွန်သည့်)အရာတို့အား ဟရာမ် (တရားမဝင်၍မကောင်း)အဖြစ် ကြေညာနိုင်သည့်ပုံစံ(၃)မျိုးရှိသည်။

- (၁) **ယုံကြည်မှုအားဖြင့်**- ဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ရာသည်ဟရာမ်ဖြစ်သည်ဟုယုံကြည်၍ ဟရာမ်ဟုမှတ် ယူခြင်း။
- (၂) **နှုတ်အားဖြင့်**- ဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ရာကိုမိမိကိုယ်မိမိအတွက်ဟရာမ်ဖြစ်သည်ဟုပြောဆိုကာ ယင်းကို ဟရာမ်ဟု မှတ်ယူခြင်း။ ပမာအားဖြင့် တစ်စုံတစ်ဦးသည်ရေခဲရေကိုသောက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ (သို့) ဟလာလ်အစားအစာကို၎င်းစားသောက်မည်မဟုတ်။ (သို့) ခွင့်ပြုထားသော တစ်စုံတစ်ရာကို ၎င်းလုပ် ဆောင်မည်မဟုတ်ဟု ကျိန်ဆိုခြင်း။
- (၃) **လက်တွေ့အားဖြင့်**- ဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးသည်မည်သည့်ယုံကြည်ခြင်း(သို့) မည်သည့်မျှပြောဆို ခြင်းမရှိသော်လည်း ဟလာလ်ဖြစ်သည့်တစ်စုံတစ်ရာကို လက်တွေ့တွင်သူ/သူမသည် တသက်လုံးစွန့်လွှတ် မည်ဟုဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း။

(၁) ပထမအခြေအနေတွင် အကယ်၍၎င်းဟရာမ်ဟုမှတ်ယူသည့်ထိုအရာသည်ဟလာလ်ဖြစ်ကြောင်းအကြွင်းမဲ့ သက်သေသာဓကများဖြင့်အတည်ပြုခဲ့လျှင် ထိုသူသည်မယုံကြည်သွေဖည်သူ(ကာဖီရ်)တစ်ဦးဖြစ်လာလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းအတည်ပြုထားခဲ့သောဥပဒေကိုပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဆန့်ကျင်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၂) ဒုတိယအခြေအနေတွင် အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် မိမိကိုယ်မိမိအတွက်တစ်စုံတစ်ရာကို ဟရာမ်ဖြစ် သည်ဟုကျိန်ဆိုကြေညာခဲ့လျှင်ယင်းကျိန်ဆိုမှုသည် အကျိုးသက်ရောက်လာလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ကျိန်ဆိုရာတွင်

သုံးနှုန်းသောစကားလုံးအများအပြားရှိ၍ အသေးစိတ်များကိုဖိကာဟ်ကျမ်းများတွင်တွေ့နိုင်သည်။ ပမာဆိုသော် တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသက်သေထူ၍ပြောမည်။ ကျွန်ုပ်တို့အရာကိုမည်သည့်အခါမျှ စားလိမ့် မည်မဟုတ်(သို့) အလ္လာဟ်ကစမ်-ထိုအရာကိုကျွန်ုပ်လုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ တစ်နည်းဆိုရသော်တစ်စုံတစ်ဦး ပြောနိုင် သည်မှာ “ဤအရာကိုစားသုံးခြင်း(သို့) ထိုအရာလုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်အတွက်“ဟရာမ်”ဖြစ်သည်ဟု ပြောခြင်း။ ထိုကဲ့သို့သောလုပ်ရပ်များကို လွှမ်းမိုးသည့်ဥပဒေကား ယင်းသို့မလိုလားအပ်သောကျိန်ဆိုမှုသည် ဂုနာဟ် အပြစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အကယ်၍ကျိန်ဆိုမိခဲ့လျှင် တစ်စုံတစ်ဦးသည် ထိုကျိန်ဆိုမှုကိုကဖာရဟ်(ဒဏ်ကြေး) ပေးဆောင်၍ ပြင်ဆင်ဖျက်သိမ်းရပေမည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်အသေးစိတ်များနောက်ပိုင်း၌ဖော်ပြပါမည်။

(၃) တတိယအမျိုးအစားမှာ မည်သည့်ဟလာလ်ကိုမျှ ယုံကြည်ချက်အရသော်လည်းကောင်း၊ နှုတ်အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဟရာမ်ပြုလုပ်မထားပါ။ သို့သော်လည်း တစ်စုံတစ်ဦး၏လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုသည် ယင်းတစ်စုံတစ်ခုကို ဟရာမ်ဟုသတ်မှတ်ပြီးလုပ်သည်နှင့်တူသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ထိုအရာကိုတသက်လုံးစွန့်လွှတ် ရန်အတွက် မပြုမနေရအဖြစ် မှတ်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့သောကိစ္စရပ်အတွက် စည်းကမ်းချက်မှာ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးဟလာလ်ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းသည် စဝါးဗ်(ဆုလာဘ်)ရသည့်အပြုအမူတစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်ယူခဲ့လျှင် ယင်းသည် ဗိဒ်အသ်(အတည်ပြုပြီးသောသာသနာတွင် အသစ်တီထွင်ခြင်း)နှင့်ရဟ်ဗာနီယာဟ် (ဘုန်းကြီးဝါဒ)ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် အလွန်ကြီးလေးသောပြစ်မှုဂုနာဟ်ဖြစ်ကြောင်းကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်နှင့်စွန့်သံတော်ထဲတွင် အတန်းအစားအလိုက်(မန်စူးဖ်)ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းနှင့်ဆန့်ကျင်စွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ဝါဂျစ်ဗ် (မလုပ်မနေရတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ်လိုအပ်သော)ဖြစ်၍ ယင်းကဲ့သို့သော ကန့်သတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ဖက်တွယ်ထားခြင်းသည် ဂုနာဟ်ပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ(သို့)နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာရောဂါဖြစ်စေနိုင်သည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်တစ်စုံတစ်ခုကိုအမြဲထာဝရ စွန့်လွှတ်ကာ ကုသိုလ်စဝါးဗ်ရမည်ဟူသောရည်စူးချက်မပါရှိလျှင် ယင်းသို့သော ကန့်သတ်ဘောင်ခတ်ပြုလုပ် ခြင်းတွင် အပြစ်ဂုနာဟ်မရှိချေ။ မြင့်မြတ်သောစူဖီသုတော်စင်အချို့နှင့်အခြားဘာသာရေးကိုးရှိုင်းသည့် အကြီးအကဲများ၏တင်ပြချက်အရ ၎င်းတို့ စွန့်လွှတ်ခဲ့သော ဟလာလ်အရာအချို့သည် ဤတတိယအမျိုးအစားတွင် အကျုံးဝင်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအရာများသည် ၎င်းတို့၏ဆန္ဒအတိုင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါမူ ၎င်းတို့ အတွက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း ၎င်းတို့သိရှိသည်။ သို့မဟုတ် ယင်းအရာတို့သည် ၎င်းတို့အတွက် အန္တရာယ် ဖြစ်စေ၍ရှောင်ရှားရန် ဘာသာရေးကိုးရှိုင်းရုံသေသော အကြီးအကဲတစ်ဦး၏အကြံပေးချက်အရလည်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ထိုသို့စွန့်လွှတ်ခဲ့ခြင်းသည် ကုသမှုတစ်ရပ်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆေးဝါးအဖြစ်လည်းကောင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ထိုသို့လုပ်သည်ဆိုလျှင် အကြောင်းမဟုတ်ချေ။

ဟလာလ်ပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ မှန်ကန်သောသဘောထား

ပထမအာယသ်တော်(၈၇)၏အဆုံး၌- **وَلَا تَعْتَدُوا، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ** ဟုမိန့်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ “ထိုမှတစ်ပါးအသင်တို့သည်စည်းကမ်း(ဥပဒေ)ကိုလည်း ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းမပြုကြ လေနှင့်။ ဧကန် မလွဲအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူတို့အား နှစ်သက်မြတ်နိုး

တော်မူသည် မဟုတ်ချေ။” ဤနေရာ၌ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်ခိုင်လုံ သောအကြောင်းပြချက်မျှမရှိဘဲ စဝါးဗရစေသည့်အပြုအမူတစ်ရပ်အဖြစ်မှတ်ယူကာ တစ်စုံတစ်ဦးက ဟလာလ်တစ်စုံတစ်ရာကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ မသိနားမလည်သူတစ်ဦးက “သတ်ကဝါ” အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရုံသေခြင်းဟုမှတ်ယူသော်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်တွင်ယင်းလုပ်ရပ်သည် ကျူးလွန်စည်းဖောက်ခြင်းဖြစ်၍ ယင်းကိုခွင့်မပြုချေ။ ထို့ကြောင့် နောက်အာယသ်တော်(၈၈)ထဲတွင်- **وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ**-ဟုမိန့်ထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ထို့ပြင်တစ်ဝအသင်တို့သည် မိမိတို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပေးသနားတော်မူသည်များအနက်မှ(စားသုံး)ခွင့်ပြုထားတော်မူသောသန့်စင် သောအရာများကိုစားသုံးကြလေကုန်။ “၎င်းပြင်အသင်တို့သည် မိမိတို့ သက်ဝင်ယုံကြည်လျှက်ရှိကြကုန်သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်”ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်ထဲတွင်(ဆုလာဘ်)စဝါးဗရစေသည့်အရင်းအမြစ်ဟုမှတ်ယူကာ ကောင်းမွန်၍သန့်စင်သောအရာများကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းသည် သတ်ကဝါမဟုတ်ချေဟု ရှင်းလင်းစွာမိန့်ကြားထားသည်။ ယင်းနှင့်ဆန့်ကျင်၍သတ်ကဝါဟူသည်ထိုအရာများကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများဟု မှတ်ယူ၍ သုံးစွဲခြင်းနှင့် ယင်းအရာများအတွက် တစ်စုံတစ်ဦး၏ကျေးဇူးတင်မှုကိုပြသခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ရာကိုရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ(သို့)နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာရောဂါတစ်ခုအတွက် ကုသမှုအနေဖြင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့လျှင် ယင်းသည်ဤနေရာ၌အကျိုးမဝင်ချေ။

a a a a a a a a a

အာယသ် (၈၉)

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ
 بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ
 فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ
 أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
 ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
 أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏အချင်းနှီးသောကျိန်ဆိုချက်များ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့အားပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့အခိုင်အမာကျိန်ဆိုကြသောကျိန်ဆိုချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ကား အသင်တို့ကိုပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ(ယင်းကဲ့သို့သော ကျိန်ဆိုချက်များကိုချိုးဖောက်ခဲ့သည်ရှိသော်) ထိုကျိန်ဆိုချက်များကို (ချိုးဖောက် ခြင်း)၏အပြစ်အာပတ်ဖြေမှုသည်ကား အသင်တို့သည် မိမိတို့၏အိမ်သူအိမ် သားတို့ကိုကျွေးမွေးလေ့ရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်မျိုးထဲမှ အလတ်စားဖြစ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုသူဆင်းရဲဆယ်ယောက်အားကျွေးမွေးခြင်းဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ထိုသူဆင်းရဲ(ဆယ်ယောက်)တို့အားအဝတ်အစား(တစ်စုံကျစီ)ပေး ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တစ်ယောက်ကိုကျွန်အဖြစ်မှလွတ်မြောက် စေခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ချေသည်။သို့ရာတွင်အကြင်သူသည်(ဤ အချက်များကိုလိုက်နာရန်)မတတ်စွမ်းနိုင်ခဲ့ပါမူ (ထိုသူသည်)သုံးရက်(ဆက် ၍) “ဆွိယမ်”ဥပုသ်ဆောက်တည်ရမည်။ ဤသည်တို့ကားအသင်တို့ကျိန်ဆိုပြီး (မိမိတို့ကျိန်ဆိုချက်များကိုချိုးဖောက်)ခဲ့သည်ရှိသော် အသင်တို့ကျိန်ဆိုချက် များ၏အပြစ်အာပတ်ဖြေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ကျိန်ဆိုချက်များကိုစောင့်ထိန်းကြလေကုန်။ ဤသို့အားဖြင့်အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် မိမိ၏အမိန့်တော်များကိုအသင်တို့အဖို့ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ကြားတော် မူလေသည်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည်ကျေးဇူးသိတတ်ကြပေမည်။ (၅:၈၉)

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်စပ်မှု

ဟလာလ်ပစ္စည်းများကိုတရားမဝင်အဖြစ်မှတ်ယူခြင်းအကြောင်းကို အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြစ်ရန်ပြောဆိုမှုများသည် တစ်ခါတစ်ရံကျိန်ဆိုမှုဖြစ်သွားသောကြောင့်ကျိန်ဆိုမှုနှင့် ပတ်သက်သောအမိန့် ပညတ်ချက်များကို ယခုအာယသ်တော်၌တင်ပြထားသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ကျိန်ဆိုမှုပုံစံ(၃)မျိုးနှင့်ယင်းတို့၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များ

(၁) ကျိန်ဆိုမှုတွင်အချို့ပုံစံများကို ဤအာယသ်တော်၌ဖော်ပြထားသည်။ အချို့ကို စူရဟ်အလ်ဘကရဟ်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ (မအာရိဖုလ်ကုရ်အာန်ဘာသာပြန်အတွဲ-၂ စာမျက်နှာ ၂၆၀-၂၆၁ (အာယသ်တော် ၂:၂၂၅) ဤသည်တို့၏အကျဉ်းချုပ်မှာ လွန်လေပြီးသောအဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို သိလျက်လိမ်လည်ကျိန်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များ၏ အသုံးအနှုန်းအရ ယမိန်ဂမူးစ်(ဒုက္ခရောက်ပျက်စီးစေသော ကျိန်ဆိုမှု)ဟုခေါ်သည်။ ပမာအားဖြင့် အကယ်၍လူတစ်ဦးသည် တစ်စုံတစ်ရာပြုလုပ်ခဲ့၍ ယင်းသို့လုပ်ကြောင်းသူသိသည်။ ထို့နောက် ၎င်းသည်သိလျက်သူမလုပ်ပါဟုကျိန်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ လိမ်လည်ကျိန်ဆိုခြင်းဖြစ်၍ အလွန်ကြီးလေးသောအပြစ်ဖြစ်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရူဏာတော်မှဤဘဝတွင်နှင့် နောင်တမလွန်ပါကင်းဝေးစေသောကြောင်းရင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ဤကိစ္စရပ်အတွက် ကမာရဟ်(အာပတ်ဖြေခြင်း) မရှိချေ။ သောင်ဗာဟ်(အမှားဝန်ချတောင်းခံခြင်း)နှင့်အိစ်သိဂ်ဖာရ်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ခွင့်လွှတ်မှုတောင်းခံခြင်း)တို့ကား လိုအပ်သည်။ ထို့အတွက် မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များက ဤသည်ကိုဒုက္ခရောက်ပျက်စီးစေသောကျိန်ဆိုမှုဟုခေါ်တွင်သည်။ ဂမုစ်သည် စာပေသဘောအရနစ်မြုပ်စေသောအရာဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သောကျိန်ဆိုမှုသည်လူသားအား အပြစ်ဂုဏ်တွင် နစ်မြုပ်သွားစေ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရူဏာတော်နှင့်ကင်းဝေးစေကာ တစ်စုံတစ်ဦး၏ လက်ရှိဘဝနှင့်နောင်အနာဂတ်ဘဝအတွက် ဒုက္ခရောက်ပျက်စီးစေခြင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ ၎င်း၏အသိပညာပေါ်အခြေခံကာ အတိတ်ကဖြစ်ရပ်သည်မှန်ကန်ကြောင်းကျိန်ဆို၍ကြေညာခဲ့သည်။ စင်စစ်ယင်းကိစ္စရပ်မှာ မှားယွင်းပေသည်။ ပမာဆိုသော်တစ်စုံတစ်ဦးသည် ၎င်းထံလာရောက်ခဲ့ကြောင်းအခြားတစ်စုံတစ်ဦးပြောကြားသည်ကို ၎င်းသူပြောသည့်အတိုင်း ယုံကြည်လက်ခံခဲ့သည်။ ထို့နောက်၎င်းတစ်စုံတစ်ဦးသို့ လာရောက်ခဲ့ကြောင်းကျိန်ဆိုကြေညာခဲ့သည်။ ထို့နောက်၎င်းသိရှိခဲ့ရသည်မှာ ယင်းတစ်စုံတစ်ဦးသို့မလာရောက်ခဲ့ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ယမိန်လင်ဂ်(အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိသော ကျိန်ဆိုမှု)ဟုခေါ်သည်။ ယင်းကိုကျိန်ဆိုသည်ဟု မမှတ်ယူချေ။ အလားတူပင်အကယ်၍ “အားဖြင့်”(သို့) “ကျွန်ုပ်ကျိန်ဆိုပါသည်”ဟူ၍ ကျိန်ဆိုသည့်စကားလုံးကိုမရည်စူးဘဲပြောဆိုခဲ့လျှင် ယင်းသည်လည်း “အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိသောကျိန်ဆိုမှု”ဟုခေါ်ဆိုသည်။ ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကမာရဟ်(အာပတ်ဖြေမှု)လည်းမရှိ ဂုဏ်အပြစ်လည်းမဖြစ်ချေ။

(၃) တတိယကျိန်ဆိုမှုအမျိုးအစားမှာ အနာဂတ်တွင် သူသည်တစ်စုံတစ်ရာကိုပြုလုပ်မည်(သို့) ပြုလုပ်မည် မဟုတ်ဟူ၍ကျိန်ဆိုကြေညာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်ကိုအလ်ယာမိန် အလ်မုနာအ်ကိဒါဟ်(ကျိန်ဆိုမှုအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်)ဟုခေါ်သည်။ ဤသည်နှင့်ပတ်သက်၍စည်းကမ်းချက်ကား ကျိန်ဆိုမှုချိုးဖောက်လျှင်ကမာရဟ် (အာပတ်ဖြေမှု)မှာ မပြုမနေရတာဝန်ရှိသည်။ ထို့နောက်အချို့သောအခြေအနေတွင် ယင်းကိုချိုးဖောက်လျှင် ဂုနာဟ်အပြစ်ဖြစ်၍အခြားသောအခြေအနေအချို့တွင်မူ အပြစ်ဂုနာဟ်မဖြစ်ချေ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ လက်ရှိအာယသ်တော်ပါ ဤနေရာ၌ လင်္ဂ **لَعْنُ** (အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိသော၊ ကျိန်ဆိုမှုဟုမမှတ်ယူသော)သည် အပြစ်ဂုနာဟ်ထိုက်သည်ဖြစ်စေ မထိုက်သည်ဖြစ်စေ ကမာရဟ်မရှိ ကြောင်းဆိုလိုသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ယင်းကို- **عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ** (အသင်တို့သည်အခိုင် အမာကျိန်ဆိုမှုကို ပြုခဲ့ကြ၏)။ ဟူသည်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောသည်မှာ ဤနေ ရာ၌ဖော်ပြထားသောရှင်းလင်းချက်ပေးရန်တာဝန်ရှိသော(မုအ်ခိဒါဟ်)သည် လက်ရှိကမ္ဘာလောက၌ကမာရဟ် (အာပတ်ဖြေမှု)ပုံစံဖြင့်ရှင်းလင်းချက်ပေးရန်သာဖြစ်သည်။

ထို့နောက် စူရဟ်အလ်ဘကရဟ်တွင်မိန့်ထားသည်မှာ- **لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِىْ أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ** အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏အချည်းအနှီးသောကျိန်ဆိုချက်များ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့ကိုပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင်အသင်တို့၏ စိတ်နှလုံးများက စေ့ဆော်တိုက်တွန်း၍ ကျိန်ဆို သောကျိန်ဆိုချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍မူ ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့ကို ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူပေမည်။(၂:၂၂၅)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤနေရာ၌ “လင်္ဂဝေ”ဟူသည်က ရည်စူးချက်သော် လည်းကောင်း၊ သဘောဆန္ဒအရသော်လည်းကောင်းမပါဘဲ နှုတ်လျှာဖျားမှလွတ်ခနဲထွက်သွားခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ တစ်စုံတစ်ခုသည်မှန်ကန်သည်ဟုယူဆကာ ကျိန်ဆိုပြီးမှ ယင်းသည်အမှန်တကယ်မှာ မှားယွင်း ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့နောက် ဤသည်နှင့်ကွဲလွဲသောအခြားကျိန်ဆိုမှုမှာ ကျိန်ဆိုမှုတွင်တမင်တကာ လိမ်လည်ကျိန်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို အစောပိုင်းရှင်းပြထားသကဲ့သို့ ယမိန်ဂမုစ်ဟုခေါ်ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအာယသ်တော်အရ ယမိန်လင်္ဂသည် ဂုနာဟ်အပြစ်မဖြစ်ချေ။ တမင်တကာလိမ်လည်ကျိန်ဆိုမှုသာ အပြစ်ဂုနာဟ်ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ စူရဟ်ဘကရဟ်ထဲတွင်ဖော်ပြထားသောဂုနာဟ်အပြစ်ထိုက်မှုသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်ကို မနာခံသည့်အတွက်တမလွန်တွင် ကျခံရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် လက်ရှိစူရဟ်အလ်မာအိဒါဟ်၏အာယသ်တော်ထဲ၌ပါဝင်သော အမိန့်ပညတ်ချက်သည်လက်ရှိလောက ဘဝနှင့်သာ သက်ဆိုင်၍ ကမာရဟ်(အာပတ်ဖြေမှု)လိုအပ်ပေသည်။ ရလဒ်မှာ အသင်တို့၏ကျိန်ဆိုမှုများတွင် ပြစ်ဒဏ် မထိုက်စေမှုအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သင်တို့ကိုပြစ်ဒဏ်ထိုက်စေမည်မဟုတ်။ ကျိန်ဆိုမှုကို ပြင်ဆင်သည့် အနေဖြင့် ကမာရဟ်(အာပတ်ဖြေမှု)ပေးခြင်းသည် သင့်အတွက်မပြုမနေရတာဝန်အဖြစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းထားပါ။ ကမာရဟ်ထိုက်သောသီးသန့်ကျိန်ဆိုမှုသည် အနာဂတ်တွင်လုပ်မည် မလုပ်မည်ဟူသောကိစ္စရပ် အတွက် ကျိန်ဆိုမှုပြုပြီး ယင်းကိုချိုးဖောက်မှသာလျှင် ကမာရဟ်ထိုက်သင့်ပေသည်။ ယင်းနောက်ကမာရဟ်မည်သို့ လုပ်ရမည်ဟူသော အသေးစိတ်ကိုအောက်ပါ စကားလုံးများဖြင့်ဖော်ပြထားသည်မှာ-

فَكَفَّارَتَهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ (၅:၈၉) ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင်တစ်စုံတစ်ဦး၏ဆုံးဖြတ်ချက်အရရွေးချယ်ရန် ရွေးချယ်မှု(၃)မျိုးပေးထားသည်။ (က)သူဆင်းရဲဆယ်ဦးကို အလယ်အလတ်တန်းစားထမင်းနှစ်နပ်ကျွေးရန် (သို့မဟုတ်) (ခ) သူဆင်းရဲဆယ်ဦးအတွက် (ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်အောက်အကာအကွယ်ရစေမည့် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအဝတ်အစား) တစ်စုံကျစီပေးရန်၊ (သို့မဟုတ်) ကျွန်တစ်ဦးကို သူကောင်းပြုခြင်း (အကယ်၍ပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင်)တို့ဖြစ်သည်။ ဤသည်နောက်တဆက်တည်း မိန့်ထားသည်မှာ - **فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ** - (သို့ရာတွင် အကြင်သူသည် (ဤအချက်များကို လိုက်နာရန်) မတတ်စွမ်းနိုင်ခဲ့ပါမူ (ထိုသူသည်) ၃-ရက်(ဆက်၍)အိမ်ထောင်ပြုသောဆောက်တည်ရမည်။) ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ ထိုသို့သောကျိန်ဆိုမှုကို ဖောက်ဖျက်သူအချို့သည် ဤကမ္ဘာရဟ်(အာပတ်ဖြေမှု)ပြုလုပ်ရန် ငွေကြေးကုန်ကျမခံနိုင်ပါကဆိုလိုသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးသည် သူဆင်းရဲဆယ်ဦးထမင်းကျွေးရန်လည်းကောင်း၊ (သို့)အဝတ်အစားဆင်ယင်ရန်လည်းကောင်း၊ (သို့) ကျွန်တစ်ဦးသူကောင်းပြုရန်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့ကို မတတ်စွမ်းနိုင်လျှင် သူ(သို့)သူမ၏ကမ္ဘာရဟ် (အာပတ်ဖြေမှု) မှာ ဥပုသ်သီလ ၃-ရက်စောင့်ထိန်းရန်ဖြစ်သည်။ အချို့သောဆင့်ပြန်ချက်များတွင်ဤနေရာရှိ မူရင်းစာသားပါ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်သောအမိန့်သည်“၃-ရက်ဆက်တိုက် စောင့်ထိန်းခြင်း”ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် အိမာမ်အဗူဟနီဖာဟ်နှင့်အခြားအိမာမ်အချို့အဆိုအရ ကျိန်ဆိုမှု၏ကမ္ဘာရဟ်(အာပတ်ဖြေမှု) ၃-ရက်ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းသည် ဆက်တိုက်ဖြစ်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဤအာယသ်တော်တွင် ကျိန်ဆိုမှုကမ္ဘာရဟ်နှင့်ပတ်သက်၍သုံးစွဲထားသောစကားလုံးသည် $P^A_i - P^A_{-}$ “အိတွ်အာမ်” ဟူ၍ဖြစ်ကာ ယင်းစကားလုံးသည်အရဗီအသုံးအနှုန်းအရ တစ်စုံတစ်ဦးကို ကျွေးမွေးခြင်း (သို့)အစားအသောက်ပေးခြင်းကို ဆိုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဖုကဟာ(မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ပညာရှင်များ)၏ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကမ္ဘာရဟ်ပေးသောသူတစ်ဦးသည် ရွေးချယ်စရာနှစ်ရပ်မှတစ်ခုရွေးချယ်နိုင်သည်။ သူဆင်းရဲဆယ်ဦးအား ဖိတ်ခေါ်ကျွေးမွေးနိုင်သည်။ (သို့မဟုတ်) သူဆင်းရဲတို့ကို အစားအသောက်ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ (စာပေသဘောအရ မိလ်ကီယတ်(သို့)ပိုင်ဆိုင်စေခြင်းဖြစ်သည်။)သို့သော်လည်း ပထမအခြေအနေအတွက်သူ ဆင်းရဲဆယ်ဦးအား နှစ်နပ်ကျွေးမွေးရာတွင်၎င်းသည်အိမ်တွင်၎င်း၏မိသားစုနှင့်အတူ စားသောက်လေ့ရှိသည့် ပျမ်းမျှစားသုံးမှုအတိုင်း သူဆင်းရဲများဝမ်းဝ၍ ကျေနပ်သည်အထိကျွေးမွေးရန် လိုအပ်သည်။ ထို့နောက် ဒုတိယအခြေအနေအတွက်သူသည် သူဆင်းရဲဆယ်ဦးကိုတစ်ဦးစီလျှင် တစ်ဦးတွက် ဖိတ်ခေါ်နှုန်းပေးရမည်။ ယင်းတစ်ဦးအတွက် ဖိတ်ခေါ်ဆိုသည်မှာ رَبِّي ١٠ ကီလို(သို့) ယင်း၏တန်ဖိုးငွေကြေးဖြစ်သည်။ ၃-မျိုးအနက်ကြိုက်ရာတစ်မျိုးပြုလုပ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းသည် ၃-မျိုးနက်မည်သည့်တစ်မျိုးမျှ မထမ်းဆောင်နိုင်သောအခါပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ကျိန်ဆိုမှုမချိုးဖောက်မီ ကမ္ဘာရဟ်ပေးဆောင်ခြင်းသည်တရားမဝင်

အာယသ်တော်ဆုံးခါနီးတွင် ကိစ္စနှစ်ရပ်ကိုသတိမူသင့်ကြောင်းအမိန့်ပေးထားသည်။ ပထမအချက်မှာ- **إِذَا حَلَفْتُمْ** (ဤသည်တို့ကား အသင်တို့ကျိန်ဆိုပြီး (မိမိတို့ ကျိန်ဆိုချက်များကို ချိုးဖောက်) ခဲ့သည်ရှိသော် အသင်တို့ကျိန်ဆိုချက်များ၏အပြစ်အာပတ်ဖြေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။)ဖြစ်သည်။

အိမာမ်အဗူဟနီ ဖာဟ်နှင့်အခြားအိမာမ်များအဆိုအရ အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်မှာ“အနာဂတ်တွင် တစ်စုံတစ်ရာကို အသင်ပြုလုပ်မည်(သို့)မပြုလုပ်မည်ကိုကျိန်ဆိုပြီး ယင်းကျိန်ဆိုမှုကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့လျှင် ယင်းဖောက်ဖျက်မှုအတွက် ကဗာရဟ်မှာအထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။ အမိန့်၏အနှစ်သာရ မှာကဗာရဟ်ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျိန်ဆိုမှုဖောက်ဖျက်ပြီးမှသာပြုလုပ်သင့်သည်။ ကျိန်ဆိုမှုမဖောက်ဖျက်မီအလျှင် ကဗာရဟ်တစ်ခုပြုလုပ်ခြင်းသည် တရားမဝင်ချေ။ အကြောင်းမှာ ကဗာရဟ်ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည့်အကြောင်းရင်းကား ကျိန်ဆိုမှုချိုးဖောက်မှုပေါ်မူတည်၍ဖြစ်သည်။ ကျိန်ဆိုမှုမချိုးဖောက်သမျှကာလပတ်လုံးကဗာရဟ်ပြုလုပ်ရန် မလိုချေ။ အချိန်မကျမီ ဖရသွံ ဆွလာသ်ဆောက်တည်မှုမပြုရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရမ်မဇန်မရောက်မီ ရမ္မဇန်၏ဖရသွံဥပုသ်သီလကို ဆောက်တည်မရသကဲ့သို့လည်းကောင်း ကျိန်ဆိုမှုမချိုးဖောက်မှီကျိန်ဆိုမှု၏ကဗာရဟ်ပေးဆောင်၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။

ယင်းနောက် ဒုတိယသတိပေးချက်ကို- **وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ** (၎င်းပြင်အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ကျိန်ဆိုချက်များကိုစောင့်ထိန်းကြလေကုန်) ဟုဖော်ပြထားသည်။ ကျိန်ဆိုချက်တစ်ရပ်စောင့်ထိန်းခြင်း၏ဆိုလိုရင်း မှာ အကယ်၍အသင်သည် တစ်စုံတစ်ရာအတွက်ကျိန်ဆိုပါက သင်၏ကျိန်ဆိုမှုကိုရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်(သို့) တရားဝင်အကြောင်းတစ်ရပ်မရှိဘဲ မဖောက်ဖျက်ရ။ အချို့သောလေးစားကြည်ညိုဖွယ်ပညာရှင်ကြီးများက ပြောကြားသည်မှာ အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်မှာ ကျမ်းကျိန်တစ်ရပ်ပြုလုပ်ရန်မလောသင့်ပါ။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ၎င်း၏ကျိန်ဆိုမှုကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်သည်။ မလွဲမရှောင်အခြေအနေမျိုးမဟုတ်လျှင်အလွယ်တကူ မကျိန်ဆိုသင့်ချေ။ (မဇဟီ)

b b b b b b b b b b

အာယသ် (၉၀-၉၂)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْبَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْكَامُ
 رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ④
 يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ
 وَالْبَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ⑤
 وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَوْنَا إِنَّمَا
 عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ⑥

အို-“မုအ်မင်န”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ မုချဇကန်သေစာ
 အရက်သည်လည်းကောင်း၊ လောင်းတမ်းကစားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ရုပ်တု
 ဆင်းတု(အစရှိသည့်အရာ)များသည်လည်းကောင်း၊ မြား(ဖြင့်ကံစမ်းခြင်း)သည်
 လည်းကောင်း အလွန်ဆိုးရွားညစ်ညမ်းလှသောအမှုကိစ္စများ“ရှိုင်တွာန်”အပြု
 အမူများသာလျှင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည်ထို(ဆိုးရွားညစ်ညမ်း
 သောအရာ)ကိုရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လော့။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည်
 အောင်မြင်ကြပေမည်။ (၅:၉၀)

မုချဇကန်“ရှိုင်တွာန်”မိစ္ဆာကောင်သည်သေစာအရက်(ကိုသောက်စား
 စေခြင်း)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောင်းတမ်းကစားစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊
 အသင်တို့၏စပ်ကြားဝယ်ရန်ညှိုးပွားမှုကိုလည်းကောင်း၊ မုန်းတီးမှုကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဖန်တီးရန်နှင့်အသင်တို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားအောက်မေ့
 သတိရခြင်းမှလည်းကောင်း၊ “ဆွလာသ်”ဝတ်ပြုခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ပိတ်ပင်
 တားဆီးရန်သာလျှင်ကြံစည်လျှက်ရှိလေ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည်
 (သေစာအရက်သောက်စားခြင်းနှင့် လောင်းတမ်းကစားခြင်းမှ)ရပ်စဲကြပါမည်
 လော။ (၅:၉၁)

၎င်းပြင် အသင်တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်(၏အမိန့်တော်အရပ်ရပ်) ကိုလိုက်နာကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ရစူလ်တမန်တော်(၏ဩဝါဒ အရပ်ရပ်)ကိုလည်းလိုက်နာကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည်သတိထားကြ လေကုန်။ တစ်ဖန်အကယ်၍အသင်တို့သည် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နဗီ တမန်တော်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို မလိုက်နာကြဘဲ)လွဲဖယ်သွားကြပါမူ၊ ငါအရှင်မြတ်၏ရစူလ်တမန်တော်၌(ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို)ရှင်း လင်းထင်ရှားစွာ (ထုတ်ဖော်ဟောကြား)ပို့ချရန်သာလျှင် တာဝန်ရှိသည်ကို အသင်တို့(ကောင်းစွာ)သိနားလည်ထားကြလေကုန်။(၅:၉၂)

အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု

အစောပိုင်းကဟလာလ်အရာများကိုစဉ်းစားတွေးတော၍ စွန့်လွှတ်မှုအား တားမြစ်ထားခဲ့သည်။ ယခုကား မြစ်တားသည်မှာဟရာမ်ပစ္စည်းအချို့သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

စကြဝဠာဖန်ဆင်းခြင်းသည် လူသားများကောင်းကျိုးအတွက်ဖြစ်သည်

ဤအာယသ်တော်များမှတစ်ဆင့်ပြောကြားရန် ရည်ရွယ်သည်မှာ စကြဝဠာများ၏အရှင်သခင်သည် လူသားများအားအလုပ်အကျွေးပြုရန် ယင်းစကြဝဠာကိုဖန်ဆင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စကြဝဠာတွင်ရှိအရာရာတိုင်း သည် လူသားများ၏ဆန္ဒများပြည့်ဝစေရန်ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။ လူသားသည် စကြဝဠာအတွင်းအလုပ်အကျွေးပြုခံရ သူများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့အပေါ်၌ တစ်ခုတည်းသောကန့်သတ်ချက်သာထားခဲ့သည်။ ယင်းမှာအလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ဖန်ဆင်းထားခဲ့သမျှတို့မှ သင်အကျိုးခံစားပြီးနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းဘောင် များမှမကျူးကျော်ရန်ဖြစ်သည်။ သင့်အတွက် ဟလာလ်ဟုသတ်မှတ်ထားသောကောင်းမြတ်၍တရားဝင်သော အရာများမှရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ကျေးဇူးကန်းခြင်းနှင့်မိုက်ရိုင်းခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တားမြစ်ထားသည် များကိုချိုးဖောက်ခြင်းသည် အမိန့်ဖိဆန်ခြင်းနှင့်ပုန်ကန်ခြားနားခြင်း တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်ကျေးကျွန် တစ်ဦးသည် သူ(သို့)သူမအတွက်ဖန်ဆင်းထားသည်တို့ကို ဖန်ဆင်းရှင်နှင့်အရှင်သခင်၏ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ၍အသုံးပြုရမည်။ ဤသည်ကို အဗ္ဗဒိယာဟ်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်အဆင့်တွင်ရှိနေခြင်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်နေရန်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်သမျှကို လုံးဝဥသုရ်ကျိုးနာခံရန်လိုအပ်ကာ ဤသည် သာလျှင်လူသားမျှော်မှန်းနိုင်သည့်အမြင့်မားဆုံးသောဖြစ်နိုင်သည့် အောင်မြင်မှုဖြစ်သည်။)

ပထမအာယသ်(၉၀)တွင်လေးမျိုးသောအရာကိုတားမြစ်ကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ (၁)အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း (၂)လောင်းကစားခြင်း (၃)ရုပ်တုများနှင့် (၄)မြားဖြင့်ကံစမ်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်း

အရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဤအာယသ်တော်ပါစကားလုံးများနီးပါးအတိုင်း သုံးနှုန်း၍စုရဟ်အလ်ဘကရဟ်၏အခြား အာယသ်တော်တွင်လည်းဖော်ပြထားသည်။ (မအာရိဖုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း မြန်မာပြန်(အတွဲ- ၂) ၂: ၂၁၉ စာမျက်နှာ ၂၄၂-၂၄၈)။ ထိုအာယသ်တော်တွင်လည်း ဤနေရာမှာကဲ့သို့ပင် (ဆိုးရွားညစ်ညမ်းသောအရာများ)“ရိဂျိစ်” ဟုခေါ်ဆိုခဲ့သည်။ အာရဗီဘာသာစကားတွင် ۱ JR ရိဂျိစ်ဟူသောစကားဆိုခဲ့သည်။ လူသားများ မနှစ်မြို့ဖွယ် သောလုပ်ဆောင်သည့်အရာကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဤနေရာတွင်ဖော်ပြထားသည့်အရာ(၄)ခုသည်သာမန်အသိနှင့် အရသာခံတတ်ခြင်း၊ ရွံစရာ မသတိစရာကောင်းခြင်း၊ မနှစ်မြို့ခြင်းရှိသူတို့အတွက် ဖော်ပြထားသည်။

အလံအဇီလာမံ၏ ရှင်းလင်းချက်တစ်ရပ်

(၄)ချိုးသောအရာမှတစ်ခုမှာ ဇေ & Z.A “အင်္ဂလန်” ဖြစ်ပြီးယင်းသည်“ဇလန်”၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်သည်လောင်းကစားခြင်း၌ မဲနှိုက်ရန်အသုံးပြုခဲ့သောမြားတံများ၏အမည်ဖြစ်ကာ ယင်းသည်ထိုအချိန်ကအရပ်များ၏ထုံးစံလေ့တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထုံးစံလေ့ကားလူဆယ်ဦးသည် အစုစပ်ထည့်ဝင်၍ ကုလားအုတ်တစ်ကောင်သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထည့်ဝင်သည့်လူတစ်ဦးစီအတွက်အသားများကို ဆယ်ပုံပုံ၍ဝေငှရမည့်အစားလောင်းကစားနည်းဖြင့်ဝေငှခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် မြားတံဆယ်ချောင်းယူ၍ မြားတံခုနှစ်ချောင်းထုတ်ကာ မြားတံပေါ်၌မြားတံတစ်ခုစီပေါ် ဝေစုအချို့၏အမှတ်အသားရေးမှတ်ထားခဲ့ကြသည်။ အချို့ပေါ်၌တစ်ပုံ၊ အချို့ကိုနှစ်ပုံ၊ အချို့ကိုသုံးပုံ အသီးသီးမှတ်ထားကြသည်။ ကျန်(၃)ချောင်းမှာအမှတ်အသားမပါ ဗလာဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည်မြားတံများကို မြားအိမ်၌ထည့်ကာ ကောင်းကောင်းလှုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပါဝင်သူတိုင်းသည် မြားအိမ်မှမြားတံတစ်ချောင်းစီနှိုက်ကြရသည်။ အကယ်၍နှိုက်လိုက်သောမြားတံတွင် ဝေစုအမှတ်အသားတွေ့လျှင် မှတ်ထားသည့်ဝေစုအတိုင်းရမည်။ ဗလာမြားတံနှိုက်မိသောသူသည် ဝေစုတစ်စုမျှမရချေ။ ဤသည်မှာ ယနေ့ခေတ်အများသိရှိထားသည့်ကံစမ်းခြင်းအပေါ် အခြေခံထားသောလောင်းကစားခြင်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတို့နှင့်အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့်ကံစမ်းမဲနှိုက်ခြင်းသည် ကီမာရ်(သို့)လောင်းကစားခြင်းဖြစ်ကာ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်အရ ယင်းသည်ဟရာမ်ဖြစ်သည်။

ခွင့်ပြုနိုင်သည့် မဲနှိုက်ခြင်းနည်းလမ်း

သို့သော်လည်း မဲနှိုက်ခြင်းများအနက် ခွင့်ပြုထားသောမဲနှိုက်ခြင်းတစ်နည်းရှိ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင် ၏လုပ်ရပ်ဖြင့်သက်သေပြပြီးဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းအရ လူတိုင်း၏ရပိုင်ခွင့်များကို တူညီသောဝေစုများပြုလုပ် ကာယင်းဝေစုများကိုမဲနှိုက်၍ဆုံးဖြတ်ကာခွဲဝေနိုင်သည်။ ဥပမာတစ်ရပ်ကြည့်ကြစို့ အိမ်တစ်အိမ်ကို ဝေစုလေးပုံ ခွဲရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည်တန်ဘိုးအရတူညီဝေစု(၄)ပုံ ပုံရသည်။ မည်သူသည်မည်သည့်အပုံယူရမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ အကယ်၍ယင်းသို့ခွဲဝေရာတွင် အချင်းချင်းညှိနှိုင်း၍သဘောတူညီချက်မရခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ သည်ဝေငှခြင်းကို မဲချကာဝေရမည်။ မဲပေါက်သူသည် ပေါက်သည်ကိုယူရမည်။ သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာကိုရယူ လိုသူသည်လူတစ်ထောင်ဖြစ်ကာ လူတိုင်းလူတိုင်းတူညီရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော်လည်းဝေငှရန်ပစ္စည်းမှာ တစ်ရာ သာရှိလျှင် ယင်းကိုမဲနှိုက်၍ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

ဘုရားမဲ့တို့၏ခလေ့ထုံးစံဖြစ်သောအသားဝေငှခြင်းကို မြားတံမဲ့နှိုက်ဆုံးဖြတ်ခြင်းအား တားမြစ်ထားချက်သည် စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်၏အာယသ်တော်တွင်- **وَأَنْ تَسْتَفْسِدُوا بِالْأَرْزَامِ** (မဲမြားတို့ဖြင့်အသင်တို့ ဝေစုဝေပုံခွဲခြမ်းခြင်းသည်လည်းကောင်း(၅:၃)ဟူ၍ ဖော်ပြထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အတိုချုပ်ဆိုရသော် ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ဟရာမ်ဟုကြေညာထားသည့်(၄)မျိုးသောအရာမှ (၂)ခုမှာ မိုင်စိရ်(လောင်းကစားခြင်း)နှင့်အင်္ဂလာမ်(မြားဖြင့်ကံစမ်းခြင်း)ဖြစ်သည်။ ရလဒ်မှာကားနှစ်ခုစလုံးအတွက် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ အာန်ဆွာဗ်(ယဇ်ပလ္လင်၊ ရုပ်ထု၊ ဆင်းတု)ဖြစ်၍ နှစ်ခု၏အများကိန်းဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ပူဇော်ပသကိုးကွယ်ရာအဖြစ်ပြုလုပ်ထားသည့် ရုပ်တုတစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ ကျောက်တုံးကိုဖြစ်စေ၊ (သို့)သစ်ပင်ကို ဖြစ်စေရည်ညွှန်းသည်။

အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖောက်ပြန်မှုများ

ဤအာယသ်တော် ၀ဟီကျရောက်ခြင်းနောက်ခံအကြောင်းနှင့်နောက်ဆက်လာသည့်အာယသ်တော်အရ ဤအာယသ်တော်၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းသည်အကျင့်စာရိတ္တများပျက်စီးစေခြင်း၏အကြောင်းရင်းများဖြစ်၍ ဟရာမ်ဟုပြုလုပ်ထားခဲ့ကြောင်း ရည်ညွှန်းရန်ဆိုသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဤစာရင်းဇယားတွင် ယဇ်ပလ္လင်ရုပ်ပုံ(သို့) ရုပ်ထုများထပ်ဆောင်းထားခြင်းသည် အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်း၏ဤကိစ္စရပ်သည် ရုပ်တုများကိုးကွယ်ပူဇော်သကဲ့သို့အပြစ်ကြီးလေးကြောင်းနားဆင်သူများသဘောပေါက်နားလည်စေရန်ဖြစ်သည်။

အိဗ်နိုမာဂျာဟ်ကျမ်းမှ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်တွင် တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်သည်- **شَارِبُ الْخَمْرِ كَعَابِدِ الْوَتَنِ** (အရက်သေစာသောက်စားသူသည် ရုပ်တုဆင်းတုများကိုးကွယ်သူကဲ့သို့ဖြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။)ဟူ၍မိန့်ထားခဲ့ကြောင်းတင်ပြထားသည်။ ဆင့်ပြန်ချက်အချို့တွင် မိန့်ကြားခဲ့သောစကားလုံးမှာ- **شَارِبُ الْخَمْرِ كَعَابِدِ اللَّاتِ وَالْعُزَّى** ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အရက်သေစာသောက်စားသူသည် အလ်လားသ်နှင့်အလ်အွဇာရုပ်တုဆင်းတုကိုးကွယ်သူတစ်ဦးကဲ့သို့ဖြစ်သည်။

အတိုချုပ်ဆိုရသော်- **رَجَسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ** ဟုမိန့်ထားခြင်းက ဤအရာများသည်ဆိုးရွားညစ်ညမ်းကာရှိုက်တွာန်၏လုပ်ရပ်ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖောက်ပြန်မှုအကြောင်းဦးစွာဖော်ပြထားသည်။ အနှစ်သာရကား ဤလုပ်ငန်းရပ်များတွင်ယစ်မူးခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာရှိုက်တွာန်၏ထောင်ခြောက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မည်သူမဆိုဤထောင်ခြောက်တွင် သက်ဆင်းမိလျှင်မည်သည့်အခါမျှပြန်၍ရုန်းမထွက်နိုင်ဘဲ မကောင်းမှုမြောက်မြားစွာ၏သားကောင်ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။ ထို့နောက်- **فَاجْتَنِبُوهُ** “(သို့ဖြစ်ပေရာအသင်တို့သည်ထို(ဆိုးရွားညစ်ညမ်းသောအရာ)ကိုရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လော့။)” က ဤယစ်မူးခြင်းများ၏သဘာဝကြောင့်အမိန့်ပေးရန်လိုအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆုံးတွင်- **لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ**

(သို့မှသာလျှင်အသင်တို့သည် အောင်မြင်ကြပေမည်။)ဟုမိန့်ထားခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နောင်တမလွန်ဘဝနှင့် လက်ရှိကမ္ဘာလောကတွင် တစ်စုံတစ်ဦး၏အောင်မြင်မှုနှင့်ကြီးပွားမှုအခွင့်အရေးသည် ရှောင်ကြဉ်ခြင်းပေါ်၌ တည်မှီသည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်(၉၁)သည် အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းတို့ကြောင့် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာနှင့်အပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာမြင်တွေ့နိုင်သောအပြစ်အနာအဆာများအကြောင်း ဖော်ပြထားသည်မှာ-

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُرْفَعَ بَِيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
(မုချဇကန်ရှင်တွာန်မိစ္ဆာကောင်သည် သေစာအရက်ကို (သောက်စားခြင်း)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောင်းတမ်းကစားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့ စပ်ကြားဝယ် ရန်ငြိုးပွားမှုကိုလည်းကောင်း၊ မုန်းတီးမှုကိုလည်းကောင်း၊ ဖန်တီးရန်ကြံစည်လျက်ရှိလေသည်)ဟု ဖော်ပြထားသည်။

စင်စစ်၍အာယသ်တော်များသည် အရက်သေစာသောက်စားပြီး လုပ်ဆောင်မှုကြောင့်အချင်းချင်းတွင် ဒေါသအမျက်ဖြစ်စေ၍ရန်စခြင်းများဖြစ်ပွားလာရသောအဖြစ်အပျက်များ၏ နောက်ခံအကြောင်းကြောင့် ကျရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သောဖြစ်ရပ်များသည် မတော်တဆဖြစ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။ အရက်မူးသောအခါ လူသားသည်ဆင်ခြင်တုံတရားမရှိတော့ဘဲအထက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်တို့ကို ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရလုပ်ဆောင်စေပါသည်။

လောင်းကစားခြင်းသည်လည်း ထိုနည်းတူစွာဖြစ်သည်။ လောင်းကစားမှုတွင်ရှုံးနိမ့်သူသည် ရှုံးနိမ့်ခြင်းကို ကစားပိုင်းတွင်ထားခဲ့သည်ဆိုသည်ကိုကားသံသယမရှိချေ။ သို့သော်လည်းသူ၏ပြိုင်ဘက်နှင့်ပတ်သက်၍မူ ရန်ငြိုး နှင့် အမျက်ဒေါသမှာကား သူ့အပြုအမူများပေါ်တွင် စိုးမိုးလျက်ရှိပေသည်။ ဤအာယသ်တော်ကိုရှင်းလင်းရာတွင် စိုက်ယိဒိနာကသာဒဟ်(ﷺ)သခင်ကမိန့်ကြားသည်မှာ အချို့အရပ်များသည် ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်သမျှအားလုံး မိသားစု ကိုပင်လျှင် လောင်းကြေးထပ်လေ့ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် လောင်းကစားမှုရှုံးနိမ့်ပြီးလျှင်ဝမ်းနည်းစရာဘဝဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။

အာယသ်တော်ဆုံးကာနီးတွင် ဤစွဲလန်းမှုကြောင့်အခြားအပြစ်အနာအဆာကိုလည်း-
وَيَصُدُّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ (အသင်တို့ကိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အောက်မေ့သတိရခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ စွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ပိတ်ပင်တားဆီးရန်ကြံစည်လျက်ရှိလေ၏။)ဟူသော စကားလုံးတို့ဖြင့် ထောက်ပြထားသည်။

လောကီဆိုင်ရာဆိုးကျိုးများဖော်ပြပြီးနောက်အထက်ပါအကြောင်းအရာကို တစ်ဖန်ဖော်ပြခြင်းသည် အရက်သေစာသောက်စားမှုယစ်ခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းကြောင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်တစ်ရပ်ဖြစ်စေ သည်ဆိုသည်မှာထင်ရှားပေသည်။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်သည်သာလျှင် စစ်မှန်သောအန္တရာယ်ဖြစ်သည် ဆိုကြောင်း၊ အထက်ပါအချက်ကညွှန်းဟန်ရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်မှန်သောဘဝသည် နောင်တမ လွန်၏ထာဝရဘဝသာဖြစ်သည်။ ထိုဘဝအတွက်သာ တစ်စုံတစ်ဦးသည်ပိုမိုဂရုစိုက်၍သောကထားသင့်ပေသည်။ အသိပညာရှိသူတစ်ဦးသည် ထိုဘဝ၏တိုးတက်ကောင်းမွန်ခြင်းသည် စစ်မှန်သောတိုးတက်ကောင်းမွန်ခြင်းဖြစ်ကာ ထိုဘဝ၏နာကျင်မှုဒုက္ခဒေဒနာသည်သာလျှင် စစ်မှန်သော ဒုက္ခဒေဒနာရောက်ခြင်းဟု မှတ်ယူသင့်သည်။ ဤလောကီဘဝနှင့်ပတ်သက်လျှင် ယင်း၏အချိန်ကား အလွန်တိုတောင်းသည်။ ဤကန့်သတ်ချက်တို့တောင်းမှု

အတွင်း ကောင်းသည်ဆိုးသည်ကိုဂုဏ်ယူဖွယ်သော်လည်းကောင်း ပူဆွေးဖွယ်လည်းကောင်းမဟုတ်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အခြေအနေနှစ်ရပ်စလုံးမှာ အလွန်တိုတောင်းသောအချိန်အတွင်း ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသသတိရခြင်းဇိကိရ်(သို့)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုကို လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ဤကမ္ဘာလောကနှင့်နောင်တမလွန်လောကတွင်ပါ အန္တရယ်ရှိ၍ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်ဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကိုပါအန္တရယ်ရှိသည်ဟုပြောနိုင်သည်။ လျစ်လျူရှုခြင်းသည်နောင်တမလွန်ဘဝအတွက်နှင့်လူသား၏ဝိညာဉ်အတွက်ပါ အန္တရယ်ရှိသည်ဆိုခြင်းကား ထင်ရှားသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်သည်များကို မေ့လျော့ကာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကိုရှောင်ကွင်းမည်ဆိုလျှင် ၎င်း၏နောင်လာမည့်ဘဝပျက်စီးစေ၍ဝိညာဉ်လည်းသေဆုံးစေပါမည်။ အနည်းငယ်တွေးတောကြည့်ခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုဂုဏ်မစိုက်သူတစ်ဦးသည် ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင်ဘဝတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကရုဏာတော်မှကင်းဝေးစေသည်ကိုပြပေလိမ့်မည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကျောခိုင်း၍ဥစ္စာပစ္စည်းစုဆောင်းခြင်းကိုသူ့ဘဝ၏အဆုံးစွန်ရည်မှန်းချက်အဖြစ်အသိအမှတ်ပြုလုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင် ယင်းလုပ်ဆောင်မှုတွင်ပါဝင်ပတ်သက်မှုများစွာသည် ၎င်းအားဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုများနှင့်ပူပင်သောကများရရှိခံစားစေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ခံစားလာခဲ့လျှင် လောကီဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ၎င်းရွေးချယ်ခဲ့သော ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့်ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုနှင့်စည်းစိမ်ချမ်းသာခြင်းများမှ လက်မဲ့ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဥစ္စာပစ္စည်းနောက်လိုက်သူများသည် ၎င်းတို့ဘဝတစ်သက်တာလုံးလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်များရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့မည်သည့်အခါမျှ ငြိမ်းချမ်းသာယာမည်မဟုတ်ချေ။ ထိုသူများနှင့်မတူသောနှိုင်းယှဉ်မှုကား တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဖန်ဆင်းရှင်ကိုသတိရခြင်းနှင့် သူ၏ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှု၏ ချမ်းသာသုခတို့ကြောင့်၎င်း၏ နှလုံးသားမှလင်းဝင်းတောက်ပနေပါသည်။ ထိုသူအတွက် ဥစ္စာမန၊ ဩဇာအာဏာနှင့်ရာထူးဌာနတို့ ၎င်းရရှိလာလျှင်လည်း ယင်းတို့၏ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုနှင့်စည်းစိမ်ချမ်းသာခံစားရနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အကယ်၍ယင်းအရာများဆုံးရှုံးသွားလျှင်လည်း ၎င်းတို့၏နှလုံးသားတွင်မည်သို့မျှ မခံစားရချေ။ ထိုသူများအတွက်အပြောင်းအလဲက မည်သို့မျှအကျိုးမသက်ရောက်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့အတွက်ဥစ္စာပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် ပျော်ရွှင်မှုမဖြစ်သကဲ့သို့ ဆုံးရှုံးမှုသည်လည်းဝမ်းနည်းမှုမဖြစ်စေပါ။ ထိုသူများသည် ဤကမ္ဘာတွင်အမှန်တရားပေါ်လုပ်ဆောင်သော အလည်လာသည့်ဧည့်သည်များဖြစ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

အတိုချုပ်မှာ အကယ်၍ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဇိကိရ်နှင့်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကို လျစ်လျူရှုခဲ့ခြင်းအကြောင်းစဉ်းစားလျှင် ယင်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုများမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏လက်ရှိဘဝတွင်လည်းကောင်း၊ နောင်လာမည့်တမလွန်ဘဝတွင်လည်းကောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ ညီတူညီမျှဆိုးဝါးကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ကောက်ချက်ချနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်- **لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ إِذَا احْمَرَّتْ أُذُنَا بِلَا مِلَّةٍ** (.. အလွန်ဆိုးရွား၊ ညစ်ညမ်းလှသော အမှုကိစ္စများ“ရှိုင်တွာန်”အပြုအမူများသာလျှင်ဖြစ်၏။)ဟု မိန့်ထားခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ နောင်တမလွန်ဘဝနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့၏ သီးသန့်အန္တရာယ်ဖြစ်ကြောင်းပေါ်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်- **يُرْغَبُ بَيْنَكُمْ الْعِدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ** (ရှိုင်တွာန်မိစ္ဆာသည်အသင်တို့စပ်ကြားတွင် ရန်ငြိုးထားမှုကိုလည်းကောင်း၊ မုန်းတီးမှုကိုလည်းကောင်း

ထည့်သွင်းဖန်တီးရန်ကြံရွယ်လေသည်။) ဟူ၍မိန့်ထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လောကီဆိုင်ရာနှင့်ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သီးသန့်မကောင်းကြောင်း ထောက်ပြရန်ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့နောက်- **يَصُدُّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ** (အသင်တို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အောက်မေ့သတိရခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းမှလည်းကောင်း ပိတ်ပင်တားဆီးရန်သာဖြစ်သည်) ဟူ၍မိန့်ကြားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဤလောကီဘဝနှင့် နောင်တမလွန်ဘဝနှစ်ခုစလုံး လုံးဝဥသုပျက်စီးစေကြောင်း ဖော်ပြရန်ဖြစ်နိုင်သည်။

ဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဇီဝိတစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သော်လည်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကိုဤနေရာ၌ တစ်သီးတခြားဖော်ပြထားခဲ့ခြင်းကို သတိပြုမိပါလိမ့်မည်။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာဖော်ပြခြင်းနောက်ကွယ်ရှိ အသိဉာဏ်ဟိကမသ်ကားမည်သည်နည်း။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကို တစ်သီးတစ်ခြားဖော်ပြထားခြင်း၏အဖြေကားကျမ်းမြတ်၏စာသားသည်ဆွာလသ်ကိုယ်တိုင်သည်ပင် အလွန်အရေးပါအရာရောက်၍ အားလုံးသောဇီဝိရွလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသသတိရခြင်း)အမျိုးအစားများတွင် အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း ရည်ညွှန်းရန်ရည်ရွယ်သည်။

အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်း၏ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချို့ယွင်းချက်များကိုဖော်ပြပြီးနောက် လူအများဤသည်တို့တွင် နစ်မွန်းခြင်းမှရှောင်ရှားရန်ပြောကြားခြင်းသည် ဧကန်မုချ နှလုံးသားကိုအောင်နိုင်ကာ နှစ်လိုဖွယ်ရာဖြစ်သည်။ မိန့်ကြားထားသည်မှာ- **فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ** (အသင်တို့သည် (သေစာအရက်သောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းမှ ရပ်စဲကြမည်လော?))။ ပထမနှစ်အာယသ်ဖြစ်သော (၉၀-၉၁)ထဲတွင် အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းတို့၏ တရားမဝင်မှုနှင့်ယင်းတို့အား တင်းကြပ်စွာတားမြစ်ထားခြင်းတို့ကိုဖော်ပြထားသည်။ ပြောရလျှင် ဤသည်မှာအလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ဥပဒေဖြစ်သည်။ ဥပဒေကိုလိုက်နာရန်လွယ်ကူစေရန်ပြုလုပ်ထားပုံမှာ တတိယအာယသ်(၉၂)တွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်စကားလုံးများနှင့်ပတ်သက်လျှင် ယင်း၏ထူးခြားသောနည်းဟန်အတိုင်း ဤကဲ့သို့ မိန့်ကြားထားသည်မှာ-

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رُسُلِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ.

၎င်းပြင်အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်(၏အမိန့်တော်အရပ်ရပ်)ကိုလိုက်နာကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ရုစုလ်တမန်တော်(၏ဩဝါဒအရပ်ရပ်)ကိုလည်း လိုက်နာကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်အသင်တို့သည် သတိထားကြလေကုန်။ တစ်ဖန်အကယ်၍အသင်တို့သည်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နဗီတမန်တော်မြတ်၏အမိန့်တော်များကိုမလိုက်နာကြဘဲ)လွဲဖယ်သွားကြပါမူ၊ ငါအရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တမန်တော်၌(ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို)ရှင်းလင်းစွာ(ထုတ်ဖော်ဟောကြား)ပို့ချရန်သာတာဝန်ရှိသည်ကိုအသင်တို့(ကောင်းစွာ)သိနားလည်ထားကြလေကုန်။(၅:၉၃)ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

သင်္ခန်းစာရယူရမည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်နှင့်အရှင့်တမန်တော်တို့အား နာခံရန်ဟူသောအမိန့်သည်တစ်စုံတစ်ဦးအတွက် အကျိုးအမြတ်နှင့်ကောင်းသောအကျိုးကျေးဇူးရရှိစေရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည်

ကောင်းမြတ်သောအကြံဉာဏ်ကိုမနာခံပါက ၎င်းတို့၏လုပ်ရပ်များသည် “အလ္လာဟ်ဂျလ္လာဟ်ရှုနဟူ”ကိုလည်းကောင်း၊ အရှင့်တမန်တော်ကိုလည်းကောင်းဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်စေပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ဆုံးရှုံးမှုတို့မှလည်းကောင်း၊ အကျိုးအမြတ်ရှိမှုအပေါင်းမှလည်းကောင်း ကင်းစင်သည်ဆိုသည်မှာထင်ရှားပါသည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်နှင့်ပတ်သက်လာလျှင် တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်အားနာခံရန်ငြင်းဆိုချက်တစ်ရပ်သည်ကိုယ်တော်မြတ်ရရှိမည့်ဆုလာဘ်နည်းသွားစေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဆင့်ကိုထိခိုက်စေလိမ့်မည်ဟူ၍လည်းကောင်းတစ်စုံတစ်ဦးကတွေးထင်နိုင်ပါသည်။ ဤသံသယကိုဖယ်ရှားရန်အတွက် - **فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوهُ** ။ ဟူ၍ မိန့်ထားပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ကျွန်ုပ်တို့၏တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်အား မနာခံ၊ မလိုက်နာပါက ယင်းကြောင့်တမန်တော်၏အဆင့်အတန်းနှင့်သမာဓိဂုဏ်သိက္ခာကိုမည်သို့မျှ အပြောင်းအလဲမဖြစ်စေနိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်အား ယုံကြည်အပ်နှံထားသည့်တာဝန်ဝတ္တရားကို ပြီးပြည့်စုံအောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏တာဝန် ဝတ္တရားသည်အလ္လာဟ်တအလာ၏အမိန့် တော်များကိုပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနှင့်ရှင်းလင်းစွာသယ်ဆောင်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကိုပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ဆိုလျှင် ယင်း၏နောက်တွင်တမန်တော်မြတ်ﷺ သခင်ကိုမနာခံရန်ရွေးချယ်သူတို့သာ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤကိစ္စရပ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏တမန်တော်မြတ်ကြီးﷺ သခင်၌ မည်သို့မျှမဆုံးရှုံးပါ။

f f f f f f f f f f

အာယသ် (၉၃-၉၆)

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَبْلُغْكُمْ اللَّهُ شَيْئًا مِنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ آيِدْيُكُمْ وَمَا
رَمَاكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مِنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ
ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ
حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَدًّا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعِيمِ
يُحَكِّمُ بِهِ ذُو عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ
مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُ صِيَامًا لَّيْذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهُ عَفَا اللَّهُ
عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾
أَحَلَّ لَكُمُ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ
عَلَيْكُمُ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ

تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

“အိမာန်”ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရားထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော သီလများ
ကိုကျင့်မှုကြကုန်သောသူတို့အပေါ်ဝယ်၊ ၎င်းတို့သည် (အတိတ်ကာလ၌
“ဟရာမ်”ဟူ၍တားမြစ်ခြင်းမပြုမီ သေစာအရက်ကိုလည်းကောင်း၊ လောင်းတမ်း
ကစားခြင်းဖြင့်ရရှိသောပစ္စည်းကိုလည်းကောင်း၊ အခြားတစ်စုံတစ်ရာကိုလည်း
ကောင်း)စားသုံးမိခဲ့ကြသည့်အတွက် အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာမျှမရှိချေ။ အကြင်
အခါဝယ်ထိုသူတို့သည်(ထိုစဉ်အခါကတားမြစ်ထားသောအရာများမှလည်း)
ကြဉ်ရှောင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝထိုသူတို့သည်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏
အမိန့်ပညတ်တော်များကို)ယုံကြည်ကြ၏။ (“ဆွလာသ်”ဝတ်ပြုခြင်း၊ “ဆီယမ်”
ဥပုသ်သီတင်းသီလဆောက်တည်ခြင်း၊ “ဂျီဟားဒ်”အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်း
တော်၌စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းအစရှိသည့်)ကောင်းမြတ်သောသီလများ

ကိုလည်းကျင့်မှုကြကုန်၏။ ထို့နောက်တစ်ဖန်ထိုသူတို့သည် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က“ဟရာမ်”ဟူ၍တားမြစ်ထားတော်မူသောအခါ၊ ထိုတားမြစ်တော်မူသော အရာများမှလည်း)ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင်(ထိုအရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်လာသောအမိန့်ပညတ်တော်များကိုလည်း) “အီမာန်”ယုံကြည်ကြကုန်၏။ထို့နောက်တစ်ဖန်ထိုသူတို့သည်(သဒ္ဓါတရားထက်သန်စွာနှင့်တစ်ဆင့်တိုးပြီး“ဟရာမ်”ဟူ၍တားမြစ်ထားသောအရာများမှ လွတ်ကင်းနိုင်ခြင်းငှါ ဒွိဟသံသယမကင်းသောအရာများမှလည်း)ကြဉ်ရှောင်ကြ၏။ ၎င်းပြင်(ကောင်းမြတ်သောကျင့်ဝတ်တို့ကိုစိတ်ရောကိုယ်ပါ)ကောင်းမွန်စွာ ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးလျက်လည်းရှိကြ၏။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကောင်းမွန်စွာဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးကြကုန်သောသူတို့အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူလေသတည်း။(၅:၉၃)

အို- “မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်မိမိအားအကွယ်၌မည်သူကြောက်ရွံ့သည်ကိုသိတော်မူခြင်းငှါ အသင်တို့၏လက်များနှင့်လှံစွပ်များမီနိုင်သောအချို့အမဲများဖြင့်အသင်တို့အားစမ်းသပ်တော်မူမည်။ သို့ဖြစ်ပေရာမည်သူမဆို ထို(ကဲ့သို့ထုတ်ဖော်မိန့်ကြားတော်မူပြီး)နောက်(ထိုအမဲများကို ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်းအားဖြင့်)ကျူးကျော်ခဲ့ပါမူ၊ ထိုသူတို့အဖို့(နောင်တမလွန်ဘဝတွင်)အလွန်နာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သောပြစ်ဒဏ်သည်အဆင်သင့်ရှိပေသည်။(၅:၉၄)

အို- “မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် “အဲဟ်ရာမ်” ဝတ်ရုံကိုဝတ်ဆင်လျက်ရှိကြစဉ်အခါဝယ်၊ အမဲတိရစ္ဆာန်တို့ကို (ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီး)သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုကြကုန်လင့်။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား မည်သူမဆို အသင်တို့အနက်မှထိုအမဲတိရစ္ဆာန်များကိုတမင်ကြံရွယ်ပြီးသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါမူ ထိုသတ်ဖြတ်ခဲ့သောတိရစ္ဆာန်နှင့်တူမျှသောခြေလေးချောင်းတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကိုကုန်ပာနီသားကောင်အဖြစ် ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်သို့ပို့ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ဒဏ်ဆောင်ရပေမည်။ ၎င်း(ဒဏ်ဆောင်ရမည့်တိရစ္ဆာန်)ကို အသင်တို့အနက်မှတရားမျှတမှုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် ဆုံးဖြတ်၍ပေးရမည်။ သို့မဟုတ်သူဆင်းရဲတို့အားခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုကျွေးမွေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း အပြစ်အာပတ်ဖြေရပေမည်။ (ယင်းကဲ့သို့ဒဏ်ဆောင်စေခြင်းနှင့်အပြစ်အာပတ်ဖြေစေခြင်းမှာ) ထိုသူသည်မိမိပြုမူချက်၏အရသာကိုမြည်းစမ်းခြင်းငှါဖြစ်ချေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လွန်လေပြီးသောအပြစ်တို့ကိုခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင်မည်သူမဆို ထပ်မံ၍ပြုကျင့်ပါမူ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထိုသူအားလက်စားချေတော်မူအံ့။ အမှန်သော်ကား
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်လွှမ်းမိုးတော်မူသောအရှင်၊
လက်စားချေတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။ (၅:၉၅)

အသင်တို့အဖို့(“အဲဟ်ရာမ်”ဝတ်ရုံကိုဝတ်ဆင်ထားသည့်အချိန်၌) ပင်လယ်
(ဝါ)ရေသတ္တဝါများကိုဖမ်းခြင်းနှင့်၎င်းတို့ကိုစားသုံးခြင်းသည် “ဟာလလ်”ဟူ၍
ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ (သို့ခွင့်ပြုရခြင်းကား)အသင်တို့၏ အကျိုး ငှါလည်း
ကောင်း၊ ခရီးသည်များ၏အကျိုးငှါလည်းကောင်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင်
အသင်တို့“အဲဟ်ရာမ်”ဝတ်ရုံကိုဝတ်ဆင်လျက်ရှိသမျှကာလပတ်လုံး ကုန်း
သတ္တဝါများကိုမူ အမဲလိုက်ခြင်းသည် အသင်တို့အပေါ်၌“ဟရာမ်”ဟူ၍တား
မြစ်ပြီးဖြစ်ချေသည်။ (သို့ဖြစ်ပေရာ)အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား
ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ထို(အလ္လာဟ်)အရှင်မြတ်ထံတော်၌သာ အသင်တို့
သည် (ပြန်လည်၍)စုရုံးကြရမည်သာဖြစ်၏။(၅:၉၆)

အာယသ်တော်များ၏ဆက်စပ်မှု

မုစ်နတ်အဟ်မဒ်ကျမ်းတွင်ပါသည်ကို အလ်လိုဗဗ်ကျမ်းထဲတွင် အဗူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)၏တင်ပြချက်အရ၊
အရက်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့်လောင်းကစားခြင်းကို တားမြစ်သောအာယသ်ကျရောက်ခဲ့သောအခါတွင်
အချို့သောသူများက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်အား အရက်သေစာသောက်စားခဲ့သောသူအမြောက်အမြားနှင့်
လောင်းကစားမှရရှိသောငွေများနှင့်နေထိုင်စားသောက်သူများရှိရာ ၎င်းတို့သည်ဤတားမြစ်ချက်မကျရောက်မီ
အလျင် သေဆုံးသွားခဲ့သောကြောင့် ထိုသူများနှင့်ပတ်သက်၍မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ဤသည်များ
ဟရာမ်ဖြစ်သည်ကိုယခုကျွန်ုပ်တို့သိရှိရပါသောကြောင့် ထိုသူများနှင့်ပတ်သက်၍မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့
လေသည်။ ဤသည်များဟရာမ်ဖြစ်သည်ကိုယခုကျွန်ုပ်တို့သိရှိရပါသောကြောင့် ထိုသူများမည်သို့ဖြစ်နိုင်ပါမည်
နည်း။ ထိုစဉ်တွင်-**اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا- لَيْسَ عَلٰى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا** “အီမာန်”ယုံကြည်ခြင်း“သဒ္ဒါတရားထားရှိ၍ကောင်းမြတ်သော
သီလများကိုကျင့်မှုကြကုန်သောသူတို့အပေါ်ဝယ်၊ ၎င်းတို့သည် (အတိတ်ကာလ၌“ဟရာမ်”ဟူ၍တားမြစ်ခြင်း
မပြုမီသေစာအရက်ကိုလည်းကောင်း၊ လောင်းတမ်းကစားခြင်းဖြင့် ရရှိသောပစ္စည်းကိုလည်းကောင်း၊
အခြားတစ်စုံတစ်ရာကိုလည်းကောင်း) စားသုံးမိကြသည့်အတွက် အပြစ်ဒဏ်တစ်စုံတစ်ရာမျှမရှိချေ။”
ဟူသော အာယသ်ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။

အစောပိုင်းကဖော်ပြခဲ့သောအာယသ်(၈၇)တွင်-**لَا تُحَرِّمُوْا طَيِّبَاتٍ** အို“မုအ်မင်န်”
သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်မိမိတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ခွင့်ပြုထားတော်မူ
သည့်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရာများကို(မိမိတို့အဖို့)(ဟရာမ်)ဟူ၍ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းမပြုကြ
ကုန်လင့်။ . . . ထဲတွင်ကောင်းသောအရာများကို တရားမဝင်ပြုလုပ်ခြင်းအား တားမြစ်ခဲ့ပါသည်။ အာယသ်(၉၄)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَلْبِسْكُمْ اللَّهُ بَشِيرٍ
အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အားမုချဇကန်စမ်းသင်တော်မူမည်”ဟူသည်ထဲတွင် သီးသန့်အခြေအနေတို့အတွက်
သီးသန့်ပစ္စည်းများသည် “ဟရာမ်” တရားမဝင်ဟုကြေညာနိုင်သောအကြွင်းမဲ့တန်ခိုးတော်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
တွင်သာ ရှိသည်ဟုမိန့်ကြားထားပါသည်။(ဗယာနွလ်ကုရ်အာန်)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

“သက်ကဝါ”(တစ်စုံတစ်ဦး၏အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းသန့်ရှင်းစင်ကျယ်မှုကို ထိစေနိုင်သောအရာများမှရှောင်
ကျဉ်ခြင်း)တွင် အဆင့်တော်တော်များများရှိကြောင်းပညာရှင်များကပြောကြပါသည်။ အလားတူစွာ “အီမာန်”
နှင့်ယုံကြည်ခြင်းတို့၏အဆင့်တန်းများသည်လည်း ကြုံ့ခိုင်ခြင်းနှင့်ချည့်နဲ့ခြင်းတို့အရ အဆင့်အမျိုးမျိုးကွဲပြားကြ
သည်။ အတွေ့အကြုံနှင့်ချိုးဖောက်၍မရသောရှုရီအသ်၏အခွင့်အာဏာမှတ်ကျောက်တို့က တစ်စုံတစ်ဦးသည်
“ဇိကီရ်” အလ္လာဟ်အရှင်အားအောက်မေ့တသမှု၊ ဤဘဝနှင့်တမလွန်ဘဝတို့အတွက် ပူပင်သောကရောက်မှု
“ဖိစ်ကီရ်”၊ ကောင်းမှုကောင်းရာလုပ်ရပ်များ “အလ်အမလိစ္စာလိဟဟ်”နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လမ်းတော်၌
ဂျီဟာဒ်စစ်ခင်းခြင်း “အလ်ဂျီဟာဒ်ဖိစဗီလလ္လာဟ်”တို့ကို ပိုမိုတိုးပွားအောင်လုပ်လေလေသူ၏ နှလုံးသားတွင်
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့မှု၊ ထိုအရှင်၏ကြီးကျယ်ခမ်းနားထယ်ဝါမှုကိုအံ့သြခြင်းတို့ဖြင့် ပြည့်လုံသွား
ကာ သူ၏ယုံကြည်ချက်နှင့်အီမာန်တို့သည် ယခင်ကထက်ခိုင်မြဲ၍လုံခြုံသွားကြောင်းသက်သေပြပါသည်။ ထို့ကြောင့်
အလ္လာဟ်အရှင်၏လမ်းတော်တွင်တစ်စုံတစ်ဦးမြင့်တက်မှုတွင်လည်း အဆင့်များရှိပါသည်။ (ယင်းကိုနာမ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာဆရာသခင်များက ဆဲရ်အိလ္လာဟုရည်ညွှန်းပါသည်။) “သက်ကဝါ”အလ္လာဟ်အရှင်အားကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့်
“အီမာန်”ယုံကြည်မှုတို့၏အခြေခံကိုအာယသ်(၉၃)ထဲတွင် စဉ်းစားချင့်ချိန်ထားသည့်ထပ်ခါတလဲလဲဖော်ပြခြင်း
သည်ဤလမ်းစဉ်ကိုညွှန်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အာယသ်တော်၏အဆုံး၌ ရှာဖွေသူများတို့၏နောက်ဆုံး
အဆင့်ဖြစ်သော “အဲဟ်စန်”(အကောင်းဆုံးသောဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှု)နှင့် ယင်းအတွက်ဆုလာဘ်ဖြစ်သော
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှုကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။(သစ်စီရ်အုဆ်မာနီ)

ဥပဒေသများ

၁။ (ထွတ်မြတ်သောဝတ်ကျောင်းတော်၏ပရဝဏ်)(ဟရမ်)အတွင်းနှင့်အဲဟ်ရာမ်(ဟာဂျ်သို့မဟုတ် အုမ်ရာဟ်
လုပ်စဉ်) ဝတ်ဆင်ထားစဉ်တွင်(စွဲဒ်)သားကောင်သည် ဟရမ်ဟုဆိုခြင်းမှာ ယေဘုယျအဓိပ္ပာယ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။
(အာယသ်တော်ထဲတွင်ယေဘုယျဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း) ယင်းတိရစ္ဆာန်သည် (ဟလာလ်)တရားဝင် စားသုံး
နိုင်သောတိရစ္ဆာန်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟရမ်)တရားမဝင်စားသုံးပိုင်ခွင့်မရှိသော တိရစ္ဆာန်သော်လည်းကောင်း
ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

၂။ (စွဲဒ်)ဟူသောသားကောင်သည်လူတို့နှင့်နီးနီးကပ်ကပ်နေလေ့မရှိဘဲ ရိုင်းစိုင်းသောတိရစ္ဆာန်တို့၏
အမည်ဖြစ်သည်။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သော သိုးများ၊ ဆိတ်များ၊ နွားများနှင့်ကုလားအုတ်များအား(အဲဟ်ရာမ်)
ဝတ်ဆင်ထားစဉ်မှာ သတ်ဖြတ်စားသောက်ခြင်းသည်မှန်ကန်ပါသည်။

၃။ သို့သော်လည်း သီးခြားဥပဒေတစ်ခုဖြင့် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသောတိရစ္ဆာန်တို့အားဖမ်းယူသတ်ဖြတ်နိုင်ပါသည်။ ပမာဆိုသော် ရေသတ္တဝါများအားဖမ်းဆီးခြင်းကို အလ္လာဟ်သအာလာက- **أَحْلَلْ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ** အသင်တို့အဖို့(“အဲဟ်ရာမ်”ဝတ်ရုံကိုဝတ်ဆင်ထားသည့်အချိန်၌)ပင်လယ်(ဝါ)ရေသတ္တဝါများကိုဖမ်းခြင်းနှင့်၎င်းတို့ကိုစားသုံးခြင်းသည်“ဟလာလ်”ဟူ၍ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်၏။”ဟူ၍ခွင့်ပြုထားပါသည်။ ဤသည်က အချို့သောကုန်းသတ္တဝါများ၊ တွားသွားသတ္တဝါများ၊ ငှက်များနှင့်အတူ ဝံပုလွေ၊ ခွေးအ၊ ကျီးကန်း၊ စွန်၊ မြွေနှင့် ကင်းမြီးကောက်တို့လည်းသက်ဆိုင်ပါသည်။ အလားတူစွာပင် ရန်မူတိုက်ခိုက်လာသောသားရဲတိရစ္ဆာန်အားသတ်ဖြတ်ခြင်းကိုခွင့်ပြုပါသည်။ ယင်းတို့အားကင်းလွတ်ခွင့်ပြုကြောင်းကို ဟဒီးဆ်တော်ထဲတွင်ဖော်ပြထားသည်။ ဤသည်က **الْصَّيْدُ**(အလ်ဆိုင်ယဒ်)(၅:၉၅)တွင်ပါ အလစ်ဖ်လစ်စာလုံးသည် “အဟဒီး”ဖြစ်ကြောင်းကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြပါသည်။ (အဟဒ်ပါ“လမ်”စာလုံးက ယေဘုယျအနေဖြင့်သုံးစွဲခြင်းမဟုတ်ဘဲ ကန့်သတ်သည့်အနေဖြင့်သုံးစွဲကြောင်းရည်ညွှန်းပါသည်။^၁

၄။ အဲဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ထားပြီး ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းလည်းမဟုတ်၊ မြင့်မြတ်သောပရဂုဏ်အတွင်းဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ထားခြင်းလည်း မဟုတ်သောတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်၏အသားကို “မုဟ်ရင်မ်”အဲဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ထားသူတစ်ဦးစားသောက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုပါသည်။ သို့ရာတွင် “အဲဟ်ရာမ်”ဝတ်ဆင်ထားသူသည် ယင်းတိရစ္ဆာန်အားဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်မှုတွင် အကူသော်လည်းကောင်း၊ လမ်းပြသူသော်လည်းကောင်း၊ အကြံပေးသူသော်လည်းကောင်း မဖြစ်စေရပါ။ ဤသည်မှာ ဟဒီးဆ်တော်၏မိန့်ကြားချက်များအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထပ်ဆောင်းသည့်အနေဖြင့် ဤအာယသ်(၉၅)-**أَوْ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ** “လာသတ်ကံသူလူ”ဟူသော ဤဥပဒေတွင်အညွှန်းတစ်ခုရှိပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤနေရာ၌ “လာသတ်ကံသူလူ”(မစားသုံးကျနှင့်)ဟူ၍မဟုတ်ဘဲ “လာသတ်ကံသူလူ”မသတ်ဖြတ်ကြနှင့်ဟူ၍မိန့်ထားပါသည်။

၅။ မြင့်မြတ်သောဝတ်ကျောင်းတော်၏ပရဂုဏ်အတွင်းတွင် တမင်ရည်ရွယ်၍ကုန်းသတ္တဝါတစ်ကောင်အား သတ်ဖြတ်မှုအတွက်အစားပေးလျော်မှု(ဂျဇာ)ပေးရခြင်းသည် ဝါဂျိဗ်ဖြစ်သကဲ့သို့ အလားတူစွာပင် မှားယွင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ မေ့လျော့၍သော်လည်းကောင်းလုပ်ဆောင်ပါက အစားပေးလျော်မှု(ဂျဇာ)ပေးရခြင်းသည်လည်းဝါဂျိဗ်ဖြစ်ပါသည်။ (ရှုဟုလ်မအာနီကျမ်းတွင်ကောက်ချက်ချထားသည့်အတိုင်း)

၆။ လျော်ကြေး(ဂျဇာ)ပေးရခြင်းသည် ပထမအကြိမ်တွင်ဝါဂျိဗ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဒုတိယနှင့်တတိယအကြိမ်ထိုကဲ့သို့သောသတ်ဖြတ်ခြင်းအတွက် ဝါဂျိဗ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ လျော်ကြေးပေးရခြင်း“ဂျဇာ”၏သဘောသဘာဝမှာ ဤတိရစ္ဆာန်အားသတ်ဖြတ်သောအချိန်၊ နေရာတို့နှင့် ပတ်သက်သောအကြောင်းအရာများကို စဉ်းစားချင့်ချိန်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ဦးသည်ဤတိရစ္ဆာန်၏တန်ဖိုးကို တရားမျှတသောသူနှစ်ဦးတို့ဖြင့်ခန့်မှန်းစေရပါမည်။ ဤသို့နှစ်ဦးဖြင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်သော်လည်း တရားမျှတသောသူတစ်ဦးနှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းကိုလည်းခွင့်ပြုပါသည်။ ၎င်းပြင်အခြားသောအသေးစိတ်အချက်အလက်များလည်းရှိပါသေးသည်။ အကယ်၍သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသောတိရစ္ဆာန်သည်စားသောက်၍မရသော- (ဆိုလိုသည်မှာ“ဟရာမ်”)ဖြစ်ပါက ဤမပေးမနေရသောတန်ဖိုးငွေသည် ဆိတ်မတစ်ကောင်၏တန်ဖိုးထက်မကျော်

၁။ ဤတွင်ယင်းစကားလုံးသည် တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးအားတားမြစ်ထားသည်။ ယင်းတို့ အနက်မှအချို့ကိုသာ ကန့်သတ်ထားသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။ (မုဟမ္မဒ်သင်္ကီအုဆ်မာနီ)

လွန်စေရပါ။ ၎င်းပြင်တိရစ္ဆာန်သည်စားသောက်ရသော(ဟလာလ်)ဖြစ်ပါက ခန့်မှန်းထားသောတန်ဖိုးငွေအားလုံးကို ပေးဆောင်ခြင်းသည် ဝါရီဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေနှစ်ရပ်မှကျော်လွန်ကာ သူ့တွင်ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်သုံးခုရှိပါသည်။ (၁)ကုန်ဘာနီပြုလုပ်ရာတွင်သတ်မှတ်ထားသော စံနှုန်းနှင့်ကိုက်ညီသောတိရစ္ဆာန်ကိုဤနှုန်းထားအတိုင်း ဝယ်ယူခဲ့ကာ မြင့်မြတ်သောပရဂုဏ်အတွင်းတွင် စည်းကမ်းနည်းလမ်းအတိုင်းသတ်ဖြတ်ကာ ဆင်းရဲချို့တဲ့သူများအားဝေငှခြင်း။ (၂) ဆွဒကာသုလ်ဖိစ်သိရ်စည်းကမ်းများနှင့်အညီ တိရစ္ဆာန်၏တန်ဖိုးနှင့်အညီ မျှတသောတန်ဖိုးအရဂျုံများကိုဝယ်ယူကာ ဆင်းရဲပြီးချို့တဲ့သောသူများအား တစ်ဦးလျှင် ဆွတစ်ဝက်နှုန်းပေးကမ်းဝေငှခြင်း(သို့) (၃)ဆွတစ်ဝက်နှုန်းဖြင့်ဂျုံများကိုဝေငှရာ၌ လက်ခံရရှိမည့်လူဦးရေ၏အရေအတွက်နှင့်တူညီသောရက်များအတိုင်း ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ ဂျုံစေ့များဝေငှခြင်း၊ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဤလုပ်ရပ်များကို “ဟရာမ်”၏မြင့်မြတ်သောပရဂုဏ်အတွင်းတွင်လုပ်ဆောင်ရမည်ဟု ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိပါ။ ၎င်းပြင် မပေးမနေရဖြစ်သောလျော်ကြေးငွေသည် ဆွတစ်ဝက်ထက်လျော့နည်းနေပါက တစ်စုံတစ်ဦးတွင်ယင်းကိုဆင်းရဲချို့တဲ့သူတစ်ဦးအားပေးသကဲ့သို့ပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပုသ်သီလတစ်ရက်စောင့်ထိန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ အလားတူစွာပင် ဆင်းရဲပြီးချို့တဲ့သောသူများအား တစ်ဦးလျှင် ဆွတစ်ဝက်ထက်နည်းသော အရေအတွက်ကျန်ရှိနေခဲ့ပါလျှင် ယင်းကိုဆင်းရဲပြီးချို့တဲ့သူအားပေးနိုင်သကဲ့သို့ဥပုသ်သီလတစ်ရက်စောင့်လိုက်စောင့်နိုင်သည်။ ဆွတစ်ဝက်၏အလေးချိန်မှာ ၁. ၇၅ ဆေရ်(သို့) ၁. ၆၂ကီလိုဂရမ် (အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။) သတ်မှတ်နိုင်ရန်ဖော်ပြသည်။

၈။ အထက်ဖော်ပြပါခန့်မှန်းချေအရ ဆင်းရဲချို့တဲ့သောသူများအား ဝေပုံကျပေးခြင်းအစား တစ်စုံတစ်ဦးသည်ထိုသူများအား တစ်နေ့အတွက်ထမင်းနှစ်ကြိမ်ကို ၎င်းတို့ဝဝလင်လင်နှင့်စိတ်ကျေနပ်သည်အထိ ကျွေးမွေးခဲ့ပါလျှင်လည်း ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည်ခွင့်ပြုပါသည်။

၉။ ခန့်မှန်းချက်တန်ဖိုးနှင့်ကိုက်ညီသောသတ်ဖြတ်ရန်အတွက် တိရစ္ဆာန်ကိုဝယ်ယူပြီး ငွေကြေးသည်ပိုလျှံနေပါက တစ်စုံတစ်ဦးသည် ထိုပိုနေသောငွေကြေးအား အခြားတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ဝယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းတန်ဖိုးနှင့်ကိုက်ညီသောဂျုံစေ့များဝယ်ယူဝေငှခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေငှရမည့်လူဦးရေ၏အရေအတွက်အတိုင်းဥပုသ်ဆောက်တည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ လျော်ကြေး(ဂျဇာ)သည် တိရစ္ဆာန်ကိုသတ်မိခြင်းအတွက်ဝါရီဖြစ်သကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန်ကိုဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်းလျော်ကြေးပေးခြင်းသည် ဝါရီဖြစ်သည်။ ထိုဒဏ်ရာရခြင်းကြောင့် ထိုတိရစ္ဆာန်၏တန်ဖိုးမည်မျှကျဆင်းသွားကြောင်းကို အနီးစပ်ဆုံးဆုံးဖြတ်ရပါမည်။ တစ်ဖန်လျော့နည်းကျဆင်းသွားသော တန်ဖိုးငွေကိုအထက်ဖော်ပြပါနည်းလမ်းသုံးမျိုးအတိုင်း လျော်ကြေးပေးခြင်းကိုခွင့်ပြုပါသည်။

၁၀။ “မုဟ်ရင်မ်”(ဘာသာရေးအရ အဲဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ထားသူ)အတွက် အမဲလိုက်ခြင်းသည်“ဟရာမ်”တရားမဝင်ဖြစ်သကဲ့သို့ ယင်းတိရစ္ဆာန်အားဇဗာဟ်လုပ်ခြင်းသည်လည်း“ဟရာမ်”ဖြစ်သည်။ အကယ်၍“မုဟ်ရင်မ်”တစ်ဦးသည်တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို “ဇဗာဟ်”လုပ်ပါက ယင်းတိရစ္ဆာန်၏အသားသည် အသေကောင်၏အသားနှင့်တန်းတူဖြစ်သွားပါသည်။ [“လာသတ်က်သုလူ”(အသင်တို့သည်သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုကြကုန်လင့်)တွင် “ဇဗာဟ်”လုပ်ခြင်းသည်သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့်တူညီကြောင်း ညွှန်းထားပါသည်။]

၁၁။ အကယ်၍တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အား သတ်ဖြတ်ခဲ့သောနေရာသည်တောအုပ်တစ်ခုအတွင်း၌ဖြစ်ပါက၊ ယင်းအတွက်တန်ဖိုးခန့်မှန်းချက်ကို ထိုတောအုပ်အနီးတွင် နေထိုင်သူတို့၏ခန့်မှန်းတန်ဖိုးနှင့်အညီဖြစ်ရပါမည်။

၁၂။ အမဲလိုက်ခြင်းတွင် ညွှန်ပြခြင်း၊လမ်းပြခြင်း(သို့)ကူညီခြင်းတို့သည် အမဲလိုက်သကဲ့သို့ပင်“ဟရာမ်”ဖြစ်သည်။

အာယသ် (၉၇-၁၀၀)

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ
وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اْعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ
أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မြင့်မြတ်သော“ကအ်ဗဟ်”အိမ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ ထူးမြတ်သောလများကိုလည်းကောင်း၊ (ကုရ်ဗာနီပြုလုပ်မည်ဖြစ်သော)ကုရ်ဗာနီသားကောင်များကိုလည်းကောင်း (ကုရ်ဗာနီပြုလုပ်ရန်) လည်ပတ်ကြိုးအစရှိသည်ကို တပ်ဆင်ထားသော သားကောင်များကိုလည်းကောင်း လူတို့အဖို့(သာသနာရေးနှင့်လောကီရေး) တည်မြဲစေရန်အကြောင်း ပြုလုပ်ထား၏။ ဤကဲ့သို့ပြုလုပ် တော်မူခြင်းကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိုးများ၌ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း သိရှိတော်မူသည်ကိုအသင်တို့ယုံကြည်ကြရန်ဖြစ်သည်။ ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။(၅:၉၇)

(တစ်နည်း)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်မြင့်မြတ်သော“ကအ်ဗဟ်”အိမ်တော်ကို လူသားတို့၏အကျိုးတည်ရှိစေရန်အကြောင်းပြုထားတော်မူသည်။ ထိုနည်းတူ မြင့်မြတ်သောလများကိုလည်းကောင်း(ဟရမ်အတွင်း)ကုရ်ဗာနီပြုမည့် သားကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ (ဟရမ်အတွင်း၌အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားရည်စူး၍ဇဗဟ်ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သော)လည်ပတ်ကြိုးပါရှိသော သားကောင်များကိုလည်းကောင်း(လူသားတို့အကျိုးတည်ရှိစေရန်အကြောင်းပြုလုပ်ထားတော်မူသည်)

ယင်းသို့ပြုလုပ်ထားတော်မူခြင်းမှာ မိုးများ၌ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မြေ၌ ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း ဧကန်မုချအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသည်ကို အသင်တို့ ယုံကြည်ကြရန်ပင်ဖြစ်၏။ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေသည်။(၅:၉၇)

ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်(တစ်စုံတစ်ရာကိုအရှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်ကိုးကွယ်ခြင်း၊ အမိန့်တော်ကိုငြင်းပယ်ခြင်းအစရှိသောပြစ်မှုများနှင့် မိမိတို့ကိုယ်ကိုဖုံးလွှမ်းစေသောသူတို့အား)အလွန်ပြင်းထန်စွာပြစ်ဒဏ်ခတ် ပေးတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် စင်စစ်ဧကန်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (ထိုတစ်ဆူတည်းသောအရှင်မြတ်အားယုံကြည်ဆည်းကပ်၍ကောင်းမြတ်သော သီလများကိုဆောက်တည်ကြကုန်သောသူတို့အား)အလွန်တရာမျှလွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူသောအရှင် အလွန်တရာမျှသနားညှာတာတော်မူသော အရှင်ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို အသင်တို့သည်ကောင်းစွာသိထားကြလေကုန်။ (၅:၉၈)

ရစူလ်တမန်တော်(မုဟမ္မဒ်)၏အပေါ်၌ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့် ဗျာဒိတ်တော်များကိုလူတို့ထံသို့)ပို့ဆောင်(ဟောကြား)ရန်တာဝန်သာရှိ၏။ အသင်တို့ထင်ရှားပြုလုပ်သောအရာများကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့ထိမ်ချန် လျှို့ဝှက်စွာပြုလုပ်သောအရာများကိုလည်းကောင်း၊ စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည်ကောင်းစွာသိရှိတော်မူပေသတည်း။(၅:၉၉)

(အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (ဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ မသန်ရှင်း မစင်ကြယ်သောအရာများ၏ပေါများမှုသည် အသင့်အားဝမ်းသာအားရစေသော် လည်း မသန်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများနှင့်သန်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရာ များသည်မတူချေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အို-ခွဲခြားသိနိုင်သောအသိဉာဏ်ရှင် အပေါင်း တို့ အသင်တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ သို့မှ သာလျှင်အသင်တို့သည် အောင်မြင်ကြလတ္တံ့။(၅:၁၀၀)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

တည်ငြိမ်အေးချမ်းခြင်း၏အရင်းအမြစ်လေးရပ်

အာယသ်(၉၇)ထဲတွင်လူတို့အတွက် တည်ငြိမ်အေးချမ်းခြင်း၊ ရှင်သန်ခြင်းနှင့်ခိုင်မြဲခြင်းတို့၏အကြောင်း ရင်းဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာလေးမျိုးကို ဖော်ပြထားသည်။

ပထမအကြောင်းအရာသည် “ကအ်ဗဟ်”ကျောင်းတော်ဖြစ်ပါသည်။ အရဗီဘာသာအရ “ကအ်ဗဟ်”သည် လေးထောင့်စပ်စပ်ရှိသောနေရာ၏အမည်ဖြစ်ပါသည်။ “ခသ်တာမ်”ဟူသောအရပ်မျိုးနွယ်စုကဆောက်လုပ်ထားသောအခြားကျောင်းတော်သည်လည်း ဤနာမည်နှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ အတိအကျပြောရလျှင်ယင်း၏အမည်မှာ “အလ်ကအ်ဗလ်အလ်ယမာနီယာဟ်”ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာနှင့် “ဗိုင်သုလ္လာဟ်” (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အိမ်တော်)တို့အားကွဲပြားခြားနားစေရန်အတွက် “ကအ်ဗဟ်”ဆိုသောအမည်တွင်- **الْبَيْتُ الْحَرَامُ** “အလ်ဗိုင်သုလ်ဟရာမ်”(မြင့်မြတ်သောအိမ်တော်)ဟူသောစကားလုံးများ ထပ်ဆောင်းထားပါသည်။ **āayQ** “ကီယမ်”နှင့် “ကောင်ဝ်ဝမ်” **āAဝQ** တို့သည် ကြိယာနာမ်များဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည်တည်မြဲခြင်းနှင့်ရှင်သန်ခြင်းတို့မှီတည်သည့်အရာကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာသားတွင်ပါ- **قِيَمًا لِلنَّاسِ** ဆိုသည်က “ကအ်ဗဟ်”ကျောင်းတော်နှင့်ဆက်စပ်နေသမျှတို့သည်လူသားများအတွက် “ရှင်သန်ခြင်း”နှင့်တည်မြဲခြင်းတို့၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်စေသော အကြောင်းခံဖြစ်သည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

အဘိဓါန်အရ **النَّاسِ** (အန်နားစ်)ဟူသောစကားလုံးသည် လူများအတွက်ယေဘုယျအနေဖြင့်သုံးစွဲပါသည်။ ဤနေရာတွင် အကြောင်းအရာ၏ရှေ့နောက်အစီအစဉ်အရ မက္ကဟ်မြို့တော်ရှိလူများ(သို့)အရေးဗီးယားရှိလူများနှင့်ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူများကိုလည်း ရည်ညွှန်းနိုင်ပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိလူသားများအားလုံးအကျုံးဝင်သည်မှာ ထင်ရှားသော်လည်း မက္ကဟ်မြို့တော်နှင့်အရေးဗီးယားရှိလူများသည်ပြိုင်စံရှားသည့်အဆင့်တွင်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်အာယသ်တော်၏ဆိုလိုရင်းမှာ “အလ္လာသအာလာ”သည် “ကအ်ဗဟ်သုလ္လာ”အား နောက်ပိုင်းတွင်ဖော်ပြထားသည့်လူအများအတွက် တည်မြဲခြင်း၊ ရှင်သန်ခြင်းနှင့်တည်ငြိမ်အေးချမ်းခြင်းတို့အတွက်ပြုလုပ်ထားပါသည်။ နိုင်ငံအသီးသီး၊ ဒေသအသီးသီးနှင့်အရပ်အသီးသီးတို့မှ လူတို့သည်၎င်းတို့၏ ဖရသွံတာဝန်ဖြစ်သည့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုအတွက် “ဗိုင်သုလ္လာဟ်”ဘက်သို့ ဦးတည်နေသမျှနှင့်ဟဂျ်ပြုလုပ်နေသမျှ ဤကမ္ဘာတစ်ခုလုံးသည် အေးချမ်းသာယာစွာရှိနေပါမည်။ ၎င်းပြင် အကယ်၍မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဟဂျ်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဗိုင်သုလ္လာဟ်ဘက်သို့ဦးတည်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းမရှိသော အန္တရာယ်ကြီးမားသည့် နှစ်ရောက်သွားပါက တစ်ကမ္ဘာလုံးအားအစုလိုက်အပြုံလိုက် ဒဏ်ခတ်ခံရခြင်းဖြင့် လွှမ်းမိုးသွားစေပါလိမ့်မည်။

ဗိုင်သုလ္လာဟ်သည်စကြဝဠာတစ်ခုလုံး၏အဓိကဖြစ်သည်

ကြည်ညိုလေးစားအပ်သောသမ္မိန်ပညာရှင်အတွာ ([yLI .A]mHR) က ဤအကြောင်းအရာကိုအောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဖော်ပြထားသည်- **لوتر كوه عامًا واحدالم ينظروا ولم يؤخروا** (အလ်ဗဟ်ရ်အလ်မုဟီးသွံ) ဤသည်ကကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောသည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှုအရ ဗိုင်သုလ္လာဟ်သည်ဤကမ္ဘာတစ်ခုလုံး၏ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သည်။ လူအများယင်း ဗိုင်သုလ္လာဟ်ကိုဦးတည်နေသမျှကာလပတ်လုံး ဟဂျ်ပြုလုပ်နေသမျှကာလပတ်လုံး ကမ္ဘာကြီးတည်ရှိနေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ထို့ပြင် အကယ်၍တစ်ချိန်ချိန်တွင် ဤလေးစားဖွယ်ဗိုင်သုလ္လာဟ်အား ရှိသေလေးစားမှုမရှိတော့လျှင် ကမ္ဘာလောကကြီးလည်း ရှိတော့မည်မဟုတ်ချေ။ မေးစရာကျန်သည်ကား ဗိုင်သုလ္လာဟ်နှင့်စကြဝဠာစနစ်တို့၏ ဆက်သွယ်မှုကားမည်သည်နည်း။ သို့သော်လည်းယင်း၏စစ်မှန်မှုကို

သိရှိရန်ကား မလိုအပ်ချေ။ သံလိုက်နှင့်သံ၊ လျှပ်စီးနှင့်ကောက်ရိုးတို့အချင်းချင်းဆက်သွယ်မှု၏အစစ်အမှန်ကို မည်သူသိသနည်း။ သို့သော်လည်း ဤစစ်မှန်မှု သည်လေ့လာစမ်းစစ်ချက်မှတစ်ဆင့် သက်သေပြပြီးဖြစ်ပေသည်။ ယင်းကိုငြင်းပယ်၍လည်းမရချေ။ ဗိုင်သွလ္လာဟ် နှင့်စကြဝဠာစနစ်တို့အချင်းချင်းဆက်သွယ်မှုစစ်မှန်ချက်၏ နားလည်သဘောပေါက်မှုသည် လောကီလူသား၏လက်လမ်းမမီ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းမရှိသောကိစ္စရပ်များဖြစ်သည်။ ယင်းအကြောင်းကို စကြဝဠာ၏ဖန်ဆင်းရှင်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြမှသာလျှင်သိရှိနိုင်ပေသည်။ ထိုဗိုင်သွလ္လာဟ် သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးရှင်သန်မှုအကြောင်းရင်းဖြစ်သည်ဆိုသည်ကား နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိုးထွင်းသိနားလည်မှု(သို့) သမရိုးကျသုတေသနဖြင့်ယင်းအကြောင်းမသိနားမလည်နိုင်ချေ။ သို့သော်လည်း ယင်းသည်အရေးဗီးယားနှင့် မက္ကဟ်ရှိ လူများအတွက်ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၏ အကြောင်းဖြစ်သည်ဆိုသည်ကား ရှည်လျားသည့်အတွေ့အကြုံများနှင့်စမ်းစစ်လေ့လာချက်များအားဖြင့် သက်သေပြပြီးဖြစ်ပေသည်။

ဗိုင်သွလ္လာဟ်သည် ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်း၏အနှစ်သာရနှင့်သင်္ကေတလက္ခဏာဖြစ်သည်

ကမ္ဘာကြီးတွင် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကိုများသောအားဖြင့်အစိုးရဥပဒေများနှင့်ယင်းကို လိုက်နာကျင့်သုံးမှု တို့ဖြင့်ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဓါးပြများ၊ သူခိုးများ၊ လူသတ်သမားများနှင့်လူယက်ဖျက်ဆီးသူများ အတင့်မရဲကြပါ။ သို့သော်လည်း အရပ်အမောင်းခေတ်တွင်လူထုငြိမ်းချမ်းသာယာရေးထိန်းသိမ်းရန် သမရိုးကျ အစိုးရလည်းမရှိ၊ ယေဘုယျဥပဒေအချို့လည်းမရှိခဲ့ချေ။ အရေးဗီးယားတွင်မည်သည့်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာစနစ် ရှိသည်ဖြစ်စေ ယင်းသည်လူမျိုးစုဆိုင်ရာစဉ်းစားတွေးခေါ်မှုပေါ်အခြေခံသည်။ လူမျိုးစုတစ်စုသည်မိမိကြိုက် နှစ်သက်သလို အခြားလူမျိုးစု တစ်ခု၏အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်နှင့်ဂုဏ်သိက္ခာကို အချိန်မရွေးတိုက်ခိုက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်မျိုးနွယ်စုမှ တည်ငြိမ်အေးချမ်း၍ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကိုမည်သည့်အချိန်မျှ မခံစားကြရပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်မြတ်၏ပြီးပြည့်စုံသည့်တန်ခိုးတော်အရ မက္ကဟ်အလ်မုကတ်ရ်ရမာဟ်တွင်ရှိသော ဗိုင်သွလ္လာဟ်အား တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုရရှိစေသော ပုံမှန်အုပ်ချုပ်ရေးတစ်ရပ်အဖြစ်ထားရှိခဲ့ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်တွင်ခိုင်မာသောအစိုးရတစ်ရပ်၏ဥပဒေကိုစိတ်ထားမှန်ကန်သူတစ်ဦး မဖေါက်ဖျက်ရဲသကဲ့သို့ အမှောင်ခေတ်တွင်းကပင်လျှင် သာမန်လူသားတို့၏နှလုံးသားထဲသို့ ဗိုင်သွလ္လာဟ်၏မြင့်မြတ်မှုကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကစူးဝင်စေကာ ယင်းဗိုင်သွလ္လာဟ်၏ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အဆင့်အတန်းကိုထိန်းသိမ်းရန်အတွက်ဆိုလျှင် ပုဂ္ဂိုလ် ရေးဆန္ဒများနှင့်စိတ်အားထက်သန်မှုကိုပင် အရေးမစိုက်ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ ပစ်ပယ်ခဲ့ကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤသည်မှာ လူမျိုးနွယ်ဆိုင်ရာမနာလိုမုန်းထားမှုများနှင့်နှစ်ရှည်စစ်ခင်းနေသူများအဖြစ် မသိနား မလည်သောခေတ်ဆိုသည့်အရပ်အမှောင်ခေတ်ကပြောစမှတ်တွင်လောက်သောအကြောင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်း၎င်းတို့၏နှလုံးသားများထဲသို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဗိုင်သွလ္လာဟ်နှင့်ယင်း၏ဆက်စပ်မှုများ၏ထွင်မြတ် မှုထည့်ထားသဖြင့် အကယ်၍၎င်းတို့ရန်သူဟုရပ်စဲတွင်းဝင်ရောက်သွားလျှင် ဒေါသနှင့်မခံချီမခံသာဖြစ်မှုကို မျှ သိပ်ကာဘာမျှမပြောတော့ချေ။ သားတစ်ယောက်သည်မိမိဖခင်အားသတ်သော လူသတ်သမားကိုဟရမ်တွင်း တွေ့ရှိလျှင်ပင် မျက်လွှာချကာထိုသူ့အပါးမှ ထွက်ခွာသွားလေ့ရှိသည်။

အလားတူပင် ဟရမ်အတွင်းဟဂျ်နှင့်အုမ္မရဟ်ပြုရန်ရောက်ရှိသူတစ်ဦး(သို့)ဇဗာဟ်လုပ်ရန်တိရစ္ဆာန်အား ဆွဲသွားသူကိုလည်း ရိုသေသမှုပြုခဲ့ပါသည်။ ရလဒ်ကားအဆိုးဝါးဆုံးသောသူပင်လျှင် ထိုသူတို့အား မည်သည့်နည်း နှင့်မျှအန္တရာယ်မပြုပါ။ မပြေနိုင်သောရန်ဘက်တစ်ဦးကိုပင်လျှင်အကယ်၍၎င်းသည် ဟဂျ်နှင့်အုမ္မရဟ်လုပ်ဆောင် ခြင်း၏သင်္ကေတများဖြစ်သော အဲဟ်ရမ်ဝတ်ရုံနှင့်တိရစ္ဆာန်ဆင်မြန်းသည့်လည်ဆွဲကိုတွေ့မြင်ပါက မည်သည်မျှ ပြောဆိုခြင်းမပြုတော့ပါ။

ဥပမာတစ်ခုကြည့်ကြစို့။ ဟစ်ဂျရီ(၆)ခုနှစ်ကဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည်ဆွဟာဗာဟ် တစ်စုခြံရံ၍ အုမ္မရဟ်လုပ်ဆောင်ရန် အဲဟ်ရမ်ဝတ်ဆင်၍ ဗိုင်းသုလ္လာဆီသို့စတင်၍ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ဟရမ်နယ်နမိတ်အနီးဟုဒိုင်ဗီယဟ်တွင် ရပ်နားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် စိုက်ယိ ဒိနာအုသ်မာန်အလ်ဂနီ(رضي الله عنه)သခင်နှင့်အပေါင်းအဖော်အချို့တို့အား မက္ကဟ်၏အကြီးအကဲခေါင်းဆောင်တို့ထံ မုစ်လင်မ်တို့ယခုအချိန်စစ်တိုက်ရန်လာသည်မဟုတ်ဘဲ အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်းပြောကြားစေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည်ပိတ်ပင်တားဆီးမှုမလုပ်သင့်ပါဟု စကားအချေအတင်များစွာပြောပြီးနောက် ၎င်းတို့ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ထိုသူအား တွေ့ဆုံပြီးနောက်မိန့်သည်မှာ ဤသူသည် ဗိုင်းသုလ္လာဟ်၏ထွဋ်မြတ်မှုများကို ထိန်းသိမ်းသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဇဗာဟ်လုပ်ရန်သတ်မှတ်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်များအား ထိုသူ့ကိုပြသသင့်ပေသည်။ ကိုယ်စားလှယ်သည် ဤဇဗာဟ် လုပ်မည့်တိရစ္ဆာန်များကိုတွေ့ရှိရသောအခါ ထိုသူ့လုပ်ဆောင်မည့်သူများ ဗိုင်းသုလ္လာဟ်သို့သွားခြင်းကိုမည်သည့် အခါမျှ မဟန့်တားသင့်ဟု ဝန်ခံပြောဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် အစောပိုင်းပြောကြားသကဲ့သို့ အမှောင်ခေတ်တွင်းမှာပင် ယင်းကဲ့သို့သော မြင့်မြတ်သည့်ဟရမ် ၏အကြောက်ကိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကထည့်သွင်းခဲ့မှုကြောင့် ဗိုင်းသုလ္လာဟ်သည် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ငြိမ်း ချမ်းသာယာမှု၏ရင်းမြစ်နှင့်အကြောင်းခံဖြစ်သွားပေသည်။ ဤထွဋ်မြတ်မှု၏တိုက်ရိုက်ရလဒ်ကြောင့် ဟရမ်တွင်း ဝင်သော(သို့)ထွက်သောသူများ(သို့)ဟဂျ်နှင့်အုမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန်လက္ခဏာအထိမ်းအမှတ်ရှိသည့် ဟဂျ် အုမ္မရဟ်ပြုလုပ် သူများအတွက်သာလျှင် အကာအကွယ်ပေးခြင်းခံရပါသည်။ အပြင်လူများကား ဤငြိမ်းချမ်း သာယာမှုနှင့်တည်ငြိမ် အေးဆေးမှုမှ အကျိုးမခံစားနိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း အရေးဗီးယားမှာပင်လျှင် ဗိုင်းသုလ္လာဟ် နှင့်ယင်း၏ပရဂုဏ် နေရာများကို စကြဝဠာဆိုင်ရာဂုဏ်ပြုသကဲ့သို့ ဟဂျ်လုပ်သည့်လူများကိုလည်း အလားတူ ရိုသေလေးစားကြပါသည်။ ဤသည်ကိုမြင့်မြတ်သောလူများဟုခေါ်ဆိုကြသည်။ အချို့သူများက ယင်းတို့နှင့်အတူ ရဂျဗ်လကိုလည်း ထည့်သွင်း ခဲ့ကြသည်။ ဤလမြတ်များထဲတွင်ဟရမ်အပြင်မှာပင်လျှင် စစ်ခင်းခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုတားမြစ်ထားသည်ဟု အရေးဗီးယားတစ်ခွင်၌မှတ်ယူထားခဲ့ကြသည်။ ယင်းကို၎င်းတို့ရှောင်ကြဉ်ကြပါသည်။

(၁) ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည်- **فِيْمَا لِلنَّاسِ “လူတို့အဖို့ (သာသနာရေးနှင့်လောကီရေး) တည်မြဲစေရန်အတွက်”** ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်နှင့်အတူ(၃)မျိုး ပါဝင်စေပါသည်။ ပထမမှာ- **الشَّهْرُ الْحَرَامُ** ထူးမြတ်သောလဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် rhW ရှဟ်ရ်“လ” ဟူသည်ကိုဧကဝုစ်ကိန်းဖြင့်ဖော်ပြထားသောကြောင့် ဋီကာရှင်အများစုက ဤနေရာ၌ ဇွလ်ဟိရ်ဂျဟ်လကို ဆိုလိုကြောင်းပြောကြသည်။ ယင်းလအတွင်း ဟဂျ်နှင့် ဆိုင်သောကျင့်စဉ်များလုပ်ဆောင်ရပါသည်။ အချို့ဋီကာရှင်များကမူ စကားလုံးကိုဧကဝုစ်ကိန်းသုံးနှုန်းထား

သော်လည်းယင်းသည် အမျိုးအစားကိုဖော်ပြခြင်းဖြစ်၍ ဤနေရာ၌မြတ်သောလအားလုံး အကျုံးဝင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

(၂) ဒုတိယဖော်ပြထားသည်မှာ “အလ်ဟဒီ”ဖြစ်၍ယင်းသည် ဟရမ်အတွင်းတွင် ဇဗာဟ်ပြုလုပ်မည့်တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်ကိုရည်ညွှန်းသည်။ အရပ်တို့၏သမရိုးကျလေ့ကား ထိုသို့ဇဗာဟ်လုပ်မည့်တိရစ္ဆာန်အားသယ်ယူ လာသူတစ်စုံတစ်ဦးအား စစ်ဆေးခြင်းနှင့်တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း ပြုလုပ်လေ့မရှိချေ။ ထိုသူသည် ငြိမ်းချမ်းသာယာ စွာခရီးသွားလာနိုင်၍ သူရည်စူးထားသည်ကိုလုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်“ဇဗာဟ်ပြုလုပ်မည့်သတ္တဝါများ” သည်လည်း ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးထူထောင်မှုအကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်လာပါသည်။

(၃) တတိယအရာမှာ “အလ်ကလာအိဒ်”ဖြစ်ကာ ယင်းစကားလုံးသည်“ကိလာဒဟ်”၏ဗဟုဝုဏ်ကိန်းဖြစ်သည်။ ယင်းအဓိပ္ပာယ်မှာလည်ဆွဲဖြစ်သည်။ အရပ်ဂျာဟီလီယဟ်အမှောင်ခေတ်ခလေ့တစ်ခုမှာကား ဟဂျ်ပြုလုပ်ရန် သွားသောသူတစ်ဦးသည် သင်္ကေတတစ်ခုအနေဖြင့် ၎င်း၏လည်ပင်းတွင်လည်ဆွဲစွပ်သွားလေ့ရှိသည်။ သို့မှသာ လူအများက ဤသူသည်ဟဂျ်ပြုလုပ်ရန်သွားနေသူဟု သိရှိနိုင်ကာ အနှောက်အယှက်ပေးခံရလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ အလားတူပင် ၎င်းတို့ဇဗာဟ်လုပ်မည့်တိရစ္ဆာန်များ၏လည်ပင်းတွင်လည်း လည်ဆွဲတပ်ဆင်ပေးခဲ့ကြသည်။ ဤသည်တို့ကိုလည်း“ကလာအိဒ်”အဖြစ် ခေါ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကလာအိဒ်သည်လည်း ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး နှင့်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၏ရင်းမြစ်တစ်ခုဖြစ်လာသည်။

အနည်းငယ်စဉ်းစားရုံမျှဖြင့် “ထွတ်မြတ်သောလ” “ဇဗာဟ်လုပ်မည့်သားကောင်”နှင့် “ကလာအိဒ်”သည် အားလုံးသည် ဗိုင်သုလ္လာဟ်၏အဆွယ်အပွားများနှင့်အထောက်အပံ့ဖြစ်သောအရာများဖြစ်ကြောင်း ပြုပေလိမ့်မည်။ ယင်းတို့ကို လေးစားခြင်းသည် ဗိုင်သုလ္လာဟ်အားလေးစားခြင်းတစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် ဤအရာများ၏ပေါင်းစပ်မှုကိုတည်ငြိမ်မှု(သာမက တသမတ်တည်းနှင့်ကြုံကြုံခံနိုင်ခြင်း)အရင်းအမြစ် တစ်ရပ်အဖြစ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းတည်ငြိမ်မှုသည် အရေးဗီးယားရှိလူသားတို့အတွက်နှင့် မက္ကဟ်ရှိလူများ အတွက် သီးသန့်ဖြစ်ကာ လူသားအားလုံးအတွက် ယေဘုယျဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ယခုဘဝနှင့်နောင်ဘဝတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောကိစ္စရပ်အားလုံးအတွက်ဖြစ်ပေသည်။

အချို့ဋီကာရှင်များက- **فِيْمَا لِلْنَّاسِ “လူတို့အဖို့တည်မြဲစေရန်”**ဟူသောဖော်ပြချက်ကိုရှင်းလင်းရာတွင် ဗိုင်သုလ္လာဟ်နှင့်ယင်းဝန်းကျင်ရှိထွဋ်မြတ်သော ဟရမ်ပရဝုဏ်ကိုလူတိုင်းအတွက် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုနေရာတစ်ခု အဖြစ် ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အခြားဋီကာရှင်များကမူဒေသတွင်း မပြုလုပ်မစိုက်ပျိုးနိုင်သည်များကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးဇူးတော်ဖြင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ၎င်းတို့ထံအဆက်မပြတ်ရောက်ရှိကာ မက္ကဟ်ရှိလူများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာထောက်ပံ့ခြင်း တိုးချဲ့သောနည်းလမ်းများကို ရည်ညွှန်းသည်ဟုဆိုကြသည်။ ဋီကာရှင်အချို့ကလည်း ဗိုင်သုလ္လာဟ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူများဟု လူသိများသောမက္ကဟ်သားတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အိမ်တော်ကိုအလုပ်အကျွေးပြုနေသည့် အထူးသီးသန့်လူသားများအဖြစ် အထူးတလည်အလေးအမြတ်ထားကြ ပါသည်။ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင်“လူတို့အဖို့တည်မြဲစေရန်”အဖြစ် ဘာသာပြန်ထားသော အသုံးအနှုန်းသည် ဤလူတို့ကို အထူးသီးသန့်ဖော်ထုတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။

قِيَمًا لِلنَّاسِ “လူတို့အဖို့တည်မြဲစေရန်”ထဲတွင်ပါဝင်သော ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်များ အားလုံးသည်တစ်ခုနှင့် တစ်ခုဖီလာဆန်ကျင်ခြင်းမရှိကြဟု အီမာမ်အလ်ရာဇီကမိန့်ကြားခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် နေထိုင်ခြင်း၊ ရှင်သန်ရပ်တည်ခြင်း၊ တည်ငြိမ်ခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် (ဤကမ္ဘာလောကတွင်မှတစ်ဆင့် နောက်ဆုံး ပန်းတိုင်အာခိုရတ်ထိ)အစားရရှိခြင်းများအတွက် ဤသူများအားလုံး၏ကောင်းကျိုး သာယာဝပြောမှုနှင့် အောင်မြင် ခြင်း(ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှစ်ရပ်စလုံး)၏ ရင်းမြစ်အဖြစ်ပိုင်သူလ္လာဟ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြုလုပ်ထားသည်။ အရေးဗီးယားရှိလူများအထူးသဖြင့် မက္ကဟ်ရှိလူများနှင့်ပတ်သက်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် ၎င်းတို့အားအတွင်းပိုင်းနှင့်အပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကောင်းချီးမင်္ဂလာများဖြင့်ချီးမြှင့်တော်မူထားခဲ့သည်။

အာယသ်တော် အဆုံး၌- : **ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ اَنْ اللّٰهُ يَعْلَمَ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ** (ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်တော်မူခြင်းကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိုးများ၌ရှိသမျှတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ပထဝီ၌ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း သိရှိတော်မူသည်ကို အသင်တို့ယုံကြည်ကြရန်ဖြစ်သည်။ **ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကိုအကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသောအရှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။**)ဟုမိန့်ကြားထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ပိုင်သူလ္လာဟ်နှင့်ယင်း၏ ဆက်နွယ်သည်များကို လူအများအတွက်တည်ငြိမ်ခြင်း၊ ရှင်သန်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့် တည်ငြိမ်မှုတို့၏ရင်းမြစ် အဖြစ်ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်။ ယင်းကို အထူးသဖြင့်အရေးဗီးယားရှိ လူများကအမြဲမြင်တွေ့နေခဲ့ရပါသည်။ ဤကဲ့သို့မိန့်ထားခြင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့်မိုးကောင်းကင်ရှိအရာအားလုံးကို သိရှိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူကာ ထိုအရာအားလုံးတို့အား စီမံခြင်းနှင့်အုပ်ချုပ်ခြင်းကို စွမ်းဆောင်နိုင်တော် မူသော အရှင်ဖြစ်တော်မူကြောင်း လူတိုင်းသိရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်(၉၈)တွင်- **اَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ وَاَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ** (ဧကန် စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (တစ်စုံတစ်ရာကို ထိုအရှင်မြတ်နှင့်တွဲဖက်ကိုးကွယ်ခြင်း၊ အမိန့် တော်ကိုသွေဖည်ခြင်း အစရှိသောပြစ်မှုများနှင့်မိမိတို့ကိုယ်ကိုဖုံးလွှမ်းစေသောသူတို့ကား)အလွန်ပြင်း ထန်စွာပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည့်အကြောင်းနှင့် ဧကန်စင်စစ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (ထိုတစ်ဆူတည်း သောအရှင်အား ယုံကြည်ဆည်းကပ်၍ ကောင်းမြတ်သောသီလများကို ဆောက်တည်ကြကုန်သောသူတို့ အား)အလွန်တရာမျှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသောအရှင်၊ အလွန်တရာမျှသနားညှာတာ တော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူကြောင်းကို အသင်တို့သည် ကောင်းစွာသိထားကြလေကုန်)။ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤသည်က ဟလာလ်(တရားဝင်)နှင့်ဟရာမ် (တရားမဝင်)တို့နှင့်ပတ်သက်သောပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အမိန့်ပညတ် ချက်တို့မှာအနန္တဉာဏ်တော်နှင့်တွေ့တော့ ကြံဆမှုပေါ်အခြေခံထားသည်ဆိုကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြပါသည်။ ယင်းတို့ကို နာခံကျင့်သုံးနေသ၍ ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်သူသည်ကောင်းခြင်းမှအပ ဘာမျှမဖြစ်နိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း ယင်းတို့နှင့်ဆန့်ကျင်၍ လုပ်ဆောင်ရန်ရွေးချယ်ခဲ့လျှင်မူ အပြင်းထန်ဆုံးသောပြစ်ဒဏ်ခတ်ခံရမှုနှင့် ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးသည်မှအပ ဘာမျှမဖြစ်နိုင်ပေ။ သတိပေးခြင်းနှင့်အတူမိန့်ကြားထားသည်မှာ အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးသည် မေ့လျော့၍သော်လည်းကောင်း၊ ဂရုမမူမိ၍သော်လည်းကောင်း ပြစ်မှုဂုဏ်တစ်ခုကျူးလွန်မိခဲ့လျှင် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည်ချက်ချင်း ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မမူချေ။ မိမိလုပ်ခဲ့သည်များအတွက် အရှက်ရကာ ဝန်ချတောင်းပန် သူများအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်မှုတံခါးအစဉ်ဖွင့်ထားလျက်ရှိပါသည်။

တတိယအာယသ်(၉၉)ထဲတွင်- وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ဟူ၍မိန့်ထားခြင်း၏ဆိုလိုရင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်တမန်တော်၏တာဝန်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အဟ်ကာမ် (အမိန့်အမိန့်ချက်များ)ကို သယ်ဆောင်ရန်သာဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင်ကား ၎င်းတို့လက်ခံ၍ ယုံကြည်သည်ဖြစ်စေ၊ ငြင်းပယ်၍မယုံကြည်သည်ဖြစ်စေ ယင်း၏အကျိုးအမြတ်နှင့်ဆုံးရှုံးမှုကား ၎င်းတို့အတွက်သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့မယုံကြည်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်တမန်တော်ကိုမည်သို့မျှ ဆုံးရှုံးစေမည်မဟုတ်ချေ။ မည်သူမဆို လျှို့ဝှက်၍ဖြစ်စေ ပွင့်လင်းစွာဖြစ်စေပြုလုပ်သည့်အရာတိုင်းအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သိရှိတော်မူသည့်အတွက် ထိုအရှင်အား လိမ်လည်လှည့်ဖျား၍မရနိုင်ဟူသည်ကိုကား နားလည်သဘောပေါက်ထားရပေမည်။

စတုတ္ထအာယသ်တော်(၁၀၀)ထဲ၌- قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ (အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (ဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများနှင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရာများသည် မတူချေ။ . .)အရဗီဘာသာစကားတွင် ‘သွိုင်ယိဗ်’ နှင့် ‘ခဗိဗ်’ စကားလုံးများသည် အဓိပ္ပာယ်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောစကားရပ်များဖြစ်ကြသည်။ ‘သွိုင်ယိဗ်’သည် အကောင်းဆုံး နှင့်အသန့်ရှင်းစင်ကြယ်ဆုံးသောအရာရာတိုင်းကို ရည်ညွှန်း၍‘ခဗိဗ်’သည် ပြစ်တင်ရှုံ့ချဆုံးမခြင်းနှင့်မကောင်းဆုံးသောအရာများကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဋီကာရှင်အများစု၏သဘောအရ ဤအာယသ်ထဲတွင် ‘ခဗိဗ်’သည် ဟရာမ် ဖြစ်၍မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်ဟုဆိုကာ ‘သွိုင်ယိဗ်’သည် ဟလာလ်ဖြစ်၍သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အာယသ်တော်ကဆိုလိုသည်မှာ ခိုင်လုံသောဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ကောင်းမွန်သောအသိရှိသူတိုင်းအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်းနှင့်မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်ခြင်း(သို့) ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ် တို့မတူညီနိုင်ကြောင်းပြုလုပ်ထားသည်။

ဤနေရာ၌ ခဗိဗ်နှင့်သွိုင်ယိဗ်တို့၏ ယေဘုယျအဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှုကြောင့် ယင်းအဓိပ္ပာယ်ထဲတွင် ဟလာလ်(သို့) ဟရာမ်ဖြစ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းများ၊ ကောင်းသော(သို့)ဆိုးသောလူသားများနှင့်ကောင်းမြတ်သော(သို့) ဆိုးယုတ်သောလုပ်ရပ်များနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားများ သုံးမျိုးစလုံးအကျုံးဝင်သည်။ ကောင်းခြင်းနှင့်ဆိုးခြင်း မတူညီဟူသောမှန်ကန်ချက်မှ အာယသ်တော်၏ဆိုလိုရင်းကားရှင်းလင်းပေသည်။ ဤသဘာဝတရားအရဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်ရှေ့တော်မှောက်၌ ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရာနှင့်ညစ်ညမ်းသောအရာတို့ မတူညီကြချေ။ အလားတူကောင်းသောလုပ်ရပ်များနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားများသည်ဆိုးသောလုပ်ရပ်များ၊ ဆိုးသော ကိုယ်ကျင့်တရားတို့နှင့် မတူညီကြချေ။ အလားတူထပ်၍ ကောင်းမြတ်သောလူသားများနှင့်ဆိုးယုတ်သော လူသားများတို့သည်လည်း မတူညီကြချေ။

ဤအာယသ်တော်(၁၀၀)ထဲ၌ ဆက်လက်မိန့်ထားသည်မှာ- وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ (မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများ၏ပေါများမှုသည်အသင့်အား ဝမ်းသာအားရစေသော်လည်း မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများနှင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရာများမတူချေ။)ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကြည့်ရှုသူများသည် ဆိုးဝါးခြင်းနှင့်မသန့်ရှင်းသောအရာများ၏ မြားမြောင်မှုကြောင့် ဤအရာများသည် နေရာတကာပြန့်နှံ့၍ အောင်ပွဲခံနေသဖြင့် ယင်းတို့အားကောင်းသည်ဟူ၍ပင် တစ်ခါတစ်ရံ တအံ့တဩနှင့်မှတ်ယူကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ဤသည်မှာလူသား၏အသိပညာနှင့်သတိတရား၏ရောဂါတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင်မှန်ကန်မှုကိုခံစားနိုင်သည့် မွေးရာပါချို့တဲ့မှုတစ်ရပ် မှုချဖြစ်ပေသည်။

အာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း

ဤအာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏နောက်ခံအကြောင်းတင်ပြရာ၌ အချို့ဆင့်ပြန်ချက်များအရ အရက်သေစာနှင့်ယင်းအားရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းတို့အား အစ္စလာမ်ဘာသာတွင်ပိတ်ပင်တားမြစ်သောအချိန်တွင် ယင်းလုပ်ငန်းဖြင့်ငွေကြေးရှာဖွေစုဆောင်းထားသောအရက်ရောင်းသူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်ﷺထံ လာရောက်၍ “ယာရုလုလ္လာဟ် ဤအရက်သေစာရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှစုဆောင်းထားသောငွေကြေးအချို့ ကျွန်တော့်တွင်ရှိပါသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည်ဤငွေကြေးကိုဘာသာရေးကိစ္စနှင့်ကောင်းမြတ်သည့်နေရာတို့၌ သုံးစွဲခဲ့သော် ကျွန်တော့်အတွက်အကျိုးအမြတ်ရှိနိုင်ပါမည်လော”ဟု မေးလျှောက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်ﷺ သခင်ကမိန့်သည်မှာ အကယ်၍အသင်သည် ယင်းငွေကြေးကို ဂျီဟာဒ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ဟဂျ်ပြုရာတွင်ဖြစ်စေ အလားတူကိစ္စရပ်များတွင်ဖြစ်စေ သုံးစွဲခဲ့သည့်တိုင် ခြင်ကောင်တစ်ကောင်၏သေးငယ်သောတောင်ပံမျှလောက်ပင် တန်ဖိုးရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ ဟလာလ် (တရားဝင်)သည်မှအပ မည်သည်ကိုမျှလက်ခံတော်မူသည်မဟုတ်ချေ။

ဤဥစ္စာဓနတန်ဖိုးချခြင်းနှင့်ရှုတ်ချခြင်းကို အာဓိရတ်တမလွန်ဘဝနှင့်ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အရာရာတိုင်း၏ အဆုံးသတ်ကို မျက်ခြည်မပြတ်အနည်းငယ်နက်နဲစွာကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ်ဥစ္စာဓန(သို့)ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းတို့သည် ဤကမ္ဘာလောက၏ကိစ္စရပ်များတွင်ပင်လျှင် မတူညီကြချေ။ ဟလာလ်မှတစ်ဆင့်ရရှိသောအကျိုးအမြတ်များ၊ ရလဒ်များ၊ စစ်မှန်သောစည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့်ပီတိတို့သည်ဟရာမ်မှလည်း မည်သည့်အခါမျှမဖြစ်နိုင်၊ မည်သည့်အခါမျှ ရမလာနိုင်ပါ။ အိမ်နိမိတ်အဓိပ္ပာယ်သင်္ကေတကို ကိုးကားကာသစ်စိရ်အလ်ဒူရ်အလ်မန်စူရ်ကျမ်းတွင် တင်ပြထားသည်မှာ သာဗီအိန်ခေတ်တွင်ရှိ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော ခလီဖာဟ်စိုက်ယိဒီနာအုမရ်အိမ်နိမိတ်အဗ္ဗဒုလ်အဇီးဇ်သည် ၎င်းအလျင်အာဏာရှင်လူတစ်စုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် ခွင့်မပြုနိုင်သောအခွန်ကောက်ခြင်းကို ရပ်တန့်စေကာ တရားမဝင်ကောက်ခံထားခဲ့သော ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့်ငွေကြေးတို့ကိုမှန်ကန်သောပိုင်ရှင်များထံ ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ယင်းလုပ်ရပ်ကြောင့် အစိုးရဘဏ္ဍာတိုက်မှာလုံးဝမရှိတော့ဘဲ ဝင်ငွေအလွန်ကျဆင်းသွားပါသည်။ ထိုစဉ်ဒေသတစ်ခု၏အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးက ထိုသို့ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာတိုက်ဝင်ငွေကျဆင်းလာသောအခြေအနေမျိုးတွင် အစိုးရတာဝန်များကိုမည်သို့ထမ်းဆောင်ရပါမည်နည်းဟု စာရေးသားမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ စိုက်ယိဒီနာအုမရ်အိမ်နိမိတ်အဗ္ဗဒုလ်အဇီးဇ်သည် ဤအာယသ်တော်- **لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ** (မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများ၏ပေါများမှုသည် အသင့်အားဝမ်းသာအားရစေသော်လည်း မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများနှင့်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအရာများမတူချေ)ကိုကိုးကား၍ ၎င်းအားအဖြေပေးခဲ့သည်။ ခလီဖာဟ်ကြီးကဆက်လက်ရေးသားသည်မှာ အသင့်အလျင်အုပ်ချုပ်သူများသည် ဘဏ္ဍာတိုက်ဖြည့်စေရန် မတရားမှုနှင့်ဖိနှိပ်မှုကိုအသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ယခုသင်သည်ယင်းကိစ္စနှင့်လိုက်ဖက်စွာတရားမျှတမှုနှင့်သာတူညီမျှမှုကိုတည်ထောင်ပါ။ ထို့ပြင်သင့်ဘဏ္ဍာတိုက်လျော့နည်းမှုအား လျော့နည်းသည့်အတိုင်းရှိပါစေ။ ယင်းကိုဂရုမစိုက်ပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်တို့အစိုးရ၏ အသုံးစရိတ်များကို ဤဝင်ငွေလျော့နည်းသည့်အနေအထားတွင်းမှာ ကျခံသုံးစွဲသင့်သည်။

ဤအာယသ်တော်ကျရောက်သည့်အကြောင်းသည် သီးခြားအဖြစ်အပျက်တစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ဤအာယသ်တော်သတင်းစကား၏အခြေခံမှာ အရေအတွက်နည်းခြင်းများခြင်းသည် အရေးမဟုတ်ချေ။ ကိစ္စရပ်များကို လူသားတို့လက်ဖြင့်ရေတွက်သော (၅၁)နှင့်(၄၉)စသောနည်းခြင်းများခြင်းတို့သည် မည်သည်မှန်၍ မည်သည်စစ်သည်ကိုဆိုသည့်မှတ်ကျောက်မဖြစ်နိုင်ပါ။

စင်စစ် အကယ်၍ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာလောကရှိအဖွဲ့အစည်းတို့၏အစိတ်အပိုင်းတိုင်းရှိ ပြန့်ပွားနေသော ဖြစ်ပျက်မှုများကိုအမှတ်မထင်ကြည့်ရှုလိုက်ပါက အကောင်းကနည်းပြီး မကောင်းကများသည်ကိုတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ (ယုံကြည်ခြင်းကို မယုံကြည်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ ဘုရားတရားကိုင်းရှိုင်းခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်း၊ ရိုးသားခြင်းတို့ကို ယုတ်မာခြင်း၊ အသောက်အစားအပျော်အပါးလိုက်စားခြင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ တရားမျှတခြင်း၊ သာတူညီမျှရှိခြင်းကို မတရားခြင်း၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ အသိပညာရှိခြင်းကို မသိနားမလည်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်တုံတရားရှိခြင်းကို ဆင်ခြင်တုံတရားမဲ့ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။) တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဤနှိုင်းယှဉ်ချက်များတွင် ဒုတိယအမျိုးအစားတို့သည် ပိုမိုများပြားနေသည်ကို မလွဲမသွေတွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။ ဤသည်က တစ်စုံတစ်ခု၊ အုပ်စုတစ်စု(သို့)အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တွင်ကိန်းဂဏန်းအရေအတွက်များပြားနေခြင်းသည် ယင်း၏ ကောင်းမွန်ခြင်း၊ မှန်ကန်ခြင်း၏ အကြွင်းမဲ့သက်သေမဖြစ်နိုင်ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အားသေချာစေပါသည်။ ထိုအရာ(သို့) ထိုအုပ်စု(သို့) ထိုအဖွဲ့တို့ကောင်းသည်ဆိုခြင်းမှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့်အကြောင်းအရာများနှင့် အခြေအနေများအပေါ်တွင်မူတည်ပါသည်။ အကယ်၍ယင်းအချက်အလက်များနှင့်အခြေအနေ ကောင်းမွန်ပါက ထိုအရာ၊ ထိုအုပ်စု၊ ထိုအဖွဲ့သည်ကောင်းမွန်သည်။ အကယ်၍ယင်းအချက်အလက်များနှင့်အခြေအနေများ မကောင်းပါက ၎င်းတို့သည် မကောင်းကြပါ။ ဤစစ်မှန်ခြင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြ၍- **وَلَوْ أَغَبْنَا كَثْرَةُ الْخَيْبِ** “မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရာများ၏ပေါများမှုသည် အသင့်အားဝမ်းသာအားရစေသော်လည်း” ဟူ၍ မိန့်ကြားထားသည်။

အစ္စလာမ်ဘာသာတွင်လည်း အချို့သောကိစ္စရပ်များကိုအဆုံးအဖြတ်ပေးရန်အတွက် အရေအတွက်များခြင်းကိုသုံးနိုင်သည်ဟုကြေညာထားခဲ့ပါသည်။ ယင်းကိုလည်း ပင်ကိုယ်အရည်အချင်းဖြင့်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အခြေအတင်ပြောနိုင်စွမ်းတို့ဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အုပ်ချုပ်သူအာဏာပိုင်တို့အရည်အချင်းမပြည့်မီမှသာ အသုံးပြုရပါမည်။ ဤကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင်လူအများအကြား အငြင်းပွားမှုများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အများမဆန္ဒပေးခြင်းကိုကျင့်သုံးရပါမည်။ အခြေအနေတစ်ရပ်တွင်အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်အတွက် အီမာမ်(သို့) အမိရ်(သို့)ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးမရှိခဲ့ပါလျှင် အီမာမ်တစ်ဦး(သို့) ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးခန့်ထားခြင်းဥပမာကိုကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့်အချို့သောကိစ္စများအားငြိမ်းချမ်းစွာဖြေရှင်းနိုင်ရန်နှင့်ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောငြင်းခုံမှုများကိုဖယ်ရှားရန် အတွက်အများစု၏ အကြံဉာဏ်ကိုရွေးချယ်ရပါမည်။ ယင်းကြောင့် လူအများစုကကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် ယင်းအရာသည်မှန်ကန်သည်၊ ခွင့်ပြုသည်၊ ဟလာလ်ဟု ဘယ်သောအခါမျှအဓိပ္ပာယ်မသက်ရောက်ပါ။

အာယသ်တော်အဆုံးတွင်- **فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ** “သို့ဖြစ်ပေရာ အို-ခွဲခြားသိနိုင်သော အသိဉာဏ်ရှင်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် အောင်မြင်ကြလတ္တံ့။” ဟူ၍ မိန့်ကြားထားသည်။ ဤအာယသ်တော် အသိဉာဏ်ရှင်တို့အား

ဦးတည်ပြောကြားခြင်းက များပြားခြင်းသည်မှန်ကန်ခြင်းနှင့် စစ်မှန်ခြင်းမှတ်ကျောက်ဟု မှတ်ယူခြင်းနှင့် တစ်စုံတစ်ခုသည် အရေအတွက်များပြားခြင်း၊ ပေါများခြင်းတို့ကြောင့် နှစ်လိုဖွယ်ရာရှိသည်ဟူသော သဘောထားသည် အသိဉာဏ်ရှိသော အသိပညာရှင်တို့၏သဘောထားမဟုတ်ကြောင်း ရည်ညွှန်းပါသည်။ အသိဉာဏ်ရှိသူတို့သည် ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် အသိဉာဏ်ရှင်အားလုံးတို့အား ဤသဘောထားများနှင့် ပတ်သက်၍ သတိပေးရန်အတွက် ၎င်းတို့အား- **فَاتَّقُوا اللَّهَ** “သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။”ဟူ၍ အမိန့်ပေးထားလေသည်။

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

အာယသ် (၁၀၁-၁၀၃)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ رَأَيْتُمْ
 تُبَدِّلُكُمْ تَسْأَلُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبَدِّلُ
 لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ
 مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ
 بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် (နဗီတမန်တော်
 ထံမဖွယ်မရာသော)အကြင်(အကြောင်း)အရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထား
 မေးမြန်းခြင်းကိုမပြုကြကုန်လင့်။ အကယ်၍သာထို(အကြောင်း)အရာများကို
 အသင်တို့ရှေ့ဝယ်ထုတ်ဖော်(ပြောဆို)ခဲ့သည်ရှိသော် အသင်တို့အဖို့(မကောင်း
 ဖြစ်ပေအံ့)။ (တစ်နည်း)(မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ပေအံ့)။ သို့ရာတွင်အကယ်၍သာ
 အသင်တို့သည် ထို(အကြောင်း)အရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုန်အာန်ကျမ်းတော်
 မြတ်ကျရောက်နေစဉ်အခါကာလ၌လျှောက်ထားမေးမြန်းကြပါမူ ထို(အကြောင်း)
 အရာများသည် အသင်တို့ရှေ့ဝယ်ထုတ်ဖော်ပြီးဖြစ်အံ့။ ယင်းသို့သောအရာ
 များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ (အတိတ်တွင်မေးခဲ့ကြသည်များကိုမူကား)အလ္လာဟ်အရှင်
 မြတ်သည်ခွင့်လွှတ်တော်မူ၏။ အမှန်စင်စစ်သော်ကားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
 သည်အလွန်တရာလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူသောအရှင်အလွန်
 တရာခန္တီတရားနှင့်ပြည့်စုံတော်(မူ၍သည်းခံတော်)မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်
 တော်မူပေသတည်း။(၅:၁၀၁)

အသင်တို့အလျင် ရှေးယခင်ကတည်းက ရှိခဲ့ကြသော သူတို့သည်လည်း
 ယင်းကဲ့သို့သောအကြောင်းအရာများကိုမေးမြန်းခဲ့ဘူးကြလေသည်။ ထို့နောက်
 ၎င်းတို့သည်ယင်းအကြောင်းအရာများကို မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြကုန်
 သတည်း။ (၅:၁၀၂)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်“ဗဟီရဟ်”ကိုလည်း(ရုရီအသ်တရားဥပဒေတွင်)သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ “စာအိဗဟ်”ကိုလည်းသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ “ဝဆီလာဟ်”ကိုလည်းသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ “ဟာမီ”ကိုလည်းအသိအမှတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့မှကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်၌မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံ၍မုသားစကားပြောဆိုကြကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့အနက် များစွာသောသူတို့သည် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ကြကုန်သတည်း။(၅:၁၀၃)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

မလိုလားအပ်သောမေးခွန်းများမေးမြန်းခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း

ဤအာယသ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်ချက်များကို မလိုလားအပ်ဘဲ စူးစမ်းမှုပြုလုပ်နေသောသူများအား သတိပေးထားသည်။ ၎င်းတို့သည်ဤလုပ်ရပ်ကိုမည်မျှနှစ်သက်ပြီးစွဲမြဲနေသနည်းဟူမူလုံးဝပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသော အမိန့်ပညတ်ချက်များကိုပင် မေးမြန်းသည်အထိ ရောက်ရှိသွားကြပါသည်။ အမှန်မှာယင်းတို့ကိုမေးမြန်းရန်မလိုအပ်ပါ။ ဤအာယသ်တော်ထဲတွင် ထိုသူများအား မေးမြန်းခြင်းမပြုရန် ညွှန်ကြားထားပါသည်။ အကယ်၍မေးမြန်းခဲ့ပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့၏လျှို့ဝှက်ချက်များကိုဖော်ထုတ်ပြသခဲ့ပါက ထိုသူတို့သည် စမ်းသပ်မှုအချို့ခံရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏ်အသရေမဲ့ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း ရင်ဆိုင်ရပါလိမ့်မည်။

ဝဟီကျရောက်ခြင်း၏နောက်ခံအကြောင်း

ဆွဟီးမုစ်လင်မ်ကျမ်းတွင်ဆင့်ပြန်ထားသကဲ့သို့ ဤအာယသ်တော်များကျရောက်ရခြင်း၏အကြောင်းရင်း(သို့)နောက်ခံအကြောင်းရင်းသည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ဟဂျ်ပြုလုပ်ရန်တာဝန်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းသည့်အာယသ်တော်ကျရောက်သည့်အခါတွင် စိုက်ယိဒီနာအလ်အကရအိဗ်နီဟဗိစ်(رحمہ)ကမေးသည်မှာ “နှစ်စဉ်ဟဂျ်ပြုလုပ်ခြင်းသည်ကျွန်ုပ်တို့အတွက်တာဝန်ဖြစ်သွားပါပြီလား”ဟူ၍ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်ကထိုမေးခွန်းကိုမဖြေကြားခဲ့ပါ။ သူကထပ်တစ်ဖန်မေးခဲ့ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်သည် ငြိမ်သက်မြဲငြိမ်သက်နေပါသည်။ သူကတတိယအကြိမ်မေးမြန်းသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူ့အားပြစ်တင်ဆုံးမပြီး မိန့်ကြားသည်မှာ “အကယ်၍ကျွန်ုပ်က အသင်၏မေးခွန်းကိုဖြေကြားရာ၌“ဟုတ်တယ်၊ ဟဂျ်လုပ်ခြင်းသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းအတွက် မပြုမနေရတာဝန်ဟုဖြေကြားခဲ့လျှင်”ယင်းသည်အတည်ဖြစ်သွားက အသင်သည်ယင်းကိုလုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့နောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်က ဆက်လက်မိန့်ကြားသည်မှာ “ကျွန်ုပ်အမိန့်မပေးသောကိစ္စရပ်များအတွက် သည်အတိုင်းထားလိုက်ပါ”။ ထိုအရာများကို စပ်စုခြင်းအားဖြင့်မေးခွန်းများမမေးပါနှင့်။ အသင်တို့အလျင်က အုမ္မသ်များသည် ဤသို့မေးခွန်းပေါင်းမြောက်မြားစွာမေးခဲ့မှုကြောင့် သေတစ်ပန်

သက်ဆုံးငရဲ၌ကျခံခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်ရစူလ်တို့က သူတို့အပေါ်၌ မပြုမနေရ တာဝန်ဟုမပြဋ္ဌာန်းသောအရာများနှင့် ပတ်သက်သည့်မေးခွန်းများကို မေးပြီးတိုင်းမေးကြသည်။ ၎င်းတို့၏မလို လားအပ်သောစုံစမ်းမှုကြောင့်၊ မပြုမနေရဟုမသတ်မှတ်သည်တို့သည် ၎င်းတို့အပေါ်၌မပြုမနေရဟုသတ်မှတ် ခြင်းခံရသည်။ ၎င်းနောက်သူတို့သည် ဤပညတ်ချက်များကို မနာခံခြင်းဟူသည့် ကံဆိုးသည့်လုပ်ရပ်တွင် နစ်မွန်း သွားကြသည်။ အသင်တို့အတွက် အတည်ပြုထားသောလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ကျွန်ုပ်အမိန့်ပေးသည်ကို အသင်တို့အစွမ်း ကုန်လုပ်ဆောင်ကြပါ။ ကျွန်ုပ်ကမလုပ်ရန် အမိန့်ပေးသည်တို့ကို မလုပ်ပါနှင့်(ဆိုလိုသည်မှာ အမိန့်ပညတ်ချက် များပေးထားခြင်းမရှိသောကိစ္စရပ်များအတွက် စပ်စုမှုမပြုလုပ်ပါနှင့်)ဟူ၍ဖြစ်သင့်သည်။

“နဗူဝဟ်”နဗီတမန်တော်ပွင့်ခြင်းနှင့် “ဝဟီ”ကျရောက်ခြင်းတို့သည် တမန်တော်မြတ်ﷺ၏ နောက်တွင် မရှိတော့ပါ

ဤအာယသ်တော်တွင်လည်း ယင်းအကြောင်းကို- **وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ** - “အကယ်၍သာအသင်တို့သည် ထို(အကြောင်း)အရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကျရောက် နေစဉ်အခါကာလ၌ လျှောက်ထားမေးမြန်းကြပါမူ ထို(အကြောင်း)အရာများသည် အသင်တို့ရှေ့ဝယ်ထုတ်ဖော်ပြီး ဖြစ်အံ့။” ဟူ၍ အသိပေးမိန့်ကြားထားသည်။ ဤနေရာ၌ ယင်း“နဗူဝဟ်”နဗီတမန်တော်ပွင့်ခြင်းနှင့်“ဝဟီ”ကျ ရောက်ခြင်းသည် ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်“ဝဟီ”ကျရောက်ခြင်း၏ အချိန်ကာလနှင့်ကန့်သတ်ထားသည်က ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကျရောက်ခြင်းပြီးဆုံးသွားသည်၏နောက်တွင် တမန်တော်ပွင့်ခြင်း(နဗူဝဟ်)နှင့်“ဝဟီ” ကျရောက်ခြင်းလုပ်ရပ်တို့သည် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်တော့မည်မဟုတ်ကြောင်း အညွှန်းပေးထားပါသည်။

ဤနဗီတမန်တော်ပွင့်ခြင်းနှင့် ဝဟီကျရောက်ခြင်းဆိုသည့်လုပ်ရပ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသည်၏နောက် တွင်လည်း အမိန့်ပညတ်ချက်အသစ်များပေါ်ပေါက်လာနိုင်ခြင်း၊ မပြုမနေရမဟုတ်သောတာဝန်ဝတ္တရားတို့ သည်မပြုမနေရဖြစ်သွားခြင်း၊ (သို့မဟုတ်)တစ်စုံတစ်ဦး၏လျှို့ဝှက်ချက်များကို ဝဟီမှတစ်ဆင့်ဖော်ထုတ်ပြသခြင်း ဆိုသည်တို့ကား ဖြစ်လာနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိတော့ပါ။ သို့ရာတွင် မလိုလားအပ်ဘဲ အသစ်တစ်ဖန်မေးခွန်းများ မေးခြင်းဆိုသည်ကိုတော့ တမန်တော်ပွင့်ခြင်းလုပ်ရပ်မရှိသည့်တိုင် ယင်းကိုတားမြစ်မြဲတားမြစ်ထားပါသည်။ အကြောင်းကား ရိုးရှင်းပါသည်။ ဤသည် အသင်၏အချိန်နှင့်အခြားသူများတို့၏ အချိန်ကိုဖြုန်းတီးရာကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ﷺက- **“مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَحْنِيهِ”** “တစ်စုံတစ်ဦးအားကောင်းမွန်သော မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဖြစ်စေသည့်အရည်အချင်းတစ်ခုမှာ မလိုအပ်သည်များကို မလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။”ဟုမိန့် ကြားထားသည်။

ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြသည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး၏ဘဝလုပ်ဆောင်မှုတွင် မည်သို့မျှအကျိုးမရှိသော စိုက်ယိဒီနာမူစာ(الطَّلَع)သခင်၏ မိခင်အမည်(သို့)စိုက်ယိဒီနာနူးဟ်(الطَّلَع)၏လှေအလျားအနံအတိအကျစသည့် မလိုလားအပ်သည့်အကြောင်းအရာများကို ကျွန်ုပ်တို့၏မုစ်လင်မ်ညီနောင်တို့သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုနေ သည်ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကဲ့သို့သောမေးခွန်းများမေးမြန်းခြင်းကို အပြစ်တင်ထိုက်ပါသည်။ ထို ကဲ့သို့သောမေးခွန်းများမေးလေ့ရှိသောသူတို့သည် အများအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ဘာသာတရားအခြေခံများကို သတိ

မမူသောသူများဖြစ်ကြသည်ဟု လူတိုင်းသိကြပါသည်။ ပြဿနာမှာ အလဟဿဖြစ်သောကိစ္စရပ်ကိုလုပ်ခြင်းသည် မလွဲမသွေတစ်စုံတစ်ဦးအား လုပ်သင့်သည်များကိုလုပ်ခြင်းမှ လက်မဲ့ဖြစ်စေပါသည်။ မုစ်လင်မ်ဓမ္မသတ်ရှင်များက ဘာသာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများနှင့်မေးခွန်းများဟု ယူဆရသည်များကို ဖြေကြားထားသည်မှာ များစွာရှိပါသည်။ ထိုသို့မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းသည် မလိုလားအပ်သောအရာဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်တို့သည် အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် လိုအပ်ကြောင်းသက်သေပြခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် အချည်းနှီးဖြစ်စေ၊ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ဖြစ်စေ မေးသောမေးခွန်းများတွင် အကျိုးမဝင်ပါ။ အစ္စလာမ့်သင်ကြားမှု၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသမှာ အချို့သောလုပ်ရပ်များသည် လောကီတွင်လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာတွင်လည်းကောင်း အကျိုးမရှိပါက မလုပ်အပ်ပေ။ ယင်းသည်အချိန်ဖြုန်းတီးရာရောက်စေသည့်လုပ်ရပ်တစ်ခု(သို့) ပြောဆိုမှုတစ်ခု ဖြစ်ပြီး အသိဉာဏ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်စေ၊ လက်တွေ့ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မည်သည့်လုပ်ရပ်တွင်မှ မယစ်မှူးသင့်ပါ။

“ဗဟီရဟ်” နှင့် “စာအိဗဟ်”တို့အားရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း

“ဗဟီရဟ်”၊ “စာအိဗဟ်”၊ “ဝစီလာဟ်”နှင့်“ဟာမီနီ”ဆိုသောအမည်တို့သည် အမှောင်ခေတ်တွင် ခေတ်စားနေသောဓလေ့ထုံးစံတို့နှင့်ဆက်နွှယ်နေပါသည်။ ၎င်းတို့အား ဋီကာဖွင့်ဆိုခြင်းတွင် ဋီကာရှင်များကွဲပြားခြားနားကြပါသည်။ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ ဤစကားလုံးအားလုံးတို့သည် မတူညီသောအခြေအနေတစ်ရပ်စီတို့အတွက် အသုံးပြုထားပါသည်။ ဆွဟီးအလ်ဗုခါရီကျမ်းပါ စိုက်ယိဒီနာစအိဒ်အိဗ်နီအလ်မုစိုင်းယိဗ်(رحمہ)ပေးသောရှင်းလင်းချက်ဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်ကျွန်ုပ်တို့ကန့်သတ်ထားပါသည်။

“ဗဟီရဟ်” ဆိုသည်မှာ- တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ဖြစ်ကာ ယင်း၏နို့ရည်ကို ရုပ်ထုများ၏အမည်နာမနှင့်ပူဇော်ပသထားပြီးမည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးမသုံးရပါ။

“စာအိဗဟ်” ဆိုသည်မှာ- ရုပ်ထုများ၏အမည်ကိုတသကာ ဘေးမဲ့လွတ်သောတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်အခါသမယတွင် အချို့သောတောအုပ်အတွင်းသို့ ဘေးမဲ့လွတ်သည်နှင့်ဆင်တူပါသည်။

“ဟာမီ” ဆိုသည်မှာ- သတ်မှတ်ထားသောအရေအတွက်အတိုင်း မိတ်လိုက်စေခဲ့ပြီးသည့်နောက် ရုပ်ထုများ၏အမည်ကိုတသကာ ဘေးမဲ့လွတ်ခဲ့သောကုလားအုပ်အထီးတစ်ကောင်ဖြစ်ပါသည်။

“ဝစီလာဟ်” ဆိုသည်မှာ- အမများချည်း ဆက်တိုက်မွေး၍ ကြားဖြတ်ကာ အထီးတစ်ကောင်မျှ မမွေးသောကုလားအုပ်ကို ရုပ်ထုများအမည်တသကာ ဘေးမဲ့လွတ်ခံရသောကုလားအုပ်အမ တစ်ကောင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤသူတို့သည်“ရှုရ်စ်က်”လုပ်သည့်အပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကခွင့်ပြုသည်ဟုကြေညာကာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်၏အသား(သို့) နို့ရည်(သို့) ယင်းတိရစ္ဆာန်အားစီးနင်းခြင်းစသည့်အခွင့်အရေးများကို ရယူနေကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဥပဒေများလုပ်ဆောင်ရာဌာနသည် ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်သကဲ့သို့ တရားဝင်ခြင်း(သို့) တရားမဝင်ခြင်းကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်လုပ်နေကြသည်။ ရိုင်းပျသောရယ်ဖွယ်တစ်ခုမှာ ၎င်းတို့၏ဘုရားအများကိုးကွယ်သောဓလေ့ထုံးစံတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်နီးကပ်မှုနှင့်နှစ်ချိုက်မှုရရှိရန် အရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့

မှတ်ယူကြသည်။ ဤသည်၏အဖြေမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဤခလေ့ထုံးစံများကို ဘယ်သောအခါကမျှ မသတ်မှတ်ခဲ့ပါ။ အကယ်၍၎င်းတို့၏ခေါင်းဆောင်များက လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါလျှင် သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှင့်ပတ်သက်၍ လိမ်လည်မှုများဖြင့် ဉာဏ်ဆင်သောကြောင့် မသိနားမလည်သောလူထုက၎င်းတို့အား လက်ခံခဲ့ ကြသည်။ အချုပ်ဆိုရသော် ဤတွင်နှစ်ဖက်သွားသတိပေးချက်တစ်ခုပေးကာ မိန့်ကြားထားသည်မှာ ရည်ရွယ် ချက်မဲ့မေးခွန်းမေးခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပညတ်တော်များခက်ခဲမှုဖြစ်စေခြင်းသည် ပြစ်မှု တစ်ခုကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ အလားတူ အမိန့်ထုတ်ပြန်သောအရှင်၏စိတ်ဆန္ဒနှင့်အမိန့်တော်မပါဘဲ တစ်စုံတစ်ဦး၏ကိုယ်ပိုင်အမြင်နှင့်ဆန္ဒများအပေါ်အခြေခံကာ ဟလာလ်(သို့)ဟရာမ်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုခြင်းသည် ပိုမိုကြီးမားသောပြစ်မှုတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါသည်။ (သစ်စီရ်အုဆ်မာနီ)

P P P P P P P P P

အာယသ် (၁၀၆-၁၀၈)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنَكُمْ إِذَا
خَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَيْنِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ
أَوْ آخَرَيْنِ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ خَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَاصْأَبَتْكُمْ
مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوا نَهْمًا مِّنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمُنَّ بِاللَّهِ
إِنْ رُبِمْتُمْ لَا تَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكْتُمُ
شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّالْمَنَ الْإِثْمَيْنِ ۚ فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا
إِثْمًا فَآخَرَيْنِ يَقُومُنَّ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْأَوَّلَيْنِ فَيُقْسِمُنَّ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَ
مَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لِّلظَّالِمِينَ ۚ ذَٰلِكَ أَذْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا
بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا اللَّهَ لَا يَهْدِيَ الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

အို... သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့အနက်တစ်ဦးတစ်
ယောက်ထံသို့ ‘မရဏ’သေခြင်းတရားသည် ဆိုက်ရောက်၍ (ထိုသူသည်)
“ဝဆို့ယသ်” မှာတမ်းစကားပြောကြားလေသောအခါ၊ အသင်တို့အနက်မှ တရား
မျှတမှုရှိသောသူနှစ်ယောက်သက်သေအဖြစ်ရှိကြရပေမည်။ သို့တည်းမဟုတ်
အသင်တို့သည်မြေပြင်ဝယ်ခရီးထွက်နေစဉ်အသင်တို့၌ သေဘေးဆိုက်ရောက်
ခဲ့သည်ရှိသော် အကယ်၍မုစ်လင်မ်မရှိသော် အသင်တို့မှတစ်ပါးအခြား
(သာသနာဝင်)တို့အနက်မှ သက်သေနှစ်ဦးရှိကြရပေမည်။ အကယ်၍အသင်
တို့သည် မှာကြားခြင်းခံရသူတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ခွဲဟသံသယမကင်းဖြစ်ခဲ့ကြ
ပါမူ၊ ထို(သက်သေ)နှစ်ယောက်ကို(ဗလီအတွင်း၌)“ဆွလာသ်”ဝတ်ပြုပြီးနောက်
ဆိုင်းငံ့ထားကြလေကုန်။ ထိုအခါထိုသူတို့နှစ်ဦးစလုံးတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ကိုတိုင်တည်၍(ဤသို့)ကျိန်ဆိုကြရမည်။ “ကျွန်ုပ်တို့သည်(ဤကိစ္စ၌
မိမိတို့)ဆွေမျိုးနီးစပ်ပါဝင်နေသည့်တိုင်အောင် ဤသို့ကျိန်ဆိုခြင်းအားဖြင့်

မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူးကိုမျှရလိုကြသည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အမိန့်တော်အတိုင်းတာဝန်ရှိသောသက်သေခံခြင်းကိုလည်း လျှို့ဝှက်ထိမ်ချန်ထားရှိကြမည်မဟုတ်ချေ။ (အကယ်၍ ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ထား ရှိခဲ့မူ)ကျွန်ုပ်သည်ဧကန်စင်စစ် အပြစ်မကင်းသောသူတို့အနက်မှပင်ဖြစ်ကုန် အံ့သတည်း။ (၅:၁၀၆)

တစ်ဖန်အကယ်၍ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် (တစ်စုံတစ်ရာမျှ)ကျူးလွန်ခဲ့ ကြောင်းသိရှိရပါလျှင် ထိုအပြစ်ရှိသူနှစ်ဦး၏နေရာတွင် (ကွယ်လွန်သူ၏)ဆွေ မျိုးနီးစပ်ဆုံးအမွေစားတို့အနက် သက်သေနှစ်ယောက်ရပ်ပြီးလျှင် “ကျွန်ုပ်တို့၏ သက်သေခံခြင်းမှာ ထိုသူတို့နှစ်ဦးသက်သေခံခြင်းထက်ပိုမိုမှန်ကန်ပါသည်။ ၎င်းပြင်ကျွန်ုပ်တို့သည်(ပစ္စည်းတောင်းဆိုရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဝဆွဲများအား စွပ်စွဲရာတွင်လည်းကောင်း)စည်းကမ်းကျူးလွန်ခြင်းလည်းမရှိပါ။ (အကယ်၍ သာကျူးလွန်ခဲ့သည်ရှိသော်) ကျွန်ုပ်တို့သည်မလွဲဧကန်မတော်မတရားကျူးလွန် သောသူတို့အနက်အပါအဝင်ဖြစ်ကြအံ့”ဟုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားတိုင်တည် ၍ကျိန်ဆိုကြရပေမည်။ (၅:၁၀၇)

ဤသည်ကား သက်သေများသည် သက်သေခံထိုက်သောနည်းမှန်အတိုင်း သက်သေခံကြရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ၎င်းတို့သည်မိမိတို့၏ကျိန်ဆိုချက်များမှာ အခြားသူများ၏ကျိန်ဆိုချက်များဖြင့် ကန့်ကွက်ပယ်ချခြင်းခံရမည် ကိုစိုးရိမ် ကြရန် အနီးစပ်ဆုံး(အကောင်းဆုံး)သောနည်းပင်ဖြစ်ချေသည်။ (မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ (ထိုအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကို) နာယူကြလေကုန်။ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအမိန့်တော်ကို ကျူးလွန်သောသူတို့အား တရား လမ်းမှန်ကိုညွှန်ပြတော်မူသည်မဟုတ်ပေ။ (၅:၁၀၈)

အာယသ်တော်၏ဆက်စပ်မှု

ဤအာယသ်တော်၏အလျှင် ဘာသာရေးနှင့်ဆိုင်သောဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုများအတွက် အမိန့်ပညတ်ချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ ယခုအာယသ်တော်ထဲတွင် လောကီဆိုင်ရာဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုများအတွက် အမိန့်ပညတ်ချက်များ ဖော်ပြထားသည်။ အညွှန်းပေးထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အရှင်၏အသနားတော်ဖြင့် နောင်တမလွန် တွင်သာလွန်ကောင်းမွန်သောဘဝကိုရရှိစေရန် အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်များကိုကူညီသည့်နည်းအတိုင်း ဤကမ္ဘာ လောကတွင်လည်းထိုသူများအား ပိုမိုကောင်းမွန်သောစားနပ်ရိက္ခာရရှိစေရန်ကိုလည်း ထိုအရှင်ကတာဝန်ယူ ပါသည်။ (ဘယာနွလ်ကုရ်အာန်)

အာယသ်တော်ကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအကြောင်း

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်များကျရောက်ခြင်း၏ နောက်ခံအဖြစ်အပျက်မှာ- ဘူဒိုင်းလ်အမည်ရှိ မုခ်လင်မ်တစ်ဦးသည် ထိုအချိန်တွင်ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြသော သမင်း၊ အာဖ်ဒီတို့နှင့်အတူ အရောင်းအဝယ် တစ်ခုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ဆီးရီးယားသို့ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။ ဆီးရီးယားပြည်သို့ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက်တွင် ဘူဒိုင်းလ်သည်နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့သည်။ သူသည်သူ၏ပစ္စည်းစာရင်းတစ်ခုကိုရေးသားကာ သူ၏ အထုပ်အပိုးတစ်ခု ထဲတွင်ထည့်ထားခဲ့သည်။ သူသည်ဤသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းကို သူ၏ခရီးဖော်များအား အသိမပေးခဲ့ပါ။ သူ၏နာမကျန်းမှုသည် အသည်းအသန်ဖြစ်လာသောအခါတွင် သူ၏ခရစ်ယာန်ခရီးသွားဖော်များကိုခေါ်ကာ ပစ္စည်းများ အားလုံးကို သူ၏အမွေဆိုင်များအားပေးအပ်ရန် ၎င်းတို့၏ရှေ့မှောက်တွင်သေတမ်းစာတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ခရီးဖော်များပြန်လည်ဆိုက်ရောက်သောအခါ၌ အမွေဆိုင်များအားပစ္စည်းအလုံးစုံကို ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင်သူတို့သည်ရွှေရောင်တင်ထားသော ငွေခွက်တစ်ခု(သို့) ရွှေဖြင့်စီချယ်ထားသော ငွေခွက်တစ်ခုကို ပစ္စည်းများအနက် ထုတ်ယူထားခဲ့ပါသည်။ အမွေဆိုင်များသည် သေဆုံးသူက၎င်းတို့အတွက် ပေးခဲ့သောအထုပ်ထဲမှ ပစ္စည်းစာရင်းကိုတွေ့ရှိရသောအခါ၌ သေတမ်းစာအားတာဝန်ယူလုပ်ဆောင်သူများအား သေဆုံးသောသူသည် သူ၏ပစ္စည်းများအနက်မှတစ်ခုခုကိုရောင်းချခဲ့ပါသလား(သို့) သူ၏နာမကျန်းဖြစ်မှုကြောင့် သမရိုးကျမဟုတ်သော ကုန်ကျရိတ်များရှိခဲ့ပါသလားဟုမေးမြန်းခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏စုံစမ်းမှုကိုရောင်းချခြင်းလည်းမရှိ၊ ကုန်ကျခြင်းလည်း မရှိကြောင်းဖြေကြားခဲ့သည်။ အဆုံးတွင် အမှုအားစစ်ဆေးကြားနာရန်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိခဲ့သည်။ အမွေဆိုင်များတို့တွင် သက်သေများမရှိသောကြောင့် ခရစ်ယာန်နှစ်ဦးအား ကျမ်းကျိန်စေခဲ့ပါသည်။ သူတို့က ကျမ်းကျိန်၍ထွက်ဆိုသည်မှာ“သေဆုံးသူပိုင်ဆိုင်သည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို မည်သို့သော နည်းမျိုးနှင့်မဆို မချိုးဖောက်ခဲ့ကြောင်းနှင့်မည်သူ့မျှလည်းဖုံးကွယ်ထားခြင်းမရှိပါဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အဆုံးတွင် ကျမ်းကျိန်မှုအပေါ်တွင်အခြေခံ၍ ၎င်းတို့အားအသာရစေသောဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုပေးခဲ့ပါသည်။ အချိန်အတော် ကြာပြီးသည့်အခါ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည်ထိုခွက်ကို မဏ္ဍဟ်မြို့ရွှေပန်းတိမ်ဆရာတစ်ဦးထံ သို့ရောင်းချခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။ မေးမြန်းစုံစမ်းသောအခါတွင် ၎င်းတို့ကထိုပစ္စည်းကိုသေဆုံးသူထံမှဝယ်ယူခဲ့ကြောင်းပြောကြား ပါသည်။ ၎င်းတို့က“အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ချိန်တွင် သက်သေများမရှိသောကြောင့် ၎င်းတို့အားလိမ်လည်သည်ဟု ထင်မှတ်မည်စိုးသဖြင့် ယင်းကိုအစောပိုင်းကမဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲခဲ့သည်။

သေဆုံးသူများ၏အမွေဆက်ခံသူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)တရားရုံးတွင်အယူခံဝင်ခဲ့ကြသည်။ အစောပိုင်းအခြေအနေနှင့်ဆန့်ကျင်စွာ ယခုအချိန်တွင် သေတမ်းစာအား တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်သူများက ပျောက်ဆုံးနေသောပစ္စည်းကိုဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း အခိုင်အမာပြောဆိုနေကြသကဲ့သို့ အမွေဆိုင်တို့ကလည်း ယင်းကိစ္စမမှန်ကန်ဟု ပြောကြပါသည်။ သက်သေခံချက်မရှိသောကြောင့် သေဆုံးသူနှင့်အနီးစပ်ဆုံးသော သူနှစ်ဦးတို့က ကျမ်းကျိန်၍ထွက်ဆိုသည်မှာ ထိုခွက်သည် သေဆုံးသောသူပိုင်ခဲ့သောခွက်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုခရစ်ယာန် နှစ်ဦးသည် ကျမ်းကျိန် ခဲ့သော်လည်း လူလိမ်များဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ခရစ်ယာန်နှစ်ဦးတို့ရောင်းချခဲ့သော ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးငွေဒီရ် ဟမ်(၁၀၀၀)ကိုအမွေဆိုင်များအား လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ပါသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

ဤအာယသ်တော်များက မသေဆုံးမီသေတမ်းစာပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မုစ်လင်မ်များအား ယေဘုယျ ညွှန်ကြားချက်များပေးရန်ရည်စူးပါသည်။ သေတမ်းစာအတွက် သက်သေနှစ်ဦးရှိသင့်ပါသည်။ သို့မှသာသေတမ်း စာထားရစ်ခဲ့သူသေဆုံးသွားသောအခါ၌ အငြင်းပွားမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါက ထိုသူတို့က သေတမ်းစာအတွက်သက်သေ ခံနိုင်လိမ့်မည်ဟု အကြံပြုထားသည်။ သေတမ်းစာအတွက်သက်သေရွေးချယ်ရာတွင် ဘုရားတရားကြည်ညိုလေး စားသောမုစ်လင်မ်နှစ်ဦးအားရွေးချယ်ရမည်ဟူ၍လည်း အကြံပြုထားပါသည်။ သို့သော်လည်း မုစ်လင်မ်သက်သေ များမရရှိနိုင်ပါက မုစ်လင်မ်မဟုတ်သော သက်သေများတို့သည်ယင်းကိစ္စကိုဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ “အသင်တို့ အနက်မှတရားမျှတမှုရှိသောသူနှစ်ယောက်”ဟူသောစကားလုံးများက မုစ်လင်မ်သက်သေများကိုသာပိုမိုနှစ်သက် သည်ဟုရည်ညွှန်းပါသည်။ သို့ရာတွင် နောက်တွင်ဆက်ပါလာသော“အကယ်၍မုစ်လင်မ်မရှိသော်အသင်တို့မှ တစ်ပါးအခြား(သာသနာဝင်)တို့အနက်မှသက်သေနှစ်ဦးရှိကြရပေမည်။”ဟူသောစကားလုံးတို့က မုစ်လင်မ်မဟုတ် သောသက်သေများကိုခွင့်ပြုကြောင်းထောက်ပြပါသည်။

ထို့နောက် “အကယ်၍အသင်တို့သည် ဒွိဟသံသယဖြစ်ခဲ့ကြပါမူ”ဟူသောစကားလုံးတို့သည် သေတမ်းစာ ကိုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူနှင့်ပတ်သက်၍ သေဆုံးသူ၏အမွေဆိုင်များ၏တောင်းဆိုချက်ရှိနေသောအခြေအနေ မျိုးကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ ယင်းအခြေအနေမျိုးသည် ဘုဒ္ဓိုင်း၏အမှုတွင်သေတမ်းစာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူထံမှ အမွေဆိုင်တို့က သေဆုံးသူပေးထားသောငွေခွက်ကိုတောင်းဆိုမှုနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအမှုတွင်အမွေဆိုင် များသည် တရားလိုများဖြစ်ကြသည့်အလျောက် သူတို့၏တောင်းဆိုမှုကိုသက်သေပြရန်အတွက် သက်သေများ ရှိသင့်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကသက်သေပြရန်ပျက်ကွက်ခဲ့သောကြောင့် တရားပြိုင်များ၊ သေတမ်းစာအား စီမံခန့်ခွဲသောသူများသည် ယုံကြည်အပ်နှံမှုကိုမည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မချိုးဖောက်ခဲ့ကြောင်းကျမ်းကျိန်၍ထွက်ဆိုရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုကိစ္စကိုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က တရားသူကြီးအား“ထို(သက်သေ) နှစ်ယောက်(ဗလီအတွင်း၌)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ဆိုင်းငံ့ထားကြလေကုန်။ ထိုအခါ ထိုသူတို့နှစ်ဦးစလုံး တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်၍(ဤသို့)ကျိန်ဆိုကြရမည်”ဟူ၍ အကြံပေးမိန့်ကြားထားပါသည်။

ဤကဲ့သို့သောကျမ်းကျိန်မှုကိုဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ ရယူမည်ဆိုသည် မှာ ရှုရီအသ်အရမလုပ်မနေရ မဟုတ်သော်လည်းကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးမှကျမ်းကျိန် ရန်အကြံပေးထားခြင်းမှာ အချိန်နှင့်နေရာတို့၏ထွတ်မြတ်မှုကြောင့် လူတို့မှန်ကန်သောထွက်ဆိုမှုကိုထွက်ဆိုရန် ဆွဲဆောင်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

နောက်အာယသ်တော်ထဲတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်က “တစ်ဖန်အကယ်၍၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် (တစ်စုံ တစ်ရာမျှ)ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရပါလျှင် ထိုအပြစ်ရှိသူနှစ်ဦး၏နေရာတွင်. . .”ဟူ၍ မိန့်ထားပါသည်။ ဆိုလို သည်မှာ၎င်းတို့သည် မမှန်ကန်သောထွက်ဆိုမှုတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဘုဒ္ဓိုင်း၏အမှုမှာကဲ့သို့ပင် ၎င်းတို့ကိုယ် တိုင်ကထိုခွက်အားဝယ်ယူခဲ့ပါသည်ဟုဝန်ခံခဲ့သော ဘုဒ္ဓိုင်းပစ္စည်းများထဲတွင်ခွက်ပါဝင်ပါသည်ဟုဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏အစောပိုင်းသက်သေထွက်ချက်သည် မှားယွင်းပါသည်။ ဤအခြေအနေတွင်၎င်းတို့ကဘုဒိုင်းထံမှခွက်ကိုဝယ်ယူခဲ့ကြသည်ဟုပြောပါသည်။ သူတို့သည် ဤပြောဆိုချက်ကိုသက်သေများဖြင့် အထောက်အထားခိုင်ခိုင်လုံလုံတင်ပြသင့်သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကထိုသို့ပြုလုပ်ရန်ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုဒိုင်း၏တရားဝင်အမွေဆက်ခံသူတို့အား ၎င်းတို့သိရသလောက်ထိုကဲ့သို့သောရောင်းဝယ်မှုမျိုးမပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ကျမ်းကျိန်၍ထွက်ဆိုစေပါသည်။ အမွေဆိုင်များ၏ ဤသို့ကျမ်းကျိန်ဆိုမှုကို အာယသ်တော်ထဲတွင်“ထိုအပြစ်ရှိသူနှစ်ဦး၏နေရာတွင်(ကွယ်လွန်သူ၏)ဆွေမျိုးအနီးစပ်ဆုံး အမွေစားတို့အနက်၊ သက်သေနှစ်ယောက်ရပ်ပြီးလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ကျိန်ဆိုရပါမည်။”ဟု ဖော်ပြကာမိန့်ကြားထားသည်။

ဥပဒေသအချို့

- ၁။ တစ်စုံတစ်ဦးအားပေးအပ်ရန်ဟူသောမေတ္တာရပ်ခံချက်ဖြင့်သေဆုံးသော သူ/သူမက သူ/သူမ၏ပစ္စည်းများကိုယုံမှတ်အပ်နှံခြင်းခံရသောသူကို “ဝဆီ”(တရားဝင်အုပ်ထိန်းသူ၊ စီမံခန့်ခွဲသူ၊ ထရပ်(စ်)တီ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု၊ ယင်းစကားလုံး၏ ဗဟုဝဋ်ကိန်းသည် “အောက်ဆီယဟ်”)ဟုခေါ်ဆိုသည်။ “ဝဆီ”သည် တစ်ဦးချင်းဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့အများလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
- ၂။ သေတမ်းစာကိုခရီးသွားနေစဉ်တွင်ဖြစ်စေ အိမ်မှာရှိနေစဉ်တွင်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ခဲ့ပါက“ဝဆီ”တစ်ဦးသည်မျှတမှုလည်းရှိ၊ မှန်လင်မိတစ်ဦးလည်းဖြစ်နေပါက ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသည်။ ယင်းသည်မရှိမဖြစ်ကိစ္စရပ်မဟုတ်ပါ။
- ၃။ ငြင်းခုံမှုတစ်ရပ်တွင် စွဲချက်တင်သူအား“မုဒ်ဒအီ”(တရားလို)ဟုခေါ်ဆိုသကဲ့သို့ အခြားတစ်ဖက်ကို“မုဒ္ဒအ်အလိုင်ဟ်”(တရားပြိုင်)ဟုခေါ်ဆိုပါသည်။
- ၄။ တရားလိုဘက်မှ သက်သေများအားဦးစွာပထမထွက်ဆိုစေပါသည်။ အကယ်၍သူသည်ရှုရီအသ်ကပြဋ္ဌာန်းထားသောတရားခွင့်စံများနှင့်ကိုက်ညီသည်များကိုတင်ပြပါက သူ့အားအမှုအနိုင်ပေးသည်။ အကယ်၍သူသည်ထိုကဲ့သို့မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါက တရားပြိုင်အား ကျမ်းကျိန်ထွက်ဆိုစေကာ သူ့အားအမှုအနိုင်ပေးပါသည်။ သို့သော်လည်း တရားပြိုင်သည်ထိုကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ရန်ငြင်းဆိုပါက တရားလိုသည်အမှုနိုင်ပါသည်။
- ၅။ ကိုးကားခဲ့သောအာယသ်တော်တွင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သကဲ့သို့ ကျမ်းကျိန်မှုတစ်ရပ်ကို ပိုမိုလေးနက်စေရန်အတွက် သီးသန့်နေရာ(သို့)အချိန်တစ်ခုတွင်လုပ်စေခြင်းသည် တရားသူကြီး၏ထင်မြင်ယူဆချက်အပေါ်မူတည်ပါသည်။ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မပြုမနေရတာဝန်တစ်ရပ်မဟုတ်ပါ။ ယင်း၏မပြုမနေရသဘောသဘာဝကိုဤအာယသ်တော်မှလည်း သက်သေပြထားခြင်းမရှိသကဲ့သို့ ယင်းမပြုမနေရမဟုတ်ကြောင်းကို အခြားသောအာယသ်များနှင့်ဟဒီးဆ်တင်ပြချက်များတွင် သက်သေပြပြီးဖြစ်ပါသည်။

ကာဖိရ်တစ်ဦး၏ သက်သေထွက်ဆိုချက်ကိုအခြားကာဖိရ်တစ်ဦး၏ အမှုတွင်လက်ခံပါသည်

“အသင်တို့အနက်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမရဏသေခြင်းတရားသည်ဆိုက်ရောက်၍ (ထိုသူသည် ဝဆီယဟ်မှတစ်ဆင့်စကားပြောကြားလေသောအခါ)အသင်တို့အနက်မှတရားမျှတမှုရှိသောသူနှစ်ယောက် သက်သေအဖြစ်ရှိကြရပေမည်။သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့မှတစ်ပါးအခြား(သာသနာဝင်)တို့အနက်မှ သက်သေနှစ်ဦးရှိကြရပေမည်။”ဟူ၍ ဘာသာပြန်ထားသောအာယသ်(၁၀၆)၏ အဖွင့်စကားလုံးများမှာ- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ** ထဲတွင် မုစ်လင်မ်များအား ၎င်းတို့အနက်မှတစ်ဦးတစ်ယောက်သေဆုံးခါနီးတွင် မုစ်လင်မ်များအနက်မှတရားမျှတပြီး ကောင်းမွန်သောသူနှစ်ဦးအား“ဝဆီ” (သေတမ်းစာလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သူ)အဖြစ် ခန့်အပ်သင့်ပါသည်။ ၎င်းနောက်အကယ်၍သူတို့အနက်မှ ထိုကဲ့သို့သောသူတို့မရှိခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့အနက်မှမဟုတ်သောအခြားသော သူနှစ်ဦး(ဆိုလိုသည်မှာမယုံကြည်သွေဖည်သူများအနက်မှ)တို့အား ခန့်အပ်နိုင်သည်ဟု မိန့်ထားပါသည်။

အီမာမ်အဗူဟနီဖဟ်သည် ဤသည်မှမယုံကြည်သွေဖည်သူတစ်ဦးအတွက် အခြားမယုံကြည်သွေ ဖည်သူတစ်ဦးကသက်သေထွက်ဆိုခြင်းကိုခွင့်ပြုသည်ဟူသော ဥပဒေထုတ်နှုတ်ခဲ့ပါသည်။ ဤအာယသ်တော်ထဲ တွင်မုစ်လင်မ်များ၏အမှု၌ မယုံကြည်သွေဖည်သူများအားသက်သေခံမှုကို ခွင့်ပြုသည်- **أَوْ آخَرٍ مِنْ غَيْرِكُمْ** (သို့မဟုတ်အသင်တို့မှတစ်ပါး(အခြား)သာသနာဝင်တို့အနက်မှ၊ သက်သေနှစ်ဦးရှိကြရမည်။)ဟု ကြေညာ ခဲ့သောကြောင့်၊ မယုံကြည်သွေဖည်သူတစ်ဦးအတွက် တစ်ဦးကသက်သေခံမှုခွင့်ပြုခြင်းသည်လျော်ကန်ပါသည်။ သို့ရာ တွင်နောက်ပိုင်း၌မုစ်လင်မ်များအတွက် မယုံကြည်သွေဖည်သူများသက်သေထွက်ဆိုမှုကို- **وَاسْتَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رَجَالِكُمْ** **ထို့ပြင်တစ်ဝအသင်တို့ မိမိတို့အနက်မှ ယောက်ျားနှစ်ဦးကို(လည်း) သက်သေထားရှိကြကုန်။(၂:၂၈၂)** ဟူသောအာယသ်တော်၏အမိန့်အာဏာအရ ဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် မယုံကြည်သွေဖည်သူများတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအတွက် သက်သေထွက်ဆိုမှုသည် ယခင်အတိုင်းပင် တရားဝင်တည်ရှိ နေပါသည်။ (ကုရ်သုဗ်ဒ်နှင့်ဂျဆွ်ဆွားဆွ် ၏အဟ်ကာမုလ်ကုရ်အာန်ကျမ်း)

အီမာမ်အဗူဟနီဖဟ်၏ရပ်တည်ချက်ကို ဇိနာဟ်(ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ)ကျူးလွန်သည့်ကျူးတစ်ဦး အကြောင်းဟဒီးစ်တစ်ရပ်ကလည်းထောက်ခံထားသည်။ သူလူများသည်၎င်းအား မျက်နှာကိုအိုးမဲသုတ်၍တမန် တော်မြတ်ﷺသခင်ရှေ့တော်မှောက်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသူ့အခြေအနေကိုကြည့်၍ ကိုယ်တော်မြတ်ကအကြောင်း ရင်းကိုမေးမြန်းခဲ့သည်။ ၎င်းတို့က ထိုသူသည်(ဇိနာ)ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကျူးလွန်ကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ သက်သေများ၏ထွက်ချက်ကိုကြားနာပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်ﷺသခင်က ထိုသူ့အား(ရဂုမ်)ကျောက်တုံးများ ဖြင့်ပစ်ပေါက်သတ်ရန်အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ (ဂျဆွ်ဆွားဆွ်)

စကားနှစ်လုံး၊ ဥပဒေသနှစ်ရပ်

(၁) ဤအာယသ်တော်(၁၀၆)၏မူရင်းစာသားထဲတွင်- **تَحْسِبُونَهَا** (အသင်တို့သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား

ဆိုင်းငုံ၍ထားကြလေကုန်)ဟူသောစကားလုံးက ကျွန်ုပ်တို့အားပြောကြားသည်မှာ (ပြန်လည်ရယူခွင့်ရှိသော) တစ်စုံတစ်ဦးအားလူတစ်ဦးသည် (အမှန်တကယ်)တစ်စုံတစ်ရာပေးရန်ရှိပါက ရပိုင်ခွင့်ရှိသူသည် သူ့ရပိုင်ခွင့် သူပြန်လည်ရရှိရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင်လိုအပ်သလိုပေးရန်ရှိသူအား ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည်။ **(ကုရ်သုစီ)**

(၂) **مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ (ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးသည့်နောက်)**ဟူသည်ထဲတွင် ဆွလာသ်ဟူသောစကားလုံးသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း(သို့) အစွန်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ ဤအချိန်ကိုရွေးချယ်ရခြင်းအကြောင်းမှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များသည် ယင်းအချိန်အားလေးစားသမှုပြုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤအချိန်၌ မုသားပြောဆိုခြင်းကို ၎င်းတို့လူများတွင်တားမြစ်ထားခဲ့သည်။ လေးနက်၍မြင့်မြတ်သောကျမ်းကျိန်ခြင်း(သင်္ဂလိဇ်)ကို လုပ်ဆောင်ရန် အထူးအချိန်(သို့)နေရာ သတ်မှတ်ခြင်းအားခွင့်ပြုသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အားပြောပြသည်။ **(ကုရ်သုစီ)**

| | | | | | | | | |

အာယသ် (၁၀၉-၁၁၀)

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ
لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ ابْنُ مَرْيَمَ
اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۚ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفَخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي ۖ وَ
تُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي
وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝

(အသင်တို့သည် အကြင်နေ့ကိုသတိရကြလေကုန်၊ ကြောက်ရွံ့ကြ
လေကုန်) ထိုနေ့တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရစူလ်တမန်တော်များအား
စုရုံးစေတော်မူပြီး (ထိုရစူလ်တမန်တော်များကို) “အသင်တို့သည် (မိမိတို့၏
နောက်လိုက်များထံမှ) မည်သို့သောပြန်ကြားခြင်းကိုရရှိခဲ့ကြပါသနည်း” ဟု
မေးတော်မူအံ့။ (ထိုအခါရစူလ်တမန်တော်များက) ကျွန်တော်မျိုးတို့တွင် အလျင်း
မသိကြပါ။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် အကွယ်၌
ရှိသောအရာများကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသော အရှင်ဖြစ်တော်မူပါသည်ဟု
လျှောက်ထားခဲ့ကြကုန်အံ့။ (၅:၁၀၉)

(၎င်းနောက်ထိုနေ့မှာပင်) အကြင်အခါဝယ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
(တမန်တော်အီစာသခင်အားဤသို့) မိန့်ကြားတော်မူအံ့။ အို-မရ်ယမ်၏သား
အီစာအသင်သည်မိမိအပေါ်၌လည်းကောင်း၊ မိမိ၏မိခင်အပေါ်၌လည်းကောင်း၊
ငါအရှင်မြတ်ပြုတော်မူခဲ့သောကျေးဇူးတော်များကိုပြန်လည်အောက်မေ့သတိရ
ပါလေ။ အကြင်အခါဝယ်ငါအရှင်မြတ်သည်အသင့်အား “ရူဟုလ်ကုဒွတ်စ်” ဖြင့်

ကူညီထောက်မတော်မူခဲ့၏။ (၎င်းပြင်)အသင်သည် ပုခက်တွင်း၌ (အမိ၏ရင်ခွင်၌)လည်းကောင်း၊ အသက်အရွယ်ကြီးပြင်းလာသည့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ လူတို့နှင့်(တစ်မျိုးတစ်စားတည်း)စကားပြောဆိုခဲ့၏။ ၎င်းပြင်အကြင်အခါဝယ် ငါအရှင်မြတ်သည်အသင့်အား ကောင်းကင်ကျကျမ်းဂန်ကိုလည်းကောင်း၊ “ဟိစ်ကမသ်”အသိဉာဏ်အထူးအမြော်အမြင်ကိုလည်းကောင်း၊ “သောင်ရသ်” နှင့်“အင်န်ဂျီလ်”ကျမ်းကိုလည်းကောင်း သင်ကြားပို့ချတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် အကြင်အခါဝယ်ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်ဖြင့်မြေဖြင့်အသင်သည် ငှက်၏ သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ပြုလုပ်၍ ထိုအရာတွင်မှုတ်၏။ ထိုအခါထိုအရာသည် ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်ဖြင့်(အသက်ရှင်သောပြကတေ့)ငှက်သတ္တဝါဖြစ်သွားလေ၏။ ၎င်းပြင်အသင်သည် ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်ဖြင့် (အမိဝမ်းတွင်းမှ) မျက်စိအလင်းမရသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခရုသင်းစသောကုဋ္ဌနာစွဲကပ်လျက် ရှိသောသူတို့ကိုလည်းကောင်းပျောက်ကင်းစေ၏။ ၎င်းပြင်အကြင်အခါဝယ် အသင်သည်ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်တော်ဖြင့် သူသေများကို(ရှင်စေပြီး သင်္ချိုင်းတွင်းမှ)ထွက်စေ၏။ ၎င်းပြင်အကြင်အခါဝယ်ငါအရှင်မြတ်သည် အိစ္စရာအီလီမျိုးနွယ်တို့ကိုအသင့်(အားဖမ်းဆီးကွပ်မျက်ခြင်း)မှ တားဆီးတော်မူခဲ့၏။ အကြင်အခါဝယ်အသင်သည် ၎င်းတို့ထံသို့ထင်ရှားသောသက်သေလက္ခဏာ (တန်ခိုးပြာဋိဟာ)များကို ယူဆောင်သွားခဲ့၏။ ပြီးနောက် ၎င်းတို့အနက်မှ မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့သူတို့က “ဤကားထင်ရှားသောစုန်း ပယောဂအတတ်မျှဖြစ်သည်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ (၅:၁၁၀)

အာယသ်တော်၏ဆက်သွယ်မှု

အစောပိုင်းတွင်အမျိုးမျိုးသောအမိန့်ပညတ်ချက်များပြုလုပ်ထားခဲ့ကြောင်းဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကြားတွင် ယင်းတို့အားလက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်ဖျောင်းဖျူမှုများနှင့်အတူ ယင်းတို့အားဆန့်ကျင်ခြင်းကို သတိပေးထားမှုများ ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ ယခုအခါ ချဉ်းကပ်မှုကိုပြန်လည်အလေးအနက်ပြုရန် လူအများအား ကိယာမသ်နေ့၏ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ရာများအကြောင်း သတိပေးထားသည်။ သို့မှသာအမိန့်နာခံမှုတိုးပွား၍ ဆန့်ကျင်မှု တားဆီးသွားပေလိမ့်မည်။ အစစ်အမှန်အကြောင်းကား ကိယာမသ်နောက်ဆုံးနေ့၏အကြောင်းဖြစ်သော်လည်း စူရဟ်အဆုံးသတ်ခါနီးတွင်ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအားပြောကြားချက်များပါဝင်သည်။ ယင်းပြောကြားချက်သည် အစောပိုင်း အာယသ်တော်အတော်များများတွင်လည်းပါဝင်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များအား စိုက်ယိဒီနာအီစာ﴿الذِّكْر﴾သခင်နှင့်ပတ်သက်၍မှန်ကန်သည့်အချက်အလက်များ အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်စေရန်ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်အလက်များက အီစာ﴿الذِّكْر﴾သခင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်တစ်ဦးသာလျှင် ဖြစ်၍ ၎င်းအားဘုရားအဖြစ်တင်မြှောက်သော မှားယွင်းသည့်လုပ်ရပ်အား ပျက်ပြယ်စေပါသည်။ ဤသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ လုပ်နေကျဟန်ပန်ဖြစ်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

နောက်ဆုံးနေ့တွင် နဗီတမန်တော်(ﷺ)များအားမေးမည့်ပထမဦးဆုံးမေးခွန်း

အာယသ်တော်(၁၀၉)သည်- **يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ** “(အသင်တို့သည်အကြင်နေ့ကိုသတိရကြလေကုန်) ထိုနေ့တွင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရစူလ်တမန်တော်များအား စုရုံးစေတော်မူပြီး”ဟူ၍ဖွင့်ဆိုခြင်းသည် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိယာမသ်နေ့သည် တရားစီရင်သည့်နေ့ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် ကမ္ဘာစတင်သည်မှ ပျက်သည်ထိ မွေးဖွားခဲ့သောလူများကွင်းပြင်တွင် စုရုံးစေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ လူသားအားလုံး ၎င်းတို့ဘယ်ဒေသ၊ ဘယ်နိုင်ငံ(သို့)ဘယ်ကာလကပင်ဖြစ်စေအားလုံး ဤကွင်းပြင်တွင်ရှိနေကြပါမည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ဘဝတစ်လျှောက်လုံးလုပ်ဆောင်ခဲ့သမျှမေးမြန်းစစ်ဆေးမည့် အချိန်ရောက်လာပါလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း အထက်ကိုးကားဖော်ပြခဲ့သောအမိန့်ထဲ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ထိုစစ်ဆေးမည့်နေ့တွင်မြင့်မြတ်သော ရစူလ်တမန်တော်များကို စုရုံးစေလိမ့်မည်ဟု သီးခြားဖော်ပြထားပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ စုရုံးမှုအတွက်ကား တစ်ကမ္ဘာလုံးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တမန်တော်များကိုဦးစွာမေးမြန်းခြင်းကား ယင်းမေးမြန်းခြင်းကို ဖန်ဆင်းခံအားလုံးမြင်စေရန် ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့တွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှစစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်မရှိချေ။ ထို့နောက်ရစူလ်တမန်တော်များအားမေးမြန်းသည်မှာ- **مَاذَا أَجَبْتُمْ** (အသင်တို့သည် မည်သို့သောပြန်ကြားခြင်းကိုရရှိခဲ့ကြပါသနည်း။) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့သည် အသင့်တို့အုမ္မသ်ထုများအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်မြတ်၏စစ်မှန်သောဘာသာတရားဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်သောအခါတွင် အသင်တို့၏ဖိတ်ခေါ်မှုကို ၎င်းတို့မည်သို့ တုံ့ပြန်ခဲ့ပါသနည်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့အားအမိန့်ပေးထားသည့်အတိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသလော။ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့သည်ဖိတ်ခေါ်မှုကို ငြင်းဆန်ကာဆန့်ကျင်ခဲ့ပါသလော။

မေးခွန်းသည် ရစူလ်တမန်တော်များကိုဦးတည်ထားသော်လည်း ၎င်းတို့၏အုမ္မသ်ထုကိုအမှန်တကယ် မေးမြန်းခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်။ တစ်ခြားနည်းဆိုရလျှင် ရစူလ်တမန်တော်များသည်၎င်းတို့အုမ္မသ်ထုပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကောင်းသောလုပ်ရပ်နှင့်မကောင်းသောလုပ်ရပ်များအကြောင်း ဦးစွာပထမသက်သေခံကြရမည့်သူများဖြစ်သည်။ အုမ္မသ်ထုအတွက်ဤသည်မှာစိတ်အဆင်းရဲဆုံးအချိန်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်လူသားများသည် ဤကြောက်မက်ဖွယ်အတွေ့အကြုံမှကယ်တင်ခံရ၍ ၎င်းတို့၏ တမန်တော်များကရှုဖွဲ့အတ်လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရရှိရန် မျှော်လင့်နေကြမည်ဖြစ်သည်။ တဖက်တွင်မူ ဤမေးခွန်းသည် ၎င်းတို့၏တမန်တော်များကိုဦးတည်၍ မေးမြန်းထားသောကြောင့် ၎င်းတို့၏အုမ္မသ်ထုအကြောင်းရှင်းလင်းပြသရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းသို့သောအခြေအနေမျိုး၌ တမန်တော်များသည်အမှန်တရားမှလွဲ၍မည်သည့်မျှမပြောဆိုခြင်းကား ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများနှင့် ဒုစရိုက်သမားများသည် ၎င်းတို့၏မှားယွင်းသောလုပ်ရပ်များအတွက် တမန်တော်များက သက်သေများ ဖြစ်သွားကြလိမ့်မည်ဆိုသည်ကို နားလည်သဘောပေါက်သွားကြလိမ့်မည်။ သို့ဆိုလျှင် ၎င်းတို့အတွက် ရှုဖွဲ့အသ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တောင်းပေးနိုင်ရန် မည်သူရှိအံ့နည်း။

ရစူလ်တမန်တော်များက ပေးမည့်အဖြေမှာ- **إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ** “(ထိုအခါရစူလ်တမန်တော်များက)ကျွန်တော်မျိုးတို့တွင် အလျဉ်းမသိကြပါ။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်

သာလျှင် အကွယ်၌ရှိသောအရာများကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူ ပါသည်လျှောက်ထား ခဲ့ကြကုန်အံ့။”ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

သံသယတစ်ခုကိုဖယ်ရှားခြင်း

ဤကမ္ဘာလောကမှ ၎င်းတို့တမန်တော်များကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက်တွင် မွေးဖွားသောအုမ္မသ်တိုင်း၏ လူများအတွက်ဆိုလျှင် တမန်တော်များပေးသောဤအဖြေသည်မှန်ကန်၍ရှင်းလင်းပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သူမျှအကွယ်ကိုသိမြင်နားလည်နိုင်စွမ်းမရှိ၍တမန်တော်များသည် ထိုသူတို့၏စစ်မှန်သောယုံကြည်ချက်နှင့်လုပ်ဆောင်ချက်အမှန်ကို မသိရှိနိုင်ပါ။

တမန်တော်တစ်ပါးသည်၎င်း၏ဟောကြားမှုကြောင့်အီမာန်ယူယုံကြည်သော အုမ္မသ်ထုတွင်းရှိလူတော် တော်များများနှင့်ပတ်သက်၍ တမန်တော်ရှိနေစဉ်အတွင်း ၎င်းတို့အားစေခိုင်းသည့်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း ကိုကားမေးမြန်းရန် အကြောင်းဖြစ်လာသည်။ အလားတူပင် တမန်တော်များစကားကို နားထောင်ခြင်းမရှိဘဲ ရန်လိုသော မယုံကြည်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများရှိပေသည်။ ယင်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ “ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ၎င်းတို့၏ယုံကြည်မှုများနှင့် လုပ်ရပ်များကိုမသိရှိပါ”ဟုဖြေကြားခြင်းသည် အဘယ်ကဲ့သို့မှန်ကန်ပါမည်နည်း။

အီမာန်ရာဇီ ([y1I . A] mHR) က ဤသံသယဖြစ်ခြင်းအတွက်ဖြေကြားခဲ့သည်ကို သံဝိဇ္ဇာအလ်ဗဟ်အလ် မုဟီးတွံကျမ်းတွင်ပါရှိပါသည်။ ၎င်းကပြောသည်မှာ ဤနေရာ၌သီးခြားအကြောင်းအရာနှစ်ရပ်ရှိပါသည်။ တစ်မျိုး မှာ“အိလင်မ်” ဖြစ်ကာ အလုံးစုံသေချာခြင်းဟုအဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ကာ အခြားတစ်ခုမှာ“ဇွာန်”ဖြစ်ပြီး မှန်းဆ ချက်(သို့)ဖြစ်နိုင်ချေအများဆုံးရှိသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်ပါသည်။ အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် အခြား သူတစ်ဦးနှင့် ဘေးချင်းကပ်လျက်ထိုင်နေသော်လည်း ထိုသူ၏ယုံကြည်ချက်နှင့်လုပ်ရပ်တို့အကြောင်းသက်သေခံ ပါက ယင်းသက်သေခံချက်သည်“ဇွာန်”(သို့) မှန်းဆချက်(သို့)ဖြစ်နိုင်သည်ကို အခြေခံသည်မှလွဲ၍ မည်မျှမဖြစ်နိုင် ဆိုသည် မှာထင်ရှားပါသည်။ စစ်မှန်သောယုံကြည်မှုအီမာန်ဆိုသည်မှာ နှလုံးသား၏လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုဖြစ်ကာ၊ ယင်းကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အသိပေးခြင်းမရှိပါကသေသေချာချာမသိရှိနိုင်ပါ။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာအုမ္မသ်တိုင်းတို့တွင် အရေခွံအုပ်စုများရှိကာ ၎င်းတို့သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုရှိခဲ့ပြီး မိန့်မှာသည့်အတိုင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်ဆိုသည်မှာထင်ရှားပါသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏နှလုံးသားများထဲ၌ အီမာန် ယုံကြည်မှုမရှိကြသကဲ့သို့ အမိန့်တော်များကိုလည်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်အတွက် စစ်မှန်သောဆန္ဒနှင့် တွန်းအား လည်းမရှိပါ။ ၎င်းတို့တွင်ရှိသည်ကတော့ အရေခွံခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်အားလုံးသော ဥပဒေများကဲ့သို့ ဘာသာရေးဥပဒေတို့သည်လည်း အပြင်ပန်းအမြင်နှင့်သာသက်ဆိုင်သည်။ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ယုံကြည်သူဟုပြောကာ အလ္လာဟ်အရှင်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများကိုလည်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် သူ/သူမ၏ ပြောဆိုသောစကားနှင့်ပြုလုပ်သောလုပ်ရပ်တို့သည် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်းနှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့် တမန်တော် များနှင့်ယင်းတို့၏အုမ္မသ်တို့အမြင်တွင် ထိုသူသည် ကောင်းမွန်သောသက်ဝင်ယုံကြည်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ တစ်စုံတစ်ဦးသည်နှလုံးသားထဲ၌ စစ်မှန်သောယုံကြည်သူတစ်ဦးဖြစ်သည်(သို့) အရေခွံသက်သက်တစ်ဦးဖြစ်

သည်ဆိုသည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်မလိုပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် ဤကိစ္စတွင် ရွေးချယ် နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်ﷺက- **لَا تَنْحُكُمُ بِالْطَّوَاهِرِ وَاللَّهُ مُتَوَلَّى السَّرَائِرِ** က- ကျွန်ုပ်တို့သည် အပြင်ပန်းလုပ်ရပ်များအပေါ်မူတည်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးကြပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်(ကိုယ်တော်တိုင်) သည် (နှလုံးသားတို့တွင်ရှိသော)လျှို့ဝှက်ချက်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် သိရှိတော်မူသော အရှင် ဖြစ်တော်မူသည်။

ဤဥပဒေအရဆိုလျှင် မြင့်မြတ်သောတမန်တော်များ၊ ၎င်းတို့၏လက်ထောက်များနှင့်ပညာရှိသောသူများ တို့သည်အနည်းဆုံးဤလောကတွင်အပြင်ပန်းလုပ်ဆောင်ချက်များမှ ကောက်ချချကာတစ်စုံတစ်ဦးသည် စစ်မှန် သောမုန်လင်မိဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့နှစ်သက်သောထင်မြင်ချက်အပေါ်မူတည်ကာ အတည်ပြုနိုင်ပါသည်။ ထင်မြင် ယူဆချက်များ၊ မှန်းဆချက်များအပေါ်မူတည်၍အရာရာကိုလုပ်ဆောင်သောဤလောကကြီးသည် ပျက်သုဉ်းသွား ပါပြီ။ ဤသည်ကား“ယောင်မုလ်ဟရှရ်”ခေါ်သေဆုံးပြီးသူများပြန်လည်ရှင်ပြန်ထရမည့်ကြမ္မာငင်သောနေ့ဖြစ်ပြီး အရာရာတို့အား စိစစ်ရွေးချယ်ကာ စစ်မှန်ခြင်းကိုဖော်ထုတ်ပြသပါလိမ့်မည်။ ရာဇဝတ်ကောင်များကိုစစ်ဆေးပါ လိမ့်မည်။ ထိုသူများအားစစ်ဆေးခြင်းကိုလူအများက မြင်တွေ့ကြရပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့က ဝန်မခံ ခဲ့ပါလျှင်အလွန် ထူးခြားပြီး အလွန်တရားဝင်သည့်သက်သေများကိုခေါ်ဆောင်လာပါလိမ့်မည်။ အမှားကျူးလွန် သူများ၏ပါးစပ်များနှင့်လျှာတို့ကို ငြိမ်သက်စေအောင်လုပ်ဆောင်ပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့၏လက်များ၊ ခြေထောက် များနှင့်အရေပြားများကသက်သေခံကြပါလိမ့်မည်။ ယင်းအရာတို့သည် ၎င်းတို့လုပ်ကိုင်သမျှအားလုံးတို့ကို ပြောကြားပါလိမ့်မည်။- **الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ** - “ယနေ့သော် ကားငါအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏နှုတ်များပေါ်၌တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူမည်။ ထို့ပြင်၎င်းတို့၏ လက်များသည် ငါအရှင်မြတ်နှင့် စကားပြောဆိုကြပေမည်။ ထိုမှတစ်ပါး၎င်းတို့၏ခြေများသည် ၎င်းတို့ ပြုလုပ်ဆည်းပူးခဲ့သမျှတို့ကို သက်သေခံကြပေမည်။ (တစ်နည်း) ထိုအခါ၎င်းတို့ဆည်းပူးခဲ့သမျှတို့ကို ၎င်းတို့၏လက်များက ငါအရှင်မြတ်အား လျှောက်ထားကြ၍၎င်းတို့၏ခြေများကသက်သေခံကြပေမည်။ (၃၆:၆၅) စကြဝဠာများ၏အရှင်ကခိုင်းစေခဲ့သောအခါတွင် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတို့သည် စုံထောက် များသဖွယ်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်းကို ထိုအချိန်တွင် လူသားများအားလုံးမုချဇကန်တွေ့ရှိပါလိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့ မငြင်းကွယ်နိုင်သော သက်သေထွက်ဆိုမှုတို့ကြောင့် မည်သို့သောငြင်းဆိုမှုများမှမရှိနိုင်ပါ။

အချုပ်ဆိုရသော် ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် မည်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်မျှ ထင်မြင်ချက်၊ မှန်းဆချက် တို့အပေါ်တွင်အခြေမခံတော့ပါ။ သေချာမှုသည်လွှမ်းမိုးနေပါလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ တစ်ပါး တစ်စုံတစ်ဦး၏ယုံကြည်ချက်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှစစ်မှန်စွာမသိရှိနိုင်သည့်အကြောင်းကို ကျွန်ုပ် တို့တွေ့ရှိရသောကြောင့် ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့၌ တမန်တော်များအား- **مَاذَا أَجَبْتُمْ** “အသင်တို့သည် မည်သို့ပြန်ကြားခြင်းကိုခံခဲ့ရသနည်း။”ဟု မေးမြန်းခြင်းခံရသောအခါ၌ ၎င်းတို့သည်မေးခွန်းနောက်ကွယ် တွင်ရှိသောစစ်မှန်မှုကိုသိရှိကြပါသည်။ မေးခွန်းသည်မှန်းဆမှုဖြင့်သာဖြေကြားနိုင်သော ကျွန်ုပ်တို့၏လောကီ အကြောင်းမဟုတ်ဘဲ သေချာခြင်းမှလွဲ၍မည်သည်နှင့်မှ မလုပ်ဆောင်နိုင်သောပြန်လည်ရှင်ထခြင်းနေ့၏ ကြောက် မက်ဖွယ်ရာမြင်ကွင်းအကြောင်းမေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ “ကျွန်ုပ်တို့ မသိရှိပါ”ဟု

ဖြေဆိုကြပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မေးခွန်းကိုဖြေဆိုရန်လိုအပ်သောတိကျသည့်တတ်သိနားလည်မှု ၎င်းတို့တွင် မရှိပါဟုဖြေဆိုခြင်းသည် မှန်ကန်ပါသည်။

ဖြေကြားမှုကား တမန်တော်များသည် လူတို့အားချစ်ခင်နှစ်သက်မှုရှိကြောင်းပြသပါသည်။

ယခုအခါတွင် တမန်တော်များသည် ၎င်းတို့အုမ္မသ်ထုက ၎င်းတို့၏ဖိတ်ခေါ်မှုကိုလက်ခံကြောင်း(သို့)ငြင်းပယ်ကြောင်းအပြင် နာခံခြင်း(သို့) မနာခံခြင်းအကြောင်းတို့နှင့်ပတ်သက်သောအချို့သောထင်မြင်ချက်တို့ရှိသည်ကိုကျွန်ုပ်တို့သိရပါသည်။ ထိုပေါ်မှာအခြေခံ၍ တမန်တော်များသည် ၎င်းတို့အဖြေ၏တစ်စိတ် တစ်ဒေသအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏အပေါ်ယံသဘောထားကို အနည်းဆုံးဖြေဆိုနိုင်ကာ သေချာသောသိရှိနားလည်မှု ကိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကလုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့မြင်တွေ့ရသည်မှာ တမန်တော်များသည် ၎င်းတို့သိရှိခဲ့သည်များကို မည်သည်မျှမပြောကြားခဲ့သကဲ့သို့ ၎င်းတို့ရှေ့တွင်ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို လည်းမဖော်ပြခဲ့ပါ။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လုပ်ဆောင်သည်ကိုနာခံ၍ ၎င်းတို့က ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့ကြပါသည်။

ဤသည်မှာတွေးတောဆင်ခြင်ခြင်း၏ကြီးကျယ်သောလက်တွေ့ပြသမှုပင်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်များသည် ၎င်းတို့၏လူများအားအလွန်ချစ်ခင်စုံမက်ပြီးယေဘုယျအနေဖြင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဖန်ဆင်းမှုကိုလည်း ချစ်ခင်ပါသည်။ သူတို့၏လူများဒုက္ခရောက်စေနိုင်သောအဆိုးဝါးဆုံးသောမှတ်ချက်မျိုးကို သူတို့ဆန္ဒနှင့်ပြောဆိုရန် မရွေးချယ်ခဲ့ပါ။ အကယ်၍သူတို့ကိုပြောကြားရန်စေခိုင်းခဲ့ပါလျှင် သူတို့ပြောကြားပါလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာ၌ သေချာသောသိရှိနားလည်မှုသူတို့တွင်မရှိသည့်အကြောင်းပြချက်သူတို့တွင်ရှိပါသည်။ ဤတရားဝင်အကြောင်းပြချက်ကိုအသုံးပြုကာ အခွင့်အရေးယူသည်မှာ ၎င်းတို့၏အုမ္မသ်ထုနှင့်ပတ်သက်သော မကောင်းပြောခြင်းကိုရှောင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှောင်ရှားခဲ့ကြပါသည်။

ပြန်ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့တွင်မေးမည့်မေးခွန်းငါးရပ်

ဤအာယသ်တော်မှတစ်ဆင့် ကြမ္မာငင်သောကမ္ဘာပျက်မည့်“ကိယာမသ်”နေ့ကို ဖွင့်ပြပါသည်။ စာရင်းစစ်ဆေးသည့်နေ့တွင် အထူးတန်းများ၌ရှိနေသူများမှာ အလ္လာဟ်အရှင်၏ချစ်ခင်နှစ်သက်ဆုံးနှင့်အဆင့်အမြင့်ဆုံးသော ထိုအရှင်၏နဗီတမန်တော်များဖြစ်ကြပါသည်။ သူတို့အားလုံးသည် လေးလေးစားစား ကျိုးကျိုးနွံနွံအနေဖြင့်ရှိနေကြပါသည်။ ထိုသူတို့အကြောင်းကိုစဉ်းစားပြီးနောက် အခြားသူများလည်းဘာဖြစ်မည်ဆိုသည့်အကြောင်းကိုစဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထို“ကိယာမသ်”နေ့အတွက် ယနေ့မှစတင်၍ ပူပင်သောကရောက်သင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဘဝ၏ဤတိုတောင်းသောအချိန်ကလေးသည် ကျွန်ုပ်တို့ပိုင်ဆိုင်သောကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ်ခုဖြစ်ကာ ယင်းအချိန်အားနောက်ဆုံးတွင်ပြုလုပ်မည့်စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းအတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်စေရန် အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ သိရိမိဇီကျမ်းပါဟဒီးဆ်တစ်ပုဒ်ထဲတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သခင်၏ မိန့်ကြားချက်ကိုတင်ပြထားသည်မှာ-

لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْئَلَ عَنْ خُمُسٍ: عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا
أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَآيْنَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا
عَمِلَ بِمَا عَلِمَ.

“ကိယာမသ်”နဲ့တွင် မေးခွန်းငါးခုကို မေးမြန်းခြင်းမခံရမခြင်း အာဒမ်၏မည်သည့်သားမြေးမှ ခြေတစ်ဖဝါးမျှ ရွှေ့ရှားခွင့်မရှိပါ။ (၁) သူ၏သက်တမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ ယင်းသက်တမ်းကိုမည်ကဲ့သို့အသုံးချခဲ့သနည်း။ (၂)သူ၏ ဖျိုမြစ်နုနယ်စဉ်ဘဝတွင် အဘယ်အရာများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ (၃) သူ၏နေကြေးငွေများနှင့်ပတ်သက်၍မည်ကဲ့သို့ ရှာဖွေစုဆောင်းခဲ့ပါသနည်း။ (၄) ၎င်းနောက် ယင်းတို့ကိုအဘယ်သို့သောနေရာများတွင်သုံးစွဲခဲ့ပါသနည်း။ (၅)၎င်းနောက် သူသိရှိနားလည်သည်များအနက်မှ မည်သည်တို့ကို လိုက်နာကျင့်ဆောင်ခဲ့သနည်း။ အလ္လာဟ် သအာလာ၏ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းနှင့် ကရုဏာတော်တို့သည် အလွန်ကြီးကျယ်တော်မူပါသည်။ ထိုအရှင်က ကျွန်ုပ်အားစာမေးပွဲတစ်ခုဖြေစေပါသည်။ ထို့နောက်အရှင်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင်ကပင် စာမေးပွဲတွင်မေးမည့် မေးခွန်းများအကြောင်းကို အရှင်မြတ်၏လူများအားပြောပြခဲ့ပါသည်။ ဤတာဝန်ဝတ္တရားကိုတမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကထမ်းဆောင်ခဲ့သည်မှာ စာမေးပွဲတွင်မည်ကဲ့သို့ဖြေဆိုရမည်ကို သူ၏အမွှာသမီးအားသင်ကြားပို့ချခဲ့ပါသည်။ သို့ဆိုပါ လျှင် ထိုသူများသည် ဤမေးခွန်းများကိုဖြေရှင်းရန်ယင်းတို့ အတွက်အဖြေရှာရန်နှင့်ယင်းအဖြေများအား (တရား စီရင်မည့်နေ့အတွက်)သိမ်းဆည်းထားရုံမှအပ အခြားဘယ်သို့မျှလုပ်ရန်မလိုအပ်တော့ပါ။ ထို့ကြောင့် စာမေးပွဲတွင် ဘာတွေမေးမည်ကိုကြိုတင်ပြောကြားထားလျက်နှင့်ပင် အကယ်၍တစ်စုံတစ်ဦးကျရှုံးပါက ထိုသူထက်မည်သူသည် ပိုမိုလက်မဲ့ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

စိုက်ယိဒိနာအိစာ(الطيرة)အားမေးမြန်းသည့်သီးခြားမေးခွန်းတစ်ခု

ပထမအာယသ်(၁၀၉)သည် ယေဘုယျအနေဖြင့် တမန်တော်များအားမေးခွန်းတစ်ခုကိုမေးခဲ့ကာ ယင်း မေးခွန်းအတွက်အဖြေအကြောင်းကို ရည်ညွှန်းထားပါသည်။ ဒုတိယအာယသ်(၁၀၀)နှင့်၎င်းနောက်စူရဟ်ဆုံး သည်အထိရှိသောအာယသ်(၉)ခုထဲတွင် စာသားတို့သည် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏နောက်ဆုံးတမန်တော်ဖြစ်သော စိုက်ယိဒိနာအိစာ(الطيرة)အကြောင်းမိန့်ကြားကာ ၎င်းအပေါ်သို့ကျရောက်သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကောင်း ချီးမင်္ဂလာများအကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထရမည့်“အလ်မဟ်ရှရ်”နဲ့တွင် ၎င်းအားမေးမြန်း သောသီးခြားမေးခွန်းနှင့်အတူ ယင်း၏အဖြေကိုလည်း နောက်တွင်လာမည့်အာယသ်တော်များထဲတွင်ဖော်ပြ ထားသည်။

မေးခွန်းမေးထားခြင်းနှင့်အဖြေပေးထားမှု၏ရည်ရွယ်ချက်သည် ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့နှင့်အဖန်ဆင်းခံ အားလုံးတို့အား ဤစိုးရိမ်ဖွယ်ရာကောင်းသောမြင်ကွင်းကိုပြသရန်ဖြစ်သည်။ ဟရှရ်ကွင်းပြင်တွင် အလ္လာဟ်အရှင် ၏ဝိဉာဏ်တော်“ရှူဟုလ္လာဟ်”နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်၏ နုတ်ကပါတ်တော် “ကလိမသ်တွလ္လာဟ်”ဟုအမည်တွင်သော သူတစ်ဦးအား အဘယ့်ကြောင့်သူ၏လူများသည် သူ့အားအလ္လာဟ်အရှင်နှင့်ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ရာအဖြစ်ပြုလုပ်

၎င်းအားစော်ကားပြီး၊ ယိုးစွပ်ပြီးအနှောင့်အယှက်ပေးသော ဗနီအစွရရာအိလ်အုပ်စုနှင့်၎င်းအားဘုရား(သို့) ဘုရားသားတော်ဟု မှတ်ယူသောအုပ်စုနှစ်အုပ်စုစလုံးအားပြစ်တင်မောင်းမဲထားပါသည်။ ကောင်းချီးမင်္ဂလာများ အားဖော်ပြထားခြင်းဖြင့် ပထမအုပ်စုအား ပြစ်တင်မောင်းမဲခဲ့သကဲ့သို့ မေးခွန်းများနှင့်အဖြေများကိုဖော်ပြခြင်းက ဒုတိယအုပ်စုအား သတိပေးထားပါသည်။ မြောက်မြားစွာသောအာယသ်တော်များထဲတွင်ပါဝင်သော ကောင်းချီး မင်္ဂလာများ အကြောင်းအသေးစိတ်ဖော်ပြချက်တွင် အထူးစဉ်းစားဆင်ခြင်ထိုက်သောစာကြောင်းတစ်ကြောင်း ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းစာကြောင်းမှာ- **“تَكَلَّمَ النَّاسُ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا” (၎င်းပြင်)အသင်သည် ပုခက်တွင်း၌ (အမိ၏ ရင်ခွင်၌) လည်းကောင်း၊ အသက်အရွယ်ကြီးပြင်းလာသည့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ လူတို့နှင့် (တစ်မျိုးတစ်စားတည်း) စကားပြောဆိုခဲ့၏။”** ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် စိုက်ယိဒ်နာအီစာ ﴿الْعَلَق﴾ အားပေးခဲ့သောအထူးအံ့ဖွယ် တစ်ရပ်ဆိုသည်မှာ တမန်တော်အီစာ ﴿الْعَلَق﴾ သည်လူအများအား မွေးကင်းစ အရွယ်ကပင် စကားပြောဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက်အသက် အရွယ်ကြီးရင့်လာသောအခါ၌လည်း စကားပြောဆိုခဲ့သည်။

ပထမမြင်ကွင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ယင်းဖြစ်ရပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထူးကောင်းချီးမင်္ဂလာတစ် ရပ်ဖြစ်သကဲ့သို့ အံ့ဖွယ်ရာတစ်ခုဆိုသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ မွေးကင်းစကလေးများတို့သည် (အမိပွယ်ရှိသော) စကားများမပြောနိုင်ကြပါ။ အကယ်၍ ကလေးငယ်တစ်ဦးသည်ပုခက်အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ မိခင်၏ရင်ခွင်ထဲ တွင်ဖြစ်စေ စတင်စကားပြောဆိုလာပါက ယင်းသည် ထိုကလေးငယ်၏သီးခြားထူးခြားချက်ဖြစ်ပါသည်။ အသက် ကြီးရင့်လာသောအခါ၌ စကားပြောဆိုခြင်းအတွက်ကိုမူ ဖော်ပြရန်မလိုပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရွယ်၌ လူတိုင်းစကားပြောကြသည်။ သို့ရာတွင် စိုက်ယိဒ်နာအီစာ ﴿الْعَلَق﴾ ၏ ဝန်းကျင်ရှိအခြေအနေကိုတဒ်မျှစဉ်းစား ကြည့်ပါက ယင်းသည်လည်းအံ့ဖွယ်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း အသင်သိရှိရပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စိုက်ယိဒ်နာအီစာ ﴿الْعَلَق﴾ သည် အသက်အရွယ်မကြီးရင့်မီအလျင် ဤကမ္ဘာမြေမှမချီခေါ်ယူသွားခြင်းခံရပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် တမန်တော်အီစာသည်အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ပြီးသည့်နောက် ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူအများအား စကားပြောဆို လိမ့်မည်ဟုဆိုခြင်းသည် ဤကမ္ဘာလောကသို့ပြန်လည် ဆင်းသက်လာမှသာလျှင်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဤကမ္ဘာ လောကသို့ပြန် လည်ဆင်းသက်လာမည်ဆိုခြင်းသည်မုစ်လင်မ်များအားလုံးတညီတညွတ်တည်းယုံကြည်ပြီး၊ ကုရ်အာန်နှင့်စွန့်သ်တော်တို့၏ရှင်းလင်းသောအဆိုအမိန့်များအပေါ်အခြေခံ၍ သက်သေပြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရသည်မှာ စိုက်ယိဒ်နာအီစာ ﴿الْعَلَق﴾ မွေးကင်းစအရွယ်တွင် စကားပြောခဲ့သည်ဆို သည်မှာအံ့ဖွယ်တစ်ရပ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ၎င်းကမ္ဘာမြေပြင်သို့ ဆင်းသက်လာခဲ့ကာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်မှစကား ပြောဆိုခြင်းသည် အလားတူအံ့ဖွယ်တစ်ရပ်မှလွဲ၍ မည်သည်မျှမဖြစ်နိုင်ပါ။

G G G G G G G G G

အာယသ် (၁၁၁-၁၁၅)

وَإِذْ أُوحِيَتْ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا
 آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
 يُعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ
 عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ۖ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ۝ قَالُوا نَرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
 وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ۝
 قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
 تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ۝ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
 مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَبَدًا ۖ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ۝

၎င်းပြင်(အို-နဗီတမန်တော်အီစာ) အသင်သည် (ပြန်လည်အောက်မေ့
 သတိရပါလေ) အကြင်အခါဝယ် ငါအရှင်မြတ်သည်“ဟဝါရီ”တို့ထံ “အသင်တို့
 သည်ငါအရှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ငါအရှင်မြတ်၏တမန်တော်(အီစာ)အား
 လည်းကောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်လေ”ဟုအမိန့်တော်ထုတ်ပြန်ချမှတ်
 တော်မူခဲ့လေရာ ထို(ဟဝါရီ)တို့က “ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ယုံကြည်ကြပါပြီ။
 ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အမိန့်ကိုလိုက်နာကြသော မှတ်လင်မ်များဖြစ်ကြောင်း
 အရှင်မြတ်သည် သက်သေဖြစ်တော်မူပါ”ဟူ၍လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေ
 သည်။(၅:၁၁၁)

(အို-နဗီတမန်တော်မူဟမ္မဒ်၊ အသင်သည်ပြန်လည်သတိရစေပါလေ။)
 အခါတစ်ပါး၌“ဟဝါရီ”တို့က “အို-မရ်ယမ်”(သခင်မ)၏သား (နဗီတမန်တော်)
 အီစာ(သခင်)အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်သည် ကျွန်
 တော်မျိုးတို့အပေါ်ဝယ်ကောင်းကင်မှစားဖွယ်သောက်ဖွယ်(နှင့်ပြည့်စုံသော

စားပွဲတစ်ခု)ကိုချပေးသနားတော်မူနိုင်စွမ်းပါသလော”ဟုပြောဆိုကြလေသည်။
ထိုအခါနဗီတမန်တော်“အီစာ”က “(ဟယ်အချင်းတို့) အသင်တို့သည် အကယ်
စင်စစ်“မုအ်မင်န်”သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူများဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်အားကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့သည်။(၅:၁၁၂)

ထို(ဟဝါရီ)များက ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ထို(စားပွဲတွင်ပါရှိလေသော)
စားဖွယ်ကို(ဗရ်ကသ်မင်္ဂလာရှိစေခြင်းအားဖြင့်)စားသုံးခြင်းငှါလည်းကောင်း၊
ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ စိတ်နှလုံးများနှစ်သိမ့်ကျေနပ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ အသင်
(နဗီတမန်တော်အီစာ)သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား(မိမိနဗီတမန်တော်ဖြစ်
ကြောင်း)မှန်ကန်စွာပြောဆိုခဲ့သည်ကို(ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်)ကောင်းမွန်စွာယုံ
ကြည်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ထို(တန်ခိုးပြာဋိဟာ)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်တော်မျိုး
တို့သည်အသိသက်သေများဖြစ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း ရည်စူးကြပါသည်ဟု
ပြန်ကြားကြကုန်၏။(၅:၁၁၃)

မရ်ယမ်(သခင်မ)၏သား(တမန်တော်)အီစာ(عليه السلام)က “အို-အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်၊ အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အားမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်၊ အရှင်
မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်သို့ မိုးကောင်းကင်မှစားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို
ချပေးသနားတော်မူပါ။ ထိုစားဖွယ်သောက်ဖွယ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အဖို့
(ဝါ)ကျွန်တော်မျိုးတို့တွင် ရွေးကျသူများအဖို့လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့
နောက်လာလတ္တံ့သောသူများအဖို့လည်းကောင်း၊ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာဖြစ်ပါစေ၊
၎င်းပြင်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ သက်သေလက္ခဏာတော်တစ်ပါးလည်းဖြစ်ပါစေ၊
အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အားပေးသနားတော်မူပါ။ အမှန်စင်စစ် အရှင်
မြတ်သည်သာလျှင် အကောင်းဆုံးပေးသနားတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပါ
သည်”ဟု လျှောက်ထားပန်ကြားလေသည်။(၅:၁၁၄)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က“ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုစားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို
အသင်တို့အပေါ်၌မုချဇကန်ချပေးသနားတော်မူအံ့။ သို့ရာတွင်(သို့ချပေးတော်
မူပြီး)နောက် အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို ငြင်းပယ်ခဲ့ပါမူ ငါအရှင်မြတ်သည်
စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့အနက် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ပေးတော်မမူမည့်
အပြစ်ဒဏ်ကိုထိုသူတို့အား ဇကန်မလွဲပေးတော်မူအံ့”ဟု ပြန်ကြားတော်မူခဲ့
လေသတည်း။ (၅:၁၁၅)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

စစ်မှန်သောယုံကြည်သက်ဝင်သူတစ်ဦးသည် တန်ခိုးဗျာဠိဟာများကိုမတောင်းဆိုသင့်ပေ

စိုက်ယိဒိနာအီစာ ﴿الْعَلَمِينَ﴾ ၏နောက်လိုက်များက ကောင်းကင်မှ “မာအိဒဟ်” စားသောက်ဖွယ်ရာများ ကျရောက်စေရန်ပြုလုပ်ခိုင်းသောအခါ- **قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ** “(ထိုအခါ)နဗီတမန်တော်“အီစာ”က ဟယ်(အချင်းတို့)အသင်တို့သည် အကယ်စင်စစ်“မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူများဖြစ်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်”ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ဤသည်က ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြသည်မှာ အီမာန်ရှင်အလ္လာဟ်ကျေးကျွန်တစ်ဦးသည် ထိုကဲ့သို့သောတောင်းဆိုမှုများပြုလုပ်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား မစမ်းသပ်သင့်ပါ။ သဘာဝလွန်ကဲသောတောင်းဆိုမှုများ ပြုလုပ်မည့်အစားသူသည် သူ့အတွက် သဘာဝအလျောက် ပြုလုပ်ထားသောအရင်းအမြစ်တို့မှတစ်ဆင့် စားနပ်ရိက္ခာစသည်တို့ကို ရှာဖွေရယူသင့်ပါသည်။

ကောင်းချီးမင်္ဂလာသည်သာလွန်ကောင်းမြတ်လေလေ၊ ကျေးဇူးတရားမသိတတ်မှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်သည် ပိုမိုပြင်းထန်လေလေ

အာယသ်(၁၁၅)- **فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ** “ငါအရှင်မြတ်သည် စကြဝဠာ ခပ်သိမ်းတို့အနက် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှပေးတော်မမူမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ထိုသူတို့အား ဧကန်မလွှဲပေးတော်မူအံ့” ပါ စကားလုံးများမှ ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာသိရှိရသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာသည် အံ့မခမ်းထူးခြားပြီး ပြိုင်ဘက်ကင်းသည့်အခြေအနေမျိုးတွင် ယင်းအတွက်ကျေးဇူးတင်ရန်အလေးပေးမှုသည် သာမန်ထက်ပိုမိုပါသည်။ ကျေးဇူးကန်းမှုအတွက်ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း အံ့မခမ်းထူးခြားပြီးပြိုင်ဘက်ကင်းပါလိမ့်မည်။

“မာအိဒဟ်”ခဲတွယ်ဘောစဉ် စားနပ်ရိက္ခာများကောင်းကင်မှကျရောက်လာသည်။ မကျရောက်သည်ဆိုသည်မှာ ဋီကာရှင်များအကြား ကွဲပြားခြားနားသည့်ကိစ္စရပ်ဖြစ်သည်။ အများစုက ယင်းတို့ကျရောက်ခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူကြသည်။ စိုက်ယိဒိနာအမ်မာရ်အိဗ်နီယာစီရ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သောသိရ်မီဇီကျမ်းပါ ဟဒီးဆ်တစ်ပုဒ်ထဲတွင် ပေါင်မုန့်များနှင့်အသားများပါသော “မာအိဒဟ်”သည် ကောင်းကင်မှကျရောက်ခဲ့သည်ဟုပါရှိပါသည်။ ဤဟဒီးဆ်တော်ထဲမှာပင် အချို့သောသူတို့သည် ယုံကြည်မှုကိုချိုးဖောက်ကာ နောက်တစ်နေ့စာအတွက်သိမ်းဆည်းခဲ့ကြသည်ဟုပါဝင်ပါသည်။ ရလဒ်မှာ ၎င်းတို့အားလုံးတို့အားမျောက်များနှင့်ဝက်များအသွင်ပြောင်းလဲခြင်းခံကြရပါသည်။(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အမျက်တော်ရှခြင်းမှကျွန်ုပ်တို့အားကင်းဝေးစေတော်မူပါ။) “နအ်ကိုလို”ကျွန်ုပ်တို့ စားသုံးကြသည်ဟူသောစကားလုံးထဲတွင် ဖော်ပြသကဲ့သို့ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့စားလိုသည့်အတိုင်းယင်းတို့ကို စားသုံးခဲ့သည်ဟု ဟဒီးဆ်တော်က ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောပြပါသည်။ သို့သော်လည်း နောင်တွင်အသုံးပြုရန်အတွက် ယင်းတို့ကို သိမ်းဆည်းထားခြင်းအားတားမြစ်ပါသည်။ (ဗယာနုလ်ကုရ်အာန်)

အာယသ် (၁၁၆-၁၁၈)

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ ابْنِ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
وَأَهْلِي الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْتُ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ
مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّكَ إِن كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ مَا قُلْتُ لَهُمْ
إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا ۝ مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّؤُوفَ عَلَيْهِمْ
وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝ إِنَّ تَعَذُّبَهُمْ فَأَنْتَ عِبَادُكَ وَإِنْ
تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

(ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရပါလေ) အကြင်အခါဝယ်အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်သည်(ဤသို့)မိန့်ကြားတော်မူအံ့။ “အို-“မရ်ယမ်”၏သား“အီစာ”အသင်က
လူတို့အား အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပြင် ကျွန်ုပ်(အီစာ)ကိုလည်း
ကောင်း၊ကျွန်ုပ်၏မယ်တော်(မရ်ယမ်)ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာ(ဘုရား)
နှစ်ပါးမှတ်ယူကြလေကုန်ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသလော။” ထိုအခါ(အီစာ) ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
သည်(ဤသို့)လျှောက်ထားပြန်ကြားပေအံ့။ (အို-အရှင်)အရှင်မြတ်သည်
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုးမှာ မိမိမပြောထိုက်သောစကားကို
ပြောဆိုခွင့်အလျဉ်းမရှိပါ။အကယ်၍သာကျွန်တော်မျိုးသည် ထိုစကားကိုပြော
ဆိုခဲ့ပါမူ အရှင်မြတ်သည်ထိုပြောဆိုသည်ကိုမုချသိရှိတော်မူပြီးပင်ဖြစ်ပါ
သည်။အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုး၏စိတ်တွင်း၌ရှိရှိသမျှတို့ကို (အကြွင်းမဲ့)
သိရှိတော်မူပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်မျိုးမှာမူကား အရှင်မြတ်၏စိတ်တွင်း
၌ရှိသည်တို့ကိုမသိပါ။ ဧကန်စင်စစ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် အကွယ်၌ရှိသမျှ
တို့ကိုအကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပါသတည်း။(၅:၁၁၆)

ကျွန်တော်မျိုးသည် ၎င်းတို့ကိုအရှင်မြတ်က ကျွန်တော်မျိုးအားမိန့်တော်
မူသည့်(အတိုင်း)“အို-အချင်းတို့ အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်၏အရှင်လည်းဖြစ်
တော်မူသော၊ အသင်တို့၏အရှင်လည်းဖြစ်တော်မူသော(တစ်ဆူတည်းသော)

အလ္လာဟ်အရှင်အားသာကိုးကွယ်ကြလေကုန်”ဟူသောစကားမှအပ အခြားမည်သည့်စကားကိုမျှ ပြောဆိုခဲ့သည်မရှိပါ။ ထို့ပြင်တစ်ဝကျွန်တော်မျိုးသည် ၎င်းတို့အထဲတွင်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ၎င်းတို့၏(အကြောင်း)ကိုသိရှိသူဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖန်အရှင်သည် ကျွန်တော်မျိုးအားပင့်မယူဆောင်သောအခါ အရှင်သည်ပင် ၎င်းတို့၏(အကြောင်း)ကိုသိရှိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အမှန်စင်စစ်သော်ကားအရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို သိမြင်တော်မူသောအရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပါသည်။(၅:၁၁၇)

အရှင်မြတ်သည် အကယ်၍ထိုသူတို့အားအပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့သည် ဧကန်မလွဲအရှင်မြတ်၏ကျွန်များပင်ဖြစ်ကြပါ၏။ ၎င်းပြင် အကယ်၍အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား(အပြစ်မှ)လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူပါလျှင်လည်း (ပြုစွမ်းတော်မူနိုင်ပါသည်)။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ဧကန်စင်စစ်အရှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တုံ့ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပါသည်။(၅:၁၁၈)

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

အရေးကြီးသောမှတ်စုများ

၁။ ပထမအာယသ်(၁၁၆)ထဲတွင် စိုက်ယိဒိနာအီစာ﴿الْعَلَق﴾အားမေးမြန်းခြင်းနှင့် ၎င်း၏ဖြေဆိုမှုတို့က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းသာလျှင်အရာရာတိုင်းအားပြည့်ပြည့်စုံစုံသိရှိနားလည်သည်ဆိုသည့်အကြောင်းကိုအတည်ပြုပါသည်။ ထို့ကြောင့်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စိုက်ယိဒိနာအီစာ﴿الْعَلَق﴾အားမေးတော်မူခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မသိရှိတော်မူခြင်းကြောင့် မေးခြင်းမဟုတ်ပါ။ တကယ်တမ်းဆိုရလျှင်ရည်ရွယ်ချက်မှာ- ၎င်းတို့ကိုယ်၎င်းတို့ခရစ်ယာန်ဟုခေါ်သောသူ၏လူများအားပြစ်တင်မောင်းမဲရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏လူများက တမန်တော်အားမှတ်ယူထားသည့်ဘုရားသခင်ဆိုသည်နှင့်ဆန့်ကျင်စွာ စိုက်ယိဒိနာအီစာ﴿الْعَلَق﴾ကိုယ်တော်တိုင်က အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းဖွင့်ဟဝန်ခံထားသည်။ ထို့ကြောင့်တမန်တော်အီစာသည် ထိုသူများတို့၏ စွပ်စွဲချက်အားလုံးတို့မှ ကင်းရှင်းပါသည်။(အိဗ်နီကဆီးရ်)

၂။ အာယသ်(၁၁၇)ပါ-الرَّقِيبَ عَلَیْهِمْ- “တစ်ဖန်အရှင်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား ပင့်မယူဆောင်သောအခါအရှင်သည်ပင်လျှင်၎င်းတို့၏(အကြောင်း)ကို သိရှိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်”ဟူသောစာကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍“သေဆုံးခြင်း”သို့မဟုတ် “အလ္လာဟ်ထံမချီခံရခြင်း”ဆိုသောအကြောင်းအရာများတို့၏ အသေးစိတ်ဆွေးနွေးမှုကို စူရဟ်အာလိအင်မ်ရမ် အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းတွင် အာယသ်(၃:၅၅)-

“၎င်းပြင်အသင့်အားမိမိအထံတော်(ကောင်းကင်ဘုံ)သို့ပင့်မယူတော်မူအံ့။” ဟူသည်၏ အောက်တွင်ပါဝင်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို မအာရိဖုလ်ကုရ်အာန်မြန်မာဘာသာပြန်၏အတွဲ(၃) စာမျက်နှာ(၈၃-၈၈) တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ အာယသ်(၁၁၇)- **فَلَمَّا تَوَفَّيْتُنِي** ကို တမန်တော်အီစာအားကောင်းကင်ဘုံသို့ မချီ ယူဆောင် ခြင်းကို ငြင်းဆိုရန်နှင့်၎င်းသည် သဘာဝအလျောက်သေဆုံးသွားကြောင်းကို အတည်ပြုရန်အတွက် အသုံးပြုရန် ခိုင်လုံသောကောက်ချက်မဟုတ်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသို့စကားပြောဆိုခြင်းသည် ကိယာမသ်နေ့တွင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် တမန်တော်အီစာသည်ကောင်းကင်ဘုံမှဆင်းသက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကာ သဘာဝအတိုင်း စစ်မှန်သောသေဆုံးခြင်းကို ကြုံတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ စိုက်ယိဒိနာအဗူမူစာအလ်အရှ်အရီ၏ ဆင့်ပြန်ချက်ကို အိဗ်နီကဆီးရ်၏ တင်ပြချက်အရ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကမိန့်သည်မှာ “ကိယာမသ်နေ့တွင် တမန်တော်များနှင့် ၎င်းတို့၏အုမ္မသ်ထုတို့သည် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံကြရပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် စိုက်ယိဒိနာအီစာ (ﷺ)ကိုလည်းဆင့်ခေါ်ပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်သအာလာသည် ၎င်းအားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးများအကြောင်းပြန်လည်သတိရစေ၍ ၎င်းအားအလ္လာဟ်အရှင်ထံပို့မိန့်ကပ်စေကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မိန့်ကြားသည်မှာ- **أَذْكُرُ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ** “အို-မရ်ယမ်၏သား အီစာ၊ အသင်သည်မိမိအပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ မိမိ၏မိခင်အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ငါအရှင်မြတ်ပြုတော်မူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်များကို ပြန်လည် အောက်မေ့သတိရပါလေ။”(၅:၁၁၀) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်အဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်သည်မှာ- **يٰيٰعِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ ءَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ الْحَبْلَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ** “အို-‘မရ်ယမ်’၏သား ‘အီစာ’အသင်က လူတို့အား အသင်တို့သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပြင်ကျွန်ုပ်(အီစာ)ကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ မယ်တော်(မရ်ယမ်)ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုးကွယ်ရာ (ဘုရား)နှစ်ပါးမှတ်ယူကြလေကုန်ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသလော။” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ စိုက်ယိဒိနာ(အီစာ)(ﷺ)က ထိုကဲ့သို့မပြောခဲ့ပါဟုပြောဆိုကာငြင်းဆို ပါလိမ့်မည်။ ထို့နောက် ခရစ်ယာန်များတို့အားမေးမြန်းပါလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့က“မှန်ပါသည်၊ သူသည်ကျွန်ုပ်တို့အား ဤသို့လုပ်ဆောင်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်ဟု ဖြေကြားလိမ့်မည်။ ထိုသည်၏နောက်တွင် ၎င်းတို့အားလုံးတို့အား ငရဲသို့ပို့ဆောင်စေလိမ့်မည်။

၃။ နောက်ဆုံးအာယသ်(၁၁၈)ပါ- **إِنْ تَعْبُدُونَهُمْ فَلَا عِبَادَ لَكَ إِلَّا أَنَا** “အရှင်မြတ်သည် အကယ်၍ထိုသူတို့အား အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့သည်ဧကန်မလွဲ အရှင်မြတ်၏ကျွန်များပင်ဖြစ်ကြပါ၏။ . . .” ဟူသော စကားလုံးတို့ဖြင့် အစပြုထားသောအဆိုအမိန့်က ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်ကျေးကျွန်များအပေါ်တွင် မလိုလားအပ်သောခက်ခဲမှုများမဖြစ်စေပါ။ ထို့ကြောင့်အကယ်၍ ထိုသူများ အပေါ်၌အပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ပါက ယင်းပြစ်ဒဏ်ကျရောက်မှုမျှတ၊ မှန်ကန်ပြီး ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ ပါသည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်က ၎င်းတို့အားခွင့်လွှတ်ခဲ့ပါလျှင် ယင်းခွင့်လွှတ်မှုသည် မည်သို့မျှမတတ်သာ ၍လုပ်ရသော ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်ဖြစ်ကာ အလုံးစုံကိုတတ်စွမ်းနိုင်တော်မူပြီး အရာရာကိုလွှမ်းမိုးနိုင်တော်မူသောကြောင့် အမှားကျူးလွန်သူတစ်ဦးသည် ထိုအရှင်၏ထိန်းချုပ်မှုနှင့်ချုပ်နှောင်ခံရမှုတို့မှမလွတ်မြောက်နိုင်ပါ။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် “ဟိစ်ကမသ်”ဉာဏ်တော်နှင့်လည်းပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် မည်သည့်အမှားကျူးလွန် သူတစ်ဦးမျှ အလ္လာဟ်အရှင်သည်အကြောင်းမဲ့လွှတ်ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် အမှားကျူးလွန်သူတို့အတွက်

အလ္လာဟ်အရှင်ချမှတ်တော်မူသောစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လုံးဝဥသုအသိဉာဏ် ကြွယ်ဝပြီး ပိုင်နိုင်မှုလည်း ရှိပါသည်။ စိုက်ယိဒ်နာ“အီစာ”﴿الْعنكبوت﴾၏ဤကဲ့သို့ပြောဆိုခြင်းသည် မအ်ရှဟ်(ပြန်လည် ရှင်ပြန်ထရမည့်)နေ့တွင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနေ့တွင် မယုံကြည်သွေဖည်သူများတို့အတွက် ကြားဝင်အသနားခံခြင်း(သို့) ၎င်းတို့အတွက် အသနားခံပေးခြင်းတို့အား လက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် စိုက်ယိဒ်နာအီစာ﴿الْعنكبوت﴾သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များဖြစ်သော“ဂုဏ်ရလ်ရဟ်းမ်”(အလွန်ခွင့်လွှတ်တော်မူသော၊ အလွန်သနားညှာတာတော်မူသော) ဟူသည်တို့ကို မသုံးစွဲဘဲ“အလ်အဇိစ်အလ်ဟကီးမ်”(တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်၊ ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်တုံဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်)ဟူသော ဂုဏ်တော်တို့ကို စာသားထဲတွင်သုံးစွဲခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သုံးစွဲမှုသည်စိုက်ယိဒ်နာအိဗ်ရာဟီမ်﴿الْحٰكِمِ﴾သုံးစွဲပုံနှင့်ဆန့်ကျင်ပါသည်။ ၎င်း ဤကမ္ဘာတွင် အသက် ထင်ရှားရှိနေစဉ်က ၎င်း၏အရှင်သခင်အား- رَبِّ اِنَّهُمْ اَصْلَلْنَ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعْنِيْ فَاِنَّهُ مِنِّيْ وَمَنْ عَصَانِيْ فَاِنَّكَ : “အို-ကျွန်တော်မျိုးအားဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်၊ ဧကန်မလွဲ ယင်းရုပ်ပွား ဆင်းတုများသည် များစွာသောသူတို့အားလမ်းလွဲစေခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ မည်သူမဆို ကျွန်တော် မျိုး၏စကားကိုနာခံခဲ့ပါလျှင် ဧကန်စင်စစ်ထိုသူသည် ကျွန်တော်မျိုး၏အုပ်စုအနက်မှဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင်မည်သူမဆို ကျွန်တော်မျိုး၏အမိန့်ကိုဖီဆန်ခဲ့ပါမူ အမှန်စင်စစ်အရှင်မြတ်သည်အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူသောအရှင်၊ အလွန်တရာသနားကြင်နာညှာတော်မူသောအရှင် မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပါသတည်း။”(၁၄:၃၆)ဟူ၍ တင်လျှောက်ခဲ့ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်အသနားတော်အရ နောက်ပိုင်းတွင်ထိုသူတို့အား ဝန်ချတောင်းပန်မှုပြုရန်“သောင်ဖီးက်”စွမ်းအား ပေးသနားခဲ့ပြီး လမ်းမှန်ပေါ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏အပြစ်များကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုနိုင် သည်ဟူသော ဖြစ်နိုင်ချေရှိနေပါသေးသည်။ (ရှုဗီးဗ်အဟ်မဒ်အုဆ်မာနီ-မှတ်စုများ)

စိုက်ယိဒ်နာအဗူဇရ်﴿الْحٰكِمِ﴾မှ ဆင့်ပြန်ချက်ကို အိဗ်နီကဆီးရ်ကျမ်းတွင်တင်ပြထားသည်မှာ- တမန်တော် မြတ် ﴿ﷺ﴾သခင်သည်အာယသ်တော်တစ်ခုတည်းကို တစ်ချိန်ကဖတ်ရွတ်သရဈွယ်ရင်းတစ်ညတာလုံးကုန်ဆုံး သွားခဲ့သည်။ ယင်းအာယသ်တော်မှာ- اِنْ تَعُدُّهُمْ فَاِنَّهُمْ عَادَا (အရှင်မြတ်သည်အကယ်၍ ထိုသူတို့အား အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့သည်ဧကန်မလွဲအရှင် မြတ်၏ကျွန်များပင်ဖြစ်ကြပါ၏။)(၅:၁၁၈) ဖြစ်သည်။ နံနက်မိုးလင်းသောအခါ ကျွန်ုပ်က“ယာရုဇလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ဤအာယသ်တော်ကိုသာရွတ်ဖတ် သရဈွယ်နေခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရုက္ခတွင်လည်း ဤသည်ကိုလည်းကောင်း၊ စဂျီဒါဟ်တွင်လည်း ဤသည်ကိုလည်းကောင်း ဖတ်ရွတ်နေသည်မှာ နံနက်မိုးသောက်ယံထိတိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်က မိန့်ကြားသည်မှာ ကျွန်ုပ်အားမွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော ရဗ်ဗ်အရှင်ထံ ကျွန်ုပ်၏ကြားဝင်အသနားခံခြင်း (ရှုဖွာအတ်)အဆင့်အတန်းပေး၍ကောင်းချီးမင်္ဂလာပြုရန် ကျွန်ုပ်ကတောင်းဆုပန်ဒိုအာပြုရာ အရှင်မြတ်က လက်ခံတော်မူခဲ့သည်။ အင်ရှာအလ္လာဟ်-ယင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်မည်သည့်အခါတွင်မျှ တုဖက်နှိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ခြင်းမရှိသူအတွက်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုအရ အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်ကို ဖတ်ရွတ်သရဈွယ်ပြီးနောက်ကိုယ် တော်မြတ်သည်ကောင်းကင်ဖက်ဆီသို့ မျက်နှာမူကာ လက်နှစ်ဖက်မြှောက်၍- اَللّٰهُمَّ اٰمِيْن (အလ္လာဟုမ္မ အုမ္မသီ)

(အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်-ကျွန်တော်မျိုး၏လူများအပေါ်တွင် သနားကြင်နာတော်မူပါ။)ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။
 ထို့နောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ငိုကြွေးတော်မူခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်
 အဘယ့်ကြောင့်ငိုကြွေးခဲ့ကြောင်းမေးမြန်းရန် ကောင်းကင်စေတမန်ဂျိဗ်ရာအီလ်(عليه السلام)ကို စေလွှတ်ခဲ့သည်။
 ကောင်းကင်တမန်ကြီးအား ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းပြောဆိုသမျှပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
 သည် ကောင်းကင်စေတမန်ဂျိဗ်ရာအီလ်အား တမန်တော်မဟုတ်(ليس)သခင်ထံ တဖန်ပြန်လည်သွားရောက်
 စေ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ၎င်းလူများအတွက်သောကရောက်မှုအား ကျေနပ်နှစ်သက်မှု
 ရစေမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့်ကိုယ်တော်အား စိတ်မချမ်းမမြေ့မဖြစ်စေရပါဟူ၍ ပြောကြားခိုင်းသည်။

a a a a a a a a a

အာယသ် (၁၁၉-၁၂၀)

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ
 الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾
 لِلَّهِ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်(ဤသို့)မိန့်ကြားတော်မူလတ္တံ့၊ ယနေ့မူကား
 မှန်ကန်သူများအဖို့ ၎င်းတို့၏မှန်ကန်မှုသည်အကျိုးပေးသည့်နေ့ပင်ဖြစ်ချေ
 သည်။ထို(မှန်ကန်သူများ)အဖို့ အကြင်ဥယျာဉ်များသည်(အဆင်သင့်)ရှိကြပေအံ့။
 ထိုဥယျာဉ်များ၏အောက်မှစမ်းရေချောင်းများသည်စီးတွေလျက်ရှိကြလတ္တံ့။
 ၎င်းတို့သည် ထိုဥယျာဉ်များတွင် အမြဲထာဝစဉ်နေထိုင်(စံမြန်း)ကြကုန်အံ့။
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျေနပ်တော်မူပြီးဖြစ်တော်မူ၏။
 ၎င်းတို့သည် ကားထိုအရှင်မြတ်ပေါ်၌ ကျေနပ်ပြီးဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသည်ကား
 ထူးကဲမြင့်မြတ်လှစွာသော(ဇေယျတုမင်္ဂလာ)အောင်မြင်မှုကြီးပင်တည်း။(၅:၁၁၉)

မိုးကောင်းကင်များကိုလည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေပြင်ကိုလည်းကောင်း၊
 ထိုမိုးကောင်းကင်များနှင့်ပထဝီကြီး၌ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်
 ခြင်း(အာဏာ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၌သာရှိချေသည်။ စင်စစ်မူကားထို
 အရှင်မြတ်သည် အရာရာကိုမူပြုနိုင်စွမ်းတော်မူသောအရှင်ပင်ဖြစ်တော်မူပေ
 သည်။(၅:၁၂၀)

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်နွယ်မှု

အစောပိုင်းဖော်ပြခဲ့သည့်ပထမနှစ်(ရက္ခ)ထဲတွင် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ မေးခွန်းများမေးခြင်းနှင့်ယင်းတို့
 အားဖြေကြားခြင်း စသည်တို့ပါဝင်သောကိယာမသ်နေ့၌ဖြစ်ပျက်မည့်အဖြစ်အပျက် အချို့အကြောင်းဖော်ပြထား
 ပါသည်။ ယခုအခါအဆုံးအဖြတ်ပေးမည့်နေ့၏စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့်စူးစမ်းခြင်းတို့၏ရလဒ်အကြောင်းဖော်ပြ
 ထားသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း

မှတ်စု

၁။ အာယသ်(၁၁၉)သည်- (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်(ဤသို့) မိန့်ကြားတော်မူလတ္တံ့။ ယနေ့မူကားမှန်ကန်သူများအဖို့၊ ၎င်းတို့၏မှန်ကန်မှုသည် အကျိုးပေးသည့်နေ့ပင် ဖြစ်ချေသည်။) ဟူသော စကားလုံးများဖြင့်အစပြုထားသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့သည် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့လျှင် ယင်းကိုမှန်ကန်မှုဟုခေါ်ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့သည် သတ်မှတ် ထားသည့်အတိုင်း မဟုတ်လျှင်ယင်းကိုမှားယွင်းခြင်း(သို့)လိမ်လည်ခြင်းဟု ရည်ညွှန်းသည်။ သို့သော်လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် နှင့်စွန့်သံတော်တို့အရ ဆွိဒ်က(မှန်ကန်မှု)နှင့် ကိဇ်ဗ်(လိမ်လည်မှု)ဟူသည် ယေဘုယျ ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာထိုစကားလုံးတို့သည် ပြောဆိုမှုနှင့်လုပ်ရပ်နှစ်ခုစလုံးကိုရည်ညွှန်းသည်။ သို့ဆိုလျှင်ဟဒီးဆ် တော်တစ်ရပ်၌လက်တွေ့နှင့်ဆန့်ကျင်သောလုပ်ရပ်ကို ကိဇ်ဗ်(လိမ်လည်မှု)ဟုခေါ်ဆိုထားသည်။ مَنْ تَحَلَّى بِمَا (မည်သူမဆို မိမိ သူ/သူမအားပေးထားသည် မဟုတ်သည်တို့အား သူ/ သူမကဝတ်ဆင်ခြင်း) ဆိုလိုသည်မှာ သူ(သို့)သူမတွင်မရှိသော အရည်အချင်း(သို့) လုပ်ဆောင်မှုကို သူ(သို့)သူမ တွင်ရှိသည် လုပ်ဆောင်သည်ဟု အခိုင်အမာပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဆိုလျှင် ၎င်းသူ(သို့)သူမသည် လိမ်လည် လှည့်ဖြားသည့် ဝတ်ရုံနှစ်ခုဝတ်ဆင်ထားသကဲ့သို့ဖြစ်ပေသည်။(မစ်ရှ်ကသ်ကျမ်း)

အခြားဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်၌တစ်စုံတစ်ဦးသည် တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အများနှင့်ဖြစ်စေ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှု ကိုကရုတစိုက်သောကထား၍လုပ်ဆောင်လျှင် ထိုသူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စစ်မှန်သောကျေးကျွန်ဟု ခေါ်ဆိုသည်။

إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا صَلَّى فِي الْعَلَانِيَةِ فَاحْسَنَ وَصَلَّى فِي السِّرِّ فَاحْسَنَ قَالَ اللَّهُ
تَعَالَى هَذَا عَبْدِي حَقًّا

“လူတစ်ဦးသည် ထင်သာမြင်သာဆွလာသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်လျှင် ကောင်းမွန်စွာဆောက်တည် ၍ တစ်ဦးချင်းဝတ်ပြုဆောက်တည်ရာ၌လည်း ကောင်းမွန်စွာဝတ်ပြုဆောက်တည်သည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကမိန့်တော်မူသည်မှာ“ဤသည်မှာငါအရှင်မြတ်၏စစ်မှန်သောကျေးကျွန်ပင်တည်း” (မစ်ရှ်ကသ်)

၂။ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ကျေနပ်တော်မူပြီးဖြစ် တော်မူ၏။ ၎င်းတို့သည်ကား ထိုအရှင်မြတ်အပေါ်၌ ကျေနပ်ပြီးဖြစ်ကြကုန်၏။)ဟူသော အဆိုအမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟဒီးဆ်တော်တွင်လာရှိသည်မှာ စစ်မှန်သောယုံကြည်သူများကို ဂျန္နသ်သုခဘုံဖြင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ပေးပြီးသည့်နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကမိန့်တော်မူသည်မှာ- စစ်မှန်သောကောင်းချီးမင်္ဂလာမှာ ငါအရှင်မြတ် အသင်တို့အပေါ်၌ ကျေနပ်နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ငါအရှင်မြတ်သည်သင်တို့အပေါ်၌ မည်သည့်အခါတွင်မျှ မကျေနပ်မနှစ်သက်ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

၃။ ထို့နောက်မှ ဖော်ပြထားသောစကားလုံးများမှာ- ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (ဤသည်ကားထူးကဲမြင့်မြတ်လှစွာသော(ဇေယျတုမင်္ဂလာ)အောင်မြင်မှုကြီးပင်တည်း။) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကားအမှန်ပင်တည်း။ စိုးပိုင်တော်မူသော၊ မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသောအလ္လာဟ်ဂျလ္လာရှာအ်နူဟူက အသင်တို့အားနှစ်သက်ကျေနပ်တော်မူသောကြောင့်ဆိုလျှင် အခြားဘာအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်နိုင်ပါဦးမည်နည်း။

فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ اَوَّلًا وَاٰخِرًا

ချီးမွမ်းစောမနာမှုအပေါင်းသည် အစမှအဆုံး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တွက် ဖြစ်တော်မူ၏။
စူရဟ်အလ်မာအိဒဟ်အကျယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း ဤတွင်ပြီးဆုံးသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၈)ရက်
၁၄၃၀-ခုနှစ် စဖရ်လ(၁၃)ရက် (တနင်္လာနေ့)

က

ကသာဒတ်၊ ၁၁၄၊ ၁၄၉၊ ၁၈၁၊ ၂၁၁၊ ၂၄၂၊ ၂၈၁၊
 ၃၄၆၊ ၃၈၁
 ကအိပ်အိပ်နိမာလစ်၊ ၇၃
 ‘ကလိမတ်’၊ ၈၆-၈၇
 ကာဗိလ်၊ ၁၂၅၊ ၁၂၆၊ ၁၃၁
 ကာလစ်အိပ်နိမာလစ်၊ ၁၁၆၊ ၁၂၄
 ကိစားစ်၊ ၁၃၆
 ကုရိုက်ရှ်၊ ၂၀၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃
 ကုရ်တုဗီ၊ ၅၅
 ကုဒ်စ်၊ ၁၁၄
 ကပ်အိပ်နိမာလစ်၊ ၈၈၊ ၁၇၁
 ကအိပ်အိပ်အိပ်၊ ၁၁၄
 ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ ညွှန်းဆိုချက်၊
 ၂၂၃

ခ

ခဝါရီရှ်၊ ၂၁၅
 ခရစ်ယာန်၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၁၊ ၆၆၊ ၇၀၊
 ၇၄၊ ၇၅၊ ၉၅၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၀၂၊ ၁၀၃၊
 ၁၈၈၊ ၂၀၃၊ ၂၀၄၊ ၂၁၄၊ ၂၁၆၊ ၂၂၀၊
 ၂၃၃၊ ၂၄၆၊ ၂၅၁၊ ၂၅၂၊ ၂၆၃၊ ၂၆၆၊
 ၂၆၇၊ ၃၁၇၊ ၃၄၈၊ ၃၇၁
 ခင်ရတ်ရှ် (မျိုးနွယ်)၊ ၉၁
 ခါလိစ်အိပ်နိမာလစ်၊ ၂၁၂
 ခေတ်ပြိုင်ကမ္ဘာကြီး၌ မုစ်လင်များ
 ကျဆုံးခြင်း၏ အကြောင်းများ၊ ၁၇၉

ခန့်ဒတ်ခ်၊ ၃၆

င

ငျာဗီးရှ်၊ ၈၇
 ဂျူဗိုင်းရှ်အိပ်နိမာလစ်၊ ၂၊ ၃
 ဂျူး၊ ၅၂၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၆၁၊ ၆၆၊ ၇၀၊ ၇၄၊ ၁၆၈၊
 ၁၆၉၊ ၁၇၀၊ ၁၇၃၊ ၁၇၆၊ ၁၈၀၊ ၁၈၁၊
 ၁၈၉၊ ၁၉၁၊ ၂၀၃၊ ၂၁၄၊ ၂၁၆၊ ၂၂၀၊
 ၂၂၃၊ ၂၃၃၊ ၂၃၉၊ ၂၄၆၊ ၂၆၃၊ ၂၆၆၊
 ၂၆၇၊ ၃၂၀၊ ၃၇၁၊ ၃၈၆
 ဂျဆွဲဆွဲဆွဲ၊ ၁၃၊ ၂၈၊ ၅၃၊ ၇၃၊ ၁၇၄၊ ၂၆၆
 ဂျဇ်ဇီ(အိမာမ်)၊ ၃၈၈
 ဂျပ်လေရတ်မယ်(တောင်)၊ ၃၁
 ဂျေရုဆလင်၊ ၁၁၄
 ဂျော်ဒန်၊ ၁၁၄၊ ၃၉၉
 ဂျာအိပ်အိပ်အိပ်အိပ်သွာလစ်၊ ၂၆၄
 ‘ဂျီဟားဒ်’၊ ၁၅၁-၁၅၂
 ဂျိပ်ရာအိလ်၊ ၁၇၁၊ ၃၃၈

စ

စမူးဒ်၊ ၃၅၇၊ ၃၉၈
 စအိပ်အိပ်အိပ်ဂျူဗိုင်းရှ်၊ ၃၀၊ ၃၁၁၊ ၃၇၁
 စအိပ်အိပ်အိပ်အိပ်အိပ်သိုလ်၊ ၁၄၊ ၃၀၅
 စဟိုက်စ်၊ ၂၀
 စလ်မာန်အိပ်အိပ်၊ ၁၀၅

ဆ

ဆအိပ်အိပ်အိပ်ဂျူဗိုင်းရှ်၊ ၅၇

ဆီဇာ၊ ၂၁၆
 ဆီးရီးယား၊ ၁၉၊ ၁၁၀၊ ၁၁၁၊ ၁၁၄၊ ၁၂၂၊ ၁၂၃၊
 ၁၂၄၊ ၂၆၅၊ ၃၁၇၊ ၃၅၇
 ဆင်းဒ်(လူမျိုး)၊ ၁၉
 ဆစ်ခ်၊ ၅၂၊ ၆၆၊ ၇၀
 ဆွဒကတ်နှင့် ခိုင်ရတ်သ်၊ ၉၃
 ဆွတစ်ဝက်၊ ၂၉၀
 ဆွဖာနှင့် မရ်ဝါတောင်၊ ၃၄
 ဆိုင်းရပ်စ်၊ ၂၁၆
 ဆေ့ဗီယန်၊ ၅၂
 ဆွာဗီ-ဆားဗီယမ်၊ ၁၄၁၊ ၁၄၂

ဇ

ဇကရိယာ၊ ၂၄၉
 ဇဗူကျမ်း၊ ၅၂၊ ၇၀၊ ၂၄၂
 ဇင်မ်မီ၊ ၁၇၄
 ဇိုရစ်ထရီယံ၊ ၅၂
 ဇိုက်ဒ်အိပ်နိုစအ်နာဟ်၊ ၃၇၂
 ဇိုက်ဒ်အိပ်နိုအစလာမ်၊ ၄

တ

တူရကီ၊ ၁၉၊ ၂၀
 တစ်စုံတစ်ဦးအားကောင်းမွန်သော
 မုစ်လင်မ်ဖြစ်စေသည့် အရည်အချင်း၊ ၃၀၄

ဒ

ဒမတ်စ်ကတ်၊ ၁၁၄

ဒါဂူးဒ်၊ ၅၂၊ ၂၄၂၊ ၂၅၄၊ ၂၆၀
 ဒါရုလ်အစ္စလာမ်၊ ၁၄၂၊ ၁၆၉
 ဒိန်သာသနာ့အာလင်မ်တစ်ဦးထံမှ ‘ဖဿဝါ’
 တစ်ခုတောင်းခံခဲ့လျှင်၊ ၁၈၀

န

နဂျာရှီ(နိုဂါးစ်)၊ ၂၆၃၊ ၂၆၅၊ ၂၆၆
 နဇ္ဇရ်အိပ်နိုအ်ဟာရိဆ်၊ ၃၅၈
 နာဝါဟ်ရှီ၊ ၂၁၂
 နခ်အီး၊ ၁၄၁
 နဂျ်ဒီစ်၊ ၁၉
 နူးဟ်၊ ၃၀၄၊ ၃၉၈
 နော်ဖလ်အိပ်နိုခါလစ်ဒ်၊ ၃၅၈

ပ

ပါကစ္စတန်၊ ၁၃၅
 ပါလက်စတိုင်း၊ ၁၁၄
 ပါနီပါသ်မြို့၊ ၁၅၀
 ပြီးပြည့်စုံသည့် မုစ်လင်မ်တစ်ဦး၊ ၃၈၁
 ပန်ဂျာပီ၊ ၁၉

ဖ

‘ဖစာဒ်’၊ ၁၅၂
 ဖိရ်အောင်၊ ၁၁၀၊ ၁၁၂၊ ၁၂၀
 ဖသ်ရဟ်၊ ၁၀၅

ဗ

ဗဒရ်၊ ၂၀၊ ၃၆၊ ၁၁၉
 ဗန္ဓုဟာရှင်မံ၊ ၁၉
 ဗန္ဓုကုစိုင်း၊ ၃၉၃
 ဗန္ဓုကုရှင်ဇော်၊ ၁၆၉၊ ၁၇၀၊ ၁၇၁၊ ၁၇၅၊ ၁၈၈၊
 ၁၉၂၊ ၂၀၄
 ဗန္ဓုဇုဇာအာတ်၊ ၁၉
 ဗန္ဓုသမီးမံ၊ ၁၉
 ဗန္ဓုနုဇီးရ်၊ ၁၆၉၊ ၁၇၀၊ ၁၇၅၊ ၁၈၈၊ ၁၉၂
 ဗန္ဓုအဆဒ်၊ ၂၁၀
 ဗနီသင်္ဂလိမံ၊ ၅၄၊ ၆၅
 ဗိလာလ်၊ ၂၀
 ဗိုင်တွယ်မုကတ်ဒစ်၊ ၁၁၁၊ ၁၁၄၊ ၁၁၅၊ ၁၂၂၊
 ၁၂၃၊ ၁၂၄
 ဗိုင်အသ်၊ ၉၁
 ဗိုင်ဇင်တိုင်း၊ ၂၀
 ဗိုင်ဒါဝီ၊ ၉၉
 ဗိုင်ဟာကီ၊ ၃၉၃
 ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ၅၂၊ ၇၀

ဘ

ဘန်ဂါလီ၊ ၁၉

မ

မဒါအင်န်မြို့၊ ၇၃
 မာလိစက်(အိမာမ်)၊ ၂၈၊ ၆၁
 မိနာ၊ ၃၄
 မုကသ်သီလ်၊ ၅၇၊ ၁၂၂

မုဟမ္မဒ်အိဗ်နီဟာစံ၊ ၇၃
 မုဟမ္မဒ်အိဗ်နီအင်ဒုလ္လာဟ်၊ ၃၉၂
 မုဟမ္မဒ်အိဗ်နီဟန္ဒူဖီယာဟ်၊ ၃၈၁
 မုဂျာဟစ်ဒ်၊ ၃၀၊ ၅၇၊ ၆၉၊ ၈၈၊ ၁၄၁၊ ၁၄၆၊
 ၁၄၉၊ ၁၈၁၊
 မုစိုင်းလီမတ်၊ ၂၁၂
 မုအားဇ်၊ ၂၃၅
 မူစာ၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၁၀၈၊ ၁၀၉၊ ၁၁၁၊ ၁၁၂၊ ၁၁၆၊
 ၁၁၈၊ ၁၂၀၊ ၁၂၄၊ ၂၆၀၊ ၃၀၄
 မက်ဟူလ်၊ ၅၇
 မစ်ကဒ်ဒ်အိဗ်နီအင်အတ်စဝါဒ်၊ ၁၁၉
 မရ်ယမ်၊ ၅၂၊ ၅၈၊ ၆၄၊ ၇၂၊ ၁၀၁၊ ၁၀၃၊
 ၁၈၆၊ ၂၅၀၊ ၂၅၁၊ ၂၅၄၊ ၃၂၂၊ ၃၃၄
 မာရ်ဝန်အိဗ်နီအင်ဟောကမ်၊ ၁၄၄
 မုဒ်ဟဂျ်မျိုးနွယ်စု၊ ၂၁၀
 မုဂျာဒ်ဒ်အင်ဟာစာနီ၊ ၁၅၀
 မိုင်မူးနီအိဗ်နီမိတ်ရာမ်၊ ၇၂
 မေဂျီယံ၊ ၅၂၊ ၆၆၊ ၇၁၊ ၃၄၈

ယ

ယမာမတ်၊ ၂၁၂
 ယီမင်၊ ၃၊ ၃၅၇
 ယာဇ်ဒမ်၊ ၃၄၈
 ယာဟ်ယာ၊ ၂၄၉
 ယူရှုအိဗ်နီနုနီ၊ ၁၁၆၊ ၁၂၁၊ ၁၂၄

ရ

ရမသွန်၊ ၃၅
ရဗ္ဗိယူမ်၊ ၁၉
ရဗ္ဗာနီယူမ်၊ ၂၂၃
ရာဇီ(အိမာမ်)၊ ၃၂၅
ရာဂိမ်အလ်အဆွံဟာနီ(အိမာမ်)၊ ၅၊ ၃၁၃
ရုကီယဟ်၊ ၂၆၄
ရုဟုလ်ကုဒွတ်စ်၊ ၃၂၂
ရှာဖီအီ(အိမာမ်)၊ ၂၈၊ ၁၄၁

လ

လက်ဘန္တန်၊ ၁၁၄
လိုင်လတွင်ဗရာအသ်၊ ၃၅
လူသ်၊ ၃၉၉

ဝ

ဝစီလာဟ်ပြုတောင်းဆုဒုအာ၊ ၁၅၀-၁၅၁
ဝစွာသ်(အရပ်အလေးချိန်)၊ ၁၆၉
ဝုကူဖ်ကျင့်စဉ်၊ ၃၂

သ

သဗုခ်၊ ၃၆
သနားကြင်နာတောင်၊ ၃၂
သမင်း၊ ၃၁၇
သလ်ဟာ၊ ၇၃
သအ်ဇီးလ်၊ ၁၃၆
သွာအိမ်၊ ၃၅၈
သွာလေဟဟ်အိမ်နီခိုဝိုင်လစ်ခ်၊ ၂၁၀၊ ၂၁၂၊

၂၂၀

သွာဟ်ဟတ်က်၊ ၁၄၁၊ ၃၈၁
သောင်ရသ်၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၈၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၇၀၊
၇၄၊ ၁၀၁၊ ၁၀၆၊ ၁၇၀၊ ၁၇၁၊ ၁၇၂၊
၁၇၃၊ ၁၈၁၊ ၁၈၅၊ ၁၈၆၊ ၁၈၉၊ ၁၉၁၊
၁၉၂၊ ၁၉၃၊ ၁၉၇၊ ၁၉၈၊ ၂၂၀၊ ၂၃၈၊
၂၃၉၊ ၃၂၃၊ ၃၇၁၊ ၃၇၂

ဟ

ဟစန်အလ်ဗစွရီ၊ ၁၃၊ ၅၇၊ ၁၄၁၊ ၁၄၉၊ ၁၈၁၊
၂၁၁
ဟာဗိဟ်၊ ၁၂၅၊ ၁၂၆၊ ၁၃၁၊
ဟာရူန်၊ ၁၁၁၊ ၁၂၀
ဟာရီမီ၊ ၂၃
ဟာရီဆာအိမ်နီဗဒ်ရ်၊ ၁၄၅
ဟာသီမ်အိမ်နီဟင်းခ်၊ ၁၁
ဟိဂျီရီသက္ကရာဇ်(၁၁)ခု ရဗီအွယ်အောင်ဝလ်လ
(၁၂)ရက်နေ့၊ ၃၂
ဟိဂျီရသ်၊ ၃၆
ဟိန္ဒူ၊ ၁၉၊ ၅၂၊ ၆၆၊ ၇၀
ဟိဂျာ၊ ၁၉၊ ၁၇၅
ဟုဇိုင်ဖဟ်အိမ်နီယမန်၊ ၇၃၊ ၇၄
ဟုဇိုင်ဗီယဟ်၊ ၂၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁
ဟုဒွခ်၊ ၁၃၆
ဟုဇိုင်၊ ၂၀၊ ၃၆

အ

အကရအိမ်နိဟမိစ်၊ ၃၀၃	အလီအစာဒီ၊ ၁၄၄
အရပ်၊ ၁၉၊ ၂၀	အာတို့ယတ်အိမ်နိကိုင်စ်၊ ၂
အရေးဗီးယား၊ ၅၃၊ ၁၅၇၊ ၂၉၃၊ ၂၉၄၊ ၂၉၅၊ ၂၉၆၊ ၃၄၈၊	အာအိရှုတ်၊ ၂၊ ၂၁၀
အဗူဟနီဖတ်(အီမာမ်)၊ ၂၈၊ ၆၁၊ ၇၃၊ ၁၄၅၊ ၂၁၆၊ ၂၇၆၊ ၃၂၀	အာရီယန်၊ ၅၂၊ ၇၀
အဗူဗကရ်၊ ၉၂၊ ၂၁၀၊ ၂၁၁၊ ၂၁၂၊ ၂၁၃၊ ၂၁၆	အာရှုရာနေ၊ ၃၅
အဗူမူစာအလ်အရှ်အရီ၊ ၂၁၂၊ ၃၃၆၊ ၃၄၉	အာဒမ်၊ ၃၃၊ ၁၀၃၊ ၁၂၅၊ ၁၂၇၊ ၁၂၈၊ ၃၄၉၊ ၃၈၆
အဗူဟိုင်ယမ်၊ ၂၁၄	အာရဖသ်နေ၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၅၊ ၄၆
အဗူဇရ်၊ ၃၃၇	အာလင်မ်(သို့)မုဟ်သီ၊ ၁၇၈
အဗူသွာလစ်စ်၊ ၃၈၁	အားစ်စုဒ်ဒီ၊ ၃၉၂
အဗူဂျဟလ်၊ ၃၉၂	အားဒ်(လူမျိုး)၊ ၁၁၅၊ ၃၅၇၊ ၃၉၈
အဗူယူစွတ်ဖ်၊ ၆၁	အီရတ်၊ ၁၉
အဗူဗရ်ဒါတ်အတ်စလာမီ၊ ၁၄၂	အီဂျစ်၊ ၁၉၊ ၁၁၀၊ ၁၁၁၊ ၁၂၂
အဗူဟုရိုင်ရတ်၊ ၁၄၄၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄	အီသီယိုးပီးယား၊ ၂၀၊ ၂၃၆၊ ၂၆၄၊ ၂၆၅
အဗူအူမာမတ်၊ ၅၇	အီမာန်ယုံကြည်မှု၏ အဆုံးစွန်သောစံ၊ ၃၃
အဗူအလ်ဒါရ်ဒါတ်၊ ၆၀၊ ၄၀၁	အီစာ၊ ၃၅၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၆၄၊ ၁၀၁၊ ၁၀၃၊ ၁၀၄၊ ၁၁၂၊ ၁၂၉၊ ၂၅၀၊ ၂၅၁၊ ၂၆၀၊ ၂၆၄၊ ၃၂၂၊ ၃၂၃၊ ၃၂၈၊ ၃၉၂၊ ၃၃၁၊ ၃၃၂၊ ၃၃၄၊ ၃၃၅၊ ၃၃၇၊ ၃၄၈၊
အဗူအစ်ဟားက် အလ်အပ်စ်ဖရာအ်နီ၊ ၃၄၇	အူမရ်၊ ၃၃၊ ၃၅၊ ၃၇၊ ၄၀၊ ၅၃၊ ၇၂၊ ၇၃၊ ၁၄၂၊ ၁၅၁၊ ၂၁၆၊ ၂၉၉၊ ၃၁၂
အမလ်ကိုက်စ်၊ ၁၁၅၊ ၁၁၆၊ ၁၁၈၊ ၁၂၀	အူဗာဒတ်အိမ်နိစွမစ်သ်၊ ၆၀၊ ၂၀၄၊ ၄၀၁
အမီးရ်အိမ်နိအပ်ဒုလ္လတ်၊ ၁၃၂	အူမရ်အိမ်နိအပ်ဒုလ်အဇီးဇ်၊ ၁၃၂
အသွာ၊ ၁၃၊ ၅၇၊ ၁၄၁	အူဟုဒ်၊ ၂၀၊ ၃၆
အရိုင်ဟာမြို့၊ ၁၁၄	အူသ်မာန်အလ်ဂနီ၊ ၂၉၅
အနတ်စ်၊ ၂၁	အတ်စ်မာဗင့်တ်ယဇီးဒ်၊ ၂
အလီ၊ ၅၃၊ ၅၄၊ ၆၅၊ ၁၃၂၊ ၁၄၅၊ ၁၈၁၊ ၂၁၁၊ ၂၁၄၊ ၂၁၅	အင်န်ဂျီလ်၊ ၅၂၊ ၅၃၊ ၅၈၊ ၆၁၊ ၆၂၊ ၆၃၊ ၇၀၊
အလီအိမ်နိအဗီသလ်ဟာတ်၊ ၁၁၅	

၇၄၊ ၁၀၁၊ ၁၀၆၊ ၁၀၈၊ ၁၉၃၊ ၁၉၈၊
 ၂၀၀၊ ၂၂၀၊ ၂၂၉၊ ၂၃၂၊ ၂၃၈၊ ၂၃၉၊
 ၂၆၄၊ ၂၆၅၊ ၃၂၃၊ ၃၇၁၊ ၃၇၂
 အရှ်ရမ်းအလီထာနဝီ(မော်လာနာ)၊ ၁၁၂
 အပ်စံဝင်းအလ်အန်စီ၊ ၂၁၀၊ ၂၁၂
 အရ်ယာစမာဂျ်၊ ၃၄၈
 အမ်ရုဒ်အိမ်နီဟဇမ်၊ ၃
 အပ်ဒုလ်ကရီးမ်အလ်ရှုဟ်ရိတ်တာနီ၊ ၁၉
 အပ်ဒုလ္လာဟ်အိမ်နီမတ်စ်အုဒ်၊ ၂၈၊ ၁၁၉၊ ၁၃၂၊
 ၃၇၁
 အပ်ဒုလ္လာဟ်အိမ်နီအုမရ်၊ ၂
 အပ်ဒုလ္လာဟ်အိမ်နီစလာမ်၊ ၂၆၃၊ ၃၇၂
 အပ်ဒုလ္လာဟ်အိမ်နီအုမိုင်ယဟ်၊ ၃၅၇၊ ၃၅၈
 အလ်ရှာအ်ဗီ၊ ၃၀
 အဟ်ကမ်၊ ၃၂
 အဟ်ဇာဗ်၊ ၂၀
 အဟ်မဒ်အိမ်နီဟမ်ဗလ်၊ ၁၄၁
 အသွံဗဟ်(ကုလားအုပ်မအမည်)၊ ၂၊ ၃၂
 အိလိယာဟ်မြို့၊ ၁၁၄
 အိက္ကဗားလ်၊ ၈၉
 အိဂျ်သိဟားဒ်၊ ၃၈
 အိတ်ရာမ်၊ ၁
 အိမ်နီဟိုင်ယမ်၊ ၂၊ ၅၊ ၇
 အိမ်နီဟဗိဗ်၊ ၂
 အိမ်နီဂျ်ရီးရ်၊ ၄၊ ၆၀၊ ၁၄၉
 အိမ်နီအဗ္ဗားစ်၊ ၄၊ ၃၂၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၅၆၊ ၅၇၊

၁၀၅၊ ၁၁၅၊ ၁၂၂၊ ၁၄၁၊ ၁၇၀၊ ၃၄၆၊
 ၃၇၇၊ ၃၈၁
 အိမ်နီဇိုက်ဒ်၊ ၄
 အိမ်နီကဆီးရ်၊ ၅၇၊ ၅၈၊ ၆၀၊ ၆၄
 အိမ်ရာဟ်မ်၊ ၃၄၊ ၅၂၊ ၁၁၄၊ ၃၃၇
 အိမ်နီအလ်ဂျောင်ဇီ၊ ၅၃
 အိမ်ရာဟ်မ်အလ်နာမ်အီစုဒ်ဒီ၊ ၅၇၊ ၁၈၁
 အိမ်နီအလ်အရဗီ၊ ၅၉၊ ၆၄
 အိမ်နီသိုင်မီယဟ်၊ ၁၀၆
 အိမ်နီဆူရိယာ၊ ၁၇၁၊ ၁၇၂
 အိမ်နီအဖ်ဖာန်၊ ၂၆၄
 အိမ်နီအဗီဟာသင်မ်၊ ၂၉၉၊ ၃၀၈၊ ၃၉၃
 အိက်ရိမဟ်၊ ၅၇
 အိမ်မာအီလ်၊ ၃၄
 အိမ်ရာအီလ်၊ ၈၅၊ ၉၀၊ ၉၁၊ ၉၅၊ ၉၆၊ ၁၁၁၊
 ၁၁၂
 အစ်ကံရိမဟ်၊ ၈၈၊ ၁၁၅
 အလ္လာဟ်မဟ်အလ်ဇမဇ်ရှာရီ၊ ၂၅၉
 အဟ်ရီမာမ်(သို့) အဟ်ရမာမ်၊ ၃၄၈
 အအ်ဒီ၊ ၃၁၇
 အောက်စ်မျိုးနွယ်စု၊ ၉၁

အညွန့်

အညွန့်